18961

M A R M A R A Ü N İ V E R S İ T E S İ

S O S Y A L B İ L İ M L E R E N S T İ T Ü S Ü

T Ü R K D İ L İ A N A B İ L İ M D A L I

M E N Ā Ḳ I B - I E M Ī R S U L Ṭ Ā N

(Metin - İnceleme - Gramer - İndeks)

DOKTORA TEZİ

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

Danışman: Prof. Dr. Mehmet AKALIN

Hazırlayan: Mustafa Okan BABA

Yıl: 1991

İ Ç İ N D E K İ L E R

Ö N S Ö Z I

BİBLİYOGRAFYA V

KISALTMALAR ve İŞARETLER X

METİNDE KULLANILAN TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ XI

G İ R İ Ş XII

ŞEVKİ XII

Hayatı XII

Şahsiyeti XIV

Şevki'nin Eserleri XV

MENAKIB-I EMİR SULTAN XVII

Te'lif Tarihi XVII

Eserin Konusu XIX

Eserin Te'lif Sebebi XXIII

Menakıb-ı Emir Sultan'ın Nushaları . XXIV

Menakıb-ı Emir Sultan'ın Başlıkları XL

Menakıb-ı Emir Sultan'ın
Menakıb Ebediyatındaki Yeri XLI

Menakıb-ı Emir Sultan'da Geçen Unsurlar XLVIII

G R A M E R LVIII

İMLA HUSUSİYETLERİ LVIII

1. Ünlülerin Yazılışı LVIII

Kelime Başında Ünlülerin Yazılışı

İlk Hecede ve Kelime İçinde Ünlülerin Yazılışı

Kelime Sonunda Ünlülerin Yazılışı

2. Ünsüzlerin Yazılışı LXXI

3. Şedde ve Tenvinin Yazılışı LXXIII

4. Bazı Eklerin Kalın Yazılışı LXXIV

5. Ayrı Yazılan Ekler LXXIV

S E S B İ L G İ S İ LXXVI

ÜNLÜLER LXXVI

1. Uzun Ünlüler LXXVII

2. Ünlü Değişmeleri LXXX

a / e
i / e
e / i
ö / e

3. Ünlü Uyumu LXXXII

a) Kalınlık-İncelik Uyumu 1..... LXXXII

b) Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu LXXXIII

-lık, -lik, -luk, -lük
-cık, -cik, -cük
-ı, -i, -u, ü
-r-
-n-
-l-
-ş-
-ıcak, -icek, -ecek
-dik
-m, -muz
-n

4. Ünlü Türemesi LXXXVIII

5. Ünlü Düşmesi LXXXVIII

6. Orta Hecenin Düşmesi LXXXVIII

7. Kaynaşma LXXXIX

Ü N S Ü Z L E R XC

1. Ünsüz Değişmesi XC

-b- / p-
-k- / g-
g/ğ/y
t- / d-

2. Ünsüz Türemesi XCIII

3. Ünsüz Düşmesi XCIV

4. Yer Değiştirme XCV

Ş E K İ L B İ L G İ S İ XCVI

1. İsim Çekim Ekleri XCVI

-lar / -ler
-dan / -den
-n

2. Fiil Çekim Ekleri XCVI

-sın̄ / -sin̄
-sın̄ız / -sin̄iz
-vuz / -vüz
-ğıl / ğil

3. Zarf Fiiller XCIX

4. Şüphe Edatı XCIX

M E T İ N ..... 1 - 234

İ N D E K S 235-504

Ö N S Ö Z

Türklerin İslâmiyeti kabulü ile fikir ve sanat hayatında mühim değişmeler meydana gelmiştir. Bu değişmeler, onların edebiyatlarının da inkişâfına sebep olmuş, İslâmî konuları işleyen zengin bir Türk edebiyatı doğmuştur. Menkıbelerin, daha başlangıçta bu edebî mahsüller arasında mühim bir yer işgal ettiğini görüyoruz.

Menkıbeler, İslâmî inançların, Türklerin inançlarına tesirinden meydana gelmiş eserlerdir. Bunlar, velîlerin efsanevî hayatını anlatma, İslâmiyeti yayma ve tarikatlerin prensiplerini açıklama gayesi güden eserlerdir. Bu eserler, halkın anlayacağı bir dille yazıldığından dil, tarih ve folklor araştırmalarına zengin bir kaynak olabilir. Bundan dolayı çalışmamıza konu olarak Bursalı Şevkînin Menâkıb-ı Emîr Sultân adlı eserini aldık.

Metnini, gramer hususiyetlerini ve indeksini sunduğumuz bu çalışma dört bölümden meydana geldi.

1. Giriş bölümünde, eserin nüshaları, yazarının hayatı üzerinde durulmuştur. Eserin kütüphanelerde yazma sekiz nüshasını tesbit edebildik. Bu sekiz nüshanın müellifi hakkında bilgi verdir. (bk. Şevki) Eserin konusu olan Emir Sultan ve eserin telifine sebep olan Şehzâde Bayazıt hakkında bilgi vermeye çalıştık (bk. Eserin Konusu).

Eserin sekiz nüshasının tetkikinden bunlardan yalnız dördünün incelememizde kullanılabileceği kanısına vardık. Bunun için kullanmadığımız dört nüshanın yalnız tavsifini yapmakla iktifa ettik. (bk. İncelemeye Alınmayan Nüshalar). İncelemede kullandığımız nüshaları (A B C D) harfleriyle gösterip bunların farkları üzerinde durduk. Bu farkları bir cedvelle tesbit edip eksik kısım-

ları gösteren bir cedveli çalışmamıza ekledik. (bk. Menâkıb-ı Emîr Sultân'ın nüsha farkları cedveli). İncelediğimiz nüshaların bir künyesini çıkarıp bunu bir tablo olarak gösterdik (bk. Menâkıb-ı Emir Sultan'ın Künye Tablosu).

İncelediğimiz bazı nüshalarda menkıbelerin sırasının değişmiş olması, bazı nüshalarda başlıkların eksik olması, bunların bir sıraya konulup tamamlanmasını gerektirmiştir. Bunun için bunların sırasını (A) nüshasının sırasına göre düzenleyip eksik başlıkları tamamlayıp metine aldık. Başlıkların sırasını ve farklarını gösteren bir cedveli çalışmamıza ekledik. (bk. Menâkıb-ı Emir Sultan'ın Nüsha Başlıkları).

Menâkıb-ı Emîr Sultân'a bir tarihî çerçeve çizebilmek için onun menâkıbnâme edebiyatındaki yerini gösteren bir bölüm ekledik. (bk. Menâkıb-ı Emîr Sultan'ın Menâkıbnâme Edebiyatındaki Yeri). Ayrıca menâkıbnâmelerin muhteviyatı hakkında bir fikir vermek için Menâkıb-ı Emir Sultan'ın muhteviyatını inceleyen bir bölümü çalışmamıza koyduk. (bk. Menâkıb-ı Emîr Sultan'da Geçen Unsurlar).

2. Gramer hususiyetleri bölümü, imlâ hususiyetleri, ses bilgisi ve biçim bilgisi kısımlarından meydana geldi. İmlâ hususiyetleri başlığı altında birden çok imlası olan kelimelerin yazılışları üzerinde durulmuştur. (bk. İmlâ Hususiyetleri). Ses bilgisi ve biçim bilgisi kısımlarında daha önceki araştırmalarda tesbit edilen hususlar üzerinde durulmamış, ancak metnimizde dikkati çeken hususlar üzerinde durulmuştur (bk. Ses Bilgisi, Biçim Bilgisi).

3. Metin, çalışmamıza aldığımız nüshaların karşılaştırılmasından elde edilmiştir. Metinde nüshaların durumunu takip edebilmek için, nüshalar büyük harflerle (A, B, C, D),sayfalar küçük harflerle (a, b), varak ve satır numaraları rakamlarla gösterilmiştir. (Meselâ: A nüshasının 2. varağının b sayfasının 1. satırı A2b1

biçiminde gösterilmiştir.) Dip notta farklar gösterilirken varakların satırları esas alınmıştır. Farklı satırların farkları verilirken metindeki satır kısaltılarak dip notta alınıp, farklar nüsha sırasına göre gösterilmiştir. Meselâ, metindeki 1b4 satırının farkı (1. mucid-i kâyinat : B1a4 D1b4 mevcūd-ı kāyināt) biçiminde gösterilmiştir. Bir nüshada geçen satırların hangi nüshada bulunmadığı gösterilmiştir. Meselâ, metindeki 3b8 satırı, (8. ABC nüshalarında yok.) biçiminde gösterilmiştir. Metine alınan satır bütün nüshalarda geçiyorsa, bunlar dip notta değişik nüshalarda geçtiği satırlarla gösterilmiştir. Meselâ, 3a1 satırının farkı (1. A3a1 B2b12, C2b7, D2b1) olarak gösterilmiştir. Nüshaların sayfalarının ilk satırları farklı olduğundan her nüshanın sayfasının ilk satırı metinde sol tarafta gösterilmiştir.

Metinde geçen âyet, hadis, Arapça ve Farsça kısımlar aynen yazılıp dip notta tercümeleri verilmiştir. Âyetlerin tercümeleri Hasan BasriÇantay'ın Kur'an-ı Hakîm ve Meâl-i Kerîm adlı eserinden alınmıştır (bk. Bibliyografya). Metinde hadîs olarak geçen cümleleri, Kütüb-i Sitte ve diğer bazı hadis kitaplarıyla karşılaştırdık. Bunların hadîs kitaplarına geçmediğini gördük. Bunun için bunların tercümelerini vermekle iktifa ettik.

4. İndekse, metinde geçen bütün kelimeleri aldık. Bunların karşılıklarını metindeki manalarıyla vermeye çalıştık. Birden fazla imlâsı olan kelimelerin bütün şekillerini kendi harf sırasında gösterip diğer yazılışlara gönderme yapılmıştır (ṭut-:"tutmak" (bk.<dut-)) çekim sırasında ses düşmesi gösteren kelimelerin, asıllarını madde başında yazıp metindeki biçimi çekimde gösterilmiştir. (ağız: agız, (ağz) -ına). Ses değişmesine uğrayan kelimelerin de değişmelerini gösterdik. (bardaḳ: b. (ġ) -ıla)) Yabancı kelimelerden ses değişmesine uğrayanlar,

metinde geçtiği gibi madde başına alınıp yanında asılları gösterilmiştir. (had (a.ḥadd)). Sıfatlar tamlama içinde verilmiştir. (bin : bin, b. gül) gibi. Birleşik fiiller, hem isim unsurunda hem fiil unsurunda verilmiştir: Metinde (hikâye ider) fiili, isim unsurunda (h. it-), fiil unsurunda (hikâye i- (d) -er) biçiminde gösterilmiştir. (bk. İndeks).

Metinde geçen Arapça ibareleri ayrı bir indeksle göstermeye çalıştık. (bk. Arapça İbareler İndeksi).

Bu çalışmayı yaparken, bana yardımcı olup yol gösteren danışmanım Prof. Dr. Mehmet Akalın'a, çalışmalarımı teşvik eden Prof. Dr. Birol Emil'e, metinlerin okunmasında kendisinden faydalandığım Prof. Dr. Ahmet Topaloğlu'na, metin okunmasında ve düzeltilmesinde yardımcı olan Doç. Dr. Tahir Üzgör'e, Arapça metinlerin okunmasında yardımcı olan Yrd. Doç. Dr. Hikmet Özdemir've Dr. Mustafa Demirel'e, Farsça metinlerin çözümünde yardımcı olan Dr. Ayla Demiroğlu'na ve düzeltilmesinde yardımcı olan Yrd. Doç. Dr. Atâ Çatıkkaş'a teşekkür etmeyi en zevkli bir vazife sayarım.

Mustafa Okan Baba

BİBLİYOGRAFYA

Akalın,Mehmet: Cemşid ü Hurşid,Ankara,1975 ; Bögrüdelik Tatar Ağzı,Türklük Araştırmaları Dergisi, S.1,İstanbul,1985; Târihî Türk Şîveleri, Ankara,1988.

Ali Nazima : Mükemmel Osmanlı Lûgatı,İstanbul,1318

Arat,Rahmeti Reşit: Atabetü'l-Hakayık,İstanbul,1979

Âşık Çelebi : Meşâirü'ş-Süerâ,(Neşreden: G.M.Meredith-Owens) Londra,1971

Ateş,Ahmet : Menâkıb, İA,C. IV.

Bakırcı Raşit: Zübdetü'l-Vakayi Der Belde-i Bursa,Ali Emirî Ktp. no.89.

Banarlı,Nihat Sâmi: Resimli Türk Edebiyatı Tarihi,İst.1948.

Banguoğlu,Tahsin: Altosmanişeh Spraehstadien Za Suheyl Nevbahar, Braslau,1938; Türkçe'nin Grameri, İstanbul,1974.

Barthold,V.V.: Orta Asya Türk Tarihi Hakkında Dersler,Ankara,1975

Baysun,Cavid : Emir Sultan,İA CII.

Boratav,Pertev Nâili: Yüz Soruda Halk Edebiyatı,İstanbul, 1970.

Bursalı Şemsî : Yâdigar-ı Şemsi,Bursa,1332.

Bursalı Tâhir : Osmanlı Müellifleri C.I,II,III,İstanbul, 1975.

Caferoğlu Ahmet : Türk Dili Tarihi C.II,İstanbul,1964.
Eski Uygur Türkçesi Sözlüğü,İstanbul,1968.

Çağatay,Saadet : Türkçe ki/ erki Edatı, TDAY,1965.
Eski Osmanlıcada Fiil Müştakları,DTCF Dergisi, C.V,Ankara,1947.

Çantay,Hasan Basri: Kuran-ı Hakim ve Meâl-i Kerîm,İstanbul,1967.

Çoruh,Şinasi : Emir Sultan,İstanbul(tarihsiz).

Denny Jean (çev.Ali Ulvi Elöve)Türk Dili Grameri,İstanbul,1967; Principes de Grammaire Turqui,Paris,1955.

Devellioğlu,Ferit : Osmanlıca-Türkçe Lûgat,Ankara.1986.

Emre,Ahmet Cevat : Türk Lehçelerinin Mukayeseli Grameri (Fonetik) İstanbul,1949.

Erarslan,Kemal : Eski Türkçe'de İsim Fiiller,İstanbul,1980.
Ergin,Muharrem : Türk Dil Bilgisi,İstanbul,1958; Dede Korkut Kitabı C.II, Ankara,1963.
Gabain,Annemarie Von:(Çev.Mehmet Akalın)Eski Türkçe'nin Grameri,Ankara,1988.
Gölpınarlı,Abdülbaki: On iki İmam,İstanbul,1979.
Hacıeminoğlu,Necmeddin: Türk Dilinde Edatlar,İstanbul,1984.
Hacı Raşid Paşa : T asavvuf,İstanbul,1965.
Hacıolova,Kremena A: Türkçe'de iken'in Durumu ve fonksiyonları, TDED C.XVIII, İstanbul,1970.
Hatiboğlu,Vecihe : Cerrahiyye-i İlâhiye,Ankara,1956.
Hammer(çev.Mehmet Ata): Devlet-i Osmaniye Tarihi,C.IV,İstanbul,1330.
Hoca Sadettin Efendi(Çev.İ.Parmaksızoğlu)Tacü't-Tevarih C. 4,5, İstanbul,1979.
Hurat, Clemen(Cev.Cemil Sezgin) Arap ve İslam Edebiyatı, Ankara,1971.
Husami : Tarihi Emir Sultan,Süleymaniye Ktp.Pertev Paşa no.457.
İsmail Belig : Güldeste-i Riyaz-ı İrfan,Süleymaniye ktp.Lala İsmail, no.336.
Kafzade Faizi : Zübdetü'l-Asar,Ali Emiri Ktp.No.1325.
Kaplan,Mehmet : Türk Edebiyatı Üzerine Araştırmalar,3. İstanbul,1986.
Kaşgarlı Mahmud(Çev.Besim Atalay)Divanü Lügat-it-Türk C.I,II, III-IV. Ankara,1986.
Katip Çelebi(İsmail Hakkı Paşa)Keşf-üz Zünûn., C.I-II,İstanbul ,1972.
Kınalızâde Hasan Çelebi: Tezkiretü'ş-Şüera,CII,Ankara,1981.
Kocatürk,Vasfi Mahir : T ürk Edebiyatı Tarihi,Ankara,1964; Türk Nesri Antolojisi,Ankara(tarihsiz).
Korkmaz,Zeynep : Türkiye Türkçesinde "iktidari ve imkan" Gösteren Yardımcı Fiillerin Gelişmesi,Belleten,1954; T ürkçe'de Ek Yı-

ğılma Olaylarının Meydana Gelişi TDAY,1960; Türkiye Türkçesinin ki Bağlama ve Şüphe Edatları Arasındaki Yapı ve Görev Ayrılığı,Necati Lugal Armağanı,Ankara,1968; Merzuban-name Tercümesi,Ankara,1973.

Köksal, Hasan : Battalnamelerde Tip ve Motif Yapısı,Ankara, 1984.

Köprülü,Mehmet Fuat: Türk Dili ve Edebiyatı Hakkında Araştırmalar, İstanbul,1934.
Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar,Ankara, 1966.
Türk Edebiyatı Tarihi,İstanbul,1966.
Alpler Devri,İslâm Medeniyeti Tarihi,Ankara, 1963.
Osmanlı İmparatorluğunun Kuruluşu,Ankara,1972.
Aşık Çelebi, İA, C.I.

Kunter,Halim Baki: Emir Sultan Vakıfları ve Fâtih'in Emir Sultan Vakfiyesi,Vakıflar Dergisi, Sayı IV, Ankara,1958.

Kut,Günay : Yazma Eserlerde Vakıf Mühürleri,Ankara,1989.

Küçük,Sabahattin: Türkçe'de Şüphe Bildiren ki Edatı Üzerine, TDD,s.426,Ankara,1972.

Latiffî : Latiffî Tezkeresi,Süleymaniye Ktp.,Lala İsmâil No.313.

Levent,Âgah Sırrı: Türk Edebiyatı-I, Ankara,1979,
Türk Edebiyatı(Mazmunlar ve Remizler) İstanbul,1943.

Mehmet Tahir,(Bursalı): Osmanlı Müellifleri,C,I,II,III,İstanbul,1975.

Mansuroğlu,Mecdud: Anadoluda Türk Dili ve Edebiyatının İlk Mahsulleri,Sayı.I,İstanbul,1946; Çarhnâme, İstanbul,1956; Sultan Veled'in Türkçe Manzumeleri,İstanbul,1958.

Muallim Nâci : Lûgat-ı Nâci,İstanbul(tarihsiz).

Mustafa Bin Şemseddin: Ahter-i Kebîr,İstanbul,1311.

Mustafa Şükri : Müntehabât-ı Lugat-ı Osmanî,İstanbul,1286.

Müdâmî : Menâkıb-ı Emir Sultan,İstan.Üniv.Ktp.Türkçe Yazmalar, no.5520.

Nimetullah : Menakıb-ı Emir Sultan,Süleymaniye ktp.Hacı Mahmut, no.4564.

Ocak,Ahmet Yaşar: Türk Halk İnanışlarında ve Edebiyatında Evliya Menkıbeleri,Ankara,1983; Bektaşi Menakıbnamelerinde İslâm Öncesi İnanç Motifleri, İstanbul,1983;(İ.Erünsal ile birlikte) Menâkıbü'l-Kudsiyye fi Menasıbı'l-Ünsiye, İstanbul,1984.

Ögel,Bahaeddin :Türk Mitolojisi,C.I,II,İstanbul,1971.

Özön,Mustafa Nihat: Oslanlıca-Türkçe Sözlük,İstanbul,1959.

Öztuna,Yılmaz : Türkiye Tarihi C.1-5,İstanbul,1964.

Pakalın,Mehmet Zeki: Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü,İstanbul,1971.

Pekolcay,Necla : İslâmî Türk Edebiyatı Tarihi, İstanbul, 1967.

Redhause,Sir James W: Turkish And English Lexicon,İstanbul,1978.

Sertoğlu,Mithat : Resimli Türk Tarihi Ansiklopedisi,İstanbul,1958.

Senai Çelebi : Menakib-ı Emir Sultan,Süleymaniye ktp. Hacı Mahmud,no.4644.

Şemseddin Sami : Kamusü'l-Alam,C.IV,İstanbul,1311. Kamus-ı Türkî,İstanbul,1318.

Şevkî Menakıb-ı Emir Sultan,İst.Üniv.Türkçe Yazmalar,no.6412,Bayezit Genel Kitaplığı, Veliyyü'd-din No:3625,Belediye Kütp. Muallim Cevdet Yazmaları no.267; Süleymaniye ktp.no.265,Topkapı Saray Kitaplığı Revan no.1100; Süleymaniye ktp. H.Hüsnü Paşa no.831; Süleymaniye ktp. Hacı Mahmud no.3691/2.
Tercüme-i Menakıb-ı Şeyh Ebu İshak Kazarunî,Süleymaniye ktp.Esat Efn.no.3691/2
Tercüme-i Menakıb-ı Şeyh Ebu İshak Kazarunî,Süleymaniye Ktp.Esat Efendi,no.2429.

Tanyu,Hikmet :Türklerde Ateşle İlgili İnançlar,I.Uluslararası Türk Folklor Kongresi Bildirileri, C.V,Ankara,1976.

T arlan,Ali Nihat: Ahmet Paşa Divanı,İstanbul,1966.

Tekin,Talat : Ana Türkçe'de Aslî Ünlüler,Ankara,1975.

Timurtaş,Faruk Kadri: Eski Türkiye Türkçesi,İstanbul,1977; Türkiye Türkçesinin Ana Hatları,TDED,C. XXIII,İstanbul,1981; Osmanlı Türkçesi Grameri,İstanbul,1980.

Togan,Zeki Velidi : Umumî Türk Târihine Giriş,İstanbul,1946.

Tolasa,Harun : XVI.yy.Edebiyat Araştırmaları ve Eleştiri,İzmir,1983.

Topaloğlu,Ahmet: : Kur'an Tercümesi,C.II,İstanbul,1978.

Tulum,Mertol : Tarih-i Ebu'l-Feth,İstanbul,1977.

... :Tamıklarıyla Tarama Sözlüğü C.1-II,III, İstanbul,1945,Ankara 1954.

: Türk Tarih ve Coğrafya Yazmaları Kataloğu,İstanbul,1943.

Unat,Faik Reşit :Hicrî Tarihleri Milâdî Tarihe Çevirme Kılavuzu,Ankara,1984.

Uzunçarşılı,İsmail Hakkı: Osmanlı Tarihi C.IV,Ankara,1957.

Yahya Bin Bahşi: : Menakıb-ı Cevâhir,Üsküdar Selim Ağa Ktp. no:410.

Yazıcı,Tahsin :Ariflerin Menkıbeleri,İstanbul,1973; Menakıb-ı Cemaleddin Sadi, Ankara,1972

Yınanç,Mükrimin Halil: Türkiye Tarihi Selçuklular Devri,İstanbul,1944.

Zeyn Abidin Bin Hacı Kasım: Vasıla-ı Metâlib,Ali Emiri ktp, no.60.

Ziya Şükün : Ferheng-i Ziya,İstanbul,1984.

KISALTMALAR VE İŞARETLER

a. Arapça
AH Atabetü'l-Hakayık
CH Cemşid ü Hurşid
ÇN Çarhnâme
Dk Dede Korkut Kitabı
DLT Dîvanü Lûgati't-Türk
DTCF Dil Tarih ve Coğrafya Dergisi
ETG Eski Türkçe'nin Grameri
ETT Eski Türkiye Türkçesi
f. Farsça
İA İslâm Ansiklopedisi
İst. İstanbul
Mrz. Merzubannâme
SN Süheyl ü Nevbahar
SV Sultan Veled'in Türkçe Şiirleri
TDAY Türk Dili Araştırma Yıllığı(Belleten)
TDD Türk Dil Kurumu Türk Dili Dergisi
TDED Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi
Tktcyk Türkiye Kütüphaneleri Tarih ve Coğrafya Yazma Eserler Katalogu
TTŞ Tarihî Türk Şiveleri
Üniv. Üniversite
s. Sayfa
V. Varak
Vd. Ve devamı
/ Kelimenin geldiği yer

METİNDE KULLANILAN BAZI TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ

آ (ا)	ā
ء	'
ث	s̲
ح	ḥ
خ	ḫ
ذ	z̲
ص	ṣ
ض	ḍ ż
ط	ṭ
ظ	ẓ
ع	c
غ	ġ
ڭ	ñ
vav-ı resmiye	w

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Ş E V K Î

1-H a y a t ı:

XV.-XVI.Yüzyıl şâir ve nâsirlerinden olan Şevkî hakkındaki bilgiler pek azdır.Kaynakların verdiği bilgiye göre Şevkî Bursalı'dır,adı Muhammed'dir.Ahmed adında bir zâtın oğludur(1).

Şevkî'nin doğum tarihi ve çocukluğu hakkında kaynaklarda hiç bir kayıda rastlayamıyoruz.Ancak Menâkıb-ı Emîr Sultan'ın (C)nüshasındaki "Ben dahı şebâvet zamânımda el kız ağacını el yirde görmiş idüm" (2)kayıdından, Şevkî'nin çocukluk yıllarını Bursa'da geçirdiğini anlıyoruz.

Şevkî'nin hayatı hakkındaki en mühim bilgi,Yavuz Sultan Selim'in Trabzon'da vâli olduğu zaman onun maiyetinde bulunmuş olmasıdır.Âşık Çelebi bu dönemi şöyle anlatır:" Şâh Selim Trabzon'da şahzâde iken defterdâr ve lala ve zamân-ı saltanatlarında kadr-i vâlâ olup soñra defterdâr-ı hazîne ve sâhib-i evkâf olan Fenârî Şemsi Beg merhûmun zamanında neşv ü nemâ bulmış, onun hizmetinde olmış.Ol devir döndükten sonra Bursa'da sahhaf dükkânı açmış."(3)Bu bilgi diğer bütün kaynaklarda aynen tekrarlanmıştır.Yavuz Sultan Selim,1481'de babası II.Bayezîd padişah olunca,on bir yaşında Trabzon sancak beyi olmuştur.(4)Bu kayıtda adı geçen Fenârî Şemsi Beg,meşhûr Türk bilgini Şemseddin Fenârî'nin torunlarından Fenârîzâde Ahmed Paşa'dır.Ahmed

---

1)Bakırcı Raşit,Zübdetü'l-Vakayi Der Belde-yi Bursa,Ali Emîrî Ktp.Tarih No:89,v.126; Âşık Çelebi,Meşâirü'ş-Şu'arâ,GM.Meredith Owen,London 1971; İsmail Belig,Güldeste-i Riyâz-ı İrfân,Süleymaniye Ktp.Lala İsmail No:366,v.163; Şemseddin Sâmî,Kamûs-ı 'Alâm C.4.İst.Tarihsiz,s.20.
2)Aşık Çelebi, a.e,v.37a.
3)a.e.
4)Yeni Türk Ansk.,Yavuz Selim,C.9,İst.1984.

Paşa uzun zaman devlet hizmetinde bulunmuş(H.888/1483)yılında nişancılık vazifesine getirilmiş(H.890/1485)'de vezir olmuştur.(H.892/1487)'de bu vazifeden azl edilmiştir(1).Bu bilgilerden anlaşıldığına göre Şevkî 1481'den önce doğmuş olup 1481'den 1487'ye kadar Yavuz Sultan Selim'in maiyetinde Trabzon'da kalmış,Ahmed Paşa'nın vazifeden azl edilmesiyle Bursa'ya dönmüş olmalıdır.

Âşık Çelebi,eserinde Şevkî hakkında bilgi verirken onun ağzından şunları anlatır: "Merhûmun her zamanda ünvân-ı hikâyeti ve fakr ü mübâhâtı budur ki merhum Sultan Selim beni bildi.Nice yıldan sonra Bursa'ya şikâra geldiler.Şehir halkıyla istikbâle çıktık.Zeynel Paşa'yla yanaşmışlardı.Çün hazret-i penâh selâm yerine geldi.Nâgâh bana şahâne nigâh itdi.Teşhîs idüp isim ve resmimi bildi.Zeynel Paşa'ya: Bu bizüm Şevkî degül mi diyü gösterdi(2)."Bu ifâdeden anlaşıldığına göre bu, Şevkî'nin Yavuz Selim ile ikinci karşılaşmasıdır.Yavuz Sultan Selim 1512'de padişah olmuş,kardeşi şahzâde Ahmed'in oğlunun ayaklanması üzerine aynı yılın Temmuz ayında Bursa'ya gelmiştir(3).Şevkî'nin Trabzon'dan ayrılışı ile bu tarih arasında tahmînen yirmi beş yıllık bir zaman vardır.

Şevkî'nin Bursa'ya döndükten sonra sahaf dükkanı açtığını,bir müddet sonra Osman Gazi ve Orhan Gazi türbelerinde türbedarlığa tâyin edildiğini,ölünceye kadar bu vazifede kaldığını görüyoruz(4).

---

1)Hoca Saadeddin,Tâcü't-Tevârih,C.4,Kültür Bakanlığı Yay.,Ankara, 1979,s.116.

2)Âşık Çelebi a.e.

3)Hammer(Çev.Mehmet Atâ),Devlet-i Osmâniyye Tarihi,C.4,İst.1330, s.102.

4)Bakırcı Raşid,a.e.g. v.126;Âşık Çelebi aynı yer.

Âşık Çelebi (H.948/1541)yılında Emir Sultan vakıflarına mütevelli olup Bursa'ya yerleşir,(H.953/1546)yılına kadar burada kalır(1).Âşık Çelebi Şevkî'nin bu yıllarda çok ihtiyar olduğunu şöyle anlatır: "pîrlik kâmetin iki kat itmiş idi." Bu ifâdeden anlaşıldığına göre Şevkî bu târihde yetmiş yaşlarında olmalıdır.Nitekim Şevkî, Menâkıb-ı Emîr Sultan'da "fasl-ı bahâr-ı ʿömrüm hazana irişdi.Zâd-ı âḫiretün tedârükine mukayyed olmadum,bî-ḳût u ḳuvvet ḳaldum."(2) diyerek bu eseri yazdığı yıllarda yaşlı olduğunu anlatmaya çalışıyor.

Şevkî'nin ölüm tarihini tesbit etmek güçtür.Ancak Menâkıb-ı Emîr Sultan(H.960/1553)'de yazıldığına göre Şevkî bu yıllarda yaşıyordu.Âşık Çelebi'nin "Firdevsî'nin üç yüz altmış mücelled Süleymannâme'sini telhise başın aşağı egüp nice yıllar tazyi'-i evḳât itmişlerdi.Ol müsvedde beyaża çıḳmadan .... Divânḫâne-i maḥşerde ḳıṣṣa-i ʿamelin okumağa gitdi"(3). İfadesinden Şevkî'nin Meşâirü'ş-Şuʿarâ yazılmadan önce öldüğünü anlıyoruz.Âşık Çelebi bu eserini(H.974/1566)(4)yılında yazdığına göre Şevkî . . 1566'dan önce ölmüştür.

2- Ş a h s i y e t i:

Şevkî'nin tahsili ve yetişmesi hakkında kaynaklarda açık bir bilgiye rastlanmıyor.Âşık Çelebi "gendüdendür"diyerek onun kendisini yetiştirmiş olduğunu ifâde etmeye çalışmıştır.

---

1)Fuad Köprülü,Âşık Çelebi,İ.Ansk.C.1,

2)Metin,V.3a-2

3)Âşık Çelebi,a.e.g.

4)Tezkere,İ.Ansk.C.12

Bazı kaynaklar ona düzenli bir tahsil yapmayan şâirler arasında yer vermiştir(1).Kaynaklar,Şevkî'yi şâirler zümresinden olduğunu kayıt etmiştir(2).Fakat eldeki şiirleri iki beyiti geçmiyor.Âşık Çelebi'nin eserinde yalnız şu iki beyit vardır:

Didüm ki beyaża çıḳa giysü̇-yı sevâdı
Müşkil bu daḫı ḳarartdı ḫaṭ-ı müce'adı
Ey pertev-i nûr-ı Nebevî sendeki ol had
Gördüm yüzün salli 'alâ nûr-ı Muhammed

Bu beyitlerden birincisi diğer kaynaklarda tekrar edilmiştir.İkinci beyit yalnız Âşık Çelebi'de vardır.Nazire mecmualarında Şevkî mahlasıyle yazılmış şiirlere raslıyoruz.Fakat Edirneli Şevkî de bu dönemde yaşamıştır.Bu iki şâirin şiirleri karışmış olabilir.Bunun için Şevkî'nin şiirleri hakkında bir hüküm veremiyoruz.

3- Ş e v k î'nin E s e r l e r i :

1-Süleymannâme: Meşâirü'ş-Şu'arâ ve Sicill-i Osmânî'ye göre Şevkî, Uzun Firdevsî'nin Süleymannâmesi'ni telhis etmiştir.Fakat temize çekmeden ölmüştür.Eser hakkında kaynaklarda başka bilgiye rastlanmamıştır(3).

2-Tercüme-i Menâkıb-ı Şeyh Ebû İshak Kazerunî:Süleymâniye Kütüphanesi Esad Efendi Bölümü'nde 2429 numarada kayıtlı 106 varak,20x14 ebadında 15 satır,ince nesihle yazılmış,satır başlıkları kırmızı,cildi kahverengi meşin şemseli maklepli,İstinsah tarihi(H.961/1553)olan eserdir.

1)Harun Tolasa,XVI.YY'da Edebiyat Araştırmaları ve Eleştiri, İzmir,1983,s.76.
2)Zübdetü'l-Vakâyi, V.126,

3)Âşık Çelebi a.e.

Bu eser; Kazerunî Tarikatının kurucusu Şeyh Ebû İshak İbrahim bin Şehiryâr(H.352/963-H426/1034)'ın menkıbelerini anlatan,Mahmud Bin Osman tarafından Farsça yazılan Firdevsü'l-Mürşidiye adındaki eserin Türkçe tercümesidir.Eserin Şevkî tarafından tercüme edildiğini,"Râvi-yi Şirin dâstân ya'ni Mahmud Bin Osman el Şehir Belhânî,zebân-ı Fârisîde bu vech ile sevk-i kelâm idüp otuz bâb üzere bu kitâb-ı müstatâba intizam vermiş; eyle olsa bende-i kemter ve kemine-yi çâkir ez'af ü 'ibadü'l-hakir Muḥammed bin Ahmed el Şehir be's-Şevkî el-fakîr bu usluba sulûk itdüm(1)"kayıdından anlıyoruz.Ayrıca Menâkıb-ı Emir Sultan'ın sonundaki vasf-ı hâl başlığı altında verilen manzum kısım,Tercüme-i Menâkıb-ı Şeyh Ebû İshak Kazerûnî'de de vardır.

3-Menâkıb-ı Emir Sultan: Üzerinde çalıştığımız bu eser,Şevkî'nin elde bulunan en önemli eseridir.(bk.Menâkıb-ı Emir Sultan.)

4-Şiirleri:Kaynaklarda,Şevkî'ye âid şiirler birkaç beyiti geçmiyor.Fakat bir çok kaynağın onu şâir olarak gösterdiğine göre Şevkî'nin başka şiirlerinin de bulunması gerekir.Nazire mecmualarında Şevkî mahlasıyla yazılmış bir çok şiire rastladık.Yaptığımız incelemede bunların mühim bir kısmı Edirneli Şevki adına kayıtlıdır..Aynı yıllarda yaşayan bu iki şâirin eserlerinin karışmış olabileceğini ve bu şiirlerin bir kısmının Bursalı Şevkî'ye âid olabileceğini düşünüyoruz.

---

1)Tercüme-i Menâkıb-ı Şeyh Ebû İshak Kazerunî v.5b.

MENAKIB-I EMİR SULTAN

1-Eserin Te'lif Tarihi: Menâkıb-ı Emir Sultan'ın te'lif tarihi kaynaklarda ve nüshalarda farklılıklar göstermektedir. Belîg,Güldeste'de telif tarihini(H.950),Bursalı Tâhir,Osmanlı Müellifleri'nde(H.962)olarak göstermiştir(1).Eserin (A) nüshasında:

Tamām oldı Menāḳıb oldı fāḫir
Ṭoḳuz yüz altmışında oldı aḫır(2)

Beyiti ile eserin te'lif tarihi(H.960)gösterilmiştir. (C)nüshasında ise eserin tamamlandığı tarih "Tokuz Yüz Ellisinde oldı ahır" ibâresiyle(H.950)olarak gösterilmiştir.Bu târihler,eserin iki defa yazıldığını düşündürmektedir.Öte yandan bu beyitlerdeki tarihler istinsah tarihi de olabileceğini akla getirmektedir.

Eğer Menâkıb-ı Emîr Sulṭān(H.950)yazılmış olsaydı,Âşık Çelebi'nin bu eserden bahsetmesi gerekirdi.Çünkü o yıllarda Bursa'da bulunduğunu biliyoruz(3).

(C)nüshasının (H.1028)de istinsah edilmiş olduğunu,bu nüshaya bâzı kısımların eklendiğini nüsha farklarından anlıyoruz(bk.nüsha farkları).Bu tarihin de bir istinsah hatası olduğunu sanıyoruz.Çünkü bu tarih Zeynel Âbidin bin Hacı Kasım tarafından telif edilen,Emir Sultan'ın menkıbelerini ihtiva eden Vasıla-i Matalib adlı menakıbnâmenin te'lif târihidir(4).Bu eserde hem istinsah kayıdı hem de te'lif târihi a-

---

1)Belig-aynı yer,Bursalı Tâhir-aynı yer.

2)Metin v.60a-2

3)Bk.Şevkî'nin hayatı bölümü.

4)Zeynel Âbidîn Bin Hacı Kasım,Vasıla-i Matâlib,Süleymaniye Kütp. Ali Emirî Kitp.No:1061

çıkça gösterilmiştir.Te'lif tarihi "Tokuz Yüz Elli'sinde oldı âhır " şeklinde kayıt edilmiştir.Şevkî bu eserden faydalandığını görüyoruz(1).Bundan anlıyoruz ki Şevkî eserini (H.950)'den sonra yazmıştır.

Osmanlı Müellifleri'ndeki tarih ise eserin ilk istinsah tarihi olmalıdır.Çünkü eserin(A)nüshasının sonundaki istinsah târihi(H.962) gösterildiği halde içindeki te'lif tarihi(H.960) olarak gösterilmiştir.Osmanlı Müellifleri yazarı,Şevkî hakkında bilgi verirken "Eserinin bir nüshası Üsküdar Selimiye Kütüphanesindedir" diyor.Bizim yaptığımız araştırmada bu kütüphanenin kitapları Süleymaniye Kütüphanesi'ne devr edilmiş,Selimiye kütüphanesinin düzenli bir kataloğu yapılmış,bu kataloğ da Süleymaniye'ye intikal etmiştir.Menakıb-ı Emir Sultan bu katalogdaki numara ile Süleymaniye Kütüphnânesi'ne kayıt edilmiştir.Bundan anlaşıldığına göre,Osmanlı Müellifleri yazarı bizim metnimizin(A)nüshasını görmüş,fakat istinsah târihini te'lif tarihi olarak kayıt etmiş,içindeki kayıda dikkat etmemiştir.

Menâkıb-ı Emir Sultan,Şevkî tarafından Şehzâde Bâyezid adına te'lif edilmiş,Kanunî Sultan Süleyman'a sunulmuştur(2). Bunu metnimizin sebeb-i te'lif bölümümden anlıyoruz(3).Kanunî Sultan Süleyman 1553 yılında İran seferine çıkarken Burusa'ya gelmiş, oğlu Şehzâde Bayezid'i yerine nâib ta'yin etmiştir(4). Bütün bunlar,Menâkıb-ı Emir Sultan'ın 1553 tarihinde yazılmış olduğunu gösteriyor.

---

1)Metin,v.47a

2)Belig,Güldeste,v.163 Bakırcı Raşit,Zübdetü'l-Vakayı v. 126

3)Metin.v.5a

4)İsmail Hakkı Uzunçarşılı,Osmanı Tarihi,C.IV,Türk T.Kur.Ankara, 1957, s.300.

2-Menakıb-ı Emir Sultan'ın Konusu: Eserin konusu,Emir Sultan'ın menkıbevî hayatını anlatır.Şevkî bunu"Seyyid Muḥammed Buḫārī Ḥażreti'nün menāḳıbını cem' itmek ḳasd eyledüm."(1).cümlesiyle belirtiyor.

Emir Sultan(1368-1429): Emir Sultan,1368 Buhara'da doğmuş,Yıldırım Bâyezid'in padişah olduğu yıl Bursa'ya göçmüş ve halk arasında Emir Seyyid ve daha çok Emir Sultan adıyla tanınan Seyyid Şemseddin Muhammed Buharî,bir Türk velisidir(2).Emir Sultan,yedinci batından On ikinci imam Muhammed Mehdiye vardığı için sâdattan sayılır.Şevkî eserinde Emir Sultan'ın şeceresini verir(3).Belig,Güldeste'de Emir Sultan hakkında bilgi verirken Şevkî'den faydalandığını belirtir(4).

Emir Sultan'ın babası Emîr Külâl lakabıyla tanınan Seyyid Ali'dir.Seyyid Ali, zamanında Buhara'nın önemli mutasavvıflarındandı.Emir Sultan ilk bilgileri babasından öğrenmiş, daha sonra babasının halifesi Seyyid İsa'dan icâzet almıştır(5).

Emir Sultan babasının ölümünden sonra hacca gitmiştir. Şevkî eserinde "türbe-i Ḥabîbu'l-lāhı ziyâret eylemek işâret olundı" (6) diyerek Emîr Sultan'ın hacca gittiğini işâret etmiştir.Emîr Sultan bir müddet Medine'de kaldıktan sonra Bağdat yoluyla Anadolu'ya gelmiş,(7)Karaman,Hamid-ili,Kütah-

---

1)Metin v.5a.
2)Cavit Baysun,Emir Sultan İA,C.II.
3)Metin v.6b.
4)Belig,Güldeste v.23.
5)Bursalı Şemsi,Yadigâr-ı Şems,Bursa,1332,s.5.
6)Metin,v.14a.
7)Fuad Köprülü,Âşık Çelebi,İA,C.1.

ya üstünden Bursa'ya gelip yerleşmiştir.Emir Sultan Bursa'ya 1389'da gelmiştir.

Emir Sultan Bursa'ya geldikten sonra ilim ve tasavvuf çevreleriyle münâsebet kurmuş,Molla Şemseddin Fenârî'den,Sadreddin Konevî'nin Miftahü'l-Gayb'ını okumuştur.Emir Sultan, bu eseri istinsah etmiş; Molla Fenârî de icâzetini bu eserin sonuna yazmıştır(1).

Emir Sultan,Bursa'da geniş bir saygı görmüş,onun üstün vasıflarını takdir eden Yıldırım Bayezîd kızını onunla evlendirmiştir.Bu evlilikten üç çocuğu olmuştur.Şevkî eserinde bu hâdiseyi dördüncü menkıbede anlatmıştır(2).

Emir Sultan'ın yaşadığı dönem Osmanlı Devleti'nin karışık dönemlerinden biridir.Emir Sultan bu dönemde mühim roller oynamıştır.Ankara Savaşı'nda Yıldırım Bayezid'in yanında bulunmuş, Timur'a esir düşmüştür.Timur ona büyük saygı göstermiş ve Bursa'ya dönmesine izin vermiştir.Ankara Savaşı'ndan sonra kardeşler arasındaki mücâdelede Düzmece Mustafa'ya karşı II.Murad'ı tutmuştur(3).Emir Sultan 1422'de II.Murad'ın İstanbul'u kuşatmasına iştirak etmiştir.Emir Sultan II.Murad'a önce hocalık etmiş,sonra ona kılıç kuşatmıştır.Daha sonra bir gelenek hâline gelen kılıç kuşatma töreni böyle başlamıştır(4).

Emir Sultan(H.833/1429)tarihinde vefat etmiştir(5).Bu tarih Menâkıb-ı Emir Sultan'ın(C)nüshasında "intikal-i Emir" terkibiyle gösterilmiştir.Diğer kaynaklarda da bu terkibe yer verildiğini görüyoruz(6).

Emir Sultan'ın tarikatı hakkındaki bilgiler karışıktır. Emir Sultan'ın babası tarikatinden idi.Emir Sultan ilk bilgi-

1)Hoca Saadeddin,Tâcü't-Tevârih,C.5,İst.1979,s.44
2)Metin,v.19a
3)Yılmaz Öztuna,Türkiye Tarihi,C.3,İst.1964,s.145.
4)Midhat Sertoğlu,Resimli Türk Târihi Ansk.İst.1958.
5)Cavit Baysun,Emir Sultan,İA.,C.II.
6)Hoca Saadeddin,Tâcü't-Tevârih,C.5,İst.1979,s.44.

leri babasından ve onun halifesinden öğrendiğine göre,onun ilk tarikatı Kübreviyye'dir.Onu Nurbahşiye tarikatinden gösterenler vardır(1).Nurbahşiye tarikatı XV.yüzyılda İran'da ortaya çıkmıştır(2).Bu tarih Emir Sultan'ın Bursa'ya gelişinden çok sonradır.Cavit Baysun "Eğer bilahire Nurbahşe biat etmemişse kendisini Kübreviye-i Zehebiye tarikatına nakleylemek daha doğru olacaktır."diyor(3).

Emir Sultan,sağlığında bir vakıf kurmuştur.Daha sonra, eşi ve Osmanlı padişahları tarafından geliştirilmiştir(4). Bugün Bursa'da Emir Sultan Camisi ve bu camide Emir Sultan'ın türbesi bulunmaktadır.

Tasavvuf düşüncesinin,Türk Edebiyatı'na tesirinin ne kadar büyük olduğunu biliyoruz.Emir Sultan gibi hem dînî hem siyâsî yönden güçlü bir şahsiyetin edebiyata tesir etmemesi mümkün değildir.Nitekim Fuad Köprülü,Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar adlı eserinde,Yûnus Emre Divanı'nda onu öven şiirlerin bulunduğunu göstermiştir(5).Emir Sultan hakkında bir çok şâirin şiir yazdığını görüyoruz(6).

Emir Sultan'ın şiir yazıp yazmadığını bilmiyoruz.Fakat tarikat geleneğinde İlahi okumanın mühim bir yeri vardır.

---

1)Bursalı Şems,a.e.g.

2)Nurbahşiye,İA,C.7.

3)Cavit Baysun,a.e.g.

4)Halim Baki Kunter,Emir Sultan Vakıfları ve Fâtih'in Emir Sultan Vakfiyesi; Vakıflar Dergisi,Sayı:IV,Ank.1958,s.35.

5)Fuad Köprülü,Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar,Ank.1966,s.22

6)Ali Nihad Tarlan,Ahmed Paşa Divanı,İst.,1966,s.14.

Metnini aşağıya aldığımız Emir Sultan'a bağlı tekkelerde okunan İlahi'nin,ona âid olduğunu gösteren kaynaklar vardır(1):

Gerçi âşıklara sala denildi
Derdi olan gelsün dermanı buldum.
Âh ile vâh ile cevlan ederken
Cânımın içinde efendim cananı buldum.

Açılmış dükkanlar kurulmuş pazar
Canlar mezad olmış delâlde gezer
Oturmış ümmetim bir anın yazar
Cevâhir bahş eden dükkânı buldum.

Erenler meydana doğru varurlar
Anda cem oluban virür alurlar
Cümle enbiyalar divan dururlar
Hakk'a mahbûb olan sultanı buldum

Akar gözlerimden yaş yerine kan
Zerrece görünmez gözüme cihân
Deryâlar nûş idüp kandıramazken
Âşıklar kandıran ummânı buldum.

Emir Sultan ne hoş pazar imiş
Âşıklar senâ idüp gezerler imiş
Cümlenün maksudu el dîdâr imiş
Hakk'a karşı duran dîvanı buldum.

---

1)Bursalı Şems,a.e.g.

3-Eserin Te'lif Sebebi: Şevkî,Menâkıb-ı Emir Sultan'ın sebeb-i te'lif bölümünde çok yaşlandığını,âhıret için bir hazırlık yapmadığını,bundan dolayı çok üzüntülü iken,bir dostunun tavsiyesi üzerine Emir Sultan'ın menâkıbını toplamaya karar verdiğini,bu kararın sebebini şöyle açıklar: "Tâ kim şehzâde-i cüvân baht,sezâvâr-ı tâc u taḫt,mahdum-ı mükerrem, sahib-i rayât-ı muʿazzam,zü'l-ḳadr-i ve'l-ihtirâm...yaʿni sulṭân Bâyezîd bin...Süleymân Şah... ism-i laṭiflerine münâsib ve muvafıḳ olduġı icilden ve muṭâbıḳ geldügi sebebden şuruʿ eyledüm."(1).Bu ifadeden eserin Kanunî Sultan Süleyman'ın oğlu Sultan Bâyezîd adına yazıldığını öğreniyoruz.

Şehzâde Bayezîd(1524-1562):Kanunî Sultan Süleyman'ın Hurrem Sultan'dan olan dört oğlunun üçüncüsüdür.Bâyezîd iyi bir tahsil görmüş,çalışkan,cesûr,bir şahsiyetti.Bunun için Kanunî ona yakın ilgi göstermiş,mühim vazifeler vermiştir. 1543'de Macaristan seferinde yanına almış,1553'de İran seferine çıkarken yerine naib bırakmıştı(2).Fakat annesinin ölümü üzerine babasının üzerindeki gücünü yitirmiş,babasına karşı saltanat davasına kalkması onun gözden düşmesine sebep olmuştur.Kanunî,şehzâdeler arasındaki saltanat mücâdelesinde şehzâde Selim'i(II.Selîm)tutunca,Bâyezîd isyan etmiştir.Bâyezid,babası tarafından âsî ilân edilerek üzerine asker gönderilmiş,yapılan savaşta yenilince,İran'a sığınmış,23 Temmuz 1562'de Kanunî'nin isteğiyle orada katl edilmiştir(3).

1)Metin,v.5b-6a.
2)İsmail Hakkı Uzunçarşılı,Osmanlı Tarihi,C.IV.s.300.
3)Mufassal Osmanlı Tarihi,s.1135

4. MENAKIB-I EMİR SULTAN'IN NÜSHALARI:

a)İncelemeye alınmayan nüsnalar

Menâkıb-ı Emir Sultan'ın Şevkî adına kayıtlı sekiz nüshası vardır:

1. Menâḳıb-ı Emîr Sultân: İstanbul Üniversitesi; Türkçe Yazmalar No:6412'de kayıtlı,154 varak,20x17 ebadında,13 satır,nesih yazı; cild meşin kaplı istinsah tarihi (1208/1793) .

Bu nüshanın diğer hususiyetleri şöyledir: Eser Şevkî adına kayıtlı olmakla birlikte Şevkî' nin adı yalnız bir yerde geçmektedir.

Eserin sonundaki:

Menāḳıb-ı cevāhirdür müsemmā
Bunuñ ḥakkında eyledüm işāret

Gel ey Yaḥyā söze dil uzatma
Ki ʿaybuñ çoġ iken ġayri gözetme

beyitler Yahya Bin Bahşî'nin Emir Sultan için yazdığı Menāḳıb-ı Cevâhir adlı eserden alınmıştır.Çünkü İstanbul Üniversitesi Türkçe Yazmalar Bölümü'nde bulunan Menâkıb-ı Cevâhir'in sonundaki beyit şöyledir:

Tut ey Yaḥyā söze dilüñ uzatma
Ki ʿaybuñ çoġ iken ġayrı gözetme(1)

Ayrıca Menâkıb-ı Emir Sultan nüshalarını tesbit ederken ,Süleymaniye Kütüphanesi Hacı Hüsnü Paşa Bölümü No: 831/1'de kayıtlı eserde: Şevkî'nin Menakıb-ı Emir Sultan'ın bir nüshası (bk. C nüshası) ile Yahya Bin Bahşi'nin Menakıb-ı Cevahiri'nin bir nüshasının beraber çiltlenmiş olduğunu gördük.Bu eserlerin karşılaştırmasından anladığımıza göre; Üniversite Kütüphanesi'ndeki Şevkî adına kayıtlı olan nüsha,Hacı Hüsnü Paşa'daki eserin dikkatsiz bir istinsahıdır.

Şevkî'nin eserinde on sekiz menkıbe vardır. (bk.A.nüshası) Halbuki Üniversite nüshasında otuz dört menkıbe vardır. Bütün bunlar Üniversite nüshasının ori-

---

1) Menakıb-ı Cevâhir: İst.Üniv.Türkçe Yazmalar Böl.No:7

jinal olmadığını gösteriyor.

2.Menakıb-ı Emir Sultan: Bayezıt Genel Kitaplığı Veliyyü'd-din Efendi No: 3625'te kayıtlı,46 varak 21x15 ebadında 13 satır nesih yazılı,başlıklar kırmızı, kağıdı sarı,cildi koyu kahverengi meşin kaplı,istinsah tarih(H.1150/1737) dir .

Bu nüsha, üzerinde çalıştığımız (A) nüshasının güzel bir istinsahıdır.Fakat istinsah tarihinin muahhar olmasından dolayı incelememize almadık.

3.Menakıb-ı Emir Sultan: Millet Kütüphanesi(Ali Emîri) şeriye no: 1058'de kayıtlı,111 varak,21x15 ebadında 13 satır,nesih yazılı,başlıklar kırmızı,kağıdı Venedik, cildi kağıt kaplı istinsah tarihi(1163/1749) dur.

Şevkî adına kayıtlı olan bu eserde 26 menkıbe vardır.Ayrıca,menkıbelerin sırası farklı,sıra numaralarının bâzısı Arapça bâzısı Türkçe'dir.Bu nüshada sebeb-i telif bölümü yoktur.Eserin son kısmında Hacı İsa Dede'nin ve Hacı Mustafa Dede'nin menkabeleri vardır.Bu hususiyetlerden anladığımıza göre,bu nüsha Şevkî'nin eseriyle başka menkabelerin birleştirilmesinden meydana gelmiştir.

4.Menāḳıb-ı Emīr Sulṭān: Belediye Atatürk Kütüphanesi Muallim Cevdet yazmaları no 267'de kayıtlı,125 varak,20x15 ebadında,15 satır,adi nesihle yazılmış,istinsah tarihsiz nüsha.

Bu nüshada 26 menkıbe vardır,sayfaları dağınık, yer yer sayfalar eksiktir.Eser Millet Kütüphanesindeki nüshanın benzeridir.Esere besmele ve du'â ile başlanmaktadır.Eserin bitiş bölümü yoktur.

Bu hususiyetlerden dolayı yukarıdaki dört nüshayı kullanmadık; incelememize (5,6,7,8)nüshaları aldık.Bu nüshalara sıra ile (A,B,C,D) harfleriyle gösterdik.

b)İncelediğimiz mesnevi

5.Menakıb-ı Emir Sultan(A): Süleymaniye Kütüphanesi Pertev Paşa Bölümü,no 265'te kayıtlı,61 varak 20x14 ebadında,11 satır nesih,başlık cedveli yaldızlı,diğer cedveller yeşil,satır başlıkları kırmızı,kağıdı abadı,arkası meşin,üstü kağıt kaplı,telif tarihi (960/1553),istinsah tarihi (962/1555) tir .

Bu nüshanın kapak sayfasında "Menāḳıb-ı Emīr Sulṭān-ı Türkī ḥaṭ-ı muṣannif hāzā merḳadi-Burusa" ibaresi vardır. "sahib Sünbül Ağa Çerağı Hazineli Mustafa Halife sene (1053/1644) satırı yazılmış.Fakat bu satır sonradan aynı kalemle çizilmiştir.Bu satırın altında şunlar Arapça şu cümle vardır:

" iẕā dagat bükā li belvā fefekkir fî elem neşraḥ fe'usrun beyne yüseyni iẕā fekkettehu tefrah"(1)

Bu cümlenin yanında " El-kāsibu ḥabību'l-lāh salla'llahu ʿaleyhi ve sellem"(2) ibaresi vardır.Bunun tam altında Tugra vardır.Bu mührün altında şunlar yazılıdır: "Bir kimse sabah gün doğmazdan muḳaddem ve aḫşam gün dolanmazdan evvel yüz kerre "sübhana'l-lāhi ve bi ḥamdihi, sübḥāna'l-lāhi'l-'aliyyi'l-'aẓīm" dise yevm-i āḫirette ol kimseden münevver kimse olmaya.Meger kim bu esmā-i şerīfi iki yüz kerre okumagı evrād edinmiş kimse ola.

---

1)Tercüme: "kalbinize sıkıntı geldiği zaman iki kolaylığı düşünüp sevininiz".Bu cümlede inşirah sûresine telmih vardır.Bu sûrenin mêâli şöyledir."Habibim göğsünü senin faiden için genişletmedik mi? Senden yükünü de kaldırıp aldık.Öyle yüktü ki o senin sırtına ağır gelmiş,kemiklerini gıcırdatmıştı.Senin namına da yükseltik.Demek hakikaten güçlükle beraber kolaylık var.Muhakkak güçlükle beraber kolaylık var.O halde boş kaldın mı yorul.ve her işinde ancak Rabbine sarıl." Hasan Basri Çantay,Kuran-ı Hakim,Me'âl-i Kerim,El-inşirah Sûresi,C.III.İst.1965,s.1194.

2) Tercüme: Kazanmak için çalışan Allah'ın sevgili kuludur.Allah'ın selâmı onun üstüne olsun.".

Nukile mine'l-Mesâbih" Bunun altında "ḥamū men fi'l-arżı yerḥamküm,men fi's-semā " (1) "Es-selāmetü fi'l-vaḥdeti" (2) Ḳadīmi'l-ḫurūc ḳable'l-ulūc"(3).ibareleri vardır.Bunlar kelâm-ı kibârdır.

Bu nüshada besmele ve başlık yoktur.Eserin başlangıç beyiti:

İbtidā-i kelām-ı ḥayy..ı ḳadīm
Oldı bismi' raḥīmi ḥamdi·i kerīm

Son beyti:

Senüñ luṭfuña tevfīz oldı ḫālum
Ki saña bu durur āḫir maḳālum

Eserin bir yerde satırları karışmıştır.(v.186-3). Bir yerde bir satır çerçeve dışında yazılmıştır.

Bu nüshanın istinsah kayıdı "yed-i kātibihi ve münşi'l-ʿabīd el faḳīr Mehmed bin Aḥmed el Şehr be'ş-Şevḳî el Burusavî sene 962"

Eserde bir tevḥīd,bir naʿat,bir münācat,sebeb-i telīf, on sekiz menḳıbe,bir vaṣf-ı ḥāl bulunmaktadır.Eserin diğer hususiyetleri şunlardır:

a.Farsça olan bâzı kelimelerde (ʾ) sesi hem(ʾ) hem (ʾ) ile yazılmıştır.

امیدوار ümīddür 3a-2 امید ümmīd 40a-2
خدا ḫudā 27b-7 خدا ḫudā 8a-11

b. Türkçe kelimelerde p sesi(پ) ç sesi(چ) ve ñ sesi (ڭ) ile yazılmış.

اولپ olup 17b-10
ایدپ idüp 19b-1
اغاچ aġaç 53a-7
زمانڭ zamānuñ 17a-9

c. Sonu (ه) ile biten iki yerde yükleme hâli hemze(ء) ile gösterilmiştir.

قصّهٔ ḳıssa'i 12a-8

d. Bu nüshada bulunmayan beyitler: 2b-5,3b-8,9,10,11,13) 45a-15

e. Bu nüshada bulunmayan satırlar: 8b-4,11a-4,5,6,7,8; 16a-7,8,9,10,11,12,13,14,15,16; 23a-5,6; 24a-4,5,6; 25a-8,38a-4,41b-9,45a-9,10,11,12,13;55a-4; 57a-12,13; 58a-3.

1)Siz yerdekilere acıyın ki,göktekiler de size acısın.
2)Birlikte selâmet vardır.
3)

Eserin kapak sayfasındaki cümle(A) nüshasının müellif hattı olduğunu göstermektedir.Osmanlı müellifleri de bu nüshanın müellifin el yazısıyla yazıldığını kayıt ediyor.(1)Eserin sonundaki istinsah kayıdı da bu iki ifadeyi doğrular mahiyettedir.Eserde bâzı başlıkların eksik;bazı başlıkların satırlara karışmış olmasından dolayı bu iki ifadeyi kayd-ı ihtiyatla karşılamak gerekiyor. Ancak bize göre bu nüsha asıl nüsha olmasa bile onun en iyi istinsahlarından biri olması ihtimalini güçlendiriyor. Öte yandan eserin hem kapak sayfasında hem de 61 varakla LLL. Selim'in tugra mühürü bulunması, bu eserin gözden geçirildiğini,sağlam ve doğru olduğunu gösteren bir delil olabilir.Bayazid Genel Kitaplığındaki nüsha, bu nüshanın dikkatli ve düzgün bir istinsahıdır. Bundan anladığımıza göre müstensih(A) nüshasını daha önce bahsettiğimiz kaynaklar gibi en doğru nüsha saymış olduğunu sanıyoruz.

Kapak sayfasında "sahib Sünbül Ağa.Çerağı Hazineli Mustafa sene 1053/1643"cümlesi tarih bakımından Sultan İbrahim dönemine rastlıyoruz.Fakat bu cümlenin esere oldukça sonra eklendiğini sanıyoruz.Burada adı geçen Mustafanın kimliğini tesbit edemiyoruz.Bunlar olmadığına göre, eserin istinsah tarihi bu yıllardan öncedir.Bu tarih bize göre 16. yüzyılın sonları olabilir.Eserde bulunan bu kayıtlar göz önüne alınınca dört yüzyıla yakın bir zamandan beri eserin şeklini muhafaza ettiğini görüyoruz.Yukarıda belirttiğimiz gibi eser istinsah edilmiş olsa bile aslına uygun olarak yazıldığından istinsah tarihi koymak ihtiyacı duyulmamıştır.Bu da elimizdeki eserin oldukça sağlam bir nüsha olduğuna delâlet eder sanıyoruz.

Nüsha farklarını ve başlıkları gösteren cedveller göz önüne alınırsa,(A) nüshasında eksik olan kısımların daha çok (C) nüshasına sonradan eklendiğini sanıyoruz.(bk. C nüshası). Çünkü bu kısımlar (B ve D) nüshalarında da

---

1)Bursalı Tahir,Osmanlı Müellifleri,C.III.İst.1975,s.140

yoktur.Başlıklar cedveli incelendiği zaman, (A,B,D)nüshalarındaki menkıbelerin sırası aynı olduğu halde(C)nüshasının sırasının değişmiş olduğunu görüyoruz(B)ve(D)nüshaları diğer iki nüshaya nazaran daha eksik ve imlâ bakımından daha bozuk olduğu görülür.

Bütün bu noktalar dikkate alınınca (A)nüshası mevcut nüshaların aslına en uygun olduğunu düşündüğümüz için çalışmamızda esas nüsha olarak kullandık.

6.Menākıb-ı Emīr Sultan(B):Topkapı Sarayı Kitaplığı Revan Bölümü no:1100'de kayıtlı 139 varak,19.7x14 ebadında,15 satır,yazısı nesih,başlıklar kırmızı kağıdı aharlı,cildi kahverengi deri,kapak ebrulu istinsah tarihsiz olan eserin 107b-139a arasında 38 varaklık nüsha.

Bu nüsha,anonim bir Tevarih-i Al-i Osman'ın sonuna ciltlenmiştir.Bu nüshanın başlığı şöyledir: "El Menkıbāt-ı Hażret-i Emīr Sulṭān Ḳaddese'l-lāhü sırrehü'l-ᶜAziz" .Bu başlığın hemen altında besmele vardır.Bu nüshanın başlangıç beyiti:

İbtidā-i kelām ḥayy ü ḳadīm
Oldı bismi'raḥim ḥamd ı kerīm

son beyiti:

Ala ey rehber-i rāh-ı şerīᶜat
Ḥaḳīḳat senden keşf oldı ṭarīḳat

Bu beyitin hemen altında " temmetü'l-kitāb biᶜavni'l-lāh" cümlesi vardır.Hemen onun yanında "ṣāhibi Muhammed Paşalı Ahmed Ağa" kaydına rastlıyoruz.Fakat bu kayıtlardan eserin istinsah tarihi anlaşılmıyor.Tevarih-i Al-i Osman'ın da istinsah kaydı yoktur.Ancak Tevarih-i Al-i Osman Kıbrıs'ın fethi(1570)ile sona ermektedir.Bu tarihten anlaşıldığına göre Tevarih-i Al-i Osman Şevkî'nin ölümünden sonra yazılmıştır.Menākıb-ı Emīr Sulṭān'ın bu nüshasıyle Tevarih-i Al-i Osman aynı yazıyla istinsah edilmiştir.Her iki eserde istinsah tarihi yoktur,. bu iki eserin aynı kişi tarafından istinsah edildiğini

göstermektedir.Ayrıca Menakıb-ı Emir Sultan'ın bu nüshasında,menkıbelerin numaraları gösterilmiş başlık konulmamıştır.Eserin telif tarihini gösteren beyit yoktur. (A) nüshasında bulunan"Vasf-ı Hal" başlığını taşıyan manzum kısım yoktur.Bütün bunlardan anlaşıldığına göre (B) nüshası(A) nüshasından oldukça sonra istinsah edilmiştir.Bu nüshanın diğer husûsiyetleri şunlardır:

a. Türkçe ve Farsça kelimelerdeki (g)ünsüzü yer yer üç noktalı kef(ڭ) ile gösterilmiştir.

گلدن gilden B.1a-9
سرگردان ser-gerdān B1b-10
گلشن gülşen B7b-10
دوگدوک dögdük B20b-6
یگدور yegdür B2a-10
دگل degül B7a-7

b. n̄ sesi bu nüshada yer yer,üç noktalı kef(ڭ) ile gösterilmiştir.

انگا anā B17a-2
سنگ senüñ B2a-4
ایلسنگ eylesen̄ B2a-7
قلیچکله qılıçuñla B8b-7
الکه elüñe B13b-6
ایلگ eylen̄ B4b-3
قپوکده qapuñda B6a-7

c. Bu nüshada dikkati çeken nokta,sonu (t) ünsüzü ile biten fiillerin şedde'nin kullanılmasıdır.

ایتدی itdi B1a-10
ایتدی eyitdi B20a-10
اتدوغی atduğı B22a-5
گیتدی gitdi B24a-5
اوفاتدی ufatdı B14a-6

Ayrıca sonu (t) ile biten kelimelerde şeddenin kullanıldığını görüyoruz.

ولایتده vilāyetde B15a-2
البته elbetde B22b-9

d. (ج) ile yazılan kelimelerin bazıları (ک) ile yazılmıştır.

کپاده kepāde B13b-3

Bazı Türkçe kelimelerde ünlü göstermek için (') işareti kullanılmıştır.

پیو'diyü 37b-1

قرشو karşu 13b-6

f. Bu nüshada bulunmayan beyitler:
(4b-10,(5b-9,10),(7b-5),(8a-10,(27b-6,8),33a-4) 38a-9,10,11),(42a-1,2),(45a-15),(47b-3),(51b-9, 10,11),60a-1,2,3,4,5,6,9,10),(60b-1,2,3,4,5,6, 7,8,9,10,11),(61a-1,2,3,4).

g. Metinden çıkarılmış veya atlanmış satırlar:
(4a-1),(8b-4),(16a-7,8,9,10,11,12,13,14,15), (16b-13),(23a-5,6),(24a-4,5,6),(24a-4,5,6), (25b-10),(28a-11),(29a-3),(29a-8),(29b-9), (29b-11),(30a-11),(34a-3),(34a-9,10),(34b-1), (38a-4),(41b-9),(45a-4),(45a-7,8,9,10,11,12), (47a-1),(47a-6),47b-1),(53b-2),(55a-8,9),(55b-1), (57a-12),(58b-3,4),(59b-1,2,3),(59b-7,10)

7. Menakıb-ı Emir Sultan (C): Süleymaniye Kütüphanesi Hasan Hüsnü Paşa no 831/1'de kayıtlı 119 varak,20.4x14.7 ebadında,13 satır,harekeli,nesih yazı ile yazılmış,ilk sayfası yaldız cedvelli,diger sayfaları cedvelsiz,başlıkları kırmızı,kağıdı ebadı,kenarları meşin,üstü ebru cildli,istinsah tarihi (H.1028/1628)olan nüshadır.

Bu eser Şevkî adına kayıtlıdır.Fakat Menakıb-ı Emir Sultan,bu eserin ilk 45 varagındadır.Bundan sonraki 46. ve 47 varakta hadis tercümeleri yer almaktadır.48. varaktan sonra Yahya Bin Bahşî'nin Emir Sultan adına yazdığı Menakıb-ı Cevahir adlı Menakıbnâme yer alır.

Menakıb-ı Emir Sultan'ın bu nüshasında başlık yoktur.Eserin başlangıcı:

İbtidā-yı kelām ḥayy ü ḳadīm
Oldı bismi'r-raḥīm ḥamd ü kerīm
(v.1b)

beyti ile başlar,sonu:

Senüñ luṭfuña tevfīz oldı ḥālum
Ki saña bu durur āḫır maḳālum
(v.45)

Bu nüshada Menakıb-ı Emir Sultan'ın yazılış tarihini gösteren beyit şöyledir:

Benām oldı menāḳıb oldı fāhir
Ṭoḳuz yüz ellisinde oldı āḫir
(v.44b-1)

Bu nüshanın istinsah kayıdı şöyledir:

"temmetü'l-kitābü'l-şerīfe ᶜalā yed-i ᶜabdü'l-faḳīr Şefer bin Bāyezīd el ḥaḳīr el-muvaḳḳit be-cāmiᶜ-i Ḥażret-i Emīr ḳaddese-sırrehü'l-ḥāṭıre sene 1028 .ᵉ" Bu kayıttan eserin sefer bin Bayezid adında bir kişinin istinsah ettiğini öğreniyoruz.

Bu nüshada menkıbelerin sırası değiştirmiştir.(bk.Başlıklar).

Bu nüshada beyitler yer değiştirmiştir.Metinde(v.9a daki beyitler (C) nüshasında şöyledir:

Gören sanur ki ġamdan ādam olmış
Ne ādem turduğınca hem ġam olmış

Ġam-ı ġussayla aḥvālı diger-gün
Belā baḥrında ḳalmış zār u maḥzūn
(C.v.8a)

Metinde (47b)daki beyitlerde(C)nüshasında şöyledir

İlāhī cümlenüñ sensin ilāhı
Ki sensin pādişāhlar pādişāhı

İrür feyz-i ilāhīden ᶜināyet
İrişsün bize Aḥmed'den şefāᶜat

Sana āsilerüñ hoşdur enīni
Anuñ çün inledürsün ben hazīni

Cihānı ḫalḳ iden sesin kemāhi
Özüñdür ᶜafv iden cümle günāhı

Bu nüshanın, ABD nüshalarından en mühim farkı nesir kısmında bâzı parçaların eklenmiş olmasıdır.Metinde(11a-4,5,6,7,8)satırları C nüshasında şöyledir:

" Çün bu ḥālet vāki^{c} oldı.Emīr Sulṭān gördi murādı ḥāṣıl oldı,secde-yi şükr eyledi.Ḥak Ta^{c}ālā Ḥażretine, ḥamd-i mā-lā nihāye ve şükr-i bi-lā-ġāye idüp kimse tuymadın ṣubḥ olmadan mesken-i melūfına gelüp ḳarār itdi,ol degül gibi oldı."

(C.9a)

Metnimizde (16a-7,8,9,10,11,12,13,14,15,16) satırlar yalnız (C) nüshasında vardır.

"Emīr Sulṭān eyitdi: Ġam degül bu aṣıl ḥālet bize mīrāsdur.Ḥatta,ceddüm Seyyid Muḥammed bin Ḥüseyin bunda gelmişler. kimse iʿtibār ve iltifāt etmemişler.Anlar daḫı ravżā-ı şerīfe ve türbe-i münīfe gelüp ale-melā'in nās "es-selām-ı ʿaleyküm ya ceddi Ḥabību'l-lāh" didiler hemān dem(C.13b) āvāz-ı hūb ve sadā-yı merġūb birle "ʿaleyke's-selām ya veledi." diyü cevab virüp baʿde-mā dedem Seyyid Muḥammed bin Ḥüseyin ider: "yā ceddi yā Resūlu'l-lāh mübārek elüñi ṣun būse ideyin yüzüme gözüme süreyin" dir.Hemān laḥża ravża-ı şerīfden gül yapraġına beñzer bir el zāhir olup anda olanlar hep görüler "es ṣalavatu ve's-selāmu ʿaleyke ya Resūlu'l-lāh" dirler. Merhum Ḳadı Mahmud risalesinde böyle rivayet ider.Allahu aʿlem.Rāvi eydür: Bundan sonra Emīr Efendi."(C.14a).

Metnimizde (23a-5,6,7)satırlar yalnız(C) nüshasında vardır:

"Ne zaḫm belürdi ve ne ḳan çıḳdı.Hemān ḳırḳ yeşil yeleklü oḳlar ṭoḳınup ṭoḳınan helāk olup,oḳlar nābedīd oldı.Ḳanda gitdi kimse aṣlā görmedi"(C.19a)

(C) nüshasında olup ABD nüshasında bulunmayan metnimize aldığımız (24a-3,4,5,6)satırlar şöyledir:

"Rāvi eydür kim: Yıldırım Bāyezīd Ḫān'uñ türbesi altında olan meşhedler ortasında bir ḳubbe ki vardur içinde ḳadīdler yatur.Emīr Sulṭān'uñ gelüp helākine ḳaṣd idüp helāk olan anlardur,dirler.Anda yatan Süleymān Paşa'dur,dirler.El uhudetu'r-rāvi"

(C.20a)

Metnimize aldığımız (45a-9,10,11,12)satırlar(C) nüshasında şöyledir:

"Yıldırım Pādişāh Emīr Sulṭān'a eyitdi.Senüñ kerāmetündür ki zāhir oldı.İkisi daḫı ʿöẕür-ḫāḥlıḳ idüp ḳarār itdiler.Rüyādan ġāyetde şād u mesrūr olup,zīrā bundan cāmiʿüñ Ḥaḳ ḳatında ḥayyız-ı ḳabūlda vāḳiʿ olduġı anlandı. Fuḳarāya taṣadduḳ-ı iʿnām eyledi." (C.22b)

Şevkî'nin hayatıyla ilgili satırlar(48a-13,48b-1, 2,3) C nüshasında şöyledir:

"Ol zamānda ol yirde bir ḳoz aġacı var ıdı.Faḳīr yaʿni Şevkī daḫı "sabāvet zamānında ol ḳoz aġacını ol yirde görmiş idüm,soñra ḳurudı." dir."Bu son ifadeden anlaşıldığına göre bu nüshanın müstensihi esere bir çok eller yapmış ya da bazı yerleri değiştirmiştir.

Emir Sultan'ın ölüm tarihini gösteren "intiḳāl-i mīr" terkibi yalnız (C) nüshasında vardır:

"İntiḳāl Emir Sulṭān'a tarih oldı.
İntiḳāl-i Emīr sene 833é (C.41a-3)

Bu nüshanın diger hususiyetleri şöyledir:

a.Türkçe kelimelerde sağır n (ڭ), ç sesi (چ) p sesi (پ) ile gösterilmiştir.

گلدوگنڭ geldüğinüñ (C11a-8)
بولدوغنڭ bulduġınuñ (C10b-4)
اوچ üç (C21a-7)
برقاچ birḳaç(C32a-6)
ویروب virüp (C31a-11)
وارب varup (C32a-1)

b.Farsça kelimelerde asılı(ء) olan ses bazan(ی) bazan (ء) ile yazılır:

اومیدوڕ ümiddür (C3a-4)
پدری pederi (C8a-6)

c.Diğer nüshalarda bulunmayan (C) nüshasındaki beyitler şunlardır: (2b-5),(3b-8,9,10,11),(3b-13)(8a-10), (27b-6),(38a-10,11),(45a-15).

d. C nüshasında bulunmayan beyitler(38a-9,51b-10,

e.Bu nüshada şu satırlar bulunmuyor: (1b-1),(5b-4 (6a-1),(29b-9),(45a-7,8).(51a-9),(52a-5),(53b-4

f.Bu nüshada (4a-2)'deki ayet yoktur.(45a-3)'teki âyet yalnız (C) nüshasında vardır.

8. Menākıb-ı Emīr Sulṭān(D): Süleymaniye Kütüphanesi Hacı Mahmud Efendi no 3691/2'de kayıtlı 96 varak 20.x 14.2 ebadında 13satır,yazısı adi nesih,başlıklar kırmızı, kağıdı aharlı,arkası meşin üstü mukavva ebru kaplama, istinsah tarihsiz olan eserin 55a-93b varakları arasında bulunan nüsha.

Bu nüsha Hümami'nin (847/1443)'de yazdığı "Si-name" adındaki eseriyle ciltlenmiştir.Bu nüshanın başında besmele vardır.Besmelenin altındaki başlık şöyledir."Menākıb-ı Ḥażret-i Emīr Sulṭān raḥmetü'l-lāhi-i ʿaleyhi kaddese'l-lāhi rūḥa" .Eserin başlangıç beyiti:

İbtidā-ı kelām-ı ḥayy ı kadīm
Oldı bismi'raḥīm ḥamd ü kerīm

Son beyiti:

Senüñ luṭfuña tevfīz oldı ḥālum
Ki saña bu ṭurur āḫır maḳālum

Metnin altında başka bir kalemle daha kalın bir yazıyla şu hatime vardır.

"Allahüme sallı ʿala seyyidina Muḥammedin ve ʿalā ālihi bi ᶜadedi küllī şeyin fi'd-dünyā ve'l-āḫıreti ve ᶜalā ālihi ve eshābihi ve ezvācihi bi's-selām ez-zāhireti şefīᶜina fi enfüsina fi ḫayrü'd-dünyā ve'l-āḫire bi raḥmetike yā erḥamü'r-raḥīmin"(1).Bu nüshanın istinsah kayıdı " ketebetü'l-fakīr Muṣṭafā Aḥmed El Ḳocavî" şeklinde yazılmış.Bu satırın altında " El ṣāḥibü'l-kitāb ceyb begi "kaydı vardır.Bu satırdan sonra:

Ḫayırla olsun müyesser ḫātime
Kātibine kim okursa Fātiḥa

beyiti vardır.Bu üç satır aynı yazıyla yazılmıştır.Fakat bu ifadelerden eserin ne zaman istinsah edildiği anlaşılmıyor."Si-nāme"nin de istinsah tarihi gösterilmemiştir. Bu nüshaya Menakıb-ı Emir Sultan'ın telif tarihini gösteren beyitler alınmamıştır.

---

1)Allahım,Efendimiz Hz.Muhammed'e ve onun âile efradına, yakınlarına,eşlerine dünyâ ve âhiret varlıkları sayısınca selam eyle,dünya ve âhirette bize şefa'at eyle. Ey Allahım bizden rahmetini esirgeme.

sebeb-i telif kısmında ise " Muḥammed bin...Süleymān-şah " cümlesi vardır. (A C) nüshasındaki "vasf-ı hal" başlığı "ḫātimetü'l-kitāb" olarak değiştirilmiştir.Bu k sımdaki beyitler,dikkatsiz ve düzensiz bir biçimde düz satırlar hâlinde yazılmıştır.Bu nüshanın diğer hususiye leri şunlardır:

a.Türkçe kelimelerde sağır kef n̄ (ڭ) ,ç sesi (چ) p sesi (پ) ile gösterilmiştir.

اوچ üç 25b-7
اغاج ağac 35a-6
گلوپ gelüp 32a-6
قويوپ ḳoyup 21a-5
سنڭ senüñ v.b.

b.Farsça olan bazı kelimelerde (ء) ile gösterilen ses(ع) ile yazılmıştır.

اُمید ümīd (D2b-3)
خدا ḫudā (D7b-92
کپاده kepāde (D14b-10

c.Bu nüshada bâzı kelimelerin imlâsı yanlıştır.

افرون efrūn(/ efzūn) D5b-8
کن gen (/ gün) D11b-7
صادی ṣadı(/ ṣatı) D11b-9
قواکه ḳavākih(/ fevākıh) D10a-2)v.b.

d.Bu nüshada eksik olan beyitler şunlardır:
(3b-8,9,10,11,13),(4b-10),(5a-10),(7b-5),(8a-10) (25b-5),(27b-6),(33b-4),(38a-9,10,11),(42a-1,2) (45a-15),(47b-3),(51b-10,11),(60a-1,2,3,4,5), (60a-9,10,11).

e. Bu nüshada bulunmayan atlanmış veya çıkarılmış satırlar: (4b-9),(6a-1),(7b-6),(18b-4),(11a-4,5,6,7,8) (16a-7,8,9,10,11),(16b-1,3),(23a-5,6),(24a-4,5,6),(27a (29a-2),(29b-3),(29b-11),(30b-11),(34a-9),(38a-4,5), (41b-9),(45a-4),(45a-7,8,9,10,11,12),(46a-7),(47a-1), (47b-1),(48a-3),(51b-9),(53a-2),(58a-7),(59b-1,2,3), (60a-1,2,3,4,5),(60a-8,9,10,11),(60b-7,8,9,10,11), (61a-1,2,3,4),(61a-5),(61a-6,8,9)

f. Bu nüshada (4a-3),(45a-13),(59b-13)'teki âyet-ler,(4a-4),(4b-7),(29a-2)deki hadisler ve (61a-6,7,8,9

daki dua yoktur.

Bütün bunlar eserin daha sonraki bir tarihte istinsah edildiğini gösteriyor.

Dört nüshanın farkları hakkında bir fikir vermek ve nüshalardaki eksik kısımları topluca göstermek için bir cedvel ekledik 1.sütünda eksik kısım 2.sütünda eksik kısmın metindeki yeri 3.sütunda satırı 4.sütünda eksik metinlerin hangi nüshada olduğunu gösterdik.Bu sütünda(-) ile gösterilenler de metnin bulunmadığını,(+) ile gösterilenler de metin bulunduğunu göstermektedir.

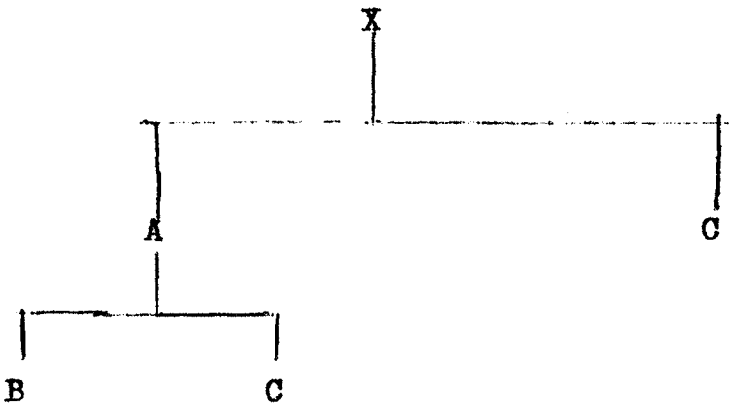
NÜSHA FARKI CEDVELİ

1.Sütün	2.sütün	3.sütün	4.sütün			
Eksik kısım	Varak No	Satır No	A	B	C	D
Başlık	1b	1	-	+	=	+
Besmele	1b	2	-	+	-	+
satır	2a	11	+	-	+	-
beyit	2b	5	-	-	+	-
1.beyit	3b	8+9+10+11	-	-	+	-
,,	3b	13	-	-	+	-
satır	2b	1	+	-	+	-
ayet	4a	3	+	-	+	-
hadis	4a	4	+	-	+	-
"	4a	8	+	-	+	-
satır	4b	9	+	-	+	-
beyit	4b	10	+	-	+	-
beyit	5a	10	-	-	+	-
satır	5b	4	+	+	-	+
beyit	5b	9	+	-	+	-
satır	6a	1	-	+	-	+
beyit	7b	5+6	+	-	+	-
başlık	7b	8+9+10	+	-	+	-
beyit	8a	10	-	-	+	-
satır	8b	4	-	-	+	-
satır	11a	9+8	-	-	+	-
başlık	13a	5+6+7	+	-	+	-
mısra	15a	10	+	-	+	+
satır	16a	7	-	-	+	-
satır	16a	11	-	-	+	-

Eksik Kısım	Varak No	Satır No	A	B	C	D
satır	16b	12	+	-	+	-
satır	16b	13	+	-	-	-
başlık	17a	2+3+4+5	+	-	+	-
başlık	18b	7+8+5	+	-	+	-
satır	23a	5+6	-	-	+	-
satır	24a	4+5+6	-	-	+	-
satır	27a	1	+	+	+	-
beyit	27b	6	-	-	+	-
hadis	29a	2	+	-	+	-
satır	29a	2	+	-	+	-
satır	29b	9	+	-	-	-
satır	29b	11	+	-	-	-
başlık	30a	2+3+4	+	-	+	-
satır	30b	11	+	-	+	-
beyit	33a	4	+	-	+	-
satır	34a	9	+	-	+	-
başlık	35a	3+4+5	+	-	+	-
başlık	36b	10+11	+	-	+	-
satır	38a	4+5	-	-	+	+
beyit	38a	9	+	-	-	-
beyit	38a	10+11	-	-	+	-
satır	41b	9	-	-	+	-
beyit	42a	1+ 2	+	-	+	-
başlık	42a	4+5	+	-	+	-
satır	45a	4	+	-	+	-
satır	45a	7+8	+	-	-	-
satır	45a	9+10+11+12	-	-	+	-
ayet	45a	13	-	-	+	-
beyit	45a	15	-	-	+	-
başlık	45b	3+4	+	-	+	-
satır	46a	7	+	-	+	-
satır	47a	1	+	-	+	-
satır	47b	1	+	-	+	-
beyit	47b	3	+	-	+	-
başlık	47b	8+5	+	-	+	-
satır	48a	3	+	-	+	-
başlık	48b	7+8+ 9	+	-	+	-
başlık	50b	5+6+7	+	-	+	-

satır	51b	9	+	-	+	-
beyit	51b	10+11	+	-	-	-
başlık	52a	1+2+3	+	-	+	-
satır	53a	2	+	-	-	-
başlık	53a	4+5	+	-	+	-
başlık	55a	6+7+8	+	-	+	-
başlık	57a	1+2	+	-	+	-
satır	58a	3	-	-	+	-
başlık	58a	8+9+10	+	-	+	-
satır	58b	9	+	-	+	-
ayet	59b	1+2+3	+	-	+	-
satır	59b	7+8+9+10	+	-	+	+
beyit	60a	1+2+3,4,5	+	-	+	-
beyit	60a	8+9+10+11	+	-	+	-
beyit	60b	1+2+3+5,6	+	-	+	+
beyit	60b	7	+	-	+	-
beyit	61a	1+2+3+4	+	-	+	-
dua	61a	6+8+9	+	-	+	-

Bütün bu bilgilere dayanarak, Menâkıb-ı Emir Sultan'ın incelediğimiz nüshaların künyesini aşağıdaki gibi çıkarmaya çalıştık.

5. Menakıb-ı Emir Sultan'ın Başlıkları:

Menakıb-ı Emir Sultan; tevhid,naat,medhiye,sebeb-i te'lif,18 Menkıbe ve vasf-ı hal kısımlarından meydana gelmiştir.Fakat yer yer ara başlıklar konulmuştur.Bütün nüshalarda bu başlıklar,kırmızı yazılmıştır.Ancak eser farklı zamanlarda,farklı kişiler tarafından istinsah edildiği için başlıklarda farklar ortaya çıkmıştır.Bu farklılıklar şunlardır:

1.Başlıkların bulunup bulunmaması : A ve C nüshasında besmele ve başlık yoktur.(bk.farkları gösteren cedvel).(A ve C) nüshasında menkıbelerin sıra numarasından sonra menkıbelerin mevzusu ile ilgili başlıklar olduğu halde (B) ve (D) nüshalarında bu başlıklar yoktur.

2.Menkıbelerin sırasının değişmesi: (A B D) nüshalarında menkıbelerin sırası aynı olduğu halde(C)nüshasında sıra değişmiştir.

Düzgün bir metin elde etmek için nüsha farkları gösterilerek her bölüme başlık konulmuştur.Başlıklar metine alınırken (A) nüshasının sırası esas alınmıştır. Ancak metine değiştirmeden aldığımız başlıklar,yer tutmaması için kısaltılarak aşağıdaki cedvelde gösterilmiş; karşısına hangi nüshada hangisinin hangi sırada olduğu gösterilmiştir.

MENAKIB-I EMİR SULTAN'IN BAŞLIK CEDVELİ

	A	B	C	D
Menkıbat-ı Hazret-i Emir Sultan Kaddese'l-lahü sırrahü'l-Aziz	-	+	-	+
Der-beyan-ı Sebeb-i Te'lif	+	+	+	+
Emir Sultan'ın Duası ile Ağacın yeşermesi	1	1	1	1
Emir Sultanın Medineye Gelişi	2	2	2	2
Emir Sultanın Bursaya Geldikten sonra Ulemânın imtihan etmesi	3	3	3	3
Emir Sultan'ın Yıldırım Bayezid'in kızıyla evlenmesi	4	4	4	4

	A	B	C	D
Emir Sultanın Atı Uslandırması	5	5	7	5
Şeyh Sinan'ın Emir Sultanın yanına gelip irşad olması	6	6	6	6
Saru Sinan'ın Emir Sultan'ın meclisinde uyuması	7	7	8	7
Emir Sultan Halifelerinden Bir gaziye yardım etmesi	8	8	9	8
Cami-i Kebir'in inşası sırasında ortaya çıkan olaylar	9	9	5	9
Hoca Kasım'ın zengin olması	10	10	10	10
Asa Suyu'nun çıkıp akması	11	11	11	11
Emir Sultan'ın suyu altına döndürmesi	12	12	12	12
Emir Sultan'ın iki kişi tarafından imtihan edilmesi	13	13	13	13
Hacı Bayram Sultan'ın Emir Sultanı ziyarete gelmesi	14	14	14	14
Emir Sultan'a ölümünün işaret olunması	15	15	15	15
Emir Sultan öldükten sonra bir gaziye yardım etmesi	16	16	16	16
Eşrefzâde'nin selamına Emir Sultan'ın mezarından cevap gelmesi	17	17	17	17
Tuzla Müderrisi Yahya Halife'nin Emir Sultan'ın mezarına gelip irşad olması	18	18	18	18
Vasf-ı Hal	+	-	+	+

6.Menakıb-ı Emir Sultan'ın Menakıbname Edebiyatındaki Yeri:

a.Menakıb.

Menakıb,Arapça nekabe(:işabet etmek,bir şeyden haber vermek) kökünden türemiş menkabe kelimesinin çokluk şeklidir.Sözlükte " öğünülecek güzel iş ve davranış" nânasına gelmektedir.Terim,bu manasıyla ilk defa

IX.yüzyıl külliyatlarında Hz.Peygamberin ashabının meziyet ve faziletleri için kullanılmıştır.Bundan başka,tarihî şahsiyetlerin tercüme-i halleri ve bir zümrenin veya kabilenin övgüye değer işlerden bahseden eserlerde kullanılmış olduğu görülüyor.(1)Menakıb kelimesi daha çok sofilerin,tarikat kurucularının,velilerin,şeyhlerin efsanevî hayatını anlatan eserlerde kullanıldığı anlaşılmaktadır.Bu mânasıyla kelime kerâmet kelimesiyle eş anlamda kullanıldığı görülmektedir(2).

İslâmiyetin çeşitli bölgelere yayılması,İslâmî unsurlara yerli inançların eklenmesine sebep olmuştur. İslâm öncesi efsaneler ve inançlar İslâmî şekle sokulmuş,böylece tasavvuf cereyanı gelişmiştir(3).Eski inançlarla,İslâmî inançların birleşmesinden meydana gelen eserler ilk defa Hz.Osman zamanında yazılmaya başlanmıştır.Bu eserlere Kassas denilmiştir(4).

Menkabeler,edebî tür olarak,masal,efsane gibi olağanüstü olayları anlatan dinî eserlerdir(5).Bunlar, Avrupadaki aziz hikayeleri (legendes hagiographic) denilen eserlere benzer(6).

Menkabelerin hususiyetleri şunlardır:

1.Kahramanları gerçek ve mukaddestir.

2.Hâdiseler belli bir yerde ve zamanda geçer.

3.Bunların gerçek olduğuna inanılır.

4.Menkıbeler biçim bakımından kısadır.

5.Sâde bir ifâde ile yazılır.

Menkabeler,amaç ve mevzularına göre şöyle sınıflanır:

1.Dînî mahiyette destanî eserler:Bunlar din uğrunda savaşan kahramanların hayatını anlatır: Danişmendnâme, Battalnâme gibi.

1)Ahmet Ateş; Menakıb İA c.6
2)A.Yaşar Ocak,Türk Halk inançlarında ve edebiyatında Evliya Menkabeleri,Ank.1983,s.27
3)Fuat Köprülü,Türk Edebiyatı Tarihi,İst.1981,s.119
4)A.Yaşar Ocak , a.e. s.29
5)Pertev Naili Boratav,Yüz Soruda Halk Edebiyatı,İst.1970, s.10
6)Tahsin Yazısı; Ariflerin Menkıbeleri,İst..1973,s.10

2.Züht ve takvasıyla şöhret bulan kişiler için yazılan eserler: Bunlar kendi içinde şöyle sınıflanabilir.

a.Züht ve takva sâhipleri için yazılanlar.

b.Tarikat kuran kişiler için yazılanlar.

c.Propaganda amacı güden eserler.

d.Velileri övmek için yazılan eserler.

Menakıb-ı Emir Sultan bunlardan en sonuncusuna girebilir.Çünkü bu eserdeki menkabeler,Emir Sultan'ın üstün vasıflarını övmektedir.

b. M e n a k ı b n a m e:

Menakıbname,bir velinin menkabelerini ihtiva eden eserdir.Bunlar iki tipte olur.

1.Biyografi mahiyetindeki menakıbnâmeler:Bunlar velinin hayatını bir tarih sırası içinde anlatan eserlerdir.

2.Olagan üstü mahiyetteki menakıbnâmeler: Bunlar, bir tarih sırası gözetilmezi Hayali mahiyetteki menkabelerden oluşur.

Menakıb-i Emir Sultan birinci tip menakıbnâmelere daha çok benzer.Çünkü bu menkabelerin mühim bir kısmı Emir Sultan'ın hayatıyla ilgili hadiseleri,zaman sırasına göre anlatır.

c.M e n a k ı b n â m e E d e b i y a t ı:

İslâm edebiyatında menakıbnâmeler,bir tür olarak biçimlenmesi XI.yüzyıldan sonradır.Fakat bu türün başlangıç tarihi Arap edebiyatının sözlü dönemine kadar çıkar.Arap edebiyatında ilk yazılı örnekleri Megazi denilen kitaplardır.Bu eserlerde peygamberlerin savaşlarını bu savaşlarda bulunan kişilerin hayatını anlatan bölümler yer alıyordu(1).İran tarihciliğinin tesiriyle gelişen Arap tarihçiliğine tesiri yeni eserlerin ortaya çıkmasına sebep olmuştur.Bu eserlere Tabakat denilmiştir.Bu kitaplarda,çeşitli zümrelere mensup kişilerin hayatlarını anlatan bölümler de vardır.X.yüzyıldan

---

1)Clemen Hurat(Tr.Cemal Sezgin),Arap ve İslam Edebiyatı,İst.1971,s.174

itibaren sofilerin hayatını anlatan müstakil tabakatlar ortaya çıktı.Bunların ilki Nişaburî(412/1021)'nin Tabakatü's-Sofiyye adlı eseridir(1).

XI.yüzyıldan sonra tarikatlerin kurulması ve tasavvuf cereyanının gelişmesi bu tarikatlerle ilgili birçok kitapların yazılmasına sebep olmuştur.Bunlar arasında çok sayıda Farsça ve Arapça evliya menakıbnamelerine rastlıyoruz.Bu eserlerin en mühimlerinden biri Farsça yazılmış olan Firdevsü'l-Mürşidiye'dir. Bu eser Şeyh Ebu İshak Kazarunî'nin hayatını anlatan eserdir(2).Bu menakıbnâmeyi Menakıb-ı Emir Sultan müellifi Şevkî Türkçe'ye tercüme etmiştir.(bk.Şevkî'nin Hayatı ve Eserleri).

d.Türk Edebiyatında Menakıbnâmeler:

Türkler'de çok eski ve zengin bir destan geleneği olduğunu biliyoruz.Bu destanların mühim bir kısmı İslâmiyetten önceki devreye aittir.Bunlar arasında dinî mahiyette yazılmış eserler de vardır.Budizm ve Maniheizm dinine ait olan bu eserlerin en mühimi Maniheizmin kabulunü anlatan Bögü Kağan destanıdır.Bu eser İslâmî dönem eserlerine de tesir etmiştir(3).

VIII.Yüzyılda ilk defa İslâmiyet'le karşılaşan Türkler,İslâmiyet'in tesirinde kalmıştır(4).Türkler X.yüzyılda İslâmiyet'i resmî din olarak kabul ettiler. Bütün bu tesirler,tasavvuf cereyanının Türkler arasında hızla gelişmesine ve İslâmî Türk edebiyatının doğmasına sebep olduğunu biliyoruz.Bu edebî mahsuller arasında menakıbnamelerin mühim bir yer tuttuğunu görüyoruz.Karahanlı hükümdarı Satuk Buğra Han'ın şahsiyeti etrafında meydana gelen Tezkire-i Satuk Bugra Han, Türk edebiyatında ilk menakıbnâmedir(5).Bu dönemde yazılmış başka menakıbnâme elimizde yoktur.Fakat büyük Türk mutasavvıfı Ahmet Yesevî(öl.1166)nin şahsi-

1)Fuad Köprülü,Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar, Ank.1966,s.12
2)Fuad Köprülü,Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar, Ank.1966.s.12;Ahmet Yaşar Ocak,aynı eser, s.41
3)Faruk K.Timurtaş,Tarih İçinde Türk Edebiyatı,İst.1982, s.144
4)Ahmet Caferoğlu,Türk Dili Tarihi c.II,İst.1964,s.2
5)Necla Pekolcay,İslâmi Türk Edebiyatı Tarihi,İst.1967, s.15

yeti etrafında bir Türk menkıbe edebiyatının geliştiğini biliyoruz.XVI.yüzyılda, Hazinî,Ahmet Yesevî'nin menkabelerini anlatan Cevahirü'l-Ebrar Min Envaci'l-Bihar adlı menakıbnâmeyi meydana getirmiştir(1)

Malazgirt savaşından(1071) sonra Türklerin Anadolu'ya gelmesi,İslâmiyetin gelişmesinde mühim bir rol oynamıştır.Fakat Türkler,1071'den önce zaman zaman Anadolu'ya gelip yerleşmişlerdi(2).Bu döneme ait hadiseleri anlatan,dinî ve tarihî destanların ortaya çıktığını görüyoruz.Bunların en mühimleri Battalnâme ve Danişmendnâme'dir(3).

Anadolu'nun fethi Türklere geniş bir yayılma alanı açmıştır.Bu dönemde Asya'daki Moğul hareketi Türkleri göçe zorlayınca,onlar da bu yeni topraklara göç etmiştir.Bu hareketlerin sonunda Anadolu'nun kısa zamanda Türkleştiğini; Selçuklular güçlendikten sonra buralarda birçok kültür merkezi kurduğunu görüyoruz.Moğulların istilasından çekinen bir çok âlim,din adamı ve mutasavvıf bu merkezlere yerleşmiş,tarikatlerini yaymaya başlamışlardır.Bunun sonunda Anadolu'da zengin bir menkabe edebiyatı doğmuştur(4).

Anadolu'ya gelip yerleşen bu mutasavvıfların şahsiyeti etrafında bir çok menkıbe ortaya çıkmıştır.

XIII.yüzyılda ortaya çıkan bu eserlerin bir kısmının ismini ancak kaynaklardan tesbit edebiliyoruz. Bu yüzyıldan günümüze kalan eserler şunlardır:

Menakıb-ı Seyyid Harun Veli,Menakıb-ı Sadru'd-din Konevî,Risale-i Sipahsâlâr der Menakıb-ı Hazret-i Hudavendigâr(5).

XIV.Yüzyılda yazılan en mühim menakıbnâmeler,Ahmet Eflakî'nin yazdığı Menakıbu'l-Arifin(6),Gülşehrî'nin yazdığı Kerâmât-ı Ahı Evren(7),Elvan Çelebi'-

1)Fuad Köprülü,Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar,İst. 1967-s.15
2)Mükrimin Halil Yınanç,Türkiye Tarihi Selçuklular Devri,İst.1944,s.19
3)Hasan Köksal,Battalnamelerde Tip ve Motif Yapısı,Ank. 1984,s.17
4)Fuad Köprülü,Türk Edb.,Tarihi,s.240
5)Fuad Köprülü,Türk Edb.İlk Mutasavvıflar,s.167 ; Ahmet Yaşar Ocak,aynı eser,s.44
6)Tahsin Yazısı,Menakıb-al Arifin, Ank.1959
7)Vasfi M.Kocatürk,Türk Edb.Tarihi,Ank.1964,s.167

nin yazdığı Menakıbu'l-Kudsiye fi Menasıbi'l-Ünsiye(1), Hatib-i Farisi'nin yazdığı Menakıb-ı cemalü'd-din-i Savî'dir(2).

XV.Yüzyılda çeşitli tarikatlere ait yazılan birçok Menakıbnâmeler vardır.Bunların mühim bir kısmı Bektaşi tarikatına âittir.Vilâyetnâme adı verilen bu eserlerin önemlileri şunlardır: Vilayetnâme-i Hacım Sultan, Menakıb-ı Hacı Bektaş-ı Veli,Vilayetnam-i Abdal Musa, Vilayetnâme-i Seyyid Ali Sultan,Vilayetname-i Sultan Sucauddin,Vilayetnâme-i Osman Baba(3).Bu yüzyılda yazılan diğer Menakıbnâmeler: Menakıb-ı Şeyh Bedrüddin (4),Menakıb-ı Şeyh İbn Kadı Israil(5),Menakıb-ı Kemal Ümmî (6)'dir.Bu dönemde Cem Sultan'ın emriyle Ebu'l-Hayr-ı Rumî tarafından yazılan Saltuknâme,daha çok dînî destanî mahiyette bir eserdir.

XVI.yüzyılda tarikatlerin sayısının arttığını görüyoruz.Bu yüzyılda geçen yüzyıllarda ortaya çıkan veya Farsça yazılan menakıbnâmeler yeniden yazılmıştır. Bu yüzyılda yazılan menakıbnâmelerin en mühimleri Menakıb-ı İbrahim Gülşehrî,Menakıb-ı Arifin Seyyid Ebu Vefa,Menakıb-ı Şeyh Safiyyüddin-i Erdebilî ,Menakıb-ı Hacı Bayram-ı Veli ,Menakıb-ı Akşemseddin , Menakıb-ı Kaygusuz Baba(7) ,Vilayetnâme-i Abdal Musa'dır.

XVI.yüzyılda yazılan menakıbnâmelerin sayıca en mühimi Emir Sultan'ın şahsiyeti etrafında meydana gelen menakıbnâmelerdir.Tezimizin konusu olan Menakıb-ı Emir Sultan bunlar arasındadır.Bunun için Emir Sultan adına yazılan bu eserleri tarih sırasına göre aşağıda gösterdik.

1)İsmail Erunsal-A.Yaşar Ocak, İst.1984
2)Tahsin Yazıcı neşri, Ank.1972
3)Ahmet Yaşar Ocak,Bektaşi Menakıbnâmeleri,Ank.1982
4)Süleymaniye Kütüphanesi Hacı Mahmut Böl.no:4679/1.
5)Abdülbaki Gölpınarlı, Sımavna Kadısı oğlu Şeyh Bedreddin Menakıbı,İst.1976.
6)Menakıb-ı Kemal Ümmî Ali Emirî Ktp.no:1323/1
7)Ahmet Yaşar Ocak,Türk Halk İnançlarında ve Edebiyatında Evliya Menkıbeleri Ank.1983,s.53;TKTÇYK.s.444 vd.

1.Menakıb-ı Cevahir: Yahya bin Bahşî(öl.1535); bu eseri 1525'de yazmıştır.Eserin çeşitli nüshaları vardır(1)

2.Câmiü'l-Menakıb: Derviş Müdamî tarafından (947/1540)'da yazılmıştır.Eser hakkında kaynaklarda bilgi yoktur.Eser manzum olarak kaleme alınmıştır. Son kısmındaki "Divan-ı Derviş Müdamî Der Vasf-ı Emir Sultan be Hattı Cevrî" kayıdından eserin Cevrî tarafından istinsah edildiği anlaşılmaktadır.(2)

3.Vasıla-ı Metalib: Zeynel Abidin bin Hacı Kasım tarafından (950/1543)'de yazılmıştır(3).

4.Menakıb-ı Emir Sultan: Üzerinde inceleme yaptığımız eserdir(4).

5.Menakıb-ı Emir Sultan Nimetullah tarafından (970/1563)yılında telif edilmiştir(5).

6.Tarih-i Emir Sultan: Hüsâmî tarafından telif edilen eserin telif ve istinsah tarihi belli değildir.Eserin bâzı yerlerinde Kanunî'deki hadiselerden bahsetmesi,bu dönemde yazıldığını gösteriyor(6).

7.Menakıb-ı Emir Sultan: Senâî Muhammed Çelebi tarafından telif edilmiştir.Eldeki nüshası(H.1289)'da İstanbul'da basılmıştır(7).

---

1)Yahya Bin Bahşî: Menakıb-ı Cevâhir,Üsküdar Selim Ağa Ktp(Kemankeş),no:410; Süleymaniye Ktp.Hacı Mahmud no:4559;Millet Kütüphanesi(şeriye)no:1114;Belediye Ktp.Muallim Cevdet Yazmaları no:238; İstanbul Üniv. T.Y.no:7;Bursa Genel Ktp.no:495; Tavşanlı Halk Ktp. no:1330.

2) Müdâmî,Menakıb-ı Emir Sultan,İst.Üniv.T.Y.,no:5520.

3)Zeynel Abidin bin Hacı Kasım,Vasıla-ı Metalib,Ali Emirî Ktp.no:60.

4)bk.Menakıb-ı Emir Sultan.

5)Nimetullah: Menakıb-ı Emir Sultan,Süleymaniye Ktp., Hacı Mahmud no:4564;Ali Emiri(şeriye) no.1112),Bâyezid Genel Kitaplığı no:3832

6)Hüsâmî,Tarih-i Emir Sultan,Süleymaniye Ktp.Pertev Paşa no:457.

7)Senânî Muhammed Çelebi: Menakıb-ı Emir Sultan,Süleymaniye Ktp.Hacı Mahmud no:4644.

7.Menakıb-ı Emir Sultan'da Geçen Unsurlar:

Menakıbnâmeler,velilerin,şeyhlerin ve din büyüklerinin hayatından,kerametlerinden ve efsanevî şahsiyetlerini anlatır.Menakıbnâme yazarları şahısların gerçek hayatını,kendi amaçlarına uygun bir biçimde değiştirip onlara bir çok motifler eklerler.Bunların birçokları; olagan üstü,hayalî motiflerdir.Fakat bu eserler, diğer folklor ürünleri gibi,tarihe,sosyolojiye,folklara, etnolojiye âit birçok unsurlar taşır.Menakıb-ı Emir Sultanı biz de bu açılardan değerlendirmek istedir. Bu hususiyetleri aşağıdaki sıraya göre gösterdik(1).

a)Tarihî Şahsiyetler:

1.Osman Gâzi(1258-1324):Ertuğrul Gazi'nin oğlu,Orhan Gazi'nin babasıdır.Osmanlı devletinin kurucusu ve ilk hükümdarıdır.

2.Orhan Gazi(1281-1362): Osman Gazi'nin oğlu Sultan I.Murad'ın babasıdır.Osmanlı devletinin ikinci hükümdarıdır.

3.I.Murat(1326-1389):Orhan Gazi'nin oğlu,Yıldırım Bayezid'in babası Osmanlı devletinin üçüncü hükümdarıdır.

4.Yıldırım Bayezid(1360-1403):I.Murad'ın oğlu Çelebi I.Mehmed'in babası Osmanlı devletinin dördüncü hükümdarı.

5.I.Mehmed(1380-1421):Yıldırım Bayezid'in oğlu II. Murad'ın babası,Osmanlı devletinin beşinci hükümdarı.

6.II.Murad(1404-1451)I.Mehmed'in oğlu II.Mehmed (Fatih)'in babası,Osmanlı devletinin altıncı hükümdarı.

7.II.Mehmed(Fatih)(1430-1481):II.Murad'ın oğlu, II.Bayezid'in babası.Osmanlı devletinin yedinci hükümdarı.

8.II.Bâyezid(1452-1512):II.Mehmed'in oğlu I.Selim (Yavuz)'in babası.Osmanlı devletinin sekizinci hükümdarı.

---

1)Bu bölümdeki kelimelerin geçtiği yer için İndeks'e bakılmalıdır.

9.I.Selim(Yavuz)(1470-1520):II.Bâyezid'in oğlu I.Süleyman(Kanunî)ın babası.Osmanlı devletinin dokuzuncu sultanı.

10.II.Süleyman(Kanunî)(1495-1566): I.Selim'in oğlu II.Selim'in babası.Osmanlı devletinin onuncu hükümdarı.

11.Bâyezid(bk.Menakıb-ı Emir Sultan)

12.Emir Sultan(bk.Menakıb-ı Emir Sultan'ın konusu)

13.Hundi Hatun(öl.1445):Yıldırım Bayazıd'ın kızı Emir Sultan'ın karısı.Menakıb-ı Emir Sultan'da"Sultan Hatun" olarak geçmektedir.

14.İbrahim Paşa(öl.1499): II.Bayezid'ın vezir-i a'-zamıdır.

15.Molla Fenârî(1350-1430):Türk âlimi ve Osmanlı Devleti'nin şeyhü'l-İslâmı.

16.Şeyh Sinan(XV.yy.): Emir Sultan'ın halifesi Alaşehir'de yaşamış orada ölmüştür.

17.Saru Sinan(XV.yy.): Emir Sultan'ın müridi Edremit'te yaşamış orada ölmüştür.

18.Hacı Bayram Veli(1352-1430):Bayramiye tarikatının kurucusu,Türk Tasavvuf Edebiyatının mühim simasıdır.

19.Eşrefoğlu Rumî(1353-1469): Eşrefiye tarikatının kurucusu olan Eşrefoğlu Abdullah Rumî'dir.

20.Yahya Bin Bahşî(öl.1535):Gönenli olup Bursa'da Emir Sultan Tekkesi şeyhlerindendir.Emir Sultan'ın Menkıbelerini topladığı Menakıb-ı Cevâhir(bk.Emir Sultan'ın Edebiyat Tarihindeki Yeri) adındaki menakıbnâmesi ve Şeri'atü'l-İslam adındaki eseri meşhurdur.

21.Hoca Kasım(XV.):Emir Sultan'ın müridlerindendir.

22.Seyyid Ali(XIV.yy.):Emir Sultan'ın babasıdır. Buhara'da yetişmiş mutasavvıflardan olup Emir Külâl namıyla tanınmıştır.

23.Seyyid Muhammed(?): Menâkıb-ı Emir Sultan'ın dedesi olarak gösterilmiştir.

24.Seyyid Hüseyin(?): Menakıb-ı Emir Sultan'da Emir Sultan'ın atalarından olarak gösterilmiştir.

25.Seyyid Muhammed(?):Menakıb-ı Emir Sultan'da Emir Sultan'ın atalarından biri olarak gösterilir.

26.Seyyid Muhammed(?):Menakıb-ı Emir Sultan'da Emir Sultan'ın atalarından biri olarak gösterilmiştir.

27. Seyyid Muhammed(Muhammed el-Mutahhar el Mehdî el Hücac(öl.880): Menakıb-ı Emir Sultan'da on birinci imam Hasan El Askerî'nin oğlu olarak gösterilmiştir.

28.Seyyid Hasan El Askeri(846-874): On birinci imam Ali en-Naki'nin oğludur.

29.Seyyid Ali en-Naki(827-868): Onuncu imam Cavadü'-Taki'nin oğludur.

30.Seyyid Muhammedü'l-Cavadü't-Taki(810-835):Dokuzuncu imam.Aliyyü'r-Rıza'nın oğludur.

31.Seyyid Aliyyü'Rıza(770-817):Sekizinci imam.Musa el-Kazım'ın oğludur.

32.Seyyid Musa el-Kazım(746-799):Yedinci imam Caferü's-Sadık'ın oğludur.

33.Seyyid Caferü's-Sadık(702-765): Altıncı imam. Muhammedi'l-Bakır'ın oğludur.

34.Seyyid Muhammedi'l-Bakır(677-731):Beşinci imam. Zeyne'l-Abidin'in oğludur.

35.Zeyne'l-Abidin(655-713):Dördüncü imam.Hazret-i Hüseyin'in oğludur.

36.Seyyid İmam Hüseyin(626-680):Üçüncü imam.Hazret-i Ali ve Hazret-i Fatıma'nın oğludur.

37.Fatımatü'z-Zehra(610-632):Hazret-i Muhammed'in Hazret-i Hatice'den doğan kızıdır(1).

b)Efsanevî Kişiler:

1.Ashab-ı Kehf: Kuran'ın 18.sûresinde 9 ile 26. âyetlerde,Tanrı'ya inanmayan bir hükümdarın zulmünden kurtulmak isteyen ve bir mağaraya sığınan gençler.Yem-

1)Bu bilgiler için şu eserlere bakılmalıdır:Abdülbaki Gölpınarlı,On iki imam,İst.1979;Vasfi M.Kocatürk, Türk Nesri Antolojisi,Ank.tarihsiz,s.137;Şinasi Çoruh,Emir Sultan,İst.tarihsiz,İsl.Ansk.maddeleri.

liha,Mekselina,Mesliha,Mernuş,Debernuş,Sazınuş,Kefeştatyuş(1).

2.Hızır: Müslümanlara göre ölmez bir peygamber olup,hakkında çeşitli efsaneler vardır.İslâm inancına göre Hızır istediği yerde bulunur,insanlara bereket getirir(2).

3. Gazi:Türk destanlarındaki alp tipinin,İslâm kültürünün tesiriyle ortaya çıkan bir savaşçı tipidir(3).

c)H a y v a n l a r:

1.At: Türk destanlarında görülen temel motiflerdendir.At Türkler için kutsal bir varlık sayılır(4).

d) M a d d e l e r:

1.Altın: İlm-i Kimya,sun'î olarak altın elde etmektir.Kerametlerle ilgili motiflerde de görülür(5).

2.Su: Türkler'de kutsal sayılır.Ayrıca Müslümanlık,Hristiyanlık ve Musevilik inançlarında mûcize ile ilgili motifler(6).

e) B i t k i l e r:

1.Ağaç: Eski Türk destanlarında temel motiflerden biridir(7).Menakıbnâmede kerametle ilgili motifler arasında yer alır(8).

2.Koz: Ceviz ağacı.Tabii çevre ile ilgili olarak eserde yer alır.

3.Karpuz: Tabii çevreyle ilgilidir.

4.Kavun: Tabii çevreyle ilgilidir.

5.Gül: Dünya edebiyatında sevgili sembolüdür.İslâmiyette peygamberin sembolü olarak görülür(9).

f) S a v a ş Â l e t l e r i:

1.Ok:Türklerde günlük hayatın ayrılmaz bir parçasıdır.Ayrıca bir çok sosyal kavramların da ifadesidir.

1)El Kehf Sûresi,Hasan Basri Çantay C.2.s.533.
2)Hasan Köksal,Battalnamelerde Tip ve Motif Yapısı,Ank. 1984,s.175
3)Fuad Köprülü,Alp ve Alpler Devri,İslam Medeniyeti Tarihi,Ank.1969,s.340; Mehmed Kaplan,Tip Tahlilleri,Edebiyat Üzerine Araştırmalar,İst.1985,s.112
4)Hasan Köksal,a.g.e.s.132.
5)Âgah Sırrı Levend,Divan Edebiyatı,Ank.1943,s.196
6)A.Yaşar Ocak.a.g.e s.110; A.Sırrı Levend,a.g.e s.141
7)N.Sami Banarlı,Türk Edebiyatı Tarihi,İst.1948,s.21; A.Sırrı Levend,a.g.e. s.140.
8) A.Sırrı Levend a.g.e.s.490
9)H.Köksal,a.g.e.s.152

2.Yay: Hem bir savaş aracı hem sosyal bir kavram hem de inançlarla ilgili bir rüya motifidir(1)

3.Kalkan: Türklerde savaş aleti olarak kullanılmıştır(2).Kılıcın yanında savunma âilahı olarak kullanılır.

g. E v A l e t l e r i ve E ş y a l a r ı:

1.Bardak: Süt kabı olarak kullanılmış.

2.Çanak:Un kabı olarak kullanılmış.

3.Heybe: Eşya taşımak için kullanılmış.

4.Çapa: Yeri çapalama ve öldürme âleti olarak kullanılmış.

5.Zincir:Atı ve insanları bağlamak için kullanılmış.

6.Köstek: Köstek atı bağlamak için kullanılmıştır.

h. K ı y a f e t l e r:

1.Tülbend: Sarık karşılığı kullanılmıştır.

2.İmâme: Sarık

3.Takye: Metinde hristiyan kıyafetinin parçası olarak görülür.

4.Rıda: Emir Sultan'ın giyim kuşamı arasında gösterilmiştir.

5.Saçak: Emir Sultan'ın sarığının ucundaki püsküller için kullanılmış.

6.Kese: Bereket motifinde,kıyafetin bir parçası olarak görülür.

7.Asa:Emir Sultan'ın elindeki sopa.

ı. Y i y e c e k ve İ ç e c e k l e r:

1.Un: Bulamaç yapılan,buğday unu yerine kullanılmış.

2.Süt: Suyun değişmesiyle elde edilen bir madde olarak keramet motiflerinde görülür.

3.Bulamaç: Undan ve sudan yapılan yiyecek.

4.Kaymak: Günlük yiyecekler arasında sayılır.

5.Bal: Günlük yiyecekler arasında sayılır.

i. B i n a l a r:

1. Saray: Düşman vezirinin oturduğu yer olarak geçmektedir.

2.Ev: İnsanların barındağı yer olarak geçiyor.

3.Kale: Harp edilen,düşmandan alınması gereken yer. olarak geçiyor.

1)Bahaeddin Ögel,Türk Mitolojisi C.1.İst.1971,s.84
2) H.Köksal a.gie. s.156

4. Câmi: Namaz kılınan,duâ edilen ve yapılışı hayırlı olan yer olarak geçiyor.

5.Türbe: Büyüklerin ve velilerin mezarlarının bulunduğu bina olarak geçer.

j) K e r a m e t l e İ l g i l i Motifler:

Destan,efsane,masal,menkıbe gibi türlerde geçen hadiselerde sık sık tekrarlanan ve bu hâdiselere bir hususiyet veren unsurlara motif denir.Evliya menkıbelerinde geçen bu motifler kerametle ilgilidir.

Keramet,velilerin gösterdiği harikuladeliklere verilen addır.(1) Menakıb Emir Sultanda görülen kerametle ilgili motifler şunlardır.(2)

1. Göze görünme: Bu motif eserimizde velinin üstün şahsiyetini,gören kişinin veliye yakınlığını ifade eder."gün gibi zahir olup görindi.Hemen ol pir gözlerinden gaybet itdi"(3)"nagah gördüm kim bir yeşil imameye sarınmış,yeşil libas giymiş bir suvar çıka geldi"(4)

2. Öldükten sonra görünme:Bu motif veliye yakın olan kişilere yardım etme motifinde görülür."Emir Sultan intikal ettikden nice yıl sonra... sırrından ve ruhaniyetinden istimdad istedüm...Nagah yüzüme bir ak nidanun sa^{c}aklerinun ucı yüzüme tokındı...Gördüm kim yeşiller giymiş, yeşil dülbend sarınmış turur."(5)

3. Öldükten sonra dirilme: Bu motif görünen kişinin menevi büyüklüğünü ve gören kişinin görünen veliye yakınlığını gösterir."Emir Sultanı gördüm kim mezar-ı şerifi üzerinde oturur."(6)

---

1) İA. C.VI.

2) Bu motifler incelenirken A. Yaşar Ocak'ın Türk Halk inançlarında ve edebiyatında evliya Menkıbeleri; Hasan Köksal'ın Battalnameler de tip ve motif yapısı eserleriyle karşılaştırma yapılmıştır.

3) Metin V. 11b-8

4) Metin V. 29a-9

5) Metin 56a-5

6) metin V. 59a-7

4. Öleceğini önceden bilme: Bu motif velinin manevi gücünü gösterecek bir şekilde ortaya çıkar. "şöyle işaret olınmış ıdı... senün mezar-ı şerifin... ol yerde olsa gerektür."(1)

5. Mevsim dışında çiçek veya meyve oldurma: velinin tabiat varlıkları üzerindeki kerametiyle ilgili motiftir."Emir Sultan... tazarru eyledi.... Heman-dem ol bagçanun zemini ser-a-ser Çemen ahdar olup."(2)

6. Kısa zamanda meyve yetiştirme: Bu motif velinin tabiat varlıkları üstündeki kerametidir. Velinin manevi gücünü gösterir."Benden kavun karpuz çekirdegin istedi...Çekirdekleri dikti...ol çekirdekler bitti,yaprak verdi."(3)

7. Yoktan var etme: Velinin tabiat varlıkları ve eşyalar üzerindeki kerameti,veliliğini kabul etmeyenlere karşı gösterdiği kerametlerle ilgilidir. "Bu hod kepadedür okı dahı yokdur.Kepadeden kırk yeşil yeleklü oklar çıkup"(4)

8. Suyu süte çevirme: Maddelerin niteliklerini ve mahiyetini değiştirme kerametiyli ilgili motiftir."Hatun... çanağ ıla un getürdi. Emir Sultan gendüsi bardağ-ıla su getürdi.Çanağa koydı...sıcak sütlü bulamaç oldı."(5)

9. Suyu altına çevirme: Tabiat varlıkları üzerindeki kerametle ilgilidir. Velinin ermişliğini gösterir."iki mübarek avcın suyla toldurup sağ elinin üstine dökti...elinün üsti....altın oldı"(6)

10. Ağacın havada durması:Varlıkların niteliğini değiştirme ve onları hareket ettirme kerametiyle ilgili motiftir."Emir Sultan:-kıf ya müba-

---

1) Metin V.53b-9
2) Metin V. 11a-1
3) Metin V.32a-4
4) Metin V. 22b-1
5) Metin V. 34b-6
6) Metin V. 49a-1

rek,didi. Heman dem ol dıraht....havada tururdı.(1)

11. Yerden su çıkarma: Varlıkların niteliğini değiştirme kerametiyle ilgili motiftir."Asanun ucıyla, ol derviş işaret etdugi yeri urdı. Bir su zahır oldı akdı."(2)

12. Yağız atı ehlileştirme:Hayvanlar üzerinde cereyan eden keramet motifidir."Emir Sultan....eyitdi var ol ata selam eyle...derviş...Emir Sultan ne ısmarladıysa eyle didi. ol at başını saldı."(3)

13. İmtihana gelen kişilerin düşündüğünü bilme: Gizli şeyler üzerinde cereyan eden motiflerdendir. İki kişi Emir Sultan'ın manevi gücünü öğrenmek amacıyla evine gelirler.Gelirken akıllarında iki nesne tutarlar:"biri...gönlüm bal ıla kaymak ister.Ol biri bana bir hayır du^{c}a eylesün diyüp...Emir Sultan'ın huzurına vardılar...Emir Sultan dervişlerinün birine...şunda bal ıla kaymak vardur getür. Şu kişi yisün... ol bir yoldaşına...sana bir hayır dua idelüm"(4)

14. Uzakta cereyan eden hadiseyi görme:Bu velilerin gizli şeyler üzerindeki keramet motifidir. Emir Sultan kendisini öldürmeye gelen Süleyman Paşa'nın öldürülüşünü görür."erenler azizler kerem eyler diyü gendü gendüye söylenürdi... Sultan Hatun:...kimse yok kimlerle söyleşürsiz"(5)

15. Mukaddes güçlerle temasa gelme:Emir Sultan Mekkeye gelir.Hz. Muhammedin mezarını ziyaret eder, selam verir."Ravza-l münevvereden,aleyke's-selam ya veledi"(6)diye ses gelir.

---

1) Metin V. 52b-8
2) Metin V. 48a-9
3) Metin V. 26a-3
4) Metin V. 51a-2
5) Metin V.23a-13
6) Metin V. 15b-10

16. Gizli varlıklarla temas kurma: Gizli güçler üzerinde cereyan eden keramet motifidir."kandiller zahir olup anlar dahı ardınca giderdi."(1)

17. Tehlikeden koruma: Velilerin, veliliğini kabul eden kişileri koruma motifidir. Emir Sultanın halifelerinden sâru Sinan mecliste uyur.Bunu Emir Sultana hakaret sayan bir müridi sarı Sinan'ı öldürmek için ok atar. Emir Sultan kudret kalkanıyla Saru Sinanı korur.(2)

18. Uzaktan yardım etme:Veliler,veliliğini kabul eden kişileri uzaktan da koruyabilirler.Emir Sultan'ın müridlerinden biri gazaya gidip esir düşer.Emir Sultandan yardım ister.Emir Sultan ona yardım eder."Nagah anı gördüm kim sultanum Emir Sultan'un mübarek eli yed-i beyza gibi zâhir oldı.Bana yapuşup muhkem çekdi."(3).

19.Bereket getirme: Veliler,veliliğe kabul edilen kişilere bereket getirir.Hoca Kasım fakir düşer.Emir sultan bunu görünce ona yardım eder: "Gendü kisesinden birkaç akçe çıkarmp sadaka eyledi...Kisesine koyup ana haltı eyledi...Mezkur Hoca Kasım eydür: Kırk yıl mikdarı ol akçadan harç itdüm"(4).

20.Peygamberi Görme: Veliler mukaddes güçlerle temas kurabilirler."Muhammed Mustafa...tarafından işaret olundı kim: Ruma var benüm ümmetümi.. irşad eyle"(5).

21.Peygamberi Rüyada Görme: Mukaddes güçlerle temas kurma kerametlerinden biri de rüyada görmedir.Bu motif metinde iki yerde geçmektedir:

a.Hatunun peygamberi rüyasında görmesi: "ol saliha duhter,bir gice...Muhammed Mustafa Hazretlerini düşünde görür"(6).

---

1)Metin v.53b-9
2)Metin v.36a-8
3)Metin v.40a-8
4)Metin v.46b-10
5)Metin v.16a-18
6)Metin v.19a-12

b.Ḳarıcuġuñ peygamberi rüyāsında görmesi: "Düş gördi...kim bir nūr-ı ẕāt-ı şerīf,diledügini şefā'at idüp..ḫalâṣ eder..ol ḳarıcuḳ..istifsār eyledi.bu şefā'at iden kimdür...eyitdiler...Muḥammed Muṣṭafā'dur..karıcuḳ daḫı ilerü vardı..eyitdi kim:..Baña daḫı şefā'at eyle..Ḥażret-i Resûl ..eyitdi:(1).

22.Bilgiyi yok etme: Veliliğini kabul etmeyen kişilere karşı gösterilen kerametlerdendir.Emir Sultan'ın derecesini anlamak için ulemâ onu imtihan etmeye gider. "Bu ulemânın kasıdları..Emir Sultan'a ma'lum olıcak.. kerametiyle anlarun cemi'-i ma'lûmatını ḳabz eyledi. ..ṭıfl-ı ebcedḫān oldılar."(2).

1)Metin v.43b-3
2)Metin v.17b-6

II. BÖLÜM

GRAMER

İ M L A H U S Û S İ Y E T L E R İ

Eski Anadolu Türkçesi'nin imlâsı,Uygur imlâ geleneğiyle Arap ve Fars imlâ geleneğinin tesirinde kalmıştır.(1)Eski Anadolu Türkçesi üzerinde çalışanlar,bu tesiri şu bakımlardan ele almışlardır(2).

1.Ünlülerin Yazılışı
2.Bazı ünsüzlerin yazılışı
3.Türkçe kelimelerde tenvin ve şeddenin kullanılışı
4.Bâzı eklerin kalın yazılışı
5.Ayrı yazılan ekler
6.Bitişik yazılan kelimeler

Bu bakımlardan metnimizdeki imlâ hususiyetleri şöyledir:

I Ü n l ü l e r i n Y a z ı l ı ş ı

A.Kelime başında ünlülerin yazılışı

1. a ünlüsü:

a) a ünlüsü bâzı kelimelerde kelime başında üstünlü elif(آ) ile yazılır.

آغاج ağaç 52b-9
آرقمی arkamı 59b-9
آیقلرنه ayaklarına 25b-7
آشاغه aşağa 26b-7
آلتون altun 46b-7
آرده arada 49b-4
آلوب alup 22b-8
آتدوغی atdugı 36b-7
آتهٔ ata a(8)
آچدور açdur 34b-2
آچدی açdı 44b-4
آلدیلر alaydılar 84a-8
آغزنه ağzına 25b-7
آوینی avcını 49b-1

b) a ünlüsü kelime başında bâzı kelimelerde medli elif(آ)ile yazılır:

آدمم adum 40b-7(3)
آق ak 56a-6
آقر akar 48b-1
آوچ avuç 28b-1
آیاغنه ayağına 34a-2(4)
آتی atı 25b-4(22)
آنوڭ anun 34a-1

1)TTS.S247 CH:.13 Mrz S.30
2)SV Ş 2
3) a.e.
4)Mrz Ş 31

c) a ünlüsü(B) ve (C) nüshalarında kelime başında bâzı kelimelerde düzensiz olarak üstünlü medli elif (آ) ile yazılır:

آت at B15a-15 B15b-1,B16a-3
آلوب alup B14a-9
آلنمش alınmış B15a-14
آز az B16a-7,C24b-4

Burada dikkati çeken nokta medli elif(آ) ve üstünlü medli elif(آ) in d,k,l,s,t,v,y,z ünsüzlerinin önünde yazılmmş olmasıdır.Marzubanname'de verilen örneklerde de medli elif ve üstünlü medli elifin ç,d,n,r,v,y,z gibi diş çevresi ünsüzlerinin önünde yazıldığını görüyoruz(1).Diğer taraftan aynı metinde bir kelimenin değişik biçimlerinin bulunması,müstensih hatasından olsa bile ayrı nüshalarda değişik işaretlerin kullanılması bu kelimelerin farklı söyleyişinin olduğunu gösterir.

2) e ünlüsü: Kelime başında umumiyetle üstünlü elif(آ) ile gösterilmiştir.

اكنمیوب eglenmeyüp 13b-9
اكمك ekmege 31b-8
الىغ eline 22b-8
آر er- 39a-9
اسیرگدی esirgedi 10a-10
اسلمیوب eslemeyüp 43b-1
آو ev 22a-5
ایتدی eyitdi 17a-5
ایلدی eyledi 43b-8

3) ı ünlüsü:

a) ï ünlüsü umumiyetle esreli elifle (ا) gösterilir:

اشقلر ışıklar 27a-11
اصمارلدلر ısmarladılar 26a-10
ارماغ ırag 40a-1

---

1) Mrz. s.31

b) ı ünlüsü bir kelimede esreli elif y(إي) ile gösterilmiştir.

إيسيجاق ısıcak 34b-7

4. i ünlüsünün:

a) i ünlüsü kelime başında esreli elifle yazılır, (إ) ile gösterilir:

إتسون itsün 23a-9
إتدلر itdiler 16a-6
إشته işte 39b-1
إرمايه سين irmeyesin 27b-5
إنمكه inmege 55b-10
إنه بلورم inebilürem 56a-2
إمدي imdi 3b-12
إلتدي iletdi 34a-5
إللرينك illerinün 8a-8
إكي iki 49a-7
إچون içün 43a-9

b) i ünlüsü kelime başında bazı yerlerde esreli elif y (إي) ile gösterilir:

إيده ide 52b-1
إيتدي itdiler 38b-2
إيلدن iledün 25b-5
إيلندن ilinden 30a-11
إيكي iki 42a-2
إيچون içün 49a-6
إير متغرب irişüp 45b-11

5. o ünlüsü:

a) o ünlüsü başta ötreli elif vav(أو) ile yazılır:

أوده oda 7b-3
أوغل oğul 31b-3
أوقه ok 22b-3
أوقي okı- 22b-4
أولان olan 38b-7
أورتهسنده ortasında 60b-6
أوتوز otuz 25a-1
أوتورلك oturuñ 51a-8

b) o ünlüsü başta ötreli elifle(اُ) ile yazılır:
اُغلمُ oglum 44a-9

6. ö ünlüsü: başta düzenli olarak ötreli elif var (اُو) ile yazılır.
اُوکلرنجه öñlerince 53b-8
اُولدُرمکه öldürmege 22a-8
اُوپدلر öpdiler 51a-7
اُوزُکدُر özüñdür 47b-3

7. u ünlüsü: başta düzenli olarak ötreli elif vav(اُو) ile yazılır:
اُوجی ucı 56a-7
اُوچدغی uçdugı 53a-8
اُومانلق umanun 60a-11
اُون un 34b-4
اُورب urup 23b-8
اُویقو uyku 36a-4
اُوزتدُم uzatdum 41a-8

8. ü ünlüsü: düzenli olarak ötreli elif vav(اُو) ile gösterilir:
اُوچ üç 42b-6
اُوستکه üstüñe 39a-4
اُوزره üzre 51a-6
اُوزرمزه üzerümüze 24a-18

B) İlk Hecede ve Kelime İçinde Ünlülerin Yazılışı:

1. a ünlüsü:
a) a ünlüsü ilk hecede üstünlü elif ile(اَ) yazılır:
اَغاج agaç 48b-4
اَشاغه aşaga 26b-7
اَرادَه arada 49b-4
بَالله bal-ıla 51a-10
بَاکه baña 60b-4
بَاش baş 33a-5(2)
بَابالق babañ 24a-3
بَاغلَیوب baglayup 27a-5
بَاقر bakır 49a-8

داغی dagı 41b-4
قاچدیلر kaçdılar 53a-9

قاقدر kaḳıdur D33b-9
قاقدی " kaḳdı C33b-9
قالدی kaldı 15a-1
قالقوب " kalkup 24b-7
صاغ ṣaġ 49b-8
صاقن ṣaḳın 42a-1

صالدی ṣaldı 26b-7
صانور ṣanur 9a-4
صایسون ṣaysun 60a-3
صارنمش ṣarınmış 56a-8
صارو ṣaru 35a-8
صاتون ṣatun ṣatun 55a-4
طاغلوب ṭaġılup 24a-2
طاقار ṭaḳar 43b-5
طاشدن ṭaşdan 23a-8
وارروز varuruz 37b-5
یالکوز yalañuz 54b-3
یاپمق yapmaḳ 55b-9
یاپلمغه yapılmaġa 43a-8
یاپشمق yapışmaḳ 56b-2
یاوز yavuz 24b-10
یاتمدم yatmadum 35b-6
یانکه yanına 25a-7
یاشکه yaşına 31b-3
یارسنی yarusını 32b-6
یارین yarın 44b-1
یارم yarım 32b-5
یاراقلرکز yaraḳların 23a-1

b) e ünlüsü ilk hecede ve kelime içinde üstün (ـَـ) ile yazılır:

بکا baña 59a-3
بغشدر bagmışdur 17b-3
بقدم bakdum 56a-3
بیرام bayram 52a-7
بقشوب bakışup 17b-11

چنافلغ çanag-ıla 24b-4
چپاسیلغ çapasıyla 23b-8
دخی dahı 42b-9
قچیچ ḳaçan 53a-9
قپو ḳapu. 3ğb-4
قالمغ ایمش ḳalmag-ımış 54b-3
قرشوسنده ḳarşusında 17b-6
قلدروب ḳaldurup 51b-2
قری ḳarı 45a-6
قتنده ḳatında 45a-11
قنقسی ḳankı 30b-3
قنده ḳanda 15a-1
قرنی ḳarnı
صرب ṣarp 56a-7
سچقلری saçaḳları 56a-7
صنوب ṣanup 16b-7
ششدم şaşdum 32a-7
طپلدر ṭapuñdur
طشره ṭaşra 41a-10
طتدیلر ṭatdılar 28b-1
طیانوب ṭayanup 48a-5
یقاسنه yaḳasına 7b-3
یلوردم yalvardum 32a-2
یغما yağma 37b-7
یراقه yaraḳ 24b-4
یپراق yapraḳ 37a-5

c) a ünlüsü kelime içinde üstünlü elif(ا) ile yazılır:

اشاغه aşağa 26b-7
اغاج agaç 48b-7
بیرام bayram 52a-7
چناغله çanag-ıla 24b-4
چپاسیلغ çapasıyla 23b-8
ارادہ arada 48b-4
ارانج ırağ 40a-10
اوغلانجقلر oğlancuḳlar 53a-5

يقاسنغ yakasınca C41a-9
يلوارذم yalvardum 32a-2
يراته yarak 24b-4

d) a ünlüsü kelime içinde üstünlü yuvarlak h(ۂ) ile yazılan örnekler vardır.

چقهٔ چلدی çıka geldi 31b-11
چپهٔ لرمش çapalar-ımış 23b-6

2. e ünlüsü:

a) ilk hecede ve kelime için bazı kelimelerde üstünlü elif(ا) ile yazılır:

كلوب gelüp 49a-2
كاتور getür 32b-1
ياشيل yeşil 56a-8(5)
ايدرز eylerüz 15a-10
يتار yeter 6a-9

b) İlk hecede ve kelime içinde umumiyetle üstün (ـَـ) ile yazılır:

بن ben 9b-3
بندن benden 44a-7
برك berk 56b-3
بلكليوب belinleyüp 36a-3
بتنلر bitenler 33a-11
برو berü 48a-11
بكزر benzer C16a-14
چكدم çekdüm 41a-9
چكردك çekirdek 31b-7
دكل degül 14b-11
دكمه degme 25a-4
دكن degin 44b-6
گل gel 26a-5
گلوب gelüp 52b-1
گلجك gelecek 32b-5
گتوردی getürdi 34b-5
گركدر gerekdür 54a-3

كندويه gendüye 41a-5
كندو gendü 46a-11
كيدم kedüm 56a-4
سكردم segirdim 12a-10
سكرتسه segirtse 25a-5
سن sen 9b-3
يكدر yekdür 3b-6
يلكلو yeleklü
يشيل yeşil 43a-3
يتار yeter 6a-9

3. ı ünlüsü:

a) ilk hecede iki yerde (ى) ile yazılmıştır:

قيلنى kılan 38a-8
قيلجقه kılıcak 17b-7

b) İlk hecede umumiyetle esre (ـِـ) ile yazılır.

قلجونلك kılıcuñla 16a-5
اوجنى avcını 49b-1
باشنه başına 55b-1
ايشقلر ışıklar 27a-1
قاقدر kakıdur D33b-9
صاقن sakın 42a-1
صارلمش sarınmış 56a-8
طاغلوب tagılup 24a-2
يايغه yayına 25a-7
يارم yarım 32b-5
يل yıl 46b-11

4. i ünlüsü:

a)İlk hecede ve kelime içinde bazı kelimelerde (ى) ile yazılır:

بيك biñ 54b-11
بيش biş 31b-3
بيزه bize 26a-9
ديوب diyüp 23b-1
يرده yirde 4a-9
ايشيكلك işigün 10b-10
ايشيدن işiden 8a-5
نيچه niçe 30b-5

نیچون niçün 60b-
بیری biri 44b-10
گیرو girü 31b-1
گیجه gice 18b-10
یاشیل yeşil 56a-8
گیدرمسینه gidermesine 25a-11
گیرمسون girmesün 39a-4
یر yir 31a-3
کیم kim 43b-9
ویردوم virdüm 32b-6
سیزه size 61a-2

b) İlk hecede ve kelime içinde esre(ـِ) ile yazılır:

بڭ biñ 46b-6
بله bile 38a-6
بلجك bilece 32b-11
بلكلى bilegin 49b-8
بڑنه biñine 51a-10
بلدلر bildiler 41b-9
بنمسى binmesi 25a-11
بش biş 25b-6
در dir 48b-5
دكشدم dikmişidüm 9b-11
كبى gibi 25a-4
گیدوك gitdük 33b-4
گردوم girdüm 59a-6
گنه gine 57a-8
كم kim 8b-1
كشى kişi 43b-3
سز siz 26b-5

5. o ünlüsü

a) İlk hecede umumiyetle ötreli vav(ـُو) ile yazılır:

بوينه boynına 43b-5
چوق çoḳ 29a-11
قور ḳor 27a-7

قُولی ḳolı 55b-10
قُوندلر ḳondılar 21b-3
قُوپمش ḳopmış 43b-3
قُویار ḳoyar 43b-11
قُوز ḳoz 49b-2
صُویلنور ṣoylanur 33a-1
یُوق yoḳ 56a-1
یُولینه yolına 45a-16

b) İlk hecede iki yerde ötre(ـُـ)ile yazılmış:

صُکره ṣoñra 13b-1
صُقوب ṣoḳup 42b-4

6. ö ünlüsü:

a)İlk hecede ötreli vav (وُ) ile yazılır:

بوُیله böyle 37b-6
دوُکدی dökdi 49b-2
دوُل döl 37a-10
دوُندورُم döndürem 38b-10
دوُش döş 37a-10
کوُك gög 2a-4
کوُندرُر gönderür 21a-7
کوُکل gönül 7b-1
کوُرن ğören 12b-5
کوُزلرین gözlerin 44b-3
سوُز söz 17b-1

b) İlk hecede ötre(ـُـ) ile yazılır:

کُکلُوم gönlüm 33a-11
کرُوب görüp 4b-8
دُنوب dönüp 19a-6
دُکدُك dögdük B33b-9
دُندرُدُم dönderdüm 39a-2
دُرت dört 25b-6
سُزین sözin BD59a-4

7. u Ünlüsü

a) İlk hecede ve kelime içinde umumiyetle ötreli vav (وُ) ile yazılır:

بوُلور bulur 33a-2
بوُنا buña 7b-5
بوُنلر bunlar 40b-9
بوُکا buna 7b-5
بوُنجه bunca 60b-4

2. e ünlüsü sonda yuvarlak h(ه ـه) ile yazılır:

بلهَ bile 21b-4
برلهَ birle 21a-4
ايلهَ eyle 43a-4
كيجهَ gice 19b-10
بويلهَ böyle 37b-6
بزهَ bize 31b-8
يردهَ yirde 14a-2
يرهَ yire 27a-6

3. i ünlüsü:

a) sonda umumiyetle (ي) ile yazılır:

ايكي iki 42a-2
ايمدي imdi 3b-12
ايلدي iletdi 34a-5

b) bir iki örnekte h (ه) ile yazılmıştır:

كوردكه gördi-ki 36b-1
چونكه çünki 32a-7

4. ı ünlüsü : sona y (ى) ile yazılır:

چيقدى çıkdı 23a-5
قولى kolı 55b-10
اوقى okı C36b-10

5. u ünlüsü : kelime sonunda vav (و) ile yazılır:

اويقو uyku 54b-6
اولو ulu 38a-11

6. ü ünlüsü: sonda vav(و) ile yazılır:

كرو girü 26b-9
ايو eyü B38b-3

7. Yükleme hâli ekinin yazılışı:

Yükleme hâli eki -ı,-i 'nin yazılışı metinlerimizde şöyledir:

a) Yükleme hâli çoklukla y (ى) ile gösterilir:

آتى كوردى atı gördi 26a-3

b) Bazı yerlerde seyrek olarak esre (ـ) ile gösterilir: اغجى كوروب agacı görüp 53a-9

c) Sonu yuvarlak e( ) ile biten kelimelerde hem-

بولدوقلرينك bulduḳlarınuñ 5ab-7
بولوب bulup 7b-9
بولسون bulsun 8a-5
بولشوب buluşup 24b-7
بولماج bulamaç 34b-3
بويورسز buyurursız 26a-2
قولاجم ḳulacum 56a-1
قورمش ḳurımış 12a-11
قاربوز ḳarpuz 32a-4
اوتوز otuz 25a-1
اوتورك oturun 51a-8
اوغلوم oġlum 44b-1
صاتون ṣatun 55a-4
صوندى وردم ṣunı virdüm 32b-6
صويه ṣuya 48b-1
طقوز ṭoḳuz 60a-1
طوردم ṭurdum 32a-4
طوشمدور ṭuşmıdur 11b-2
طوتدم ṭutdum 32a-4
يورتوم yortum 21b-2

b) İlk hecede ve kelime içinde ötre(ـُـ) ile yazılan biçimi de vardır:

اوغل ogul 31b-3
بولارك bularuñ 58a-7
باصمشدور basmışdur 17b-3
باقدم baḳdum 56a-3
ياوز yavuz 24b-10
قالدروب ḳaldurup 51b-2
طاپوندور ṭapuñdur

8.ü ünlüsü:

a) İlk hecede ve kelime içinde üstünlü vav(ـُـ) ile yazılır:

بويودوكم büyüdügüm 42b-4
بويوك büyük 52b-6
دوكنمدى dükenmedi 47a-2
دون dün 44a-9
دوش düş 19b-8

دُوشُرْدِی düşürdi 52b-7
کُونلَرْدَه günlerde 8b-9
کُون gün 15a-9
سُوْرْلِی südlü 34b-7
کتُورُر getürür 19b-7
سُوْرْدِلَر sürdiler 18b-6
یُورُیُوشْنِ yürüyüş B55b-4
یُورِسه yürise 25a-5
یُوز yüz mikdarı 46b-3
یُوزلَر yüzler sür- 50a-7

b) ü ünlüsü ilk hecede ve kelime içinde (ـُـ) ötre ile yazılan kelime sayısı daha azdır:

دُشمِشَه düşmise 9b-3
ایلَگ eylügin 45a-16
گُندُز gündüz 5b-8
گُنَش güneş 18a-5
تُرُک Türki 46a-7
سُرْدِلَر sürdiler 51a-7
دَگُل degül 7a-13

C. Kelime Sonunda Ünlülerin Yazılışı:

1. a ünlüsü:

a) a ünlüsü kelime sonunda elif (ا) ile yazılır:

اَشْغَا aşaga 56a-2
بُوکَا buña 7b-5
اُولَا ola 3a-3
اَکَا añna 56b-10
یَغْمَا yagma 37b-7

b) a ünlüsü kelime sonunda üstünlü yuvarlak h(ـَه) ile yazılır:

آتَه ata 27a-3
اَیَاغِنَه ayagına 34a-2
بَاکَه bana 60b-7
بَاشِنَه başına 55b-1
بَالِلَه balıla 51a-10
اَشْغَادَه aşagada 53a-6
اُودَه یَقمَه oda yakma 7b-3
یَقمَه yakma 7b-3
اَرَادَه arada 49b-4

ze (ـَـ) ile gösterilmiştir(1) .Metnimizde şu iki örnek vardır:

قصّةَ ایشتدی kıssa'ı işitdi 12a-8

کمینهَ ایلتدی kemine'i iletdi 34a-9

8. Görülen geçmiş zaman ekinin yazılışı:

Görülen geçmiş zaman eki -dı,-di 'nin ünlüsü yalnız bir yerde esre (ـِـ) ile yazılmıştır:

کوردِ gördi 14a -9

2. Ü n s ü z l e r i n Y a z ı l ı ş ı:

Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde görülen imlâ hususiyetlerinden biri de n̄ sesinin yazılışı ile ç, g,p,ş,t harflerinin yazılışıdır.Bu harflerin yazılışına,Uygur imlâ geleneğiyle Arap-Fars imlâ geleneğinin tesiri görülür.Eski Anadolu Türkçesi'nde n̄ sesi (ڭ) (ـڭـ) (ن) ,ç harfi (چ), g harfi (ـگـ) ,p sesi (ب) ve s sesi kalın sıradan kelimelerde (سی) veya (صی) ile yazılmıştır(2).

Metnimizde bu seslerin yazılışı şöyledir:

a) n̄ sesi: Metnimizin (A C D) nüshasında düzenli olarak (ـڭـ) harfiyle gösterilmiştir.

بڭا bañа 60b-4

بوڭا buna 7b-5

انوڭ anuñ 18b-1

بلڭلیوب beliñleyüp 36a-3

اڭلدرسین iñledürsin 47b-6

الڭرینڭ illerinüñ 8a-9

ایلدڭ iledün 25b-5

(B) nüshasında düzensiz olarak n̄ sesi (ـنگـ) ile gösterilmiştir:

انگا añа B10a-13

صنگره sonra B20a-1

اونگی öñi B26a-2 v.b

---

1) Mrz.s.80

2)TTŞ. ş.249,Mrz.s.91,SV s.65.

b) ç sesi: ç sesi için (ج) yerine (چ) kullanılmıştır.

آغاچ agaç 53a-7
گیجه gice 19b-10
اوجی ucı 56b-2
اجدور acdur 34b-2
آوج avuç 28b-1

c) g sesi: g sesi kelimenin başında ortasında sonunda (گ) ile yazılmıştır:

گوردوم gördüm 40b-2
گونلوم gönlüm 51a-3
بلگین bilegin 49b-8
چکدوم çekdüm 41a-9
گلوب gelüp 49a-2
گتور getür 32b-1
گتور getür 31b-7
گتوردوم getürdüm 34b-1

Ayrıca (B) nüshasında düzensiz olarak (g) sesi (ك) ile gösterilmiştir.

كلدن gilden 1a-9
يكدور yegdür 2a-11
دكل degül 7a-13
دكين degin 29a-6

d) p sesi : 1. Metnimizde kelime kökünde düzenli olarak p (پ) ile gösterilmiştir. Ancak bir örnekte (ب) ile yazalmıştır:

صرب sarb 55b-11

2. Zarf-fiil ekinde p sesi düzenli olarak(ب) ile gösterilmiştir.Ancak birkaç kelimede (پ) ile yazılmıştır:

آلوپ alup 32b-3
ديوپ diyüp 33b-9
گلوپ gelüp 33b-9

3.Yabancı iki kelimede b olan sesin p (پ) ile yazıldığını görüyoruz:

كسپ kesp 10a-6
آدپله edeble 15b-6

e) s sesi: Eski Anadolu Türkçesi'nde kalın sıradan kelimeler Uygur imla geleneği tesiriyle s (س) ve Arap-Fars imlâ geleneği tesiriyle ṣ (ص) harfiyle yazılır(1) .Metnimizde kalın sıradan kelimeler umumiyetle (ص) ile bir örnekte s (س) ile yazılmıştır:

سچقارنڭ saçaklarınun 56a-7

f) t sesi: Metinlerimizde t sesinin yazılışı şöyledir:

1. İnce sıradan kelimelerde kelime başında bir kelime t (ت) ile yazılır(2).

türkide 5a-4(2)

2.Kalın sıradan kelimelerde kelime başında (t) sesi düzenli olarak ṭ (ط) ile gösterilir:

ṭutup 16a-21

ṭurурdı 27a-6

3.Son seste t (ت) ile yazılması gereken yerde d(>) ile yazılmıştır:

سودنو südlü B34b-7

اودن oddan 43b-4

آدم adum 40b-7

3. Ş edde ve Tenvinin Yazılışı:

Eski Anadolu Türkçesi'nde Türkçe kelimelerde tenvin ve şeddenin kullanıldığını görüyoruz.Metnimizde bu işaretler pek fazla değildir.Ancak (B) nüshasında şeddenin kullanıldığını görüyoruz:

ايتدى itdi 1a-10

گيتدى gitdi 20a-9

ايتدى eyitdi 2a-3

قنديلر kandiller 30b-9

الرنده ellerinde 13a-7

(B) nüshasında bir örnekte tenvin kullanılmıştır:

ايتدروبن itdürüben 22a-15

---

1) TTŞ. s.249,Mrz.s.95, SV s.67

2) CH. s.35, Mrz. s.94, SV.s.65

4. Bâzı Eklerin Kalın Yazılışı:

Eski Anadolu Türkçesi'nde ince sıradan kelimelerin bâzı kalın eklerle yazıldığı görülür(1);

-lık:

فقيرلغى faḳırlıgı 46a-10

زار لغه zarılıḳ D11b-1

Metnimizde bir yerde kalın sıradan kelimeye ince bir ek gelir:

قاقدك ḳaḳıdük D23a-1

5. Ayrı Yazılan Ekler:

Eski Anadolu Türkçesi'nde Uygur yazı geleneğine uyularak bâzı ekler ayrı yazılır(2).Metnimizde şu eklerin düzensiz olarak ayrı yazıldığını görüyoruz:

a) -lar,-ler Çokluk Eki:

شريف لرنى şerīflerini 13a-3

راوى لر rāvīler 17a-6

اخروى لرين uhrevīlerin 8a-6

عزت لرنى ʿizzetlerini 5b-10

ايقه لرنه ayaklarına 22a-7

يارى لرنى yaraklarını 23a-1

b) -sın, -sin : II.şahıs teklik:

كرامت سن keramетsin 9a-10

ايلمشسن eylemişsin 14b-7

c) -dur,-dür Ek-fiil

لازم دور lāzımdur 24a-10

مطيع دور mutīʿdür 26b-6

شرط دور şarṭıdur 14b-11

6.Bitişik Yazılan Kelimeler:

Eski Anadolu Türkçesi'nde bâzı edatların kendisinden önceki kelimelere bitişik yazıldığı görülür(3)

1)TTŞ.s.150, SV.s.68,Mrz.s.98
2)Mrz.s.96,SV.s.68
3)Mrz. s.97,SV.s.69

a) İçün edatı:

اسحارہ یچون eşcār içün 10a-2

انوکچون anuñçün 47b-6

b) kim edatı:

اولکہ یلم oldı-kim 11a-6

c) ki edatı:

کمکہ kimki 25a-7

کوردیکی gördi-ki 25a-10

d) dahı edatı:

سنہ دخی sen-dahı 26a-8

بنہ دخی ben-dahı 32b-5

Bu incelemeden anladığımıza göre XVI.yüzyıla âit olan metnimizde Eski Anadolu Türkçesi'nin imlâ husûsiyetleri kaybolmaya başlamış; fakat Uygurca imlâ geleneğinin izlerini taşıyan örneklere rastlamak mümkündür.

S E S B İ L G İ S İ

ÜNLÜLER

Eski Anadolu Türkçesi'nde sekiz ünlü(a,e,ı,i,o,ö,u,ü) bulunur.Bu sahanın uzmanları,Eski Anadolu metinlerinde kapalı e(ę) ve uzun ünlü varlığı hususunda ortak bir hükme varamamışlardır(1).

Eski Anadolu Türkçesi üzerinde çalışan araştırmacılar,Eski ve Orta Türkçe döneminde kök ünlüsü (i) olan vir-,biş-,di-,yir- gibi kelimelerin kök ünlüsünün Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde bâzen üstün(ـَ) bâzen esre(ـِ),bâzen de y (ي) ile yazıldığını görmüşlerdir.Bu tip farklı yazılışlar,bu araştırıcıları,bir ara sesin varlığı düşüncesine götürmüştür(2).

Fakat esas meselenin Eski ve Orta Türkçe'de (i) ile yazılan kök ünlülerinin Eski Anadolu Türkçesi'nde iki türlü yazılışı değildir.Burada üzerinde durulması gereken nokta,vir-,biş-,di-,yir-,gibi kelimelerin kök ünlüsünün Eski Anadolu Türkçesi'nde(e)ye dönüp dönmediğini tesbittir.

Eski ve Orta Türkçe'de vir-,di-,biş-,yir- gibi kelimelerin kök ünlüsü (i) Eski Anadolu Türkçesi yazı dilinde henüz(e) olmamıştır.Bu kelimelerin iki türlü yazılışının sebebi,ağızların yazı diline tesiridir.Metinlerde az geçen kelimelerin çift yazılışına daha çok tesadüf edilir.Çünkü müstensihler,az yazdıkları kelimelerin yazılış kalıbına dikkat etmez,telaffuzlarını metine aktarırlar. Bu türlü çift yazılışlar,bir kapalı(ę) varlığını değil, ağızlarda(i.)ünlüsünün (e)ye dönmeye başladığını,fakat yazı dilinde ilk hecede (i)lerin henüz (e)ye dönmediğini gösterir(3).

Metnimizde vir-,di-,biş,yir,gibi kök ünlüsü ekseriyetle(ي) ile gösterilmiştir.Metnimizde kök ünlüsü Eski ve orta Türkçe'de(i.) olan 14 kelimeden,

---

1)CH s.13,TTS,s.250

2)SV s.22

3)CH s.35

iki kelimenin çift yazılmış olduğunu görüyoruz.Bunlardan di- kelimesi 217 yerde(i.),7 yerde(e),yit- kelimesi bir yerde (i) iki yerde (e) ile yazılmıştır.Yeg kelimesi üç yerde yazılmış üçü de (e)ile gösterilmiştir.Diger 11 kelime 587 yerde(i)ile yazılmıştır.

Bugün Anadolu ağızlarında bâzı bölgelerde bu kelimelerin (i)veya kapalı(e) ile söylenmesi de kapalı (e)nin bir aslî ünlü değil,bir söyleyiş biçimi olduğunu gösterir.

1. UZUN ÜNLÜLER

Eski Anadolu Türkçesi'nde uzun ünlülerin varlığı hakkında henüz açık bir bilgiye sahip değiliz. Bu sahanın metinlerinin imlâsı,uzun ünlülerin tesbitine imkan vermemektedir. Fakat Ana Türkçe'de aslî uzun ünlü taşıyan kelimelerin çeşitli Türk lehçelerinde fonetik izler bıraktığını görüyoruz:

1. Ünsüz tonlulaşması
2. Ön seste y-,h-,v- türemesi
3. Ünsüz ikişleşmesi
4. Ön damaklılaşma
5. Ünlü türemesi
6. Ünsüz türemesi gibi(1)

Mecdûd Mansuroğlu,od,sûd kelimelerinin sonunda tonlu (d)sesi bulunduğu için,bunların ünlülerinin uzun olduğunu, ede,edem gibi,yoğun kelimelerinin de kök sonundaki p,t,k ünsüzlerinin iki ünlü arasında tonlulaştığı için kök ünlülerinin uzun olduğunu ifâde etmiştir(2).Zeynep Korkmaz ise: Medli elif (آ) ile yazılan: anda 17a-6,açıldı 22b-8, adum 27a-1,ayu 43b-2,aru 33a-8,açuk 60a-9,atlu 64b-2; üstünlü medli elif(آ) ile yazılan anı 13a-14,atavuz 19a-5, av 46a-11,ay 22a-7; esreli elif y (ای) ile yazılan ılan 13a-3,irdürici 23a-6, vir 21a-9,in 2a-2,iş 3a-3; ötreli elif vav (او) ile yazılan ok 19a-4,öte 46b-1,ol- 22b-4, oddan 2b-1, ud 21b-2 (3) kelimelerindeki ilk hece ünlüle-

---

1) Talat Tekin,Ana Türkçe'de Aslî Uzun Ünlüler,Ankara,1975, s. 169.
2) SV. s.24
3) Mrz. s.100

lerinin hurûf-ı med ile gösterilmesini, EskiAnadolu Türkçesindeki uzun ünlülerin varlığıyla ilgili olduğu görüşündedir.(1)

Metnimizde başta medli elif (آ) ve üstünlü medli elif (أٓ) ile yazılan kelimelerin durumu şöyledir:

1. Bazı kelimeler yalnız medli elif (آ) ile yazılmıştır: adum 40b-7 (2), ak 56b-6 (1), akar 48b-1 (1).

2. Bazı kelimeler, hem üstünlü elif (أ) hem medli elif (آ) ile yazılmıştır: Üstünlü elifle: anun 8b-1 (7), avuç 49b-1(1), ayak 56b-7(5), medli elifle : anun 34a-1 (2) avuç 28b-1(1), ayak 34a-2 (3)

3. Bir kelime iki yerde geçmiş, ikisinde de üstünlü medli elif (أٓ) ile yazılmıştır: az B 16a-12 (2).

4. Bir kelime 33 yerde geçmiş, üç imlası var: Üstünlü elif (أ) ile: atun 25a- 9 (8), medli elifle (آ) at 25a-10 (22), üstünlü medli elif (أٓ) ile at B15a-15 (3).

Burada üzerinde durulması gereken husus bu kelimelerin Ana Türkçe'de asli uzun ünlü taşısalar bile, Eski Anadolu Türkçesinde bu uzunluklarını koruyup koruyamadıklarıdır. Örnekler incelendiği zaman metnimizde medli elif ve üstünlü medli elifle yazılan kelimeler ilk hece ünlülerin kalın sıradan olduğu görülüyor. Ayrıca (آ) işaretinin kalınlıkları da gösterdiğini biliyoruz.(2)

Öte yandan üstünlü medli elif (أٓ)in (5), medli elif (آ)in (32) üstünlü elif (أ)in (31)yerde yazıldığını görüyoruz. Bundan başka odum, avuç, ayak kelimelerinde ilk hece ünlüsünden sonra gelen d sesi t > d,

---

1. Mrz. s. 100

2. Faruk Kadri Timurtaş, Osmanlı Türkçesi Grameri, İstanbul 1980, s. 19

(v) sesi d> v, v sesi de d> y değişmesinden ortaya çıkmıştır. Yukarıda da söylediğimiz gibi Ana Türkçe'de aslî uzun ünlü taşıyan kelimeler, çeşitli Türk lehçelerinde fonetik izler bırakmaktadır. Bu aslî ünlüler kısalırken kendilerinden sonra gelen ünlüleri de tonsuzlaştırırlar.(1) Bu kelimelerde tonlulaşma olduğu için bunların ünlülerinin artık kısaldığını söyleyebiliriz.

ak kelimesi bir yerde geçmiş, ancak bu kelimenin sonundaki ünsüzün iki ünlü arasında yumuşadığını görüyoruz: (ağar-) gibi. Bundaki ünlünün de kısaldığını sanıyoruz. ak-, anuñ, at, az kelimelerinin ilk hece sonundaki k, n, t, z ünsüzlerinin değişmediğini görüyoruz. Ancak anuñ kelimesi 17 yerde üstünlü elifle yazılmıştır. Aynı metinde aynı ünlünün ikitürlü yazılışı neye delalet ettiği pek anlaşılmıyor. at kelimesi,karışıklığa sebebiyet vermemek için ünsüzü değişmemiştir. Öte yandan bu kelimenin ünlüsünün üç şekilde yazılması da bunların uzunluklara delâlet etmediği düşüncesindeyiz. aḳ kelimesindeki ünsüzün yumuşamadığını görüyoruz. Kelimenin tek bir yerde yazılmış olması bir fikir verecek durumda değildir.

az kelimesinin ünsüzünün (B C) nüshasında geçtiğini görüyoruz. Öte yandan (z) sesi diş ünsüzü olduğu için önündeki ünlüyü uzatabilir. Medli üstünlü elifin daha çok (B) nüshasında görülmesi bunun asli uzunluk değil, ağız hususiyetinin tesiriyle olabileceğini düşünüyoruz. Bunun için bu uzunlukların bir aslî uzun niteliğinde olduğunu sanmıyoruz.

Türkçe kelimelerde -g /-g seslerinin düşmesi kendilerinden önce gelen ünlüleri uzatır. Eski Türkçe'de kelime ve ek sonundaki -g / -g seslerinin düşmesinden sonra uzayan ünlülerin Eski Anadolu Türkçesi'nde uzunluklarını

---

1) Talat Tekin, 179

koruyup korumadığı anlaşılamamaktadır.Bâzı araştırmalar, -ġ/-g seslerinin düşmesinden sonra yuvarlaklaşan ünlülerin ötreli vav(ۇ) ile gösterilmesinin uzun ünlü varlığının devamı sayıyor: Mrz: kuyu (ص.۴۹) (1).Metnimizde kelime sonundaki (u) ünlüsü bazen ötreli vav(ۇ) ile gösterilmiştir: südlü سۇدلۇ B34b-7
uyku اۇيقۇ 54b-6
ulu اولۇ 38a-11 gibi.

Fakat bunların bir uzunluğa delâlet ettiği kolayca söylenemez.Çünkü südlü kelimesi (A) nüshasında سۇدلى südlü 34b-7 olarak gösterildiği gibi,diri B59 -4 , katı 23a-8 kelimelerinin uyuma girdiğini görüyoruz.

2. ÜNLÜ DEĞİŞMELERİ

a) a > e Değişmesi:

Eski Türkçe'de kelime başında a ünlüsü taşıyan (ayıt-) fiilinin ilk hece ünlüsünün Eski Anadolu Türkçesi'nde a veya e olduğunu ayıran bir işaret yoktur. Türkçe'de ç,y,ş gibi inceltici tesiri olan ünsüzlerin çevresindeki a ünlüsünün e'ye döndüğünü görüyoruz.

Bugün Anadolu ağızlarında bu kelime eyit- olarak söylenmektedir(2).Bu kelimenin Eski Anadolu metinlerinin bâzısında ince sıradan ek alındığını görüyoruz(3). Bunun için bu fiilin ilk hece ünlüsünü e olarak okuduk.

eyitdi 3a-9
eydürlerdi 27a-11
eydür 2b-11
eydürüz 28a-4 v.b

b) i > e Değişmesi:

Eski Türkçe ve Orta Türkçe'de ilk hecede i ünlüsü taşıyan kelimeler metnimizde umumiyetle (i) ünlüsünü korumaktadır(4).

---

1)Mrz. s.49

2)Mehmet Akalın,Bögüüdelik Tatar Ağzı TAD s.I,İst.1985, s.55

3) SV,s.81

4)Parantez içindeki rakamlar kelimelerin geçtiği yerlerin sayısını gösterir.

il 30a-11(2)
ir- 4a-1(24)
irgür- 47b-5
iriş- 9b-4(19)
it- 4a-7 (417)
biş 8b-8(3)
di- 12b-5(217)
gice 5b-8
vir- 6a-9(66)
yi- 31a-11(5)
yidi 39b-5 (2)
yir 2a-3(47)
yit- 31b-8

Eski Türkçe'de kök ünlüsü(i) olan bâzı kelimeler metnimizde üstün (ـَ) ile gösterilmiştir.

de- 7b-5(7)
yeg 3b-6
yetiş- 6a-6 (C6a-6)

c) e)i değişmesi:

Eski Türkçe'de ilk hecede (e)bulunan bâzı kelimeler, metnimizde de (e) ile yazılmıştır.

eylük 45a-16
eyü 38a-10
gey 31b-10(6)

Eski Türkçe'de kelime ilk hecede bâzen(e) bâzen(i) ünlüsüyle yazılan (eşik) (1)kelimesi bir yerde(i) ile yazılmıştır.

işigin 25b-5

d) ö)e değişmesi: hem böyle

Eski Türkçe'de hem (eyle) (2)biçiminde yazılan kelime metnimizde bir yerde: eyle 26b-2 şeklindedir.

Eski Anadolu Türkçesi'nde hem beyle hem böyle(3) şekli bulunan kelime metnimizde ötre(ـُ) ile yazılmıştır: böyle 37b-6

---

1) II DLT.Dizin s.198,ETG. s.276
2) DLT.Dizin s.209, s.470
3)Mrz. s.56, SV.s.30

3. ÜNLÜ UYUMU

a. Kalınlık-İncelik Uyumu

Eski Anadolu Türkçesi'nde Kalınlık-İncelik uyumu Eski Türkçe'de olduğu gibi kuvvetlidir(1).Türkçe'nin tarihî inkişâfı içinde bâzı kelime ve eklerin uyum dışında kaldığını görüyoruz.Metnimizde kalınlık-incelik uyumu şöyledir:

1.İsimden İsim Yapma Eki: -ğı,-gi

Eski Türkçe'de bu ek kalınlık-incelik uyumuna tâbi'idi(2).Eski Anadolu Türkçesi'nde ekin hem kalın hem ince şekli vardır(3).Metnimizde bu ek daha çok ince sıradan kelimelere geldiği için açık bir fikir vermiyor.Ancak (C) nüshasında bir yerde kalın şekliline rastlıyoruz: yanındağı C38b-7

2. Zarf Fiil Eki: -ken

Eski Türkçe'de ekin hem kalın hem ince şekli vardır(4).ETG: aşnuḳan s.121.Metnimizde ekin (-ken) şekli kullanılmış.Kalın sıradan kelimelerde uyum dışı kaldığını görüyoruz.

dururken 38a-8
otururken 10b-9

3.İsimden İsim Yapma Eki: -lık, -lik

Bu ek Eski Türkçe'de kök uyumuna tâbi' idi(5).Bu ek yabancı dilden gelen bâzı kelimelerde ince sıradan kelimelere kalın şekliyle gelmiştir(6).Metnimizde son ünlüsü ince olan iki kelimeye bu ekin kalın şekli gelmiştir:

fakirlığı 46a-10
zārilık 11b-1

Örneklerinin azlığı ekin gerileyici bir benzeşme ile eklendiği kelimeyi uyuma sokup sokmadığı anlaşılmı-

---

1)SN. s.4,ETG.s.41,Mrz. s.58
2) ETG. s.74
3)Mrz.s.58
4)ETG.s.437
5)ETG.s.19
6)Dk.II.s.72

yor.

4. İle Edatı:

Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde ile edatı kelimelerle birleştiği zaman uyuma girer(1)Metnimizdeki örneklerde de bu edatın uyuma girdiğini sanıyoruz:

bardağ-ıla 34b-5
çanağ-ıla 34b-4
suyla 49b-1
cefâyla 3a-5

5. İsim Fiil: İ-

i- fiili metnimizde ekleştiği zaman uyuma girdiği görülür:

buyımış 14b-1
yoğ-ıdı 36a-5

6. Tur- Fiili:

İsimlere gelerek tur- ekleştiği zaman uyuma girdiği görülür:

birdür 41b-11
degüldür 14b-4
demekiledür 48b-5

b. DÜZLÜK YUVARLAKLIK UYUMU

Eski Türkçe'de ve Eski Anadolu Türkçesi'nde düzlük-yuvarlaklık uyumu yerleşip sağlam kaidelere bağlanmamıştır(2).Eski Türkçe'de düzlük-yuvarlaklık uyumuna giren bâzı ekler,Eski Anadolu Türkçesi'nde uyumdışı kaldığını görüyoruz.Böylece Eski Anadolu Türkçesi'nde geniş bir yuvarlaklaşma hâdisesi ortaya çıkmıştır.Bu hadisenin sebeplerinin bir kısmını izah edebiliyoruz.Bu sebeplerden birincisi,Türkçe'nin inkişafında mühim bir yeri olan kelime sonunda ve ek sonundaki -ğ/-g ünsüzünün düşmesi; ikincisi (b,m,n,p,v) gibi yuvarlaklaştırıcı tesiri olan dudak ünsüzlerinin yanındaki yuvarlaklaştır-

1)Mrz.s.58
2)ETG.s.19,Mrz.s.59,SN.s.5

masıdır(1). Metnimizde düzlük yuvarlaklık uyumu ile ilgili hususiyetler şunlardır:

1.Eski Türkçe'de düzlük-yuvarlaklık uyumu dışında kalan bâzı kelimeler metnimizde de uyum dışı kalmıştır:

berü 28a-6
girü 26b-9
altun 49a-5
yalañuz 54b-3

2. b.,p,m,v gibi yuvarlaklaştırıcı tesiri olan ünsüzlerin tesiriyle düzlük yuvarlaklık uyumu dışında kalan kelimeler vardır:

demür 23a-8
ḳarpuz 31b-4
ḳavun 31b-4
yavuz 24b-10

3.Eski Türkçe'de düzlük yuvarlaklık dışında kalan(2) bazı kelimelerin metnimizde eski şekilleri yanında uyuma giren şekiller vardır:

eksük 660a-3	eksik 60a-3
eyüler 38a-10(2)	eyi 38b-3
gendü 11a-11(33)	gendi 54a-9
ḳayu 43b-4(2)	ḳayısı B43b-4
ṭoḳın- 23a-4	ṭoḳun- 56a-7
yoḳaru 55b-11(3)	yoḳarı C55b-6
degül 7b-10(21)	degil B14b-4

4. İsimden İsim Yapma Eki: -lık,-lik,-luk,-lük

Eski Türkçe'de ekin ünlüsü kök ünlüsüne tabiydi(3). Eski Anadolu Türkçesi'nde ekin umumiyetle düz ünlü taşıdığını görüyoruz(4).Metnimizde bir yerde ekin yuvarlak ünlüden sonra yuvarlak ünlü şeklini görüyoruz.

eylügin // eyülügin) 45a-16

5. Küçültme Eki: -cıḳ,-cik, -cuḳ

Eski Anadolu Türkçesi'nde ekin -çuk, -çük şekli vardır.(5) Bazı metinlerde ekin başındaki ünsüz(C) olmuştur.Met-

1)SV.s.86,ETT s.11
2)ETG. s.258,DLT,Dizin s.174 .vd.
3)ETG. s.19
4)CH.s.25, ETT. s.39, SN.s.8
5) Mr.s 61

nimizde ekin bâzı örneklerde ekin düz ünlülerden sonra hem düz hem yuvarlak ünlü taşıdığını görüyoruz:

ḳarıcuḳ 44b-3(5), ḳarıcıġuñ 42b-2(2)

ḳasabacıḳ D30a-1

6. Fiilden İsim Yapma Eki: -ı, -i,-u,-ü

Bu ek Eski Türkçe'de -ġ/-g dir.Sonu ünsüzlerle biten kelimelerde bağlama ünlüsü kök ünlüsüne tabiydi(1). Batı Türkçesi'ne geçerken düşmüş,sonu ünsüzle biten kelimelerde yerini -u,-ü ünlüsüne bırakmıştır(2).Metnimizde ekin düz ünlülerden sonra hem yuvarlak: tapu 47b-2, ḳoḳu 34b-3, ṣaru 35a-4 hem düz : ḳatı 23a-8,diri B59b-4 şekline rastlıyoruz:

7.Yaptırma Eki: -r-

Eski Türkçe'de yaptırma eki -r ekseriya u,nâdiren a,çok az da ı ünlüsü alır(3).Eski Anadolu Türkçesi'nde ekin umumiyetle yuvarlak ünlü taşır(4).Anadolu Türkçesi metinlerinde ekin düz ünlülerden sonra düz ünlü ile bağlanıp uyuma giren örneklerine rastlıyoruz: yitir CH 71/81, SN 10 şişir 4-11,

Metnimizde yuvarlak ünlü taşıyan: düşür-38a-7, geçür 25b-8,gibi örnekler yanında bir kelimede ekin düz ünlüden sonra düz dar ünlü alarak uyuma girdiğini görüyoruz. degir 27b-1

8. Dönüşlülük Eki: -n-

Ekin ünlüsü Eski Türkçe'de uyuma girmiştir(5). Eski Anadolu Türkçesi'nde ekin sonu ünsüzle biten fiillere düz ünlü ile bağlandığı kabul edilmiştir(6).Fakat bâzı metinlerde ekin uyuma girmiş şekline de rastlıyoruz(7).Metnimizde ekin yuvarlak ünlülerden sonra hem düz: görindi 8b-11,hem yuvarlak: bulun- 25a-5,olun-13a-9 şekline rastlıyoruz.

1)ETG. s.108
2)Mrz.s.62
3)ETG.161
4)CH.s.22,DK s.146,Mrz.s.62
5)ETG.s.159
6)Mrz.s.63
7) CH. s.27

9. Fiilden Fiil Yapma Eki: -l-

Bu ekin bağlama ünlüsü Eski Türkçe'de kök ünlüsüne tabiydi(1).Eski Anadolu Türkçesi'nde ekin ünlüsü umûmiyetle düzdür.Fakat bu döneme âit metinlerde yuvarlak ünlülerden sonra uyuma giren şekillerine tesâdüf ediyoruz(2). Metnimizde ekin yalnız düz ünlü taşıyan fiillere geldiği için bir fikre varamıyoruz.

açıl- 51a-5
diñil- 27a-4
eksil- 47a-3
kesil- 51a-6
tağıl- 24a-2
yapıl- 43a-2

10. Fiilden Fiil Yapma Eki: -ş-

Eski Türkçe'de bu ekin bağlama ünlüsü uyuma girmişti(3).Eski Anadolu Türkçesi'nde ekin ünlüsü düz kabul edilmiştir(4).Fakat Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde ekin bağlama ünlüsü yuvarlak ünlü taşıyan fiillerin bâzılarında uyuma girmiştir: CH dürüş 25/35,görüşdi 59/94. Metnimizde ekin örnekleri şunlardır:

bakış- 17b-11
iriş- 9b-4
karışdur- 34b-6
giriş- 59b-6
yapış- 56b-2
yetiş- 6a-6
buluş- 57a-9(3)

Metnimizde ekin daha çok düz ünlü taşıyan fiillere geldiği ve yuvarlak ünlü fiillerle ilgili bir örnek bulunduğu için yeterli bir sonuca varamıyoruz.

11. Zarf Fiil Eki: -ıcaḳ,-icek,-ücek

Eski Anadolu Türkçesi'nde ekin ilk ünlüsü dâima

1)ETG. s.156
2) CH. s.26
3) ETG. s.164
4) DK. s.145.

düz dardır(1).Ekin ilk ünlüsü metinlerimizde umumiyetle yuvarlak ünlü taşıyan köklerden sonra düz dardır.

göricek B36a-11(4)
olıcaḳ 43b-2(13)

Bir yerde düz ünlü taşıyan fiilden sonra ekin ünlüsü vav (و) la yazılmıştır.

deyücek C18b-3

Eski Anadolu Türkçesi'nde ekin başındaki ünsüz hem sadasız hem de sadalı olabilir(2).Metnimizdeki bütün örneklerde ekin başındaki ünsüz sadalıdır.

kılıcaḳ 17b-7
basıcaḳ 27b-11 v.b

12. Sıfat Fiil Eki : -dik

Eski Türkçe'de ekin ünlüsü daima yuvarlak,(3) baştaki ünsüzü tonlu veya tonsuz olabilirdi.Eski Anadolu Türkçesi'nde ekin ünsüzü yuvarlak baştaki ünsüzü tonludur(4).Metnimizde ekin ünlüsü umumiyetle yuvarlaktır.Fakat bir yerde kesre(ـِ) ile gösterilmiştir:

إتدكي itdigi 14b-1

13. İyelik birinci şahıs teklik ve çokluk eki:-m,-muz, müz:

Eski Türkçe'de bağlama ünlüsü dar olduğu zaman köke tabiydi.Bazı örneklerde bağlama ünlüsü geniş olabilmektedir(5).Eski Anadolu Türkçesi'nde bu ekin bağlama ünlüsü yuvarlaktır(6).Ekin bâzı metinlerde düz ünlülerden sonra umuya giren örneklerine rastlıyoruz: CH dönmegim yok 67/68.Metnimizde bağlama ünlüsü umumiyetle yuvarlaktır.Üç kelimede ise uyuma girmiştir:

begimüzün B38b-1
misāfirimüzdür 34b-2
dervîşlerimüzden 23b-7

---

1)Mrz.s.63,CH.s.28
2)CH.s.28
3)ETG.s.224
4) ETT. s.350
5) ETG. s.193
6) CH.s.22,ETT s.23

14. Emir İkinci Çekluk Şahıs Eki: -n̄

Eski Anadolu Türkçesi'nde ek ünsüzle biten fiillere yuvarlak ünlüyle bağlanır(1).

Metnimizde ekin bağlama ünlüsü yuvarlaktır:

olun̄ 41a-10,gelun̄ 15a-5. Ancak (C) nüshasında bir kelimede bağlama ünlüsü uyuma girmiştir:

idinin̄ C29a-5

4. ÜNLÜ TÜREMESİ

Metnimizde Türkçe kelimelerde ünlü türemesi yoktur. Ancak yabancı kelimelerde iç seste; ünlü türemesi olmuştur:

kirişini 36a-8
ḫayırlu 43a-4
ömür 10a-1

5. ÜNLÜ DÜŞMESİ

Metnimizde ünlü düşmesi pek görülmez.Ancak bir kelimede iki yerde kelime sükunla işaretlenmiştir:

kasabcanun 35a-10
kasabcadaydı 30a-11

ile edatı ile i- fiilinin -idi,-imiş,-ise,-iken eklerindeki kök ünlüsünün yer yer düştüğünü görüyoruz:

söziyle 39a-10
eliyle 59a-10
suyla 49a-1
ġazādaydı 19a-6
dururken 10b-9

6.ORTA HECE ÜNLÜSÜNÜN DÜŞMESİ

İki heceli kelimeler ünlüyle başlayan bir ekle genişletildiği zaman ikinci hecedeki ünlünün vurgusu zayıflar düşer. Bu hâdiseye metnimizde sık sık rastlarız.

aġzına 25b-2
avcını 49b-1
ayruḳ 54a-6
boynına 43b-5
eydeyin 39a-1

---

1) Mrz. s.154

eydürüz 28a-4
ḳarnı 34b-2
ḳarşu 22b-4
oġlum 19b-2
oġlancuḳ 33b-11
oynarlardı 52b-8
uyḳu 35b-3
uġrayalar 38a-10

7. KAYNAŞMA:

Türkçe'de birleşme yoluyla ortaya çıkan bâzı kelimeler görüyoruz.Bu kelimelerin ortaya çıkmasının iki şekilde olduğunu görüyoruz.

a) Son sesi ünlü olan bir kelime ünlüyle başlayan bir kelimeyle karşılaşınca ünlülerden biri düşer,birleşme(contraction)olur.

böyle(/ bu+ eyle) 27b-4
gendüzüm(kendü+öz) 40b-3
şimdi (şu+imdi) 35a-9
şol(şu+ ol) 27b-1
şöyle(/ şu+eyle) 14a-6
bu'ra(/ bu+ara) 11b-3
n'eyle (/ ne+eyle-) 11b-3
n'ol (/ ne+ ol-) 31b-4
k'anlar(ki+anlar) 30a-10
niçün (/ ne+içün) 60b-5

b) Kelimelerin birleşmesinde ünlülerden biri veya bir damak sesi düşer kaynaşma olur.

nesne(/ ne-ise+ne) 10a-5
kimse(/ kim+ise) 59b-10
kimsene(/ kim+ ise+ne) 23b-10
nite(/ ne+ teg) 5b-8

Ü N S Ü Z L E R

Türkçe'nin tarihî inkişafında ünsüzlerin mühim bir yeri vardır.Batı Türkçesi'ni diğer şivelerden ayıran en mühim husûsiyetlerden biri ünsüz değişmeleridir(1). Bu değişme ve gelişmelerin bir kısmı Eski Türkçe döneminde bir kısmı Eski Anadolu Türkçesi içinde olmuştur(2).

1.Ünsüz değişmeleri:

a) b> p

Eski Türkçe'de ilk ünsüzü (b) olan (bınar,berk) kelimeleri metnimizde yalnız bir yerde geçmektedir.Bu iki kelimenin ilk ünsüzü kendisini korumuştur.

bıñar 48b-2
berk 56b-2

-up,-üp zarf fiil ekinin ünsüzü üç yerde(ﻮ) ile yazılmıştır.

alup 32b-3
diyüp 33b-9
gelüp 33b-9

Yabancı dilden gelen iki kelimenin sonundaki(-b) sesi (ﺐ) ile gösterilmiştir.

edep 15b-6
kesp 10a-6

b) k-> g-

Eski Anadolu Türkçesi'nde kelime başında k>g değişmesi,kalın ve ince sıradan kelimelerde farklı olmuştur(4).Kalın sıradan kelimelerde kelime başındaki (ḳ-) sesi kendini korumuştur.Bir fikir vermek için bütün kelimeleri aşağı alıyoruz.

ḳaç 53a	ḳaymaḳ 51a-3
ḳaçan 53b-7	ḳıl- 4a-1
ḳaçur-B52b-7	ḳılıç 16a-5
ḳanda 15a-8	ḳırḳ 21b-8
ḳankı 50a-3	ḳıy-25a-11
ḳapu 33b-4	ḳız- 22a-6
ḳarı 43b-1	ḳo- 27a-7
ḳarnı 34b-2	ḳoḳu 44b-4
ḳarış- 34b-6	ḳol 55b-10
ḳarşu 22b-1	ḳop-43b-3

1)CH s.35,SN s.39,TTŞ.s.254
2)Mrz.s.69
3)TTş.254
4)Mrz. s.74,DK.s.55

ḳatı 23b-8 ḳon-24a-13
ḳayu 43b-4 ḳurı- 48b-4

İnce sıradan kelimelerde kelime başında (k) (g)ye dönmüştür.Fakat imlâda bu iki sesi bir birinden ayıran belli bir işaret yoktur.Ancak Eski Anadolu Türkçesi metinlerinin bâzılarında (g) sesini göstermek için alta veya üste üç nokta koyulduğu görülür.Got harfleriyle yazılmış bir kısım metinlerde bu iki sesi ayırma imkânı vardır(1).Metinimizin (B) nüshasında (g) sesi bâzı kelimelerde kelime başında ve iç seste üç noktalı k (ڴ) ile gösterilmiştir(2).Bunun için Eski Türkçe'de **kelime başında (k-) olan,kes,kesil,kim,ki,kimse kelimelerinin dışında kalan bütün kelimelerde** baştaki ünsüz (g) okunmuştur(3).

c) g〉 ğ 〉 y

Eski Anadolu Türkçesi'nde hece sonunda ve iç seste (g)lerin bir ünlü yanında g veya(y)ye döndüğünü yapılan incelemelerden anlıyoruz(4).CH seyirt 78/81,Mrz.yiyini 25a-13.Metnimizin (B) nüshasında kelime sonunda(g)sesi (ڭ) ile gösterilmiştir.Bunun için ince sıradan kelimelerde sonda ve iç sesteki (g)ler korunmuştur.

doġ- 33b-9
beg B38b-2
yeg 3b-6
segirt-25a-5
degir 27b-1
degül 24a-3

Kalın sıradan kelimelerde kelime sonundaki k sesi bir ünlüyle karşılaştığı zaman (ɛ) ile gösterilmiştir(5).

bardaġ-ıla 34b-5
çanaġa 34b-5
çıḳmaġa 55b-5
bıraġup 37b-10
çoġ eyle 4b-10
ırag ola 4a-1
yoġ-ıdı 36a-5

1)Mrz.s.74
2)bk.imlâ hususiyetleri
3)bk.indeks
4)CH s.37
5)Diğer örnekler için bk.indeks

Diğer metinlerdeki örnekler göz önüne alınınca ve eski imlânın bu sesleri ayırmak için belli bir işaret olmadığından g)ğ)y)ve yönündeki gelişme hiç olmazsa bu dönemde kalın sıradan kelimelerde kelime sonunda (ğ) olması düşünülebilir(1)

ç) t-)d- değişmesi:

Eski Türkçe'de kelime başında d- ünsüzü bulunmaz(2). Eski Anadolu Türkçesi'nde t-)d- değişmesi kalın ve ince sıradan kelimelerde Türkiye Türkçesi'ne göre farklı durumdadır(3).

a.İnce sıradan kelimelerde(t-) umûmiyetle (d-)ye dönmüştür.Metnimizde bununla ilgili bütün örnekleri aşağıya alıyoruz.

de- 7b-5,degül 11b-8,degin 44b-6,değirme-27b-1, değme 25a-14,dek D44b-7,di-12b-5,dik-37a-9,dile-,24b-6, dip 53a-6,diri B59b-4,dirsek 49b-8,dög-33b-9,dök-49b-2, dön-40b-6,döndür-38b-10,dört 25b-6,dün44a-9,düş-9b-4, düş 18b-8,dürt 19b-8,dürt- B48a-10

Türkiye Türkçesi'nde (t-)ile yazılan üç kelimede kelime başındaki ünsüz d ile yazılmıştır.

düken- 47a-2
dürlü-25b-7
dülbend 56a-8 ?

İnce sıradan bir kelimede (t-) kelime başında korunmuştur.

türk 46a-7

b.Kalın sıradan kelimelerde ṭ-)d- değişmesi şöyledir.

1.Eski Anadolu Türkçesi'nde(ṭ-) ile yazılan bir kısım kelimeler,metnimizde (ṭ-) ile yazılmıştır:

ṭaḳ- 43b-5
ṭat- 28b-1
ṭatlu-34b-9
ṭapu 42a-2(2)
ṭaşlar 55b-9
ṭok 3b-8

1)CH.s.15
2)ETG.s.26,CH.s.35,SN.s.39
3)CH.s.35,SN.s.39,SV.s.92

ṭaşra 41a-10
ṭuş 11b-7

2.Eski Türkçe'de ve Eski Anadolu Türkçesi'nde t-,Türkiye Türkçesi'nde (d-) ile yazılan bir kısım kelimeler,metnimizde (ṭ-) ile yazılmıştır:

ṭağıl- C24a-2
ṭayan- 48a-5
ṭoğ- 42b-4
ṭokın-23a-6(2)
ṭol- 19b-4(2)
ṭoptolu 14a-5
ṭuraḳ 11b-3
ṭuy- 11a-2(3)

3.Eski Türkçe'de kelime başında ṭ- ve Türkiye Türkçesinde d- olan bâzı kelimelerin hem ṭ- hem d- ile yazıldığı görülür.

ṭur- 32a-14(2)
dur- 32a-4(4)
ṭut- 36b-1(14)
dut- 25a-11(4)

tur- fiili yardımcı fiil olarak kullanıldığı zaman bir yerde ṭ- ile yazılır: görüp tururın 48b -3.Ekleşmiş şekillerinde (d-) ile yazılır.

bu durur 61a-3(3)
yoḳdur 1b-2(?)

daḫı kelimesi metnimizde düzenli olarak(d-)ile yazılır:

daḫı 37b-3 v.b.

Örneklerin incelenmesinden anlaşılacağı gibi kelime başında 51 yerde ṭ-, 8 yerde d- bulunmaktadır.Bunun için metnimiz kalın sıradan kelimelerde ṭ- ünlüsünü koruma temâyülünde olduğunu söyleyebiliriz.

2.ÜNSÜZ TÜREMESİ:

Metnimizde iki türlü ünsüz türemesi vardır.

1.Kelime başında ünsüz türemesi:

Metnimizde ön seste ünsüz türemesine pek rastlanmaz.Ancak Eski Türkçe'de (1) (ur-) olan fiilin metni-

1) ETG.s.130.

mizde iki şekli vardır: ur- 23b-8(4), vûr- 25b-7(2)

2. Kelime içinde ünsüz türemesi

a.-y- Türemesi:

1.Metnimizde sonu ünlüyle biten kelimelerden sonra ünsüzle başlayan bir ek geldiği zaman -y-; üçüncü şahıs iyelik ekinden sonra hal ekleri gelirse -n-ünsüzü türemesi umumîdir,için,ile edatı ve i-fiili; sonu ünlü veya üçüncü şahıs iyelik eki alan kelimelerle ekleşerek birleştiği zaman arada bir (y) ünsüzünün türediği görülür: cömriyiçün 12b-1

buyımış 14b-1

kadriyiçün 13a-5

vaktıyila 10a-1

kānıyıdı 28a-10

neyidi 47b-9

Bazı örneklerde edatın başındaki(i) ünlüsü veya(i-) fiili düştüğü zaman bu -y-'i koruyan örneklere rastlıyoruz. cefāyla 3a-9

cilmiyle 59b-10

2.Arapça kelimelerde kalın ünlü(l)yanındaki hemze -y-ile yazılmıştır.

cāyiz 19b-2

cāyize 61b-1

dāyim 22a-9

dāyire 17b-5

fāyide 22b-5

kāyināt 2b-2

nāyim 35b-2

3.ÜNSÜZ DÜŞMESİ

1. l- düşmesi

Üçüncü Teklik şahıs zamiri; Eski Anadolu Türkçesi'nde umumiyetle (ol) nâdiren o olabilir(2).Metnimizde bu zamir umumiyetle (ol)dur.Fakat bir örnekte (l)ünsüzünün düştüğünü görüyoruz: hakikatde odur 8a-6

1) krş. Mrz.s.131

2)SV s.69,SN.s.92

2. Metnimizde aslında şeddeli olan Arapça kelimelerde ünsüzlerden biri düşmüştür.

ʿad 60b-1
ḥac 14a-3
had 60b-1
red 56b-8
sīn 5b-8
ḥaḳ 5b-8
zār ʿD46a-9

4. YERDEĞİŞTİRME (Metathèse)

İki kelimede ses aktarımı vardır.

gibi) bigi D9b-4
çömlek) çölmek 52b-5

ŞEKİL BİLGİSİ

1. İsim Çekim Ekleri:

a. Çokluk eki: -lar,-ler

Bu ek metnimizde yabancı dilden gelen ve çokluk biçimi olan kelimelere geldiğini görüyoruz.Bununla ilgili bütün örnekleri aşağıya aldık:

etrāflara 43b-7
evliyāları 23b-2
duyūnlārı 44b-6
libāslar BC 31b-10

b. Hal Ekleri:

1.Çıkma Hali: -dan,-den

Bu ek metnimizde üç yerde -gi ekinden sonra araya bir (n) ünsüzü almadan geldiğini görüyoruz(1).

evvelgiden 12a-6(2)
ezelgiden 12a-6

2.Vasıta Hâli: -n

Eski Türkçe'de vasıta hâli olarak kullanılan -n(2) Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde isimlerden sonra vasıta hâli eki olarak kullanıldığı gibi çeşitli eklerle birleşerek zarf fiiller kurduğunu görüyoruz(3).

Metnimizde bu ekin bâzı ekler için kullanıldığını görüyoruz.

itmezsüzin 21a-9(2)

2.Fiil Çekim Ekleri:

a.Teklik İkinci Şahıs Eki: -sıñ,-siñ

Eski Anadolu Türkçesi'nde teklik ikinci şahıs eki -sın,-sindir(4).Metnimizde ekin son ünsüzü üç örnekte(n̄) ile yazılmıştır

eylemişsiñ B14b-4
n'eylersiñ 23b-10
yad ide misiñ 40a-7

b.İkinci Çokluk Şahıs Eki: -siñiz,-siñiz

Eski Anadolu Türkçesi'nde ikinci çokluk şahıs eki

1) Krş.SN. s.136
2)ETG.s.184
3)TTT s.259, SN.s.101
4)SN. s.252,Dk s.458,Mrz.s.176

-sız,-siz dir(1).Metnimizde (C) nüshasında bir örnekte -siniz'dir.

dirsiñiz C26a-2

c)Birinci Çokluk Şahıs Eki: -vuz,-vüz

Eski Anadolu Türkçesi'nde birinci çokluk şahıs eki-vuz,-vüz; -uz,-üz 'dür(2).Metnimizde umumiyetle -uz,-üz biçimi kullanılmıştır.Ancak iki örnekte ek-vuz, -vüz eki almıştır.

bulavuz 33b-7

olavuz 33b-8

d)Emir İkinci Şahıs Teklik Eki: -ġıl,-gil

Eski Türkçe'de ve Eski Anadolu Türkçesi'nde emir ikinci şahıs eki-ġıl,-gil'dir(3).Metnimizde bu ek(118) yerde düşmüş,ancak iki örnekte bu eke rastlıyoruz:

degil 7b-5

olġıl 50b-3

e) Anlatılan Geçmiş Zaman:-ıp tur-

Eski Anadolu Türkçesi'nde tur- yardımcı fiilinin -up,-üp,zarf fiil ekiyle birleşmesiyle yer yer geçmiş zaman ifadesi taşıyan fiiller kurar(4).Metnimizde bir yerde görülmüştür:

görüp ṭururın 48b-3

f)Şimdiki Zaman: -ı yoru-

Eski Anadolu Türkçesi'nde şimdiki zamanı ifâde eden husûsî bir ek yoktur.Bu kipi ifâde eden değişik ekler kullanılmıştır(5).Metnimizde iki örnekte yoru-fiilinin geniş zamanı ile (-i) zarf-fiil ekinin birleşmiş şekli şimdiki zaman kipini ifâde etmektedir.

başımı soḳup oturıyoruram 42b-5

ṭaşrada ṭurıyorur 41a-9

g)Gelecek Zaman Eki: -ısar,-iser; -acaḳ,-ecek

Gelecek zaman eki Eski Türkçe'de -ġay,gey veya -taçı -teçi,-daçi,-deçi'dir(6)

---

1)SN,s.52

2)Mrz.s.157, TTŞ,s.264

3)ETG.s.215,DK.s.200

4) TTŞ,s.268

5)ETT s.67,Mrz.s.138

6)ETG. s.220,221.

Eski Anadolu Türkçesi'nde, -ısar,-iser; -a,-e'dir(1). Metnimizde iki örnekte gelecek zaman eki -ısar,-iser olarak geçmektedir.

Ne vāḳi^{c} olısar cümle gördüm 15a-11

Cāy-ı şerīf olısardur D54a-3

-acaḳ,-ecek eki bir örnekte gelecek zaman eki olarak kullanılmıştır.

bürhān-ı ehl-i kerāmet ḥażretinüñ rūḥ-ı şerīfinden istimdād iden kimseye ne ḥāṣıl olacaḳdur.28a-2

ğ) Gereklilik Eki: -malu,-melü

Eski Anadolu Türkçesi'nde gereklilik kipi için -a, -e ekleri kullanılmıştır(2).Metnimizde de gereklilik kipi umumiyetle -a,-e gösterilmiştir.

-malu,-melü eki metnimizde bir örnekte gereklilik eki olarak kullanıldığını görüyoruz.

Burusa'ya gitmeliyin 57a-11

Eski Anadolu Türkçesi'nde -malu,-melü eki ol-fiili ile birleşerek gereklilik ifâde ettiğini görüyoruz(3). Metnimizde ekin bu kullanışına âit iki örnek vardır.

göndermelü olsa 27a-3

gelmelü olacak 53b-8

h) İktidarî Fiilin Olumsuzu:

Eski Anadolu Türkçesi'nde iktidari fiilin olumsuz şekli u- fiili ile yapılır(4).Metnimizde umumiyetle iktidarî fiilin olumsuz şekli -ama,-eme ile yapılır.Ayrıca metnimizde iktidarî fiilin şu şekillerine tesâdüf ediyoruz.

a.-ımaz,-imez

Metnimizde iktidari fiilin olumsuz şekli,ekleşerek baştaki ünlü(ı) ile işaretlenmiştir:

varımazıdı B25a-9,27b-2

b.-umaz

İktidari fiilin olumsuz biçimi ekleşmiş bir yerde ilk ünlü ötre (u) ile işaretlenmiştir.

kıyumadı D25a-11

1)SN.s.153,TTŞ.s.266
2)SV s.261;Mrz.s:153
3)SN. s.207,TTŞ.s.265
4)TTŞ.s.268,SN.s.268

c.-maz,-mez

Metnimizde iktidarî fiilin olumsuz biçiminin başındaki ünsüz sükun(ـْ) ile gösterilmiştir.:

Evliyāu'l-lāhdan ġayri kimseneler ol ḳandīlleri görmezlerdi 53b-11

3.Zarf-Fiiller:

a.Zarf-fiil eki: -madan,-meden

Bu ek Eski Anadolu Türkçesi'nde -madın,-medin şeklindedir(1). Metnimizde ek ümûmiyetle -madın,-medin şeklindedir.Ancak ekin iki yerde -madan,-meden olduğunu,(gitmeden 28a-2,olmadan 9b-6)

(B) nüshasında ek -mezden şeklinde yazıldığını (gelmezden evvel B28a-7) görüyoruz.

b)Zarf-Fiil Eki: -mezsüzin

Metnimizde iki yerde(-mezsüzin) Zarf fiil eki olarak kullanılmıştır:

ḳarār itmezsüzin 21a-9

tevaḳḳuf itmezsüzin 59a-5

c. Zarf Fiil Eki: -duġunlayın

Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde -ınca zarf fiil eki yerine bâzı metinlerde -duġunlayın biçiminin kullanıldığını görüyoruz: DK yetdüginleyin 203-2,gördüginleyin görüyoruz(1)Metnimizde bu biçimin bir örneği vardır.

Bu ḥālet baña vāḳi' olduġunlayın ʿalūm zāyil olmış 40a-11

4.Şüphe Edatı: iki ki

Eski Anadolu Türkçesinde ve bugün Anadolu ağızlarında,Farsça'dan dilimize geçen ki bağlama edatı yanında, şüphe ifâde eden Türkçe bir ki edatı vardır.Şüphe ve tahmin edatı olan bu ki edatı,Farça'dan gelen ki edatından farklı bir yapıya ve fonksiyona sâhiptir(1).

Bu edatın,Eski Türkçe'de şüphe ve tahmin edatı (erki) den inkişaf etmiştir(2).Bu edatın inkişafı er-(>i-)isim fiiline paralel olarak: erki>iki>ki şeklinde olmuştur. Fakat bu edat daha çok sonu ünlüyle biten soru kelimesin-

1)Saadet Çağatay,TDAY,1963,Ank.1964, s.245
2) Saadet Çağatay, a.g.e s.245

den sonra geldiği için kelime başındaki ünlüsünü kaybetmiştir.Bundan dolayı ekin ikinci safhası olan(iki) biçimine ait örnekler pek azdır(1).Zeynep Korkmaz'ın bu düşüncesinden hareket eden bir araştırmadan edatın (iki) biçimiyle ilgili XV. ve XVI.yüzyıl metinlerinde örneklerin bulunduğunu öğreniyoruz(2).Metnimizde şüphe ve tahmin edatının hem (iki) hem ki biçimine rastlıyoruz.

Burusa ḫalkı gördiler bu neyiki(نیکی)diyüp 16b-7

ʿaceb bundan murād neyiki(نیکی)diyüp 32a-6

bu aḥvāl düşüm mi ki yā ḫayāl veya ṭuşum mi ki diyüp 40b-7

---

1)Zeynep Korkmaz,Türkiye Türkçesinin ki Bağlama ve Şüphe Eklerinin arasındaki yapa ve görev ayrılığı,Necati Lugal Armaganı,1968 s.389

2)Sabahattin Küçük,Türkçede Şüphe Bildiren ki Eki Üzerine TDD s.426, Ankara 1987 s.367

III. BÖLÜM

METİN

B1a D1b2 1 MENĀḲIBĀT-I ḤAẒRET-İ EMİR SULṬĀN ḲADDAṢALLAHÜ' SIRRĀHÜ'L-ʿAZİZ

B1a2 D1b1 2 BİSMİLLAHİ'R-RAḤMANİ'R-RAḤİM

A1b1 B1a3 C1b1 D1b3 3 İbtidā-ı kelām-ı ḥayy-ı ḳadīm
Oldı bismi -rahīmi ḥamd-i kerīm

4 Mūcid-i kāyināt-ı mübdiʿ-i cūd
Geldi andan vücūda her mevcūd

5 Yir ü gög ʿarş ü ferş ü levh ü ḳalem
İns ü cin her ne var nuḳūş u raḳam

6 Ḳudret-i ḳabżasında lā-şey'dür
Cümle fānī vü bāḳī ol ḥaydur

(7)Negr:Ḥamd-ü bī-ḥadd ol żāt-ı bī-çüne kim(8)Kāf ü nuñ-ıla ʿālemi ketm-i ʿademden vücūda getürdi(9)icād eyledi.Şükr ü sipās-ü bī-ḥad ol mūcid-i eşyāya(10)kim yed-i ḳudreti-yle ādemi āb u gilden bünyād eyledi.Naẓm:

---

1)Bu başlık A ve C nüshasında yok.

2) بسم الله الرحمن الرحيم //A ve C nüshasında yok.

3)ḥayy-ı ḳadīm/A1b1 B1a3 ḥayy-ü ḳadīm

4)mūcid-i kāyināt....andan/B1a4 D1b4 mevcūd-ı kāyināt... geldi vücūda

5)ʿarş ü ferş...ins ü cin/B1a5 ʿarş ferş...ins cin

6)A1b3 B1a5 C1b4 D1b6

7)Negr:ḥamd/A1b5 ḥamd/B1a7 "negr"satır üstüne yazılmış.

8)Ketm-i ʿademden...getürdi/B1a7 D1b7 ʿālemi vücūda getürüp

9)Şükr ü sipās-ü bī-ḥad...mūcid/B1a8 D1b8 şükri bī-ʿad.. mūcid...//C1b7 şükr ü sipās-ü bī-ḥad...mevcūd...

10)yed-i ḳudreti-yle ādemi āb u gilden...naẓm/A1b8...bünyād eyledi.//B1a9 D1b8 ādemi yed-i ḳudreti-yle āb u gilden... naẓm//C1b8... naẓm

2a

A2a,B1a10 C1b8,D1b9 (1) Yoġ-iken(ol)bu cihānı var itdi
Ḳudretin ḫalḳa āşikār itdi

(2) Evvelinüñ bidāyeti yoḳdur
Aḫırınuñ nihāyeti yoḳdur

C2a1 (3) Aḥmed'i bizlere imām itdi
Ḫayr-ı ümmet idüp hümām itdi

(4) Yir ü gög rūşen oldı nūrından
Müdde'ī göremez ġurūrından

D2a1 (5) Çār-yārı cihānda encüm-i dīn
Oldı her birisi çerāġ-ı yaḳīn

(6) Negr:Na't-ı Resūl : Tuḥaf-ı taḥiyyāt-ı ṣalavāt-ı
B1b1 nā-ma'dūd ve ṭuraf-ı(7)teslīmāt-ı zākiyāt-ı nā-
maḥdūd ol Ḥabīb-i Rabbü'l-(8)'ālemine kim anuñ
sebebi-yle 'ināyet idüp ḫayrü'l-ümem(9)eyledi ve
ol mefḫar-ı mevcūdātuñ āline ve aṣḥābına(10)olsun
kim her biri semā-yı sa'ādetde necm-i hidāyet ki
lup(11)ṣāḥib-i himem ve vāli-yi kerem eyledi.vāṣ
ve mütevāṣıl

(1)Yoġ-iken ol bu...ḫalḳa āşikār/A2a1 B1a10 D1b9 Yoġ-iken bu/C1b10 yoġ-iken bu...bunlara izhār.
(2)A2a2 B1a11 C1b9 D1b10.
(3)A2a3 B1a12 C1b10 D1b11
(4)Rūşen itdi /B 1a 3,C 2a 2,D 1b 13.
(5)çār-ı yārı...yaḳīn/B1a14 Cihār-ı yārı//C2a3 Çār-ı yār....dīn
(6)Negr:Na't-ı Resūl:tuḥaf..ṭuraf/B1a15 D2a1 Na't-ı Resūl....ṭaraf//C2a3 Negr:tuḥaf...ṭaraf.
(7)Ḥabīb-i Rabbü'l /A2a7 B1b1 Ḥabīb-ü Rabb
(8)kim/A2a8 kem
(9)A2a9 B1b2 C2ab D2a3
(10)olsun kim..biri semā/B1b3 D2a4 kim...birin semā C2a6 olsun kim...biri āsümān
(11) B ve D nüshasında yok.

2b

A2b1 C2a8 1 Olsun.Hemîşe âmîn yâ Rabbe'l-'âlemîn

Nazm:

A2b2 B1b5 2 Bulduğınca cihân devâm ü beḳâ

C2a10 D2a6 Olduğınca hemîşe ṣubḥ ü mesâ

3 Ṣalavât ü selâmını müte'âl

Eylesün rûḥ-ı Aḥmed'e irsâl

4 Cümle aṣḥâbına selâm olsun

Tâbi' ü âli müstedâm olsun

C2a13 5 Buna âmîn diyen emîn olsun

Aña şefaḳat idüp güzîn olsun

---

1)olsun.Hemîşe âmîn/A2b1 olsun âmîn// B ve D nüshasında bu satır yok.

2) A2b2 B1b5 C2a10 D2a6

3) irsâl/B1b6 C2a11 D2a7 îṣâl

4) A2b4 B1b7 C2a12 Da27

5) Bu beyit A B D nüshalarında yok.

2b

C2b1 6 DER-BEYĀN-I SEBEB-İ TE'LĪF-İ MENĀḲIB-I ŞERĪF YA'NĪ KISṢA-İ MÜNĪF-İ ḤAẒRET-İ EMĪR(7)SULṬĀN 'ALEYHİ'R-RAḤMETİ 'R-RAḤMĀN

8 Bā'iṣ-i taḥrīr-i evrāḳ-ı şerīfe ve mūcib-i taṣṭīr-i risāle-i(9)laṭīfe böyle vāḳi' olmışdur kim Naẓm:

10 Belānuñ bendesi 'ışḳuñ esīri
Cefā iḳlīmi şehrinüñ şehīri

11 Maḥabbet 'āleminüñ ehl-i ẕevḳi
Meveddet 'andelibi ya'nī Şevḳī

D2b1 12 Neṣr:Eydür kim meger bir gün ḫāṭır-ı 'ātıruma böyle

---

6)Der... Emīr/A2b5 te'lif-i Ḥażret-i Menāḳıb-ı Emīr// Bıb8 te'lif-i menāḳıb-ı Emīr//D2a8 Te'lif-i menāḳıb-ı Ḥażret-i Emīr

7)'aleyhi'r-raḥmeti'r-raḥman/Bu ibare B ve D hüshalarında yok.

8)A2b5 Bıb9 C2b3 D2a9

9)böyle vaki' olmışdur kim/Bıb9 D2a10 budur ki//C2b4 bu vech-ile vaki' olmışdur kim.

10)'ışḳuñ...iḳlīmi şehrinüñ şehīri/Bıb10 'aşḳuñ... iḳliminüñ beyti vü şehri// D2b5 şehrinüñ şehri

11) A2b10 B1b11 C2b6 D2a11

12) Neṣr.... ḫāṭır-ı 'ātıruma böyle/Bıb12 ḫāṭır-ı fatıruma// C2b7 şöyle//D2b1 eyder..ḫāṭır-ı fatrūm.

3a

A3a1 B2b12 C2b7 D2b1

(1)ḫuṭūr eyledi kim faṣl-ı bahārı ʿömrümüñ ḫazāna irişdi(2) zād-ı āḫiretüñ tedārükine muḳayyed olmadum, bī-ḳūt u(3)ḳuvvet ḳaldum. Rūz-ı ḥisābda ḥālüm ve ḥīn-i su'ālde cevāba maḳālüm nice olaدiyüben(4) bedā-yı ḥayretde ḥayrān ve ṣaḥrā-ı fikretde(5)ser-gerdān leyl ü nehār perīşān-rūzigār ḳalam diyü ḳalbüm

---

1) A3a1 B2b12 C2b7 D2b1

2) tedārükine/ B2b2....tedārikine

3) ḳuvvet.... diyüben // A2a3 ḥisabdā ḥālüm nice olā diyüben// B1a14 ḳuvvet ... ḥālüm nice.... diyü // C2b9 ḳaldum.... ḥālüm ve ḥīn-i su'alda cevāba maḳālum nice // ḳuvvet ... ḥālüm nice ola diyü

4) A3a4 B1b15 C2b10 D2b3

5) Perīşān-rūzigār ḳalam diyü ḳalbüm/ A3a5 B2a1 D2b4 Perīşān-rūzigār ḳalbüm// C2b11 perīşān-rūzigār ḳalam diyü.

3a

B2b1 (6)pür inkisār iken ḫullān-ı ṣafādan bir yār-ı ṣādıḳ
(7) ve iḫvān-ı vefādan bir dost-ı muvāfıḳ çeşm-i ve-
C3a1 fā-y-ıla (8) ve dīde-i ṣafā-yla ḥālūma nigāh ve aḥ-
vālumdan(9) āgāh olup eyitdi: İ seng-i cefā-yla şi-
keste (10) ve bālīn-i ġam u ġuṣṣada ḫaste derdüñe em
ve zaḫmuña(11) merhem budur kim āṣār-ı melāḥa ve aḫ-
bār-ı ṣıḥaḥa

---

6) pür inkisār iken/ D2b5 inkisār-ken

7) Çeşm-i vefa-y-ıla/ B2a2 D2b bu tamlama yok.

8) ve dide-i safa-yla ḥāluma nigāh / B2a3 ḥālumā nā-gāh // C2b13 ve .... nā-gāh // D2b6 ḥāluma nigāh.

9) A3a9 B2a3 C3a1 D2b6

10) bālīn..... zaḫmuña / C3a2 ġuṣṣa-yla ḫastedür kim

11) merhem.... ṣıḥaḥa / A3a11 milaḥa // B2a5 D2b8 budur ki.

3b

A3b1 B2a6 C3a3 D2b8

(1)müteʿallik bir risāle te'līf ve menāḳıb-ı ehl-i vilāyetden(2)bir kitāb taṣnīf eyleseñ ümīddür ki bu dār-ı(3)dünyā ve bu maḳām-ı ġabrā ḳarār ṭutdukca ḫalḳ-ı ʿālem(4) ve efrād-ı beni ādem ḳıra'at idüp fāyide-mend olalar(5) ve seni daḫı leyl ü nehār dāyim ḫayır duʿādan feramūş itmeyeler. Naẓm

---

1)A3b1 B2ab1 C3a3 D2b8

2) ümīddür ki / C3a4 ümīddür kim// D2b1o ümīddür kim.

3) bu makarr-ı ġabrā ḳarar ṭutdukca/ B2a8 mekān-ı ġabrā ḳarār tutdukça//D2b1o ve mekān-ı ġayrā ḳarar tutdukça.

4) fāyide-mend olalar/ A3b4 fāyide olalar.

5) seni.... itmeyeler / A3b5 seni leyl ü nehār ḫayır.Naẓm//B2a9 seni daḫı ḫayır// C3a6 seni dāyim leyl ü nehār ḫayır...naẓm// D2b11 ḫayr duʿādan ... itmeyeler.

6 Du'ā-yı ḫayr-ıla yād olma yegdür
Şenā-yı luṭf-ıla şād olma yegdür

D3a1 7 Du'ā oldı ṣalāḥı mü'minīnüñ
Şenā oldı silāḥı müslimīnün

C3a9 8 Gerek ṭoḳ u gerek kim aç olurlar
Du'āya cümleten muḥtaç olurlar

9 Şevāba ireyin dirseñ du'ā ḳıl
Ṣalāḥa gireyin dirseñ ṣenā ḳıl

10 Du'a oḳı geçer her āsımāndan
Şenāya ṭālib ol pīr ü cüvāndan

11 İrişsün dir-iseñ sāña himemden
Du'ā ḳıl Şevḳī'ye luṭf u keremden

D3b1 12 Gel_imdi ehl-i īmāna du'ā ḳıl
Var_imdi ehl-i İslām'a ṣenā ḳıl

---

6) yād olma yegdür/ C3a9 yād itme yegdür

7) ṣalāḥ.... silāḥ/ B2a12 silāḥı.... ḳılan durur muḥibbi Ḥabībün// C3a9 silāḥı.... ṣalāḥı.

8) Bu beyit A,B,D nüshasında yoktur.

9) Bu beyit A,B,D ,,, ,,

10) Bu beyit A,B,D ,,, ,,

11) Bu beyit A,B,D, ,,,. ,,

12) Gel imdi.... var imdi/ B2a13 gel imdi... gel imdi.

13 Sañā vāṣıl ola dirseñ duʿāyı
Ṣalavāt vir ki şād it Muṣṭafā'yı

14 Neşr: faḳīr yaʿnī Ṣevḳī-yi ḥaḳīr bunuñ kelimātını müvecceh(15) ve maʿḳūl ve maḳālātını **ġāyet münāsib ve maḳbūl görüp (16)** ḳabūl itdüm. Nā-gāh tefsīr-i Kelām-ı Ḳadīm'den ve medlūl-i Ḳurʿān-ı Kerīm'den

---

13) Bu beyit A,B,D nüshasında yoktur.

14) Neşr..... müevecceh/ B2a14 neşr... vech// C3b3 faḳīr.... vechi // D3a2 faḳīr... müvecceh.

15) maḳālātını ġāyet ... ve maḳbūl görüp/A3b10 maḳālātını münāsib ve maḳbūl görüp//B2a15, D3a3 maḳālını ġayet .... görüp // C3b4 maḳālātını münāsib maḳbūl gördüm.

16) ḳabūl itdüm... Ḳadīm'den ve medlūl-ı Kur'ān-ı Kerīm'den/ A3b11 ḳabul itdüm.... Ḳadīm'den ve Ḳur'ān-ı Kerīm'den// B2a15, D3a3 ḳabūl eyledüm // C3b5 Kelām-ı Ḳadīm ve medlūl-i Ḳur'ān-ı Kerīm'den.

4a

A4a1 C3b5 (1)Keşşāf'ı ele aldum.Meşveret kıldum tefe''ül eyledüm ilhām-ı Rabbānī irüp Sūre-i (2)Ha Mim ʿAyn Sin Kaf'da bu ʿayet kim: قُل لَّآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ (3) أَجْرًا إِلَّا ٱلْمَوَدَّةَ فِى ٱلْقُرْبَىٰ ʿayetidür rast gelüp

---

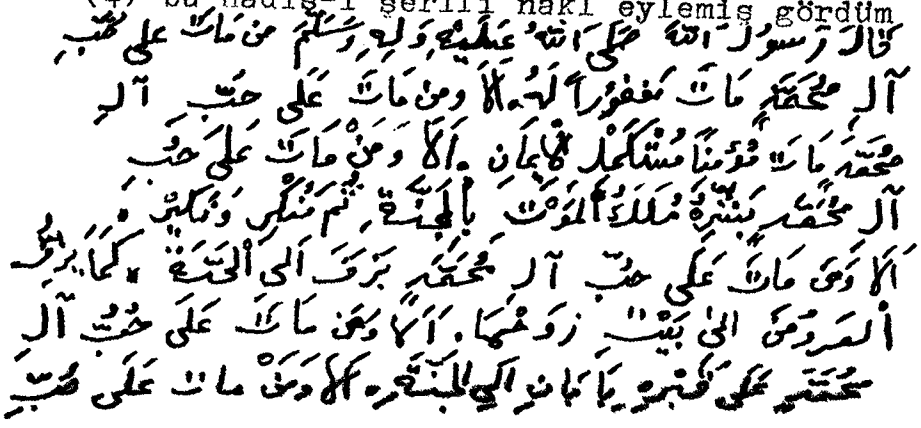
1)Keşşāf'ı ele aldum.... ilhām-ı Rabbānī irüp/ A4a1 Keşşāf'ı ele aldum ... Sure-i //C3b5 el sunup Keşşāf elüme geldi... ilhām-ı Rabbānī irüp sure-i // B ve D nüshasında bu satır yok.

2) Ha Mim 'Ayn Sin Kaf/ Şūrā suresinin ilk âyetidir.B ve D nüshasında yok.(H.Basri Çantay; Kur'ân-ı Hakîm ve Meâl-i Kerîm C.ıı ,s.870,İst. 1965,Şura,ayet-ı)

3) ʿayetidür rast gelüp/ A4a3 dan rast gelüp//C3b7 ʿayetidür rast gelindi// B ve D hüshasında yok. Ayetin tercümesi: Ey Muhammed de ki:Bu tebliğime karşı akrabalıkta sevgiden başka bir şey istemiyorum.(H.Basri Çantay Kurân-ı Hakîm ve Meâl-i Kerîm c-2 s.870 İst.1965 Şūrā sûresi, âyet 23)

4a

(4) bu hadis-i şerifi nakl eylemiş gördüm

(6-11) bu hadis-i şerifi nakl eylemiş gördüm/C3b8 ve bu hadis-i şerifi bu münasebet ile nakl eylemişdür//B ve D nüshasında yok. Hadisin Tercümesi: Peygamber(S.A.S.) buyurdu ki: Kim Muhammed'in âile sevgisiyle ölürse afv olunarak ölmüş olur. Dikkat edin kim Muhammed'in âile sevgisiyle imanı kemale ermiş mü'min olarak ölür. Dikkat edin **her kim Muhammed'in âile sevgisi üzerine ölürse ölüm meleği onu cennetle müjdeler, sonra da Münkir ve Nekir cennetle müjdeler.** Dikkat edin kim Muhammed'in âile sevgisiyle öldürülürse kabri üzerinde cennete iki kapı açılır.

4b

A4b1 C4a2

(1) آلا من مات على حب آل محمد مات على السنة والجماعة. آلا ومن مات على بغض آل محمد يوم القيمة مكتوب بين عينيه آيس من رحمة الله. آلا ومن مات على بغض آل محمد كافراً. آلا ومن مات على بغض آل محمد لم يشم رائحة الجنة. صدق رسول الله و صدق حبيب الله

(1-6)Satırların Tercümesi: Dikkat edin kim Muhammed âilesi üzerine ölürse onun kabri rahmet meleklerinin konaklama yeridir.Kim Muhammed'in âilesi sevgisi üzerine ölürse Ehl-i Sünnet Ve'l-Cema'at üzre ölür.Dikkat edin kim Muhammed'in âilesine buğuz ederek ölürse kıyamet günü alnında Allah'ın rahmetinden ümidini kesmiş kişi olarak yazılır.Dikkat edin kim Muhammed'in âilesine kızarak ölürse kâfir olarak ölür.Dikkat edin kim Muhammed'in âilesine kızarak ölürse cennet kokularını koklayamaz.Allah'ı Resul'ü döğru söyledi ve Allah'ın Habib'i doğru söyledi.

bu ḥadis i şerīfi ve bu kelām(8)-i laṭifi görüp ḳaṣd itdüm ki Āl-i Muḥammed'üñ birinüñ(9)evṣāfını naḳl idem hemān-dem bu beyit ḫaṭıruma geldi:Beyit:

10 Āl-i Muḥammed'e ṣalavātı çoġ eyle kim
Biri Emīr Efendi'dür Āl-i Muḥammed'üñ

11 Neşr:Ol laḥẓa ol an ḳalbüme ilhām-ı Rabbānī ve hātif-i

---

7) bu.... kelām/A4b7 bu ḥadīs-i şerif // C4a9 .. ve bu kelām-ı // B ve D nüshasında yok.

8) birinüñ/ C4a9 birini ...// B ve D nüshasında yok.

9) evṣāfını .. Beyt/C4a10 beyān ve bedi'-ile ʿayān .... laḥẓa...// B ve D nüshasında yok.

10) Bu beyit Şair Ahmet Paşa(?-1496)nın Emir Sultan için yazdığı terci'-i bend'den alınmıştır. (Ahmet Paşa Divanı,Prof.Dr.Ali Nihat Tarlan, İst.1966 s.15)Bu beyit B ve D nüshasında yoktur.

11) Neşr:Ol laḥẓa olan/ B2b1 D3a3 hemān-dem//C4a12 Neşr: ol... dem.

5a

A5a1 B2b1 C4a12 D3a4 C4b1

(1)Yezdānī irişdi kim seyyidü's-sādāt ve menba'ü'l-'izzi ve's-sa'ādāt (2) min-mefḫar-ı al-i Ṭāhā ve Yāsīn ve zübde-i evliyā-yı evlād-ı fī zamanı. Ḥabīb-i(3) Rabbü'l-'ālemīn Ya'nī Seyyid-i Muḥammed-i Buḫārī 'aleyhi'r-raḥmeti 'l-Bārī(4) Ḥażreti'nüñ menāḳıbını cem' itmek ḳasd eyledüm(5) Tā kim şahzāde-i cüvānbaht sezā-vār-ı tac u taḫt maḫdūm-ı(6) mükerrem ṣāḥib-i rāyāt-ı mu'aẓẓam ẕü'l-ḳadri ve'l-iḥtirām

---

1) Menba'ü'l-'izzi ve's-sā'ādāt / A5a1 C4a13 menba'ü's-sa'ādāt//

2) Min-mefḫar-ı zübde-i evliyā-yı evlād-ı Ḥabīb / A5a2 min-mefḫārı ...zübde-i evliyā-yı(ev)lād-ı Ḥabīb// B2b2 mefḫār ..zübde-i evlad-ı fi'zaman Habib// C4b1 mefhar-... zübde-i evlad-ı Resul// D3a5 mefhar...zübde-i evlā-ı fi-zamānihi ḥabīb.

3)Rabb... Bārī /A5a3 D3a6 'ālemīn seyyid-i Muḥammed-i Buḫārī // B2b4 'ālemīn ya'nī Seyyid// C4b1 Muhammedi'l-Buḫārī seyyid-i Muḥammedi'l-Buḫārī

4) cem' itmek/A5a4 cem' eylemege// B2b5 D3a7 cem' itmesine// C4b2 cem' itmek.

5)Tā kim şahzāde/B2b5 ism-i şerīfleri ve nām-ı şerifleri şahzāde..// D3a7 ism-i şerīfleri ve ve nām-ı laṭifleri şahzāde.

6) A5a6 B2b7 C4b4 D3a8

5a

(7)vāli-yi raḳabe-i enām,mefḫarü'l-ʿiẓām Naẓm:

8) Seḫāda Ḥātem-i Ṭay bendesidür
ʿAṭā itmekde ḫalḳ efkendesidür

9 Eger rezm itse ider ḳalbi şikeste
Eger bezm itse olur ʿālem ḫuceste

10 Cihānda ʿadl-ıla Nūşu'r-revāndur
Anuñ-çün cümleden nūş-ı revāndur

Negr: Nebīre-i ḫāḳān-ı cihān(11) ve sülāle-i Sulṭān-ı Selāṭin-i zamān,mefḫār-ı nebīre-i āl-i ʿOsmān,nūr-ı ḥadeḳa-yı(12)rūḥ ve nevr-i ḥadīḳa-ı fütūḥ,gül-i gülzār-ı saltanat ve serv-i

---

7) vāli-yı ... mefḫārü'l-ʿiẓām Naẓm/A5a7 B2b8 D3a4 vāli-yi raḳabe-i enām Naẓm// C4b5 vāli-yi.... enām mefḫārü'l-ʿiẓām Beyt.

8) ʿaṭā itmekde/C4b6 ʿaṭā ḳılmaḳda

9) olur ʿālem/ C4b7 ider ḳalbi

10) Nebīre/ B2b10 D3a12 nitice.// 10.satıra dahil olan beyit A,B,D nüshalarında yokdur.

11) sülāle... nūr-ı ḥadeḳa/ A5a10 C4b9 sulāle... zamān nūr-ı ḥadeḳa-ı // B2b11 sülāle... zamān mefḫār-ı münīr-i āl-ʿOsmān nūr// D3a12 sülāle-- zamān mefḫār-ı nebīre-i āl-ʿOsmān nūr.

12) A5a11 B2b12 C4b10 D3b2

5b

A5b1 B2b13 C4b10 D3b1 (1) būstān-ı imāret, erşed ü emced ü es'ad maḥż-ı luṭfu'l-lāhi'l-ḥamīd. Ya'nī Sulṭān(2) Bāyezīd bin Sulṭānü'l-Berreyn, Ḫākānü'l-Baḥreyn ḫādimü'(3)l-ḥaremeyn, ḥafıẓü'l-ḳıbleteyn, ḳātilü'l-kefere, ḳāmi'ü'l-fecere(4) Ṣāḥib-ḳırān-ı 'ālem, pehlevān-ı mübārizān-ı beni-ādem, el-mücahidü((5) fi sebili'l-lāh, muḥibb ü evlād-ı Ḥabību'l-lāh

C5a1 sulṭān Süleymān Şāh

---

1) erşed ü emced ü es'ad maḥż-ı luṭfu'l-lāhi'l-ḥamīd ya'nī/ A5b1 C4b11 emāret maḥż-ı luṭfu'l-lahi'l-ḥamīd ya'nī//B2b13 D3b2 emāret erşed ü emced ü es'ad, maḥż-ı luṭfu'l-lahü'l-ahedü's-şamed sulṭān.

2) Bāyẓīd/ B2b14 D3b2 Muḥammed:

3) l'ḥaremeyn/ B3a, l'ḥaremeyn-i şerīfin

4) Bu satır C nüshasında yok.

5) fī sebili'l-lāh muḥibb ü evlād-ı ḥabību'l-lāh/ B2a3 D3b5 fi'sebilü'l-lāh sulṭān Süleymān // C4b13 nāṣr ü 'ibādi'l-lāh Sulṭān Süleymān şāh

5b

C5a1 (6) bin Selīm şāh bin Bāyezīd bin Muḥammed Ḫān ebbed-Allāh u sulṭāne_hümā ve żā'afa 'ale'l-'alemīn(7) bürhānehüma ila aḫıri'z-zamān ve intihāi'd-devrān,

Nazm:

8 Nite kim devr ide bu çarḫ-ı gerdūn

Nite kim gice gündüz ola efzūn

9 Hemīşe 'ıyş idüp şahzādelerle

Müdām-ı 'ömr_ola şah'zadelerle

10 Mü'ebbed ide Ḥaḳ devletlerini

Mü'eyyed ide Ḥaḳ 'izzetlerini

(11) Negr: Āmīn yā mu'īn bi-ḥaḳḳ. Muḥammed'in Ḥabīb-i Rabbi'l-'ālemin.

---

6) bin Selīm Şah bin Bāyezīd bin Muḥammed Ḫān... 'ale-l-'alemin// A5b6 bin Selīm Şah ebbe-Allāh ... 'ale'l-'ālemīn// B2a5 D3b5 ebbed-Allāhü sulṭāne_hümā ve żā'afa// C5a1 bin Selīm Şah bin Bāyezīd bin Muḥammed Ḫān..'ale'l-'ālemīn.

7) bürhānehüma... intihā devrān/A5b7 C5a2 bürhānehüma intihai'd-devran// B3a4 D3b7 bürhanehüma.. 'āmin ya mu'īn

8) efzūn/D3b8 efrun(?)

9)Bu beyit B ve D nüshasında yok.

10) Müeyyed ide/ B3a6 mü'ebbed.

11)Negr:āmīn yā mu'in/C5a7 āmīn yā mu'in/B3a4 ve D3b6 nüshalarında"amin ya mu'in"nazımdan önce yazılmıştır.

Øa

B3a6 D3b9 (1) ism-i laṭīflerine münāsib ve muvāfık olduġı
Ccilden ve muṭābık geldügi sebebden şurū‘
A6a1 B3a8 eyledüm(2)Āsitāne-i murād-bahşlarına hediyye
C5a7 D3b10 itmek içün Ḥażret-i(3)Emīr Sulṭān'uñ envāġ-ı
vilāyetine ve esnāf-ı kerāmetine(4)müte‘allik
lisān-ı ‘Arabī'de ve zübān-ı Türkī'de risāle-i
şettā(5)buldum ve envā‘-ı menāķıbını lā-yu'-
‘addu ve lā-yuḥṣā gördüm velākin(6) ol menā-
ķıbuñ içinden tevātüre yetişmiş ġāyetde eş-
D4a1 şahından on sekizini iḫtiyār itdüm(7)ve anuñ
C3b1 içinden ol menāķıbuñ sihāhından bu mikdārını
~~ifrāz~~ eyledüp çıkardum.

1) Olduġı/ B3a7 oldukları.Bu satır A ve C nüs-
halarında yok.

2) murād....Ḥażret/ B3a1 D3a10 hediye ķıldum//
C5a8 sa‘ādet bahşlarına

3) Emīr Sulṭānuñ envaġ/ C5a9 Emīr sulṭān ‘a-
leyhi'r-raḥmeti ve'l-ġufrānuñ envaġ

4) A6a3 B3a10 C5a10 D3b11

5) ve envā‘-ı menāķıbını lā-yu‘addü/ A6a4 B3a1
D3b12 ve menāķıbını lā-yu'addu//C4a11 ve
envā‘-ı menāķıbını la-yu‘addu

6) içinden iḫtiyār itdüm/ A6a5 D3b13 içinden
on sekizini iḫtiyār itdüm// B3a12 içinden
bir ķaçın// C5a12 içinden tevātüre yetiş-
miş ġāyetde eşşahından on sekizini .

7)anuñ..ol menāķıbuñ sihahından..ifrāz eyle-
leyüp çıkardum/ A6a6 ve içinden ol menāķı-
buñ sihahından ifzār(?)eyledüm//B3a13 D4a1
bu mikdārını ifrāz eyleyüp çıkardum//C5a13
anuñ içinde olan nihāyetde sıḥḥate irişmişi
den... ifrāz itdüm.

6a

(8)Beyit:Bu menāḳıb gülşeninde gerçi yüz biñ gül bit

9 Bir gülistāndan nişān virmege birkaç gül yi

(10) Neşir:Zīrā Emīr Sulṭān'uñ baḥr-ı ensābı ve silsi

B3b1 le-i şecere-i aşilānı(11) Ḥażret-i Sulṭānü'l-enbiyā ve Bürhānü'l-etḳıyā ṣalla'llāhü

(12) ʿaleyhi ve ālihi ve selleme varınca bu veçh-ile vāḳiʿ olmışdur kim zikr olınur:

---

8) Beyit/ B3a14 D4a1 Naẓm // C5b1 müfred

9) bir .... nişān virmege / B3a14 bu ... nişān virmege // D4a2 bir gülistāndan virmege

10) Zīrā Emīr Sulṭān'uñ ... silsile-i şecere-i asilānı / C5b4 zīrā merḥum ve maġfūrün'-leh Emīr Sulṭān....

11) Sulṭānü'l-Enbiyā ve Burhānü'l-ʿetḳıya / B3b1 , D4a3 Ḥażret-i Resūlu'llāh.

12) ʿaleyhi ve ālihi ... kim zikr olınur/ A6a11 ʿaleyhi ve ālihi ... olmışdur kim// B3b2 ʿaleyhi ve selleme .. olmışdur kim zikr olınur // C5b6 ʿaleyhi ve ālihi ve sahbihi ecmaʿine ... olmışdur ki zikr olınur// D4a4 ʿaleyhi ve selleme ... olmışdur kim.

6b

A6b1 B3b1 C5b8 D4a5

(1) Seyyidi Muḥammed-i Buḫārī bin Seyyid ʿAli bin Seyyid Muḥammed bin(2) seyyid Hüseyn bin Seyyid Muḥammed bin Seyyid ʿAli bin(3) Seyyid Muḥammed bin Seyyid Ḥasan El-ʿAskeri bin (4) Seyyid ʿAli'en-Nakī bin Seyyid Muḥammedü'l-Cevādü't-Takī bin Seyyid (5) ʿAliyyü'r-Rıżā Bin Seyyid Mūsā el-Kāẓım bin(6) Seyyid Caʿferü's-Ṣādık bin Seyyid Muḥammedi'l-Bākır bin

---

1)Seyyid Muḥammed-i Buḫārī...ʿAli bin...Muḥammed bin/ B3b2 D4a5 Seyyid Muḥammed bin/Seyyid Ali(Emir Buhari'nin babası)

2)Seyyid Hüseyin...Seyyid ʿAli/C5b9 ʿaliyyen(?)

3)Ḥasan El-ʿAskerī/A6b3 Ḥasan bin el-ʿAskerī//B3b4 D4a5 Muḥammed bin Ḥasan el-ʿAskeri.Ḥasan El-ʿAskerī(846-874).

4) Ali' en -Naki bin Seyyid Muhammedü'l-Cevādü't-Takī/ A6b4 C5b10 Ali' Takī bin Seyyid Muḥammedü'l-Cevād'ün-Nakī// B3b4 ʿAli el-Takī bin Seyyid Muḥammed el-Cevād-t-Takī/ Ali' en-Nakī (827-868),Cevād et-Takī(810-835).

5) ʿAliyyü'r-Rıżā bin Seyyid Musa' el-Kāẓım/A6b5, B3b5 C5b12 D4a6 Musa-yı Kāzım/Aliyyü'r-Rıżā (770-817) Musa el-Kāẓım(746-799).

6) Seyyid Caʿferü's-Ṣādık...Seyyid Muḥammedi'l-Bākır/B3b5 D4a7 Caʿfer ü's-Ṣādık bin Muḥammedi'l-Bākır..Caʿferü'Ṣādık(700-765),Muḥammed el-Bākır(677-731).

(7)Seyyid ʿAliyyi'l-Aṣġar bin Zeynʿe'l-ʿĀbidīn bin Seyyid İmām Ḥüseyn(8) şehīd-i Deşt-i Kerbelā bin Fāṭımatü'z-Zehrā binti(9) Muḥammedi'r-Resūl ʼl-lāh ve Ḥabīb·ʼl-lāh ṣalla'l-lāhü ʿaleyhi ve ālihi(10) ve aṣḥābihi ve' selleme teslīmen keşīren ilā yevmi'd-dīn(11) ve'l-ḥamdü l'il-lāh-i Rābbü'l-ʿālemīn. Ḥaḳ Taʿālā celle ve ʿālā

---

(7) Ali'el-Aṣġar bin Zeyn el-ʿĀbidīn/ A6b7 Aliyyi'l-Aṣġar Zeyne'l-ʿĀbidīn/ B3b6 el-Bāḳır bin Zeyn e'l-ʿĀbidīn binʿAli bin Hüseyn Şāh/ C5b13 'Aliyyi'l-Aṣġar bin Seyyid İmām Hüseyn/D4a7 el-Bāḳır bin Zeyn e'l-ʿĀbidīn binʿAli bin Hüseyn Şāh

8) şehīd..bintü/ B3b6 D4a8 Şehīd-i Kerbelā bin Fāṭımatü'z-Zehrā binti/ C6a1 şehīd sulṭān-ı şehīdān Kerbelā bin Fāṭımatü'z-Zehrā zevcetü'l-betülü'l-ʿazrā//

9) Muḥammedü'r-Resūl ʼl-lah.. ve ālihi B3b Muḥammed ṣalla'l-lāh ʿaleyhi/ D4a8 Muḥammed Resūl-lah ṣalla'l-lahi ʿaleyhi

10) aṣḥābihi .. yevmi'd-dīn/B3b7 D4a9 ve selleme teslīmen daʿima keşīren// C6a3 ṣahibi ve selleme teslīmen daʿima keşīren.

11) Ḥaḳ Taʿālā celle ve' ālā/ B3b8 Ḥaḳ-celle ve ʿālā/ C6a4 celle celālühü ʿamm.nevāleh

7a

A7a1 B3b9 C6a4 D4a10 (1)Ḥaẕreti'nüñ ʿināyet-i vāfiresinden ve himāyet-i müteḳāşire(2)sinden mercū ve müteväḳḳiʿdür kim bu cümle meẕkūr olan sādātuñ ervāḥ-ı muḳaddeselerinden(3) ve kerāmāt-ı bāṭınalarından ṣādır ve ẓāhir olan(4)rūḥāniyyetlerinden yümn-i berekātlarından himem-i(5) ʿāliye ve kerem-i şāmile ve şāfiye irişüp pādişāh-ı(6) ʿālem-penāh-ıla ṣaḥzāde-i cüvān-baḫtuñ sāyirleri-yle ʿömürini (7)tavīl ve her birine ṣenā-i cemīl müyesser idüp mürādāt-ı(8) dünyevī ve maḳāṣıd-ı ʿuḫreviletinden tekmīl ve taḥṣīl(9) idi vire. Āmīn yā muʿīn bi-ḥaḳḳı Muḥammedi'l-Emīn. Beyt

10) Gel imdi Şevḳī ġamdan pāk olalum
Muḥammed işiginde ḫāk olalum

C6b1 11 Şefīʿ-i ʿāṣi-yi rūz-ı ḳıyām ol
Cemīʿ-i mürselīn içre imām ol

---

1) Ḥaẕretlerinüñ/ C6a4 D4a10 Haẕretinüñ
2) mercū..muḳaddeslerinden/A7a2 mercū..olan//B3b10 mercū.. ki bu meẕkūr sādātuñ rūḥ-ı muḳaddeslerinden// D4a12 mercū... kim bu meẕkūr olan şādātuñ ervāḥ-ı muḳaddeslerinden.
3) Kerāmāt.. olan/ B3b11 C6a7 ṣādır olan.
4) rūḥāniyyetlerinden.. himem/ B3b11 D4a12 rūḥāniyetleri ile.. berekātlarında // C6a8..berekātları-yla.
5) ʿāliye..pādişāhı/ B3b12 D7a5 kerem-i şāfiye// C6a9 şāmile ve şāfi-yle.
6) ʿālem-penāh.. sāyirleri-yle ʿömrini/ B3b13 cüvān-baḫtuñ ʿömürlerini// C7a6 cüvān-baḫtları-yla ʿömürlerini// D4a13 cüvān-baḫtuñ ʿömürlerini.
7) Ṣenā-ı cemīl/ B3b14 D4b1 ṣenā-ı cezīl// C7a7 ve ṣenālarını cemīl.
8) dünyevī uḫrevīlerini tekmīl ve taḥṣīl/ B7a8 dünyeviye... uḫreviyelerin // C7a8.. uḫrevīlerini taḥṣīl ve tekmīl // D7a8 dünyeviye.
9) yā muʿīn be-ḥaḳḳün Muḥammedi'l-Emīn:Beyit/B3b1 D4b5 i divire .. yā muʿīn Naẓm/C6a12 idivire.. Yā Rabbü'l-ʿālemīn: Naẓm
10) A7a10 B4a1 C6a13 D4a3
11) A7a11 B4a4 C6b1 D4a4

7b

A7a5 B4a2 C6b2 D4b5

(1) Ḫudāvendā benem bī-çāre olmış
Bu fikretde göñül ṣad-pāre olmış

2 Kerem ḳıl Aḥmed'i hem-rāhum eyle
Ḳıyāmetde şefaʿāt-ḫāhum eyle

3 Cehennem nārına itme sipendi
Oda yaḳma kerem ḳıl müstemendi

4 Ḳabūl eyle İlāhī bu duʿāyı
Şefāʿat-ḫāhum eyle Muṣṭafā'yı

5 Buña āmīn diyen olsun emīn ol
Degil āmīn sen daḫı emīn ol

(6) Āmīn yā mucībü's-sā'ilīn ve l-ḥamdü'lİ'llāh Rabbi'l-ʿālemīn

(7) MENḲIBETU'L-ÜLĀ (8) EMĪR SULṬĀN ḤAẒRETLERİ'NÜÑ SIĞAR-I SİNNİ ZAMĀNINDA BİR KİMSENENÜÑ (9) ḲURUMIŞ BAĞÇESİNE DUʿĀ İDÜP NEŞV Ü NEMĀ BULUP (10) YEŞERÜP ZAMĀNI DEGÜL-KEN MİYVE VİRDÜGİNÜÑ BEYĀNIDUR

11 Ālā i sırr-ı ḥikmetden ḫaberdār
Dekāyıḳdan bize keşf_eyle esrār

---

1) A7b1 B4a3 C6b2 D4b5
2) A7b2 B4a4 C6b3 D4a6
3) Cehennem nārına..sipendi/B4a5 Cehennem odına.. siyendi( )//D4b7 Cehennem odına itme sipen
4) A7b4 B4ab C6b5 D4b7
5) Bu beyit B ve D nüshalarında yok.
6) Bu satır B ve D nüshalarında yok.
7) Menḳıbetü / B4a7 Menāḳıbātu
8) B ve D nüshalarında bu başlık yok.
9) A7b9 C6b10
10) zamānı degül-ken..beyānıdur/ C6b10 yeşerüp meyve virdüginün beyānındadur.
11) A7b11 B4a8 C6b12 D4b9

8a

A8a1 C6b13 D4b10

1 Çü sensin kāşif-i esrār-ı ḥikmet
Bize şerḥ eyle gel aḫbār-ı ḥikmet

B4a9

2 Müferriḥ sözlerüñ ārām-ı cāndur
Gönül me'nūs olur kūt-ı revāndur

3 Menāḳıb sözlerinden taḳrīr eyle
Maʿārif sırrını gel taḥrīr eyle

4 Vilāyātını di Sulṭān Emīr'üñ
Kerāmātını di Sulṭān Emīr'üñ

5 İşiden anı cāndan tāzelensün
Ferāḥ bulsun gönül āvāzelensün

6 Kim oldur nūr-ı çeşm-i Āl-i Aḥmed
Ḥaḳīḳatde odur Āl-i Muḥammed

---

1) sensin... esrār.. aḫbār/ A8a1 sensen esrār... aḫbār// C6b13 sensin esrār aḫbār// D4b10 sensin.. astār(?) .. ostār // B nüshasında yok.

2) A8a2 B4a9 C7a1 D4b12

3) sözlerinden .. sırrını gel/ A8a3 D4a12 sözlerin... sırrını taḥrīr //B4a10 sözlerinden... sırrını gel taḥrīr// C6a2 sözlerin... maʿārif sözlerin taḥrīr..

4) vilāyātını di.kerāmāt/ B4a11 D4b12 vilāyātın di kerāmātın// C7a3 menāḳıbını di.. kerāmātını

5) işiden anı cāndan/B4a12 işiden anı cānlar//C7a. işidüp cān ü diller//D5a1 işidüp anı cānlar...

6) Ḥaḳīḳatda odur āl-ı /B4a1 D5a2 Ḥaḳīḳat oldur e

8a

7 Hümāy-ı himmete şems-i ḍuḥādur
Ki tīre-dillere nūr-ı Ḫudā-dur

8 Cemīʿ-i ḫalḳuñ oldur dīde-bānı
Muḥammed ümmetiniñ pāsübānı

B4b1 9 Ḫuṣūṣā milk-i Rūm'uñ bekçisidür
Ki ʿOṯmān illeriniñ gözcisidür

C7a9 10 Burusa şehri anuñ himmeti-yle
Olur maʿmūr dāyim re'feti-yle

11 Ḫudā'dan rūḥına raḥmet irişsün
Daḫı aḥbābına re'fet irişsün

12 Duʿā idüp ānā şevḳī müdāmī
Resūle āline gönder selāmı

---

7) Şems-i ḍuḥādur... tīre-dillere/ B4a14 .. Şems-i duḥādur... yire inmiş//D5a3 Şems ü duḥādur...

8) pasübān / B4a15 sayebānı

9) A8a9 B4b1 C7a8 D5a5

10) Bu beyit A B D nüshalarında yoktur.

11) aḥbābına/ B4b2 D5a6 aṣḥābına

12) A8a11 B4b3 C7a11 D5a7

A8b1 B4b4 C7a13 D5a8 (1)Negr: Rāvīler böyle rivāyet ve ḥākīler bu vech-i le ḥikāyet idüp eydürler kim(2) zamān-ı sābıḳda şehr-i Buḫārā ḫalḳından sünen-i şerʿ-i ḳavīm-

C7b1 i rāʿī ve ādāb-ı ṣırāṭ-ı(3) müstaḳīmi ḥıfẓ ve riʿāyet itmede sāʿī bir pīr-i nūrānī ü dilīr ü bī-kes ü faḳīr(4) var-ıdı.Ġayetde muḥibb-i evlād-ı nebī ve nihāyet rāʿyī ve muʿteḳid āl-ı Muṣṭafāvī idi(5) el vaḳt ġonca-i ʿarẓa-ı ʿizz ü saʿādet ve nihāl-i serv-i ḥadīḳa-ı siyādet(6) ve āb-ı rūy-ı aṣfiyā ve zübde-i zümre-i etḳiyā vü evliyā nūr-ı Çeşm-i şehīdān-ı Kerbelā şükūfe-i

---

1) Negr-...kim/A8b1 rāviler böyle..//B4b4 Negr: bu vech-ile... bu ṭarīḳ-ile ḥikāyet idüp// C7a13 Negr: rāvīler bu vech-ile rivāyet olup //D5a8 rāvīler bu vech-ile ..bu ṭarīḳ-ile ḥikāyet idüp

2) şehr-i Buḫārā..ādāb-ı ṣırāṭ/A8b2..ādāb-ı müstaḳīmi // B4b5 D5a9 ..ādāb-ı ṣırāṭ//C7b,Buḫārā..ādāb-ı ṣırāṭ.

3) riʿāyet itmede/C7b2 riʿāyetde

4) Bu satır ABD'de nüshasında yok.

5) ʿarẓa/B4b8 C7b4 D5a10 arsa

6) āb... şükūfe / B4b9 D5a13 zübde evliyā vü etḳiyā ..şah-i şehīdān//C7b6 gürūh..ser-Çeşme-i etḳiyā..şehīdān-ı feẓā-ı

D5b1 (7)büstān-ı nebevī ve mīyve-i bāġ-ı Muṣṭafāvī yaʿnī kutb-ı dā'ire-i aktāb-ı cihānî'l-meşhūr (8) bi-Emīr Sulṭān ʿaleyhi'r-raḥmeti ve'l-ġufrān ol hīn henüz biş yaşına girmiş-idi.(9)Bedr-i Münīr gibi kemāline irmiş-idi.Meger günlerde bir gün şāh-ı bülend-i ḳadr-i Celī(10) peder-i ʿazīzleri Seyyid ʿAli birle küçe-i Buḫārā'da gider-ken nā-gāh ḳarşularından(11) ol pīr-i mezkūr ve ol ʿazīz-i mezbūr ẓāhir olup görindi(12)

B5a1 C8a1 ʿAcele idüp bād-ı ṣabā gibi bunlara irdi.Gördiler anuñ çehresinde

---

7) Mīyve/ D5b1 meyve

8) ġufrān ol hīn henüz/ B4b12 C7b9 D5b2 ġufrān henüz

9) ḳadr-i celī/ 67b11 ḳadr-i ʿalā

10) peder-i ʿazīzleri... küçe-i ... nā-ġāh/ B4b14 peder-i ʿazīz.. küşe... giderken ḳarşularından // C7b11 peder-i ʿazīzi ... küçe.. seyr ider-ken nā-gāh// D5b4 peder-i ʿazīz.. küşe...

11) ol pīr... ẓāhir-görindi/ B4b15 D5b5 bir ʿazīz görindi// C7b12 pīr-i mezbūr ol ʿazīz-i mezkūr görindi.

12) anuñ çehresinde/ C8a1 cebhesinde anuñ

9a

A9a1 B5a1 C8a1 D5b7

(1)ʿalāmāt-ı meşāyibi ẓāhir ve ṣuretinde āyāt-ı beliyyātı(2) bāhir, deryā-yı ġama ġarḳ ve ebḥār-ı heme müstaġraḳ: Beyt

3 Ġam u ġuṣṣa-yla aḥvāl-i diger-gūn
Belā baḥrında ḳalmış zār ü maḥzūn

4 Gören ṣanur ki ġamdan ādem olmış
Ne ādem ṭurduġınca hem-ġam olmış

5 Negr: Rāvī eydür: Emīr Sulṭān'uñ pederinüñ ayaġına düşüp ḫāk-i pāyine

---

1) belliyyāt/ C8a2 beyyinat

2) bāhir deryā-yı ġama... heme...beyt/ B5a3 bāhir... ġarḳ // C8a1 bāhir.... naẓm// D5b7 bāhirdür bāy-ı ġama... ebḥār-ı ġama//

3) zār ü maḥzūn/A9a3 zār maḥzūn// C8a5 D5b9 zār-ı maḥzūn.(Bu beyit C nüshasında ikinci beyittir.

4) hem-ġam/ B5a4 D5b10 pür ġam(Bu beyit C nüshasında birinci beyittir.)

5) Negr: ... ḫāk-i pāyine / A9a5 Negr: Emīr sulṭān'uñ ... ḫāk-i pāyine// B5a5 Emīr sulṭān'uñ pederinüñ .... şerīflerine// C8a1 Negr: Rāvī eydür.. ḥażretlerinüñ pederi Seyyidʿ Ali'nüñ ḫāk-i pāy-i şerīfine.

(6) yüz sürüp rāh-ı ġuṣṣada pāmāl ve ṣaḥrā-yı şiddetde āşūfte-(7)ḥāl olduġınuñ sebebini taḳrīr ve ṣuret-i mā-vaḳa'asını(8) bir bir taṣvīr itmege şürūʿ eyledi ve eyitdi: i faḫr-ı āl-i ṣāD5a1 ḥib-i (9) ḳābe-ḳavseyn ve i zübde-i evlād-ı Resūlü'ṣ-ṣaḳaleyn ve vālī-yi (10) şehr-i vilāyet ve mālik-i milk-i kerāmetsin. Bu pīr-i (11) zaʿīfi luṭf idüp ʿayn-i ʿināyetün-ile manẓūr ve iltifāt-ı küşe-i

---

6) ġuṣṣada şiddetde / C8a7 ġuṣṣadan... şiddetden.

7) olduġınuñ / B5a6 olduġına

8) faḫr-ı āl-ı ṣāḥib/ B5a8 D5b13 faḫr-i āl

9) saḳaleyn ve vālī/ B5a9 D6a1 ṣaḳaleyn vālī

10) Kerāmetsin/ C8a11 kerāmet

11) żaʿīfi / B5a11 C8a12 żaʿīfe/ D6a2 żaʿif

9b

A9b1 B5a11 C8a12 D6a3 (1) Çeşm-i cihān-bīni ḥimāyetüñle mesrūr olmaḳ mercū' ve (2) mütevaḳḳi'dür himmet eyle

Naẓm:

3 Tut elüm kim düşmişem ayaġa ben
Düşmişe sen ola geldüñ dest-gīr

4 Ḫıżr gibi irşürsin düşmişe
Ben daḫı üftādeñem destüm be-gīr

5 Neşr: Bālīn-i faḳr ü fāḳādan ḫaste vü ser-gerdān ve teng-dest

---

1) Çeşm-i cihān-bīni... mercū/ B5a4 D6a2 Çeşm-i ḥimāyetüñle... mercūdur// C8a12 ḥimāyetüñle.. mütevaḳḳi'dür.

2) Mütevaḳḳi'dür.. Naẓm/ B5a11 himmet.. ḳıṭ'a // C8a13 mercū'dur.. Naẓm// D6a3 himmet eyle.

3) Tut... dest-gīr/ B5a12... ayaġuña... olu.. dest-gīr sen.

4) Ḫıżr be-gīr / A9b4 destem// B5a13 destüm D6a5 bigi.. üftādenim destim

5) Neşr bālīn-i ... ḫasta vü ser-gerdān/A9b5 bālīn ü faḳr ü fāḳādan ser-gerdān//B5a14, D6a6 bālin-i faḳr ü fāḳadan ser-gerdān// C8b3 bālin-i ... ḫaste vü ser-gerdān

9b

(6)lik evcinden ḥayrān olmadan ḫalāṣ olam(7)
maʿlūm-ı şerīf ve mefhūm-ı münīf olmışdur kim
B5b1 benüm(8) el ḥadīka-ʾi cinānden nişān viren bū-
sitanum (9) ve ṣaḥn-ı bāġ-ı firdevs-veş āʿlā
gülsitānum bir kerre temāşā(10) kılması rūḥ-ef-
zā ve merreten seyritmesi mürde-i hümūmı(11)
iḥyā iden gülşenüm anda envāʿ-ı tāze nihāl
dikmiş-idüm

---

6) ḥayrān / C8b4 āşüfte

7) A9b7 B5a15 C8b4 D6a7

8) bustan / B5b1 bustān

9) firdevs-veş āʿlā gülsitānum/ B5b2, D6a9
firdevs-veş gülsitānum.

10) A9b10 B5b2 C8b7 D6a9

11) A9b11 B5b3 C8b8 D6a10

10a

A10a1 B5b4 C8b8 D6a11

(1)Anuñ ḫizmetinde niçe yıllar ʿömür ḫarc itmiş-idüm.Vaḳtı-ıyla(2) hātif-ı ġaybī ḫuṣūl-i fevākih-i eşcār çün nidā itdi-yse(3) cīrānumuñ besātininde olan aġṣān-ı dıraḫtı pür ezhār(4) olup benüm gülzārumda şükūfeden nām ü nişān peydā(5) ve çemen-i sebz-i rūḥ-baḫşından bir nesne hüveydā olmadı.(6) Ehlüme ve ʿayāluma kesb-i ḳūtuma iḳtidār olmadıġı eciden

---

1) niçe yıllar... itmiş-idüm.vaḳtı-ıyla/ B5b4 niçe ʿömür.. itmiş-idüm vaḳt-ıla//C8b8 niçe yıllar... itdüm. vaḳta ki

2) fevākih.. gün itdi-yse /A10a2 fevākih...cün.., it diye D6a12 ..kevākih..

3) A5a10, B5b6,C8b10,D6a12

4) şükūfeden../A5a10 şükūfe..

5) sebz-i rūḥ-baḫşından bir nesne/ A10a5..sebz-rūḥ-baḫşından bir nesne..// B5b8 sebz-i rūḥ-baḫşından berk-i sebz-// C2b12 .. sebze ruḤ-bahşından bir berk-i sebze..// D6b1 hemen(?) sebz ü rūḥ-baḫşından berk sebze..

6) ehlüme ve ʿayāluma.. ḳūtuma iktidār/A10a6 ehlüme ʿayāluma.. // B5b9 ehlüme ʿayāluma..// C8b13 ehlüme ve ʿayaluma.. ḳūta iḳtidārum.// D6b2 ehl-i ʿayaluma... ḳūta....

10a

(7) ḳalbüme bi'ż-żarūrī pür inkisār geldi,diyü ʿarż-ı ḥāl itdi(8) mā-fi'ż-żamīrini āşikār idüp yüzini ayaḳlarına sürüp ḫāk-sār itdi(9) ve perīşānlıġınuñ sebebini iʿlām ve iẓhār itdi.Emīr Sulṭān Ḥażretleri'nüñ(10) peder̲i Seyyid ʿAli Ḥażretleri daḫı muḳābelesinde dil-nüvāzlıḳlar ḳılup tesellī-yi küllī(11) virdi. Emīr Sulṭān gendüsi ol raḥm itdi,esirgedi.

---

7) ḳalbüme... pür.. geldi ... itdi/ B5b10 D6b3 ḥāl eyledi// C9b1 ḳalbüm.. pür..oldı..

8) ... idüp... ḫāk-sār itdi / A10a8 idüp...sürüp // B5b11 D6b3 itdi ve sürüp ḫāk-sār itdi.// C9a2 itdi. sürüp....

9) ve perīşānlıġınuñ... Ḥażretlerinüñ /A10a9.. .. Emīr Sultanuñ // B5b12 ʿilām itdi // C9a2 ʿilām itdi.Emīr Sulṭān Ḥażretleri'niñ// D6b5 iʿlām itdi...

10) peder̲i ... küllī/ A10a10 D6b5 pederi daḫı// C9a3 peder̲i Seyyit ʿAli Ḥażretleri ..... pīrüñ ḫaṭırını ele alup

11) virdi.... esirgedi / A10a 11 gendi // B5b12 C9a5 D6b6 Emīr Sulṭān ..... tamām mertebede.

10b

A10b1 B5b13 C9a6 D6b7

(1) Ammā ol ḥīnde kimseye nesne iẓhār itmedi. Baʿdemā Emīr Sulṭān(2) peder-i-yle saʿādet-ḫānelerine gelüp ḳarār eylediler.(3) Nıṣfü'l-leyl olıcaḳ ol sırr-ı ṣefiʿ-i ʿuṣṣat-ı rūz-ı ḥisāb (4) yaʿnī Emīr Sulṭān-ı ʿālī-cenāb kim-senüñ hergiz gendüden (5) ḫabarı yoḳ-iken ve ʿālem aġyārdan ḫālī-yken(6) tenhā ol pīrüñ bu-sitānına varup Ḫaliḳ-ı būkalemūna

---

1) kimseye... iẓhār itmedi./ A10b1 ḥīnde nes-ne iẓhār etmedi// B5b13 ḥīnde nesne dimedi.// C9a4 ḥīnde kimseye nesne iẓhār itmedi.//D6b7 kimseye nesne dimedi..

2) peder-i-yle / C9a7 D6b8 peder-i-yle...

3) olıcaḳ ... sırr-i ṣefiʿ-i / A10b3 .. ṣir-i ṣefiʿ... // B5b15 .. sırr-i ṣefiʿ-i//C9a8 .. varıcaḳ ālem aġyārdan ḫālī olıcaḳ

4) Yaʿnī ... gendünden / B6a1 D6b10 kimsenüñ gendünden // C9a9 kimesenüñ hergiz gendün-den

5) A10b5 B6a2 C9a10 D6b11

6) ol buḳālemūna/ A10b6 C9a10 tenhā pīrüñ va-rup// B6a2.. ol pīrün.. vardı// D6b11 tenhā pīrüñ.. vardı.

10b

(7) ruḥ-ı nāzügini vālā ve Rāzıḳ-ı bī-çūn'e dest-i niyāzını ā'lā(8) ḳıldı.Vāhibü'l-'aṭāya ve mücībü'd-du'vāta 'arż-ı ḥācāt idüp eyitdi:

9 Beyt:İlāhī 'ālemüñ püşt ü penāhı
C9b1 **Ki sensin pādişāhlar pādişāhı**

10 İşigüñ Ka'be-i ehl-i münācāt
Ḳapuñdan feth_olur ebvāb-ı ḥācāt

11 Neşr:Böyle diyüp tażarru' eyledi.
Ḥaḳ celle ve 'alā murādını

---

7) nāzügini vālā .. rāzıḳ... i'lā / B6a4 ol erzāḳ-ı .. i'lām// C9a10 naz gibi vālā.

8) .. vāhibü'l... eyitdi / A10b9 D6b13 vāhib-i 'atāya .. idüp/ B6a4 vāhib'l'-'atāya.. itdi// C9a12 Vahibü'l-'atāya.. itdi 'an-samīmü'l-ḳalb eyitdi.

9) beyt.. ki sensin/ B6a6 naẓm... ṭapuñdur..// C9a13 D7a1 Naẓm

10) A10b10 B6a7 C9b1-2 D7a2

11) Neşr:..... murādını/ A10b11 Neşr... ḥaḳ celle... // B6a8 böyle .. Ḥaḳ Ta'ālā du'āsını// C9b3 böyle... Ḥaḳ Ta'ālā murādını//D7a3 böyle... 'alā.

A11a1 B6a9 C9b3 D7a2 (1) Kabūl du'āsını maḳbūl eyledi.Hemān-dem ol-bāġçanuñ(2) zemīni ser-ā-ser ḫurrem çemeni aḥ-ḍar olup ve gün-ā-gün(3) ezhār ve aġṣān-ı eşcārı

C9b6 pür-varaḳ sebz ü ġemār oldı(4) Çün bu ḥālet vāḳi' oldı.Secde-i şükr eyledi.Ḥaḳ Ta'ālā(6) Ḥażretine ḥamd-i mā-lā-nihāye ve şükr-i bilā-ġāye idüp kim-se(7) ṭuymadın ṣabāḥ olmadın mesken-i me'lūfına gelüp ḳarār itdi.(8) ol degül gibi oldı.(9)Çün ṣubḥ-ı ṣādıḳ ṭulu' ve ẓuhūr itdi.Bağça

---

1) kabul... bağçenüñ/ B6a9 ḳabūl eyledi.. zemīn// D7a4 zemīn

2) zemīn... gün-ā-gün/ A11a1, Zemīn// B6a9 D7a4 bağçe ser-â-serçemen-ı ḫaḍra ve gün-ā-gün//C9b4 ser-ā-ser çemen-i... ve gün-ā-gün

3) ezhār.. oldı/ A11a3 siper// D7a5 sebz-i semer

4) A B D nüshalarında 4.satırdan 8.satıra kadar yok.

9) Çün..itdi.bağça/ B6a11 ṭulū' eyledi.bağça..// C9b10 ṭulū' eyledi.bağça// D7a6.. ṭulū' eyledi ve bağça...

10) A11a5 B6a12 C9b11 D7a6

(10) ṣāḥibi olan pīrüñ ḳalbine ilhām-ı Rabbānī vāḳiʿ (11) olup ḫāṭırına ḫuṭūr eyledi kim gendü bāġçasına vara yirinden (12) bi'ż-żarūrī ḳalkup pir bāġçasına vardı.(13) Gördi kim ḫilāf-ı mel-hūż bir ḥāl-i ʿacaib ve ġayr-i mütevehhem(14) bir emr-i ġarīb bi-iẕni-i feyyāż-ı ẕü'l-celāl bāġça-sınuñ (15) her dıraḫtı yeşerüp fevākih-ile māl-ā māl olmış.Pes(16) pīr-i meẕkūr be-ġāyet ḥayrete gelüp bir küşeye varup Ḫudā-yı

(1D) olup;.D6yirinden/D4a1b oldı kim gendü... yirinden// B6a12 olup ḫāṭırına ḫuṭūr eyledi ki.. vara// C6b11 olup gendü... vara// D7a7 olup ḫā-ṭırına ḫuṭūr eyledi ki... yirinden

12) bi'ż-żarūrī.... vardı/ B6a13 hemān-dem ḳalup bahçaya // D9b4 żarūrī pir

13) Gördi... mütevehhem/ A11a8 C9b13 D7a9 Gördi ḫilāf B6a14 Gördi kim ḫilāf-ı...

14) bir... bāġcasınuñ / A11a9 B6a15 D7a10 bir... bāġçasınuñ // C10a1 bir emr-i ġarīb

15) her ... peş / A11a10 C6b1 D7a11 her.. pes// C10a1 ġarīb fevākih ... pes.

16) pir.... Ḫuda/ B6b2 varup Ḫuda// C10a2,D7a12 gelüp Ḫuda

11b

A11b1 B6b3 C10a2 D7a12

(1) Vāhibü'l-ʿaṭāyā ḥażretine münācāt idüp tażarruʿ ve zārılık ḳıldı.Eyitdi:Beyt:

2 Didi düşüm midür Yā Rabbi bu ḥāl
Veyā ṭuş um mı-durur işbu aḥvāl

3) Buraya başdı mı Ḫızr'uñ ayaġı
Veyā Rıḍvān'uñ oldı mı ṭuraġı

4 İlāhī ʿizzet-i Āl-i Muḥammed
İlāhī ḥürmet-i evlād-ı Aḥmed

5 Bu vesāʾil idüp Ḥaḳḳ'a niyāzı
Baña keşf it didi Yā Rab bu rāzı

---

1) Vāhib... Beyt/A11b1 ḥażretine tażarruʿ u zārī ḳıldı eyitdi beyt// B6b2 ʿaṭāyā tażarruʿ eyledi Naẓm// C10a2 ʿaṭaya tażarruʿ itdi ve eyitdi// D7a12 ḫaṭāyāya münācāt idüp tażarruʿ ve zārılık eyitdi didi.

2) Rabbi bu ḥāl...durur işbu aḥvāl/ B6b4 Rabb işbu ṭuş mı dur yā.. işbu// C10a3 Rabb bu aḥvāl... ṭuşum mıdur yā Rab bu aḥvāl// D7b1 işbu.. ṭuşum mıdur... işbu

3) A11b3 B6b5 C10a D7b1

4) İlāhī... Aḥmed/B6b5 ilāhī... Muḥammed...evlād-ı hürmet-i Muḥammed // D7b3 ilāhī Muḥammed.. evlād-ı Muḥammed

5) Bu beytin mısraları C nüshasında yer değiştirmiştir.

6 Negr: Pīr duʿāsını tamām ve iddiʿāsını itmām idicek hemān-(7)dem Emīr Sulṭān gün gibi ẓāhir ve ḳarşusından bedr-i münīr ve şems-i (8) müstenīr gibi ḥāẓir olup görindi.N'eyledi ne ḳıldı(9) gör indi.Baʿde-mā sulṭān-ı sādāt ve menbaʿ-ı vilāyāt ü maʿden-i kerāmāt(10) aḥvāli bi't-tamām ol pīre iʿlām itdi.Pīr daḫı bunı işidüp(11) ḳaṣd itdi kim Emīr Sulṭān'uñ yanına vara; ḫāk-i pāy-ı şerīfine

---

(6)Negr... hemān-dem/ B6b8 D7b4 tamām idicek// C10a7 ser duʿāsını tamām idüp

7) Emīr... şemsi/ A11b7 sulṭān ẓāhir// B10b8 sulṭān gün gibi .. ve bedr-i münīr// C10a8 sulṭān şems-i münīr ḳarşudan... münīr//D7b5 sulṭān gen(?) gibi ẓāhir ve bedr-i münīrleyin

8) müstenīr... ḳıldı./B6b9 gibi ḥāẓır...göründi// C10a8 gibi ẓāhir oldı göründi..ḳıldı. // D7b5 ḥāẓır.. göründi.

9) gör..kerāmāt/ A11b9 gör...vilāyāt u kerāmāt/ B6b10 D7b6 baʿde-mā.. maʿden-i kerāmāt//C1a1 gör imdi.... kerāmāt/

10) aḥvāli... işidüp/A11b10 ol pīre iʿlām itdi. pīr bunı işidüp//B6b11 D7b11 ol pire iʿlām eyledi.Pir daḫı// C10a11 bi't-tamām pīre

11) A11b11 B6b12 C10a11 D7b8

(6) ḥikāyet eyledi. Evvelgiden ḫūb ve evvelgiden(7) daḫı merġūb olduġın şerḥ ve rivāyet eyD8a1 ledi.(8) Bu ḳıṣṣaḳ ı Buḫārā ḫalḳı işidüp ta'accüb itdiler, ba'īd gördiler.(9) Zirā zamān-ı miyve degüldi.Belki şükūfe avānı-y-ıdı.(10) Nesīm-i seher gibi pūyā ya'nī segirdim-ile bağçāyā geldiler(11) Gördiler kim ḳurımış dıraḫtları yeşerüp fevākih-ile pür laṭīf.

---

(6) ḥikāyet... evvelgiden/ B7a1 D7b13 ḥikāyet.. ve// C10b ḥikāyetin... evvel iden

(7) daḫı... eyledi / B7a3 merġūb... şerḥ itdi// C10b5 merġūb... şerh eyledi.

(8) Bu ... ba'īd gördiler/ B7a4 D8a1 Bu .... ta'accüb itdiler.

(9) zirā... avānı-ydı/ B7a5 zirā ki zamān miyve zamānı degül idi... avānı-y-ıdı// C10b7 zirā... degül idi... avānı-ydı D8a1 Zirā zamān zamān-ı miyve degüldi ...

10) Nesīm... geldiler./A12a10 seher-..pūyā... segrdim-ile// B7a6 D8a2 nesīm-... būyā bağçāyā geldiler..// C10b7 ṣubḥ..pūyā..'acele idüp segirdümle... geldiler//

11) Gördiler... laṭīf/ A12a11 gördiler ḳurumış.. laṭīf // B7a6 gördiler kim dıraḫtları fevākile.. laṭīf olmış// C10b9 gördiler..fidānları... müzeyyen laṭīf// D8a3 gördiler dıraḫtları fevākih-ile... laṭīf olmış

12a

A12a1 B6b12 C10a12 D7b8 C10b1 B7a1

(1) yüzin süre.Hemān-dem Emīr Sulṭān ʿaleyhi'l-maġfireti ve'l-ġufrān(2) pīrüñ gözlerinden ġaybet itdi.Baʿde-mā pīr şehr-i Buḫārā'ya(3) beşāşet-i ʿiẕār ve ḫande-rūy-ı ruḥsār ile gelüp baġçasınuñ(4) emvāt-ı dıraḫt ü nebātı Emīr Sulṭān'uñ duʿāsı berekātı-y-ıla(5) ḥayāt ve Ḥaḳ Taʿālā'dan dilemesi-y-ile neşv ü nemā bulduġın

---

1) yüzin... ġufrān/ B6b12 D7b12 D7b8 yüz... Sulṭān// C10a13 ʿaleyhi'r-raḥmetü ve'l-ġufrān

2) pirün... Buḫārāya/ B6b13 gözinden nihān oldı.Amā// C10a13 baʿdehü // D7b9 nihān itdi.Ammā

3) ruḥsār ile/ B6b15 C10b1 D7b10 ruḥsār-ıla

4) duʿāsı berekātı-y-ıla/ B7a1 duʿāsı-y-ıla.

5) ḥayāt... bulduġın / B7a1 Ḥaḳ-ta[illegible] dergāh-ı ʿizzetden... ʿale't-tafṣīl // C10b3 Ḥaḳ Taʿālā cell ve ʿalā'dan // D7b12 'ale't-tafṣīl

12b

A12b1 B7a7 C10b10 D8a3

(1) Ne laṭīf belki evvelgiden ziyāde nazīf olmış ve eşcārınuñ(2) her nihāli ȳed-i beyża gibi mive-yle münīr ve her aġṣānı ḳadd-ı (3)dilber gibi ser-firāz ve müstenīr olmış.

Beyit:

4 Ser-ā-ser gördiler ol bāġ-ı gülşen
Ki mehden ḫūb günden daḫı rūşen

C11a1

5 Gören dir kim budur cennāt-ı ʿulyā
Degül cennet bu belkim ʿarş-ı ʿulyā

---

1) Ne... eşcarınuñ A12b1 D8a4 Ne... evvelgiden nazīf olmış// B7a7 evvelgiden yeg.. eşcārınuñ // C10b10 ezelgiden ziyāde laṭīf eşcāruñ

2) her... ḳadd/ A12b2 C10b10 her aġṣānı//B7a9 D8a5 her nihāli.

3) dilber... beyt / B7a9 ḥabīb.. olmış// C10b12 dilber ... naẓm// D8a5 ḥabīb.... Naẓm

4) ser-ā-ser... gülşen... rūşen/ C10b13.. rūşen. .... günden rūşen

5) gören.... ʿarş-ı ʿulya / B7a11 ʿarş-ı iʿla// C11a1 firdevs-i āʿlā // D8a7 dir ki.. degil.. ... āʿlā.

(6) Neşr: Ol vilāyātuñ ḫalḳı bu kerāmāta vāḳıf olup ḫayli(7) istiġrāb(idüp) ol diyāruñ ehli bu vilāyete muṭṭali‘ olıcaḳ (8) isti‘cāb itdiler.Amma ‘ulemā-i ’ā‘milīn ve meşāyiḫ-ı kāmilīn(9) bu maḳūle aḥvālüñ ṣudūrını ve bu

B7b1 nev‘-ile emrüñ ẓuhūrı ‘alī(10) ḥaseb ve saḥīḥ neseb olan ẕāt-ı şerīfe olmaz ‘aceb diyü(11) Ḥażret-i Emīr Sulṭān'uñ izdiyād-ı ‘ömri-y-içün ve irtifā‘-ı

---

6) Neşr... ḫayli/ A12b6 Neşr... vāḳıf olup// B7a12 D8a8 ol ... kerāmete ... olup// C11a2 neşr ... vāḳıf olup ḫayli

7) istiġrāb... olıcaḳ/ B7a13 ol... muṭṭali‘ olup // D8a8 istiġrāb.... muṭṭali‘ olup

8) A12b8 B7a13 C11a3 D8a9

9)bu maḳūle... ‘alī / B7a14 bu maḳūle hiḳāyetüñ ṣudūrı C11a4 aḥvāluñ ṣudūrı // D8a10 hālātuñ ṣudūrı

10) ṣaḥīḥ neseb / B7b2 C11a5 D8a11 saḥīḥü'l-neseb.

11) Emīr Sulṭān/ C11a6 Ḥażret-i Emīr'üñ

13a

A13a1 B7b3 C11a7 D8a12 (1)ḳadri-y-içün duʿālar eylediler.Baʿde-mā cümle ḫalḳ gelüp Emīr Sulṭān'uñ(2) peḏeri Seyyid ʿAli'nüñ ve Emīr Sulṭān'uñ mübārek ellerin öpüp(3) D8b1 ḫāk-i pāy-i şerīflerini gözlerine tūtiyā ḳıldılar,duʿālar eylediler.

4 MENḲIBEṬÜ'S-SĀNĪ

---

1) baʿde-mā.... sulṭānuñ / A13a1 C11a7 baʿde-mā cümle gelüp... sulṭānuñ // B7b3 baʿdehü cümle ḫalḳ gelüp // D8a13 baʿde-mā... cümle.

2) peḏeri... öpüp / B7b3 D8a13 seyyid ʿAli'nüñ ve Emīr Sulṭān'uñ // C11a9 ve peḏeriiSeyyid ʿAli'nüñ ellerin öpüp

3) ḫāk... eylediler./ A13a3 ḫāk... tūtiyā ḳıldılar duʿālar eylediler.// B7b3 D8b1 ḫāk... tutiyā eylediler // C11a9 istimdād eylediler.

4) Menḳıbeṭü'ş-Şānī / B7b5 Menāḳıbātü'ş-Şānī / C11a9 Menḳıbeṭü'ş-şāniyehü

13a

(5)EMĪR SULṬĀN'UÑ BELDE-İ TAYYİBE'YE YAʿNİ MEDİNE-İ ŞERİFE'YE GELÜP RAVŻA-İ(6)MÜBĀREK-İ NAZİFEYE VARUP SELĀM VİRÜP ʿALEYKE(7)S-SELĀM YĀ VELEDİ YĀ SEYYİDİ MUḤAMMEDİ BUḪĀRİ DİYÜ(8)CEVAB GELDÜGİNÜÑ BEYĀNIDUR.

(9)Şöyle rivāyet ve bu vech-ile ḥikāyet oldı kim(10)Zübde-i Āl-i Ṭāhā ve Yāsīn ve faḫr-ı evlād-ı Resūl-i Rabbi'l-ʿālemīn(11) yaʿnī Ḥażret-i Emīr Sulṭān ʿaleyh'r-raḥmetü ve'l-ġufrān fünūn-ı C11b1

---

5) Emīr... ravża/ A13a5 Emīr.. belde // C11a9 Emīr... belde... Medīne'ye gelüp// Bu başlık B ve D nüshalarında yok.

6) Mübārek .. ʿAleyke / C11a11 Şerīfeye.... ʿaleyke // Bu başlık B ve D nüshalarında yok.

7) selām... diyü/ C11a11 selām... diyüp

8) Cevāb... beyānıdur/ C11a12 Cevāb... beyānındadur.

9) Şöyle... kim/ B7b6 rāvīler şöyle..iderler kim// C11a13 şöyle... eṣaḥ ve .... ṣarīḥ emlaḥ.. iderler kim//D8b2 şöyle.. olındı kim

10) Ṭāhā ve Yāsīn/ Ḥażreti Muḥammedin adlarından.

11) Yaʿnī... fünun / B7a2 Yaʿni Emīr Sulṭān//D8b3 yaʿnī... ve'l-raḥvān(?)

13b

A13b1 B7b8 C11b2 D8b4

(1)Ẓāhiri taḥṣīl ve ʿulūm-ı bāṭınayı tekmīl idüp ṣoñra ʿuzlet(2) iḫtiyār idüp zamānında vāḳiʿ olan evliyā-ı kirām(3) ve meşāyıḫ-ı ʿiẓāmdan niçe kimseneler ile ḫālī küşelelerde(4) on iki yıl miḳdārı anlaruñ-ıla muṣāḥabet idüp ġayrılar ile (5) muṣāḥabet ve iḫtilaṭ itmeyüp ʿuzlet iḫtiyār idüp (6) rūz u şeb ṭāʿat-ı Ḥaḳḳ'a iştiġāl ve ʿibād-ı ṣālihīn ile

---

1) idüp / B7b8 D8b4 eyledükden

2) A13b2 B7b9 C11b3 D8b5

3) kimseneler.. ile.. / B7b11 D8b6 kimseneler ḫālī.

4) on iki.. ġayrılar-ıla/ A13b4 on iki miḳdārı..// B7b11 on iki yıl miḳdārı kimseyle// C11b5 on iki yıl miḳdārı...//D8b6 on iki yıl miḳdārı kimsene-yle muṣāḥabet...

5) muṣāḥabet...idüp/ B7b12 iḫtilāṭ... eyledi// C11b6 iḫtilāṭ// D8b7 iḫtilāṭ..eyleyüp.

6) Rūzʿu şeb.. ṣālihīn-ile/ A13b6 rūz-ı şeb... ʿibbaḳ // B7b13 rūz u şeb.. ʿibādi'l-lāh// C11b7 rūz-ı şeb ʿibād-ı(sa) lihin-ile// D8b8 ruz şeb...ʿibadi'l-lāh

13b

(7) ṭāʿat ve ʿibādet idüp ḫoş-ḥāl oldılar. Baʿde-mā Cenāb-ı(8) muḳaddes ve ravża-i Resūlu'l-lāh ve türāb-ı muṭahhar-ı türbe-i Ḥabību'l-lāhı(9) ziyāret eylemek diyü işāret olundı. Pes eglenmeyüp belde (10)-i ṭayyibeye yaʿnī Medīne-i münevvereye geldiler.

B8a1

صلى الله عليه وسلم على من جد فيها
ما دامت الدنيا والآخرة وما فيهما

---

7) ṭāʿat veʿibādet... baʿde-mā / B7b14 ʿibādet... ... baʿdehü // C11b7 D8b8ʿibādet

8) muḳaddes... Ḥabību'l-lāh / B7b14 türāb-ı muṭahhara // C11b8 türāb-ı türbe-i muṭahhar // D8b9 evzā-i Resūl u'l-lāh türāb-ı muṭahhara

9) ziyāret... belde / A13b9 D8b10 eylemek işāret olundı. ... belede// B9a1 eylem diyü işāret olundı.. eglenmeyüp // C11b9 itmege işāret olundı... belde

10) ṭayyibeye ... geldiler... ʿalā/ B8b1 Medīne-i münevvere geldiler// C11b10 ṭayyibe-.... şerīfe

11) ...صلى الله / A13b10 B8a2 C11b11 D9b4

"Tanrı'nın selamı dünya ve ahirette onun üzerine olsun".

14a

A14b1 B8a3 C11b12 D8b13 (1)Çünki Emīr Efendi şehre girdiler.Ḥāṭır-ı 'āṭırlarına şöyle ḫuṭūr(2) eyledi kim evvelā bir yerde bir miḳdār ārām ve ḳarār ideler.

D9a1 C12a1 (3)Andan ziyārete varalar.Gördiler kim ḥacı vaḳtı olmaġın(4) esvāḳ-ı Medīne ḥüccāc-ıla memlū ve şehrüñ her ṭarafı ḫalāyıḳ-ıla(5) ṭop-ṭop/u Bir ṭarafa müteveccih olup gördiler kim (6) bir ḫoş menzil-i ʿālī içinde kimse yoḳ şöyle ḫālī.

---

1) Çünki Emīr Efendi... ḫuṭūr/ A14a1 çünki şehr re girdiler// B8a3 çünkim Emīr Efendi...girdi.. ʿāṭırına // C11b12 çün kim şehre girdiler..// D8b13 Çünki Emīr Efendi...

2)...eyledi... ārām.. ideler/ A14a$_2$ kim bir yirde// B8a4 D9a1 miḳdār ḳarār ide// C11b13 kim evvelā... ideler...

3) andan... varalar.almaġ / A14a3 baʿde-mā... varalar.Gördiler ḥac ..// B8a5 andan...vara ..gördi kim// C11b13 baʿdehü... vara gördi ki.. // D9a1 andan... vara.gördi ki.

4) memlū/ A14a4 .. memlūk

5) ṭoptolu.... gördiler kim / A14a5 mütevecceh... gördiler// B8a7 müteveccih... gördi kim// C12a3 D9a3 Müteveccih gördi.

6) bir ḫoş..şöyle ḫālī/ B8a7 D9a3 bir menzil.. yoḳ ḫālī

14a

(7) Meger oı menzil dārü's-siyāde-y-imiş. Pes anuñ bir küşe(8)sinde nüzūl idüp ḳarār eyledi.Nā-gāh eşrāf-ı(9)Medīne ve sādāt çıḳageldiler ve gördiler kim bir gedā-ṣūret(10) ve dervīş hey'et bir kimse gendüleriniñ maḥfillerinüñ (11) ṣadrına geçüp bī-bāk ḳarār eylemiş.Bunlaruñ ʿādet-i ḳadīmeleri

---

7) Meger... pes anuñ/ D9a5 megerenzbes.anuñk

8) sinde... eşrāf/ B8a9 sinde... nā-gāh

9) Medīne... gedā ṣūret/ A14a9 Medīne sādāt .. gördi. ..// C12a6 Medīne ve sādāt... gördiler gedā ṣūret// D9a6 Medīne-i sādāt... gördiler bir gedā-yı ṣūret

10) ve ... maḥfillerinüñ / B8a11 ve o ... .. hey'et gedülerinuñ // C12a7 ve ... kimse gördiler, anlaruñ maḥfil-i // D9a6 ve... kimsene... maḥfilleri

11) ṣadrına... bunlaruñ ʿādet-i ḳadīmleri/ A14a11 C12a8 bī-bāk ʿādet-i ḳadīmleri// B8a12 ṣadrına... bī-ṗervā meger bunlaruñ ʿādetleri// D9a8 bī-bāk... ve bunlaruñ ʿādet-i ḳadīmleri

14b

A14b1 B8a13 C12a8 D9a8 (1)Meger bu-y-ımış kim Emīr Sulṭān'uñ cülūs itdügi ol(2) menzil ṣıḥḥat-ı neseb ve ʿulüvv-i ḥasebi ṭāhir olan kimse(3)lerüñ maḳāmı-y-ımış. Ol gelen sādāt Emīr Sulṭān'a eyitdiler kim:

B8b (4)bu menzil ki sen cülūs eylemişsin gedā maḳāmı degüldür,(5)sādāt menzilidür.Cülūs eyledügüñ maḳām ṣıḥḥat-i neseb(6) ve ʿulüvv-i ḥasebi ẓāhir olan eşrāfuñdur.Ne ḫoş ol

---

1) meger... Emīr Sulṭān ol/ A14b1 C12a8 D9a8 meger-... Emīr Sulṭān cülūs itdügi// B8a13 buyımış kim ol

2) menzil... ṭāhir... kimse/ B8a13 menzilüñ ṣadrına... ẓāhir olan kimse// C12a9 D9a10 menzil... ẓāhir olan.. kimsenüñ

3) lerüñ ... kim/ B8a13 lerüñ... imiş ol gelen... kim// C12a9 nüñ.... imiş..eyitdiler// D9a10 lerüñ.... ol gelen.

4) Bu ... degüldür/ B8b1 bu... kim.. cülūs eylemişsüñ degildür.// D9a11 bu ... kim ... degildür.

5) sādāt... neseb/ B8b2 sādāt menzilidür. ṣehhat ü neseb// C12a12 sādāt...itdügün.. ... nesebi// D9a11 sādāt menzilidür ṣıḥḥat-m neseb.

6) ve ... ol/ B8b2 ve .. ḥasebi olan... bilemedin// C12a D9a12 ve ... ḥasb olan... ol.

14b

(7)maḳāma bilmedin cülūs eylemişsin dididiler. Pes Emīr Sulṭān(8) ʿaleyhi'r-raḥmetü ve'l-ġufrān eyitdi kim: bizde daḫı(9) siyādet vardur, didi. Eyitdiler: Şāhid-i ḳavı ve teẕkiye-i zekī(10) gerekdür. Ḫuṣūṣā ḳarār itdügüñ maḳāmuñ cemīʿ-i eşrāfdan(11) ḥaseb-i ʿālī olmaḳ şarṭıdur. Senüñ ṣıḥḥat-ı nesebüñ maʿlūm degül

---

7) maḳāma ... sulṭān/ A14b7 maḳāma.. eylemişsin Emīr// B8b3 ol maḳāma cülūs itmişsüñ didiler pes Emīr// C12a13 bilmedin anlamadın hemān ol maḳāma cülūs eylemişsin Emīr// D9a13 maḳāma.. eylemişsin bes

8) ʿaleyh ... daḫı/ A14b8 ʿaleyh.. eyitdi ki faḳīrde// B8b4 ʿaleyh... eyitdi kim bu faḳīrde // C12b1 ʿaleyh.. eyitdiler kim biz de// D9b1 ʿaleyh.. eyitdi kim faḳīrde

9) siyādet... zekī/ A14b9 vardur eyitdiler... ḳav(ı)// B8b5 siyādet... didi .

10) gerkdür... eşrāfdan/ B8b6 gerekdür...cemīʿ

11) ḥaseb... degül / B8b7 ḥasebüñ nesebüñ maʿlūm degül..../// C12b4 siyādetüñ nesebüñ maʿlūm ṣıḥḥat nesebüñ // D9b4 hasebüñ ve nesebüñ maʿlūm degil.

15a

A15a1 B8b8 C12b5 D9b5 (1)ve ʿulüvv-i hasebüñ ḳanda ḳaldı; diyü tevbīh ṭarīḳi-yle baʿżı kelimāt(2) itdiler. Emīr Sulṭān bunlara eyitdi kim: biz bu yirde ġarībüz bizi bilür kimsemüz(3) yoḳdur kim siyādetümüze ve ʿulüvv-i ḥaseb ve nesebümüze şehādet(4) ide. Ammā bu ḳadar var ki ḫāricden şāhid istemek lāzım(5) degül. Gelüñ sizlerüñle ceddümüz Ḥażret-i Muḥammed Muṣṭafā'nuñ ṣalla'llahü(6) ālihi ve sellem Ravżā-i Muṭahharasına ve türbe-i münevveresine

---

1) A15a1 B8b8 C12b5 D9b5

2) itdiler.... kimsemüz / A15a2 sulṭān eyitdi.. ġarībüz kimsemüz/ B8b11 D9b6 Sulṭān bunlara eyitdi biz ġarībüz kimsemüz// C12b6 sulṭān eyitdi biz... ġarībüz bizi bilür kimse.

3) ʿulüvv-i ḥaseb ve nesebümüze / B8b11 C12b7 D9b7 ʿulüvv-ı ḥasebümüze şehādet

4) var ki / B8b11 vardur kim

5) degül... salla-allahü / A15a5 C12b5 degül.. ceddümüz Muḥammed// B8b12 degüldür...siziñle ceddümüz Ḥażret-i Muḥammed//D9b8 degil ceddümüz Muḥammed

6) ve... Münevveresine / B8b13 ve ...ve sellemüñ .... Muṭahharasına D9b9 ālihi...muṭahharasına

15a

(7)varalum selām virelüm: Yā ceddī ve yā
ḫayrü'l-enām,diyelüm(8)Her ḳanġımuzuñ se-
B9a1 lāmın alup,yā Veledī,diyü ḫiṭāb iderse ol(9)
kimsenüñ ṣiḥḥat-ı nesebi ve ʿulüvv-i ḥase-
bi günegibi ẓāhir ola.Beyt:
C13a1 10 Didiler cümleten semʿan ve ṭāʿat
Senüñ ḳavluña eylerüz iṭāʿat

11 Buyuruñ varalum yüzler sürelüm
D10a1 Ne vāḳiʿ olısar cümle görelüm

---

7) Yā ceddī veya /C12b11: yā ḫayrü'l-enām//D19b10 beğdī'l-enām,diyelüm(8) Her ḳanġımuzun

8) Her... ol/ A15a8 C12b12 ḳanġımuzuñ... diyü... iderse ol// B15a15 ḳanġımuzuñ ... diyüp iderlerse ol// D9b11 ḳanġımuzuñ..diyü.... iderse ol

9) kim ... ... beyt/ B9a2 ḳişinüñ.... naẓm// C12b13 naẓm// D9b13 kimsenüñ... ola

10) didiler... itāʿat/ B9a2 diler... ve tāʿat diler.Naẓm(B nüshasında bu beytin birinci mısrası nazım kelimesinden önce yazılmış ikinci mısrası yok.)

11) A15a11 B9a3 C13a1 D10a1

A15b1 B9a4 C13a3 D10a2

(1)Negr:Rāvī eydür:Dārü's-siyādetden ravżā-i Resūlü'llāh ṣalla' llāhü ʿaleyh-i(2) ve's-selleme anda olan bi'l-cümle eşrāf ve ġayrı yirden gelen sādāt bile(3)vardılar.Vāḥiden baʿde vāḥidün yaʿnī birbiri ardınca sulṭān-ı enbiyā yaʿnī Ḥażret-i Muḥammed Muṣṭafā'ya(4) selām virdiler: Es-selāmü ʿaleyke yā ceddī veya ḫayrü'l-enām diyü çağırdılar.Ravżā-yı mütahharadan bunlaruñ(5) hiç birisine cevab gelmedi.Aḫır bunlaruñ cümlesinden soñra(6) Emīr Sulṭān ʿaleyhi'r-raḥmet ve'l-ġufrān edeb-ile varup Ḥaḳ Taʿālā Ḥażretine

---

1)Negr:.. eydür..ʿaleyh/B9a4 rāvī..siyādetden// C13a3 Negr: Rāvī ṣaḥibü'l-aḫyār..siyādet... ʿaleyhi// D10a2 Rāvī.. resūlullahdan

2)Ve... bile/ A15b2 ve'selleme anda olan eşrāf// B9a4 bi'l-cümle eşrāf ravżā-i muṭahharaya// C13a4 ʿalā alihi ve // D10a3 gelen eşrāf bile

3)vardılar...Muṣṭafā'ya/ A15b3 baʿde vaḥidüñ sulṭān ya'ni Muḥammed// B9a5 vāḥiden vāḥidün..enbiyā Ḥażret// C13a6 vāḥidün yaʿnī birbiri ardınca..ṣalavātü'l-lāhı ʿaleyh-i ve'sellem/

4)selām..bunlaruñ/ A15b4 virdiler ya ceddi... diyü çağırdılar.Bunlaruñ// B9a6 virüp eyitdiler: selāmüñ Yā ceddī.. dider.Ravżā-yı Muṭahhardan// C13a7 virdiler..es-selāmü ʿaleyke yā ceddī ...diyü.. Ravżā-yı muṭahharadan//

5) hiç birisine / B9a8 hiç cevāb// C13a9 hiç birine.

6) edeb-ile... Ḥażretine/ A15b6 edeple Ḥaḳ Taʿālā// B9a9 edeb-ile varup Ḥaḳ taʿālāya // C13a10 Emīr... ġufrān // D10a8 edeb-ile varup Ḥaḳ taʿālāya celle ve ʿalā

(7) Taẕarruʿ idüp ḫuşūʿ ve ḫuẕūʿ birle seyyidü'l-evvelīn ve'l(8)-aḫırīn Ḥaẕreti'ne teveccüh-i tām birle müteveccih olup selām (9)virdi.Eyitdi: Es-selāmü ʿaleyk yā Seyyidi'l-(10)enām didi.Hemān-dem ravżā- i münevvereden

C13b1 āvāz-ı laṭīf birle ʿaleykᴇ's-selām yā veledi(11)yā seyyid Muḥammed Buḫārī diyü bülend-āvāz-ıla ve ṣādā-yı şerīf-ile(12) cevab geldi.Cemīʿi sādāt ve anda ḥāẕır olan ḳabā'il-i şettā

---

(7) taẕarruʿ idüp ḫuşu' / C13a10 huşu'

8) aḫirīn... selām/ B9a11 ḥaẕretlerine teveccüh idüp eyitdi.

9) virdi.. seyyid/ A15b9 virdi... // B9a11 eyitdi ... yā ceddi didi// C13a12 eyitdi.. yā seyyid // D10a11 selāmü ... yā ceddi.

10) enam yā veledī/ A15b9 hemān-dem.. veledī.// B9a12 hemān-dem.. muṭahharadan sādā-yı şerīf geldi kim ʿaleykᴇ.. yā veledī// C13a13 enām didi. hemān-dem... āvāz-ı laṭīf birle.. yā veledī// D10a11 hemān-dem..āvāz-ı şerīf ve ṣādā-yı laṭīf birle.. yā veledī

11) yā seyyid... şerīf-ile / B9a13 D10a11 yā seyyid... diyü // C13b1 seyyid.. āvāz-ı laṭīf ve şerīf birle .

12) cevāb geldi.. şettā / B9a14 ḫiṭāb-ı ʿizzet geldi.. anda olan... ḳabā'il // D10a13 cevāb... anda olan

A16a1 B9a15 (1)cümleten bu kelām-ı işitdiler.Cemi'si bir
C13b3 D10b1 uğurdan: Es-salātü ve's-selāmü 'aleyke Yā Re-
B9b1 sūlu'llāh ve yā ḥabību'llāh(2) didiler.Ba'
dehü gelüp Ḥażret-i Emīr Sulṭān'uñ mübārek
ayaġına(3) düşdiler.Cümle sādāt gelüp i'tiẕār
itdiler.Ma'ẕūr ṭutuñ(4) bilemedük küstāḫ-āne
ḥareket itdük dediler ve öñine düşüp(5)dā-
rü's-siyādeye getürdiler.Ṣadr senüñdür,kı-
lıcuñla alduñ didiler.(6)Ṣadrı teklīf itdi-
C13b10 ler, luṭf eyle müşerref eyle dediler.Emīr

---

1) Cümleten... ḥabību'llāh / A16a1 cümleten.. işitdiler. Es-selātü // B9a15 bu...işidüp cemi'si bir uğurdan es-salavātü ve's-selām... yā ḥabību'llāh// C13b cümle.... işitdiler. Cemi' bir uğurdan es-salavātu ve's-selāmü... yā ḥabību'llāh//D10b1 bu kelāmı.. işitdiler.Cemi' bir uğurdan es-salavātü ve's-selāmü 'aleyke.. yā ḥabību'llāh.

2) didiler... Ḥażret/ B9a2 gelüp Emīr// C13b14 diyü çağırdılar.. gelüp Emīr..//D10b2 gelüp emīr..

3) düşdiler.. ṭutuñ/ A16a2 düşdiler sādāt gelüp cümle i'tiẕār.. dutuñ// B9b2 düşüp cümle sādāt i'tiẕār eylediler... ṭutuñ//D10b3 düşdiler cümle sādāt.. eylediler... ṭutuñ

4) A16b4 B9b4 C13b7 D10b4

5) siyādeye... didiler/ B9b4 siyādete..diyü

6) ṣadrı...Emīr/ B9b5 teklīf idüp lütf idüp... eyle// D10b6 teklīf idüp lütf it.

(7)Sulṭān eyitdi: Ġam degül bu aṣl ḥālet bize mirāṣdur.Ḥattā ceddüm Seyyid (8) Muḥammed bin Seyyid Ḥüseyn bunda gelmişler ,kimse iʿtibār ve iltifāt(9) itmemişler anlar daḫı ravżā-ı şerīfe ve türbe-i münīfe gelüp ʿalā (10) mele'i'n-nās: Es-selāmü ʿaleykeʿ Yā cedd-i Ḥabību'l-lāh dediler.Hemān-dem āvāz-ı ḫūb ve ṣādā-yı merġūb birle ʿaleyke's-selām yā ve-

C14a1 ledī(11)diyü cevāb virüp baʿde-mā dedem Seyyid Muḥammed bin Seyyid Ḥüseyn(12)eydür: Yā ceddī yā Resūlu'l-lāh mübārek elüñi ṣun būse ideyin(13) yüzüme gözüme süreyin,dir.Hemān-laḥża ravża-ı şerīfden(14)gül yapraġına beñzer bir el ẓāhir olup anda olanlar hep görürler.(15) es-ṣalavātü ve's-selām ü aleyk yā Resūlu'l-lāh dirler. Merḥūm Ḳadı(16) Maḥmūd risālesinde böyle rivāyet ider.Allahü ʿalem.Rāvī eydür.

---

7) A,B,D nüshalarında 7-16 satırları yoktur.

15) Ḳadı Maḥmud(bak.)Zemahşehri

16a

(17)Bundan soñra Emīr Sulṭān daḫı eyle idüp anda bir niçe müddet mücāvir olup ḳaldı.Baʿde-mā Ḥażret-i(18) Sulṭān-ı enbiyā yaʿnī Muḥammed-i Muṣṭafā ṣalla' llahü ʿaleyhi ve sellem(19)ṭarafından işāret olındı kim: Rūm'a var.Benüm ümmetümi(20) şerʿ-i şerīfüme ve ṭarīḳ-i müstaḳīmüme irşād eyle didi.Her kim(21) benüm sünnetümi ṭutup ve ṭarīḳ-i müstaḳīmüme giderse yarın ḳıyāmet

---

17)bundan soñra.. Ḥażret/A16a7 sulṭān daḫı...anda mücāvir oldı.Baʿde-mā// B9b6 D10b6 sulṭān daḫı birḳaç gün anda mücāvir olup ḳaldı//C14a8 bundan soñra Emīr Efendi Medīne-i müşerrefede bir nice müddet mücāvir olup baʿdemā

18) Yaʿnī Muḥammedi Muṣṭafā / B9b7 sulṭān-ı enbiyā// C14a9 Ḥażret-i Muḥammed Muṣṭafā...

19) olındı/ C14a10 olunur.

20) eyle didi.Her kim/ A16a10.eyle her kim// B9a10 D10b9 eyle didi her kim // C14a12 eyle diyü her kim

21) benüm.. ḳıyāmet/ A16a11 giderse ḳıyāmet// B9b10 ṭutup ṭarīḳ... giderse yarın ḳıyāmet// C14a12 sünetümi ṭutarsa ... giderse ḳıyāmet // D10b10 ṭutup ṭarīḳ-ı müstaḳīme giderse ḳıyāmet.

16b

A16b1 B9b11 C14b1 D10b11

(1)Güninde ben aña şefā'at eyleyem didi.Emīr Sulṭān daḫı emre icābet(2) idüp Burusa'ya geldi.Milk-i Rūm'a devlet-i (3)ebedī ve Burusa şehrine sa'ādet-i sermedī oldı.(4) Rāvīler şöyle rivāyet ider kim Emīr Sulṭān 'aleyhi'r-raḥmeti(5) ve'l-ġufrān devlet ü sa'ādet-ile ol gice kim şehr-i Burusa'ya geldi.(6)Menzil-i Şerīflerini bir nūr-ı sāṭı' ve bir lem'a-i lāmi' iḥāṭa(7) ḳıldı.Cemī'-i Burusa ḫalḳı gördiler,neyiki bu diyüp,āteş şanup

---

1) güninde../ icābet // A16b1 D10b11güninde aña ..eyleyem Emīr// B9b11 ben aña... eyleyem didi,Emīr// C14a13 güninde aña...eyleyem dir.
2) geldi.Milk-i Rūm'a devlet../B9b13 D10b12 Bursa'ya Milk-i devlet-i
3) ebedī... oldı./ B9b13 ebedī birle revāne oldı//C14b2 D10b12 Burusa'ya sa'ādet..
4) Rāvīler.. ider...raḥmeti/ B9b13 şöyle..iderler.Sulṭān // C14b ..eydür şöyle..sulṭān// D10b13 şöyle..iderler.. sulṭān.
5) ve'l-ġufrān.. ol..kim..geldi//B9b14 devlet. o gice şehr .. gelür // C14b3 devlet... ol geldi.// D11a1 devlet-i ... sa'ādet ol gice şehri... geldi.
6) şerīflerini bir nūr-ı saṭı'... lem'a-ı lāmi'/ B9b15 şerīflerinde ..pür-nūr ve..// C14b4 şerīfini... ziyā-ı lāmi'// D11a1 şerīflerini şādı'(?)
7) Burusa...sanup/A16b7 Bursa ḫalḳı:bu neyiki.. sanup//B10a1 Bursa'nuñ ḫalḳı gördiler.Hay neyki //C14b5 Burusa'nuñ ḫalḳı gördiler..Neyiki..sandılar//D11a3 Burusanuñ ḫalḳı gördiler neyiki

(8)ḫavf itdiler.ʿAcele ile ol araya varup Emīr Sulṭān'ı anda buldılar.Bildiler kim bu(9) nūr-ı ṣātıʿ kim lemeʿan eylemişdür,anlaruñ ḳudūmına işāret-imiş(10) Beşāret bilüp,gelüp ḫāk-ı pāy-ı şerīflerine yüzlerin sürdiler.(11) Şād u ḫurrem,müşerref ve muġtenem oldılar.Duʿālar eylediler.(12)Rāvī eydür: Evvelā geldükleri yir bıñar başı meşhedleri serviler yanında Laʿla Pāşā'nuñ türbesidür dirler(13)V'allāhü āʿlem biʾṣ-ṣavāb

---

8) ʿacele... bu/ A16b8 ʿacele ile varup...bildiler// B10a3 ʿaleʾl-ʿacele ol araya geldiler. Gördiler kim.. ol arada bildiler kim bu// C14b6 vardılar..buldılar.Bu // D11a4 ʿaleʾl-ʿacele vardılar.

9) Ṣāṭıʿ ... ḳudūmına işāret-imiş/B10a4 Sādıʿ.. ḳademlerine işāret ve //D11a4 Ṣadıʿ... işāret v

10) Beşāret... sürdiler/ B105 bilüp ḫāk-pāyı... yüz sürüp// C14b8 bildiler..şerīfine//D11a6 bilüp ḫāk-ı pāy-ı şerīfine... sürüp

11) şād u ḫurrem.. duʿalar eylediler/A16b11 müşerref ve muġtenem oldılar..eylediler//B10a5 şād u ḫurrem oldılar // D11a6 şād u ḫurrem.. oldılar../

12) Bu satır A,B,D nüshalarında yok.

13) Bu satır A11b11 nin devamıdır.B,C,D nüshasında yoktur.

17a

A17a1 B10a6 C14b11 D11a7

1 MENḲIBETÜ'S-SĀLİS

2)MERḤŪM VE MAĠFŪRŪN-LEH EMĪR SULṬĀN ʿALEYHİ'R-RAḤMETÜ VE'L-ĠUFRĀN(3)BURUSA'YA GELÜP ḲARĀR İTDÜKDEN SOÑRA ANDA(4)OLAN ʿULEMĀ İTTİFĀḲ İDÜP İMTİḤĀN ḲAṢDINA GELÜP(5)MEBHŪT OLDUḲLARINUÑ BEYĀNINDADUR.

(6)Rāvīler şöyle naḳl ve rivāyet eylediler kim ol zamānda kim

---

1)Menḳıbetü / B10a6 Menāḳıbetü'..

2) Merḥūm... ġufrān / C14b12 Ṭābe-ġerahü ve Caʿe'l-Cennete maṯvāhü.// B ve D nüshalarında 2.satırdan 5.satıra kadar olan başlık yok.

3) Burusa... anda / C14b13 soñra zamānında vakiʿ olan .

4) İttifāḳ idüp imtiḥān / C15a1 ʿulemā imtiḥān.

5) olduḳlarınuñ beyānındadur / C15a1 olduḳlarındadur.

6) Rāvīler.. kim / A17a6 şöyle naḳl ve rivāyet eylediler // B10a7 D11a7 şöyle rivāyet iderler// C15a1 Rāvī... naḳl ider kim //

17a

(7) Emīr Sulṭān ʿaleyhi'r-raḥmetü ve'l-ġufrān devlet-i saʿādet-ile (8) Burusa şehrine gelüp şemš-i ḍuḥā gibi vilāyeti ʿayān ve bedr-i münīr gibi(9) faẓīleti ḫalḳ içre beyān olıcaḳ ol zamānuñ ʿulemāsı (10) ve ʿilm ü maʿrifet-ile meşhūr olan fuḍalāsı bir yire cemʿ(11) olup eyitdiler.Bu Emīr Sulṭān'uñ vilāyetine ve kerāmetine

---

7) ve'l-ġufrān devlet-i saʿādet-ile / B10a8 ve'r-rıżvān birle// C15a3.... ile kim// D11a8 ve'r-rıżvān... saʿādet birle.

8) Burusa şehrine gelüp... bedr-i münīr gibi/ A17a Bursa şehrine gelüp şems-i... ʿayān// B10a9 D11a8 Burusaya geldiler.. ve bedr-i münīr gibi // C15a3 Burusa şehrine geldi...

9) ḫalḳ içre /B10a9 C15b4 D11a10 içinde

10) A17a16 B10a10 C15b5 D11a11

11) vilāyetine ve kerāmetine / A17a11 D11a13... vilāyetine kerāmetine// B10a12 C15a6 C15a6 vilāyet ve kerāmetine

17b

A17b1 B10a12 C15a6 D11b1 (1) rāci‘ olan umūra söz yoḳ; ammā ‘ilm-i ẓāhire müte‘allik ma‘rifetde (2) ve ammā aña raci‘ olan faẓīletde ne dereceye irişmişdür (3) ve ne dāyireye ḳadem başmışdur? Anı ma‘lūm idinsek(4)diyüp her birisi bir mes'ele-i müşkile ve bir baḥş-i ‘āmiż ḫā(5)ṭırında ṭutup imtiḥān ṭarīḳi-yle ḥużūr-ı şerīfine vardılar.(6)Karşusında cülūs itdiler.Bu ‘ulemānuñ ḳaṣdları vilāyetle Emīr Sulṭān'a

B10b1

---

1) Müte‘allik / A17b1 ẓāhire ma‘rifetde // B10a13 C15a7 D11b1 ẓāhire müte‘allik ma‘rifetde.

2) amma-... irişmişdür/ A17a2 amā... irişmişdür// B10a13 D11b1 ve aña... dereceye// C15a8 ve aña... irişmiş

3) başmışdur anı/ B10a14 C15a8 D11b2 başmış ma‘lūm..

4) müşkile.. baḥş-i ‘āmiż/ B10a15 müşkileyi baḥş // C15a9 müşkileyi...baḥş-i ‘āmiż// D11b3 müşkileyi..

5) ḫāṭırında... şerīfine/ B10b1 C15a10 ḫāṭırlarında... // D11b4 ḥuzūr-ı şerīfeye( )

6) vilāyeti-yle / A17b6 ḳaṣdları Emīr..//B10b2 C15a11 D11b4 ḳaṣdları vilāyeti-yle

17b

(7) maʿlūm olıcaḳ ve vilāyeti-yle mefhūm ḳılı-
C15b1 caḳ Ḥażret-i Emīr Sulṭān kerāmet-ile anlaruñ(8)
cemīʿ-i maʿlūmātını ḳabż eyledi.Her biri ʿilm-i-
le müntehī ve pīr-i(9) dānā geçerken ṭıfl-ı eb-
ced-ḫān oldılar.Tekellüme iḳtidārları(10) ḳal-
madı; günk ü lāl ve dem-beste ve āşüfte-ḥāl
olup(11)biribirine baḳışup ḥayrān ḳaldılar.Bun-
dan soñra Emīr Sulṭān

---

7) olıcaḳ... ḳılacaḳ / A17b7 D11b5 maʿlūm olı-
caḳ ḥażret// B10b4 maʿlūm oldı.Ḥażret/C15a12
vilāyeti-yle mefhūm ḳılacaḳ.

8) biri / D11b7 birisi

9) oldılar.Tekellüme / B10b6 Birbirlerini tekel-
lüme

10) ḳalmadı... olup / B10b7 lal ve āşüfte aḥvāl
oldılar.// C15a2 ḥāl oldılar// D11b2 dem-bes-
te ḥāl oldılar.

11) bundan/ B10b8 andan.

18a

A18a1 B10b8 C15a3 D11b10 (1)bunlarun ḫāṭırlarında olan es'vile-i müşkülleri ẕikr(2) idüp taḳrīr eyledi.Her biririne ecvibe-i müteʿaddide virdi.Baʿde-mā (3) Emīr Sulṭān bundan ġayrı münāsebet-ile niçe müşkilāt taḳrīr(4) idüp niçe ġavāmiz

D12a1 keşf eyledi. Bunlar Emīr Sulṭān'ı(5) ʿilmde baḥr-ı bī-nihāye ve maʿrifetde deryā-yı bī-ġāye buldılar(6) Emīr Efendi'nün ʿilmini sāyir ʿulemānuñ ʿilmi-yle güneş yanında

---

1) ḫāṭırlarında olan müşkilleri/B10b9 D11b11 ḫāṭırlarında ṭutdukları müşkülleri// C14b4 ḫatırlarında ṭutdukları es'vile-i müşkilleri.

2) Taḳrīr... baʿde-mā / B10b9 D11b11 diyü virdi. Baʿde-mā C14b4 taḳrīr eyledi.Cevāb-ı müteʿaddide

3) Münāsebet-ile niçe müşkilāt /B10b10 münāsebeile taḳrīr// C14b münāsebet ile müşkilāt// D11b münāsebet-ile müşkilāt

4) Bunlar Emīr Sulṭānı/ B10b11 D11b13 bu ʿulemā Emīr Sulṭān'uñ

5) bī-nihāye... bī-ġāye buldılar./ B10b11 ʿilm ü baḥri bī-ġāye... deryā-yı bī-nihāye// C15b7 bī-nihāye.. bī-nihāye.//D12a1 ʿilmde bī-ġāye.. bī-nihāye buldılar.

6) A18a6 B10b12 C15b8 D11b1

18a

(7)ẕerre ve gülistān ḳatında tere miḳdārı ancaḳ buldılar.(8) Ḫacil ü şerm-sār oldılar. İtdükleri efʿālden istiḥyā(9) idüp peşīmān oldılar.Ḫaṭā itmişüz diyü ḫāṭırını (10)perīşān ḳıldılar.Bundan soñra Emīr Sulṭān bunlara(11) eyitdi: Şol kimsenenüñ kim medresesi ʿarş-ı āʿlā ve añā ʿilmi

Bilal

---

7) ḳatına / B10b13 C15b9 D12a3... yanında..

8) Oldılar... istiḥyā / B10b14 olup... istiḥyā// C15b10 oldılar.//

9) idüp.. oldılar.Ḫaṭā... ḫāṭrını / B10b15 D12a5 idüp... oldılar// C15b10 idüp... oldılar.... diyü perīşānü'l(?)

10) peşīmān ḳıldılar... Emīr Sulṭān / B10a15 D12a5 Bundan soñra // C14b10 ḫāṭır oldılar.. ..Emīr Efendi.

11) kimsenenüñ kim āʿlā / Bilal ġişinüñ kim ula ( ) // C15b11 D12a5 kimsenüñ kim.... añā//

A18b1 B11a C15b12 D12a7 C16a1

(1) taʿlīm iden Rabb u Mevlā ola sizler anuñ gibi kimseye(2) imtiḥānen bu maʿḳūle şübehāt ʿarż itmek lāyıḳ mıdur? buyuruñ(3) diyicek bunlaruñ cümlesi mebhūt olup ṣaddaḳa'(4)'l-Emīr diyüp iʿtiẕār idüp ḫāk-i pāy-i şerīfine (5) yüzlerin sürdiler.El-ʿözr ü ʿindeʃkirāmı'n-nās-ı

---

1) taʿalīm .... Rabb-ı // C15b12 taʿlīm-i ʿilm ... Resūl-i mevlā....

2) ʿarż/ A18b2 ġarż?

3) deyicek... cümlesi... ṣaddaḳa/ C16a1 diyücek... cümle... olup.

4) 1'mEmir. diyüp... şerīfine / B11a4 diyüp ḫāk-i pāylarına // C16a1 iʿtiẕār itdiler// D12a10 didiler ḫāk-ı pāyına

5) ʿözrü'inde kirām / B11a5 D12a11 ʿözrü maḳbūl inde-kirām

(6) maḳbūl didiler,yirlü yirine gitdiler.
EL-MENḲIBEṬÜ'R-RĀBIᶜ(7)EMĪR SULṬĀN ᶜALEYHİ 'R-RAḤMETÜ'R-RAḤMAN BURUSA'YA GELÜP YILDIRIM(8) BĀYEZĪD ḪĀN'UÑ MAḤDŪMESİNİ NİKĀḤ İDÜP ALDUḲ-DAN SOÑRA(9)VĀKIᶜ OLAN VAKĀYIᶜUÑ BEYĀN NDADUR
(10)Rāvi-yi ṣaḥīḥü'l-aḫbār eydür kim: Emīr Sulṭān ᶜaleyhi'r-raḥmeti ve'l-ġufrān(11)vilāyet-i Rūm'da Burusa ḥamiyyet ᶜani'l-be'sā mā-dāmeti'

---

6) maḳbūl... gitdiler.El-... A18b6 menḳabe maḳbūl.. gitdiler.er-rabiᶜ//B11a C16a12 D12b11 nās didiler.(Bu satırda A nüshasında başlık karışmış.)

7)ᶜalēyhü/ C16a3 'aleyhü'r-raḥmeti ve'l-ġufrān// B,D nüshasında 7,9,9.satırlar yok.

8) Maḫdūmesi/ A18b8 ... maḥtūmesi..

9) A18b9 C16a5..

10)Rāvī... eydür kim.. ġufrān/ A18b10 Rāvī eydür...ġufrān// B11a7 Rāvīler şöyle rivāyet iderler kim.. raḥman// C16a5 rāvi-i saḥīḥü'l-aḫbār eydür Emīr...//D12a12 Rāvīler eydür kim... raḥmān

11) Burusa ḥamiyyet ʃani'l-be'sā/C16a7 şehr-i Burusa'ya ḥamiyyet ᶜani'l-be'sāya

19a

A19a1 B11a9 C16a7 D12b1 (1)l-arż u ve's-semā şehrine gelüp niçe ḫārikatü'l-ʿādāt(2) umūrı ẓuhūr itdügi eyyām, Sulṭān Yıldırım Bāyezīd(3) Ḫān bin Murād Ḫān Ġāzī Ḫudāvend-gār bin Or(4)ḫān Ḫān bin ʿOsmān Ġāzī, ṭābe-merāḳıdehüm(5)ve ca'ale'l-cennete menāzilehüm,zamānı-ydı.Ol ḥīnde Şah(6) Yıldırım Bāyezīd Ḫān ġazāda-ydı.Belki Ġazādan dönüp(7) [illegible]

---

1) semā şehrine... ḫārikatü'l-ʿādāt/B11a9.. kerāmāt.... C16a8 ... semāya gelüp..

2) umūrı... eyyām. Sulṭān Yıldırım Bāyezīd Ḫān/ B11a10 ẓuhūr itdügi eyyāmları idi kim:

3) ḫān bin Murād Ḫān Ġāzī Ḫudāvend-gār bin Orḫān/ B11a11 Bāyezīd bin Murād Ḫān bin Ḫudāvend-gār bin Orḫān// C16a9 Bāyezīd bin Murād Ḫān Ġāzī Ḫudāvend-gār bin Orḫān:

4) Orḫān Ḫān bin ʿOsmān Ġāzī/ B11a11 C16a10 Orḫān bin ʿOsmān Ġāzī:

5) menāzile-hüm zamānıydı ol ḥīnde şāh/B11a13 D12b4 menāzile-hüm ve meṣvā-hüm zamanıydı/ C16a11 ol hinde sulṭān.

6) Yıldırım Bāyezīd Ḫān ġazādaydı belki...dönüp// A19a6 Yıldırım Bāyezīd Ḫān ġazādaydı.. dönüp// B11a13 D12a4 ġazādan dönüp// C16a11 Bāyezīd Ḫān ġazādaydı.belki... dönüp

(7) Maḥrūsa-ı Edrene'ye gelmiş-idi.Meger ol zamānda Yıldırım(8) Bāyezīd Ḫān'uñ Burusa'da bir ṣāliḥa vü mestūre ʿābide vü zāhide(9) duḫteri var-idi.Meger ol ṣāliḥa duḫter bir gice (10)sulṭānü'l-Enbiyā ve bürhānü'l-etḳıya yaʿnī Muḥammed-i Muṣṭafā Ḥażretlerini (11) düşinde görür.Ḥażret-i Resūl ṣalavātu'llahi

B11b1

B11b1

---

7)maḥrūsa-ı .... ol zamānde Yıldırım/ B11a13 C16a12 D12b4 Edrene'ye gelmiş-idi meger Yıldırım.

8)Burūsada bir ṣāliḥa mestūre ʿābiae zāhide/ B11a14 D12b4 ol zamānda Burusa'da bir ṣāliha ve ʿābide ve mestūre ve zāhide//C16a13 Ḫānuñ bir ṣāliḥa mestūre ʿābide duḫteri

9) var-ıdı.Meger/ A19a9 var-ıdı.ol // B11b1 D12b6 var-ıdı meger ol...//C16a13 vardı.ol

10) Enbiyā ve bürhānü'l-etḳıyā... Ḥażretlerini/ A19a10. . Enbiyā yaʿnī.../ B11b1 D12b7... ve bürhanü'l-etḳıyā.../ C16b1... ve bürhanü'l-Etḳıya yaʿnī... Muṣṭafā salla'llahi ʿaleyhi ve' sellem Ḥażretlerini

11) Ḥażret-i Resūl Ṣalavātü'llah/ B11b3 Ḥażret-i Resūl//C16b2..görür//D 12b8..ṣalavātu'l-lah salla'llāhi...

19b

A19b1 B11b3 C16b3 D12b8

(1)ʿaleyhi ve selāmühü ol duḫter-i nīk-aḫ-tere ḫitāb edüp eydür:(2)Kelām-ı Şerīfinüñ mā-ḥaṣalı bu kim: İ Sulṭān Ḫātun seni oġlum Seyyid Muḥammed Buḫārī'ye(3)virdüm.Añā var, zīnhār emrüme muḫālefet eyleme diyü buyurdı. (4)Ol duḫter daḫı oyanur görür kim sarāyınuñ içi nūr-ıla ṭolmış rāyiha-ı(5)ṭayyibe ile ṭoptolu .Ḥaḳ taʿālā Ḥażretі'ne ḥamd-i bī-ḥād ve şükr bī-ʿad idüp

---

1) ʿaleyhi... eydür/ B11b3ʿaleyhi's-selām ol duḫtere ḫitāb buyurdılar kim// C16b7 ol duḫtere ḫitāb...eydür// D12b9 ..ve'sellem.. duḫtere...idüp eyitdi.

2) kelām-ı ...Buḫārī'ye/ A11b2 D12b9 kelām... kim seni oġlum Seyyid Muḥammed/ B11b4 Ey Sulṭān Ḫātun seni oġlum Muḥammed//C16b3 kelām şerīfüñ ve ḫitāb-ı münīfüñ ḥāṣılı

3) zīnhār emrüme..eyleme/ A19b3 B11b5 zīnhār muḫālefet eyleme// C16b5 zīnhār emrine... // D12b11 zīnhār emrüme muḫālefet eyleme

4) ol duḫter...rāyiha/ A19b4 duḫter oyanur, görür esrārınuñ..memlū// B11b6 daḫı oyanup gördi kim sarayınuñ...ṭolmış//C16b6 duḫter uyanur görür sarāyınuñ...memlū ve ḫoş-buyla// D12b11 duḫter oyanup gördi sarāyınuñ...mem-lu olmışdı.

5) ṭayyibe..idüp/ A19b5 ṭayyib.. Ḥaḳ-taʿālā... ḥamd-i bī-ḥadd idüp// B11b7 Ḥaḳ Taʿālā Ḥażretlerine..bī-ḥād idüp// C16b8 ṭoptolu Allahü taʿālā..bī-ḥadd ve şükrini bī-ʿadd idüp// D12b12 Ḥaḳ Taʿālā.. bī-ḥād idüp

D13a1 (6) Ḥażret-i Resūl'e sallaʾllahü ʿaleyhi ve ālihi ve'sellem bī-ʿadd ṣalavāt(7)getürür şād ü ferah-nāk ü mesrūr olur. Ammā istiḥyā vü (8) ḥicābından bu vāḳʿayı yaʿnī ben düş gördüm.Ḥażret-i Resūl(9) düşümde beni fülāna virdi varurın,dimegi iḳdām idüp bir kimseye(10) deyemez. Meger ikinci gice oḷıcaḳ gine bi-ʿaynihi ol duḫter(11) Ḥażret-i Resūli ṣallaʾllāhü ʿaleyhi ve selāmehü rü'yāsında görür.

---

6) Ḥażret...ṣalavāt/ B11b8 Resūl ʿaleyhi's-selāma ṣalavāt// C16b9 Resūle salavāt// D12b13 Resūle ṣalavātı bī-ʿad

7) A19b7,B11b8,C16b9,D13a1

8) ḥicābından. Resūl / B11b10 C16b9 D13a2 ḥicābından... ben

9) düşümde... kimseye/ B11b10 fülāna varurın..... idüp bir kimseye// C16b10 D13a2 fülāna varurın... idüp kimseye

10) diyemez...duḫter/ B11b11 dimez ikinci gice bī'-ʿaynihi yine// C16b10 diyemez ikinci// D13a3 diyemez ikinci...bī-ʿaynihi yine//

11) ṣallaʾllāhü..ve-selāmehü / B11b12 D13a4 ve'sellemi/ C16b12 ve' sellemühüyi

20a

A20a1 B12a12 C16b12 D13a12 C17a

(1)ol duḫter-i ʿābide ve ṣāliḥa vü zāhideye baʿżı kelimāt(2) ider.Mefhūmı bu kim: benüm emr-i şerīfüme niçün muḫālefet(3)kılduñ?Bu aḥvāli hīç kimseye iẓhār eylemedüñ? Eger be-

B12a1

nüm(4) ümmetümden-iseñ ve ḳıyāmet gününde benüm şefāʿatümi recā ider-iseñ(5) ḳavluma muḫālefet ḳılma.Sözüme muvāfaḳat eyle.Emrüme itāʿat(6)ḳıl.Oġlum Seyyid Muḥammed-i Buḫārī'ye var; diyü tekrār tenbīh

---

1)duḫter... kelimāt/ C16b12 duḫtere.

2) ider... bu kim/ B11b13 buyurur.../// C16b12 eydür kelimātlarınuñ mefhūmı// D13a5 eyler

3) kılduñ ... hīç/ A20a3 aḥvāli kimseye// B11b15 aḥvāli hīç kimseye// C16b13 itdün aḥvāli kimseye

4) ümmetümden-iseñ/ B11b15 ümmetümden olmaḳ dilerseñ ve...

5) eyle.Emrüme itāʿat/ B12a2...idüp// C17a3 eyle ve emrüme muḫālefet ḳılma itāʿat// D17a8...eyleyüp..

6) A20a6 B12a3 C17a4 D13a9

20a

(7) ider.Ol duḫter dahı ṣabāḥ oyanup ḫaṭır-ı ʿāṭırına (8)böyle ḫuṭūr ider kim:ʿAceb Seyyid Muḥammed-i Buḫārī yaʿnī(9) Emīr Sulṭān'uñ dahı bu vāḳıʿadan göreyin ḫabarı var mıdur? (10)Maʿlūmı mıdur? diyü gendünüñ bir ḫādımını gönderdi (11) vāḳıʿasın bir kimseye dimedin eydür: Var Emīr Sulṭān'a

---

7) dahı / A20a7 C17a5 D13a10 duḫter ṣabāḥ.. //B12a4 duḫter dahı ṣabāḥ...

8) böyle... yaʿnī/ C17a5 şöyle... eyler... seyyid Buḫārī.

9) dahı... var mıdur/ C17a6 sulṭānuñ bu...var mı ola.

10) maʿlūmı ... gönderdi./ B12a7 diyü... gendünüñ // C17a8 D13a13 diyü... gönderür

11) vāḳıʿasın... sulṭāna/ B12a7 keşf itmedin bir ḫādımı vardı.// C17a8 vāḳıʿasını kimseye ifşā itmedin var// D13a13 vāḳıʿasın kimseye dimeyesin var...

20b

A20b1 B12a8 C17a8 D13b1

(1) ǧör her ne dirse baña bi-ʿaynihi gel ḫabar vir diyü. Ḥādım(2) Emīr Sulṭān'a varur. Emīr Sulṭāna mülāḳī olduġı birle, Emīr Sulṭān ol(3) ḫādıma eydür: Bu nikāḥuñ ḫuṭbesi ʿarş-ı āʿlāda oḳınmışdur.(4) Ammā şerʿ-i muṭahhar muḳteżāsı üzere ẓāhirde yine nikāḥ lāzımdur,(5)dir. Ḥādım-ı meẕkūr Emīr Sulṭān'uñ kelāmını işidüp taʿaccüb

---

1) gel ḫabār vir/ A20a1 D13b1... bi-ʿaynihi ḫaber vir..// B12a9 bi-ʿaynihi ḫaber getür // C17a9... gel cevāb vir..

2) Emīr Sulṭān'a mülāḳi / A20b2 D13b1 varur mülāḳi... sulṭān // B12a9 ... gönderdi. Ḥādim Emīr Sulṭān'a mülāḳi... sulṭān ol// C17a9 ... sulṭān'a mülāḳi... sulṭān.

3) nikāḥuñ... oḳınmıştur/ B12a11 eydür:Nikāḥuñ... // D13b3 oḳutmışdur.

4) muḳteżāsı üzre ẓāhirde yine/ A20b4...üzre yine // B12a12 muḳteżāsınca ẓāhirde de // C17a12.... üzre ẓāhirde yine// D13b4 muḳteżāsınca ẓāhirde yine...lāzımdur.

5) dir Ḥādım-ı meẕkūr... kelāmını / A20b5..Ḥādım Emīr... //B12a13.. Ḥādım-ı meẕkūr Emīr..// C17a13 Ḥādım-ı meẕkūr Emīr Sulṭān'dan bu kelimātı..// D13b5 diyü ḫādım-ı meẕkūr....

20b

C17b1 (6) ider.Gelür,Yıldırım Bāyezīd Ḫān'uñ duḫterine daḫı Emīr Sulṭān'uñ(7) kelimātını naḳl eyler,lafẓ-ı dürer-bārını söyler.Duḫ-

B12b1 ter daḫı(8) vāḳı'asını sarāy ḫalḳına taḳrīr eyler. ve daḫı emr ider kim Burusa(9) şehrinüñ ā'yānını ve ekābir ü aṣāġirini cem' itdürüp (10) 'alī ẓiyāfet ider.Ber-mūcib-i ser'-i şerīf-i nebevī(11) muḳteẓa-yı sünen-i Muṣṭafāvī üzre nikāḥ olup Emīr Sulṭān'a

---

6) ider.Gelür...Ḫan'uñ..daḫı/A20b6 ider.Gelür... Bāyezīd'ün duḫterine Emīr..//B12a14 idüp geldi..Bāyezīd'ün duḫterine Emīr..// C17a13 idüp gelüp..Bāyezīd Ḫān'uñ duḫterine Emīr// D13b5 idüp gelüp..Bāyezīd'üñ duḫterine daḫı Emīr..

7) naḳl eyler lafẓ-ı dürer-bārını söyler/ B12a15 nefes-i dürer-bārlarını şerh eyler// C17b2 naḳl ider// D13b6 nefes-ı dürer-bārını şerh ider.

8) vāḳı'asını.. Burusa/ B12b1 taḳrīr eyler ve daḫı... kim// C17b3 bī-ḳuṣūr taḳrīr eyler.Emr ider// D13b7 taḳrīr eyler ve daḫı emr ider

9) ekābir ü aṣāġirini... itdürüp/ B12b3 D13b9 ... idüp // C17b4... ekābirini cem' ider.

10) 'alī ẓiyāfet ider... ser'-i şerīf-i Nebevī/ B12b3 Ber-mūcib... nebevī // C17b4 Ber-mūcib-i ser'-i nebevī ve // D13b8 Ber-mūcib-i ser'-i nebevī

11) sünen-i / C17b4... 'ayīn-i...

21a

A21a B12b5 C17b5 D13b10

(1) varur; ammā Yıldırım Bāyezīd Ḫān'uñ bu ḥāl-den ḫabarı yoḳ(2)Baʿżı müfsidler bu aḥvālī Yıldırım Bāyezīd Ḫān'a nā-maʿḳūl(3) vech-ile ve nā-maḳbūl ḳavl-ıla ʿarż eylerler.Yıldırım Bāyezīd (4) Ḫān ḫālī-zihn pādişāh ve ziyāde ġażūb-ıdı dirler.(5)Bu ḥāluñ aṣlını aṣlā te-faḫḫuṣ itmedin taḳdīrde olacaḳ nesne

---

1) ammā.... Ḫān'uñ... ḥālden... yoḳ/ A21a1 varur. Yıldırım.. Yoḳ // B12b5 velikin... Bāyezīd'uñ bu aḥvālden... yoġ-ıdı.// C17b5 ammā Yıldırım... yoḳ// D13b10 ammā... Bāyezīd'uñ.... yoḳ.

2) Yıldırım Bāyezīd / A21a2 B12b6 D13b12 Bāyezīd.. / C17b6 Yıldırım Bāyezīd.

3) nā-maḳbūl... ʿarż eylerler.Yıldırım Bāyezīd/ B12b7 ... nā-meşruʿ... iʿlām iderler.Yıldırım Ḫān// C17b7... nā-maʿḳūl... eyler.

4) daḫı... ġażūb-ıdı dirler/ A21a4 C17b8 Ḫān ḫālī-zihn // B12b7 Ḫān daḫı ḫālī-zihn .... ġażūb ġişi-idi..// D13b13 Ḫan ḫālī-zihn... kimsene-idi.

5) ḥāluñ... aṣlā / B12b8... aḥvāluñ aṣlını te-faḫḫuṣ... // C17b9... aṣlını tafaḫḫūṣ..// D13b13 aṣlā bu ḥāluñ....

D14a1 (6) var-ıdı.Fi'l-ḥāl Süleymān pāşā nām ve-
zīrini bir miḳdār ʿaskeri-yle (7) ve ḳırḳ
nefer müsellaḥ ve müretteb ḳapuḳulı-yla bile
gönderür(8) şöyle emr ider kim Burusa'ya var-
duḳları birle (9) bir yirde ārām ve ḳarār it-
mezsüzin varup evvelā ol iki bī-(10)günāhı
kimse ṭuymadın helāk ideler ve anlara müte-
C18a1 ʿallikları ve emrüñ(11) mübāşiri kim-ise cüm-
lesini ḳatl ve helāk eyleyüp

---

6)fi'l-ḥāl Süleymān Pāşā nām/ A21a6 Süleymān Pāşā nām... // B12b10 fi'l-ḥāl Süleymān Pāşā nām // C17b10 Süleymān Pāşā nām bir vezīrini // D14a1 Pāşā nām vezīrini

7) müsellāḥ...bile gönderür/ B12b11 silāḥşör müretteb... ḳulı-yla gönderür// C17b10.. .. silāḥşör ḳapu ḳulı-yla gönderüp

8) şöyle.. ider... varduḳları birle/ B12b12 iderler... varalar // C17b11 emr ider... varduḳları gibi

9)itmezsüzin varup evvelā / A21a D14a4 varup ol// B12b13 itemdin ol iki... // C17b12 it-medin varup evvelā..

10)günāhı... emrüñ / A21a10 günāhı helāk..// B12b13 günāh sulṭānları... müteʿallik//C17b13 günāhı kimse ṭuymadın helāk.. emre//D14a4 günāhı helāk... emre

11) mübāşiri.. eyleyüp / B12b14 mübāşeret iden-lerini bi'l-cümle ḳatl ideler//C18a1 mübāşir-leri kim-ise hep ḳatl ideler// D14a5 mübā-şirin... her kim-ise... idüp

21b

A21b1 B12b15 C18a1 D14a6

(1) maḳāmlarını.deyr-ḫāk.ideler.Pes Süleymān/ Pāşā daḫı Edrene'den(2) ʿacele ile çıḳup bir miḳdār ʿasker-ile yortum idüp(3) Burusa'nuñ ḳurbına geldiler,bir yirde nüzūl idüp ḳondılar.Süleymān Pāşā daḫı(4) gendü bile ḳalan ḳırḳ ḳapuḳulını muḳaddemā gönderüp anlara eyitdi kim (5) siz varuñ ḫalḳ ṭuymadın evvelā Emīr Sulṭān-ıla Yıldırım Ḫān'uñ

---

1) maḳāmlarını... ideler.pes ... daḫı Edrene/ A21b11.... Süleymān Pāşā Edrene'den // B12b15 Süleymān Pāşā daḫı Edrene'den // C18a1 Pes Süleymān Pāşā Edrine'den // D14a6 deyr-i ḫāk ideler. Pes Süleymān Pāşā Edrene'den.

2) ʿacele ile... idüp/ B12b15 çıkup ẕikr olunan ʿaskeri-yle ʿacele ile.. // C18a2 ʿasker-ile . Yorutum eyleyüp // B14a6 ʿasker ile yortum ʿacele..

3) Burusa'nuñ.. daḫı / A21b3 Burusaʾnuñ ḳurbuna.. ḳendılar // B13a1 Burusa'ya geldiler...Süleymān Pāşā daḫı / C18a3 Burusa ḳurbına.itdiler // D14a7 Burusa'ya geldiler...Süleymān Pāşā

4) Gendü... kim// A21b4 Gendü... muḳaddemā gönderdiler// B13a3 muḳaddemā gendü ile gelen ḳapu kulını gönderür... kim// C18a3 gendü-yle gelenlerden muḳaddemā ḳırḳ... gönderdi//D14a8 muḳaddemā gendü-yle bile gelen ḳapu ḳulını gönderdi.

5) ḫalḳ ṭuymadın evvelā/ B13a4 D14a9 ṭuymadın Emīr // C18a5 kimse ṭuymadın

(6)Kızını helāk eyleñ.Ba'dehü ben daḫı varuban aḫırların teftīş ve tefaḫḫuṣ idem.(7)Katle müs-müstaḥıklarını kim var-ısa cümlesini helāk i-dem, didi.Pes ol (8) kırk ḫünī bahādır kimseler daḫı ellerinde tīġ-ı bürrān-ı 'uryān idüp(9)

D14b1 bī-maḥābā Emīr Sulṭān'uñ ḥarem-i ḥarīmine bī-tavakkuf girdiler.(10) Yaraḳların çıḳarup Emīr Sulṭān'a ve Emīr Sulṭān'uñ ehl-i beyti Yıldırım (11) Ḫān'uñ ḳızınа ḳaṣd itdiler.Ḫabarları yoḳ gendülerüñ helākine

---

ß) ḳızını... idem/ A21b ben varuban teftīş//B13a5 ḳızını öldürüñ...ben daḫı aḫır aḫırlerin tef-tiş// C18a6 ben varayın teftīş...ideyin// D14a10 helāk ba'dehü ben teftīş

7) ḳatle... pes ol/ A21b7 helāk idem.Pes ol// B13a5 müstaḥiḳ kim ise... idem didi.Pes ol// C18a6 müstaḥiḳ... cümlesin..idem.Pes ol// D14a11 müstehaḳ...idem pes ol

8) ḳırḳ...'uryān idüp/ A21b8 kimseler ellerinde tīġ-ı bürrān-ı 'uryan // B13a7 nefer bāhdır-ı ḫünīler daḫı tīġlerin ellerinde bürrān-ı ur-yan idüp // C18a7 D14a12 kimseler ellerinde tīġ-i bürrān-ı 'uryan idüp

9) Emīr... girdiler/ A21b8 ḥarem-i ḥaremine// B13a8 ḥarem ü harīmine // C18a8 bī-tevaḳḳuf Emīr Sulṭān'uñ ḥarem-i ḥarīmine girdiler.// D14a13 ḥarem-i harīmine.

10) Emīr Sulṭān'uñ ehl-i beyti// A21b10..Emīr Sulṭān'uñ Yıldırım// B13a10 sulṭāna ve ehl-i beyitlerine // C18a10..Emīr Sulṭān'uñ ehl-i Yıldırım// D14b1 E.sulṭān ve ehl-i beyti Yıldırım //

11) Ḫānuñ... helākine // B13a10 ḳasd itdiler// C18a10 D14b2 Ḫanuñ...ḳaṣd itdiler.

22a

A22a1 B13a10 C18a10 D14b2

(1)ve ol āsitāne-i saʿādet-meʾābuñ ve ol der-i murād-baḫtuñ(2)ḫuddāmından baʿżı kimseneler anlara ḳarşu varup eyitdiler: Bī-edebāne(3) ḥareket eylemeñ.Ḥaḳīḳat-i ḥāle vāḳıf oluñ. Anlar aṣlā(4) bunlaruñ kelimātına muḳayyed olmadılar.İstimāʿ daḫı itmediler,(5)ḥattā Emīr Sulṭān-ile ehli olduğu ev içine girmege hücūm itdiler,pes Yıldırım Ḫān'uñ

---

1) vĕ ol... Murād-baḫtuñ/ B13a10 C18a10 D14b2 ve ol.. saʿādet-meabuñ

2) ḫuddām.. bī-edebāne/ A22a2 anlara eyitdiler: bī-edebāne// B13a11 ḳişiler... ḳarşu varup eyitdiler ki niçün bī-edebāne//C18a11 kimsene.. eyitdiler: bī-edebāne// D14b3 ḳarşu varup eyitdiler niçün bī-edebāne//

3) ḥareket..aṣlā/ B13a12 idersüñüz ḥāluñ ḥaḳīḳatin bilmedin bu aṣl iş idersiz didiler.Ol kişiler// C18a12 ḥareket...anlar// D14b4 idersiz ḥāluñ ḥaḳīḳatin bilmedin bu aṣl işler idersiz didiler ol kullar

4) bunlaruñ... itmediler / B13a14 bunlaruñ kaṭʿā.. olmayup// C18a13 eylemediler // D14b5 bunlaruñ aṣlā... olmayup

5) Ḥattā.. Ḫānuñ/ A22a5 B14a14 D14b6 ev içine girmege // C18b13 Ḥattā Emīr Sulṭān-ila ehli olduğu eve girmege

22a

B13b1 (6)Kızı Sulṭān Ḫātūn Ḥażreti bu aḥvāli maʿlūm idinüp(7) Emīr Sulṭān'uñ mübārek ayaḳlarına düşdi; yüzin sürüp (8) eyitdi:Ḥāl nice olur. Bizi öldürmege ādem geldi,diyü(9) Emīr Sulṭān'uñ bir kepāḍesi var-ıdı .Dāyim ol kepāḍe (10) gendülerinden münfek olmazdı.Emīr sulṭān ʿaleyhi'r-raḥmetü(11) ve'l-ġufrān Yıldırım Ḫān'uñ kızına işāret eyledi.
Eyitdi ki: Şol

---

6)Ḫātūn Ḥażreti/ B13a15 C18b2 D14b7 Ḫātūn bu aḥvāli.....

7)ayaḳlarına düşdi yüzin sürüp/ A22a7...yüzün sürüp // B13b1 ayaġına yüzin sürüp// C18b2 ayaġına düşüp yüzin sürdi.// D14b8 ayaḳlarına yüzin sürüp

8) eyitdi.. diyü/ B13b2 C18b3 D14b8 Ḥāl.. didi

9) ..kepāḍesi.. kepāḍe/ B13b3 C18b4 D14b10 kepāḍesi.. kepāde .

10) münfek / C18b5.. ḫālī

11) Yıldırım... şol/ B13b5 D14b12 Sulṭān Ḫātūna işāret idüp eyitdi: şol// C18b6 Sulṭān Ḫātūna yaʿnī Yıldırım Ḫān... idüp eyitdiler şol.

22b

A22b1 B13b6 C18b7 D14b13 D15a1

(1) kepādeyi elüñe al.Bu gelen kullara karşu kirişini(2) depret ḫavf eyleme deyü buyurdı.Andan Sulṭān Ḫātūn Emīr(3)Sulṭān Ḥażreti'ne eyitdi: Sulṭān'um ben ok atmaḳ bilmezin(4).Ḫuṣūṣa bu ḫod kepādedür,okı daḫı yokdur.Anlara karşu bunuñ(5) kirişini kımıldatmakdan fāyide yokdur didi.Andan Emīr Sulṭān eyitdi

---

1) kepādeyi/ B13b6 C18b7 D14b13 kepāde..

2) eyleme deyü buyurdı.Andan Sulṭān/ A22b2 buyurdı Sulṭān Ḫātūn// B13b7 itme didi andan Sulṭān// C18b .. buyurdılar Sulṭān Ḫātūn// D14a13 itme Sulṭān Ḫātūn...

3) Sulṭān Ḥażreti'ne.... bilmezin/ B13b8-5 Sulṭān'a... bilmezem

4) bu ḫod kepādedür... daḫı... bunuñ/ A22b4 bu kepādedür.. daḫı yoḳtur.B13b9 bu hod kepadedür // C18b11 D15a2 bu kepadedur okı yokdur.

5) fāyide yokdur didi.Andan/ A22b5 C18b12 D15a3 fayide yokdur.Emīr Sulṭān..//B13b11 ... yokdur didi.Andan Emīr Sulṭān...

(6)Sözüme muḫālefet itme tīz ol didi.Pes Yıldırım
C19a1 Ḫān'uñ kızı (7) Sulṭān Ḫātūn Emīr Sulṭān'uñ
emr-i şerīfi-yle imtiṣāl idüp(8) kepāḍeyi eline
alup Ḥaḳ Taʿālā'nuñ ism-i şerīfini ẕikr idüp(9)
bu gelen eşḫāṣa ḳarşu kepāḍenüñ kirişini ḥareket
B14a1 itdürdi.(10) Rāvī ṣaḥīḥü'l-aḫbār eydür:Bu ḳullaruñ kimisi Emīr Sulṭān'uñ saʿādet ḫānesine(11)
girmiş-idi ve kimisi der-i devlet içinde ve kimisi ḥarem

---

6) ol didi.pes Yıldırım Ḫān'uñ kızı/ A22b6 ol,pes Yıldırım Ḫān'uñ ḳızı.. B13b12 C18b13 ol didi pes/

7) Şerīfi-yle imtiṣāl idüp/ B13b13.. şerīflerine.. .. idüp // C19a1... şerīfine imtiṣālen//D15a5 şerīfine... idüp

8) alup Ḥaḳ Taʿālā'nuñ ism-i şerīfini/ B13b14 Ḥaḳ celle ve ʿalā Ḥażretlerinüñ ism-i şerīfin// D15a6 aldı...

9) bu... kepāḍenüñ kirişin// B13b15 ol...ḳarşu ḥareket itdürdi// D14a7 ḳarşu ḥareket itdürdi.

10) Rāvī ṣaḥīḥü'l-aḫbār eydür/ A22b10 B13b15 Rāvī eydür..// C19a3 Rāvī ṣaḥīḥü'l-aḫbār eydür.. // D15a8 Rāvī iydür.

11) girmiş-idi... ḥarem/ A22b11 girmiş-idi... ḥarem // B14a2 C14a4 D15a9 girmiş-idi ve kimisi ḥarem

23a

A23a1 B14a2 C19a5 D15a9 (1) içine girmege ḳaṣd itmiş-idi.Yaraḳlarını ḥāżır idüp(2) müteveccihler-idi.Hemān-dem bi-iẕn-i Ḫudā ve bī-emr-i Ḥaḳ Taʿālā ceḥle ve ʿalā(3) bu kepāḍeden ḳırḳ yeşil yeleklü oḳlar çıḳup bu gelen ḳırḳ (4)nefer kimseneye ṭoḳınup ḳırḳını bile

C9-11 helāk itdi(5) Ne zaḥmı belürdi ve ne ḳan çıḳdı. Hemān ḳırḳ yeşil yeleklü oḳlar(6) ṭoḳınup ṭoḳınan helāk olup oḳlar nā-bedīd oldı(7). Ḳanda gitdi aṣlā kimse görmedi.Bu ḫaber Süleymān

---

1) yaraḳlarını ḥāżır idüp/B14a3 yaraḳların ʿuryan ḳılup // C19a6 yaraḳların ḥāżır ḳılup

2) müteveccihler-idi.. ʿalā/ B14a3 müteveccihlerdi.. Ḫuda// müteveccihler-idi... Ḫudā

3) bu..ḳırḳ// A23a3 D15a11 ḳırḳ yeşil // B14a4 ol.. ḳırḳ dāne yeşil...bu gelen// C19a7 ḳırḳ yeşil .. oḳ

4) nefer.. helāk itdi/ B14a5 ḳişiye ṣoḳınup... daḫı helāk eyledi. C19a8 helāk eyledi// D15a12 kimseye.. helāk eyledi.

5) Bu satır A,B,D nüshasında yok

6) Bu satır A,B,D nüshasında yok

7) ḳanda.. Süleymān/ A23a4 B14a6 D15a13 bu ḫaber Süleymān// C14a11 ḳanda gitdi.Aṣlā kimse görmedi.bu ḫaber Süleymān

23a

(8)pāşā'ya vardı.Taşdan ḳatı ve demürden muḥkem gönline eger itmedi.Niçe(9) itsün ecel gelmiş-idi.Bu kerre Emīr Sulṭān'uñ helākine bi'z-

C19bl zāt(10) gendüsi ḳaṣd eyledi.Gendü-yle bile gelen leşkeri(11) alup Emīr Sulṭān'uñ ḥaremine ʿazm eyledi.Ammā bu cānibden(12) Emīr Sulṭān ḳaddese-sırrahu muttaṣıl: "Erenler ʿazīzler kerem eyleñ(13) ṣabr eyleñ" diyü gendü gendüye söylenürdi.Bu eşnāda meger(14) bir kerre hāy neyledüñ,didi.Yıldırım Ḫan'uñ ḳızı Sulṭān Ḫātūn eyitdi.

---

8) pāşāya.. Niçe/ A23a5 B15a13 taşdan ḳatı gönline// B19a7 pāşāya yetişti taşdan ḳatı gönline // C19a12 taşdan ḳatı ve demürden muḥkem gönline.

9) itsün..bu kerre..biz-zāt/ A23a6 itsün..gelmiş-idi.Emīr Sulṭānuñ.. bi'z-zāt// B14a7, D15b1 eylesün..gelmiş-idi.Emīr sulṭānuñ helākine// C19a13..gelmiş-idi.Bu kerre Emīr Sulṭānuñ..

10) bile..leşkeri/ B14a9 gendü-yle gelen ʿaskerini// C19b1 D15b3..ʿaskeri

11) ḥaremine/ B14a10 D15b3 ḥarem-i şerīfine// C14b2 sulṭānuñ ḳatline

12) Emīr Sulṭān.. eyleñ/ B14a11 ḳaddese-sırrahu'l-ʿazīz// C19b3 bu canibden ḳaddese-sırrahu muttaṣıl söylenürdi... ʿazīzler.

13) ṣabr...meger// B14a12 idüñ...gendü gendüzine ... eşnāda iken meger// C19b4 deyü... eşnāda // D15b5 idün eşnāda

14) bir kerre..eyitdi/ B14a14 Yıldırım Ḫanuñ ḳız eyitdi.// C19b4 hay neyledüñ...eyitdi//

A23b1 B14a14 (1)"Sulṭānum yanuñuzda kimsene yoḳ kimler ile
C19b6 D15b7 söyleşürsiz(2)" didi.Emīr Sulṭān eyitdi:Rūm'uñ
B14b1 evliyāları (3) cem' olup eyitdiler:Bu gelen leşkeri külliyā elbetde helāk(4) iderüz.Size bu maḳūle ihānet ḳaṣd itdükleri sebebden.Ben daḫı (5) anlara dirdüm kim: luṭf eyleñ ṣabr eyleñ.Ammā bizüm dervīşlerimüzden(6) bir kimse ḥāle vāḳıf olmış meger bāġ çapalar-ımış ġażaba

---

1) sulṭānum...söyleşürsiz/ A23b, kimse.. kelimāt// B14a14 kimsene.. kimüñle söyleşürsiz// C19b6 kimse.... söyleşürsiz// D15b8 yanınızda kimse.. söyleşürsiz..

2) didi..evliyāları / A23b2 idersiz..evliyā-ullahı// B14a5 didi...evliyāları// C16b6 D15b8 Emīr... evliyā-ullahı

3) cem' ... helāk/ B14b1 eyitdiler gelen 'askeri külliyā// C19b külliyā helāk // D15b9 ge(?) 'askeri külliyā

4) iderüz...daḫı/ A23b4 B14b2 ihānet itdükleri// C14b8 ihānet ḳaṣd itdükleri// D15b10 ihānet ḳaṣd itdükleri.

5) dirdüm kim...eyleñ...dervīşlerimüz/ B14b3 didüm-kim ..idüñ..dervīşlerimüzden//C19b9 D15b11 didüm ki ..idüñ...dervīşlerimüzden

6) bir kimse... ġażaba/ B14b4 biri..olup bāġ çapalarken// C19b10 olup meger// D15b12 olup bāġ çapalar-ken

(7) gelüp: benüm şeyḫümẽ böyle mi ihânet ḳaṣd
D16a1 idersiz diyüp elindeki(8) ḳudret çapası-yla
atup Süleymān Pāşā'nuñ urup belin ufatdı.(9)
C20a1 ol dem Süleymān Pāşā atından düşüp helāk oldı.
Ol (10) dervīşe çağırup didüm-kim: hay n'eyler-
sin? Yıldırım Bāyezīd Ḫān'uñ(11) maḫdūmesi Sul-
ṭān Ḫātūn eyitdi: Bize daḫı ḳaṣd ider kimse

)

7) böyle...elindeki/ A23b7 böyle ihānet//B14b5 böyle mi ḳaṣd...diyü elinde// C19b11 böyle ihānet...eline// D15b13 böyle ihānet..eylersiz

8) ḳudret...ufatdı/ B14b5 D16a1 çapası-yla Süleymān Pāşā nām vezīrüñ// C19b12 çapasını alup Süleymān Pāşā nām vezīrüñ belin

9) Ol dem.. ol// C20a1 Süleymān Pāşā'nuñ eceli gelmiş idi.Helāk oldı.

10) dervīşe.. Ḫānuñ/ A23b10 didüm kim..n'eylersin Yıldırım Ḫānuñ// B14b8 eyitdüm kim..neylersüñ diyü Yıldırım Ḫānun// C20a2 dirdüm ki.. n'eylersin Yıldırım Bāyezīd Ḫānuñ // D16a3 didüm ki..neylersin Yıldırım Hanun

11) maḫdūmesi..kimse/ A23b11 maḫtūmesi// B14b9 maḫdūmesi..gelecek kimsene// C20a2 maḫdumesi eyitdi// D16a4 maḫdūmesi..daḫı kimse

24b

A24b1 B15a6 C20b4 D16b3

(1) Pāşā'nuñ ve ḳullaruñ aḥvālı daḫı ʿale'l-taf-
şīl maʿlūm(2) olıcaḳ Yıldırım Pādişāh itdügi
fiʿle nedāmet idüp(3) peşīmān olup istiġfār
itdi. ve sā yir pāşālara eyitdi(4) Ḫaṭā itmi-
şüz yaraḳ görüñ Burusa'ya varalum ol ʿazīzüñ
(5) elin öpüp itdügümüz efʿāl-i nā-şāyestenüñ
ʿöẕrin

---

1) pāşānuñ ve ḳullarınuñ / B15a16 pāşānuñ ve sa-
yir ḳullarınuñ

2) pādişāh itdügi fiʿle nedāmet idüp/ A24b2 it-
dügi fiʿle nedāmet idüp// B15a8 Ḫan itdügi
fiʿle // C20b6 itdügi işe nādim olup/ D16b4
itdügi fiʿle nedāmet ve

3) olup... itdi ve / A24b3 olup.. itdi.Sāyir//
B15a8 istiġfār eyledi ve sāyir // C20b6 ol-
dı ... istiġfār eyledi.sāyir // D16b itdi
sāyir

4) Burusa'ya/ A24a4 Burusa varalum

5) itdügümüz efʿāl-i nā-şayestenüñ ʿözrin/ B15a10
itdügimüz efʿālüñ ʿözrin// C20b8 itdügimüz //
D16b6 itdigümüz.. efʿalün ʿöẕürin

24b

(6)dileyelüm diyüp Edrene'den ḳalkup Burusa'ya geldiler.(7)Emīr Sulṭān-ıla buluşup iʿtiẕār itdiler.

(8) MENKIBETÜ'L-ḤĀMİS

(9)ḤAẔRET-İ EMĪR SULṬĀN ʿALEYHİ'R-RAḤMETÜ'R RAḤMAN BİR ĠAYET(LO) YAVUZ ATI GENDÜYE RĀM EYLEDÜGİDÜR

(11)Ṣiḳa kimselerden rīvāyet olunur kim Sulṭān Murād bin Sultan

---

6)diyelüm... geldiler/ B15a11 diyü.. gitdiler// D16b7 deyüp... Burusa'ya

7) Sulṭān-ıla.. itdiler/ B15a12 D16b8 sulṭāna buluşup // C20b10 sulṭāna... ʿöẕrler itdiler.

8) Menḳıbetü'l-Ḫāmis/ B15a12 Menāḳıbātu'l-Hamis// C27a4 Menḳıbatu'ṣ-ṣābiʿhü(Bu menkabenin sırası değişmiştir.)

9) ḥaẕret... ġayet/ C27a4 Emīr ġayet // Bu satır B ve D nüshalarında yok

10) Atı kendüye rām eyledügidür/ C27a4 atı vilāyeti-yle kendüye rām ve mutiʿ eyledügidür.

11) Ṣiḳa .... sultan/B15a13 raviler şöyle rivayet iderler kim//C27a6 şöyle rivayet//D16b9 rivaye

A24a1 B14b10 (1) Var mıdur? didi.Emīr Sulṭān eyitdi: Var-ıdı
C20a3 D16a5 ama re'isleri helāk(2) olduġın görüp ḫavf idüp
cümlesi münhezim oldılar ve ṭaġılup gitdiler.
(3) Babañ Yıldırım Ḫān'uñ yanına degin vardı-
C6-10 lar didi.Rāvī eydür kim Yıldırım Bāyezīd Ḫā-
nuñ türbesi(4) altında olan meşhedler orta-
sında bir ḳubbe ki vardur,içinde(5) ḳadīdler
yatur.Emīr Sulṭān'uñ gelüp helākine ḳaṣd i-
düp(6) helāk olan anlardur dirler.Anda yatan
Süleymān Pāşā dirler.(7)El-ʿuhdetü ʿale'r-rā-
vī.Pes andan soñra leşker gelüp

---

1) ..didi..helāk/ A24a1 var mıdur? Emīr Sulṭān// B14b10 var mıdur didi Emīr Sulṭān ..// C20a4 ammā re'islerüñ..// D16a5 var mıdur gelecek? Emīr Sulṭān..
2) ḫavf idüp..oldılar ve ṭaġılup gitdiler/A24a2 olup gitdiler// B14b11 ..ḫavf-nāk olup cümlesi..oldılar; ṭaġılup// C20a4..ḫavf-nāk olup.. oldılar ṭaġıldılar.// D16a6 ..ḫavf-nāk...oldılar ve ṭaġılup
3) Babañ..türbesi/ A24a3 Babañ..yanına vardılar didi // B14b12 babañ yanına degin gitdiler// C20a5 babañ ...degin gitdiler. Rāvī..türbesi//D16a7 babañ...degin gitdiler.
4) Bu satır A,B,C nüshasında yoktur.
5) Bu satır A,B,D ,,, ,,
6) ,, ,, ,, ,, ,,
7) el-ʿuhdet..gelüp// A24a3 pes leşker gelüp// B14b13 D16a8 pes ʿasker gelüp// C20a6 el-ʿuhdetü' ʿale'r-rāvī pes andan soñra leşker gelüp

(8)Yıldırım Ḫān'a olan aḥvāli ʿarż itdiler.Ol
B15a1 zamān Burusa'nuñ (9) ḳadısı Mollā Fenārī ʿa-
leyhi'r-raḥmetü'l-Bāri-yidi.Emīr Sulṭān'uñ
(10) siyādetini ʿilm-i ẓāhirde faẓiletini ve
C20b1 ʿilm-i bāṭında maharetini(11) ve vāḳiʿ olan
kerāmātını ser-cümle ẓāhir olan vilāyetini
(12) mektūbda yazup mufaṣṣalan ʿarż eyledi:
Bir hümā-yı devlet (13) ve hümāyūn-ı saʿādet-
dür kim başumuza ḳondı.Anuñ riʿāyeti(14)üze-
rümüze tamām farż u lāzımdur,diyü ʿarz u
iʿlām eyledi(15). ʿArz varup Yıldırım Bāyezīd
Ḫān'uñ öñinde oḳıdılar ve Süleymān

---

8) Yıldırım Ḫān'a..Burusa'nuñ// B14b13 olan aḥvāli Yıldırım Ḫān'a.. ol ʿasırda Burusa'-nuñ // C20a11 Yıldırım Bāyezīd Ḫān'a ʿarz itdiler.Ol zamānda Burusa'nuñ // D16a8 olan aḥvāli Yıldırım Ḫān'a ʿarz itdiler ol Buru-sa'nuñ

9) Mollā Fenārī(1350-1430) yılları arasında ya-şamış Türk bilim adamı.

10) A24a6 B15a1 C20a13 D16a10

11) ve vāḳıʿ... vilāyetini/ B15a2 vilāyetdê olan kerāmetini ser-cümle// C20b1 kerāmetini ve ser-cümle aḥvālini// D16a11 vilāyetinde olan kerāmetini ser-cümle

12) Mektubda...mufaṣṣalan ʿarz eyledi/ B15a2 mek-tūba yazup ʿarż itdi// C20b1 mektūb yazup ʿarż eyledi D16a12 mektuba yazup 'arz eyledi

13) saʿādetdür/ C20b2 saʿādet ʿizzetdür başumuza ḳondı.

14) tamām farż/A24a10 üzerümüze tamām farż. ʿarż u iʿlām B15a4 C20b3 D16b1 üzerümüze farż..diyü iʿlām eyledi//

15) ʿArż varup..Bāyezīd..öñinde/A24a11 ʿarż varup. ḥuzūrında..// B15a5 varan ʿarzı Yıldırım Ḫān' öñine koyup// C20b3 ʿArz Yıldırım Bāyezīd Ḫān ḥuzūrında// D16b2 varan ʿarzı Yıldırım Ḫān'un öñinde.

A25a1 B15a14 C27a6 D16b10 (1)Muḥammed Ḫān'uñ otuz bin akçeye alınmış bir yaramaz atı var-ıdı(2) Ġāyet laṭīf at-ıdı.Her endāmı yirlü yirinde-y-idi.(3)Aṣlā bir yirinde ḳuṣūrı ve noḳṣānı yoḳ-ıdı(4).Bunuñ gibi at degme bir pādişāhuñ ṭavilesinde(5)yoḳ-ıdı bulunmaz-ıdı.Segirtse naẓardan tīz ve yürise (6)bād-ı ṣabāyı geçerdi.İttifāḳ añā bir nesne 'ārıż

D17a1

---

1)Muḥammed Ḫān'uñ... var-ıdı./ A25a1 C27a7 akçeye alınmış bir atı var-ıdı// B15a14 akçeye satun alınmış bir dāne yaramaz atı vardı// D16b1 bir at vardı.Sulṭān

2)endāmı yirlü yirinde-y-idi./B15a15.. ʿużvı yirlü yirinde idi// C27a8.. nesnesi yirlü yirinde idi// D16b11. 'użvı yerlü yerindeydi.

3) Aṣlā bir yirinde... ve noḳṣānı/ B15b1 hiç ḳuṣūrı yoḳ-ıdı.

4) Bunuñ... bir ...ṭavilesinde/ B15b1 anuñ... bir ... ṭavlasında // C27a8'de bu satır yok// D16b12 bunuñ...degme pādişāhuñ ṭavılasında

5) yoḳ-ıdı...yürise/ A25a6 tīz yürise// B15b2 yoḳ-ıdı,segirtse ve yürüse // C27a8 segirtse.. tīz// D17b13 bulunmaz...tīz ve yürise

6) A25a6 B15b3 C27a9 D17a1

25a

(7)olup ādeme ḳaṣd iderdi.Yanına her kim-ki(8)
B15b5 D17a3 varsa helāk iderdi.Gendüye ḫiẕmet iden se'yis-
den (9) ġayri ol atuñ yanına kimse varımaz-ıdı.
Çün bu atuñ aḥvālını Sulṭān Murād'a(10) ʿarż
itdiler.Sulṭān Murād'uñ bu ata ziyāde taʿalluḳı
(11) olmaġın gidermesine ḳıyamazdı.Gördi ki
binmesi(12) daḫı ḳābil degül.

---

7) olup... yanına her kim ki/ B15b4 oldı kim.. her kim yanına// C27a10 oldı... iderdi,rām olmaz-ıdı kim ki yanına D17a2 olup...iderdi kim ki yanına

8) varsa..seyisinden / A25a8 varsa...iderdi// B15b5 varsa..iderdi.gendüye..seysinden// C27a11 varsa helākine ḳaṣd iderdi.// D17a2 varsa..iderdi.Gendüye...seyisinden(Bu satırın sonu Ave C nüshasında yoktur.)

9) Ġayr-i... Murād'a / A25a8 C27a11 bu atuñ .. Murād'a //.. B15b6 ġayri ol..varımazdı çün kim bu atuñ... Murad'a// D17a3 ġayri bu ... varımazdı çün bu atuñ... Murad'a(Bu satırın baş tarafı A ve B nüshasında yok.)

10) ʿarż itdiler... bu...ziyāde ta'alluḳı /B15b8.. ol ata taʿalluḳı ziyāde // C27a12 'arż eyledi-ler.. bu ata taʿalluḳı// D17a5 'arz itdiler... bu ata taʿalluḳı

11) olmaġın..ḳıyamazdı..ki binmesi/ B15b9...binmege// C27a12 var-ıdı...ḳıyamadı..binmege// D17a6 ḳıyumadı gördi binmege.

12) daḫı ḳābil degül/ A25a11 daḫı..degül.Bu atuñ aḥvālini Sulṭān Murād'a(Bu satırın son kısmı A nüshasında tekrar edilmiş)//B15b9 ḳābil degül// C27a13 ḳabil degil// D17a6 daḫı ḳābil degül//

25b

A25b1 B15b9 C27a13 D17a

(1)Sulṭān Murād fikre varup aḫır(2)eyitdi: Ben bu atuñ ṣāḥibini buldum.Andan ġayrı kimse(3)ol atuñ ḥakkından gelemez ve andan ġayrı kimseye(4) daḫı ol at muṭīʿ ve münkād olmaz.Varuñ ol atı(5) esbāb-ıla iniştem Emīr Sulṭān'a bağışladum iledüñ anlarūñ(6) olsun. Pes hemān-dem ol ata ḫizmet iden dört biş se'yis

)

1) Sulṭān.. varup aḫır/ A25b1 ʿarż ve iʿlām eylediler..Sulṭān Murād fikre varup.(Bu satırın başındaki cümle tekrar) // B15b9 fikre vardı.// C27a13 Sulṭān Murād fikre vardı.aḫır // D17a6 Sulṭān Murād fikre vardı.
2) bu atuñ... kimse/ A25b2 ben atuñ// B15b10 ben bu atuñ... ġişi// C27b1 D17a7 ben bu atuñ...kimse
3) ol atuñ.. kimseye/ B15b10 ol..kişiye//D17a8 ... kimsiye
4) daḫı.. ve münkād/ B15b11 D17a ol at muṭīʿ olmaz..// C27b2 daḫı ol..muṭīʿ olmaz
5) esbāb-ıla..anlarūñ/ A25b5 esbāb-ıla..bağışladum anlarūñ// B15b12 eniştem...idedüñ anlarūñ// C27b3 D17a9 iniştem..iledüñ anlarūñ
6) olsun..seyis/A25b6 olsun pes ol..// B15a13 olsun hemān-dem..ḫizmet iden//C27b4 pes ol.. ḫizmet iden// D17a10 ḫizmet dört..seyisinüñ..

25b

(7)biñ dürlü belā-y-ıla ol atuñ aġzına aġır
B16a1 gem vurdılar ve ayaḳlarına (8) zencīrden köstek geçürdiler.Biñ belā ile ol atı Emīr Sulṭān'uñ(9) der-i devletine getürdiler.Dervişlere eyitdiler: Sulṭān(10) Murād bu atı Emīr
D17b1 Sulṭān'a hediyye gönderdi.Maʿzūr(11) dutsun didiler. dervişler daḥı ol atı Emīr

---

7)biñ.. ayaḳlarına/ A25b7 biñ belā-y-ıla... aġzına gem vurdılar ayaḳlarına // B15b14 bin dürlü cefā ve mihnetle aġzına aġır gem urup ve ayaḳlarına// C27b5 bin belā-yıla.. aġzına aġır gem urup ayaḳlarına//D17a10 belā-yıla atuñ aġzına aġır gem urup ayaḳlarına.

8) Zencīrden..Sulṭān'un/ A25b8 geçürdiler ol atı // B15b15 zencīr köstekler urup biñ belā-yla.. Emīr Efendi'nüñ// C27b6 pāy-ı bend idüp ol atı // D17a11 köstek geçürüp ol atı bin belā-yıla Emīr//

9) der-i devletine..Sultan/ B16a1 der-i getürdi// D17a12 der-i devlet-bābına

10) Murād..maʿzūr/ B16a1'de bu satır yok.//C27b7 D17a13 Murād.. gönderdi.

11) dutsun...atı Emīr/ B16a1 ve devrişler daḥı Emīr// C27b devrişler ol atı Emīr//D17b1 dervişler Emīr.

26a

A26a1 B16a2 C27b8 D17b1 (1)Sulṭān'a ol atı ʿarż eylediler.Eyitdiler: Sulṭān Murād(2) sulṭānuma bir at hediyye göndermiş ne buyurursız? didiler.(3)Emīr Sulṭān: ḳabūl itdük diyüp ol atı getüren(4)seyisler yanında bir dervişe eyitdi: Var ol ata bizden(5)selām eyle ve eyit kim senüñ evvelki sahibüñ Ḥaḳ Taʿālā Ḥażretleri'nüñ(6)emrine igen muṭīʿ degüldür.Sen dahı añā ʿisyān

---

1)Sulṭān'a.. Murād/ B16a3 itdiler kim...Murād Ḫān//C27b3 sulṭān'a 'arż itdiler eyitdiler.. Murād// D17b2 'arż itdiler Sulṭān

2) Sulṭānuma..didiler/ A26a2 sulṭānuma..buyurursız // B16a3 Cenāb-ı cennet-māb̄uñuza.. buyurursız? didiler// C27b9 dirsiniz//D17b2 buyurursız?didiler.

3) Sulṭān: ḳabūl..diyüp/ B16a4 Sulṭān eyitdi: ḳabūl itdük fi'l-ḥāl..getürenlerüñ

4) Seyisler yanında/ B16a5 getürenlerüñ yanında// C27b10 D17b3 ḳullar yanında...

5) eyle..Ḥażretlerinüñ/ A26a4 selām...Ḥaḳ Taʿālā// B16a6 ..it ve eyit..Ḥażretlerinüñ//C27b11. eyle senüñ.. Ḥaḳ-Taʿālā// D17b5 selām ilet kim senüñ.. Ḥak-Taʿālā

6) emrine..'isyān/ A26a6 taʿālānuñ..'isyān//B16a7 imtisāli az idi...añā muṭīʿ// C27b12 muṭīʿ olmazdı// D17b5 emrine muṭīʿ degildi..dahı 'isyān

(7)iderdün.Amma şimdiki şāhibün Ḥaḳ Taʿālānuñ
C28a1 emrine(8) muṭīʿ ve münḳāddur.Zinhār sen daḫı
añā ʿiṣyān eyleme(9)di,didi ve ol atı gör,
her ne vaẓʿ iderse gel bize(10) ḫabar vir
diyü derviş ışmarladılar.Andan ol derviş
(11) daḫı gelüp ol ata selām virdi.Ḥaẓret-i
Emīr

---

7)iderdün.Amma... taʿālanuñ emrine/ A26a7
iderdün.Şimdiki .../ / B16a8 degül-idi
amma.. taʿālā Ḥaẓretlerinüñ emr-i şerīf-
lerine// C27b13 D17b6 iderdün.. taʿālā
Ḥaẓretine //

8) muṭīʿ ... añā..eyleme/ B16b9 muṭīʿ..daḫı
ʿiṣyān eyleme// D17b7 muṭīʿ(satırın bun-
dan sonraki kısmı yok)

9) didi/ A26a9 di ve ol..// B16a10 di,didi
ve ol...// C28a1 di ol atı..// D17b7 i-
derse gel bize

10) ḫabar vir..derviş ışmarladılar.andan/
A26a10 ḫabar vir... diyü ışmarladılar.
Ol derviş // B16a11 cevāb vir diyü ış-
marladı.Andan ol derviş// C28a2 ḫabar vir..
ışmarladı.Ol derviş // D17b7 cevāb vir..
ışmarladı.Ol derviş
11) daḫı gelüp..virdi.Ḥaẓret-i Emīr/ B16a13..
Emīr Sulṭān// C28a3 daḫı ol ata..

A26b B16a13 (1) Sulṭān her ne ışmarladı-ysa eyle didi.
C28a3 D17b9 Rāvi (2) eydür:Çünkim ol at Emīr Sulṭān sāña selām(3) itdi.Didügi ḳavlı istimā' idicek üç kerre başını(4) ol at şaldı.Güyā kim 'aleyküm'ü's-selām dir gibi.(5) Ba'dehü evvelki ṣāḥibüñ ḥaḳḳa muṭī' ve münkād degüldi

---

1) sulṭān..eyle didi./ B16a13 Ḥażretleri... ışmarladı-ysa didi../ / D17b9 sulṭān..eyle eyledi.
2) Çünkim..sulṭān sāña// B16a14 sulṭān'a selām// C28a4 Sulṭān sāña // D17b10 eydür çünki.... Sulṭān sāña
3) didügi...idicek üç kerre başını/ A26b3 didigi ..idicek üç kerre başını B16a15 didügi..idicek ol at üç kerre// C28a5 didügi.. eyledi üç kerre// D17b11 didi ki..eyledi. Üç kerre ol at
4) kim 'aleyküm'ü's-selām/ A26b4 güyā 'aleyküm'ü's-selām dir// B16b1 başını şalladı..kim..selām ve 'aleyh// C28a6 ol at başını şalladı...selām ve 'aleyh // D17b12 başını şalladı..selām ve 'aleyh
5) Ba'dehü...ḥaḳḳa .. ve münkād degüldi/ A26b5.. ṣāḥibüñi muṭī' ..// B16b2...ṣāḥibüñ ḥaḳḳa muṭī' degüldi// C28a7 evvelki..ṣāḥibüñ Ḥaḳ ta'ālāya muṭī' degüldi.// D17b12..ṣāḥibüñ Ḥaḳ Ta'ālāya muṭī' degüldi.

D18a1 (6)şimdiki ṣāḥibüñ Ḥaḳḳ'a mu ṭi'dür.Aña mu-
ḫālefet itme(7) didügi kelimātı işitdi.Ba-
şını at aṣaġa ṣaldı.(8) Yüzini yire sürer
gibi bir vaż' itdi.Güyā 'alē (9)r-re's
ve'l-'ayn dir gibi.Ḥāşā şimden girü ādāb-ı
(10)şer'-ile müeddeb ve müteşerri' olan kimes-
neye benden muḫālefet ṣādır(11) ola.Ḥattā
şöyle rivāyet olunur ki ba'dehü Emīr Sul-
ṭān

---

6) Ḥaḳḳa/ C28a8 Ḥaḳ Ta'ālā..

7) kelimātı işitdi...ṣaldı./ B16b4 işidüp
ol at başını ṣalup// C28a9 ..ḳavlı...
işitdi.. ṣalup // D18a2 ṣalup

8) yüzini..sürer.. 'alē/ B16b4 yüzin..sür-
di.Güyā ider kim// C28a9 yüzin...sürdi
güyā 'alā// D18a2 yüzin..sürdi.Güyā
eydür gibi'alā...

9) dir gibi / B16b5 D18a3...'ayn..Ḥāşā

10) müeddeb.....ṣādır / A26b10 şer'-ile
müteşerri' // B16b6 D18a4 müeddeb ve
müteşerri' ..kimesneye muḫālefet..//
C28a11 şer'-ile müteşerri'..kimseye

11) ki ba'dehü Emīr/ B16b7 D18a5 kim Emīr
Sulṭān

A27a1 B16b7 C28a12 D18a5 C28b1

(1)ʿaleyhi'r-raḥmetü ve'l-ġufrān ḥażreti'nüñ bāzārda bir maṣlaḥat(2)ları vāḳiʿ olsa dervīşlerden birini göndermelü (3)olsa emr olınurdı.Alduġun esbābı ol ata yüklet(4)getür dinilürdi.Derviş daḥı ol at-ıla bāzāra(5) varurdı.Ol atı bāzāruñ bir başında bağlayup ḳor(6)giderdi.At yirinde ṭurur,bir ġayrı yire

---

1) ʿaleyh...maṣlaḥat / B16b7 ve D18a5'de bu satır yoktur.

2) A27a2 B16b8 C28b1 D18a5

3) olınurdı alduġun esbābı ol ata yüklet/A27a3 C28b1 olunurdı...//B16b9 olunur-ıdı:esbābını.. yüledüp // D18a7 olınur-ıdı.Esbābını...

4) getür...daḥı ol at-ıla bāzāra/ B16b9 ol atla bāzāra// D18a7 dinilürdi...

5) bāzāruñ bir başında bağlayup ḳor/ B16b10... başında ḳor// C28b3 atı bir köşede bağlayup// D18a8 başında ḳor...

6) ṭururdı.Bir/ B16b11 durup ġayrı/ C28b4 D18a9 ṭurup ġayrı

27a

(7)ḥareket itmezdi.Ḥattā bir müteşerriʿ kimse gelse añā hüm ü(8)tevāżuʿ iderdi.Yüzin yire sürerdi.Ḥattā eger(9) bir mübtediʿ kimse gelse añā hüm ü hücūm iderdi.Ḥattā(10)çarsu ḫalḳı ol atuñ aḥvālini bilüp eger bir mübtediʿ(11) kimse gelse ışıḳlar gibi ġarı gibi añā eydürlerdi:

---

7) ḥattā...hüm/ A27a7 itmezdi. ... hüm/ B16b12 itmezdi.Bir...ġişi...añā/ D18a10 kimsene... añā

8) Tevāżuʿ..eger/ B16b12 D18a11 tevāzuʿ iderdi ve //

9) kimse.. hüm..ḥattā / B16b13 ġişi..añā hücüm iderdi// C28b6 kimse gelse hüm hücum.. ḥattā// D18a11 ..kimse gelse hücūm iderdi.

10) çarsu...mübtediʿ / A27a / A27a10 Çarsu.. ol atuñ..bilüp eger müptediʿ // B16b13 çarşu... bilüp bir müptediʿ // C28b7 Çarsu.. anuñ... bilmişlerdi.Mübtediʿ // D18a12 ol aḥvālini bilüp bir mübtediʿ

11) kimse... eydürlerdi/ B16b14 görseler habar iderlerdi ki şaḳın// C28b7 ḫarabātī bekriler gibi añā eydürlerdi// D18a12 ışıḳlar gibi añā eydürlerdi.

27b

A27a1 B16b15 C28b8 D18a13 B17a1 D18b1 (1) Şol atuñ yanına varma ṣaḳın sañā żarar degirmesün,diyü(2) tenbīh iderlerdi.Kimse yanına varımaz-ıdı.Zirā görmişlerdi ol niçesini helāk ide yazmışdı.Beyt

3 Gel naẓar eyle ol atuñ ḥālini
itdi istibdāl ol dem aḥvālini

4 Bir naẓarda irdi añā cāẕibe
Böyle olur rāh-ı Ḥaḳḳ'a ṭālibe

5 Ṭālib oldı irdi ol ḥayvān-iken
Sen niçün irmeyesin insān-iken

---

1) şol atuñ...sakın..degirmesün/ B16b15 varma sañā..degmesün// C28b8 ..atdan giñ yorı yanına varma sañā..//D18a13 degmesün.

2) tenbih..Beyt/ A27b2 tenbīh..varımazdı.Beyt// B17a1 D18b1 iderdi.Naẓm// C28b10 tenbīh... zirā görmişlerdi ol nicesini helāk ideyazmışdı Naẓm//

3) gel.. ol dem / A27b3 C28b11 gel..ol aḥvālini // B17a1 gör..ol dem aḥvālini// D18b1 ger.. ol istibdāl aḥvālini.

4) ..böyle olur rah-ı ḥaḳḳa / B17a3 D18b3 luṭf-i ḥaḳḳa C28b12 rāh-ı ḥaḳda

5) A27b5 B17a3 C28b13 D18b3-4

27b

C29a1 6 Gel ki gör Aṣḥab-ı Kelb'i i güzin
Rāh-ı Ḥaḳḳ'ı istedi buldı yaḳīn

7 Ṭālibe virür murādın ol Ḫudā
لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ

8 Ger dilerseñ el vire sana murād
Vir ṣalavāt Aḥmede i ḫūb-nihād

9)Negr:Rāvi eydür:Ol atuñ aḥvāli beyne'n-nās meşhūr ve müte'ārif oldı.(10) Tamām ḫalḳ arasında söylenürdi.Emīr Sulṭān ol ata(11) bir kez böyle dimekle ol ḥayvān ḥayvānlıġı-y-la bu dāyireye ḳadem başıcaḳ(12)cān u dilden ol Sulṭān-ı vilāyet ve bürhān-ı ehl-i kerāmet

---

6) ABD nüshasında bu beyit yok.
7) لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ / Tercüme:Hakikaten insan için çalıştığından başka bir niyeti yoktur.(Sûre-i Necm,Sûre 55,Âyet 39,Hasan Basri Çantay,Kur Kur'an-ı Hakîm ve Me'âl-i Kerîm,C.3,s.976, Beşinci Baskı,İst.1965)
8) B ve D nüshalarında bu beyit yok.
9) Negr:Rāvi eydür..oldı./A27b8 B17a5 Negr:Ol atuñ// C29a4 Rāvi eydür ol atuñ..olmışdı.// D18b5 ol atuñ... oldı.
10) Emīr Sulṭān/ B17a7..'aleyhi'r-raḥmet ve'l-ġufrān// D18b7 'aleyhi'r-raḥmetü ve'l-Rıḍvān
11) Bir kez... ḥayvānlıġı-y-ıla..başıcaḳ/ A27b10 bir kez...ol ḥayvān bu dāyireye...başıcaḳ// B17a7 D18b7 bir kerre...dimekle ḥayvānlığı-yla dāyireye..başıcaḳ// C29a6 bir kez nefes itmekle bed-nefsligin terk idüp..başdı.
12) A27b11 B17a8 C29a7 D18b8-9

28a

A28a1 B17a9 C29a8 D18b10 (1) Ḥażretinüñ rūḥ-ı şerīfinden istimdād iden kimesneye(2) ne ḥāl ḥāṣıl olacaḳdur maʿlūm ola.Eger suʾāl(3) olunursa kim ervāḥdan istimdād itmek cāyiz midür? Ve anlardan (4) imdād vāḳiʿ olur mı? diseler,biz eydürüz kim neʿam vāḳiʿ olur. (5)Zirā cümle enbiyā vü evliyānuñ istimdādları rūḥ-ı muḳaddes-i(6)ṭayyibe-i Muḥammed Muṣṭafā ṣalla'l-lahü ʿaleyhi ve ālihi ve sellem Ḥażretindendür.Evvelen ve ebeden ḫalḳ olalʾdan berü ḳuṭb-ı dāʾire-i

---

1) kimesneye/ B17a10.. şişiye // C29a8 kimseye

2) ḥāṣıl... ola/ B17a10 ne ḥāl olacaḳdur maʿlūm ola.// D18b10 ne ḥāl olacaḳdur maʿlūm.//

3) kim.. itmek midür/ A28a3 C29a9 olunursa ervāḥdan itmek...midür// B17a11 olunursa kim ervāḥdan istimdād caʾiz midür// D18b11..istimdād cāyizdür

4) Vāḳiʾ... diseler...eydürüz kim/ A28a4 C29a10 D18b12 vāḳiʿ olur mı? biz eydürüz//B17a12 olur mı diseler biz dirüz kim

5) cümle enbiyā vü evliyānuñ / A28a5 C29a11 enbiyā vü evliyānuñ.../// B17a13 D18b13 cümle evliyā vü enbiyānuñ..

6) tāyyibe..dāʾire/ B17a14 ṭayyibe-i Ḥażret-i Muḥammed ṣalla'l-lahü ʿaleyhi ve sellemdür ezelen ve ebeden// C29a12 ʿaleyhi ve sellem // D19a1 ʿaleyhi ve sellem..ezelen ve ebeden.

28a

B17b1 C29b1 (7)küllidür.Dünyāya gelmeden evvel enbiyā vü evliyānuñ rūḥ-ı (8) mukaddesinden istimdād kılurlar-ıdı.Müfred.

9 وكلهم من رسول الله ملتمس
غرفاً من البحر او رشفاً من الديم

Tercüme 10 Baḥr-ı ʿilmi-y-idi Muḥammed Muṣṭafā
Maʿrifet kānı-y-ıdı ol mücteba

11 Enbiyānuñ evliyānuñ cümlesi
Etḳiyānuñ aṣfiyānuñ cümlesi

---

7) gelmeden..rūḥ/ B17a1 gelmezden evvel//C29b1 gelmedin evvel

8) kılurlar-ıdı müfred/ B17b1 C29b2 D19a3 kılurlar ve /

9) وكلهم من / Bu Arapça beyitin tercümesi devamdaki beyittir."Her şey Allah'ın resūlündendir. Her şey onun himmetiyle olur.Onun ilminden kimi az kimi çok faydalanır.

10) Baḥr-ı ʿilmi-y-idi/ A28a10 tercüme..baḥr-ı ilmi-y-idi Muḥammed Muṣṭafā// B17b3 D19a4 Baḥr-ı ʿilmī-y-idi// C29b3 Baḥr-ı ʿilmidür Muḥammed Muṣṭafā.

11) Etḳiyānuñ aṣfiyānuñ/ B17b4, D19a4 Etḳıyā ve aṣfiya.

28b

A28b1 B17b5 C29b5 D19a6

1 Kimi deryādan bir avuc aldılar
Nehr-i büzrükden kimisi ṭatdılar

2)Negr:Sulṭān-ı enbiyā dār-ı dünyā-yı ġabrāya gelüp (3) gidenden ṣoñra yine istimdād iderler. Eger (4) su'āl olunursa kim rūḥ-ı Resūl ṣalla'llahü ʿaleyhi (5) ve sellemden istimdād olmadan ervāḥ-ı evliyādan istimdād

---

1) Nehr-i büzrükden / C29b6 Baḥr-ı büzrükden..

2) Negr...dār-ı dünyā-yı ġabrāya gelüp/B17b6 dünyāya gelüp// C29b6 enbiyā ya'ni Muḥammed Muṣṭafā ṣalavātü-llah ʿaleyh ve sellemühü// D19a7 sulṭān-ı enbiyānuñ dünyā-yı ġabrā ya

3) giderken/ B17b6 D19a8 gidelden...// C29b8 gitdükten...

4) su'āl olunursa... ʿaleyhi / A28b4 su'āl olunursa kim Rūḥ-ı Resūl ṣalla'llahü ʿaleyhi// B17b7 ṣorsalar... rūḥ-ı Ḥażret-i Resūl ʿaleyhi's-selāmdan ṣoñra// C29b9 su'āl olunursa..rūḥ-ı şerīf-i muḳaddes-i Rusūlu'llāhi-ṣalla'llāhü ʿaleyh // D19a9 su'āl olunursa.....salavātü'llāhi ʿaleyhi

5) ve'sellem...olmadan..istimdād/ B17b8 istimdād... evliyādan// C29b9 ve sellem..olmakdan...// D19a10 ve selāmühüden..evliyādan

(6)itmek ve anlardan insāna nef‘ olmaḳ lāzım gelmez.Biz eydürüz.(7) kim Mevāhibü'l-Miftāḥ nām kitābda ve müfti-yi Rūm (8)Kemāl Pāşāzāde merḥumuñ cem‘ itdügi(9) eḥādīş-kim eḥādīş-i ṣaḥīḥdür ve kütüb-i eḥādīṣ-i mu'teberede (10) bu ḥadīş-i şerīfe mezkūr-durur

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ . إِذَا اخْتَلَفْتُمْ فِي الْأُمُورِ فَاسْتَعِينُوا مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ .

---

6) itmek ve anlardan.. eydürüz/ B17b9 insāna.. dirüz // D19a10 insāna..eydürüz.

7) A28b7 B17b9 C19b11 D19a10

8) Kemāl Pāşāzade.. cem‘ itdügi / B17b10 Kemāl Pāşā raḥmetu'l-lāhı ‘aleyh // D19a12 Kemāl Pāşā raḥmetu'l-lāh merḥūmuñ

9) eḥādīş-kim.. eḥādīşde / A28b9 C29b13 eḥādīş kim ...ṣaḥīḥadur ve kütüb-i eḥādīşde// B17b11 D19a12 eḥādīş ṣahibadur ve anda kütüb-i eḥādīş-i mu‘teberde.

10) bu ḥadīş...ḳāle// B17b12 mezkūrdur//C29b13 ḥadīş-i şerīf // D19a13 mezkūrdur.Ḥadīş

11) Bu satır B nüshasında yok.

29a

A29a1 B17b11 C3a1 D19b1 (1) صَدَقَ رَسُولُ اللّٰهِ عَلَيْهِ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ وَآلِهِ وَسَلَّمَ.

3) Tercüme-i Ḥadīṣ-i Şerīf

4) Buyurmışdur Resūl-ı Faḫr-ı ʿĀlem
Kim oldur zübde-i evlād-ı Ādem

5) Taḥayyür gelse bilmekde umūrı
Muʿāvin idinüñ ehl-i ḳubūrı

(6)Negr:Pes bundan maʿlūm oldı kim evliyā er-
vāḥından ġayri

---

1) A29a1 B17b12 C30a1 D19b1

2) Bu satır B ve D nüshasında yoktur.

3) Bu satır B ve D nüshasında yoktur.

4) Faḫr-i ʿĀlem/ B17b13 diyü..Allahu ʿalem// D19b2 Allahu ʿalem.

5) idi-nüñ / C30a5 -idinin

6) Negr...bundan... ervāḥından/ A29a6 Negr:Pes maʿlūm..// B17b15 C29b6 negr pes bundan// D19b4 pes bundan maʿlūm ..erahdan(?)

B18a1 (7) muṭlaḳā ervāḥ-ı mü'minīnden daḫı itmek cāyiz(8)imiş mertebelerine göre her biri i'ānet ḳılurlar-ımış(9).Eger i'ānete iḳtidārları olmasa-ydı isti'ānet-ile me'mūr(10)olmazlar-ıdı.Mevāhibü'l-Miftāḥ ve Kitābü'l-'Afiyet'de(11) ve daḫı ġayrı mevāżı'da bu emre müte'allik çoḳ edille-i

---

7) muṭlaḳa ervāh cāyiz/ B18a1 mü'minden daḫı.. cā'iz// D19b5 ervāḥ-ı mü'minīnden...cā'iz

8) B ve D nüshasında bu satır yok.

9) olmasa-ydı... isti'ānet-ile me'mūr/ B18a2 D19b6 olmasa..// C30a9 emr..

10) olmazlar-ıdı... Kitābü'l-'Afiyet'de / B18a3 Kitābü'l-'Arifin// C30a9 olunmazdı

11) ġayrı edille/ B18a4 daḫı mevāzı'da..nesne/ C30a10 D19b8.. nesne

A29b1 B18a4 C30a10 D19b8

(1)Mütenevvi'a-yi ḳaviyye ẕikr olunmışdur.Bunuñ ḥāṣılı bu kim(2) ervāḥ-ı mü'miniñden istimdād/itmek ve anlardan nesne aḫẕ(3) itmek meşrūʿdur ve anlar müstemidleriñ istimdādlarına(4)göre imdād eylerler.Ḥattā dünyāda imdādlarından (5) intiḳāl itdüklerinden ṣoñra vāḳiʿ olan

---

1) Mütenevvi'a-yi ḳaviyye.. bunuñ// B18a4 C30a10 D19b8 ẕikr olunmuşdur.Ḥāṣılı.

2) Ervāḥ-ı müminiñden istimdād... aḫẕ/ A29b2 Ervāḥdan istimdād... aḫẕ.// B18a5 D19b9 Ervāḥdan istimdād// C30a11 Ervāḥ-ı müminiñden istimdād itmek.

3) itmek... müstemidleriñ istimdādlarına/B18a5 itmek...müstemendiniñ istimdādına //C30a11 müstemidiniñ birbiriniñ istimdādına// D19b9 müstemidiniñ istimdādına

4) eyler / B18a6 C30a12 D19b10... iderler

5) A29b5 B18a7 C30a13 D19b11

29b

C30b1 (6) imdādları ekşeriyā vāḳi‘ olur,diyü niçe edille-i ḳaviyye-yi(7)mütenevvi‘a daḫı getürüp irād itmişlerdür.Ehl-i keşfden(8)daḫı niçe ṣıḳa ve mu‘temed kimesnelerden bu ḥālüñ şuhūdı(9) mu‘ayyen olmasına niçe muṣaddıḳa meẕkūrdur.(10) ve niçe kütüb-i mu‘teberede mesṭūrdur.(11) v'allahü a‘lem bi'ṣ-ṣavāb

D20a1

---

6) Ekşeriyā vāḳi‘ olur/ B18a8 C3a13 D19b11.. ekşerdür....

7) Mütenevi‘a... Ehl-i keşfden/ A29b7 mütenevi‘a getürüp // B18a8 C30a1 D19b1 getürmişlerdür.

8) ṣıḳa ve mu'temed... ḥālüñ şuhūdı / B18a9 niçe kimesnelerden... ḥāle meşhūd// C30b1 D19b13 ...hiçe kimesnelerden... ḥāluñ şuhūdı

9) B,C,D nüshalarında bu satır yoktur.

10) A29b10 B18a10 C30b10 D20a1

11) B,C,D nüshalarında yok.

A30a1 B18a11 C23a11 D20a1

MENḲIBETÜ'S-SĀDİS

EMİR SULṬĀN ʿALEYHİ'R-RAḤMETÜ VE'L-ĠUFRĀN ḤAZRETLERİ'NÜÑ(3)ḤUZŪR-I ŞERİFİNE ŞEYḪ SİNĀN NE VECH-İLE(4)GELÜP NİCE İRŞĀD OLUNDUĠINUÑ BEYĀNIDUR

(5)Ḳuṭbü'l-aḳṭāb ve seyyidü'n-necāb faḫrü'l-evliyā'l-kirām(6) ve zübdetü'l-aṣfiyā'l-ʿi-ẓām ḳıdvetü'l-ʿārifīn ve esvetü'

---

1) menḳabetü/ B18a11 menāḳıbet // C23a11 D20a2 Menḳabat. ..

2) raḥmetü ve'l-ġufrān/ C23a12 raḥmetü'l-raḥmanı// Bu satır B ve D nüshasında yok.

3) Bu satır B ve D nüshasında yok.

4) olındugınun beyānıdur./ C23a13 oldı anı beyān ider.// Bu satır B ve D nüshasında yok.

5) ve seyyidü'n-necāt / B18a11 aḳṭāb faḫrü'l-evliyā'l-kirām.

6) A30a6 B18a12 C23b2 D20a2

30a

(7)l-kāmilīn menbaᶜ-ı mürüvvet-himem ve maḫzen-i vücūd-ı kerem(8) ṣāḥibü'l-ᶜizzi ve'l-ᶜirfān yaᶜni Şeyḫ Sinān ᶜaleyhi'r-raḥmetü'r-raḥman Ḥażret-i Emīr Sulṭān ṭābe-ġerāhü v e ceᶜa-
le(10)l-cennete Meġvāhü'nüñ maḳbūl ḫalifelerin-
B18b1 dendi.K'anlaruñ (11)Mezār-ı Şerīfi ve merkad-i naẓīfi Aydın ilinde Alaşehir nām ḳaṣabçada-ydı.

---

7)kāmilīn...vücūd-ı kerem/B18a13..cūd-ı kerem// C23b2 l-müvaḥḥidin..cūd-ı kerem

8)A30a8 B18a13 C23b3 D20a4

9)ṭābe-ġerāhü/ A30a9 ṭābe-rahu(?)

10)ḫalifelerindendi k'anlaruñ /B18a15 halifelerindendi kim anlaruñ// C23b5 ḫalifelerinden-idi ki anlaruñ// D20a6 halifelerinden idi kim anlaruñ

11) naẓifi...nām ḳasabçada-ydı/ B18b1..laṭīfleri.. kasabada-idi//C23b7 naẓīfleri..adlu ḳaṣabada idi// D20a7 naẓīfleri..kasabacıkda idi.

30b

A30b1 B18b2 C23b7 D20a8 (1)Anda vāki' olmış-ıdı.Rivāyet olunur ki anlaruñ daḫı(2)rūh-ı muṭahharasından her kim müstemid olsa ḫāliya kemāl-i(3)mertebede imdād ider,ber-murād olur.Ḳanḳı ṭālib-i Ḥaḳḳ(4) ve sālik-i rāh-ı ḥaḳīḳat anlaruñ ruḥāniyyetlerine müteveccih(5) olsa anı ṣırāṭ-ı müstaḳīme irşād iderler.Niçe kerre(6)bu emr imtiḥān ve niçe def'a bu ḥāl 'ayān olmışdur.Vesiletü'l-(7) Metālib,fi-cevāhiri'l-Menāḳıb nām kitābuñ(8)ṣaC24a1 ḥibi,Şeyḫ Sinān Ḥażretlerinüñ ḥaḳlarında(9)elfāẓ-ı dürer-bārları ve 'ibārāt-ı gevher-niṣārları(10)bu vech-ile vāki' olmışdur kim zikr olunur. كَانَ وَلِيٌّ مِنْ أَوْلِيَاءِ اللهِ تَعَالَى فَبَارَكَ يَدْعِي بَيْنَ النَّاسِ بِالشَّيْخِ سِنَانْ . وَمَرْقَدُهُ الشَّرِيفُ بِبَلَدِ

---

1) anda..daḫı/A30b1 Anda..anlaruñ//B18b2 olmışdur.. anlaruñ// C23b7 ..olmışdur.Ḥikāyet olunur kim.. daḫı// D20a8 olmışdur.ḥikāyet olunur kim anlaruñ
2) olsa/A20b2..olmasa.
3) ider..olur/B18b4 idüp..olurlar.
4) sālik-i rāh-ı ḥaḳīḳat/ B18 5 rāh-ı ṭarīḳat// D20a11 salik ve rah-ı tarikat.
5) irşād iderler/ B18b6 D20a12 ider// C23b11 iderlerdi.
6) bu emr ..vesiletü / B18b6 imtiḥān 'ayān// D20a1 bu imtiḥān.
7) nām kitābuñ/ B18b7.nām kitabda..
8) ṣāḥibi ..ḥaḳḳında/ B18b7 D20b2 Şeyḫ Sinān..halifelerinden.
9) 'ibārāt-ı gevher-niṣārları/ D20b3 ibārāt-ı güher-nigārları
10) kim zikr olunur// A30b10 zikr olunur//B ve D nüshasında yok.A30b10'dan A31a-8'deki Arapça metnin tercümesi: Halk arasında kendisi Şeyh Sinan diye çağrılır.Mezarı Rum şehirlerinden birindedir.Şöhreti her tarafta bilinir.Onun temiz ruhundan istimdad ederler.Müridleri ve tanınmış kimselerdir.Onun mezarını ziyarete gelirler.Onun hakkında böyle söylenir.Bunun eksiği ve noksanı budur.

A31a1 B18b8 C24a2 D20b4

(1)مِنْ بِلَادِ الرُّوْمِ . تُعْرَفُ بِاَلَّهِ شَهْرْ تَعَفَّنَ عَنِ الْبَيَانْ.
يُقَالُ اَنَّ رُوْحَهُ الطَّاهِرَةَ . اَحَدُ اَرْوَاحِ الْمُتَصَرِّفَةِ الَّتِي
تَمُدُّ الْمُسْتَحِقِّيْنَ . وَتُرَبِّيْ الْمُرِيْدِيْنَ الْفَائِزِيْنَ وَتُوْصِلُ
الطَّالِبِيْنَ الْمُسْتَعِدِّيْنَ وَجَرَبَهُ بَعْضُ الْعُلَمَاءِ اَنْفَاسٍ
مِلْيُوْنَ مَرَّاتٍ . وَقَالَ وَاللّٰهِ الْاَمْرُ كَمَا يُقَالُ وَاللّٰهِ الْاَمْرُ كَمَا
يُقَالُ اِنْتَهَى كَلَامُهُ بِلَا زِيَادَةٍ وَلَا نُقْصَانٍ

B19a1 (8)Rāvi-yi ṣaḥīḥü'l-beyān şöyle rivāyet idüp eydür kim: Mezkūr Şeyḫ Sinān ʿaleyhi'(9)r-raḥmetü ve'l-ġufrān ḥāl-i ḥayātında bu vech-ile ḥikāyet(10)idüp eydür kim benüm pederüm gendü ḥālinde eli emegin(11) yir ve ʿaraḳ-ı cebīni-yle geçinür bir ḳişi-ydi.Sebeb-i maʿīşeti

---

8) Rāvi..ʿaleyhi/ A31a8 D20b10 rāvi eydür mezkur Şeyḫ Sinān aleyhi// B19a2 Rāvi eydür: Şeyḫ// C24a8 Rāvi-yi ṣaḥīḥü'l-beyān şöyle rivāyet idüp eydür kim mezkūr.

9)r-raḥmetü ve'l-ġufrān/ B19a2 r-raḥmetü ve'l-rıḍvān..// D20b11 l-maġfirtü ve'l-riḍvān

10) idüp eydür kim..emegin/ B19a2 eydüpdür kim.. gendü ḥālinde// C24a11.. emegi-yle // D20b13 ... ḥālinde ve araḳ-ı cebīniyle

11) yir..geçinür / A31a11... geçinür..//B19a3-4 C24a11 D20b13 ve ..geçinür..

31b

A31b1 B19a4 C24a11 D21a1 (1) Ẓāhire çift ve bustān-ıdı.Günlerde bir gün (2) ben ol vaḳt sıġar-ı sīnde-ydüm.Henüz müddet-i ʿömrüm(3) biş yaşına irmiş-idi.Peḏerüm baña eyitdi: İ oġul gel senüñ-ile(4) Bustāna varalum didi.Ben daḫı n'ola,didüm.Pes bir miḳdār ḳavun (5) ve ḳarpuz çekirdegin bir hegbeye ḳoyup anuñ-ıla bile (6) bustāna vardum.Peḏerüm baña eyitdi: İ oġul sen bunda ḳarar ġyle. Ben yine eve

---

1) A31b1 B19a4 C24a12 D21a1

2) ben.. henüz / B19a6 benüm daḫı müdet-i ömrüm// C24a12 ol vaḳt ....henüz // D21a1 ben..idüm. Müddet-i ömrüm

3) biş...gel senüñ-ile/ A31b3 irmiş-idüm// B19a5 irmiş-idi(Bu cümle birinci satıra eklenmiş) // C24a13 babam//

4) varlum didi/ A31b4 C24b1 D21a4 varalum bn daḫı // B15a6 varalum didi.

5) ḳarpuz..anuñ-ıla bile// B19a8 ma'an//C25a2 ḳoyduḳ bir merkebe yükledük.

6) bustāna..ḳarār/A31b6 peḏer..eyitdi.Oġul // B14a9 pederüm..eyitdi: i oġul çekirdegi az getürmişüz.// C24b3 bustān yirine varduḳ..eyitdi oġul // D21a eyitdi: i oġul

31b

varayın daḫı çekirdek getüreyem,az getür-
(8)mişüz.Bu gün bu çekirdek bize ekmege yet-
mez diyüp revāne oldı.(9) Ben bustānda tenhā
ḳaldum.Nā-gāh anı gördüm kim bir yeşil ʿimāme
(10) ṣarınmış ve yeşil libās giymiş nūr-ı ke-
rāmete gark(11) ve lemeʿān-i vilāyete müstaġ-
raḳ olmış bir süvār çıḳā geldi anuñ yüzi

---

7) varayın daḫı çekirdek getüreyem/ B19a10....
biraz çekirdek daḫı getüreyin didi.//C24b5
varayın evden daḫı çekirdek getüreyin.sen
burada ārām eyle.

8) bu gün...revāne oldı/ A31b8 bu gün bize//
B19a11 bu gün bu çekirdek..didi//C24b4 çe-
kirdegi az getürmişüz bu gün bize// D21a8
bu gün bu bize

9) Ben... imāme // A31b9 ḳaldum.Anı gördüm
nā-gāh// B19a10 tenhā yalñuz ḳaldum.Nā-gāh
anı gördüm bir.

10) libās/ B19a13 C24b7 libāslar

11) müstaġraḳ olmış...anuñ yüzi / A31b11 geldi
yüzi B19a14 C24b3 D21a12 müstaġraḳ bir ...
onuñ yüzi.

32a

A32a1 B19a14 C24b8 D21a12 B19b1 D21b1 C25a1

(1)nūrından ṭurduġum yir pür-nūr oldı.Bu sebebden ḳalbüm(2) meserūr oldı.Benüm yanuma geldi. Baña luṭf-ıla selām virdi.(3)Ben daḫı taʿẓīm ü tekrīm idüp selāmın aldum.Ḳarşu vardum. El ḳavşurup(4) edeb-ile ṭurdum.Benden ḳavun ve ḳarpuz çekirdegin istedi.(5)Ben daḫı bir miḳdār çekirdek virdüm. ʿAceb bundan muraḏı(6)neyiki diyü fikr itdüm.Ol kimsenüñ celālet ü mehābetinden

---

1) ṭurduġum yir/ B19a14 durduġum..benüm ḳalbüm// C24b9 mekānı// D21a13 benüm ḳalbüm

2) oldı..virdi/ / B19b1 D21b1 oldı ve .. gelüp luṭf-ıla baña

3) taʿẓīm .... ḳavşurup/ A32a3 taʿẓīm tekrīm// B19b2 ʿaleyke aldum ve ḳarşusına el ḳavşurup // C24b11 taʿẓīm-ile tekrīm idüp..... ḳarşu varup// D21b2 ḳarşusına el ḳavşurup

4) edeb-ile...istedi/ B19b2 durdum..çekirdegi// C24b11 ṭurdum..çekirdeginden çekirdek istedi// D21b3 edeb-ile ..çekirdeginden çekirdek istedi.

5) ben daḫı.. murādı / B19b3 virdüm aceb(satırın başıydı)// D21b4 ben daḫı..ʿaceb bunı

6) neyiki..mehābetinden / B19b4 neyler ola didüm..idüp ...mehābet ü celāletinden// C25a1 mehābeti ve celāletinden // D21b5 neyler ki didüm..idüp mehābet ve celāletinden

(7) şaşdum.Bañа tamām ḥayret geldi.Çünki ol ʿazīz ol çekir(8)dekleri mübārek eline aldı, hemān-dem bismi'l-lāhi'r-raḥmani'r-raḥīm(9)diyüp ol çekirdekleri dikdi.Bi'ʿizni' l-lāhi Taʿālā hemān-dem(10) ol çekirdekler bitdi. Yaprak virdi,döl döş bıraġup(11) fi'l-ḥāl ḳavun ve ḳarpuz ḥāṣıl oldı.Pes bañа işāret

---

7) şaşdum...çekirdekleri// A32a7 şaşdum..ol ʿazīz çekirdekleri// B19b5 D21b6 Bañа... çünkim ol ʿazīz ol çekirdekleri// C25a1 Tamām bañа..çünkim ol ʿazīz çekirdekleri

8) mübārek...raḥīm/ B19b6 D21b8 eline alup bismi'l-lāhi'r-raḥmani'r-raḥīm

9) diyüp...hemān-dem/ B19b6 diyüp yire dikdi.. fi'l-ḥāl// C25a3 diyüp ol çekirdekleri atdı.. taʿālā // D21b9 diyüp çekirdekleri yire dikdi...taʿālā

10) yaprak virdi,döl döş bıraġup/ B19b7 yaprakландı ve çiçeklendi döl döküp // C25a4 yaprakландı döl bıraġup D21b10 yaprakланup çiçeklendi döl döküp.

11) fi'l-ḥāl...ḳarpuz ḥāṣıl oldı/ B19b8 ḳavun ve ḳarpuz bitüp ḥāṣıl oldı// D21b11 fi'l-ḥāl.. bitüp ḥāṣıl oldı.

32b

A32b1 B19b9 C25a5 D21b12 D22a1

(1) eyledi: Oğul şol ḳarpuzı baña getür didi. Ben daḫı ʿalā'r-re'si(2) ve'l-ʿayn diyü ol buyurdukları ḳarpuzı ḳoparup mübārek eline (3)şunıvirdüm.Ol ḳarpuzı mübārek eline alup iki pāre (4)ḳıldı nıṣfını baña şunıvirdi. Eyitdi: Oğul bu senüñ naṣībüñdür.(5)Bunı sen yi didi.Ben daḫı ol yarım ḳarpuzı alup mübārek

---

1) eyledi...ʿalā'r-re'si/ A32b1 getür.ʿAla'r-re'si// B19b9 eyledi kim..getür.Didi ben daḫı ʿala'r-re'si // C25a5 itdi...ḳarpuzı getür.Didi ben daḫı ʿala'r-re'si// D21b12 getür didi.Ben daḫı ʿala'r-re'si

2) ve'l-ʿayn..eline/ A32b2 ḳarpuzı ḳoparup// B19b10 D21b13 diyüp...ḳoparup mübārek eline // C25a6 diyüp..buyurduğı...ḳoparıp

3) şunı virdüm..pāre/ A32b3 şunıvirdüm ḳarpuzı // B19b11 D22a1 şunıvirdüm ol ḳarpuzı iki pāre// C25a7 şunıvirdüm mübārek

4) ḳıldı...şunıvirdi/B19b11 eyledi..şundı//C25a8 virdi.// D22a3 itdi...şundı..ʿ oğul.

5) Bunı..mübārek/ A32b5 yi.Ben daḫı// B19b12 sen yi didi.ben..mübārek elin öpüp ol yarım ḳarpuzı// C25a9 bunı sen yiyesin...mübārek elini öpüp ol yarım ḳarpuzı//D22a3 sen yiyesin didi..mübārek elini öpüp ol yarım ḳarpuzı.

(6)elin öpdüm.ve ḳalan yarusını daḫı baña ṣunı-
virdi.(7)Eyitdi: Oġul bu babañuñ ḥiṣṣesidür.
B20a1 Geldügi zamānda aña viresin didi.(8)Anı daḫı
alup yine mübārek elin öpdüm.Bundan ṣoñra (9)
baña eyitdi: Oġul babañ gelicek di,seni alup
baña Burusa'ya (10) getürsün.Şimdiden ṣoñra
sen benüm oġlum ol.(11) Benüm[illegible] şehr-i Bu-
rusa'da şimden girü bilece ol didi.Beyt:

---

6) elin..ṣunıvirdi/ A32b6 Bu bir nıṣf-ı aḫırini baña // B19b14 D22a4 aldum ve ḳalan // C25a10 aldum.Bu bir nıṣfını daḫı.

7) Eyitdi..didi/ A32b7 eyitdi bu babañuñ ...viresin// B19b15 oġul bu pederüñüñ..geldüginde aña... didi// C25a1 eyitdi.Oġul bu babañuñ ...viresin// D22a5 eyitdi oġul bu pederüñüñ ...vaḳt ...didi.

8) alup yine..elin öpdüm/ A32b8 daḫı yine alup// B20a1 C25a11 D22a6 alup yine.. elini

9) babañ...Burusa'ya/ B20a2 pederüñ. .di kim.. alup Burusa'ya baña// C25a12 pederüñ gelicek seni // D22a8 pederüñ gelicek de(دیی) alup Burusa'ya baña

10) getürsün...şimdiden ṣoñra/ B20a3 D22a9 şimden girü// C25a13 getürsin

11) Benüm[illegible] .Beyt/ A32b11 Burusa'da bile ol didi// B20a3 Benüm-ile Burusa'da bile ol didi. Naẓm// C25b1 Burusa'da..Naẓm// D22a9 benüm-ile Burusa'ya bile ol didi Naẓm

33a

A33a1 B20a4 C26b2 D22a10

1 Bu muḳarrerdür cihānda söylenür
Ḳanda bir Ḳābil olursa şeylanur

2 Şeyḫ-ı kāmil añā eyler terbiyet
Ḥaḳḳa irer bulur andan mekrümet

3 Ḳābil-i şākird olan kāmil olur
Varı şeyḫuñ hep añā ḥāṣıl olur

4 Dād-ı Ḥaḳ'dur iste Ḥaḳ'dan Şevkiyā
لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ

5 Ben daḫı baş u cān üstine didüm.Pes yine selām

---

1)olursa şeylanur/B20a5 olursa söylenür//C25b2 var-ısa şeylanur.

2)irer..mekrümet/B20a6 irer..ʿafiyet//D22a12 erür...ʿafiyet

3)Ḳābil-i şākird..hep añā/ A33a3 C25b4 ana hep // B20a6 Ḳābil-i kāmil şakird olan ḳāmil olur..
hep añā// D22a13 hep añā

4) لَيْسَ /B ve D nüshasında yok:(Tercüme bk. v.27b-nr 7)

5) Negr ...baş u cān üstine/ B20a8 cān u baş üzere ..// D22b1 Ben daḫı...

(6) virüp geldügi cānibe müteveccih olup gitdi.
(7)Ben daḫı taʿaccüb ʿāleminde vālih ü medhūş bu ne ḥāletdür(8)diyüp bī-hūş ṭurur-ken gördüm peder-i ʿazīzüm çıḳa(9)geldi.Beni baḥr-ı efkārda dil-figār gördi.Busitānuñ(10)içinde bitenleri gördi.Eyitdi: İ gözüm nūrı(11) ve gönlüm surūri bu bitenler nedür diyü benden istifsār

---

6) cānibe müteveccih olup/ C25b7 ..ṭarafa revāne oldı.

7) ʿaleminde / B20a9 ...ʿalemine..

8) bī-hūş ṭurur-ken ...peder-i ʿazīzüm/ B20a10 durur-ken... pederüm.

9) A33a9 B20a11 C25b9 D22b4

10) bitenleri gördi eyitdi/ B2a12 bitenlere naẓar itdi ve// C25b10 içindekilere naẓar itdi eyitdi// D22b5 bitenlere naẓar itdi eyitdi.

11) gönlüm..istifsār / B20a13 gönlümüñ..su'al// D22b6 gönlümüñ...istifsār

A33b1 B22a14 C25b11 D22b7 (1)itdi.Ben dahı olan vāḳı'a-yı ḥālı 'ale't-tafṣīl taḳrīr eyledüm(2).Hemān-dem bi-tevaḳkuf Burusa cānibine müteveccih olduḳ.(3)Gelüp

C26a1 şehr-i Burusa'nuñ içine girdük,bir miḳdār(4) gitdük.Ḥiṣār içinde bir ḳapuya irdük.Ne ḳapu der-i (5)devlet ve āsitāne-i sa'ādet-imiş. Pederüm baña eyitdi: İ oġul(6)gel bu ḳapuyı uralum.Ḥaḳḳ Ta'ālā 'ināyet eyleye.ola kim bustānda

---

1) ben... eyledüm/ B20a14 D22b7 'ale't-tafṣīl olan ma-vaka'yı bir bir taḳrīr.../// C25b11 eyledi... olan aḥvāli ve mısdaḳ-ı ḥāli

2) müteveccih / C25b13 ..revāne

3) Gelüp...bir miḳdār / B20b1 çün..biraz.

4) gitdük.Ḥiṣār içinde ...irdük/ B20b1 C26a1 gitdük bir ḳapuya // D22b9 gelüp bir .... yüz virdük(yüz satır üzerinde)

5) pederüm baña eyitdi/ A33b5 C26a2 D22b10 pederüm eyitdi// B20b2 pederüm baña

6) gel...bustānda / A33b6 Gel ḳapuyı ḳar' idelüm ...ol // B20a3 gel bu müşerref ḳapuyı.. ...'ināyet ide..bustānda// C26a2 gel bu ḳapuyı ḳar' idelüm..idüp ol // D22b11 gel bir ḳapuyı ḳar' idelüm....ide ol

(7)sañe ẓāhir olan Emīr'i bulavuz veyāhūd kim-idügin añlar(8) bir kimse çıḳa bize delālet eyle-

D23a1 ye, murāda vaṣıl olavuz.(9)diyüp ol ḳapuyı dögdük,içinden gördüm kim(10) ol bañe bustānda ẓāhir olan kimse çıḳdı.Ḳarşu varduḳ.'İzzet-ile selām virdük.Mübārek ellerüñ öpdük pederüme(11)eyitdi: Bu oġlancuġı bañe vir.Min-baʿd benüm oġlum olsun.

---

7)Emīr'i ... anlar/ A33b7 Emīr'i bilür,kim-idügin añlar// B20b5 seyyidi...idügin bir bilür// C26a4 Emīr'i ... ve kim-idügin bilür// D22b12 Emīr'i... ve kim idügin añlar.

8)kimse çıḳa...olavuz / B20b5 ḳişi bulavuz//D22b12 kimsene.

9) diyüp...kim/ A33b9 diyüp ḳapu daḳ eyledük// B20b6 didi ve ....içerüden gördük// C26a5 diyüp ḳapuyı ḳaḳıdı içerüden gördük//D23a1 diyü bu ḳapuyı ḳaḳıdük(?)...gördük.

10) ol..pederüme / A33b10 ol bañe ẓāhir..çıḳdı.. pederüme/ B20b7 bañe bustānda...kişi çıḳdı pederüme // C26a6 ol bañe ẓāhir...yaʿni ol Emīr-i ʿazīz çıḳa geldi... pederüme // D23a1 bañe ẓāhir...çıḳdı.Pederüme .

11) vir min-baʿd benüm / B20b8 C26a8 D23a2 vir benüm

34a

A34a1 . B20b8 C26a9 D23a3

(1) Benüm yanumda ṭursun didi.Pes pederüm daḥı anuñ elin öpüp (2) ayaġına düşdi.Ḳuluñdur sulṭānum ḳabul eyle diyüp beni anlara teslīm(3) eyledi ve ḫayr duʿāsını alup geldügi cānibe rücūʿ itdi(4) gitdi.Ben anda ḳaldum.Ol kimse benüm elüme yapışup(5) beni saʿādet-ḫānesine iletdi.Ol kimse meger bārān-ı seḥāb-ı(6) raḥmet ve şems-i āsümān-ʿizzi ü devlet ve sulṭānü's-sādāt

---

1) Benüm...öpüp/ A34a1 benüm...ṭursun.Pes//B20b8 yanumda ṭursun didi.Pederüm daḥı elini öpüp// C26a9 benüm...ṭursun pes...ellerin öpüp//D23a3 yanumda ṭursun pes ...daḥı elin öpüp

2) ḳuluñdur...teslim/ A34a2 B20b9 D23a4 ḳuluñdur diyüp beni anlara teslim itdi.

3) rücuʿ itdi./ C26a12 revāne oldı.// B ve D nüshasında yok.

4) gitdi...yapışup / B20b11 gitdi.Andan ol kişi// C26a12 ol kimse..yapışup ../ D23a5 gitdi ol kimse...yapışup.

5) ben.. iletdi ol kimse meger // A34a5 iletdi. Ol meger // B20b12 iletdi.Meger // C26a12 yapışup saʿādet-ḫānesine.

6) devlet ve sulṭān / A34a6 C26b1 devlet sulṭān

34a

C26b1 (7)ve menbaʿü'l-ʿizzı ve's-saʿādāt yaʿni Seyyid Muḥammedi Buḫāri (8) ʿaleyhi'r-raḥmetü'l-Bāri eş-şehīrü bi-Emīr Sulṭān-ımış(9).Ben kemter kemīneyi içerü iletdi.Ḥelāli Sulṭān Ḫātūn kim.(10)Yıldırım Bāyezīd Ḫān ʿaleyhi'r-raḥmetü ve'r-rıḍvānuñ(11) kerīme vü şāliḥa zāhide vü ʿabide ḳızınuñ yanına iletdi:

---

7) ve's-saʿādāt / B20b14 D23a8 ve'ş-şemāvāt

8) l-bārī eş-şehīrü bi-Emīr Sulṭān-ımış// B20b15 ḥażretlerinüñ maḥremleri-ydi.// C26b9 sulṭān ḥażretleri-imiş// D23a9 ..ve'l-raḥmān ḥażretlerinüñ kerimeleridür.

9) içerü.. Ḫātūn / A34a9 ..helāli sulṭān kim.// C26b3 içeriiye ...Sulṭān Ḫātūn kim// B ve D nüshasında bu satır yok.

10) Han..ve'r-rıḍvānuñ / C26b5 ..Ḫānuñ...ve'l-ġufrān // B ve D nüshalarında bu satır yok.

11) ḳızınuñ yanına iletdi./ B20b15 anuñ yanına iletdi.Eyitdi kim// C26b6 ḳızıdur anuñ yanına // D23a10 anuñ yanuna iletdi.

34b

A34b1 B21a1 (1)Sañā bir ağul getürdüm didi.Ba'dehü eyitdi. (2)Ġālibā bunuñ ḳarnı açdur ve yoldan gelmişdür; müsāfirimüzdür(3) biraz un getürüñ buña bulamaç idelüm,yisün didi.Pes Sulṭān Ḫātūn daḫı(4)lüṭflarından varup bir çanaġ-ıla un getürdi.(5)Emīr Sulṭān gendüsi bardaġ-ıla şu getürdi.Çanaġa

---

1) didi.Ba'dehü eyitdi/ B'de yok.//D23a10 getürdüm.Ba'dehü.

2) Ġālibā... ve yoldan/ A34b2 C26b7 Ġālibā..açdur.Yoldan.../ B21a1 D23a11 bunuñ...açdur ve yoldan.

3) Biraz...daḫı / A34b3 Bulamaç..un getürüñ.Sulṭān Ḫātūn daḫı // B21a2 biraz un getürüñ bulamaç ...yisün didi pes... daḫı // C26b8 buña bulamaç ....un getürüñ didi.Sulṭān..daḫı// D23a12 un getürüñ bulamaç idelüm didi.Sulṭān Ḫātūn...

4) lutflarından varup bir çanaġ-ıla / C26b9 bir çanaġ-ıla..

5) gendüsi...getürdi./ B21a4 gendüleri..getürüp. // D23b1 gendüsi.. getürüp..

34b

(6)ḳoydı.Ocaġa ḳodılar.Sulṭān Ḫātūn gendüsi ka-
rışdur(7)dı.Fi'l-ḥāl ısıcaḳ südli bulamaç ol-
dı.Benüm daḫı ol zamāndan berü ekṣer evḳatda
(8)ta'āmum ol aṣl ve ol maḳūle bulamaç-ıdı.
Merḥūm Şeyḫ Sinān(9)yemīn idüp eydür kim
'ömrümde ben anuñ gibi ṭatlu ta'ām(10)gör-
medüm ve yemedüm.Niçe müddet-i medīd Emīr
Sulṭān'uñ ḫiẓmet-i (11)şerīfinde oldum.Ba-
ña terbiyet eyledi.Andan ṣoñra Emīr Sulṭān
baña ḫilāfet

---

6)ḳoydı...ḳarışdurdı/ B21a5 ḳoydı.Sulṭān Hā-
tūn ḳarışdurup// C26b10 ḳoydı.Yıldırım pā-
diṣāhuñ kerimesi ḳaruşdur// D23b2 ḳoydı ve
Sulṭān Ḫātūn ḳarışdurup

7)fi'l-ḥāl..evḳāt/ A34b7 sıcaḳ südli..oldı
ekṣer vaḳtda// B21b5 fi'l-ḥāl südlü bula-
ma eyledi.Benüm daḫı..berü// C26b11 oldı.
Ekṣer evḳātde // D33b3 fi'l-ḥāl südlü..ey-
ledi.Ekṣer evḳātde.

8)ta'āmuñ..bulamaç-ıdı// A34b8 D23b13 benüm
ta'āmum// B21a7 ta'āmum o maḳūle bulamaç
idi// C26b12 benüm ta'āmum ol maḳūle..idi.

9) Yemīn..ta'ām/ A34b9 eydür 'ömrümde..le-
ẕīẕ ta'ām// B21a8 ḳasem-i billāh ider kim
'ömrümde anuñ// C26b13 yemīn-i billāh...
eydürler kim..leẕīẕ ta'ām// D23b yemīn-i
billāh... gibi ta'ām

10) görmedüm..ḫiẓmet / A34b10 yemedüm.Müddet//
B21b8 yemedüm.Niçe// C27a1 yemedüm ve her-
giz görmedüm müddaet// D23b5 yimedüm ve müd-
det.

11) şerīfinde..ḫilāfet/ A34b11 Andan ṣoñra ḫi-
lāfet// B21a9 şerīflerinde oldum.Ba'dehü
Emīr Efendi baña//C27a2 oldum.Bundan ṣoñra//
D23b6 oldum.Bundan soñra Emīr Efendi.

35a

A35a1 B21a10 C27a2 D23b7 (1)virdi.Emr-i Şerīfleri-yle Alaşehr'e geldüm. Ḳarār itdüm diyü buyurdı.

2 MENḲIBETÜ'S-SĀBİ'

3 HAŻRET-İ EMĪR SULṬĀN 'ALEYHİ'R-RAḤMETÜ VE'L-ĠUFRĀN'UÑ ḪULEFĀSINDAN(4)ŞARU SİNĀN NĀM ḪALĪFESİNE ṬĀBE-SERĀḤÜ(5)MECLİS-İ ŞERĪFİNDE UYḪU ĠALEBE İDÜP NĀYİM OLDUKDAN(sonra) (6)NE VĀḲİ' OLDUĠINUÑ BEYĀNINDADUR:

---

1) ḳarār itdüm/ C27a3 ḳarār eyledüm// B21a11 D23b8 geldüm diyü buyurdı.

2) Menḳıbetü's-sābi'/B21a11 Menaḳıbetü's-sābi'// C30b3 El-Menḳıbetü's-Semāne(Bu nüshada menaḳıbların sırası değişmiştir.)

3) Ġufrānuñ ḫulefāsından/ A35a3 Ġufrānuñ//C30b4 ġufranuñ ḫulefāsından.../// B ve D nüsnasında bu başlık yok.

4) Saru... serāḥü / C30b4 Ḫalīfe

5) Meclis...ṣoñra/ A35a5 Meclis...olduḳdan// C30b4 uyḫu... ḥīn-i nevme

6) Ne vāḳi' olduġınuñ / C30b5 vāḳi' olan aḥvālin....

35a

(7) Rāvī eydür: Ol zamānda evliyā u'l-lāhdan bir kimse(8) var-ıdı.Ṣaru Sinān dimek-ile meşhūr ve ma'rūf-ıdı(9) Şimdi ol 'azīzün mezār-ı şerīfi ve merḳad-ı münīfi livā-y (10)Ḳarasi'de Edremüd nām ḳaṣabanuñ ḳurbındadur.Ehline(11) ma'lūmdur ve ziyāret-gāh olmışdur.Ḥikāyet edüp

---

7) Rāvī...kimse/ B21a12 zamān..kişi// C30b6 Rāvīler şöyle rivāyet iderler kim// D23b8 zamān... kimse.

8) Ṣaru Sinān dimekle meşhūr/ B21a13 C30b7 D23b9 Ṣarı Yūsuf dimekle

9) Mezār... livā/ B21a13 D23b10 mezārı livā// C30b8 mezār-ı şerīfi livā

10) Ḳaraṣi'de... ehline / B21a14 D23b11 Ḳaraṣı'da Edremīd ... kaṣabanuñ

11) ma'lūm...idüp / A35a11 ma'lūmdur.Ziyāret// B21a5 D23b12 ma'lūmdur ve ziyāret-gāh olmışdur// C30b9 Ḥikāyet idüp(Bu satırın bundan önceki kısmı yok.)

35b

A35b1 B21b1 C30b8 D23b12 (1) Mezkūr ʿāzīz eydür kim: Emīr Sulṭān'ı ziyāret itmege (2) vardum buluşdum.Meclis-i şerīfinde bir mikdār cülūs itdüm.(3)Nā-gāh bana ziyāde uyku ġalebe kıldı. Pes Emīr Sulṭān(4)kuddise sırrahū benüm ḥālumı maʿlūm idinüp bana meclisde (5) yir gösterdi.Eyitdi: ʿAceb olmaz istirāḥāt it diyü buyurdı.Ben daḫı (6) ḥicāb itdüm,yatmadum.Merre-i sāniyede yine buyurdı kim: Kelāmumuza

---

1) mezkūr... itmege/ A35b1 eydür.Emīr //B21a15 ḥikāyet ider kim Emīr sulṭāna // C30b9 eydürler kim Emīr Sulṭān'a // D23b12...ḥikāyet idüp eydür kim Emīr Sulṭān'a

2) buluşdum/ B21b1 D23b13 ..vardum.Meclis-i Şerīfinde.

3) ziyāde uyku..kıldı/ B21b2 nevm ..eyledi// C30b11 nevm... itdi// D24a1 ziyān(?)nevm... eyledi.

4) kuddise... meclisde / B21b3 C30b11 sırrahu meclisinde bana// D24a2 kaddese meclisinde bana.

5) it..ben daḫı/ A35b5 C30b12 it diyü buyurdı// B21b4 D24a3 it diyü buyurdı.Ben daḫı

6) ḥicāb...kelāmumuza / A35b6 buyurdı kelāmumuza // B21b5 idüp... yine buyurur kim// C30b13 gine buyurdı kelāmumuza // D24a4 idüp... yine buyurup kelāmumuza

35b

C31a1 (7)muḫālefet eyleme istirāḥat eyle didi.Pes ben daḫı Emīr Sulṭān'uñ emrine (8) imtiṣāl idüp buyurdukları küşede yatdum uyudum.(9) Fi'l-ḥāl bir vehm-nāk düş gördüm.Belüñleyüp oyandum.(10)Gördüm kim Emīr Sulṭān'uñ mübārek elinde bir yeşil ḳalḳan yatduġum (11)zamānda yoġ-ıdı.Baña naẓar idüp eyitdi:Baña mültefit olma istirāḥat eyle didi.

---

7) muḫālefet...emrine/ A35b7 eyle.Pes Emīr Sulṭān'uñ// B21b6 itme..it didi.Pes emrine// C31a1 eyle.Pes ben daḫı emirlerine// D24a5 itme...eyle didi.Pes emrine.

8) imtiṣāl... uyudum/ B21b6 muḫālefet itmeyüp... yatup// C31a1 imtiṣalen ...vardum.Ḳarār idüp yatdum // D24a6 yatup

9) oyandum / B21b8 oyandum ne gördüm // D24a9 oyanup ne

10) gördüm... yatduġum/ A35b10 D24a7 Gördüm Emīr// B21b7 sulṭān'uñ elinde// C31a4 ḳalḳan ṭutar yatduġum

11) zamāna ...didi / A35b11 eyitdi mültefit olma... istirāḥat eyle // B21b10 D24a9 istirāḥat it didi// C31a4 vaḳtin...naẓar itdi.. eyitdi.Mültefit..istirāḥat it didi.

36a

A36a1 B21b11 (1)Tekrār emr-i şerīflerine imtiṣāl itdüm yine yatdum(2)uyudum.Yine evvelgi düşden ziyāde ḫavf-nāk bir düş(3)daḫı gördüm.Yine beliñleyüp oyandum bi'l-külliye(4) uyḳu başumdan gitdi,sıçradı ḳalḳdum gördüm kim Emīr Sulṭān'uñ(5)ḥużūr-ı şerīfinde iki oḳ yatur.Evvel yoġ-ıdı. Ben eyitdüm: Sulṭān'um benüm

---

1) itdüm/ B21b11 C31a6 ..idüp

2) uyudum...düş/ B21b12 D24a11 uyudum evvelginden ziyāde ḳorḳulu // C31a6 uyudum evvelki.. ..ḳorḳulu

3) daḫı... bi'l-küllıye/ B21b12 gördüm//D24a11 daḫı gördüm

4) uyḳu...sulṭān'uñ / A36a4 ḳalḳdum Emīr// B21b13 başumdan sıçradı gördüm ki Emīr// C31a8 ḳalḳdum gördüm kim Emīr..ḥażretleriniñ // D24a12 başumdan sıçrayup gördüm kim Emīr

5) ḥużūr...sulṭānum/ A36a5 yatur.Ben eyitdüm// B21b14 şerīflerinde ..yatur Ben eyitdüm// C31a9 yatur evvel yoġ-ıdı Ben eyitdüm// D24a13 sulṭānum benüm.

(6) bu gördügüm düşler ile bu oḳlarun̄ aṣlı nedür? diyü(7) suvāl itdüm. Cevāb virüp eyitdiler kim : Tatar(8) diyārında Ḳırım nām şehirde bir muḥibbümüz var-ıdı.(9) Şimdi bizüm cānibümüze müteveccih olup seni bizüm (10) meclisimüzde yatup uyur gördi maʿlūm idüp ḫāṭırı (11) perīşān olup seni ḳaṣd itdi ki helāk ide fi'l-ḥāl

---

6) A36a6, B21b15 C31a10 D24b1

7) eyitdiler kim/ C31a11 eyitdiler ki

8) diyārında... var-ıdı / B22a2 var dı// C31a12 vilāyetinde .... var.

9) şimdi...bizüm / B22a3 teveccüh idüp bizüm// D24b4 teveccüh idüp

10) meclisimüzde ..ḫāṭırı / A36a10 maʿlūm idinüp // B22a3 yatduġını göricek ḫāṭırı//C31a13 uyuduguñı maʿlūm idinüp // D24b5 uyuduġuñı ma'lūm idüp

11) perīşān...fi'l-ḥāl// B22a4 seni helāk itmege ḳaṣd itdi // C31b1 perīşān ḫāṭır olup...helāk itmege ḳaṣd eyledi// D24b5 helāk itmege ḳaṣd itdi.

36b

A36b1 B22a5 C31b2 D24b6

(1) ben dahı ḳudret ḳalḳanını ḳarşu ṭutdum.Gördi ki (2) atdūġı oḳ te'ṯīr itmedi.Muẓṭarib olup bir dahı atdı.(3)Fi'l-ḥāl yine ḳudret ḳalḳanını ḳarşu tutdum def'(4)itdüm.Ol dahı muḳabele ḳılan kimdür göreyüm?(5)diyü müteveccih oldı.Bildi ki ṣāḥib-i meclisüñ(6)iẕni-yle yatmışsın.Pes atdūġı oḳ te'ṯir

---

1) dahı... gördi ki / B22a5 ...gördi kim// D24b6 dahi (بنده فی)

2) olup / A36b2 muẓṭarib bir // B22a6 C31b3 D24b7 muẓṭarib olup bir

3) fi'l-ḥāl... def' / B22a7 fi'l-ḥāl ḳudret ḳalḳanın yine ḳarşu virüp def' // C31b3 Yine ... ḳalḳanı birle def'// D24b8 fi'l-ḥāl ...ḳalḳanı birle yine def'

4) itdüm... göreyüm / B22a7 C31b4 D24b9 itdüm. muḳabele ḳılan kimdür.

5) oldı ... ki / B22a8 D24b9 olup... kim

6) yatmışsın,Pes // B22a9 yatup uyumışsın.Pes

36b

(7)itmedügine Ḥaḳ Taʿālā Ḥażreti'ne ḥamd-i bī-ḥad(8) ve şükr-i bī-ʿadʿözr itdi vaʾllāhü aʿlem bi's-sevāb

9 MENKIBETÜ'S-SĀMĪN

10 EMĪR SULṬĀN ʿALEYHİ'R-RAḤMETÜ VE'L-ĠUFRĀN'UÑ ḤULEFĀSINDAN(11)BİRİ ĠAZĀYA VARUP ṢOÑRA İKİNCİ DEFʿADA ESĪR

---

7) itmedügine... ḥamdi bī-ḥad/ B22a10 D24b10 itmedügine Ḥaḳ Taʿālāya

8) şükr... sevāb/ B22a10 şükürler idüp bize iʿtiẕār itdi//C31a6 şükr-i bī-ʿad idüp bize envaʿ iʿtiẕārlar eyledi.//D24b10 şükr idüp bize iʿtiẕār eyledi.

9) Menḳıbetü'ş-şāmīn / B22a11 menaḳıbātü'ş-şāmīn// C31b7 Menḳıbetü't-tāsıʿ

10) A36b10 C31b8 Bu satır B ve D nüshasında yok.

11) varup ṣoñra ikinci / C31b9 varup ikinci

37a

A37a1 C31b9 (1) OLUP ḤAẒRET-İ EMĪR SULṬĀN NİCE ḤALĀṢ
2)İTDÜGİNÜÑ BEYĀNINDADUR

(3)Rivāyet olunur kim sulṭānü'l-mücāhidīn ve bür(4)hānü'l-muḥaḳḳiḳīn Ḥaẓret-i Emīr Sulṭān ʿaleyhi'r-raḥmetü(5) ve'l-ġufranuñ ḫulefāsın-
D25a1 dan bir ʿazīz var-ıdı.(6)Ḳendünün sergüẕeş-
C32a1 tinden ve mā-vaḳ'a-ı (7)ḥālini bu vech-ile ḥikāyet idüp eydür kim

---

1) olup... ḫalāṣ /C31b9 olup nice ḫalāṣ

2) itdüginün beyānındadur / C31b10 olduġun beyān ider.

3) Rivāyet olunur kim/ C31b1 Rivāyet-i ṣaḥīḥ ve ḥikāyet-i melih olunur sulṭān..

4) ʿaleyhi'r-raḥmetü / B22a12 D24b13'de bu terkip yok.

5) ve'l-ġufrān'uñ / C31b12 ve'l-ġufrān ḥaẓreti'nüñ..// B22a11 D24b13 yok.

6) sergüẕeştinden / C31b13 D25a1 sergüẕeştin...

7) ḥālini / B22a14 D25a1 ḥālin.

37a

B22b1 (8)bir gün ben faḳīr Emīr Sulṭān'a varup ḫayır du'ā ḳıldurup (9) mücāhid-i fi sebīli'l-lāh ile küffāra ġazāya git-(10)mege 'icāzet istedüm.Ammā Emīr Sulṭān tābe(11)-gerāhū ben bendesine buyurdı kim: Bir kerre ġazā ḳıl ikinciye

---

8) Bir... ḳıldurup / A37a8 gün faḳīr...sulṭān'a ḫayır du'ā ḳıldurup // B22a15 D25a2 ..ben faḳīr... sulṭān'a ḫayır du'ā itdürüp ġazāya // C32a1 ben faḳīr ... sulṭāna varup ḫayır du'ā ḳıldurup ġazāya varmaġa ve

9) mücāhid...gitmege/ B22b15 mücāhidīn-i fi sebīli'l-lāh küffāra.. gidem// C32a2 mücāhidīn ile ġazā itmege // D25a3 mücāhidīn-i .... gidüm(?)

10) 'icāzet ...ṭābe / B22b1 D25a4 amma Emīr Sulṭān(satırın başı ve sonu yok) // C32a3 izin ṭaleb eyledüm .

11) sırāhū... ikinciye / A37a11 bendesine bir kerre // B22b1 ben bendesine buyurdı kim.. ġazā it.// C32a3 bendesine bir kerre... ikincisine // D25a4 ben bendesine bir kerre.

37b

A37b1 B22b2 C32a4 D25a2

(1)izin yokdur didi.Pes biz dahı evvelā suhūlet-i vech-ile (2) ve āsān ṭarīḳ-ile ġazāya varduḳ ol ġāziler ile (3) küffār-ı füccārı ġāret ḳılup çoḳ māl-ı ġanāyim(4) taḥṣīl itdük ve ḫayli esir çıḳarduḳ. Ol ġāziler(5) tekrār baña eyitdiler: Niçe yıldur kim biz ġazāya varuruz.Ammā

---

1) izin.... vech-ile / A37b1 Pes evvella // B22b2 yokdur. biz dahı suḥūlet // C32a4 didi evvela suḥūlet-ile // D25a5 didi pes suḥlet-i vech-ile.

2) āsān ṭarīḳ-ile / C32a4'de bu kısım yok.

3) küffār... ġanāyim / B22b4 ḳılup māl ü ġanāyim // C32a5 küffār-ıla muḥārrebe ḳılduḳ// D25a6 ḳılup māl

4) taḥṣil... ġāziler / B22b4 esīr alup geldükde// C32a6 çıḳarduḳ bir ḳaç günden ol yoldaşlarum ġāziler //D25a7 çıḳarduḳ tekrār ol ġāziler

5) Tekrār.. varuruz/ A37b5 nice yıl olur ġazāya/, B22b5 tekrār ġāziler... Yıldur biz ġazāya... ammā// C32a7 yıldur kim ġazāya varmaḳ müyesser oldı.// D24a8 Yıllardur biz ġazāya varuruz.

37b

(6) bu ṭarīḳ-ile çoḳ māl ü menāl ve esīri böyle suhūlet-i (7) vech-ile yaġma vāḳı‘ olmadı. Bun deñlüdür.İllā seniñ ḳadem-i mübāreküñ(8) ve hem şeyḫüñüñ himmet ve ḫayr du‘āsınuñ ġemeresidür didiler.(9) Luṭf eyle sizüñle bir daḥı ġazāya varalum diyü baña ibrām itdiler. (10)Ben eyitdüm: Şeyḫümüñ baña tekrār ġazāya varmaġa iẕni(11) yoḳdur.Anlaruñ emīrlerin

D.25b1 ṭutmayıcaḳ ġālib budur ki

---

6) Bu ...suhūlet / B22b mertebe... māl ü esīr ve böyle // C32a8 böyle çoḳ... menāl esīr// D25a9 ve böyle

7) vech-ile ... mübāreküñ / B22b7 ġaret vāḳı‘.. kademüñ mübārekligi //C32a8 çıḳarmaduḳ bu denlüdür...senüñ D25a10 ġaret vāḳı‘

8) ve hem.. didiler/ B22b8 ve şeyḫüñüñ ḫayr du‘āları ve himmetleri berekātındandur didiler.diyüp // C32a9 şeyḫüñüñ du‘āsı ve senün ḳadem-i mübāreküñdür.

9) luṭf...itdiler / A37b9 diyü ibrām itdiler.// B22b9 baña ibrām ve ikdām idüp elbetde sizüñ-ile bir sefer daḥı..diyüp // C32a9 luṭf eyle bir kerre ...ġazā idelüm..ibrām ve ilḥāḥ eylediler.// D25a11 ibrām itdiler.//

10) Ben ...iẕni/ B22b10 şeyḫüm..tekrār varmaġa iẕin// C32a10 şeyḫüm..varmaġa icāzet// D25a13 tekrār varmaġa.

11) Yoḳdur..budur ki/ B22b11 virmedi..ṭutmayınca.. kim // C32a11 virmedi...kim

38a

A38a1 B22b12 (1)ḫayr olmaya didüm yine tekrār ibrām ve ilhāh
C32a12 D25b1 itdiler.Aḫır (2)żarūri olup sözlerin ṣımadum.
İkinci kerre ol(3) ġāzīler ile bile ġazāya gi-
C32b1 düp bu kerre küffār çoġ-ımış ġalebe eyledi(4).
Yoldaşlarumla kimimüz esīr itdiler ve kimimüz
tu'metü'l-şimşīr olduḳ.(5)Ammā ben faḳīri esīr
itdiler ve ben faḳīre envā'-ı vech-ile ezālar
itdiler.Beyt:

B23a1 6 Esīr itdi beni bu ṭāli'-i şūm
Zebūn itdi beni bu baḫt-ı me'şūm

7 Tama'dur düşüren ḫalḳı belāya
Rıżā virdüm żarūrī bu belāya

---

1) didüm..aḫır / A38a1 olmaya yine... ilhām itdiler// C32a12 D25b1 olmaya yine

2) żarūrī..ol// B22b12 Aḫıri'l-emr sözlerinden çıḳmayup yine// C32a13 sözlerin..ve(satırın başı tarafı yok) D25b2 sözlerin ṣımayup ol(satırın baş tarafı yok)

3) Ġāzīler..eyledi// A38a8 küffār ġalebe eyledi// B22b14 D25b4 gitdüm bu defa. küffārun ġalebesi olup// C32b1 ġazāya vardum bu def'a

4) Bu satır A B D nüshalarında yok.

5) Ammā... beyt// A38a4 Beni esīr itdiler..Beyt/ B22b15 Beni esīr itdiler..naẓm// C32b2 itdiler.Envā'..naẓm D25b3 Beni esīr itdiler... itdiler.

6) beni bu baḫt / B23a1 D25b5 meded bu baḫt

7) żarūrī bu belāya/ B23a2 D25b6 ..sebebsüz bu każāya// C32b5 sebebsüz bu belāya.

38a

8 Ṭama‘ üç ḥarfdur üçi de mücevvef
Ṭama‘ ḳılan yā nāḳıṣdur yā ecvef

9 Ṭama‘ ḳılmaz cihān içre er olan
Ḳanā‘at-pīşe eyler server olan

C32b7 10 Eyüler sözini güş itmeyeler
‘Aceb midür belāya uğrayalar

11 Gişiye gendüden ulu ne dirse
Anı ṭutmaḳ gerekdür her ne dirse.

12 Neṣr: Emr Ḥaḳ Ta‘ālā'nuñ diyüp belāya mübtelā olup (13) ḳażāya rıżā virdüm.Tevḥīd-i Ta‘ālā'ya ve taḥlīl-i Bārī-i (14) Ḫudā'ya rūz u şeb meşġūl oldum.Tā şol vaḳta degin kim

---

8) Ṭama‘/ C32b6 Ṭama‘ ḳılan yā nāḳıṣdur ya ecvef-Ṭama' üç ḥarfdur üçi de mücevvef(mısralar yer değiştirmiş.)

9) Bu beyit B C D nüshasında yok.

10) Bu beyit A B D'de yok.

11) A B D nüshalarında bu beyit yok.

12) Neṣr: ...Ta‘ālānuñ..olup/ B23a4 Emr...Ta‘ālānuñdur mübtelā ve//D25b8 Emr...mübtelā ve

13) Tevḥid-i Ta‘ālā'ya ve taḥlīl-i Bārī/ B23a5 rūz u şeb tevḥīd// C32b10 tevḥīd-i Ḥaḳ Ta‘ālāya ve teḥlīl-i temcīd-i Bārī // D25b9 Tevḥīd-i Ḥaḳ Ta‘ālā'ya .

14) Ḫudā'ya rūz u şeb...vaḳta/ B23a5 Ḫudā'ya meşġūl.. zamāna..// C32b11 Ta‘ālāya..ol Ḫalīḳ-i Biçūne şeyḫümden gördügüm gibi. ..// D25b9 rūz u şeb... kim

38b

A38b1 B23a6

C32b12 D25b10 (1)nā-gāh ibir gün gendü ḥālümde oturur-iken bir kimse geldi(2)baña eyitdi kim: Gel seni bizüm pādişāhumuzuñ vezīri ister.Ġāyet(3)eyü

C33a1 adamdur ve müşfiḳ ü mükerremdür mercūdur ki saña bir insāniyyet (4)ide,gel gidelüm didi.

D26a1 Rāvī eydür: Meger ol vezīr mü'min ü muvaḥḥid ġişi imiş(5) bel kim evliyā-ı kirāmdan-ımış. Nihāyet kefere içinde īmānını kimseye iẓhār (6) ve İslāmını ġayra āşikār itmez-imiş.Pes ol şaḫṣ-ıla ol

---

1) ḥālümde oturur-iken..kimse geldi./ A38b1 C38b11 ḥālümde-iken// B33a6 ḥālümde... kişi gelüp// D25b10 ḥālüm de ... gelüp
2) baña... pādişāhımuzuñ vezīri/ A38b1 eyitdi: Gel.../ B23a7 eyitdi kim.. begimüzüñ kethüdāsı..// C32b13 eyitdi: gel....
3) eyü.. insāniyyet / A38b3 eyi..mercūdur.Saña/ B23a7 adam ...mükerrem kişidür.Me'müldür ki.. ihsancuḳ//C33a1 mükerrem kimsedür// D25b12 adam... mercūdur saña
4) Rāvī eydür..kişi-imiş/ A38b didi.Meger... müvaḥḥid// B23a9 didi meger..ġişi imiş// C33a2 muvaḥḥid-imiş D25b13 didi meger..muvaḥḥid-imiş
5) belkim..içinde/ A38b5 kirāmdanmış.īmānını// B23a10 belki..kirāmdan ola// C33a3 belki kirāmdan-ımış īmānını// D26a1 belki..kirāmdan.īmānını.
6) İslāmını..ol/ C33a4 itmez-imiş.Çünkim ol// D26a2 eylemez.imiş

38b

(7)vezīre varduḳ.Beni görüp yanında olan ke-
ḳere (8)zümresini giderdi.Anlara eyitdi: Be-
nüm bunuñ-ıla(9)maḫfī kelimātum vardur.Uma-
rım ki bu ǧişiyi Mesīḥ dīnine ve ʿĪsā āyīni-
ne(10)döndürem diyüp kefere ve fecere gitdi,
tenhāca bir ol ve bir ben ḳaldum.Benüm vāḳiʿ
B23b1 olan ḥālumı ʿale(11)t-tafṣīl baña söyletdi.
Benüm kim-idügümi bildi.Baña eyitdi:

---

7) vezīre...kefere/ B23a12 ǧişiye // C33a5 gördi yanındaġı kefereleri

8) zümresini..benüm/ B23a13 D26a4 giderüp benüm// C33a5 birer vech-ile

9) maḫfī..āyīnine / A38b9 umarım.Mesih//B23a13 ḫufiyet ...āyīn-i ʿĪsāya// C33a6 umarım kim// D26a4 ḫafiyyen...umarım ki

10) döndürem...ʿale// A38b diyüp tenhā bir ol bir..benüm ḥālumı ʿale// B23a15 ḥālumı ol baña// C33a8 döndürem Çünki tenhā bir ol bir ben..Benüm ḥālumı //D26a5 benüm halumı ʿale.

11) baña..eyitdi/ B23b1 tafṣīl söyledi.beni bildi// C33a8 söyletdi.Kim idügümi..// D26a7 tafṣīl bir bir baña söyledi ve kim idügümi..

39a

A39a1 B23b2 C33a9 D26a8

(1)Seni ṣāḥibüñden alayım.Bu ḥalḳa eydeyin kim bunı bizüm dinümüze(2)dönderdüm diyem ve sañā kāfir libāsını getürsünler al gey .(3) żarūretden nesne lāzım gelmez.Benüm sarāyum içinde sañā bir ḫālī(4)hücre vireyın aṣlā bir kimse üstüñe girmesün.Senüñ(5)ḥālüñi hergiz kimse bilmesün; anda otur.Ḥaḳ Taʿālā(6)Ḥażretine ʿibādet eyle.Ṭāʿatına meşġūl ol.Ümīzdür kim

)

1) olayım...eydeyin kim bunı/ A39a1..eydeyin bunı..//B23b2 alayın ve...diyeyim kim bu kişi ...//C33a9..olayın...eydeyin kim...// D26a8 ben alayım...ideyim...
2) dönderdüm...gey/A39a2 dönderdüm sañā...// B23b3 girdı.diyem ve ...libāsın giydüreyin// C33a10 döndurem sañā...virsünler giy//D26a9 dönderdüm sañā küffār...
3) benüm sarāyum içinde/ A39a3 C33a11 gelmez sarāyum içinde// B23a4 gelmez ve benüm serāyumda..//D26a10 gelmez ve sarāyum...
4) ḫücre...senüñ/ A39a4 hücre vireyin kimse.... //B23b4 ḫücre....aṣlā bir kimse senüñ//C33a11.. vireyin kimse üstüñe girmesünler..// D26a10 ḫücre vereyin aṣlā kimse girmesün
5) ḫālüñi Ḥaḳ Taʿālā / B23b5 ḫālünden āgāh olmasun Ḥaḳ..T...// C33a12..bir şey maʿlūm idinüp bilmesünler..oturmaḳ..// D26a12 anda cülūs it..
6) Ḥażretine..kim/A39a6 ol kim//B23b6 Ḥażretlerine ...kılup duʿāya..ol umīzdür ki//Ḥażretine..eyleyüp ümīzdür ki....

39a

C33b1 (7)Ḥaḳ Taʿālā celle veʿalā ʿināyet ide.Yine sen maḳāmuña(8)dārü'l-İslām'a varasın,anda şeyḫüña; dostlaruña ve aḳrabaña(9) mülāḳī olasın bize ḫayır duʿādan unutmayasın diyüp(10)buyurdı kefere libāsın getürdiler.Ol ḳişinüñ sözi-yle(11) geydüm ve anda olan kafereye ve zümre-i fecereye eyitdi:

---

1) Ḥaḳ Taʿālā..maḳāmuña./B23b6 Ḥaḳ Sübḥāne ve Taʿālā ʿināyet ḳılup ...seni dārü'l-İslām'a//C33b1 Ḥaḳ celle veʿalā..idüp yine maḳāmuña// D26a13 Ḥaḳ celle veʿalā..seni.

8) dārü'l-İslāma..aḳrabaña/ A39a8 C33b2 dārü'l-İslama..dostlaruña// B23b8 maḳamuña varup şeyhüñe ve aḥibba ve aḳrabaña// D26b1 dārü'l-İslāma selāmet-le ...dostlarıña ve aḳrabaña

9) mülāki...diyüp/ B23b8 D26b1 mülāki olasın didi ve baña

10) buyurdı...sözi-yle / B23b9 kefere..geydürdiler.// C33b3 buyurdı..libāsını ve fecere taḳyesini getürdiler..// D26b3 kefere libāsını getürdiler...

11) gendüm ve anda... eyitdi / A39a11 C33b4 D26b5 geydüm.Andan // B23b9 ve anda...

39b

A39b1 B23b10 C33b5 D26b4 (1)İşte bu kişi bizüm dünümüze girdi.Şimden girü(2)bunı kimse incitmesün diyüp bana gendü sarāyında(3)bir ḫālī yirde bir hücre virdi. Anda Ḥaḳ Ta'ālā Ḥażreti'ne (4)ḫafiyyen ṭa'āt ve 'ibādete meşġūl oldum ḳaldum(5)Tā kim yidi yıl tamām oldı.Nā-gāh bir gün bana ziyāde ġurbet ve fırḳat(6)geldi ve riḳḳat irişdi; ağladum.Ḫāṭıruma bu geldi eyitdüm:

)

1) işte...girü/ B23b10 işne(?)...soñra// D26b4 işte...soñra.
2) bunı...bana gendü/ B23b11 diyüp gendünüñ... bana// C33b6 kimse..sarāyında bana//D26b10 diyüp gedü sarāyında bana.
3) bir ḫālī...ḥażretine/ B23b11 D26b6 bir ḫücra. ḥażretine// C33b7 bir ḫālī ḫücre.
4) ḫafiyyen...oldum/ A39b4 C33b8 ḫufiyyen...kaldum..// B23b12 D26b7 ḫufiyyen ..olup
5) Nā-gāh bir gün bana..ve fırḳat/ A39b5 bir gün bana..ġurbet// B23a13 bir gün ḳalbüme..ġurbet ve fırḳat// C33b9 nāgāh bir gün ziyāde ġurbet // D26b8 bir gün ziyāde
6) geldi..eyitdüm/ A39b6 dikḳat irişdi//B23b14 riḳḳat gelüp..Ḫāṭır-ı fāṭmruma// C33b9 riḳḳāt irişdi..ḫāṭır-ı otıruma Şeyḫum 'azīzüm// D26b9 gelüp ve dikḳat irişdi...ḫāṭır-ı fāṭıruma

39b

(7)Şeyḫüm 'ʿazīzüm, devletüm, rūḥum, saʿādetüm Emīr Sulṭān (8)ṭabʿ sırrāḥüye ḫiṭāb itdüm, eyitdüm kim

B24a1 i muḳtedā-yı (9) āl-i Resūl veʿ pişvāy-ı ṣāḥib-i uṣul ve i reh-nümāy-ı (10) cüzʾ ü kül ve i Sul-

B27a1 ṭān-ı evliyā-ı kirām ve i bürhān-ı (11) aṣfiyāʿ izām niçe yıllar senüñ ḫizmet-i şerīfüñe müşerref

---

7) devletüm rūḥum saʿādetüm / B23b14 ..ʿazīzüm Emīr Sulṭān // C33b10 devletlü efendüm Emīr Sulṭān // D26b10... ʿazīzüm efendüm.

8) ṭabʿ sırrāḥüye ..muḳtedā / A39b8 ..eyitdüm: i // B23b16 Ḥażretleri gelüp...idüp eyitdüm kim// C23b10 ḳaddes sırrahu geldi...itdüm eytdüm:i// D26b11 ʿaleyhi'r-raḥmān ve'l-ġufrān geldi... idüp eyitdüm.

9) Āl-i Resūl..rehnümāy / B24a1 pişvāy-ı aṣḥāb... ve// C33b11 müctebā-ı ṣāḥib

10) cüzʾ ü kül..bürhān / B24a2 C32b12 D26b13 i sul-ṭān... bürhān

11) aṣfīyā...şerīfüñe müşerref / B24a2 D27a1 etḳıya şerīfünde // C33b13 aṣfīya..şerīfünde idüm.

40a

A40a1 B24a3 C33b13 D27a1 C34a1

(1) ve muġtenem olmış idüm ḫayli zamāndur kim andan ırağ oldum.(2)Ümmīd varam ki baña ʿināyet idesin ben faḳīri(3)bu dīn diyānet bilmez bir bölük küffāruñ içinde ve bir niçe (4) füccāruñ arasından beni ḫalāṣ ḳılmaġa şefḳat ve merḥamet ḳılasız. Tā kim (5) yine varam der-i devletüñe yüzüm sürem diyü tażarruʿ vü zārī

---

1) ve muġtenem..oldum/ A40a1 muġtenem idüm// C33a13 ḫayli zamāndur ki senden (satırın bundan önceki kısmı yok)// D27a1 zamāndur andan olalı saḳim

2) varam ki ...faḳīri / B24a4 ümīd-i müstaḳīmüm budur ki..himmet eyleyüp / / D27a2 ümīd budur kim...eylesin ben faḳīri

3) bu dīn...niçe/ A40a3 içinde ve niçe // B24a5 bir bölük din ve dināyet ve āyīn-i İslām bilmez küffār ve zümre // C34a2 bu dīn-i diyāne.. ve bir nice // D27a3 ..dīn ve diyānet ..ve İslām āyīnin anlamaz...küftāruñ ve zümre.

4) Füccāruñ...tā kim / A40a4 C34a3 arasından ḫalāṣ idesin tā kim// B24a5 ḳılasız kim// D27a5 arasından beni ḫalāṣ ...idesin tā kim

5) yine..zārī/ B24a7 yine der-i devletüñüze varup. diyü// C34a3 der-i devletüñde..sürüyü ḫizmet idem diyü// D27a6 ve āsitāne-i saʿādetüne yüzüm ve gözüm sürem diyüp

40a

A40a1 B24a3 C33b13 D27a1 (6)ḳıldum ve daḥı eyitdüm: İ sulṭān-ı kerem dünyā -ı denīde ben ḳuluñı yād itmeyicek ʿukbāda ʿaceb(7)yād ide misin?didüm.Dīde-i giryān ve sīne-i sūzān(8) olup aġladum zārlıḳ ḳıldum iñledüm.Nāgāh anı gördüm kim sulṭānum(9) Emīr Sulṭān'uñ mübārek eli yed-i beyżā gibi ẓāhir (10)oldı.Baña yapışup muḥkem çekdi.Hemān-dem (11)bu ḥālet baña vāḳiʿ olduġunlayın ʿaḳlum zāyil olmış

---

6) ḳıldum...ʿaceb/ A40a6 daḥı dünyā ben ḳuluñı B24a8 andan...ben fakīrüñi dünyāda // C34a4 eyitdüm dünyā-yı denīde..ʿacabaʿukbāda// D27a7 eyitdüm dünyāda ben ḳuluñı

7) ide misin didüm / B24a9 diyüp// C34a5 D27a5 yād ider misin.

8) olup..sulṭānum/ A40a8 zārılıḳ ḳıldum iñledüm. Nā-gāh gördüm// B24a11 idüp aġladum nā-gāh... kim// C34a6 aġladum nā-gāh gördüm// D27a6 aġladum nā-gāh gördüm Sulṭānum

9) A40a9 B24a10 C34a7 D27a10

10) Çekdi.Hemān-dem/ B24a12 çekdi.bu

11) vāḳiʿ ...olmış/ B24a12 ẓāhir olıcaḳ ʿaḳlum ve ferāsetüm zāyil olup// C34a9 oldı//D27a12 ẓāhir olıcaḳ olınca ʿaḳlum ve fikrüm zāyil olup

40b

A40b1 B24a13 (1) Bī-hūd olmışam.Baʿde zamānin az vaḳt mı çoḳ
C34a9 D27a13 vaḳt(2) mi geçdi ʿaḳlum yine başuma geldi.Gördüm
D.27b1 ki Burusa(3) şehrine gelmişin.Ammā gendüm gendüzüme eyitdüm.(4) ʿAcabā bu aḥvāl düşüm mi ki ya ḫayāl ve ya ṭuş um mi ki diyüp(5)bu emr-i muḥāl-ile bu fikretde-y-ken nā-gāh ḳarşumdan

---

1) zamān az vaḳt/ C34a9 bī-hūd..zamān/D27a baʿde zamānin az vaḳt ve çoḳ vaḳt.

2) geçdi..Burusa/ A40b2 geçdi ʿaḳlum başuma...gördüm Burusa// B24a13 geçdi.. gelüp// C34a ʿaḳlum başuma..gördüm Burusa // D27b1 ʿaḳlum başuma gelüp gördüm Burusa.

3) ammā gendüm gendüzümi/B24b14 gelmişim. Gendü gendüme// C34a10 ammā ben gendü gendüme// D27b2 ammā gendü gendüme

4) ʿacabā ...diyüp/ A40b4 C34a1 ṭuşum mi ki // B24a15 bu aḥvāl düşüm midür diyüp// D27b2 ʿaceb...ṭuşum mi ki

5) muḥāl bu fikretde-y-iken/ B24a15 muḥāl-ile fikretde iken // C34a12 fikretde iken.

40b

B24b1 (6)bir ḳaç dervīş geldiler.Baña naẓarlar ḳıldılar.Döndiler(7) biri birine eyitdiler: Bu

C34b1 fālān degüldür diyü benüm adum añdılar.

(8)Belkī bu firenk ancaḳ dидiler, bir ḳaçı eyitdi: Var gördüginī(9) ʿarż eyle diyicek pes bunlaruñ kelimātından ben faḳīre daḫı(10)ziyāde dehşet geldi.Ol dervīşleriñ içinden birini(11) fi'l-ḥāl gönderdiler,segirdim-ile gitdi,eglenmeyüp gine geldi.Eyitdi bu-y-ımış

---

6) Bir ḳaç ...döndiler/ B24b1 dervīşler baña naẓar idüp // C34a12 naẓar itdiler // D27b4 dervīş baña naẓar itdiler.

7) eyitdiler..añdılar / B24b2 diyüp..ismüm zikr itdiler// C34b1 benüm adum-ıla// D27b5 eyidüp fālān degīl midür

8) belki..gördüginī / B24b2 bu ḫod firenk ..eyitdiler// C34b2 vara

9) ʿarz..daḫı/ A40b9 ʿarz eyle pes..daḫı// B24b3 iʿlām eyle diyicek bunlaruñ...baña// C34b2 iʿlām eyle pes kelimātlarından// D27b6 iʿlām eyle didi.Pes ...baña

10) geldi...birini/ B24b4 gelüp // C34b3 geldi ve taʿaccüb geldi...birini//D27b7 geldi ve ol dervīşlerüñ

11) fi'l-ḥāl...buyımış / A40b11 fi'l-ḥāl segırdüp gitdi anide gine geldi.buyımış// B24b5 D27b9 fi'l-ḥāl segirdüp yine geldi.Bu ımiş//C34b4 yine geldi.

41a

A41a B24b6 (1)diyü beni adum-ıla añup fülān-ımış didiler.
C34b5 D27b9 Ben daḫı bunlaruñ yanlarına vardum eyitdüm(2)
İ ʿazīzler sizler kimlersiz,luṭf eyleñ evvelā
sizleri(3) ben faḳīre iʿlām eyleñ didüm.Anlar
daḫı eyitdiler: Biz ṭaḫri'l-muvaḥḥidīn zübdetü'l-
millet-i (4)muvallidīn seyyid-i Muḥammed-ı Bu-
D28a1 ḫārī Ḥażretleri'nüñ dervīşlerindenüz.(5) ve gen-
düye cān u gönülden ḫizmet iden dil-rīş fuḳara-
danuz.Şimdi.(6) Emīr Sulṭān buyurdı kim: Benüm
muḥibb-i ṣādıḳ ve dost-ı

---

1) diyü..eyitdüm/ A41a1 diyü..ben daḫı eyitdüm// B24b6 diyü..añup ben daḫı bunlara eyitdüm// C34b5 adumla ben daḫı bunlaruñ yanına vardum//D27b10 didi.Ben daḫı bunlara eyitdüm.

2) ʿazīzler...sizleri/ B24b7 ʿazīzler...eylen siz leri // C34b7 gendü gendüzi // D27b11 ʿazīzler kimlersiz...eyleñ sizleri.

3) ben ...millet / A41a3 ben... eylen.Eyitdiler// B24b8 faḳīre ...mefḫari'l-muvaḥḥidīn//D27b12 faḳīre..didüm anlar eyitdiler.

4) muvāllidīn...dervīşlerindenüz / B24b9 D27b13 vālidīn...Buḫārī dervīşlerindenüz// C34b9 Bu-ḫārī ʿaleyh-i raḥmetü'l-bari ḥażretleriniñ

5) ve gendü...simdı/ A41a5 gendüye ḫizmet// B24b1 cāna gönülden // C34b10 der-ı dev-letlerine ḫizmet iden dervīş ṭuḳaralarındanuz/ D28a11 gendüne cān u dilden.

6) Emīr...dost / A41a6 C34b11 buyurdı: Benüm// B24b11 Emīr..ṣādıḳlarımdan // D28a2 buyurdı ki benüm

41a

(7)muvāfıḳlarumuzdan birisi yedi yıldur kim frenk diyārında esīr ḳalmış-ıdı(8) elān benden meded
C35a1 diledi.Ben daḫı bi-ızni'l-lāh eliim uzatdum anuñ
(9)elini ṭutup,yaḳasına yapusup çekdum getürdum.Şi
di ṭaşrada ṭurı yorur(10) varuñ aluñ geliñ diyü buyur
B25a1 dı.Biz daḫı ṭaşra çıḳduḳ(11)Seni bu şüret-ile gördiik kım kāfir lıbāsını geyersin.

---

7) muvāfıḳlarmmuzdan ...ḳalmış-ıdı / A41a7 C34b11 D28a3 muvāfıḳlarumuzdan ...yıldur frenk diyārında ḳalmış-ıdı // B24b11 birisı...esīr olmış-ıdı

8) elān...anuñ/ A41a8 D28a4 elān...uzatdum//B24b12 bizden merhamet ü meded ṭaleb eyledı.Bız..Ṭa'ālā ...anuñ // C34b13 meded istedi...uzatdum

9) elini...ṭurı yorur/ A41a9 ṭutdum çekdum.Şimdı// B24b14 ṭutup çekdum.Hālā..durıyor// C35a1 yaḳasına yapuşup // D28a5 ṭutup çekdüm...

10) buyurdı / B24b15 buyurdılar

11) şüret-ile...geyersin / B25a1 şüret de kāfir lıbāsı-yla gorüp // D28a7 ..gorduk kāfir lıbāsın geyersin.

41b

A41b1 B25a1 C35a3 D28a8

(1)Senden ġayrı kimse yoḳ.Biz daḥı varup Emīr sulṭāna ḥāli(2)iʿlām eyledük.Bize eyitdi kim: Ben size şerḥ itdügüm(3) kimse ol ġişidür libāsını taġyīr eyledüginüñ daḥı sebebi vardur, varuñ(4)aluñ gelüñ diyü buyurdı,geldük.Ben faḳīr daḥı vaṣf-ı ḥāli anlara (5)cümleten beyān eyledüm.Anlaruñla Emīr Sulṭān'uñ ḥuẓūr-ı

---

1) Senden...ḥāli /A41b1 Senden...kimse...varup Emīr ..hali// B25a1 ġisi ...biz daḥı aḥvāli Emīr...varup// C35a3 kimse de... varup Emīr.. ḥuẓūr-ı şerīfine ḥāli// D28a8 senden..varup ḥāli Emīr Sulṭāna

2) Bize eyitdi kim ben / A41b2 C35a5 D28a9 Bize eyitdi: ben size // B25a2 Bize buyurdılar kim benüm..

3) kimse.. varuñ/ A41b3 D28a8 kimsedür...eyledüginüñ sebebi...// B25a3 kimse ol ġişidür..olduġınuñ daḥı sebebi...// C35a5 kimsedür.Libāsını..itdüginüñ sebebi

4) aluñ..anlara / A41b geldik deyü buyurdı.Ben.. daḥı vasf-ı hali// B25a5 getürüñ deyü buyurdılar. Biz...ḥāl-i perīşānumuzı // C35a6 aluñ gelüñ deyü buyurdı.Ben faḳīr vaṣf-ı ḥālümi anlara // D28a10 aluñ gelüñ..ben faḳīr vaṣf-ı ḥāli.

5) cümleten beyan eyledüm.Anlaruñla ../ B25a6 vaṣf etdüm ve anlar ile maʿen// C35a7 taḳrīr iderek Emir Sultan'uñ ...// D28a11 beyān eyledüm.anlaruñ-ıla

(6)şerîfine vardum.Hâk-i pây-i şerîflerine yüzüm sürdüm(7).Ba'dehû niçe yıllar hizmet-i şerîflerinde kaldum.(8)Huzûr-ı latîfleri-yle müşerref ve mûgtenem oldum.(9)Cemî' halk benüm ahvâlumı bildiler. Meşhûr-ı 'âlem ve müt'âref-ı â'vâm oldum.Nazm

10 Her kime manzûr iderse evliyâ
Her ne maksûd eylese olur revâ

11 Ṭarfetü'l-'ayn içre irişür yakîn
Maġrib ü maşrık aña birdür hemîn

12 Gel sülûk it evliyânuñ râhına
İrişesin tâ sa'âdet câhına

---

6) şerîfine...sürdüm/A25a6 şerîflerine varup... sürüp// C35a8 şerîfine vardum.Yüzüm sürdüm// D28a12.. vardum ve ..pâyine yüzüm sürüp
7) Ba'dehû..yıllar..kaldum/B25a7 D28a13 nice müddet..şerîflerinde// C35a8..yıl mikdârı..şerîfleri-yle.
8) Huzûr...oldum/A41b8 Huzûr-ı latîfleri-yle müşerref..oldum:beyt//B25a8 D28a13 müşerref ..olup kaldum nazm// C35a9 müşerref olup kaldum.
9) Bu satır A,B,D nüshalarında yokdur.
10) kime...iderse// B25a9 C35a11 kimi manzûr...idese...// D28b1 kimi manzû(?)..
11) A41b10 B25a10 C35a12 D28b2
12) A41b11 B25a11 C35a13 D28b3

42a

A42a1 C35b1 1 Evliyāya itme ṣakın şekk ü reyb
K'anlara şek eylemekdür ḳatı ʿayb

2 Ḫāṣṣa evlādından_ola Aḥmed'ün̄
İki ʿālem faḫrı ol Muḥammed'ün̄

3 MENḲIBEṬÜ'L-TĀSIʿ

4 YILDIRIM BĀYEZĪD ḪĀN ʿALEYHİ'L-MAĠFİRETÜ VE'R-RIḌVĀN'UN̄(5)CAMİʿ-İ KEBĪR'ÜN̄ BİNĀSINDA ḤAẒRET-İ EMĪR(6)SULṬĀNDAN TĀBE-SERĀHU VE CAʿALE'L-CENNETE(7)MEṢVĀHÜ VĀḲİʿ OLAN AḤVĀLİ BEYĀN İDER

---

1) B ve D nüshasında yok.

2) Ḫaṣṣa../ A42a2 Haṣ..// Bu beyit B ve D nüshaları da yok.

3) Menḳıbetü't-tāsı' / B25a13 El-Menāḳıbetü't-tāsıʿ C20b11 El-Menḳıbetü'l-ḫāmise(Cnüshasında sıra değişmiş).

4) ve'r-rıḍvān/ C20b11 ve'l-ġufran// Bu başlık B ve D nüshalarında yok.

5) Bināsında Ḥaẓret-i Emīr/ C20b12..bināsında Emīr.

6) sulṭān tābe-serāhu ve ca'ale'l-Ġennete/ A42a6 sulṭāndan ... Cennete // C20b12 sulṭān-ıla//

7) Mesvāhü .../ A42a7 Mesvāhü vāḳiʿ olan//C20b12 sulṭān-ile vāḳiʿ olan

42a

(8)ṣiḳātdan ṣaḥīḥ rivāyet ve ṣarīḥ ḥikāyet olu-
C21a1 nur kim(9) Sulṭān Yıldırım Bāyezīd ʿaleyhi'r-raḥ-
metü'l-mücaḥīd ḳaṣd itdi kim(10) belde-i maḥrūsā
yaʿni Şehr-i Burusa ḥamiyyet-i ani'l-be'sāda(11)
Cāmiʿ-i Kebīr'i binā ide.Cemīʿi yerlerin ḥażırla-
dılar.

---

8) ṣiḳātdan....kim / B25a12 D28b5 ṣiḳātdan rivāyet olunur kim C20b13 ṣiḳātdan eṣaḥ vech-ile rivāyet olunur kim.

9) Yıldırım... mücaḥīd....itdi/ B25a13 ...eyledi.// C21b1 Sulṭān Bāyezīd...itdi//D28b6.. .... ḥamīd....eyledi.

10) ḥamiyyet-i ani'l-be'sāda/ D28b7 ḥamiyyet-i menil-be'sada.(?)

11) .... cemīʿi.... / C21a3 cümle...

42b

A42b1 B25a15 (1)Ḥattā eydürler ki bināsını daḫı vurdılar.
C21a D28b8 Meger (2) bu binānuñ bir ṭarafında bir ḳarı-
B25b1 cıġuñ muḫtaṣarca bir evcügezi(3) var-ıdı.Her-bā-
ri Yıldırım Ḫān ol evi istedükce virmedi.Ben
(4)içinde ṭoġup büyüdügüm evcügezümdür başum
ṣoḳup(5)oturı yoruram ḳanda gideyim diyüp vir-
medi.Ḫuṣūṣā(6)iki üç behāsını virdiler,rāżī o-
lup virmedi.

---

1) Ḥattā eydürler ki...daḫı vurdılar/ B25a15 Ḥat
tā bināsını daḫı bıraḳdılar// C21a3 ...daḫı v
dılar// D28b8 ...kim bināsını bırāḳdılar.

2) Muḫtaṣarca bir evcügezi/ A42b2 D28b9 muḫtaṣar
ca evcügezi// B25b1 ...bir evcügezi// C21a4
karıcıġuñ evcügezi

3) var ıdı...Yıldırım Ḫān ol evi istedükçe...
Ben/ A42b3 ... Her-bari ol evi istedükçe//
B25b2 var-idi.Her-bari ki Yıldırım Ḫān iste-
di... Ben // C21a4 var-ıdı ol evi her-bar
istedükçe virmez-idi.// D28b10 Her-bari ol
istedükçe virmeyüp ben

4) toġup büyüdügüm evcügezümdür/ B25b3 evcügezü
de // D28b11 büyüyüp ve toġurdugum evcügezüm
de.

5) oturı yoruram...diyüp virmedi.Ḫuṣūṣa/ B25b4
oturur-ken...ḫuṣuṣa// C21a6 oturı yoram...
virmez-idi// D28b12 ...yorur-ken..ḫuṣuṣa

6) behāsını..olup virmedi/ B25b5 D28b13 rāżi ol
madı// C21a2 behāsın....

42b

(7)Aḫır ʿāciz ḳalup Yıldırım Bāyezīd Ḫān Emīr
D29a1 Sulṭān'a(8) eyitdi: İ āb-ı rūy-ı evliyā ve i nūr-ı çeşm-i aṣfiyā(9) ve nevr-i ḥadeḳa-ı etḳıyā Burusa'da ḥasbeten lillāh bir cāmiʿ-i (10) kebīr yapmaġa niyyet eyledüm.Müslümānlara lāzım ve gereklü olmaġın cemīʿ-i esbābını müheyyā ve müretteb(11) ḳıldum belki bināsını dahı bıraḳdılar.Bu binānuñ içinde

---

7) Aḫır 'acīz ḳalup/ B25b5 ʿākibet Yıldırım Bāyezīd Ḫan..

8) i nūr-ı çeşm-i aṣfiyā / A42b8 B25b6 D29a1 ve nur-ı çeşm-i aṣfiyā// C21b9 ve i

9) ve nevr-i ḥadeḳa-ı ɛtḳıya..ḥasbeten lillāh// B25b7 Burusa'da bir camiʿ- // C21a... ḥadika-ı ..... // D29a2 Burusa'da ḥasbeten lillāh...

10) kebīr... müretteb/ A42b10 B25b7 D29a3 kebir eyledüm.Cemīʿ-i esbābını müheyyā // C21a10 yapmaġa..müslümānlara lāzım ve gereklü olmaġın ... ve müretteb

11) ḳıldum...içinde/ C21a12 ḳıldum ve binānuñ içinde.

43a

A43a1 B25b9 (1)bir ḳarıcıġuñ muḫtaṣarca bir evcügezi var
C21a12 D29a4 ol(2) evcügez olmayınca cāmi‘ yapılmaġa ḳābil olmaz(3) şol deñlü ḳarıya söyledük.ilhāh ve ibrām eyledük iki üç (4)behāsını virdük.Bir ḫayırlu maṣlaḥatdur kerem eyle(5) māni‘ olma didük.Hergiz sözümüz te'ṯīr itmedi.(6)Luṭf u iḥsān idüp ol ḳarıyı sizler daḫı getürdüp

---

1) muḫtaṣarca / B25b9 C21a12 karıcıġuñ bir evcügezi...

2) evcügez olmayınca / B25b10 D29a5 alınmayınca

3) şol deñlü...iki üç / B25b10 ..deñlü ilhāh ... eyleyüp // C21b1 İbrām ve ilhāh...// D29a6.. söyleyüp...eyleyüp

4) behāsını virdük...kerem eyle / B25b11 D29a6 Bir ḫayırlu maṣlaḥatdur...

5) olma didük.Hergiz...itmedi / B25b12 olmaya diyü iki üç behāsını virdük...// C21b3 eylemedi// D29a8 olma diyü iki üç behāsını virdük.

6) ol ḳarıyı sizler daḫı getürdüp/ B25b13 ol ḳarıya siz // C21b3 D29a9 ḳarıya siz daḫı

43a

(7)söyleseñüz mercūdur ki sizüñ kelimātuñuz(8) eger ide-y-idi muḫālefet itmeye-yidi.Evini vireyidi,didiler. Pes böyle olıcaḳ Emīr Sulṭān da-
B26a1 ḫı ādem (9)gönderüp ol ḳarıcuġı da'vet eyledi. Andan evi içün söyleyüp (10) ibrām eyledi.Aṣlā ḳarıya söz te'sīr eylemedi.Mā-ḥaṣal-ı (11) kelām evini virmedi. Emīr Sulṭān eyitdi: İ ḳarıcuḳ

---

7)söyleseñüz ...ki sizüñ kelimātuñuz / B25b13 ki kelimātuñuz C21b3 söyleñ...nefes-i mübārekiñüz.

8) eger...ādem / A43a8 eger ideyidi....itmeyeyidi. Emīr Sulṭān // B25b14 eger idüp...itmeyüp..... Sulṭān daḫı // C21b4 te'sīr ide...itmeye pes böyle olıcaḳ // D29a9 eger idüp...itmeyüp...vere-yidi .Emir..

9) ol ḳarıcuġı... eyledi andan / A43a9 D21b5 ḳarıcuġı..eyledi ev içün // B26b15 ol ḳarıyı .... andan ev içün...diler.// C21b5 ḳarıcuġı...idüp ev içün .....

10) Ibrām eyledi...maḥaṣal-ı / B26a1 D29a12 Aṣlā... eylemedi// C21b6 ibrām ve ilhāh eyledi.Aṣlā söz ...ma-ḥaṣal-ı

11) kelām evini virmedi...ḳarıcaḳ / B26a2 Emīr Sulṭān.. ḳarıcuḳ// C21b8..i ḳarıcuḳ//D29a13 evi vimedi.....

43b

A43b1 B26a2 C21b8 D29a13 (1)āḫır sen bu evüñi virürsin.Sözümüz ṭutmaduġuna peşīmān olursın diyü çoḳ söz söyledi. Ḳarı yine eslemeyüp evine geldi(2).Ḳarār eyledi.Aḫşam olıcaḳ ḳarınuñ gözlerine uyḳu gelüp(3) yatdı uyudı.Düş gördi kim ḳıyāmet ḳopmış.Her ḳişiye (4) baş ḳayusı olmış.Zebānilerüñ ellerind oddan zencīr (5)kimisinüñ boynına taḳar kimini

C22a1 baġlayup cehenneme alup(6)gider. Ḳarı nā-gāh ḳarşudan gördi kım bir nūr-ı żāt-ı şerīf ve ʿunṣūr-ı laṭīf

---

1) āḫır...geldı/ A43b aḫir bu ...virürsin karı eslemeyüp...geldi// B26a2 āḫir sen evüñi virürsin.ḳarı yine... varup evinde // C21b10 āḫir ... evi...Sözümüz ṭutmaduġuna peşīmān olursın diyü çoḳ söz söyledi...eger itmeyüp evini virmedi//D29b1 āḫır....varup evinde

2) ḳarār..gelüp / B26a3 karar...oldı.//C21b11 uyḳu geldi.// D29b2 uyḫu geldi.

3) yatdı...kişiye / B26a4 yatup uyudı.vāḳʿasında gördi.// C21b12 gördi.Nā-gāh// D29b2 yatup...vāḳıʿasında gördi.Ḳıyāmet

4) baş..zencīr/ B26a5 ḳayısı olup zebāniler.... zencīrler tutup // D29b3 kayusi olup

5) kimisinüñ bo..alup/ B26a6 kiminüñ...taḳup cehenneme// C21b13 kiminüñ..kiminüñ..baġlayup/, D29b4 taḳar ve kimini

6) gider...laṭīf/ A43b6 C22a1 gider.Gördi bir nūr-ı żāt-ı şerīf// B26a6 giderlerdi nā-gāh gördi kim// D29b5 gider ḳarı gördi.Na-gah pür nūr bir ↓karşudan

43b

(7) var.Cemālinüñ nūrı etrāflara ziyā ṣalup pür-nūr eylemiş; diledügini Ḥaḳ Sübḥāne ve Ta'ālā Ḥażretlerinden şefā'at ḳılup zebānilerüñ ellerinden ḫalāṣ ider.(8) Pes ol ḳarıcuḳ daḫı bu ḥālī görüp ḫavfından cān başına sıçrar.İstifsār eyledi kim bu şefā'at(9)iden kimdür diyü.Bunlar daḫı eyitdiler kim: Ḥabīb-i Rabbi'l-'ālemīn Muḥammed(10 Muṣṭafā'dur.Ṣalla'llāhü 'aleyhi ve sellem didiler diledügine(11) bi-iẕni'llāh şefā'at eyler cennete ḳoyar.didiler.Bu kerre ol ḳarıcuḳ daḫı ilerü.

---

7) var...ider/ A43b7 var..zebāniler elinden alur.. eyler// B26a7 cemāli nūrı..şefā'at ḳılup// C22a2 diledügini zebāniler elinden alup şefā'at ḳılup çok kimseyi ḫalāṣ eyler.// D29b6 cemaliniñ ...ol diyārı münevver eylemiş...Hak Ta'ālā emri-yle zebāniler elinden alur şefā'at eyler.

8) Pes..şefā'at / A43b8 ḳarıcuḳ bu ḥālī gördi.İstifsār eyledi.// B26a5 pes ol..göricek su'āl ider// C22a3 ḳarıcuḳ..görüp ḫavfından cān başına sıçrar idüp// D29b8 ḳarıcuḳ...görüp istifsār idüp

9) iden...Muḥammed/A43b9iden kimdür eyitdiler:Ḥabīb-ı //B26a11..diyü bunlar daḫı..kim..//C22a4 dir eydürler:...şefi'-i 'uṣāt yevm-i dīn dür Muḥammed-i// D29b9 didi.Bunlar eyitdi.

10) Muṣṭafā'dur..didiler diledügine/ A43b10..ve sellem diledügine // B26a12 Muṣṭafā'dur didiler diledügine// C22a6 Muṣṭafā'dur diledügine//B25b10 Muṣṭafā'dur...ve sellem didiler diledügine.

11) bi-iẕni'llāh...ilerü/ A43b11 ḳarıcuḳ..ilerü// B26a12 bi-iẕni'llāhi Ta'ālā..ider..gider didile Bu kerre ol..daḫı// C22a7 ḳarıcuḳ..ilerü//D29b1 şefā'at eyleyüp...ḳarucuḳ...ilerü.

44a

A44a1 B26a13 (1)vardı.Ḥażret-i Resūl'üñ ṣalla'l-lāhu ʿaleyhi ve
C22a7 D29b12 sellem ḫāk-ı (2)pāy-ı şerīfine yüz sürdi.Eyitdi
D30a1 kim: Yā Resūl a'l-lāh ben faḳīre (3) cāriyeñ
B26b1 daḫı senüñ günāh-kār ümmetüñdenem.Baña daḫı(4)
şefāʿat eyle didi.Ḥażret-i Resūl ṣalavāt ü'l-lāhi
ʿaleyhi(5)ve selāmühü buyurdı.Eyitdi: I ḫātūn
ǧişi ben sana nice şefāʿat(6) ideyin kim Rūm
sulṭānı Yıldırım Bāyezīd Ḫān

---

1) vardı...salla'l-lāhu ʿaleyhi ve sellem/ B26a13 varup Ḥażret-i Resūl'un ḫāk-i // C22a7 varur.. ṣalavāt ü'l-lāh ʿaleyhi ve selāmühünüñ // D29b12 vardı..ṣalla'l-lāhu ve sellamühünüñ

2) şerīfine yüz sürdi...kim..faḳīr / A44a2 ...eyitdi: Yā ....faḳīre// B26a14 ..şerīflerine yüzler sürüp eydür kim ben // C22a8 ...yüzin sürer eydür: Ya ...faḳir günāhkār // D30a1 yüzin sürüp eyitdi: Yā ....ben/

3) cāriyeñ..daḫı/ B26a11 cāriyeñe daḫı şefāʿat senüñ ümmetüñ demem didi// C22a9 cāriyeñ..ümmetün denem

4) şefāʿat ...ʿayelhi/ A44a şefāʿat eyle ḥażret-i. ʿaleyh// B26b1 ḥażret-i Resūl// C22a10 şefāʿat ḳıl dir... ṣalla'l-lāhi ʿaleyh// D30a3 ʿaleyhi' ṣalavāt.

5) selamühü...şefāʿat/ A44a5 C22a11 eyitdi.Ben// B26b1 buyurup...:i .ḫātūn kişi ben// D30a3 ve's-selām buyurup...: i ḳarıcuḳ ben

6) Yıldırım Bāyezīd Ḫān/ B26b3 C22a12 Bāyezīd Ḫār

44a

(7)Allahu Tebāreke ve Ta'ālā'nuñ rıżasın ṭaleb idüp ve benden(8)şefā'at recā eyleyüp ümmetüm
C22b1 içün bir cāmi' yapmaḳ ister.Aḳçesi-yle(9) bir pāre yircügezini virmezsin.Dün oġlum Seyyid(10) Muḥammed-i Buḫārī sañā minnet idüp ol ev yirini istedi;(11) virmedüñ imdi eger benden şefā'at ṭaleb iderseñ

---

7) Allahu Tebāreke ve Ta'ālā/ B26b3 Allahu Ta'ālā Ḥażretleri'nüñ // C22a12 Allahü Ta'ālā celle ve 'alā'nuñ // D30a5 Allahü Ta'ālā

8) eyleyüp...ister / A44a8 eyleyüp ..çün..ister// B26b5 ..idüp... içün...murād iderdi.Aḳçesiyla/, C22a13 -çün...cāmi'-i kebīr...ister// D30a5 idüp...içün....ister.

9) pare yircügezini..dün/ A44a9 yerlegezi // B26b6 ḳıṭ'a ev yircügezini..dünki gün// C22b1 yircügezi behāsı-yla belki iki behāsın virürler dünki gün..// D30a6 ..ḳıṭ'a ev yircegizin.

10) sañā ..ol ..yirini / A44a Buḫārī minnet// B26b7 idüp ev// C22b Buḫāri minnet idüp istedi.// D30a6 Buḫārī minnet...yirini

11) A44a11 B26b8 C22b3 D30a9

44b

A44b1 B26b8 C22b3 D30a9

(1) yarın ol evi oğlum Seyyid Muḥammed-i Buḫārī'ye teslīm(2) eyle.Ben daḫı sañā yevmü'l-ḥaşrde şefā'at eyleyem,didi(3)Ḳarıcuḳ daḫı bu sözi işidüp uyḳusından belińleyüp (4) uyanı geldı.Gözlerin açdı gördi kim(5)evinüń içi nūr-ıla ṭolmış ve ḫoş ḳoḳu-y-ıla ṭoptolu mu'aṭṭar olmış eṣ-ṣalavatü ve'r-selāmu(6) 'aleyke yā Resūl Allāh didi.Ābdest olup ṣabāḥa

---

1) yarın...teslīm / A44b1 yarın evi // B26b8 ol evi oğlum Muḥammed // C22b3 vir.

2) eyle...didi/ A44b2 ben daḫı sañā şefā'at eylerem // B26b9 it....yevmü'l-ḥaşrde sañā şefā'at ḳılam didi// C22b4 D30a10 daḫı sañā şefā'at idem

3) ḳarıcuḳ..belińleyüp / A44b2 ḳarıcuḳ belinleyüp // B26b10 ḫātūn daḫı uyḳusundan belińleyü // C22b4 bu sözi işidüp belińleyü // D30a10 ḳarıcuḳ belińleyü

4) uyanı...kim/ B26b11 ṭurı...gözin açup gördi kim D30a11 uyanı...açup gördi.

5) ṭolmış/ A44b4 D30a12 memlū olmış// C22b6 memlū münevver ve ḫoş ḳoḳu-yla ṭoptolu mu'aṭṭar olmış.

6) didi / B26b12 diyüp

44b

D30b1 (7)degin ʿibādet eyledi.Ṣabāḥ olıcaḳ Emīr Sulṭān'ı
(8) saʿādet-ḫānesine vardı.Emīr Sulṭān ḳarıyı(9)
göricek eyitdi.Evi virdüñ mi? Ḥaḳīḳat ḥāle vāḳıf
(10) olduñ mı? didi. Ḳarı Emīr Sulṭān'uñ ḫāk-i
pāyi-ı şerīfine (11) yüzin sürdi, ʿöẕrin diledi.
Ev milküñ ve ben daḫı cāriyeñ Sulṭānum,(12)di-
di. Andan Ḥażreti Emīr Sulṭān ʿaleyhi'l-maġfiretü
ve'l-ġufrān

---

7) ʿibādet eyledi/ B26b13 ʿibādet ve taʿāt ḳılup ni-
yar eyledi// C22b8 ʿibādete meşġūl oldı//D30a13
dek ʿibāaet eyleyüp niyāz eyledi.

8) saʿādet-ḫānesine vardı...ḳarıyı / B26b15....
ḫātūnı // C22b9 der-i devletine ve saʿādet-ḫā-
nesine geldi

9) göricek../ B26b15 gördükde..// D30b2 gördi...

10) didi.Pes ḳarı...şerīfine / A44b9 C22a D30b3
olduñ mı? ḳarı...şerīfine // B27a1 didi.Pes
ḫātūn...şerīflerine

11) yüzin...sulṭānum/ A44b10 ben cāriyen// B27a2
Yüzlerin sürüp..dileyüp ol mekündün(?)ve ben
daḫı cāriyeñüm // C22b11...sürüp...ev milküñ
ben cāriyeñ sulṭānum// D30b4 ..sürüp...dile-
leyüp ev milkün ben cāriyeñ

12) didi...ġufrān/ A44b11 didi ḥażret// B27a3 di-
di andan Emīr // C22b12 D30b5 didi Emīr.

45a

A45a1 B27a4 C22b11 D30a C23a1 (1)Yıldırım Bāyezīd Ḫān-ıla buluşup ḳarıcuġun vāḳı'a(2)sında ne vāḳı' oldı-y-ısa ḫabar virdi cümle(3)aḥvālı 'ale't-tafṣīl taḳrīr eyledi. Yıldırım Bāyezīd Ḫān(4) 'aleyhi'r-raḥmetü'r-raḥmān Bu rū'yādan ġayetde şād u (5)mesrūr olup ḳarıcuġa evinüñ üç behāsını(6) virdi.Ḳarı sevinüp bir āḫır yirde ev alup ḳarār idüp Bāyezīd Ḫān'a du'ālar(7)eyledi.Emīr Sulṭān'a daḫı 'an-samīmi'l-(8)ḳalb şenālar eyledi.

---

1) Bāyezīd..vāḳı'asında/ A45a1 Ḫān'a buluşup// B27a3 buluşduḳda ḫātūnuñ bi'l-cümle gördükleri mā-veḳa'ları// C22b12 Yıldırım pādişāh-ıla... vāḳi'asında // D30b6 ḫān-ıla buluşup

2) ne vāḳı' oldıysa...cümle/ B27a5 mā-vaḳ'alar// C22b13 ...virüp // D30a6 ...virdi.

3) aḥvālı...Yıldırım Bāyezīd Ḫān/ B27a5 pādişāh// C23a1 taḳrīr...Yıldırım Pādişāh// D30b7 Yıldırım Ḫān .

4) aleyhi'...şād ü / C23a şād olup // B ve D nüshasında bu satır yok.

5) mesrūr olup...üç behāsını / A45a5 mesrūr olup// B27a6 daḫı ol evüñ behāsı miḳdarı akçalar//C23a olıp ḳarıya // D30b7 ḳarıya

6) virdi..du'ā/ A45a6 virdi.Ḳarı sevinüp Bāyezīd Ḫān'a // B27a7 virüp aḫer yirde ev alup ḳarār idüp// C23a2 virdi.ḳarı sevinüp du'ālar eyledi. Aḫer yirde ev alup ḳarār eyledi// D30b virdi bir aḫer yirde ev alup ḳara'eyleyüp du'ālar.

7) B C D nüshalarında bu satır yok.

8) B C D nüshalarında bu satır yok.

45a

C23a2 (9)Yıldırım Pādişāh Emīr Sulṭān'a eyitdi: Senüñ kerāmetündür ki ẓāhir (10)oldı.İkisi daḫı ʿöẕr-ḫahlıḳ idüp ḳarar itdiler.Rüyādan(11)ġayetde şād ü mesrūr olup zīrā bundan cāmiʿüñ Ḥaḳ ḳa-tında(12) ḫayyiz-i ḳabūlda vāḳıʿ olduġı añlan-dı.Fuḳaraya taṣaddukʿin ʿām(13)eyledi. قَالَ اللّٰهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَىٰ لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّىٰ تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللّٰهَ بِهِ عَلِيمٌ Naẓm.

14 Ḥaḳ yolına virse varın bir ḳişi
Āḫiretde görmeye ol teşvişi

15 لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ didi ol Ḫudā
Sevdügin viren kişi görmez cezā

16 Virmeyenler Ḥaḳ yolına sevdügin
Dünyā vü ʿuḳbada görmez eylügin

17 MENḲIBAṬU'L-ʿĀŞİR

---

9)A B D nüshalarında bu satır yok.

10) A B D nüshalarında bu satır yok.

11) A B D nüshalarında yok.

12) A B D nüshalarında yok.

13) A B D nüshalarında yok.Ayetin Tercümesi: "Siz sevdiginiz şeylerden(Allah yolunda) ve-rinceye kadar asla iyiliğe ermiş olamazsınız. (Hasan Basri Çantay.Kur'an-ı Hakim ve Me'al-i Kerim; Âl-i İmran Sûresi; Âyet-92; C.1.,s.9 İst.1965 beşinci baskı).

14) virse varın bir kişi..görmeye ol teşvişi/ A45a9 D30b9 virmeke varın kişi// B27a8 virse varın kişi..görmeye ol ..// C23a8 virse varın bir kişi....görmez asla

15) لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ /C23a9 Tr:Bak.nr.13// ABDnüshala da yok.

16) A45a10 B27a9 C23a11 D30b10

17) El-menḳıbetü'l-ʿāşir / B27a10 El-Menāḳıbetü'l ʿaşirü// C35b3 El-Menḳıbetü'l-ʿaşre/ D30b11 El-Menḳıbetü'l-ʿAşrü

45b

A45b1 B27a10 (1)HOCA KĀSIM'A NUHŪSET İRİŞÜP FAḲĪRÜ'L-ḤĀL(2)
C35b3 D30b11 OLDUḲDAN ṢOÑRA EMĪR SULṬĀN ʿALEYHİ'(3)R-RAḤMETÜ VE'L-ĠUFRĀN İNʿĀM Ü İḤSĀNINUÑ(4)BEREKETİ-YLE RIZḲLANUP ĠANĪ ḤĀṢIL OLUP(5)HOŞ-ḤĀL OLDUĠINUÑ BEYĀNIDUR

(6)Rivāyet olunur kim Seyyidü's-sādāt ve menbaʿü

---

1) Bu başlık B ve D nüshasında yoktur.

2) Olduḳdan .....ʿaleyhi / C35b4 olup...ṭābe serāhü ve

3) r-raḥmetü...iḥsānınuñ / C35b4 caʿle'l-cennete meşvāhü

4) Bereketiʿyle rızḳlanup ġanī ḥāṣıl olup/ C35b5 Bereket ve rızḳ-ıla ġına bulup

5) A45b5 C35b5

6) Rivāyet...seyyidü's-sādāt ve menbaʿü / B27a10 Rivāyet...seyyidü // C35b6 Rāvi-i ṣaḥīḥü'l-aḫbār rivāyet ider kim//

45b

(7)s-sa'ādāt ya'nī Ḥażret-i Emīr Sulṭān 'aleyhi
(8) maġfiretü ve'r-riḍvān zamānında Ḫoca Ḳāsım(9)
dirlerdi bir 'azīz kimse var-ıdı. Muḥibb-i ev-
lād-ı (10) Resūl-ıdı. Dāyim Emīr Sulṭān'uñ mec-
lis-i şerīfinden (11) ḫālī olmazdı.Bu 'azīze it-
tifaḳ faḳr u felāket

---

7) s-sa'ādāt ya'nī ....'aleyhi/ A45b7 sa'ādāt ḥażreti// B27a D30b12 sulṭān zamānında // C35b7 ya'nī

8) maġfiretü ve 'l-rıḍvan / B ve D nüshalarında yok.

9) dirlerdi... 'azīz kimse var-ıdı/ B27b11 dirler bir kimsene vardı // C35b9 dirler bir kimse // D30b13 bir kimse.

10) resūl-ıdı dāyim ....şerīfinden / B27a12 resūl idi dāyima şerīflerinden // C35b9 resūl idi...şerīflerinden.

11) olmazdı... faḳr ü felāket / B27a13 olmazlarıdı // C35b10 olmazlardı... Ḥaḳ Ta'ālā kimseye virmesün

46a

A46a1 B27a14 (1) ve nuḫūset ü nekbet ʿārız oldı.Keşret-düyūn
C35b11 D31b2 (2) ve ḳıllet ol ġişiyi zebūn eyledi. Ehlini ve ʿayālini (3)beslemege iḳtidārı ḳalmadı.Bir gün
B27b1 Ḥażret-i Emīr (4) Sulṭān ṭābe-şerāhü'nüñ meclisinde oturur-ken ʿayn-ı ʿināyet-ile Ḫoca Ḳasım'a (5)naẓar eyledi. Beyt:

---

1) oldı./ B27a14 olup ve

2) ve ḳıllet ... ġişiyi ....eyledi/ A46a2 .... faḳiri.. .// B27a15 ...ġişiyi ....//C35b12 ... ʿazīzi...itmiş-idi...// D31a3/ ʿazīzi...

3) iḳtidār...Ḥażret Emīr / B27a15 ḳudreti // D31b5 ... Ḥażret

4) ṭābe-serāhü'nüñ meclisinde oturur-ken ʿayn-ı ʿinayetile //A46a4 ṭābe-şerāhü ʿayn-i ʿinayet-ile // B27b Meclisinde ...oturken....// C35b1 meclisinde otururken.... çeşm-i ḥimāyet-ile // D31a5 meclisinde....

5) eyledi / B27b2 C36a2 ...itdi.

46a

6 ای آنکه خاکرا به نظر کیمیا کند
آیا بود که گوشهٔ چشمی بما کند

7 Naẓm-ı āḫar bi't-Türkī:

8 İ naẓarda ḫaki iden kīmīyā
Ben daḫı üftādenem eyle naẓar

9 Raḫm idüben küşe-i çeşmüñle ger
Şevḳi-yi üftāne ḳılsañ naẓar

10)Nesr: Aḥvāli Hoca Ḳasım'uñ maʿlūm ve faḳīrlıġı Emīr (11) Sulṭān'a meʾhūm olıcaḳ raḥm itdi. Gendü kīsesinden

---

6) Beytin Tercümesi: Ey bakışıyle topragı kimiya iden kişi,göz ucuyla bana da bakar mı?

7) Naẓm-ı ahar bi't-Türkī / C36a3 tercüme.Bu satır B ,D'de yok.

8) ḫāki/ B27b4 D30b7 hak....

9) üftādene ḳılsañ naẓar/ B27b5 lutfuñ-la ḳıl.../// C36a5 bī-çareye baḳsan ne zār D 31a8 ne zān

10) aḥvāli Ḥoca Ḳasım..faḳirlıġı/ A46a10 aḥvāli Ḥoca Ḳasım'uñ .../// B27a6 ba'de Ḥācı Ḥoca Ḳasım'uñ bu mertebe fuḳara irişdügi // C36a5 ḥāl-ı ḫaṣ-ı Ḳasım'uñ...faḳırlıġı.../// D31a Ḥācı Ḳasım.

11) sulṭān'a meʾhūm..itdi.Gendü kīsesinden/A46a11 Kīsesinden // B27b6 sulṭānuñ maʿlūm ve meʾhūmı.. idüp// C36a5 gendü kīsesinden //D31a..idüp bır

46b

A46a1 B2/b8 (1)Birkaç akçe çıkarup ṣadaḳa eyledi.Ḫoca Ḳasım
C36a7 D31a11 (2) ol akçaları aldı kīsesine ḳoydı.Meger (3)Ḫoca Ḳasım'uñ kīsesinde yüz miḳdār akçe(4)si daḫı var-ıdı.Nuḳūd cinsinde mā-melekesi oldı,cümlesin bir kīseye ḳoyup (5)añа ḫalṭ eyledi.Andan cemī maṣārifine ol kīse

---

1) çıkarup...eyledi.Ḫoca Ḳasım/ B27b8 akçe ṣadaḳa virdi. ol daḫı// C36a7 ṣadaḳa eyledi// D31a11 akçe ṣadaḳa eyledi.

2) ol akçaları aldı...meger/ B27b8 ol alup... ḳodı// C36a7 akçaları kīsesine ḳodı.Meger// D31a12 alup...

3) yüz miḳdār akçe/ B27b9 muḳaddemā-miḳdārı akçesi // C36a8 D31a13 miḳdārı akçesi.

4) daḫı ...Nuḳūd...oldı.Cümlesin...ḳoyup/ A46b4 nuḳūd cinsinde mā-melekesi oldı.// B27b10 daḫı... cümlesin bir kīseye ḳoyup// C36a9 D31a var-ıdı añа

5) añа...andan ol kīse/ A46b5 D31a13 baʿde-mā// B27a-andan...// C36a9 baʿdehū Ḫoca Ḳasım

46b

D31b1 (6)sinden ḫarc eyledi.ve niçe biñ akçe düyünını oı(7)kīseden virdükden ṣoñra ve nice ḫayrāt ü ḥasenāt dahı(8) ol kīseden eyledi.Aṣlā ol kīsedeki (9)akçeye naḳṣ gelmedi.Ḫāricden ol kīseye

C36b1 (10) bir akçe ḳoymadı.Meẕkūr Ḫoca Ḳasım eydür(11) ḳırḳ yıl miḳdārı ol kīseden ḫarc itdüm.

---

6) ḫarc eyledi... ol / B27b12 bi'l-cümle düyünları C36a10 ṣarf eyledi.. akçe düyünı

7) virdükden ṣoñra ...nice...daḫı/ A46b7 C36a11 edā eyledi ve anca...// B27b12 virdükden soñra // D31b2 daḫı

8) eyledi.Aṣlā ol kīsedeki / B27b13 virüp yine ol kīseye//

9) akçeye naḳṣ... Ḫaricden ol kīseye/ B27b13 el urduḳda bir akçe noḳṣanı.. ile [illegible] // C36a12 ḫaricden daḫı// D31b3 noḳṣan gelmedi.(Satırın bundan sonraki kısmı yok.)

10) bir akçe... Ḳasım eydür/ B27b'de bu satır yok. C36a1 bir akçe ..Ḳasım eydür// D31b3 Meẕkūr.. eydür .

11) Ḳırḳ...ḫarc itdüm/ C36b1 ḳırḳ..kiseden cemī masārifine ḫarc eyledüm.

A47a1 B27b14 (1)ve niçe biñ akçe fuḳaraya taṣadduḳ ḳıldum
C36b1 D31b5 ve ḫayrāt (2) eyledüm ol kīsemdeki akçe dükenmedi(3) ve eksiłmedi,diyü baʿżı ʿazīzlere naḳl eyledi.Bu menaḳıbı (4)naḳl itdükden ṣoñra Vesiletü'l-Menāḳıb ṣāḥibi (5)bu duʿā-y-ıla ḫatm eyledi.Ol duʿā budur ki

---

1) taṣadduḳ ḳıldum / C36b3 taṣadduḳ eyledüm// B D nüshalarında bu satır yok.

2) eyledüm...dükenmedi / A47a2 geymedeki // B27b ile'l-ān daḫı ḫarcaduġun ol akçedür// C36b2 ḳıldum... akçe eksilmedi.// C31b5 aṣlā dükenmedi.

3) eksilmedi...menaḳıb / B27b14 diyü..naḳl itdi. C36b2 diyü...eyledi.

4) naḳl...ṣāḥibi/ C36b3 eyledükden...vesiletü'l-metālib kitābı

5) bu...budur ki / B28a1 duʿā ile...itdi/ C36b4 D31b7 bu ...eyledi(B,C,D) satırın bundan sonrası yok.)

47a

(6)zikr olunur:

اَللّٰهُمَّ اَفِضْ عَلَيْنَا مِنْ بَرَكَاتِ الْاَوْلِيَاءِ وَاَسْلُكْ
مَسَالِكَ كَرَامَاتِ الْاَتْقِيَاءِ بِحُرْمَةِ حَبِيْبِكَ
مُحَمَّدٍ الْاَنْبِيَاءِ وَبِرُتْبَةِ آلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ الصَّفْيَاءِ
وَصَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ
الْمُقْتَفِيْنَ اَثَرَهٗ فِيْ خِصَالِهٖ

---

6)zikr olunur/ D31b7 makdem-i Resul // Bu satır B ve D nüshalarında yok.

7) اَللّٰهُمَّ / 7-11. satırların tercümesi: Ey Allahım bize evliya berekâtinin feyzini ver.Etkıyanın kerâmetinden bizi mültefit kıl.Habibim Muhammed hürmetine,enbiya ve onun rütbesiyle Âli ve eshabihi ve esfiya hürmetine; Hazret-i Muhammed Efendimiz üzerine ve ashabına ve etkiyanın ve onun üstün vasfına salât ü selâm getür.

47b

A47b1 C36a8 1 MÜNĀCĀT-I ʿARŻ-I ḤĀCĀT

2 İlāhī cümlenüñ sensen İlāh'ı
Tapuñdur pādişāhlar pādişāhı

3 Cinānı ḫalḳ iden sensen kemāhi
Özündür ʿafv iden cümle günāhı

4 İrür feyż-i İlāhīden ʿināyet
Ḥabīb'üñden bize irsüñ şefāʿat

5 Ḫalāṣ eyle ḳıyāmet ḫaşyetinden
Bize irgür Ḥabīb'üñ şefḳatinden

6 Sāña ʿāṣilerüñ ḫoşdur enīni
Anuñ-çün iñledürsin ben ḥazīni

---

1) Bu satır B ve D nüshalarında yok.

2) Sensen..tapuñdur/ B28a5 ...sensün..// C36a9 sensin...ki sensin//D31b11 ..sensin

3) sensen/ C36b13 sensin// Bu beyit C nüshasında sona alınmıştır.B veD nüshalarında yoktur.

4) ḥabībüñdür...irsüñ şefāʿat / B28a7 C36b10 irişsün..Aḥmed'den şefāʿat // D31b12 irer ..irişsüñ Aḥmed'den şefāʿat

5) ḫaşyetinden...şefḳatinden / B28a8 ..vahşetinden şevḳatinden.

6) A47b6 B28a9 C36b12 D32a2

47b

A47b7 B28a9 (7) MENḲIBĒTÜ'L-ḤĀDİ ʿAŞAR

C37a1 D32a2 8 ʿAŞĀ SUYINUÑ SEBEBİ NE VECH-İLE OLDI ANUÑ

9 MENŞE'İ NEYDİ ANI BEYĀN İDER

(10)Şöyle rivāyet ider ve eṣaḥ vech-ile ḥikāyet

(11) iderler kim meger günlerde bir gün zübde-i

Āl-i Resūlü

---

7) Menḳıbetü'l- / B28b6 Menaḳıbe

8) oldı anuñ/ C37a1 olduġını ve....// B ve D nüshalarında bu başlık yoktur.

9) Menşe'i neydi anı / C37a2 Menşe'ini

10) Şöyle...ḥikāyet / B28a10 rivāyet olunur kim// C37a2 rivāyet-i ṣaḥīḥ iderler// D32a3 ..rivāyet iderler .

11) iderler...āl-i Resūl / B28a10 Zübdê-i āl-i Resūl(ü) // C37a2 D32a4 iderler kim....Resūl//

48a

A48a1 B28a10 C37a3 D32a3

(1) ş-şakaleyn ve faḫr-ı evlād-ı şāḥib-i ḳābe-ḳavseyn(2) yaʿnī Ḥażret-i Emīr Sulṭān ʿaleyhi'r-raḥmetü(3) ve'l-ġufrān saʿādet-ḫānelerinden ṭaşra gelüp (4) der-i devlet-me'ābларınuñ öñinde mübārek ʿaṣāsına(5) ṭayanup ṭururlardı. Dervīşlerinden baʿżı kimesne

---

1)ş-şakaleyn....ḳābe-ḳavseyn / B28a10 ş-şakaleyn. Yaʿnī

2) Yaʿnī Ḥażret... raḥmetü / B28a11 yaʿnī Emīr Sulṭān... raḥmetü // D32a5 yaʿnī Ḥażret-i Emīr Sulṭān.

3) ve'l-ġufrān / B ve D nüshalarında yok.

4) ʿaṣāsına / C37a6 ʿaṣālarına // D32a6 ʿaṣāsınuñ ucına

5) ṭururlardı...baʿżı kimesne/ B28a12 ṭururdı.. baʿżılar // C37a6 ṭurur-ken baʿżı kimse// D32a7 ṭururdı.

48a

(6)taẖarruᶜ idüp eyitdiler: Sulṭānum n'ola-ydı
şol yirde (7)vuẖuᶜ itmek içün āb-ı revān ola-ydı.
Müsülmānlar,(8)gelüp ābdest alalardı.Ḥażret-i E-
B28b1 mīr Sulṭān daḫı: biʾsmiʾllāh (9) diyüp ᶜaṣānuñ
ucı-yla ol derviş işaret itdügi (10) yiri urdı.
Fi'l-ḥāl bi'izni'l-lāhi'l-meliki'l-müteᶜāl bir
ṣu ẓāhir(11) oldı aḳdı.Ol zamāndan berü ol ṣu
ol yirden

---

6)A48a6 B28a13 C38a7 D32a8

7)vuẖuᶜ itmek içün / B28a13 vuẖuᶜ içün

8) gelüp....biʾsmiʾllāh / A48a8 C38a9 Sulṭānı biʾsmiʾllāh// B28a14 ..alaydılar..daḫı biʾsmiʾllāhi'r-raḥmāni'r-raḥīm D32a10 alaydı....sulṭān biʾsmiʾllahi'r-raḥmāni'r-raḥīm

9) diyüp..itdügi / B28b1 ol işāret

10) yiri...ẓāhir / B28b1 dürtdi bi'izni'l-lāhi taᶜālā bir ṣu 37a11 urdı bi'izni'l-lāh.

11) oldı..yirden / B28b2 olup revān oldı...ol ṣu// C37a11 oldı ol zamāndan ...ol ṣu// D32b13 olup aḳup revān oldı...ol ṣu

48b

A48b1 B28b3 C37a12 D32b1 C37b1 (1)cārī olup aḳar.Ba'zı kimseler ol ṣuya ḳoz(2)lu bıñar dirlerdi.Zirā ol zamān ol yirde bir ḳoz(3) aġacı var-ıdı.Faḳīr ya'nī şevḳi daḫı görüp tururın.Amma ḫaylī(4) zamāndur ol aġaç ḳurıyup gideli.Anuñ çün ekṣer-i nās(5)yanında şöhre 'āṣā ṣuyı dimek-iledür.

---

1) kimseler ol ṣuya / B28b3 ḳişi ol ṣuya // C37a12 kimsene añа // D32b1 kimse

2) bu ...dirlerdi.Zirā bir/ A48b12 lı ..dirlerdi. ol.../ B28b4 ḳu ..diler.Zirā..yirde ḳoz// C37a1 lı...dirler...a zamānda .../ D32b1... lu..dirler..zamanda...yirde ḳoz

3) aġacı..ḫaylī /

./ B28b4 aġaçları var-ımış dirler//C37a13 daḫı sebāvet zamanında ol ḳoz aġacını ol yirde görmiş-idüm.

4) zamāndur..nās/ A48b4 zamāndur...amma ekṣer-i nās B28b5 D32b3 amma ekṣer nās // C37b1 ṣoñra ḳurıdı dir anuñ

5) yayında şöhre...dimekledür/ B28b5 ol ṣuya... dirler. C37b2 D32b3 ḳatında şöhreti..dimekledür.

48b

6 MENKIBETÜ'S-SĀNĪ ʿAŞER

7 HAẒRET-İ EMĪR SULṬĀN(A) BAʿZI KİMSENE KİMYĀ-GER-
LİK(8)İSNĀD İDÜP HAḲĪḲAT-İ ḤĀLE VĀḲIF OLUP(9)VİLĀ-
YET-İLE OLDUĠINUÑ BEYĀNINDADUR.

(10)Rivāyet iderler kim günlerde bir gün baʿzı der-
vīş(11)ler ve şüleḥādan niçe kimseler ṭururlardı.
Ḥażret-i

---

6) Menḳıbetü's-sānī ʿaşer/ B28b6 Menāḳıbatu' eg-
ni ü ʿaşer

7)Ḥażret...kimyagerlik / A48b2 sulṭān serāḥü kim-
ya-gēr (Bu satır B ve D nüshalarında yok.)

8) Bu satır B ve D nüshalarında yok.

9) Bu satır B ve D nüshalarında yok.

10) rivāyet...dervīşler / B28b6 olunur...birgün
dervīşlerden.

11) şüleḥādan...ṭururlardı / B26b7 şüleḥālardan
baʿzı ḳişiler // C37b6 kimesneler.

49a

A49a1 B28b9 C37b7 D32b6 (1)Emīr Sulṭān mezkūr ʿAṣā ṣuyından ābdest alurlardı.(2)Ol ġişilerden biri ilerü gelüp eyitdi: Sulṭānum(3)sizlerüñ ḥaḳḳuñuza bu şehir ḫalḳı baʿżı nesne dirler.İcāzet olursa sulṭānma diyeyin didi.(4)Emīr Sulṭān ṭābe-serāhū ve celle'l-Cennete-mesvāhū luṭuflarından (5)tebessüm-ile ol dervīşe eyitdi: Ne dirler? Ol dervīş(6)eyitdi: Sulṭān'um içün kimyāya vāṣıl olmışdur,didiler,didi

---

1) Sulṭān ... alurlardı/ A49a1 Sulṭān ...olup// Bu satır B nüshasında yok.//C37b7 D32b7 ḳaddes-serrāhu...alurlardı

2) ol...sulṭānum / A49a2 D32b7 mezbūrinden//C37b8 mezkūrinden birisi küstāhāne ilerü

3) sizlerüñ....didi/ A49a3 sizlerüñ ...dilrer// B28b1 sizüñ ḥaḳḳıñuzda şehir...kelimāt dirler.İcāzet.... zikr edeyin didi // C37b9 sizüñ ḥaḳḳıñmzda ....kelimāt iderler D32b8 sizüñ ..... kelimet....diyeyin

4) Emīr...luṭuflarından / A49a4 Emīr... maṣvāhū// D32b10 Emīr Sulṭān luṭuflarından // B,C,D nüshasında (tabe-serāhū ve celle'l-cennet mesvahū) ibaresi yok.

5) tebessüm-ile... ol dervīş / B28b11 tebessüm idüp eyitdi//C37b dirler dervīş // D32b10 tebessüm idüp ..dirler dervīş

6) eyitdi ...didiler / A48a6 eyitdi sulṭānum içün didiler.B28b12 eyitdi. Kimiyāya ...dirler..didi C37b11 D32b11 eyitdi kimyāya...dirler.

49a

(7)Emīr Sulṭān eyitdi: Derviş kīmiyā iki ḳısım-
D33a1 dır.(8)Biri budur ki baḳıra baʿżı esbāb ḫalṭ
iderler.Ol baḳır (9)altun olur. ve biri daḫı
B29a1 evliyā uʾllāhuñ nefes-i mübāreǧi (10) meselā
C38a1 kimiyādur.Anlardan biri şuya : Altun ol(11)dise
hemān-dem ol şu ḫāliṣ altuñ olur.Ber-sebīl-i

---

7)A49a7 B28b13 C37b11 D32b12

8) Biri ... baḳır/ B28b14 biri baḳıra eczā... idüp // C37b12 biri baḳıra baʿżı eczā ... idüp...baḳırı // D32b13 biri baḳıra baʿżı eczā ...iderler ...baḳır.

9) olur..nefes-i mübāreǧi/ B28b15 ..iderler... daḫı mübārek nefesi irişmedür// C37b13 ... iderler.biri evliyā..nefes-i mübāreǧi-yle olup. Baʿżı // D33a2 iderler...mübārek nefesi irişmedür.

10) meselā kīmiyādur.Anlardan/ B29a1 D33a2 meselā evliyā uʾllāhdan// C38a şuya...//

11) dise...sebil / B29a1 hemān-dem altun olur//

49b

A49b B29a2 C38a1 D33a4

(1)temṡīl iki mübārek avcını ṣu-yla ṭoldurup(2) ṣaġ elinüñ üstine dökdi.Ol ṣuya nefes idüp(3) altun ol didi.Fi'l-ḥāl elinüñ üsti bi' izni'l-lāhi'l-meliki'l-müte'āl(4) altun oldı.Meẕkūr dervīş ve ol arada (5)vāḳi' olan ṣüleḥādan ve fuḳarādan ve dervīşlerden(6)her kim var-ısa gördiler,müşāhede itdiler.Emīr

---

1) temṡīl...ṭoldurup / B29a2 diyüp mübārek... ṭoldurup // D33a4 iki mübārek

2) A49b2 B29a3 C38a2 D38a4

3) fi'l-ḥāl elinüñ üsti...müte'āl / A49b2 C38a3 D38a5 fi'l-ḥāl bi' izni'l-lāhi'l-meliki'l-müte'āl // B29a4 fi'l-ḥāl elinüñ üsti bi-izni'l-lāhi Ta'ālā

4) altun...ol arada / B29a5 altun oldı.ol arada// C38a4 altun...dervīş bu ḥāli görüp ve anda// D33a6 altun ...ol dervīş.

5) vāḳi' ...dervīşlerden / B29a bu satır yok.// C38a4 ḥaẕır olan süleḥā // D33a7 süleḥādan ve dervīşlerden .

6) her kim var-ısa..Emīr / B29a5 olanlar cümlesi görüp müşāhede ḳıldılar kim.// C38a5 D33a8 cümleten gördiler müşāhede eylediler.Emīr.

49b

(7)Sulṭān ʿaleyhi'r-raḥmetü ve'l-ġufrān Ḥażretiʾnüñ mübārek (8)ṣaġ elinüñ bilegi tā dirsegine varınca (9)gūyīyā kim ṣom altun olmış,ṣoñra ol (10)altuna ṣu ol diyü buyurdukларında bi'izni'l-lāhi Taʿālā kemā(11)-kān yine ṣu oldı.Baʿde-mā Emīr Sulṭān ṭābe

---

7) sulṭān ...Ḥażreti'nüñ mübārek / A49b7 sulṭān... ḥażretinüñ//B29a6 sulṭānuñ mübārek // C38a5 Sulṭān hazretinüñ mübārek // D33a8 sulṭān ḥażretinüñ.

8) ṣaġ .. varınca/ B29a6 eli dirsegine degin // C38a6 eli dirsegine varınca

9) gūyīyā kim.. olmış.ṣoñra ol/ A49b9 gūyīyā kim ...olmış.ṣoñra ol // B29a7 ṣom...oldı.Yine // C38a6 ṣom...oldı.Yine ol //D33a9 ṣom..olmış. ṣoñra ol.

10) altuna ...kemā-kān / A49a10 C38a7 D33a10 altun.. didi.bi'-izni'l-lāhi Taʿālā kemā-kān//B29a7 ṣu.. diyü buyurdukларında.

11) kemā-kān..tābe // A49b11 kemā-kān ṣu...//B29a7 yine ...baʿde..sulṭān// C38a7 kemā-kān...baʿde.. D33a10 kemā-kān...sulṭān

50a

A50a1 B29a8 (1)şerāhü ve ce'ale'l-cennete meşvāhü tekrār
C38a8 D33a ol(2)dervīşe ḫitāb idüp buyurdı kim: Bu ḫalḳ
(3)bize kimiyanuñ ḳankı ḳısmını bilür,dirler.
(4)diyicek anda ḥāżır olanlar ḥayrete gelüp
güng ü (5)lāl olup kelimāta ḳādir olmayup
D33b1 Emīr(6)Sulṭān'uñ kimi mübārek ellerin öpüp
kimi ḫāk-i

---

1) şerāhü...ol / A50a1 şerāhü ve ce'ale'l-cennete meşvāhü...ol// B29a8 sulṭān ol// C38a8 D33a11 sulṭān ...ol

2) dervīşe..idüp buyurdı kim bu ḫalḳ/ B29a8 dervīşlere ḫitāb buyurdılar kim bu ḫalḳ// C38a8 dervīşe ḫitāb idüp // D33a11 dervīşe ḫitāb idüp: Bu ḫalḳ.

3) ḳankı / B29a9 ..ḳangı // C38a9 ḳankısını bilü

4) diyicek...güng/ A50a4 C38a11 güng// B29a9 anda...olanlara ḥayret gelüp// D33a11 diyicek.. olanlara ḥayret gelüp

5) lāl olup...ḳādir olmayup Emīr / A50a5 C38a10 lāl olup...Emīr// B29a10 kelimāta ḳudretleri ḳalmadı// D33a13 kelimāta ḳādir olmayup Emīr

6) sulṭānuñ...ḫāk / B29a10 mübārek ellerin būs idüp ḫākk// D33b sulṭān'uñ ...ellerin ve... ...ḫāk.

50a

(7)pāy-ı şerīflerine yüzlerin sürdiler müşerref

(8) ve muġtenem oldılar.Bi-faẓlihi ve keremihi

(9) Naẓm

10 İ kerāmet şehrinüñ şāhı Emīr
İ vilāyet burcınuñ māhı Emīr

11 Kīmiyāya vāṣıl olur şübhesüz
C38bl Ḥāk-i pāyuña yüzin süren faḳīr

---

7)yüzlerin sürdiler müşerref / B29all yüzler sürüp.

8) oldılar.bi-faẓlihi ve keremihi / B29all D33b2 ....olup kaldılar/ C38al2 oldılar.

9) Naẓm / A50a Naẓm(başlık halinde satır yapılmış)//B29al2 C38al2 nüshalarında satırın içinde // D33b'de yok.

10) İ....Emīr, İ....Emīr / B29al2 i...şāhınuñ... Emīr,veya ....Emīr // C38al2 i...şāhınuñ .... Emīr, İ...Emīr // D33b2 i...Emīr,vilāyet.... Emīr

11) süren / A50a4 sürer

50b

A50b1 B29a3 1 Ḫāk-i pāyuñdur saʿādet cevheri
C38b1 D33b4 Devlete irer añā iren ḥaḳīr

2 Şevḳī-i üftadeñe eyle naẓar

3 Ḳalmasun pā-māl olġıl dest-gīr

4 MENḲIBETÜ'S-ŞĀLİŞÜ ʿAŞER
5 EMĪR SULṬĀN ʿALEYHI'L-MAĠFİRETÜ VE RIḌVĀN(6)
ḤAẒRETLERİNİ İKİ KİMESNE İMTİḤĀNEN VARDILAR(7)
VĀḲIʿA MUṬĀBIḲ BULDUḲLARINUÑ BEYĀNIDUR

---

1) Devlete ...iren ḥaḳīr / A50b1 Devlete...iden ḥaḳīr // B29a14 D33b5 vāṣıl olan ...olmaya ḥaḳīr
2) A50b2 B29a15 C38b2 D33b6
3) A50b3 B29a15 C38b3 D31b6
4) El-menḳıbetü's-ṣaliṣ ü ʿaşer/ B29a1 menāḳıbetü's-ṣāliṣü ʿaşere
5) Emīr.... rıḍvān / C38b3 Emīr Sulṭān Ḥażret// B ve D nüshalarında yok.
6) Ḥażretlerini..vardılar / C38b4 Ḥażretlerini..imtiḥāna varup .
7) bulduḳlarınuñ beyānıdur/ C38b4 bulduklarıdur.

59b

(8)Rivāyet olınur kim Burusa ḥamiyyet-i ʿani'l-be'sā şehrinde (9) iki kimse ittifāḳ idüp eyitdiler: Emīr Sulṭān Ḥażret(10)lerinüñ cemm-i ġafīr ve ḫalḳ-ı keşīr bī-nihāye (11) kerāmetlerin ve bilā-ġāye vilāyetlerin naḳl iderler•

---

8)Rivayet..şehrinde / B29b1 Burusa'da // C38b5 rivāyet-i ṣaḥīḥ... Burusa şehrinden // D33b7 Rivāyet ...Burusa şehrinde

9) iki kimse... Ḥażret / B29b1 iki ḳişi var-ıdı.. eyitdiler / C38b5 ittifāḳ iderlerdi ki // Emīr Sulṭān Ḥażret // B33b8 ...Emīr Sulṭān//

10) lerinüñ cemm-i ġafīr ve ḫalḳ-ı keşīr/ A50b10 lerinüñ cemm-i ġażīr (?) // B29b2 cemiʿ ḫalḳ ṣaġīr ve kebīr Emīr Sulṭānuñ // C38b6 lerinüñ cemm-i ġafīr // D33b8 cemm-i ġafīr....

11) kerāmetlerin ve bilā-ġāye vilāyetlerin naḳl iderler/ B29b3 bilā-ġaye kerāmetlerin ẕikr ide

51a

A51a1 B29b3 C38b7 D33b10 (1)Gelüñ biz daḫı gönlümüzde birer nesne ṭutalum didiler.(2)Biri eyitdi: Benüm iştehām ġālib gönlüm bal-ıla(3)ḳaymaḳ ister.Ol biri eyitdi: Ben nefsümüñ ġāyetde zebūnıyam(4)dımāġum pür-hevā baña bir ḫayr du'ā eylesün.Tā kim(5)gönlümüñ gözi küşāde olsun.Hevādan(6)kesilsün diyüp bu niyyet üzre Emīr Sulṭān'uñ

---

1) ṭutalum didiler/ A51a1 ṭutulum(?)// B29b4 ṭutalum didiler// C38b7 D33b11 ṭutalum

2) eyitdi: ....iştehām ġālib / B29b4 eyitdi kim benüm gönlüm

3) ister. ol biri...ġāyetde / A51a3 ister.Biri... ġāyetde.../// B29b5 diler.Ol biri...nefsümüñ zebūnıyam// C38a9 D33b12 nefsümüñ zebūnıyam.

4) hevā banā..eylesüñ tā kim/ A51a4 ...ta kim // B29b5 hevādur biri..recā ider mi ki// C38b9... ..hevādur ....eylesün // D33b13 hevā...eylesün.

5) gönlümün...hevādan / B29b6 gönlüm..açılup küşāde ola // C38b10 D33b13 gönlüm gözi.

6) kesilsün diyüp...üzre / A51a6 C38b11 D34a1 niyyet üzre // B29b7 kesilem diyü niyyet idüp

51a

(7)ḥużūr-ı şerīfine vardılar.Mübārek ellerin öpdıler.Ḫāk-pāy-ı şerīflerine yüzler sürdiler.(8)Pes Emīr Sulṭān bunlara oturun didi.Bunlar(9) daḫı
C39a1 oturdılar.Evvelā ol ḳaymaḳ ṭutan kimse içün dervīş(10)lerinüñ birine eyitdi: Şunda bal-ıla ḳaymaḳ vardur getür.Şu ḫişi(11) yisün didi ve ol bir yoldaşına eyitdi kim sañā bir ḫayr-du'ā

---

7) ḥużūr...sürdiler/ A51a7 ḥużūr ..öpdiler// B29b7 ḥużūr-ı şerīflerine gitdiler..öpüp...yüzler sürdiler// C38b11 ḥużūr...ıaṭīflerine ..sürdiler// D34a2 ḥużur..öpüp..ıaṭīflerine yüzlerin sürdiler.

8) pes Emīr / A51a8 B29b8 C38b13 Emir..// D34a4 pes Emīr.

9) daḫı..dervīşlerinüñ / B29b10 ṭaleb idene..kimse dervīş// C39a1 evvelā.

10) birine..şu kişi / A51a10 birine..getür// B29b10 birine işāret ḳıldı.Bal-ıla..şu ḫişi// C39b1 birisine ...getürüñ// D34a5 eyitdi bal-ıla... getür.

11) yisün...ḫayr-du'ā / A51a11 yisün ol..eyitdi sañā ..// B25b11 yisün didi ve ol....eyitdi kim sañā// C39a12 yisün didi.//D34a6 yisün ve ol.

51b

(7)oldı. Ṣalāḥ-ı nefs ile maʿrūf ve meşhūr oldı.

(8) Tamām mertebede aḫırı ḫayr-ıla ḫatm oldı.

(9) Raḥmetu'llāhü ʿaleyhi: Beyt

10 Evliyā ullāhı itme imtiḥān
K'anlara şek eyleyen eyler ziyān

11 Evliyā ullāhdur cünd-i ilāh
Bunlara şek eyleyen olur tebāh

---

7) oldı.ṣalāḥ-ı nefs...oldı.// B29b15 D34a10 olup// C39a7 oldı.

8) tamām..ḫatm oldı / B29b15 ʿākibetı ḫayr üzre oldı C36a7 mertebe...ḫayr oldı // D34a10 .... ḫayr üzre ḫatm oldı.

9) B,C,D nüshalarında yok.

10) B,C,D nüshalarında yok.

11) B,C,D nüshalarında yok.

51b

A51b B29b12 C39a D34a7 (1) idelüm ümîzdür ki Ḥaḳ Taʿālā ve celle ve ʿalā ḳabūl ḳıla(2)ve maḳbūl-ı Ḥażret eyleye diyüp mübārek ellerın kaldurup(3) tażarruʿ eyledi.Allahü Taʿālā celle ve ʿalā Emîr Sulṭān'uñ (4) ṭābe-şerahu ve ceʿal'l-cennete meṣvāhü duʿāsını ḳabūl (5)eyledi.Ol kimse ol zamāndan ṣoñra (6)hevā-yı nefsānîden ferāġat eyleyüp ṣüleḥādan

---

1) idelüm ḳıla/ B29b12 Ḥaḳ Sübḥāne ve Ta'ālā ... .. ide // C39a3 ḳılalum...Ḥaḳ Ta'ālā Ḥażreti ḳabūl ḳıla// D34a7 ḳıldum ümiddür ...Ḥaḳ Ta'ālā Ḥażreti ḳabūl ḳıla.

2) ve maḳbūl...ḳaldurup / A51b2 ve maḳbūl-ı Ḥażret eyleye...ḳaldurup/ B29b13 C39a4 diyüp... ḳaldurup // D34a7 diyüp...elin ḳaldurup

3) tażarruʿ eyledi... sulṭānuñ / B29b13 duʿā eyledi. Ḥaḳ Taʿālā // C39a4 du'ā eyledi. Allahü Tebāreke ve Taʿālā ...sulṭānuñ// D34a8 du'ā eyledi. Allahü Taʿālā ...sulṭānuñ

4) ṭābe-şerāhü ...du'āsını ḳabūl/ B29b14 C35a5 D34a8 duʿāsını ḳabūl

5) eyledi...kimse ol zamāndan ṣoñra/ B29b14 ḳılup ...ġişi cemîʿ hevā// D34a9 eyleyüp.. ..ṣoñra

6) nefsānîden...eyleyüp // B29b14 hevesden.... idüp // C39a6 D34a9 nefsinden ...eyledi ve.

52a

A52a1 B30a1 (1) MENḲIBETÜ'R-RABİ'U ʿAŞER

C39a8 D34a11 (2) EMİR SULṬĀN ḤAẒRETLERİ'NÜÑ ŞEYḪ ḤĀCI BAYRĀM (3)SULṬĀN ḪİDMETLERİYLE ṬĀBE-ŞERĀḤÜMA VE CEʿA-LE (4)L-CENNETİ MEṢVĀḤÜMA BEYNEHÜMĀ VĀḲIʿ OLAN MĀCERĀ(5)LARINUÑ BEYĀNINDADUR.

(6)Rāvīler şöyle rivāyet iderler kim ḳıdvetü'l-meşāyıḫı

---

1)Menḳıbetü'r-rabiʿu ʿaşer/ B30a1 Menāḳıbātu'r-rabi'ü ʿaşer

2) Bu başlık B ve D nüshalarında yoktur.

3) sulṭān ḫıẕmetleri-yle tābe...ceʿle / C39a9 sulta(?) ḫıẕmetleri-yle.

4) l-Cenneti...mācerālarınuñ / C39a9 mülāḳı olup macerālarıdur.

5) Bu satır B,C,D nüshalarında yoktur.

6) Rāvīler...meşāyıḫı / B30a1 rivāyet olunur/ C39a10 rivāyet-i ṣaḥīḥ idüp eydürler/ D34a11 rivāyet eydürler.

52a

(7)l-ʿiẓām yaʿnī Ş̌eyḫ Ḥācı Bayrām ʿaleyhi'r-raḥmetü'l-meliki'(8)l-ʿallām.İttifāḳ Burusa ḥamiyyet ʿani'l-beʾsā şehrine (9) gelmişler idi. D34bl
Ḳaṣd eyledi kim faḫr-i āl-i (10)Ṭāhā ve Yāsīn zuḫr-i evlād-ı Ḥabīb-i Rabbi'l-ʿālemīn(11)Yaʿnī Ḥażret-i Emīr Sulṭān ʿaleyhi'r-raḥmetü ve'l-ġufrān

---

7) ʿiẓām....melik/ B30a yaʿnī Ḥācı // C39a10 kirām yaʿni Ḥācı

8) ʿallām...şehrine / A52a8 selām..şehrine// B30a2 C39a11 D34a13 *ʿallām Burusa şehrine*

9) gelmişler...al/ B30a gelmişdi.ḳaṣd itdi kim// C39a12 gelmiş-idi.Ḳaṣd eyledi kim// D34bl gelmiş-idi .

10) Ṭāhā...ʿālemīn/ B nüshasında bu satır yok//C39a1 zübde-i āl-// D34bl zübde-i evlād-ı

11) Yaʿnī...ġufrān/ B30a3 Emīr Sulṭān // C39a13 yaʿnī Emīr ...ġufrān//

A52b1 B30a9 (1) gelüp ziyāret ide.Meger ol zamān Ḥażret-i (2)
C39a1 D34b1 Emīr Sulṭān ʿaleyhi'l-mağfiretü ve'r-riḍvān ḥiṣār(3) içinde Manāstır maḥallesinde burç üstinde olan saʿādet(4)ḫānelerin neccār getürüp termīm ve taʿmīr iderlerdi.(5)Çömlekçiler cānibinden Şeyḫ Ḥācı Bayrām Ḥażretleri(6)gelürken nā-gāh gördi kim yuḳarudan neccārun birisi bir büyük ağacı

---

1) gelüp...Ḥażret/ B30a3 D34b2 gelüp..meger// C39b1 ziyāret itdükde

2) Emīr Sulṭān...rıḍvān ḥiṣār / B30a4 C39a1 D34b3 Emir sulṭān hisar

3) üstinde olan saʿādet/ B30a4 içinde..saʿādet// C39b2 ...üstindeki saʿādet// D34b4 üstinde saʿādet-ḫāneleri.

4) ḫānelerin...iderlerdi/ B30a5 evleri var-ıdı. Anı taʿmīr iderdi// C39b3 ḫānesini taʿmīr itmek-çün....getürmişdi.anı yapardı.//D34b4 ḫāneleri vardı.Anı taʿmīr iderdi.

5) çölmekçiler...Ḥażret-i / B30a6 çömlekçiler... sulṭān // C39b4 D34b5 ...sulṭān

6) gelürken..ağaçı / A52b6 nā-gāh neccārun// B30a ẓāhir oldı..gördi kim yuḳardan// C39b4 gördi nā-gāh yuḳarudan...biri ..// D34b6..gördi...bir

52b

(7)ṭutamayup düşürdi.Meger aşaġada oġlancuḳlar
(8)oynarlar-ıdı.Emīr Sulṭān bu ḥāli görüp ḳıf
(9)bi-izni' l-lāh yā mübārek didi.Hemān-dem ol
dıraḫt(10) havāda mu'allaḳ ṭururdı.Bir zamān-
dan ṣoñra ol aġaç(11)yire düşdi.Ḥācı Bayrām
Sulṭān'uñ ḫātır-ı şerīflerine

---

7) ṭutamayup...oġlancuḳlar/ B30a7 elinden kaçurdı// C39b5 D34b7 ṭutamayup düşürdi.

8) oynarlar-ıdı...ḳıf/ B30a8 C39b6 D34b7 Emīr sulṭān...ḳıf.

9) bi·izni'l-lāh ..ol dıraḫt / B30a8 D34b8 ya mübārek....ol aġaç.

10) havāda..aġaç/ A52b10 ṭururdı.Zamāndan soñra// B30a9 ṭururdı. Bir zamāndan// C39b7 D34b9 ṭururdı bir zamāndan ṣoñra.

11) yire...şerīflerine/ C39b8 yire indi,düşdi.Ḥācı. şerīfine// D34b10 düşdi.Ḥācı Bayrām Sulṭān.... şerīfine

53a

A52a1 B30a11 (1)şöyle ḫuṭūr eyledi-kim Emīr Sulṭān bize kerā-
C39b9 D34b10 metin (2)gösterdi,diyü.Pes Ḥācı Bayrām Sulṭān
gelüp Emīr(3)Sulṭān'a mülāḳi olıcaḳ Emīr Sulṭān
D35a1 eyitdi:Ḥācım (4)maʿẕūr ṭut.Murād sizlere vilā-
yet göstermek degül-idi(5)belki aşaġada oġlan-
cuḳlar var-ıdı.Anlar helāk olmasun(6)dimek-idi.
Rāvī eydür: Meger aşaġada burc dibinde

---

1) şöyle ḫuṭūr eyledi...kerāmetin/ B30a11 geldi..
//C39b9...kerāmet

2) diyü.pes / A53a2 C39b10 diyü// B30a11 D34b12
didi pes .

3) olıcaḳ..Ḥācım/ B30a12 D34b13 olıcak..Ḥācımız//
C39b11 olup

4) maʿẕūr...degül-idi/ A53a4 ʿarż itmek// B30a13
ṭut kim murādumuz...göstermek // C39b11 size..
ʿarż itmek// D35a1 Murādumuz size..ʿarż itmek

5) belki...olmasun/ A53a5 oġlanclar(?)var-ıdı//
B30a14 belkim...oġlancuḳlar varıdı. Helāk ol-
masunlar // C39b12 oġlancuḳlar var-ıdı.Cemʿ
olmışlar-ıdı.Helak olmasunlar // D35a2 oġlan-
cuḳlar var-ıdı.helāk.

6) dimek-idi...dibinde/ B30a15 didük idi.Meger
aşaġada// C39b13 dimek-idi...aşaġada// D35a2
didük-idi...aşaġada

C40a1 (7)oġlancuḳlar cemʿ olup oynarlar-imiş ol
B30b1 ağaç neccārūñ (8) elinden uçduġı zamanda
Emīr Sulṭān ol ağaca(9) ḳıf yā mübārek diyü
ḫiṭāb itdügi zamānda ağaç ṭurup ol oġlancuḳ-
lar ol ağacı görüp ḳaçdılar.(10)Andan ṣoñra
ağaç yire düşdi.Ḥācı Bayrām(11) Sulṭān Emīr
Sulṭān'a eyitdi: Ḳuṣūrumuz ʿafv idüñ

---

7) oġlancuḳlar..oynarlar-imiş// B30a1b cemʿ olmış oġlancuḳlar var-ıdı.// C40a1 oġlancuḳlar var-ıdı.Cemʿ olup oynarlardı// D35a3....cemʿ olmışlar oynarlardı.

8) elinden uçdığı...Emīr Sulṭān ol ağaca / B30b1 ....düşdügi..// C40a2 elinden..zamānda//D35a4 uçduġı...ol ağaç...

9) ḳıf..ḳaçdılar/ A53a9 ḳır diyü..zamānda ağacı// B30b2 ḳıf yā mübārek diyüp...zamānda ağaç ṭurup ol oġlancuḳlar ol// C40a2 ağaç ṭurup ol oġlancuḳlar ağacı// D35a5 ḳıf diyü...zamānda ağaç ṭurup ol oġlancuḳlar ağacı

10) *andan ṣoñra/ B30b3 andan ağaç*

11) sulṭān...idün/ A53a11 sulṭān'a ḳuṣūrumuz// B30b4 D35a7 Sulṭān'a eyitdi: Ḳuṣūrumuz... eylen// C40a4 Sulṭān'a ʿöẕr idüp ḳuṣūrumuz .....eyle

55b

A53b1 B30b4 C40a4 D35a7 (1)maʿẕūr buyuruñ diyü tażarruʿ ve iʿtiẕār eyledi.(2)El ʿöẕrüʿinde-kirāmi'n-nās-ı maḳbūl dıdı.

3 MENḲIBETÜ'L-ḤĀMIS Ü ʿAŞER

4 ḤAŻRET-I EMĪR SULṬĀN ʿALEYHİ'R-RAḤMETÜ VE'L-ĠUFRĀN'UÑ(5)FEVTİNE IŞĀRET OLAN AḤVĀLİ BEYĀN İDER

(6)ṣiḳāt kimselerden rivāyet-i ṣaḥīḥ olunur kim

---

1) maʿẕūr buyuruñ...eyledı.// B30b4 diyü ʿöẕür... tażarruʿ kıldı.// C40a4 maʿẕūr tut diyüp..... eylediler.Allahü āʿlem // D35a8 diyü tażarruc eyledi.

2) Bu satır B,C,D nüshalarında yok.

3) menḳıbetü'l-ḥāmisü ʿaşer / B30b6 el-Menāḳıbetü'l-ḫāmse ü ʿaşer

4) Ḥaẕret-i Emīr Sulṭān...l'-ġufrānuñ// C40a5 Emīr Sulṭān'uñ // Bu başlık B ve D nüshalarında yok.

5) Bu başlık B ve D nushalarında yok.

6) ṣiḳāt.... .../B30b6 rivāyet olunur//C 40a6 niçe...ṣaḥīḥ rivāyet//D35a9 sika...rivāyet olu

53b

(7) her kaçan kim Emīr Sulṭān ʿaleyhi'r-raḥmetü ve'l-ġufrān diyār-ı (8)Rūm'a ḳıbel -i Ḥaḳdan emr olup gelmelü olıcaḳ ḳudretden önlerince üç nūrdan(9) ḳandīl ẓāhir olup anlar daḥı ardınca gider(10)lerdi.Evliyā ullāhdan ġayrı kimesneler ol(11) ḳandilleri görmezlerdi Emīr Sulṭān ṭābe (12)serāhü ve ceʿale'l-cennete meṯvānü Ḥażreti'-ne şöyle işāret

---

7)her...ġufran/ A53b7 her kaçan Emīr...ʿaleyhi'r-rahmetü ve'l-ġufrān// B30b kaçan-kim Emīr// C40b7 her kaçan Emīr...rahmetü'r-rahmān// D35a9 her kaçan kim Emīr ...ġufrān

8) Rūma...üç nūrdan / A53b8 Rūm'a gelmelü olıcaḳ ḳudretden.../ B30b7 D35a10 Rūma ḳıbel-i ḥaḳdan emr olunup gelmelü olıcaḳ// C40a8 Rūma izn-ile gelmelü olınca.

9) ḳandīl... giderlerdi / B30b8 D35a12 olup giderdi// C40a9 ardlarınca

10) Evliyā ullāhdan... ol/ B30b9 D35a13 kimse ol// C40a10 kimse

11) ḳandilleri...ṭābe / B30b9 D35a13 görmezdi... sulṭān// C40a10 kimse görmezdi.

12) serāhü...işāret/ B30b10 C40a10 D35b1 ḥażretine ...işāret

54a

A54a1 B30b10 (1)olmış-ıdı-kim bu ḳandīller her ne yirde kim
C40a11 D35b1 senden(2)ġāyib olalar.Senüñ mezār-ı şerīfüñ ve
merḳad-ı laṭīfüñ(3) ol yirde olsa gerekdür,diyü.
Şimdi mezār-ı(4)şerīfleri ve türbe-i münīfleri
C40a1 kim vāḳi' olduġı(5) yire gelicek ol ḳandīller he-
mān lahẓa ġāyib oldılar(6)ayruḳ görünmediler.
ol vaḳt meger ol yir ormanlıḳ

---

1) ḳandīller...kim senden/ B30b11 ḳandīller...yirde// C40a11 ḳandīl...kim senden// D35b2 senden

2) ġāyib olalar...ve merḳad-ı laṭīfüñ/ B30b11 senüñ .... şerīfüñ// C40a12 ġāyib..şerīfüñ// D35b2 ġāyib ve naẓaruñdan maḫfī ola.

3) ol yirde olsa gerekdür,...mezār-ı / B30b11 cāy ola... şimdiki ḥālde// D35b3 cāy-ı naẓīf olısardur.

4) şerīfleri..vāḳi' olduġı / B30b12 mübārek merḳad-ı şerīfleri kim vardur.// C40a13...türbe-i laṭīfleri olduġı // D35b3 münevveri ve türbe-i muṭahharaları ki..

5) Yire...oldılar/ B30b13 ol arada // C40b1 ḳandīl...olup/ / D39b ...gelüp

6) ayruḳ...ormanlıḳ/ B30b13 ol yirler ol zamānda// C40b1 gitdiler...meger ormanlıḳ// D35b5 ol yirler ormanlıḳ.

54a

(7)ve mīşe-istān-ımış.Aḥvāl böyle olıcaḳ Emīr Sulṭān ʿaleyhi'r-raḥmetü (8)ve'l-ġufrān Ḥażreti'nüñ ḫāṭır-ı şerīfi ve ʿāṭır-ı (9)laṭīfi ġāyetde perīşān oldı.Gendü gendüzine(10) eyitdiler: Benüm niyyetüm ol idi kim Medīne-i Münevvere ve ṭayyibe-i muṭaḫḫarada (11) ḳalmaġ-ıdı.Şimdi bunuñ gibi ḫālī yirde Rūm'da ḳalmaḳ

B31a1

---

7) mīşe-istān-ımış...raḥmetü/ A54a7 mīşe-istān-ımış Emīr Sulṭān// B30b14 D35b6 aḥvāl böyle olıcaḳ E.// C40b2 bu ḥāldan E.

8)ve'l-ġufrān...ʿāṭır-ı / B30b13 ḫāṭır-ı şerīfleri// C40b2 Ḥażretlerinüñ ḫāṭır-ı ʿāṭırı // D35b6 ḫāṭır-ı ʿāṭırları.

9) laṭīfi...gend üzine/ A54a9 gendi gendüzine// B30b15 olup...gendü gendüsine // C40b3 genḍü gendüzine D35b7 ġāyet gendü göndüzine(?)perīşān.

10) eyitdiler...muṭaḫḫarada // A54a10 ..niyyetüm Medīne// B31a1 eydürdi-kim niyyetüm...münnevrede// C40b3 söylenürdi eydürdi.//D35b7 eydürdi.. niyyet-i ḥasenüm.....

11) ḳalmaġ-ıdı...ḳalmaḳ/ A54a11 yirde Rūm'da//B31b2 ḳalmaḳ idi..yirde ḳalmaḳ// C40b4 kalmaḳ idi... Rūm'da ḳalmaḳ // D35b9 Rūm'da ḳalmaḳ.

54b

A54b1 B31a2 (1)ḫuṣūṣā ḳubūr-ı müslimīn ve mezār-ı mü'minīn-
C40b4 D35b9 den(2)hīç cīrān yoḳ.Emr Allahü Ta'ālā celle ve
ʿalānuñ(3)dur.Taḳdīrde böyle-y-imiş ve naṣīb ya-
luñuz ḳalmaġ(4)imiş.Böyle diyüp ġam-gīn ve ḥā-
ṭır-ı ʿāṭır-ı şerīfi(5)ḥazīn oldı.Nā-gāh çeşm-i
D36a1 cihān-bīnine (6) uyḳu geldi.Düşinde Ḥażret-i ʿAli
Keremu'llāhi vechehü

---

1) A54b1 B31a2 C40b5 D35b10

2) hīç..ʿalānuñdur/ B31a3 D35b11 Allahü Taʿālānuñ-
dur.// C40b6 Allahü Taʿālānuñ.

3) taḳdīrde...ḳalmaġ/ B31a4 taḳdīr bu imiş/ C40b7
yalıñuz ḳalmaġ-ımış// D35b11 taḳdīrde böyle-i-
miş.

4) imiş...şerīfi/ B31a4 D35b11 fikre vardı .//
C40b7 bī-ḥuzūr şeklin gösterdi.

5) ḥazīn oldır..cihān-bīnine/ B31a4 nā-gāh....
mübāregine ilte C40b8 bu fikirde iken ittifāḳ
gözlerine // D35b12 nā-gāh..mübāregine ve di-
de-i ġayb-bīnine.

6) uyḳu...vecehü / B31a5 ḫāb gelüp..Emīrü'l-mü-
minīn...veli ullāh// C40b8 ḫāb geldi.Nā-gāh...
kerem ullāh vechü raḍ ullāhu ʿanh// D35b13
Ḫāb gelüp...Emīrü'l-mü'minīn ....veli ullāh
kerem ullah vechehü raḍi ʿanh.

54b

(7)ẓāhir ve ʿayān oldı; eyitdi: Ceddüñ Muḥammed Muṣṭafā(8)ṣalavāt ullāhi ve selāmühü'nüñ ādāb-ı sünenīn bi't-tamām(9)riʿāyet itmege iḥtimām üzre ṣābit ol.Inşaallahü'r-raḥmān(10)bir zamān ola kim teberrüken saña cār olmaġ içün(11) bir mezār yirini on biñ akçeye beyʿ ideler.

---

7) ẓāhir...Muṣṭafā/ B31a6 D36a1 ẓāhir olup eydür ya veledi..../// C40b ẓāhir oldı.

8) ṣalavāt...bi't-tamām/ B31a6 şeriʿatin// C40b10 aleyh // D36a2 ve' sellemüñ süneni.

9) itmege iḥtimām uzre...raḥmān/ A54b9 itmege üzre ..// B31a7 itmege iḥtimam üzre.. t.Taʿālā// C40b11 D35a3 itmege iḥtimām üzre.

10) bir..içün/ B31b8 olmaġ-çün// C40b12 ola ki... olmaġ-çün// D36a4 ola teberrüken cār olmaġ-çün

11) bir...ideler/ C40b13 nice altunlar virüp vaḳfdan.

55a

A55a1 B31a9 (1)ġam çekme diyü teselli virdiler.Vāḳıʿā ṣoñra
C41a1 D36a5 baʿżı (2)kimesne on biñ akçe virüp ḥarem içre
(3)ve mescīd dāyiresinde bir mezār yirini vaḳf-
dan(4)ṣatun aldılar.ve Allahü āʿlem "intiḳāl"
Emīr Sulṭān'a tārīḫ oldı.Intiḳāl-ı Emīr sene
833

5 MENḲIBETÜ'S-SĀDIS Ü ʿAŞER

---

1) ġam...baʿżı / B31a9 D36a5 diyüp...virdi...ṣoñ-
ra//C41a1 virdi....ṣoñra

2) kimesne...içre / B31a10 ḫişiler...içinde //C41a2
i..içinde.

3) Mescid... vaḳfdan / B31a11 on altı biñ akçeye

4)satun...oldı./ A55a4 ṣatun..v'allahü āʿlem//
B31a11 D36a7 ṣatun aldılar// C41a3 v'allahü āʿlem
..-i intiḳāl Emīr Sulṭān'a tārīḫ oldı.Intiḳāl
Emīr sene 833.

5) Menḳıbetü's-sādisu ʿaşer/ A55a4 Başlık burada
önceki satıra karışmıştır.// B31b'de bu başlık
yok.

55a

6 ḤAẒRET-ı EMĪR SULṬĀN AḤIBĀSINDAN BAʿẒı KIMSE ĠAZĀYA(7)VARUP ḲALʿA CENGİNDE MUẒTAR OLUP EMĪR SULṬĀN'DAN(8)MEDED ISTEYÜP DEST-I RES OLDUĠIN BEYĀNINDADUR(9)zübde-i evlād-ı Ḥabīb-i Rabbi'l-ʿālemīn muktedā-yı(10)cünd-i ehl-i yaḳīn yaʿnī Seyyid-ı Muḥammed-ı Buḫārī(11)ʿaleyhi'r-raḥmetü'l-Bārī yaʿnī Emīr Sulṭān'uñ aḥibbā(12)sından bir kimse ser-güẕeştini hikāyet

---

6)Ḥaẓret...ġazāya/ C41a5 baʿzı ...ġazāya//Bu başlık B ve D nüshalarında yok.

7) muẓtar olup / C41a6 muẓtarip olup //B ve D nüshasında yok.

8) Beyānındadur/ C41a7 beyānıdur.// B ve D nüshasında yok.

9) Bu satır B nüshasında yok.

10) Cünd...Buḫārī / C41a8 Yaʿnī Seyyid// B'de bu satır yok.

11) ʿaleyhi'r...aḥibbā / B31a12 Emīr...aḥibbā //D36a9 ʿaleyh ...bārī ḥaẓretlerinün

12) bir ...ḥikāyet / B31a12 ḳişi ser-güẕeştin//C41a10 gendünüñ ...beyān idüp

55b

A55b1 B31a13 (1) idüp başına geldügini rivāyet idüp(2)eydür
C41a10 D36a11 kim Emīr Sulṭān ʿaleyhi'r-raḥmetü ve'l-ġufrān
(3)intiḳāl itdüginden niçe yıl ṣoñra bir zamān
(4)küffāra ġazāya vardum.Kāfirlerüñ bir ḳalʿa-
sına yüriyiş(5)oldı.Her yirinden ġāzīler yüri-
mege yüz ṭutdılar.Aḫır ḳalʿaya çıḳmaġa ḳaṣd(6)
B31b1 itdiler.Ḥiṣāruñ dīvārına dırmandılar.Bu faḳīr
C41b1 D36b1 daḫı

---

1) idüp...idüp/ C41a11 ḥikāyet // B ve D nüs-
hasında bu satır yok.

2) eydür...ʿaleyh / B31a13 eyitdi..sulṭān// C41a10
ider...// D36a11 ider..sulṭān/

3) intiḳāl...zamān/ B31a13 itdükden ṣoñra..yıl-
lardan ṣoñra// C41a11 itdükden ṣoñra...yıllar
geçüp bir zamānda// D36a11 itdükden niçe yıl-
lar ṣoñra

4) küffāra .. yüriyiş / A55b4 kāfirlerüñ ḳalʿası-
na // B31a15 küffāruñ bir ḥiṣārına yürüyüş//
C41a12 kāfirüñ bir // D36a12 küffāruñ bir
ḳalʿasına

5) oldı..ḳaṣd/ A55b5 yirinden ġāzīler ḳalʿaya çıḳ-
maġ // B31a15 yirinden ḥiṣāra ġāzīler çıḳmaġ//
C41a13 ṭarfdan ġāzīler yürümege yüz ṭutdılar
aḫır ḳalʿaya // D36b13 yirinden ḳalʿaya ġāzī-
ler çıḳmaġa

6) itdiler...daḫı/ A56b6 C41b1 D36b1 dırmandılar
faḳīr // B31b1 tırmandılar.Bir faḳīr

55b

(7)bir ṭarafdan ḳal'aya çıḳmaġa ḳaṣd eyledüm.Ḥattā
(8)ḥiṣār dīvārınuñ niṣfına iricek ḥiṣāruñ bināsını
(9)gördüm.Büyük büyük ṭaşlar ile yapmışlar.(10)Şöyle kim ādem ḳolı irmez.Aşaġa inmege daḥı (11)ḳābil degül ṣarp oldugına binā'en yuḳaru

---

7) ṭarafdan ḳal'aya çıḳmaġa...eyledüm// B31b2 ṭarafdan çıḳmaġa ...itdüm.// C41b1 ṭarafdan çıḳmaġa...// D36b1 ṭarafından ḳal'aya ...itdüm.

8) ḥiṣār..bināsını / B31b3 gördüm kim ḥiṣāruñ binası// D36b2 gördüm ḥiṣāruñ bināsı

9) gördüm...yapmışlar/ B31b3 ṭaşları büyük ṭaşlar-ıla yapılmış// C41b3 büyük taşlar-ıla yapılmış// D36b3 büyük ṭaşlar-ıla yapılmış

10) şöyle ...daḥı/ B31b4 ādemüñ ḳulacı irişmez... müzāḥameden// C41b3 ḳulacı// D36b3 ādemüñ kulacı...müzāḥemeden .

11) ḳābil...yuḳaru/ A55b11 ṣarb// B31b5 degüldür. yuḳaruya C41b4 ṣarp..yuḳarı// D36b4 yuḳaruya da.

56a

A56a1 B31b5 C41b4 D36b5 (1)çıḳmaġa daḥı ḳulacum irmez.Her-giz el ile yapışacaḳ yir yoḳ(2).Ne yuḳaru çıḳabilürem ve ne aşaġa inebilürem.(3)Muḳarrer oldı,düşüp helāk olam.Gendü gendümden(4)ümīd kesdüm.Ḥaḳ Taʿālā Ḥażreti'ne tażarruʿ eyledüm.(5)Emīr Sulṭān'uñ sırrından ve ruḥāniyyetinden istimdād(6)itdüm meded ṭaleb eyledüm.Nā-gāh yüzüme bir aḳ

---

1) çıḳmaġa ...irmez/ A56a1 çıḳmaġa ḳulacum//B31b5 çıḳmaġa daḥı irişmez/ C41b5 ḫod ḳulacum/D36b5 da ḳulacum

2) çıḳabilürem..bilürem/ B31b7 çıḳabilürin..bilürin.

3) Muḳarrer...gendümden/ B31b7 aşaġa..olmaḳ muḳarrer oldı.// C41b6 muḳarrer..olmaḳ // D36b6 muḳarrer...olmaḳ.

4) ümīd...eyledüm/ B31b8 ...Taʿālaya niyaz idüp// C41b7 ...Taʿalaya ...itdüm./ D36b7 ümīdüm keşüp ...itdüm.

5) sırrından...istimdād/ A56a5 ruḥāniyyetden// B31b9 D36b8 sulṭānuñ ruḥāniyyetinden

6) itdüm/ B31b9 D36b9 idüp

56b

A56b1 B31b14 C41b13 D37a1

(1)eydür: Ḫavf itme ridanuñ ucına muḥkem yapış didi.(2)Ben daḫı ridanuñ ucını berk ṭutdum ve muḥkem yapışdum.Ḥaḳ Taʿālā Ḥażretine sığındum beni çekdi.Fi'l-ḥāl(4) kalʿanuñ içine bıraḳdı. Ḳaṣd eyledüm ben de varam ḫak-i pāy-i(5)şerīfine yüzüm sürem didükde hemān-dem gün gibi gözlerümden (6)ġayıb oldı.Beyt

---

1) eydür..yapış didi/ B31b15 yapış didi//C41b13 eyitdi.
2) ben..yapışdum/B31b15 ben daḫı yapışdum/C42a1 rıda ucına berk yapışdum//D37a2 ridānuñ ucını berk ṭutup yapışdum
3) Ḥaḳ..fi'l-ḥāl/B32alḥażretlerine..fi'l-ḥāl beni çekdi/D37a3 fi'l-ḥāl beni çekdi.
4) kalʿanuñ ..ḥaḳ-ı pāy/B32a2 bıraḳdı ben de varup
5) şerifine..gözlerümden/A54b5 sürem.Hemān-dem gözlerümden//B32a3 sürem didükde gün gibi gözlerümden//D37a4 yüz sürem.Gün gibi gözlerümden.
6) Beyt/ B32a3 C42a4 D37a5 nazm

56a

(7)ridānuñ sacaḳlarınuñ ucı ṭoḳundı.Yaḳaru baḳdum.(8)gördüm kim ǧeşiller geymiş ve yeşil dülbend ṣarınmış(9)bir kimse ṭurur.Emīr Sulṭān'uñ mütemessil olup beni (10)ḫalāṣ itmek-içün geldi,diyü ḳalbüme ilhām oldı.(11)Bu ḥālde-yken ben bī-çāreye ol yeşiller geyen

---

7) ridānuñ...baḳdum/ B31b10 saçaġı ṭoḳundı yuḳaruya // D36b11 saçaġı ṭoḳındı.

8) gördüm..ṣarınmış/ B31b11 D36b11 imāme ṣarınmış C41b gördüm ki

9) bi....beni/ B31b12 ǧişi...rūḥ-ı şerīfleri... oldı seni// C41b11 rūḥ-ı şerīfi...oldı.Seni// D36b11 rūḥ-ı şerīfi ...oldı...

10) ḫalāṣ....oldı./ B31b13 D36b12 bi iẕni'llāh geldi.

11) bu ....geyen / B31b14 ḥālde iken

56b

7 Ḥāżır olur cümle yirde evliyā
Mü'minīne olmaġ-içün reh-nümā

8 Ger dilerseñ ire anlardan meded
Sür yüzüñ izine yoḳ kimseye red

9 Şevḳī'ye eyle ʿināyet Rabbenā

10 Rehber ola tā-kim añā evliyā

A56b11 11 MENḲIBETÜ'S-SĀBİʿÜ ʿAŞER

---

7) A56b7 B32a4 C42a4 D37a5

8) kimseye / B32a4 ġişiye

9) A56b9 B32a5 C42a6 D37a7

10) A56b10 B32a5 C42a7 D37a8

11) Menḳıbetü's-sābiʿü ʿaşer / B32a7 El-Menāḳıbetü's sādise ve ʿaşer(Bu başlık bir önceki menkabenün başlığıdır.Yanlışlıkla buraya konulmuştur).

57a

A57a1 C42a8 (1) EŞREF-ZĀDE MERḤŪMUÑ SELĀMINA EMĪR SULṬĀN'UÑ(2) MEZĀR-I ŞERĪFİNDEN CEVĀB GELDÜGİDÜR

(3)Rivāyet-i ṣaḥīḥ ve ḥikāyet-i melīḥ olunur kim Sulṭān Muḥammed bin Murād Ḫān ʿaleyhi'r-raḥmetü'

(4)ṣ-ṣamed zamānında evliyā-ı kirām ve Meşāyıḫ-ı ʿıẓām(5)dan bir kimse var-ıdı.İznik'de olur-ıdı. Ḫalḳ içinde

---

1) Bu satır B ve D nüshalarında yok.

2) Mezār...geldügidür/ C42a8 şerīflerinden...geldüginuñ beyānındadur.

3) Rivāyet...rahmetü / A57a3 Rivāyet olunur kim sulṭān Muḥammed ʿaleyhi'r-raḥmetü// B32a7 Rivāyet olunur kim // C42a9 rivāyet-i ṣaḥīḥ ve ḥikāyet-i melīḥ olunur kim ʿaleyhi'r-rahmetü// D37a9 rivāyet olunur kim...ʿaleyhi'r-raḥmetü

4) ṣ-ṣamed... ve meşāyıḫ ʿıẓām/ B32a8 zamānında evliyā-ı kirāmdan// C42a10 D37a11 ve'l-ġufrān ...ve meşāyıḫ ʿıẓām.

5) dan...içinde/ B32a8 maḥrūsa-yı...olur bir kişi var idi.// D37a11 maḥrūsa...olur bir kimse var-ıdı.

57a

(6)iştihārı Eşref-zāde dimek-ile meşhūr-ıdı.(7)
Bir maşlaḥat içün Burusa'ya geldi.Emīr Sulṭān'uñ
D37b1 mezār-ı şerīflini ziyāret(8)itmek murād idindi.
C42b1 Lākin bir nesne māni‘ olup ziyāret idemedi.gine
gitdi.(9)Ammā bir gün Ḫalīl Pāşāoğlı İbrāḥim Pāşā
gider-ken Eşref-zādeye buluşdı.(10)Eşref-zāde e-
yitdi:Burusa'ya vardum Emīr Sulṭānı varup(11)zi-
yāret idemedügüm-çün ġāyet bī-ḥuzūr oldum ve siz-
ler Burusa'ya gidersiz gibi.(12)İbraḥim Pāşā eyit-
di.Ben Burusa'ya gitmeliyin(13)Eşref-zāde eyitdi:
imdi Burusa'ya varup Emīr Sulṭān'uñ(14)türbe-i
mutaḫḫarasına ve mezār-ı ravżа-yı münevveresine

---

6)meşhūr-ıdı/ C42a12 D37a12 ma'ruf-ıdı

7)bir maşlaḥat...ziyāret/A57a7 maşlaḥat..geldi.. sulṭānı ziyaret// B32a9 ḫizmet...gelüp..sulṭānuñ mezār-ı şerīfni ziyāret// C42a12 maşlaḥat.. gelüp ..sulṭānuñ mezār-ı şerīfini ziyāret

8) itmek..gitdi/ A57a8 idindi.İdemedi gine gitdi. B32a11 D37b1 idinmiş-idi rast gelmeyüp gitmiş-i di// C42a13 idüp lākin bir nesne māni‘ olup zi-yaret idemeyüp gitmişlerdi.

9) Ammā...buluşdı/ A57a9 bir gün..oğlı Eşref-zā-deye // B32a12 D37b2 ammā..İbraḥim Pāşā gider-ken Eşref-zāde // C42b2 ammā...

10) Eşref-zāde..varup/ A57a10 Burusaya vardum..va-rup// B32a12 D37b3 eyitdi Emir Sulṭānı//C42b3 Burusaya vardum...sulṭānı.

11) ziyāret..gibi/ A57a11 idemedüm // B32a13 D37b4 idemedüm ve sizler Burusaya gidersiz gibi// C42b3 idemedügüm-içün ġāyet bī-ḥuzūr oldum.

12) İbrahim Paşa..gitmeliyin../ Bu satır A B D nüs hasında yok.

13) Eşref-zāde...sulṭānuñ / A nüshasında bu satır yok.// B32a14 D37b4 Emīr sulṭānuñ// C42b5 Eş-ref-zāde eyitdi.İmdi Burusaya varup Emīr Sul-ṭānuñ

14) Türbe..münevveresine / B32a14 türbesine // C42b5 türbe-i münevveresine varıcaḳ ve me-zār-ı mutaḫḫaraların// D37b5 Türbe-i münevve-resine ve mezār-ı ravżа-yı mutaḫḫarasına

57b

A57b B32a15 C42b6 D37a6 B32b1

(1)varıcak bizden selām idesin diyü sipāriş eyledi.(2)İbrāhīm Pāşā merḥūm daḥı Burusaya gelüp evvel Emīr (3)Sulṭān'uñ türbe-i münevveresine vardı.İçerü girüp ḳıra'āt-ı Kelām-ı (4)Ḳadīm ve tilāvet-i Ḳur'ān-ı Kerīm eyledi.Baʿde-mā(5) İbrāhīm Pāşā yirinden ḳalḳup el ḳavşurup

---

1) varıcaḳ...eyledi/ B32a15 idesin didi// C42b6 göricek ...sipāriş itdi.

2) İbrāhīm ...Emīr/ A57b2 C42a7 gelüp Emīr// B32a1 didi.Pāşā daḥı...gelüp evvel Emīr// D37b7 İbrāhīm Pāşā daḥı...gelüp evvel Emīr

3) sulṭānuñ.. kelām/ A57b3 girdi.ḳırā'āt-ı kelām// B32b1 mezār-ı şerīflerine vardılar.İçerü girüp Ḳur'ān-ı ʿazīm // C42b8..ve merḳād-ı muṭahharasına girüp tilāvet-i kelām// D37b8 türbesine vardı.İçerü girüp ḳırā'āt-ı Kelām-ḳadīm

4) Ḳadīm..Baʿde-mā/ B32b2 oḳıyup baʿdehü duʿā ḳılup // C42b9 ḳadīm ḳırā'āt-ı Ḳur'ān-ı Kerīm idüp duʿā ḳılındukdan soñra// D37b8 baʿde-mā duʿā ḳılup .

5) İbrāhīm...ḳavşurup / A57b5 ḳalḳup İbrāhīm... ḳaşurup// B32b2 el ḳavşurup // C42b10 mezkūr İbrāhīm...ayaġ üstine turup...ḳavşurup //D37b9 İbrāhīm..ḳavşurup

57b

(6)eyitdi.Sulṭānum Eşref-zāde muḥibbüñüz sizlere
(7)duʿā idüp selām itdi,deyicek hemān-dem ḳabr-i
(8)şerīf ve merḳād-ı laṭīfinden bir mehīb-āvāz
gelüp (9) ʿaleyküm'ü's-selām ve ʿaleyhim diyü
C43a1 rāvī eydür:Anda ḥāżır(10)olan kimseler hep bu
āvāzı işitdiler.İbrāhīm (11)Pāşā merḥūm eydür:
Bu āvāzı işidicek baña ḥayret

---

6)eyitdi...sizlere/ B32b3 eyitdüm...size// D37b11 size

7) duʿā ...ḳabr / B32b3 selāmlar ve duʿālar itdiler diyicek// C42b11 selām idüp duʿā itdi.// D37b11 duʿālar idüp selām itdi.diyicek.

8) şerīf...āvāz gelüp / B32b4 şerīflerinden āvāz-// C42b12 ...ve meşhed-i laṭīflerinden.//D37b1 şerīfinden bir ...āvāzla//

9) ʿaleyk...ḥāżır/ B32b5 D37b12 ʿaleyk's-selām veʿaleyha didi// C42b13 dinildi.

10) olan..İbrāhīm / B32b5 kişiler bu //C43a1 vāziʿ ve şerīf kimselerden ...şer-cümle işitmedük kimse ḳalmadı. Ḥayrān oldılar.Meẓkūr// D37b13 kimesneler.

11) Pāşā..ḥayret / B32b6 pāşā eydür...işitdüm// C43a1..temām ḥayret //D37b13 pāşā eydür..

58a

A58a1 B32b6 (1)gelüp gendümden gitmişin niçe zamāndan soñ-
C43a3 D38a1 ra(2)ʿaḳlum başuma geldi.Bu ḥayret-ile İznik'e
(3)geldüm.Eşref-zādeye bu olan aḥvāli naḳl it-
C43a4 düm.Eyitdiler: Evliyā ʾullāh(4)olanlardan baʿīd
degül.Ḫuṣuṣā evlād-ı Resūl ʾullāhdan ola Naẓm:

5 Evliyā ʾullāhı sanma fevt olur
Dār-ı dünyāda karīn-i mevt olur

6 Böyle olur emr-i Rabb-i Ẕü'l-celāl
Dünyeden ʿukbāya eyler intiḳāl

7 Ḥaḳ müyesser eyleyüben mü'mini
Bāġ-ı cennetdür bularuñ meskeni

---

1) zamāndan soñra/ D38a2 zamāndan//

2) ʿaḳlum...İznike / A58a2 ʿaḳlum başuma geldi. Beyt// B32b7 ʿaḳlum geldi.Naẓm// C43a4 ʿaḳlum başuma geldi.Bu ḥayret-ile İznike// D38a2 ʿaḳlum geldi.

3) Bu satır A B D nüshalarında yoktur.

4) olanlardan...Naẓm/ A58a2 Beyt// C43a6 degil

5) sanma/ B32b8 sanma kim

6) Dünyeden....intiḳāl/ B32b9 dünyādan//C43a8... irtiḥāl .

7) A58a5 B32b10 C43a9 D38a4

58a

A58a6 B32b11 8 MENKIBETÜ'S-ŞĀMİNÜ ʿAŞER

C43a10 D37a5 9 TUZLA MÜDDERİSİ YAḤYĀ ḪALĪFE MERḤŪM EMĪR SULṬĀN'UÑ ṬĀBE(10)SERĀHÜ MEZĀR-I ŞERĪFİNE GELÜP EMĪR SULṬĀNI MEZĀRI ŞERĪFLERİ ÜZRE GÖRÜP DEST-İ TEVBE EYLEDÜGİNÜN BEYĀNINDADUR (11)Rāvīler şöyle rivāyet ıderler kim Karaşi

C43b1 Vilāyetinde Tuzla (12)Medresesi müderrisi Yaḥyā Ḫalīfe dimek-ile maʿrūf(13)bir ʿazīz var-ıdı.Vāʿẓ u nāsıḥ kimse-y-idi

---

8) Menkıbetü's-sāmīnü ʿaşer/ A58b6 D38a5 el-menkıbetü's-sāmīn ve ʿaşere // B32b11 El-menāk betü's-sebāʿ ve ʿaşer(Bu başlık nüshada yan yazılmıştır.)// C43a10 El-menkıbetü's-sāmī tü ʿaşere

9)Tuzla...ṭāb/ C43a11 Yaḥyā Efendi:(öl.153 Ya ya bin Bahşi: Emīr Sulṭān'ın halifelerinden.

10)Serāhü...beyānındadur.// C43a11 türbe-i müne veresine...E mīr Sulṭānı mezār-ı şerīfleri ü re görüp...beyānıdur.

11) rāvīler...Tuzla/ A58a9 D38a6 şöyle rivāyet, B32b11 rāvīler şöyle...//C43a13 Bu vech-il ḥikāyet-i ṣaḥīḥ ve bu ṭarīḳ-ile rivāyet-i rīh idüp,eydür.

12) Merdesesi...maʿrūf/ B32b12 D38a6 müderris/ C43b1 müderris...meşhūr

13) bir...kimse-y-idi/ B32a13 bir ʿazīz var-ıd C43b2 bir ʿazīz kimse...

58b

A58b1 B32b (1)Anlaruñ daḫı şerī'atü'l-İslām şerḥi vardur.
C43b D38a9 Beyne'(2)n-nās meşhūr ve maḳbūldür.Mezkūr Yaḥyā Ḫalīfe(3)'ālim-i Rabbānī ve şeyḫ-i Ḥaḳānī ḥikāyet idüp eydür ki(4)Ba'żı meşāyıḫa vardum,niçe müddet-i medīd ve 'ahd-ı(5)ba'īd her birinüñ ḫizmetlerinde oldum.Bana hep icāzet virdiler.(6)Ba'dehü bana bir gün bir ḥālet vāḳi' oldı.(7)Ḥażret-i Emīr Sulṭān'uñ ḫulefāsından Alaşehir'de(8)ol zaman Şeyḫ Sinān ḥāl-i ḥayātda idi.Ḫizmet(9)lerine vardum.Murādum anlardan daḫı dest-i tevbe itmek-idi (10)ḫāk-i pāy-ı şerīflerine yüz sürüben eyitdüm.Sulṭānum siz(11)Emīr Sulṭān'uñ bi'z-zāt perverdesi ve tamām mer'ebede

---

1)anlaruñ..vardur.Beyne'ş/B32b'da bu satır yoktur/ C43b3 Şerī'atü'l-İslāma şerḥleri..

2) n-nās...Yaḥyā Ḫālife/ B32b'de bu satır yoktur./ C43b4 ve müta'ārefdür..//

3) 'alim-i ...eydür ki/ B32b2 eydür ki// C43b4 ve nurāni Ya'nī...eşaḥ/

4) A58b4 B32b13 C43b5 D38b10

5) ba'id....hep/ A50b9 C43b6 ba'id ḫizmetlerinde B32b14 D38a11 ba'id her birinüñ ḫizmetlerinde

6)ba'dehü..oldı./ B32b14 D38a14 D38a12 bana..bir ḥ C43b7 bana ḥal

7)Ḥażret...Alaşehir/ B32a15 Emīr Sulṭān// C43b7 Ef'endinüñ// B38a13 Ḥażret-i Emīr ḫulefāsından

8) A58b8 B33a1 C43b8 D38a13

9)vardum..itmek// B33a'da bu satır yok//C43b9 mur idündüm kim..idem//D38b1 anlardan da tevbe itme idi.

10)yüz...siz/ B33a2 yüzler sürüp//C43b10 yüzüm sür .....sizler.

11) perverdesi/ B33a3 D39a3 pervedesisiz

A59a1 B33a4 (1)maḳbūl ḫalīfesisiz baña himmet eyle didüm.
Ç43b12 D39a4 Niyāz(2)eyledüm.Yalvardum.Taẕarruʿ kıldum.Baña raḥm eyleyüp eyitdiler: Emīr Sulṭā(3)n'uñ
C44a1 mezār-ı şerīfine ve merḳad-ı laṭīfine varuñ diyü baña(4)buyurdı.Ben dahı sözlerin ḳabūl eyledüm.Şehr-i Burusa'ya(5)geldüm.Tevaḳḳuf itmezsüzin Emīr Sulṭan'uñ ṭābe-serāhü

---

1)maḳbūl...eyle...niyāz/ B33a4 eyleñ// C43b12 eylēn yalvardum.

2) eyledüm...Sulṭān/ B33a4 baña eyitdi// C43b13 niyāz eyledüm.raḥm eyleyüp

3) mezār...baña/ B33a5 mezār-ı şerīfine var/C44a1 varuñ diyü// D38b5 mezār-ı şerīfine varuñ diyü

4) buyurdı...Burusaya / B33a5 buyurdılar...sözin. idüp Burusa'ya// C44b1 emr eyledi...idüpBurusa'ya // D38b6 sözin..idüp Bursa'ya

5) geldüm...serāhü/ B33a6 C44a2 vardum Emīr Sulṭān'un // D38b6 geldüm Emīr Sulṭān

59a

(6)türbe-i münevveresine vardum.Edeb-ile içerü girdüm(7)Emīr sulṭānı gördüm kim mezār-ı şerīfinüñ üstinde oturur(8)ilerü vardum mübārek elin öpdüm.Bi'z-zāt gendü(9)lerinden dest-i tevbe ḳıldum.Müşerref ve muġtenem oldum.Benüm arḳamı(10)mübārek eli-yle yapdı.Hemān-dem murāduma vāṣıl oldum.(11)maḳṣūduma irişdüm bi-ḥamdihi ve mennihi ve'l-lāhü ā'lem bi's-ṣavāb

---

6) türbe-...girdüm/B33a7 mezārına girdüm//münevveresine girdüm// D38b7 mezār-ı şerīfine girdüm.

7) Emīr...oturur/A59a7 gördüm mezār/B33a7 gördüm kim Emīr Sulṭān mezārınuñ ..de// C44a3 gördüm Emīr Sulṭān mezārı // D38b7 gördüm Emīr Sulṭānuñ mezārınuñ

8) ilerü...gendülerinden/ B33a8 D38b8 elin öpüp.

9) lerinden....arḳamı/ A59a9 tevbe ḳıldum müşerref ve muġtenem oldum// B33a8 D38b8 dest-i tevbe ḳıldum// C44a4 dest-i tevbe eyledüm.

10) mübārek. .oldum/ B33a4 mübārek desti-yle...hemān ḥaṣıl olup// C44a5 mübārek eli-yle benüm. //D38b9 vāṣıl olup

11) maḳṣūduma.. bi's-ṣavāb/ B33a10 irdüm bi'ḥamdi lāh ve'l-mennihi // C44a6 murād ḥāṣıl oldı.bi ḥamd-illāh ve'l-mennihi// D38b10 bi'ḥamd-illā ve'mennihi

59b

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم وآله و
صحبه اجمعين المؤمنون لا يموتون كلّ ينتقلون
من دار الى دار صدق رسول الله وصدق
حبيبه امّته

4 Evliyā-ullāh degül bil mü'minīn
Ölmemişdür ḥaydurur anlar hemīn

5 Belki bir evden bir eve vardılar
Anda daḫı bir iki gün ḳaldılar

1-3): قال رسول Tercüme:Allah'ın resulü; onun âilesine ve dostlarına Allah rahmet eylesin. O buyurmuşlar ki müminler ölmez bir evden bir eve geçerler.Allah'ın Habib'i doğru söyledi. Allah'ın sevgilisi doğru söyledi.

4) Evliyā ullāh...hemīn/ B33all meyit-....iy müminīn...daḫı diridür.

5) A59b5 B33a12 C44a10 D38b11

6 Emr-i Ḥaḳ ne-yse soñra irişür
Bāb-ı cennetden cemi'i girişür

7 Nesr: Bu menāḳıb bir ḳıṣṣadur kim bunuñ şerḥi taviil ve zikri(8)cemīldür.Zübān-ı beyānı bedī'-ile 'ayān itmede güng lāldur.(9)ve anuñ ke-
C44b1 rāmāt-ı vilāyetde lā-yu'addü ve lā-yuḥṣādur.
(10)kimse anı vaṣf itmede 'āciz ve ḳāṣir(11)ve ḥāṭır-ı 'aṭırı fātırdür Nazm

---

6) Emr...irişür / B33a12 D38b12 her neyise

7) Bu menāḳıb bir zikri / A59b7 Bu ḳıṣṣadur//B ve C nüshasında bu satır yok.// C44a12 Bu menaḳıb

8) A59b8 C44a13

9) A59b9 C44a13

10) 'ācz ve ḳaṣır/ A59b11 ḳahir // C44b2 ḳaṣır

11) A59b11 C44a2

60a

A60a1 C44b3 (1) Tamām oldı hele el ḥamdü li'l-lāh
Benām oldı hele el ḥamdü li'l-lah

2 Tamām oldı menāḳıb oldı fāḫır
Ṭokuz yüz altmışında oldı aḫır

3 Görenler eksigüm ṣaysun tamāma
Ki ʿādet böyledür ehl-i kirāma

4 Ṣenā-y-ıla anuban ben faḳīri

5 Unutmasun duʿādan ben ḥaḳīri

---

1) Temān...temām/ C44a3 Temām....benām....

2) Ṭokuz yüz altmışında/ C44b4 Tokuz yüz ellisinde

3) eksigüm / C44b5 eksügüm

4) A60a4 C44b6

5) A60a5 C44b7

D39a1 6 V A Ṣ F-I ḤĀL

7 Alā ī rehber-i rāh-ı şerī'at
Ḥaḳīḳat sende keşf olur ṭarīḳat

8 Ki sensin reh-nümūnı her mesālik
Ki senden himmet umar cümle sālik

9 İşigün ka'be-i erbāb-ı ḥācāt
Umar senden hem ehl-i münācāt

10 Kime kim ire senden ẕerre himmet
Olur ol gün gibi ehl-i sa'ādet

11 Ḳapuñ muẓṭar olanuñ melce'īdür
Ṭapuñ tevfīḳ umanuñ menca'īdür

---

6) vaṣf-ı ḥāl/ D39a15 ḫātimetü'l-kitāb//

7) olur / D39a2 oldı(B nüshasının son beyitidir.)

8) ki...sālik/ D39a3 senden umar

9) Bu beyit B ve D nüshasında yok

10) Bu beyit B ve D nüshasında yok.

11) Bu beyit B ve D nüshasında yok.

60b

A60b1 C44b13 D39a3

1 Senüñ taʿrīfüñe kimdür uman ḥad
Senüñ evṣāfuña hīç var mıdur ʿad

2 Eger olmasa senden żerre himmet
Çü itmezdüm senüñ vaṣfuña ḳudret

3 Kerem senden irişdi himmet itdük
Senüñ vaṣfuñ dimege raġbet itdük

4 Ki senden irdi bañā bunca himmet

5 Niçün ben olmayam ehl-i saʿādet

---

1) uman ḥad/ C44b13 D39a3 iden ḥad

2) Eger...ḳudret/ C45a1 bulımazdum// D39a4 irmese..bulımazdum.

3) A60b3 C45b2 D39a6

4) A60b4 C45a3 D39a7

5) Niçün ben olmayam/ A60ab5 D39a8 niçün olmaya

60b

6 Gişi meddāḥına çün himmet eyler
Ḥalāyıḳ ortasında raġbet eyler

7 Umaram senden ire baña himmet
Olam ben de ḳapuñda ehl-i ḫizmet

8 Kuluñdur ʿevḳī luṭf eyle naẓar ḳıl
Ḥimāyet it ḫaṭāsından güẕer ḳıl

9 Sözünden vāḳiʿ oldı-ysa ḫaṭālar
10 Günāhın ʿafv idüp eyle ʿaṭālar

11 Faḳīr ü müstemend ü zār ü miskīn
Kuluñdur pādişāhum itme ġam-gīn

---

6)ortasında/D39a9 arasında

7) D nüshasında bu beyit yok.

8) himāyet it/ C45a6 D39a9 himayet ḳıl

9) sözinden/ C45a7 D39a10 sözinde

10) A60b10 C45a7 D39a11

11) A60b11 C45a8 D39a11

61a

A61a1 C45a9 D39a12

1 Bilürsin fakr ile ʿāciz degül mi
Ana hiç cāyize cāyiz degül mi

2 Ne var ʿālemde mefhūm olmaya ol
Ne diyem size maʿlūm olmaya ol

3 Senün luṭfuña tevfīz oldı ḥālüm

4 Ki saña bu durur aḫır maḳālum

5 Boş

6 اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ مَا دَامَتِ الصَّلَوَاتُ
فِي الْعَالَمِ وَعَلَى آلِهِ وَاصْحَابِهِ وَاَزْوَاجِهِ وَاَتْبَاعِهِ وَسَلِّمْ
اِكْرَامًا لِمُتَابَعَتِهِ فِي طَاعَتِهِ وَخِدْمَاتِهِ وَمُتَشَابِهِيْنَ بِهِمْ
وَكَمَا مَاتِهِ . قَاتَا فَرَغَتْ اِلَيْكَ اَنْ تَرْزُقَنَا وَتَسْتَعْمِلَنَا
فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ . وَاغْفِرْ لَنَا وَلِوَالِدَيْنَا وَلِجَمِيْعِ
الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنَاتِ . وَالْمُسْلِمِيْنَ وَالْمُسْلِمَاتِ .
اَلْاَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْاَمْوَاتِ . وَاَدْخِلْنَا وَاَيَّانَا . وَاِيَّاهُمْ
فِي الْجَنَّةِ . بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ اٰمِيْن يَا رَبَّ الْعَالَمِيْن

---

1) fakr ile/ C45a9 D39a12 fakr-ıla

2) size/ D39b1 saña

3) A61a3 C45a11 D39b7

4) durur/ D39b2 ṭurur

6) 6-11 Tercüme: Ey Allah'ın salavat âlemde devam ettiği müddetçe Hazret-i Muhammed'e rahmet et ve onun âilesinin erkeklerine ve kadınlarına ve tabi olanlarına selat ve selam it.Ona hizmet edenlere de selat ve selamımı ikram eyle. ve bizi de menfaatlendir.Bizi de dünya ve âhirette yardım et.Bize dünya ve ahirette yardım edenleriz sana ragbet ediyoruz.Bizi,annemizive babamızı ve mü'min olan erkek ve kadınları affe Bizi,annemizi ve babamızı veya bütün mü'minleri bağışlıyarak cennetine koy ve dualarımızı kabul

IV. B Ö L Ü M

İ N D E K S

A

āb(f.) : su
a.(a-ı rūy) 8b-6,42b-8
a.(a.u gil) 1b-10
a.(a-i revān) 48a-7

ābdest(f.) : abdest.
a. al-:44b-5,48a-8,49a-1

ᶜābide(a.) : ibâdet eden.
a. 19a-8,20a-1

aç : aç
aç-dur 34b-2
aç el- C3/6-8

ᶜacabā(a.) : acaba.
ᶜa.bu aḥvāl düşüm mi ki 40b-4

ᶜaceb(a.) : acaba.
ᶜa.bundan murādı neyiki 32a-5
ᶜa.bundan ḫaberi var mıdur 20a-8
ᶜa.yād ide misin 40a-6
ᶜa.midür 38a-10
ᶜa. el-12b-10,35b-5

ᶜacele(a.) : acele,çabuk.
ᶜa.BD 16b-8
ᶜa.-ile 16b-8,21b-2
ᶜa.it- 8b-12,C12a-10

ᶜacīb(a.) : şaşılacak,garip
a(hāl-i ᶜa.)11a-13

ᶜāciz(a.) : güçsüz,düşkün.
faḳr ile ᶜa. degül mi 61a-1

aç- : açmak.
gözlerin a.-dı 44b-4
gözlerin a.-up 3D 44b-4

açıl- : açılmak,neşelenmek.
gönüm gözi a.up 51a-5

ad : ad,isim.
a.-um andılar 40b-7
a.-um-ıla añup 41a-1
a.-lu ḳasaba idi C 30a-11

ᶜad(a./ ᶜadd) :sayı.
evṣāfuñ̃a hiç var mıdur a.60b-1

ādāb(a.) :uyulması gereken kaideler.
ā.(a-ı sırāt-ı müstaḳim)8b-2
ā.(a-ı şerīᶜ)26b-9
ā.(a-ı süneni)54b-8

ᶜādāt(a.) : âdetler.
ḥarikātü'l-ᶜa.19a-1

ādem(a.) : adam,insan.
ā.ḳelı 55b-10
ā.geldi 22a-8
ā.gönderüp 43a-8
ā.elmış 9a-4
ā.ṭurduġınca 9a-4
ā.-dür B38b-3
ā.-uñ̃ ḳulacı BD55b-10
ā.-i āb u gilden bünyād eyledi 16-8
a.-e ḳaṣd iderdi 25a-7

Ādem(a.) : Âdem peygamber.
zübde-i evlād-ı A. 29a-4

ᶜadem(a.) : yokluk.
a.-den vücuda getürdi 1b-6

ᶜādet(a.) : töre.
a.böyledür 60a-3
a.(a.-i kadimeleri) B14a-11

ᶜadl(a.) : doğruluk.
ᶜa-ıla C5a-9

ᶜāfiyet(a.) : sağlık.
bulup andan ᶜa. BD 33a-2

ᶜafv(a.) : af,bağışlama.
günāhın ᶜa. idüp 60b-10
ḳuṣūrumuz ᶜa. idüñ̃ 53a-4
özüñ̃dür ᶜa.iden cümle günāhı47b-3

aġaç : ağaç.
a.havāda muᶜallaḳda ṭururdı BD52b-9
a.ḳurıyup 48b-8
a.neccāruñ̃ elinden uçduġı 53a-7
a.yire düşdi 52b-10,53a-10

a.ṭurup 53a-1
a.-ı ṭutamayup 52b-6
a.-a ḳıf ya mübārek 53a-8
ḳoz a.-ı 48b-3
ḳoz a.-ını C48b-3
ḳoz a.-ları B48b-3

āgāh(f.) : bilen.
a.olup 3a-8
a.olmasun 39a-5

aġır : güçlü.
a.gem 25b-7

aġız : ağız.
a.(aġz)-ına aġır gem vurdılar 25b-7

aġla- : ağlamak.
a.-dum 49b-6,40a-8

aġşān(a.) : dallar.
a.(a.-ı eşcārı) 11a-3
a.(a.-ı dıraḫt)10a-3
her a.-ı ḳadd-ı dilber 12b-2

aġyār(a.) : yabancı.
a.-dan C10b-3,10b-5

aḥbāb(a.) : dost.
a.-ına re'fet irişsün 8a-11

aḫbār(a.) : rivâyet
a.(a.-ı ḥikmet) 8a-1
a.(a.-ı ṣıḥaḥa) 3a-11
rāvī-i ṣaḥīḥü'l-a.C18b-10,22b-10, 45b-b

ᶜahd(a.) : zaman.
a.(a.-ı baᶜīd) 58b-4

aḫḍār(a.) : çok yeşil.
çemeni a.olup 11a-2

āḫar(a.) : başka.
naẓm-ı a.46a-7
bir a.yirde BCD45a-6

āḫır(a.) : sonunda,en son,diğer.
a.5b-7,15b-5,C25b-1,38a-1,42b-7, 43b-1,55b-5,60a-2,61a-3.
a.-ı ḫayr-ıla ḫatm oldı 51b-8

a.-ınuñ nihāyeti yoḳdur 2a-2
a-ını sunı Ⱳirdi 32b-6
a-ların teftiş ve tefaḫḫuş idem B21b-6.

āḫıret(a.) : öbür dünya.
a.-uñ tedārükine 3a-2
a.-de 45a-14

aḫırü'l-emr(a.t.) : sonunda.
a.-38a-1

aḥibba(a.) : dostlar.
a.B39a-8
a.-sından 55a-6,55a-11

Aḥmed(a.ö.i.) :Hz.Muḥammed'in adlarından biri.
A. 8a-6,11b-4,42a-2
A.-i bizlere imām itdi 2b-3
A.-i hem-rāhum eyle 7b-2
eylesün rūḥ-ı A.-e irsāl 2b-3
vir ṣalavāt A.-e 27b-8
irişsün bize A.-den şefāᶜat BCD47b-4

aḫşam(∠ akşam) : akşam.
a.olıcaḳ 43b-1

aḫter(f.) : yıldız.
nik a. 19b-1

aḥvāl(a.) : durum.
a.böyle olıcaḳ B54a-7
a.düşüm mi ki 40b-4
a.tuşum mı durur bu a.11b-2
a.-uñ aslını B21a-5
a.-uñ ṣudūrını 12b-9
a.-ı a(e)t-tafṣīl taḳrīr eyledi 45a-3
a.-ı ᶜarż itdiler 24a-8
a.-ı Bāyezīd Ḫan'a nā maᶜḳūl vechile ᶜarż itdiler 21a-2
a.-ı beyān ider 42a-7,43b-5

a.-ı bi'l-tamām el pīre iᶜlām itdi 11b-10
a.-ı Emīr Sulṭān'a varup B41b-1
a.-ı hīç kimseye iẓhār eylemedüñ 20a-3
a.-ı maᶜlūm idinüp 22a-6
a.-ı naḳl itdüm C58a-3
a.-ı taḳrīr eyledi C33b-1
a.-den ḫaberi yoḳ. B21a-1
a.-umı bildiler 41b-9
a.-umdan āgāh olup 3a-8
atuñ a.-ı 27b-9
Ḥoca Ḳāsım'uñ a.-ı 46a-10
kullaruñ a.-ı 24b-1
a-ı diger-gün 9a-3
atuñ a.ını C24a-11,25a-9,25a-12, 27a-10,27b-3

aḫyār(a.) : hayırlı olanlar.
a. C 15b-1

aḫz(a.) : alma.
a. it-29b-2

aḳ : ak.
a.ridānuñ 56a-6

aḳ- : akmak.
a.-ar 48b-1
a.-dı 48a-11

aḳçe : akçe,para
a.46b-1,46b-6,46b-10,47a-1,47a-2.
a.-y-e 44b-9
on altı biñ a.-ye B55a-3
on biñ a.-ye 54b-11
otuz biñ a.-ye 25a-1
a.-dendür B47a-2
a.-m B47a-2
a.-si 46b-3
a.-siyle 44a-8
a.-leri aldı 46b-2

ᶜāḳıbet(a.) : son.
a.-i ḫayr üzre oldı B51b-8

ʿaḳl (a.) : akıl.
ʿa.-um başuma geldi. 40b-2,58a-2
ʿa.-um zāyil olmış 40a-11

aḳraba(a./ aḳrıba): akraba,yakınlar.
a.-ña mülāḳi olasın BD39a-8

aḳṭāb(a.) : büyük.
ḳuṭbü'l-a. 30a-3
ḳuṭb-ı dā'ire-i a.8b-7

āl(a.) : âile,soy.
ā. 4b-8,4b-10,5a-2,B5a-11,8a-6,C8b-4,
9a-8,11b-4,13a-10,39b-9,47b-11,
52a-9.
ā.-i 2b-4
ā.-ine 2a-9,8a-12

al- : almak,kabul etmek,kurtarmak.
a.-ur A43b-7
a.-dum BD32b-6
selāmın a.-dum 32a-3
ele a.-dum 4a-1
a.-duñ 16a-5
a.di D22b-8,32a-8,46b-2
a.-dılar 28b-1
satun a.-dılar 55a-4
a.-ayım 39a-1
a.ayın BC 39a-1
a.22b-1,39a-2
a.-uñ 41a-10,C41b-4
a.-up 15a-8,22b-8,23a-11,C23b-8,
BD 32a-8,32b-3,32b-5,32b-8
32b-9,43b-5,45a-6,BD 46b-2

ābdest a.-up 44b-5,49a-1

ele a.-up C10a-10

esīr a.-up B37b-4

a.-duġuñ esbābı 27a-3

a.-duḳdan ṣoñra 18b-8

ābdest a.-urlardı C49a-1

ābdest a.-aydı D 48a-8

ābdest a.-aydılar B48a-8

ābdest a.-alardı 48a-8

a^{c}lā (a.) : en yüksek.

a. gülistānum 9b-9

a. C 12b-5,D 12b-5,18a-11

a. kıl- 10b-7

a.-da 20b-3

^{c}alā(a.) : ile.

a.(ale'l-^{c}acele)BD 16b-8

a.(ale't-tafṣīl) BD 12a-5,24b-1,
33b-1,BD 33b-5,38b-10,45a-3

^{c}alāmāt(a.) : işaret.

^{c}a.(^{c}a-ı mesāyibi) 9a-1

Alaşehir : Alaşehir.

A. 30a-11

A.-e 35a-1

A.-de 58b-7

^{c}ālem(a.) : kâinât,dünya,yer.

^{c}ā. 5a-9,,10b-3,58b-3

^{c}ā.(^{c}a:penāh) 7a-6

~~iki ^{c}a.42a-2~~

faḫr-i ^{c}a. 29a-4

ḫalḳ-ı ^{c}a.3b-3

meşhūr-ı ᶜā 41b-9

ṣāḥib-ḳırān-ı ᶜā. 5b-4

ᶜā.-ūñ püşt ü penāhı 10b-9

ᶜā-i ketm-i ᶜademden vücūda getürdi 1b-6

ᶜā-de ne var 61a-2

muḥabbet ᶜā-inüñ ehl-i ẕevḳi 2b-10

taᶜaccüb ᶜā-ine B33a-7

taᶜaccüb ᶜā-inde 33a-7

ᶜālemīn(a.) : âlemler.

ᶜa.(Rabbü'l-ᶜā.)2b-1,5a-3,5b-11,6b-11, 13a-10,43b-9, 7b-6.

ᶜa.(Rabbü'l-ᶜā.)-e 2a-8

alın- : alınmak.

otuz biñ akçeye a.-mış 25a-1

alınma- : alınmamak.

evcügez a.-yınca BD 43a-2

ᶜālī(a.) : yüksek olan,ulu

ᶜā. ziyāfet 20b-10

menzil-i ᶜā 14a-6

ḥaseb-i ᶜā. ol- 14b-11

ᶜali : yüksek.

ᶜa.(a.-cenāb) 10b-4

ḳadr-i ᶜa C8b-9

ᶜAli : Hz.Ali(605-661) dördüncü halife.

a.54b-6

ᶜAli :(bk.Seyyid Ali) Emir Sultan'ın babası.

A. 6b-1,8b-10,C10a-10

A.-nuñ 13a-2

ᶜAli :Emir Sultan'ın soyundan biri(bk.Aliyyen

A. 6b-2

ᶜAliyyen : Emir Sultan'ın soyundan biri

A. C6b-2

ᶜAliyyi'l-Aṣġar :Zeynel Abidin'in oğlu.
ᶜAliy en-Naḳī(827-868):Onuncu İmam. A. 6b-2
A. 6b-4
ᶜAliyyü'r-Rıżā(770-818): Sekizinci İmam.
A. 6b-5
Allahü Taᶜālā(a.) :Yüce Allah.
A. C18b-5,BC44a-7,D51b-3
A.-nuñ C51b-2
A.-nuñdur BD 54b-2
alt : dip
türbesi a.-ında C24a-4
altun : altın.
a.el- 49a-9,49a-10,49a-11,49b-3,
49b-4,49b-9.
a.-a 49b-10
a.-lar C54b-11
ama(bk.ammā) : fakat.
a.BD 12a-2,24a-1
ᶜāmilīn(a.) : amel edenler.
ᶜulemā-ı ᶜā. 12b-8
āmīn(a.) : kabul et ya Rabbi!
a.2a-13,7b-5
a. yā mu'īn 5b-11,BD 56b-7,7a-9
a. ya mūcibü's-sā'ilin 7b-7
a. ya Rabbü'l-ᶜālemīn 2b-1
ammā(a.) : ama,fakat.
a. 10b-1,12b-8,15a-4,17b-1,19b-7,
21a-1,23a-11,23b-3,26a-7,37a-10,
C38a-5,40b-3,48b-3,48b-4,BCD57a-9.
añ- : anmak,söylemek.
a.-dılar 40b-7
a.-up 41a-1
a.-uban 60a-4
ān(a.) : an,lahza.
a.4b-11
ᶜan(a.) : -dan.
ᶜa.(ᶜani'l-be'sā) 42a-10
aña : ona(bk.ol)
a.birdür 41b-11

a.ᶜarız ●l- 25a-6
duᶜā idüp a. 8a-12
a.eydür 27a-11
a.eyler 32a-2
a.rehber ●la 56b-10
a.ḫalt ey- 46b-5
a.ḥāṣıl ●l-33a-3
a.hucūm it- 27a-9
a.iren ḥaḳīr 50b-1
irdi a. 27b-4
a.ᶜisyān eyle-26a-8
a.ᶜisyān it- 26a-6
a.Ḳ●zlu bıñar dirler C48b-1
a.muḫālefet it-26b-6
a.rāciᶜ ●l- 17b-2
a.şefāᶜat eyle-16b-1
a.şefāᶜat it- C2b-5
a. var 19b-3
a.vir 32b-7

anca : ●nca
a.ḫayrāt ü ḫasenāt eyle- 46b-7

ancaḳ : kadar,● kadar
tere miḳdārı a. bul- 18a-7
bu ferenk a. di- 40b-8

anda : ●rada,●nda (bk.●l)
a.bul-16b-8
a.dile9b-11
a.ḫazır ●l-15b-11,C49b-4,50a-4,57b-9
a.ḳal- 34a-4,59b-5
a.meşġūl ●l- 39b-3
a.mücāvir ●l-16a-17
a.mülāḳi ●l-38a-8
a.●l- 15b-3,C16a-14,17a-3,39a-11
a.●tur-19a-5
a.vāḳiᶜ ●l-30b-1
a.yat- C24a-6

andan : ●ndan,●ndan sonra
bulur a. 33a-2
a.cemīᶜmaṣārifīne ●l kīsesinden
ḫarç eyledi 46b-5

a.Emīr Sulṭān eyitdi 22b-5
a.Emīr Sulṭān Yıldırım Ḫān-ıla buluşup 44b-12
a.ġayrı 25b-2,25b-3
geldi a. 1b-2
a.ıraġ el- 40a-1
a.ibrām eyle- B43a-9
a.el dervīş gelüp 26a-10
a.sulṭān Ḫātun eyitdi 22b-2
a.soñra B17a-11,24a-7,34b-11,53a-10
a.ziyârete varalar 14a-3

ᶜandelib(a.) : bülbül.
meveddet ᶜa.-ı 2b-10

anı : onu(bk.el)
a.beyān it- C30a-4,47b-9
a.daḫı alup 32b-8
a.görüm 31b-9,40a-8
a.irşād it- 30b-5
işiden a.8a-5
a.maᶜlūm idin- 17b-3
a.taᶜmīr it- BCD 52b-4
a.tutmaḳ gerekdür 38a-10
a.vaṣf it- 59a-1

ānī(a.) : hemen
a.-de yine geldi 40b-11

añla- : anlamak.
kim idügin a.-r 33b-7
a.madın C14b-7

añlan- : anlanmak.
a.-dı 45a-12

anlar : onlar (bk.el)
ḫay-durur a.59b-4
a.helāk el- 53a-6
a.imdād eyle- 29b-3
a.daḫı C16a-9,41a-3,53b-9
a.-dur 24a-6
a.-uñ cemīᶜ maᶜlūmātını 7b-7
a.-uñ emīrlerin 37b-11
a.-uñ ḳudūmuna 16b-9
a.-uñ maḥfili C14a-10

a.-uñ rūḥāniyyetlerine 30b-4
a.-uñ el-
a.-uñ-ıla 13b-4
a.-uñla 41b-5
a.-uñ daḫı vardur 58b-1
a.-a beyān eyledüm 41b-4
a.-a eyitdi 21b-4,38b-8
a.-a ḳarşu var- 22a-2
a.-a ḳarşu ḳımıldat- 22b-4
a.-a mute^{c}allikları 21a-10
a.-a teslīm eyle- 34a-2
a.-dan imdād vāḳi^{c} el-28b-6
a.-dan insāna nef^{c} el-28b-6
ire a.-dan meded 56b-8
a.-dan nesne aḫz it-29b-2
a.-dan daḫı dest-i tevbe it-58b-9
a.-dan da dest-i tevbe it-B58b-9
a.-dan biri 49a-10

anuñ : enun.
a. aḥvālini C27a-10
a.bir kūşesinde 14a-7
a.çehresinde 8b-12
a.elin 34a-1,41a-8
a.ḫıẕmetinde 10a-1
a.himmetiyle 8b-10
a.içinde C6a-7
a.içinden 6a-7
a.kerāmātı 51b-9
a.menşe'i 47b-8
a.ri^{c}āyetini 24a-13
a.sebebiyle 2a-8
a.çün cümleden nūşirevāndur5a-10
a.çün inledür 47b-6
a.çün ekẕeri nās yanında48b-4
a.gibi at B25a-4
a.gibi kimseye 18b-1
a.gibi ṭatlu 34b-9
a.-ıla bile 31b-5

ara : iç,iki nokta arasındaki boşluk.
el a.-y-a 16b-8
el a.-da B 16b-8,49b-4
a-sında 27b-10,D60b-6
a.-sından 40a-4

ᶜarabī(a.) : Arapça.
lisān-ı ʿa.-de 6a-4

ᶜarak̇(a.) : ter.
ʿa(ʿa.-ı cebīn) 31a-1

ārām(f.) : durma,eğlenme
ā.(ā.-ı cān) 8a-2
ā.eyle- 31b-7
ā.it- 14a-2,21a-9

ard : arka
a.-ınca 15b-3,53b-9
a.-larınca C53b-9

ᶜārıż(a.) : sonradan ortaya çıkan durum.
ᶜā. ol-25a-6,46a-1

ᶜārifīn(a.) : ârifler.
ʿā. 30a-6

ark̇a : sırt
a.-mı 59a-9

arṣa(a.) : toprak.
a.BCD 8b-5

ᶜarş(a.) : dokuzuncu gök,yüksek yer.
ʿa.(ʿa. u ferş) 1b-3
ʿa.(ʿa-ı ᶜulyā) 25b-5
ʿa.(ʿa.-ı aᶜlā) 18a-11,20b-3

arż(a.) : toprak
a.19a-1

ᶜarż(a.) : sunma,takdim
ᶜa.varup 24a-15
ᶜa.(ʿa.-ı ḥācāt) 10b-8,47b-1
ᶜa.(ʿa.-ı ḥāl) 10a-7
ᶜa.(ʿa. u iᶜlām) 24a-14,25b-1
ᶜa. eyle- 21a-3;24a-12,26a-1,40b-9
ᶜa. it- 18b-2,24a-8,25a-11,ACD53a-4

ᶜarżа : arsa.
ʿa. 8b-5

ᶜaṣā(a.) : sopa.
ᶜa.-nuñ 48a-9
ᶜa.-sınuñ D48a-9
ᶜa.-sına 48a-9
ᶜa-larına C48a-9

ᶜAṣā suyı : Bursa'da çıkan bir su.
ᶜA.. 48b-5
ᶜA.-nuñ 48b-8
ᶜA.-ndan 49a-1

aṣāġir(a.) : mevki bakımından üstte olanlar.
a.-ini 20b-9

āsān(a.) : kolay.
ā. 37b-2

āṯār(a.) : eserler.
ā. 3a-11

aṣfiyā(a.) : doğru yolda olanlar.
a.8b-6,30a-6,39b-11,42b-8
a.-nuñ 28a-11

aṣḥāb(a.) : sahâbeler,peygamberi görenler,sâhipler.
a.(a.-ı uṣūl) B39b-9
a.-ına 2a-9,2b-4,BD8a-11

Aṣḥāb-ı Kelb(a.) : Ashab-ı Kehf.
a.27b-6

ᶜāṣī(a.) : isyân eden.
ᶜa.7a-11
ᶜa.-leruñ 47b-6

āsitāne(f.) : eşik.
ā. 6a-2,22a-1,33b-5

ᶜasker(a.) : asker.
ᶜa.BD24a-7
ᶜa.ile 21b-2
ᶜa.-i C23a-10,BD 23b-3
ᶜa.-ini B 23a-10
ᶜa.-yle 21a-6,B21b-2

aṣl(a.) : çeşit,gerçek,kök.
a.16a-7,BD22a-3,34b-8
a.-ı 36a-6
a.-ını 21a-5

aṣlâ(a.) : katiyen.
a.21a-5,22a-3,23a-7,25a-3,39a-4,
43a-10,C45a-14,46b-8.

aṣlān(a.) : seylar.
a.-ı 6a-10

ᶜaṣr(a.) : devir
ᶜa.-da buranuñ ḳaḍısı B24a-7

aṣtār(f.) : örtü.
a.(a.-ı ḥikmet) D8a-1

āsumān(f.) : gök.
a. 2a-10,34a-6
a.-dan 3b-10

aşaġa : aşağı.
a.26b-7,55b-10,56a-2,B56a-3
a.-y-a B56a-2
a.-da 53a-5,53a-6

ᶜaşer(a.) : on.
ᶜa.(esni ᶜa.) B48b-6
ᶜa.(hādi ᶜa.)47b-7
ᶜa.(ḫāmis ᶜa.)53b-3
ᶜa.(rābiᶜ ᶜa.) 52a-1
ᶜa.(sābiᶜ ᶜa.) 56b-11
ᶜa.(sādis ᶜa.) 55a-5
ᶜa(sāmīn ᶜa.) 58a-8
ᶜa.(sāni ᶜa.) 48b-6
ᶜa.(sālis ᶜa.) 50b-4

āşikār(f.) : belli.
a.it- 2a-1,10a-8,38b-6

ᶜaşir(a.) : onuncu.
a.45a-17

ᶜaşḳ(a.) : aşk.
ᶜa.-uñ B2b-10

āşüfte(f.) : perişan.
ā.ol- C9b-6

āşüfte-ḥāl(f.) : perişan.
a.ol-9a-6,17b-10

at : at.
a. 25a-4,D24a-11,25b-4,26a-2,
26b-2,BD26b-3,26b-4,26b-7,27a-6
a.-ıla 27a-4
a.ıdı 25a-2

a.-uñ aġzına 25b-7
a.-uñ aḥvālı 27b-9
a.-uñ ḥālini 27b-3
a.-uñ ḥaḳḳından gel-25b-3
a.-uñ ṣāḥibini 25b-25b-2
a.-uñ yanına B25a-9,27b-1
a.-ı B25a-9,25b-4,25b-8,25b-10, 25b-11,26a-3,26a-9,27a-5
a.-a 25a-10,25b-6,26a-4,26a-11, 27a-3,27b-10
a.-dan C27b-11
a.-ından 23b-9

at- : atmak,dikmek
a.-dı C32a-9,36b-2
a.-up 23b-8
a.-duġı 36b-2
a.-maḳ bilmezin 22b-3

ᶜaṭāya(a.) : hediye,bağış
ᶜa.(vāhibü'l-ᶜa.) 10b-8,11b-1

ᶜāṭır(a.) : güzel kokulu,koku alan
ᶜa. 54a-8,54b-4,51b-11
ᶜa.-uma 2b-11,C39b-6,C40a-6
ᶜa.-ına B14a-1,20a-7
ᶜa.-ları D54a-8
ᶜa.-larına 14a-1

āteş(a.) : ateş
a.16b-7

aᶜvām(a.) : yıllarca.
a.(mutārefe-i ā) C41b-9

āvān(a.) : vakit.
a.-ıyıdı 12a-9

āvāz(f.) : ses.
a.C15a-10,16a-10,57b-8
a.-ıla 15a-10
a.-ı 57b-10,57b-11
a.-la BD 57b-8

āvāzelen- : sevinmek.
a.-sün 8a-5

avuç : avuç.
a. 28b-1
a.(avc)-ını 49b-1

ayaḳ : ayak.
a.üstinde tur- C57b-5
a.(ġ)-a düş- 9b-3
a.(ġ)-uña B9b-3
a.(ġ)-ı 11b-3
a(ğ)-ına düş- 9a-5,16a-2,C22a-7, 34a-2
a(ġ)-ına yüzin sürüp B22a-7
a.-larına 10a-8,22a-7,25b-7

ᶜayāl(a.) : bir kimsenin beslemeye mecbur olduğu kimseler.
ᶜa.-uma 10a-6
ᶜa.-ını 46a-2

aᶜyān(a.) : bir topluluğun seçkinleri.
a.-ını 20b-9

ᶜayan(a.) : açık,belli.
ᶜa.it- C4b-9,59b-8
ᶜa.ol- 30b-6,54b-7

āyāt(a.) : iz.
a(ā.-ı belliyāt) 9a-1

ᶜayb(a.) : ayıp.
şek eylemekdur ḳaṭı ᶜa. 42a-1

Aydın : Aydın ili
A. 30a-11

āyet(a.) : Kur'an'ın cümlelerinden her biri.
a.(ā.-ı kerīme) 4a-2
a.-i dür C4a-3

āyīn(a.) : dîni kaideler.
a.(ā.-i Muṣṭafavī) C20b-11
a.(ʿīsā a.)-ine B38b-9

ᶜayn(a.) : göz.
ᶜa.(a.-ı ʿināyet) 9a-11,46a-4
ᶜa.(ṭarfetü'l-ʿa.) 41b-10

ayruḳ : artık.
a.54a-6

az : az.
a.31b-7,40b-1
a.-ıdı B26a-6

ᶜaẓīm(a.) : ulu
a.(Ḳurʾān-ı ᶜa.) 57b-3
ᶜazīz(a.) : kutlu,büyük,dest
ᶜa.8b-11,32a-7,35b-1,37a-5,45b-9,58a-13
ᶜa.-ün elin öpüp 24b-4
ᶜa.-ün mezār-ı şerīfi 35a -9
ᶜa.-e 45b-11
ᶜa.-üm devletüm Emīr Sulṭān 39b-7
peder-i ᶜa-üm 33a-8
peder-i ᶜa.-i BCD 8b-10
peder-i ᶜa-leri 8b-10
ᶜa.-ler 23a-12
ᶜa-lere 47a-3
ᶜazm(a.) : kasıd
ᶜa.eyle- 23a-11

-B-

bāb (a.) : kapı
b. 59b-6

baba : baba.
b.-m C31b-3
b.-n 24a-3,32b-9
b.-ñuñ ḥissesidür 32b-7

bād(f.) : yel.
b.8b-12,25a-6

baᶜde(a.) : sonra,arkasından
b.15b-3,BC49b-11,B57b-4

baᶜdehü(a.) : ondan sonra.
b.13a-1,13b-6,14a-3,16a-2,21b-6,
26b-5,26b-11,34b-11,41b-7,C46B-4,
58b-6

baᶜde-mā(a.) : bundan sonra.
b.10b-1,11b-9,12a-2,13a-1,13b-7,
A.14a-3,C16a-11,16a-17,18a-2,
D46b-5,49b-11,D57b-4.

baᶜde-zamānihi(a.): bir zaman sonra.
b.40b-1

bağ(f.) : meyve yetişen yer.
b.8b-7,9b-9,23b-6,58a-7
b.gülşen 12b-4

bağçe(f.) : bahçe
b.ṣāḥibi 11a-9
b.-nüñ 11a-1
b.-ye 12a-10
b.-sinüñ 11a-14,12a-3
b.-sine 7b-9,11a-11,11a-12

bağışla- : armağan etmek.
b.-dum 25b-5

bağla- : bağlamak.
b.-yup 27a-5,43b-5

bahādır(f.) : yiğit.
b. 21b-8

bahār(f.) : bahar.
b.3a-1

bāhir(a.) : belli.
b.-dür B9a-2

baḥr(a.) : deniz,yüksek.
b.6a-10,18a-5,28a-10,C28b-1,33a-9
b.-ında 9a-3

baḥreyn(a.) : iki deniz.
b.5b-2

baḥs(a.) : konu.
b.17b-4

baḫş(f.) : veren.
b.-ından 10a-5

baḫt(f.) : talih.
b.5a-5,38a-6
b.-un 7a-6,22a-1

baʿīd(a.) : uzak.
b.58b-4
b.degül C58a-4
b.gördiler 12a-8

bāʿiṣ(a.) : sebep.
b.26-7

bak- : bakmak.
b.-dum 56a-7
b.-sañ C46a-9

bakır : bakır
b.-a 49a-8

bakış- : bakışmak
b.-up 176-11

bāḳī(a.) : devamlı olan
b. 16-6

bal : bal
bā-ıla 51a-2,51a-10

bālīn(f.) : yatak
b.3a-10,9b-5

bañā : (bk.ben)

bārān(f.) : yağmur
b. 34a-5

bardaḳ : bardak
b. (ğ)-ıla 34b-5

bāri(f.) : defa
her b. el evi istedükçe 42b-3
bāri(f.) : Tanrı
b. 5a-3,34a-8,38a-13
b.-yidi 24a-9
baṣ- : basmak,varmak.
b.-dı C 27b-11
b.-dı mı 11b-3
b.-ıcaḳ 27b-11
b.-mışdur 17b-3
baş : baş
b.33a-5,43b-4
b.-um 42b-4
b.-uma 40b-2,58a-2
b.-umdan 36a-4
b.-ını 26b-3,BCD 26b-4,26b-7
b.-ına C 43b-8,55b-1
b.-ında 27a-5
b.-umuza 24a-13
bāṭın(a.) : gizli gerçek
b.-da 24a-10
bāṭına(a.) : gizli gerçekler
b.-yı tekmil idüp 13b-1
b.-larından 7a-3
Bāyezīd : Bayezid Han (bk.Yıldırım Bayezid, sultan)
B.19a-2,19a-6,19a-8,20b-6,21a-1, 21a-2,21a-3,23b-10,C24a-3,24a-15, 34a-10,42a-4,42a-9,42b-7,44a-6, 45a-1,45a-3,45a-6
Bāyezīd : LL.Bayezid (1450-1512)
B. C5b-6
Bāyezīd : şahzade Bayezid(1524-1562)(bk.Giriş)
B. 5b-2
Bayram : Hacı Bayram (bk.Hacı Bayram)
B.52a-2,52a-7,52b-11,53a-2,53a-10

bāzār (f.) : pazar.
b.-uñ 27a-5
b.-da 27a-1

ba^{c}żı(a.) : kimi,kimi zaman.
b.15a-1,20a-1,21a-2,22a-2,47a-3,
48a-5,48b-1,C48b-4,48b-10,48b-11
49a-3, 49a-8,55a-1,55a-6,58b-4.
b.-lar B48a-5

bed(f.) : kötü.
b.C27b-11

bedi^{c}(a.) : güzel.
b.-ile C4b-9,51b-8

bedr(a.) : dolun ay.
b.münīr 8b-9,11b-7,BD17a-8

beg : bey.
b.-ımüzün B38b-2

be-ġāyet(a.) : pek çok
b.11a-16

be-gīr(f.) : tutma.
b.9b-4

behā(f.) : paha,fiyat.
b.-sın virürler C44a-9
b.-sını vir- 42b-6,43a-4,B43a-5,
45a-5
b.-sıyla C44a-9

beḳā(a.) : devam etme.
b. bul- 2b-2

bekci : bekçi.
b.-sidür 8a-9

bekrī(a./ bekre) sarhoş
b.-ler C27a-11

bel : bel
b.-in 23b-8

belā(a.) : sıkıntı,kötülük.
b. bahrından 9a-3
b.ile B25b-8
b.-nun bendesi 2b-9

b.ya rıżâ vir- 38a-7
b.-ya düş- 38a-7
b.-ya uğra- 38a-10
b.-y-a müptelâ ol- 38a-12

belde(a.) : şehir.
b. 13a-9,13b-9,42a-10

belihle- : korkuyla sıçramak.
b.-y-üp 35b-9,36a-3,44b-2

belki(f.) : belki,ihtimal.
b.12b-1,19a-6,B38b-5,40b-8,42b-11,
53a-5,59b-5

belliyāt(a.) : sıkıntı.
b.-ı 9a-1

belür- : görünmek.
b.-di C23a-5

ben : 9b-3,9b-4,B 16b-1,17b-8,21b-6,22b-3,
23b-4,25b-2,31b-2,31b-4,31b-7,31b-9,
32a-4,32a-5,BC32b-1,32b-5,33a-5,
33a-7,33b-1,34a-4,34a-9,34b-5,35b-5,
C 35b-7,36a-5,36b-1,B 37a-8,37a-11,
37b-10,38a-5,38b-10,40a-2,40a-6,
40b-9,41a-1,41a-3,41a-8,41b-2,
41b-4,42b-3,44a-2,44b-2,44b-10,
46a-8,47b-6,51a-3,56a-11,56b-2,
B56b-4,C57a-12,59a-4,60a-4,60a-5,
60b-7.
b.-em 7b-1
b.-üm 9b-7,10a-4,16a-19,16a-21,
20a-2,20a-3,20a-4,23b-7,
31a-11,B31b-2,BD32a-1,
32b-10,33b-11,34a-1,34a-4,
34b-7,35a-5,35b-4,36a-5,
38b-8,38b-10,38b-11,39a-3
40b-7,41a-6,41a-9,51a-2,
54a-10,59a-9.
b.-ümle 32b-10

b.-i 19b-9,33a-9,34a-2,34a-5,
38a-6,38b-7,B 38b-11,40a-4,
41a-1,56a-9,56b-3.

bāna : 11b-5,20b-1,31b-3,31b-6,32a-2,
32a-7,32a-11,32b-6,32b-4,32b-6,
32b-9,BD 32b-9,33b-5,33b-10,33b-11,
34b-11,35b-3,35b-11,37b-5,B 37b-9,
37b-10,38b-1,38b-11,BCD 39a-9,
39b-2,39b-5,40a-2,40a-10,40a-11,
40b-6,44a-3,51b-4,57b-11,58b-5,
58b-6,59a-1,59a-2,59a-3,60b-4,
60b-7,
b.-den 26b-10,32a-4,33a-11,41a-8,
44a-7,44a-11

bēnām(f.) : ünlü.
b.el-60a-1

bend(f.) : bağ.
b.it- C25b-8

bende(f.) : köle.
b.si 2b-9
b.-sidür 5a-7
b-sine 37a-11

benī(a.) : oğullar.
b.3b-4,5b-4

beñze- : benzemek.
b.-r bir el 16a-14

berekāt(a.) : belluk,yardım.
b-ındandur B37b-8
b.-ıyıla 12a-4
b.-larında BD 7a-4
b.-larından 7a-4
b.-larıyla C7a-4

bereket(a.) : belluk.
b.ıyla 45b-4

berg(f.) : yaprak.
b. BCD 10a-5

berk : sıkı,pek.
b.tut- 56b-2
b.yapış- C56b-2

ber-mūcib(f.) : sebebiyle.
b.20b-10

ber-murād(f.) : isteğine kavuşan
b.30b-3

ber-sebīl(f.) : sebil ile.
b. 49a-11

berü : beri.
b.28a-6,34b-7,48a-11

bes(f./ pes) : imdi.
b.D14a-7,D14b-7

be'sa(a.) : tehlike.
b.-da 42a-10

besātīn(f.) : bostanlar.
b.-ında

besle- : beslemek.
b.-mege 10a-3

beşāret(a.) : güler yüz.
b. 12a-3

bey^{c}(a.) : satma.
b. it- 54b-11

beyān(a.) : açıklama,anlatmada açıklık.
b. C4b-9,C 31a-8,59b-8
b.eyle- 41b-5
b.it- C30a-4,42a-7,47b-9,53b-5, 55a-8,C55a-12
b.ol- 17a-9
b.-ıdur 7b-10,13a-8,45b-5,50b-7, C58a-11,
b.-ındadur C7b-10,C13a-8,37a-2, 48b-9,52a-5,55a-8, C57a-2,58a-11

beydā (a.) : Çöl.
b.3a-4

beyn(a.) : ara.
b.27b-9,58b-1

beynehümā(a.) : ikisinin arası
b.52a-4

beyt(a.) : ev,beyit
b.4b-9,6a-8,7a-9,9a-2,10b-9,
11b-1,12b-3,15a-9,27b-2,32b-11,
14b-8,51b-9,56b-6,58a-4
b.-i B2b-10

beyyināt(a.) : tanık
b.C9a-1

beyżā(a.) : çok parlak
b.12b-2,40a-9

bezm(f.) : eğlence
b.it-5a-9

bıñar : pınar
b.48b-7

Bıñarbaşı : Yer adı
B.C16b-13

bırak- : bırakmak
b.-dı 56b-4
b.-dılar BD42b-1,42b-11
b.(ĝ)-up 37a-10

bī-ʿad(ḍ) : sayısız
b. BD 1b-9,D 19a-6,19b-5,19b-6
36b-8

bī-bāk(f.) : korkusuz
b.14a-11

bi-çāre(f.) : zavallı
b.7b-1,B6a-9,56a-11

bi-ʿaynihi(a.) : olduğu gibi
19b-10

bī-çūn(f.) : Tanrı
b.-e 1b-5,10b-7,C38a-14

bidāyet(a.) : başlangıç
b.-1 2a-2

bī-edebāne(f.) : edebsizce
b.22a-2

bī-ġāye(f.) : sonsuz
b.18a-2

bigi : gibi
b.D9b-4

bī-günāh(f.) : günahsız
b.-C 21a-9

bī-ḥād(f.) : çok,sınırsız. b.1b-5, 1b-7, 19b-5, 36b-7

bī-ḫūd(f.) : kendinden geçme
b.el-40b-1

bī-hūş(f.) : şaşkın
b.tur-33a-8

bī-ḥuẓūr(f.) : tedirgin
b.el-C57a-11
b.şeklin göster-C54b-4

bī-kes(f.) : kimsesiz
b.8b-3

bī-ḳuṣūr(f.) : kusursuz
b.C20b-8

bī-ḳūt(f.) : güçsüz
b.kal-3a-2

bi'l-ġāye(a.) : sonsuz
b.11a-6,50b-11

bi'l-cümle(a.) : bütün
b.15b-2,B21a-11,B45a-1,B46b-6

bi'l-külliye(a.) : hepisini
b.36a-3

bī-maḥāba(f.) : çekinmeden
b.21b-9

bī-pervā(f.) : korkusuzca
b.B14a-11

bil- : bilmek
b.-ürsin 61a-1
b.-ür C33b-7,50a-3
b.-di 36b-5,38b-11
b.-diler 16b-8,41b-9
b.-59b-4
b.-üp 16b-10,27a-10

b.-medin B14b-6,14b-7,BD22a-3
b.-ür kimsemiz C15a-2
b.-mez bir bölük kāfir 40a-3
b.-mezem B22a-2
b.mezin 22b-3
b.-mesün 39a-5
b.-mesünler C39a-5
b.-miş1erdi C27a-10
b.-emedük 16a-4
b.-mekde 29a-5
çıḳab.-ürem 56a-2
ineb.-ürem 56a-2

bile : beraber,dahı
b.21a-7,21b-4,23a-10,31b-5,
BD 32b-11,38a-3

bilece : beraber
b.el- C32b-11

bilek : bilek
elinün b.(g)-in 44b-8

bin- : binmek
b.-mege BCD 25a-11
b.-mesi 25a-11

biñ : bin
b. gül 6a-6
b. aḳçe 25a-1,46b-6,54b-11,55a-2,
B 55a-3
b. belā 25a-8
b. dürlü 25b-7

bin(a.) : oğul
b.5b-2,5b-6,C5b-6,6b-1,6b-1,
6b-1,6b-2,6b-2,6b-2,6b-3,6b-4,
6b-5,6b-5,6b-6,6b-6,6b-7,6b-7,
6b-8,9b-1,19a-3,19a-3,19a-4,
24b-11,BCD 57a-3

binā(a.) : bina
b.it-42a-11

b.-nuñ 42b-2,42b-11
b.-sı BD 55b-8
b.-sını 6a-8,42b-1,42b-8,42b-11,
55b-8
b.-sında 42a-5
bir : bir
b. aḡır yer B 45a-6
b. aḳ ridā 56a-6
b. aḳçe B46b-9,46b-10
b. at 26a-2
b. avuç 28b-1
b. ᶜazīz B8b-11,37a-5,45b-9,58a-13
b. baḥs 17b-4
b. başında 27a-5
b. ben 38b-10
b. bölük 40a-3
b. büyük aġaç 52b-6
b. çanaḳ 34b-4
b. cāmiᶜ 42b-9,44a-8
b. daḫı 36b-2,37b-9
b. derviş 26a-4
b. dest 3a-7
b. düş 36a-2
b. el C16a-14
b. emr-i ġarīb 11a-14
b. ev 59b-9
b. evcügez B42b-2,43a-1
b. ġāyet yavuz at 24b-9
b. ġayri yir 27a-6
b. gice 19a-9
b. gülistāndan 6a-9
b. gün 2b-11,8b-9,31b-1,37a-8,
38b-1,39b-5,46a-3,58a-6,59a-9
günlerde b. gün 47b-11,48b-10
b. hadım 20a-10,B20a-11
b. ḫāl-i ᶜacīb 11a-13

b.ḥālet 58b-6
b.hali hücre 39a-3
b.ḫāli yir 39b-3
b.ḫayır du^{c}ā 51a-4,51a-11
b.ḫayırlu maslaḥat 43a-3
b.hegbe 31b-5
b.hiṣār B55b-4
b.ḫoş menzil 14a-6
b.hücre 39b-3
b. ı^{c}ānet 29a-3
b.iki gün 59b-5
b.insāniyet 38b?3
b.ḳābil ol- 33a-1
b.ḳal^{c}a BCD 55b-4
b.ḳapu 33b-4
b.ḳarıcuḳ 42b-2,43a-1
b.kepāde 22a-9
b.kerre 9b-9,23a-14,37a-11,BD57a-5
b.kez 27b-11
b.kimse 14a-11,19b-9,20a-11,23b-6,
33b-8,35a-7,38b-1,B39a-4,
55a-12,56a-9,57a-5
b.kimsene 7b-8
b.kīse B46b-4
b.kişi 31a-11,45a-4
b.kitāb 3b-2
b.ḳoz 48b-2
b.ḳubbe C24a-4
b.kūşe 11a-16,14a-7
b.lem^{c}a-i lāmi^{c} 16b-6
b.maslaḥat 27a-1,57a-7
b.mehīb āvāz 57b-8
b.meşele 17b-4
b.mezār 54b-11,55a-3
b.miḳdār 14a-2,21a-6,21b-2,31b-4,
32a-5,33b-3,35b-2
b.muḥibb 36a-8
b.mübtedi^{c} 27a-9,27a-10

b.müteşerri^{C} 27a-7
b.naẓar 27b-4
b.nesne 10a-5,25a-6,57a-8
b.nice C16a-7,40a-3
b.nūr-ı sāṭı^{C} 16b-6
b.nūr-ı ẕāt-ı şerīf 43b-6
b.oğul 34b-1
b.el 38b-10
b.pādişāh 25a-4
b.pāre 44a-9
b.pīr 8b-3
b.risāle 3b-1
b.ṣāliḥā mestūre ^{C}ābide zāhide duḫter 19a-8
b.su 48a-10
b.süvār 31b-11
b.ṭaraf 14a-5,42b-2,55b-7
b.uğurdan 16a-1
b.vaż^{C} 26b-8
b.vehim-nāk düş 35b-9
b.vezirini C21a-10
b.yār-ı ṣādıḳ 3a-6
b.yaramaz at 25a-1
b.yeşil 31b-9,35b-10
b.yir 14a-2,17a-10,21a-9,21b-3
b.yoldaş 51a-11
b.zamān BCD 52b-10,54b-10,55b-3, 55b-3
b.-dür 41b-11
b.-i 4b-10,B23a-6,36b-10,49a-2, 49a-8,49a-9,49a-10,51a-2, 51a-3,CD 52b-6, her b.-i 2a-10,17a-8
b.-inüñ 4b-8,BD58b-5 her b.-ın D16-3,BD2a-10
b.-ini C4b-8,27a-2,40b-10
b.-ine 18a-2,40b-751a-10 her b.-ine 7a-7 her b.-si

biraz : biraz,az.
b. B33b-2
b.çekirdek B31b-7
b.un 34b-3

bir bir : birer birer,her biri
b.baña söyledi 38b-11
b.taṣvîr itdi 9a-8
b. biri ardınca 15b-3
b.birinüñ C29b-3
b.birlerine B17b-9
b.-i birine 17b-11

birer : birer.
b. nesne 51a-1
b.vecih-ile C38b-8

bir kaç : bir kaç.
b. akçe 46a-1
b.dervişler 40b-6
b.gül 6a-9
b.gün BD16a-17,C37b-4
b.-ı 40b-8

birle : ile.
b.8b-10,15b-7,15b-8,15a-10,C15a-11,
C 16a-10,B16b-2,B16b-3,BD17a-7
olduġı b.20b-2
vardukları b.21a-8

biş : beş
b.yaş 8b-8,31b-3
dört b.seyis 25b-6

bit- : bitmek,yetişmek.
b.-er 6a-8
b.-di 37a-10
b.-üp BD32a-11
b.-enler 33a-10
b.-enleri 33a-10

bi't-tamâm(a.) : tamamiyle.
b. 11b-10

biz :biż.
b.15a-2,28a-4,28b-6,B37b-5,41a-3
b.daḫı B37b-1,41a-10,51a-1
b.-üm 23b-5,36a-9,38b-2,39a-1,39b-1

b.-i C15a-2,22a-8,39a-9
b.-e 7b-11,8a-1,C16a-7,23b-11,
26b-9,31b-8,33b-8,41b-2,
47b-4,47b-5,50a-3,53a-1
b.-de C14b-8
b.-den 26a-4,57b-1
b.lere 2b-3

bi'ẕ-ẕāt(a.) : bizzat.
b. gendüsi 33a-9

beyun : beyun.
b(beyn)-ına 43b-5

bölük : kısım.
b.40a-3

böyle : böyle,bu kadar
b.çoḳ mal C37b-6
b.suḫūlet-i vecih-ile 37b-6
b. mi B23b-7
b.-dür 60a-3
b.ol- 27b-4,43a-8,B54a-7,58a-6
b.di- 10b-11,27b-11,54b-4
b.rivāyet it-8b-1,16a-16
b.ḫuṭūr it- 20a-8
b.ḫuṭūr ėyle-2b-11
b.vāḳi' ol-2b-8

bu : bu
b.(zamir) 12b-5,16b-7,19b-2,20a-2,
22b-4,29b-1,32b-4,32b-7,39b-6,
40a-3,40b-7,40b-8
b.aḥvāl 20a-3,21a-2,22a-6,40b-4
b.at B25a-8,25a-9,25a-10,25a-12,
BCD25b-2,25b-10.
b.āvāz 57b-10,57b-11
b.āyet-i kerīme 4a-2
b.ʿazīze 4a-2
b.baḫt-ı meʾşūm 38a-6,BCD38a-6
b.beyit 4b-9
b.binā 42b-2
b.bitenler 33a-11
b.cānib 23a-11
b.cihānı 2a-1

b.cümle meẕkūr olan 7a-2
b.çarḫ-ı gerdūn 5b-8
b.çekirdek 31b-8
b.dār-ı dünyā 3b-2
b.dāyire 27b-11
b.duᶜā 7b-4,47b-5
b.emīr 21a-10,29a-11,30b-6,40b-5
b.eṣnā 23a-13
b.ev 43b-1
b.faḳīr B14a-8,B55b-6
b.fikir C54b-5
b.fikretde 7b-1,40b-5
b.gelen ḳullara 22b-1
b.gelen eşḫāṣ 22b-9
b.gelen ḳırḳ nefer 23a-3
b.gelen leşker 23b-3
b.gördüğüm düşler 36a-6
b.gülistān B6a-9
b.gün 39b-8
b.ḫabar 23a-7
b.ḥadīs-i şerif 2b-10,4a-4,4b-7
b.ḥāl 11b-2,21a-1,21a-5,29b-8,
30b-6,43b-8,C49b-4,52b-8,
54b-7,56a-11
b.ḥālet C11a-4,40a-11
b.ḫalḳa 39a-1,50a-2
b.ḥayret C58a-2
b.ḳandil 54a-1
b.ḳapu 33b-6
b.ḳarpuz C32b-2
b.kelām C4b-7,16a-1
b.kepāde 23a-3
b.kerāmāt 12b-6,C20b-5
b.ḳıṣṣa 12a-8
b.kişi B38b-9,B39a-1,39b-1
b.ḳul 22b-10
b.maḳarr 3b-3
b.maḳūle 12b-9,18b-2,23b-4
b.menāḳıb 6a-8,47a-3

b.menzil 14b-4
b.mikdār 6a-7
b.mukarrer 33a-1
b.münāsebet C4a-4
b.nehalet 33a-7
b.nikah 20b+3
b.niyyet 51a-6
b.nur 16b+8
b.oglancuk 33b+11
b.ok 36a-6
b.olan ahvalı C58a-3
b.pir 9a-10
b.raz 11b-5
b.ruya 45a-4
b.sebeb 32a-1
b.söz C44b-2
b.şefa^{c}at iden 43b+8
b.şehir 49a-3
b.ṭāli^{c} 38a-6
b.tarīḳ BD8b-1,C58a-11
b.^{c}ulemā 17b-6,BD 18a-4
b.vaḳ^{c}a 19b-8,20a-9
b.vilāyet 12b-7
b.yir 15a-2
b.aṣl C16a-7,BD22-
b.def'a BCD 38a-2
b.deñlüdür 37b-7
b.ḳadar 15a-4
b.kerre C23a-9,38a-3,43b-11
b.nev^{c}-ile 12b-9
b.ṣūret-ile 41a-11
b.vech-ile C2b-6,6a-12,8b-1,BCD8b-1,
11b-5,13a-9,30b-10,31a-9,
37a-7,37b-6,C58a-11.
b.-yımış 14b-1,40b-11
b.-durur 61a-3
b.-dur BD2b-9,BD3a-9,3a-11,12b-5,
37b-11,47a-5,49a-8

b. turur D61a-3
b.-nuñ 3b-14,22b-4,25b-1,34b-2,59b-7,
b.-nuñ gibi 25a-4,54a-11
b.-nuñ-ıla 38b-8
b.-nı 11b-10,D32a-5,32b-5,39a-1,
39b-2.
b.-na 2a-13,7b-5,C34b-3
b.-nda C16a-8,31b-6
b.-ndan C16a-17,17b-11,18a-3,18a-10,
29a-b,32a-5,32b-8,45a-11
b.-nca 60b-4
b.-nlar 18a-4,B43b-9,51a-8
b.-laruñ(bunlarmñ) 58a-7
b.-nlaruñ 14a-11,15b-4,15b-5,18a-10,
18b-3,22a-4,40b-9,BCD41a-1
b.nlara 1b-8,C2a-1,8b-12,15a-2,18a-10,
51a-8,51b-11

Buḫārā : Buhara
B.8b-2,12a-8
B.-ya 12a-2
B.-da 8b-10

Buhārī :(bk.Emir Sultan)
B.5a-3,13a-7,15b-10,20a-8,34a-7,
41a-4,44a-10,55a-10
B.-ye 19b-2,20a-6,44b-1

buḳalemūn : yaratılmış olanlar.
b.-a 10b-6

bul- : bulmak.
b.-ur 33a-2
b.-dum 6a-5
b.-dı C27b-6
b.-dılar 16b-8,18a-5,18a-7
ferāḥ b.-sun 8a-5
b.-avuz B3b-7,BCD33b-8
b.-up 7b-9,C45b-4
b.-duġın 12a-5
b.duġınca 2b-2

b.-duklarıdur C50b-7
b.-duklarınuñ 50b-7
b.-ımazdum CD60b-2

bulamac : bulamaç
b.34b-3,34b-7
b.-ıdı 34b-8

bulun- : bulunmak.
b.-maz-ıdı 25a-5

buluş- : buluşmak.
b.-dum 35b-2
b.-dı 57a-9
b.-up 24b-7,45a-1
b.-dukça B45a-2

bura : bura
b.-ya 11b-3

burç(a.) : kalenin gözetleme yeri,yıldız kümesi.
b.52b-3,53a-6
b.-ınuñ 50a-10

Burus : Bursa yerine(bk.Burusa)
B.A24b-3

Burusa : Burusa.
B.8a-9,16b-3,16b-7,C17a-8,18b-11,
20b-8,33b-2,40b-2,42a-10,52a-8
B.-nuñ D16b-7,21b-3,24b-8,33b-3,
B.-ya 16b-2,16b-5,C17a-3,BD17a-8,
18b-7,21a-8,BD21b-3,24b-4,
24b-6,32b-9,57a-7,57a-10,
BD57a-11,C57a-12,C57a-13,
57b-2,59a-4,.
B.-da 19a-8,32b-11,42b-9.

būs(f.) : öpme.
b. it-B50a-6

būse(f.) : öpme.
b.it- C16a-12

būsitān(f./ būstān): bostan.
b.-uñ 33a-9
b.-um 9b-8
b.-ına 10b-6

bûstān(f.) : bostan.
b.5b-1,8b-7,B9b-8
b.-ıdı 31b-ı
b.-a 31b-6
b.-da 31b-9,33b-6,33b-10

buyar(bk./ puyan) :

buyur- : buyurmak.
b.-ur B20a-2
b.-ursız 26a-2
b.-dı 19b-3,33b-2,35a-1,35b-5,35b-6,
37a-11,39a-10,41a-6,41a-10,
41b-4,44a-5,50a-2,59a-4.
b.-dılar B19b-1,C22a-1,B41b-2,
B50a-2,B59a-4
b.-uñ 15a-11,18b-3,53b-1
b.-up BD44a-5
b.-duḳları 32b-2,35b-8
b.-duḳlarında B49b-10
b.-mışdur 29a-4

bülend(f.) : yüksek.
b.8b-9
b.āvāz 15b-10

bünyād(f.) : yapı.
b. eyle- 1b-8

bürhān(a.) : tanık.
b.6a-11,BCD 19a-10,27b-12,37a-4,39b-10

bürhānehümā(a.) : iki delil.
b.5b-7

bürrān(f.) : keskin.
b. 21b-8

büyü- : büyümek.
b.-düğüm ev 42b-4

büyük : büyük.
b.ağaç 52b-6
b.taş 55b-9

büzürk(f./ büzürk : büyük.
b.(nehr-i b.)-den 28b-1

- C-

Cāferü's-ṣādıḳ : On iki imamın altıncısı.
C.6b-6

cāh(a.) : yer.
6.41b-2

cā'iz(a.) : uygun
C.-imiş B29a-7

cāmi^{c}(a.) : cami
c.42a-5,42a-11,42b-9,43a-2,44a-8
c.-ün c 45a-11

cān(f.) : can
c. C8a-5,27b-12,B33a-5,B41a-5,
C 43b-8
c.-dur 8a-2
c.-dan tazelensün 8a-5
c.-lar tazelensün BD 8a-5

cānib(a.) : yön,yan
c.-e müteveccih olup 33a-6
c.-e rücū^{c} it- 34a-3
c.-den 23a-11
c.-ine 33b-2
c.-inden 52b-2
c.-ümüze 36a-9

cār(a.) : arkadaş
c.ol- 54b-10

cāri(a.) : akan
c. ol- 48b-10

cāriye(a.) : kul
c.-n 44a-3,44b-10
c.-ne B 44a-3,B 44b-10

cāy(f.) : yer
C. 54a-3

cāyiz(a.) : uygun
c.-imiş 29a-7
c.-degül mi 61a-1
c.-mi dür D 28a-3

cāyize(a.) : bahşiş
c. 61a-1

cebhe(a.) : alın
c.-sinde C 8b-12

cebīn(a.) : alın
c.-ile 31a-11

cedd(a.) : soy,ata
c.-üm C 16a-7
c.-ün 54b-7
c.-ümüze 15a-5

ceddī(a.) : soyla ilgili
c. 15a-7,15b-4,15b-9,16a-10,16a-12

cefā(a.) : acı veren
c. iklimi 2b-9
bin dürlü C. B 25b-7
c.-yıla 3a-5

cehennem(a.) : cehennem
c. 7b-3
c. 43b-5

celāl(a.) : ulu(bk. zü'l-celāl)
c. 11a-14,58a-6

celālet(a.) : kudret
c. 32a-6,
c.-inden BCD 32a-6

celī(a.) : bilinen
c.8b-9

cem^{c}(a.) : toplama
c.it- 5a-4,20b-9,28b-8
c.ol- 17a-10,23b-3,C53a-5,53a-7

cemāl(a.) : yüz
c.inün 43b-7

cemī^{c}(a.) : bütün,hepisi
c.(c.-i Bursa) 16b-7
c.(c.-i eşraf) 14b-10
c.(c.-i ma^{c}lūmāt) 17b-8
c.(c.-i sādāt) BCD 16a-1
c.esbābını 42b-10
c.hāik 8a-8,41b-9,B50b-10
c.hevā B51b-5
c.maṣārif 46b-5,C46b-11

c.mürselin 7a-11
c.yirlerin 42a-11
c.-i girişüñ 59b-6
c.-si bir uġurdan BCD 16a-1

cemīl(a.) : iyilik,hayr
şenā-yı c. 7a-7
zikr-i c.-dür 59b-8

cemm-i ġafīr(a.) : insan kalabalığı
c.50b-10

cenāb(a.) : şerefli
c.10b-4,13b-7,B26a-2

ceng(f.) : savaş
c.-inde

cennāt(a.) : cennetler
c. 12b-5

cennet(a.) : cennet
c. 12b-5
c.-dür 58a-7
c.-e 43b-11
c.-den 59b-6

cevāb(a.) : karşılık
c.13a-8,15b-5,15b-11,C.16a-11,
36a-7,57a-2
c.vir- C20b-1,BD 26a-7
c.-a C 3a-3

cevāhir(a.) : cevher
c.30b-7

cevher(a.) : öz
c.-i 50b-1

cezā(a.) : ceza
c. gör- C 45a-15

cezīl(a.) : bol
c. B7a-7

cihān(f.) : dünya,kainat
c.2b-2,5a-10,8b-7,38a-9
c.-ı 2a-1,47b-3

-c.-da 2a-5,C5a-10,33a-1

cihān-bīn(f.) : her şeyi gören.
c.-ine 54b-5

cihār-ı Yār(f.) : Dört halife.
c. B 2a-5

cin(a.) : görünmeyen varlıklar.
c. 1b-5

cinān(a.) : cennet.
c.-dan 9b-8

cins(a.) : tür.
c.-inde 46b-4

cirān(a.) : kemşu
c.54b-2
c.-umun 10a-3

cūd(a.) : varlık.
c.1b-2,BC 30a-7

cülūs(a.) : oturmuş.
c. eyle-14b-4,14b-5,14b-7
c. it- 14b-1,17b-6,35b-2,D39a-5

cümle(a.) : bütün,hep,herkes
c.15a-11
c.aḥvāl 45a-2
c.aṣḥāb 2b-4
c.enbiyā 28a-5
c.fānī 1b-4
c.günāh 47b-3
c.ḫalḳ 13a-1
c.mebhūt el-C18b-3
c.sādāt 16a-3
c.sālik 60a-8
c.yirde 56b-7
c.-nüñ ..ilahi 47b-1
c.-den C5a-10
c.-si 18b-3,B24a-2,B49b-6
c.-sin C21b-7,46b-4
c.-sini 21a-11,21b-7
c.-sinden 15b-5

cümleten(a.) : hepisi,hep birlikte
c.C13b-8,15a-10,16a-1,41b-9,
CD49b-6

cün(bk./ içün) : için.
c.A10a-2

cünd(a.) : asker
c.51 b-11,55a-10

cüvān(f.) : genç.
c.5a-5
c.-dan C3b-10

cüvān-baḫt(f.) : bahtı açık.
c.5a-5
c.-un 7a-6
c.-larıyla C7a-6

cüz(a.) : parça.
c.39b-10

-Ç-

çağır- : çağırmak,seslenmek.
ç.-dılar 15b-4,C16a-2
ç.-up 23b-10

çanaḳ(a.) : çanak.
ç.(ğ)-ıla 34b-4
ç.(g)-a 34b-5

çapa : çapa.
ç.-sını C23b-8
ç.-sıyla 23b-8

çapala- : çapalamak.
ç.-rımış 23b-6
ç.-rken BD23b-6

çarḫ(f.) : çark,gök
ç. 5b-8

çārsu(f.) : çarşı
ç. 27a-10

çār-yār(f.) : dört halife
ç.-ı 2a-5

çehre(f.) : yüz.
ç.-sinde 8b-12

çek- : çekmek
ç.-düm 41a-9
ç.-di 40a-10,56a-3

çekme- : çekmemek
gam çekme- 55ā-1

çekirdek : çekirdek,tohum.
ç. 31b-7,31b-8,32a-5
ç.-(g)-i B32a-4
ç.-(g)-in 31b-5,32a-4
ç.-(g)-inden CD 32a-4
ç.-ler 37a-10
ç.-leri 32a-7,32a-9

çerāġ(f.) : aydınlık.
ç. 2a-5

çık- : çıkmak,görünmek,tırmanmak
ç.-dı C23a-5,33b-10

ç-duk 41a-10
ç.-a 33b-8
ç.-up 21b-2,23a-3
ç.-amayup B38a-2
ç.-a bil- 56a-2
ç.-a gel 14a-9,31b-11,33a-8
ç.-mağa 55b-5,55b-7

çıkar- : çıkarmak,ayırmak
ç.-dum BCD 6a-7
ç.-duk 37b-4
ç.-up 21b-10,46b-1

çiçeklen- : çiçeklenmek.
ç.-di BD32a-10

çift(f.) : tarım.
ç.31b-1

çok : çok.
ç.29a-11,37b-3,37b-6,40b-1,C43b-1,
ç.(g)-ımış 38a-3
ç.(g)-eyle- 4b-10

Çömlekciler : Yer adı.
ç. 52b-5

çü(f.) : çünki.
ç.8a-1,60b-2

çün(f.) : çünki,mademki,için
ç.5a-8,10a-2,C11a-4,C11a-9,D29a-9,
B33b-3,44a-8,60b-6

çünki(f.) : çünki,ne zamanki
ç.14a-1,26b-2,32a-2,C38b-10

çünkim(f.) : çünki
ç.BD 14a-1,B25a-9,26b-2,BCD32a-7,
C38b-8

da : da (bk.de)
anlardan da D58b-9
yukaruya d. D55b-11

dād(f.) : vergi.
d. 33a-4

daḫı : dahi,daha,de,ve
d.çekirdek getüreyüm 31b-7
d.diridür B59b-4
d.aḥbābına re'fet irişsün 8a-11
ve d.emr ider 20b-8
ve d. gayrı mevazi°da 29a-11
ve d.eyitdüm
bir d. atdı 36b-2
bir d.ġazāya varalum 37b-9
aḥvāli d. 29b-1
aḳçesi d.B46b-4
anda d.59b-5
anı d. 32b-8
anlar d. 16a-9,B41a-3,53b-9
anlaruñ d. 58b-9
baña d. 44a-3,
ben d.9b-4,21b-6,22a-5,23b-1,31b-4
32a-3,CD32b-1,32b-5,33a-7,
35a-5,35b-5,35b-7,36b-1,41a-1,
41a-8,44a-3,44b-2,44b-10,46a-8.
benüm d. B31a-2,34b-8
binmesi d. 25a-12
bināsını d.42b-1,42b-11
biz d. 37b-1,41a-10,41b-1,51a-1.
bize d 23b-11
bizde d.14b-8
bunlar d.43b-9,51a-9
cāriyen d. 44a-3
çıkmaġa d. 56a-1
derviş d. 25b-1,26a-11,27a-4

duḫter d. 19b-4,B20a-7
duḫterīne d. 20b?6
dür d. 36a-3
Emir Sulṭān d. 16a-7,16b-1,20a-9,
43a-8,45a-7,48a-8
evvelgiden d. 12a-7
eyledüginüñ d. 41b-3
faḳīr d. 41b-4,55b-6
faḳīre d. 40b-9
günden d. 12b-4
ḫāriçden d.C46b-10
ḫātun d. 34b-3
ikisi d. 45a-10
ilā'l-en d. B47a-2
imege d. 55b-10
istimaᶜ d. 22a-4
ḳarıcuḳ d. 43b-8,43b-11,44b-8
ḳırḳını d. B23a -4
kimse d. 25b-4
merḥūm d. 57b-2
müminīnden d. 29a-7
ekı d. 22b-4
el d. BD 20b-8,36b-4,B46b-11
paşā d. C21b-1
peḏerüm d. 34b-1
pīr d. 11b-10
sen d. 7b-5,D26a-6
seni d. 3b-5
Seyyid Ali Ḥażretleri d. 10a-10
yarusını d. 32b-6
Yıldırım Bāyezīd Hân d. B21a-7

dā'ima(a.) : her zaman.
d. BCD 6b-10

dā'ire(a.) : yer,derece
d. 8b-7,28a-6

daḳ(a./ dakk) : vurma.
d.eyle A33b-9

dānā(f.) : âlim,bilgin.
d. 17b-9

dāne(f.) : tane.
kırk dane yeşil yeleklü ek B23a-3

dār(f.) : ev,yer,memleket.
d.(d.-ı dünya) 3b-2,28b-2,58a-5
d.(dārü's-siyāde) 14a-7,15b-1, 16a-5.
d.(d.ü'l-İslâm) B39a-7,39a-8

da^{c}vāt(a.) : du'ālar.
d.-a 10b-8

da^{c}vet(a.) : çağırma.
d. eyle- 43a-9

dāyim(a./ da'im) : devamlı.
d.C3b-5,C8a-10,22a-9,45b-10

dāyire(a./da'ire): makam,derece.
d.-ye 17b-3,27b-11
d.-sine 55a-3

de : de
ben d. B56b-1,60b-7
kimse d. C41b-1
zāhirde d. B20b-4

de- : demek(bk.dimek)
d.-gil 7b-5
d.-yü 22b-2,C23a-13
d.-yüp D24b-6,32a-9
d.-yicek 18b-3,57b-7

dede : dede.
-m 16a-11

def^{c}(a.) : savma.
d. it- 36b-3

def^{c}a(a.) : kez.
bu d. BCD 38a-3
ikinci d. 36b-11
nice d. 30b-6

değil : değil.
d. D12b-5,D15a-5
d.-dür BD 14b-4
d.-di C26a-6

degin : -e kadar
dirseğine d. B49b-8
sabāha d. 44b-6
vaktā d. 38a-14
yarına d. 24a-3

degirme- : değirmemek.
d.-sün 27b-1

degme : gelişi güzel
d.bir pādişāh 25a-4

degme- : dokunmamak.
zarar d. BD 27b-1

degül : değil
d.11b-8,12b-5,14b-11,15a-5,16a-7,
25a-12,B26a-7,55b-11,58a-4,59b-4
d.-idi B26a-7,53a-4
d.-di 12a-9,26b-5
d.-dür 14b-4,B15a-5,26a-6,40b-7
d.mi 61a-1,61a-7
d.-ken 7b-10

dehşet(a.) : korku
d. geldi 40b-10

dek : kadar
sabāha d. D44b-7

dekāyık(a.) : gizli sırlar.
d.-dan 7b-11

delālet(a.) : yol gösterme
d.eyleye 33b-8

dem(f.) : zaman
d. 23b-9,27b-3,C4b-11

dem-beste(f.) : sesi kesilmiş
d.17b-10

demür : demir.
d.-den katı 23a-8

denī(a.) : alçak,kötü
dünya-yı d. 40a-6

denlü : kadar
şol d. 43a-3
bu d. -dür 37b-7

depret- : depretmek,çekmek
d.(emir) 22b-2

der(f.) : kapı
d.(d.-i devlet) 22b-11,25b-9,33b-4,
40a-5,C44b-7,48a-4
d.(d.-i devlet-meab) 22a-1
d.(d.-i murad-baht) 22a-1

derd(a.) : dert.
d.-üne 3a-10
der-gāh(f.) : kapı
d.(d.-i ᶜizzet) B12a-5
derece(f.) : mertebe
d.-ye irişmişdür 17b-2
derviş(f.) : derviş
d.26a-10,27a-4,48a-9,49a-5,49a-7,
49b-4
d.heyyet bir kimse 14a-10
d.-e 23b-10,26a-4,26a-10,49a-5,
50a-2
d.-ler 25b-11,40b-6,48b-10
d.-lerüñ 40b-10
d.-lere 25b-9,B 50a-2
d.-lerden 27a-2,48b-10,49b-5
d.-lerimüden 23b-5
d.-lerinüñ birine 51a-9
d.-lerinden bazısı 48a-5
d.-lerindenüz 41a-4
deryā(f.) : deniz
d.(d.-ı ġama) 9a-2
d.(d.-yı bī-ġāye) 18a-5
d.-dan 28b-1
dest(f.) : el
d.(bk.teng-d[illegible]) 9b-5
d.(d.-iniyazını) 10b-7
d.(d.-i rest el) 55a-10
d.(d,-i tevbe)58a-10,58b-10,59a-9
d.-iyle B 59a-10
d.-em 9b-4)
d.-im D 9b-4
dest-gīr(f.) : yardımcı
d. el- 50b-3
elä geldüñ d. 9b-3
deşt(f.) : çöl,eva
d.(d.-i Kerbelā) 6b-8
devām(a.) : devam

d. 2b-2

devlet(a.) : baht,talih,devlet
d. 16b-2,16b-5,17a-7,22b-11,
24a-2,33b-5,34a-6,48a-4
d. ir 50b-1
d.-üm 39a-7
d.-üñe 40a-5
d.-ine 25b-9,C 44b-7
d.-lerini 5b-10,41a-4

devletlü : talihi olan,insanlara yardım eden
d.efendim C 39b-7

devlet-meāb(a.) : sığınılacak yer
d.22a-1
d.-ına D 25a-12

devr(a.) : dönme
d.it- 5b-8

devrān(a.) : zaman
d.5b-7

deyr(a.) : kilise
d. 21b-1

dıraḫt(f.) : ağaç
d. 12a-4,52b-9
d.-ı(akk) 10a-3,11a-5
d.-ları 12a-11

dırman- : tırmanmak
d.-dılar 55b-6

di- :dimek,söylemek
d.-r 12b-5,C 16a-13,C 16b-6,20b-5,
26b-4,26b-6,C44a-4,C 48a-4
d.-rüz B 28a-4,B1 8b-6
d.-rsiniz C 26a-2
d.-irler 16a-15,16b-12,21a-4,
24a-6,BC 45b-9,BD48b-3,48b-5,
AD49a-3,49a-5,49a-6,50a-3
d.-düm BC 23a-5,23b-10,31b-4,BD32a-6
33a-5,38a-1,40a-7,BD41a-3,59a-1

d.-di D 11b-1,11b-2,11b-5,C15a-10,
15b-9,16a-20,B16b-1,B21b-7,B22a-2,
BCD 22a-8,22b-5,22b-6,23a-14,
B23b-2,B 24a-1,24a-3,B26a-9,26b-1,
D 26b-3,B 31b-4,B31b-7,BC32b-1,
B32b-5,B32b-7,32b-11,B33b-8,34a-1,
34b-1,B 34b-3,C35b-1,35b-7,37b-1,
38b-4,BD39a-9,44a-4,44b-2,44b-5,
B44b-9,BCD 44b-11,45a-15,B49a-3,
49b-3,B49b-6,51a-8,BC 51a-11,53a-2,
53b-2,B56b-1,B57b-1,BD57b-9
d.-dük 43a-5
d.-diler 14b-7,BC 15b-4,15a-10,
16a-2,16a-4,16a-5,16a-6,16a-10,
D18b-4,18b-6,BD22a-3,25b-11,BD26a-2,
37b-8,40b-8,41a-1,43a-8,43a-10,
43b-11,B 51a-1
d.-yeyüm B 39a-1
d.yeyin 49a-3
d.(emir LL.teklik) 8a-4,26a-9,32b-9
d.-yelüm 15a-7
d.-se 28a-4
d.-seler 49a-11
d.-yem B39a-2,61a-2
d.-ridüm 23b-5,C23b-10
d.-rlerdi 45b-9,48b-2
d.-risen 3b-9,3b-11,3b-13,B20a-4
d.-rse 20b-1,38a-11
d.-yü BD2a-3,BD 3a-3,3a-5,10a-7,
12b-10,13a-7,B 13b-9,15a-1,15a-8,
15b-4,15b-10,C16a-2,18a-9,19b-3,
20a-6,20a-10,20b-1,D20b-5,22a-8,
23a-13,B23a-10,B23b-7,24a-14,
B24B-6,26a-10,27b-1,B29a-4,29b-6,
32a-6,33a-11,35a-1,35b-5,36a-6,
36b-5,37b-9,40a-5,40b-7,41a-1,

41a-10,41b-4,BD43a-5,43b-9,47a-3,
49b-10,B 51a-6,53a-2,53a-9,53b-1,
54a-3,55a-11,56a-10,57b-1,57b-9,
59a-3
d.-y-üp 10b-11,C13a-7,B 15a-8,
16b-7,17b-4,18b-4,23b-7,24b-6,
26a-3,31b-8,32b-2,33a-8,33b-9,
34a-2,B37b-8,38a-12,38b-10,39a-9,
39b-2,40b-4,42b-5,C 43b-1,48a-9,
51a-6,51b-2,B53a-9,B53b-1,54b-4,
BD 55a-1
d.-y-üben 3a-3
d.-yicek 40b-9,50a-4,BD 57b-2
d.-yücek C 18b-3
d.-medin 20a-11
d.-en 2b-5,7b-5
d.-dük-idi BD 56a-6
d.-dügi 26b-3,26b-7
d.-mez B 19b-10
d.-medi B 10b-1
d.-meyesin D 20a-11
d.-mek-ile 33a-8,37a-6,58a-12
d.-mek-iledür 48b-5
d.-mek-idi 53a-6
d.-mege 60b-3
d.-mekle 27b-11
d.-megi 19b-9

dīde(a.) : göz
d. 3a-8,8a-2,40a-7,D 54b-5

dīde-bān(f.) : gözcü
cemi^{c}-i halkun edur d.-ı 8a-8

diger-gūn(f.) : perişan
d. 9a-3

dik- : dikmek
d.-di 37a-9
d.-mişidüm 9b-11

dikkat(a.) : ince duygu
d.-irişdi A 39b-6
dil(f.) : gönül
d.-den 27b-12
d.ler C 8a-5
dil-ber(f.) : güzel
12b-6
dil-figār(f.) : gönlü yaralı
d. 33a-9
dilir(f.) : yiğit
d. 8b-3
dil-nüvāzlık : gönül alıcılık
d.-lar 10a-10
dil-rīş(f.) : acı çeken
d. 41a-5
dile- : dilemek,istemek
d.-r B 51a-3
d.-di 41a-8,44b-10
d.-yelüm 24b-6
d.-yüp BD 44b-10
d.dügini 43b-7
d.dügine 43b-10
d.-rseñ B 20a-4,27b-8,56b-8
d.-mesiyle 12a-5
dimāg(a.) : akıl
d.-um 51a-4
dīn(a.) : din
d. 2a-5,40a-3,41a-3,43b-9
d.-ine 3b-9
d.-ümüze 39a-1
diñil- : denilmek,söylenmek
d.-ürdi 27a-4
dip : dip
d.-inde 53a-6
diri : diri,ölü olmayan
d.-dür B 59b-4

dirsek : dirsek
d.(g)-ine 49b-8

dīvār(f.) : duvar
d.-ınun 55b-8
d.-ına 55b-6

diyānet(a.) : din duygusu
d. 40a-3

diyār(a.) : memleket
d. 53b-7
d.-un 12b-7
d.-ı(iyelik) 43b-7
d.-ında 36a-8,41a-7

dest(f.) : dest
d. 3a-7,41a-6
d.-larunña 39a-8

dög- : dürmek,çalmak
d.-dük 33b-9

dök- : dökmek,bitmek
d.-di 49b-2
d.-üp BD 32a-10

döl : tohum
d. 37a-10
d. bırak- C 32a-10
d. dök- BD 32a-10

dön- : dönmek
d.-dik 40b-6
d.-üp 19a-6

dönder : döndürmek
d.-düm 39a-2

döndür- : döndürmek
d.-em 38b-10,B 39a-2

dört : dört
d. 25b-6

döş : çekirdek
d. 37a-10

duğā(a.) : dua
d.3b-6,3b-7,47a-5

d.eyle- 51a-4,BCD 51b-3
d.it- 7b-7,8a-12,51a-11,57b-7
d.kıl- 3b-9,3b-11,5b-12,37a-8,57b-4
d.•kı- 3b-10
d.yla 57a-5
d.-yı 3b-13,7b-4
d.-ya 3b-8,B39a-6
d.-dan 3b-5,39a-9,60a-5
d.-sı 12a-4
d.-sınuñ 37b-8
d.-sını B10b-9,11a-1,11b-6,34a-3,37b-8
d.-sıyla B12a-4
d.-lar eyle-13a-1,13a-3,16b-11,45a-6
d.-lar it- BC57b-7

duḫā(a.) : kuşluk vakti
şems-i d. gibi 17a-8
d.-dur 8a-7

duḫter(f.) : kız.
d.19a-9,19b-1,15b-4,19b-10,20a-6,20a-7
20b-6,20b-7
d.-e CD 19b-1,C20a-1
d.-ine 20b-6

dur- 1.durmak,ayağa kalkmak.
d.-dum B32a-4
d.-up B27a-6
d.-urken B33a-8
d.-duğum B32a-1

dur- 2.(yardımcı fiil) (bk. tur-)
-ur 61a-3

dut- : tutmak(bk.tut-)
d.-dum B32a-4
d.-sun 25b-11
d.-un 16a-3

dükenme- : tükenmemek.
d.-di 47a-2

dülbend(f.) : tülbend
yeşil d.56a-8

dün : dün
d. 44a-9
d.-ki BC 44a-9

dünyā(a.) : dünya
d. 3b-2,3b-3,28b-2,40a-6
d.-ya 28a-7
d.-da 29b-4,58a-5
d.-dan B58a-6

dünye(a.) : dünya
d. 45a-16
d.-den 58a-6

dünyevî(a.) : dünyadaki
murādāt-ı d.-ye BD 7a-8

dürer-bār(f.) : güzel söz.
d.-ını 20b-7
d.-ları 30b-9
d.-larını B20b-7

dürlü : türlü.
biñ d. belā C25b-7

dürt- : dürtmek.
d.-di B48a-10

düş : rüya,düş
d. 19b-8,35b-9,36a-2,43b-3
d.-den 36a-2
d.-ümde 19b-9
d.-üm midür 11b-2
d.-üm mi ki 40b-4
d.-inde 19a-10,54b-6
d.-ler 36a-6

düş- : düşmek.
d.-mişem 9b-3
d.-di 22a-7,34a-2,52b-11,53a-10
d.-diler 16a-3
d.-üp 9a-5,B16a-3,16a-4,B22a-3,
23b-9,56a-3
d.-dügi B53a-8
d.-miş 9b-3,9b-4

düşür- : bırakmak.
d.-di 52b-7
d.-en 38a-7

duyūn(a.) : berçlar.
d. 46a-1
d.-ını 46b-6
d.-ların 46b-6

-E-

ebced-ḫān(f.) : ebced okuyan,acemi.
tıfl-ı e. 17b-9

ebeden(a.) : sonsuz.
e. 28a-6

ebedī(a.) : sonsuz.
devlet-i e. 16b-3

ebḥār(a.) : denizler.
e(e.-i heme) 9a-2

ebvāb(a.) : kapılar
e.(e.-ı ḥācāt) 10b-10

ecel(a.) : son
e. gelmiş-idi 23a-9
e.-i gelmiş-idi C23a-9

ecil(a.) : sebep.
e.-den 6a-1,10a-6

ecvef(a.) : içi boş,kof
e. 38a-3

ecvibe(a.) : cevaplar.
e(e.-i müteᶜaddīde) 8a-2

eczā(a.) : ilaç.
e.BCD 49a-8

edeb(a.) : saygı
e.-ile 15b-6,32a-4,59a-6

edille(a.) : deliller.
e.(e.-i kaviyye) 29b-6
e.(e.-i mütenevviᶜ) 29a-11

Edremüd : Edremid
E. 35a-10

Edrene : Edirne
E.-ye 19a-7
E.-den 21a-1,24b-6

Edrine : Edirne.
E.-den C18a-1

efᶜāl(a.) : davranış
e.(e.-i nā-şāyestenüñ) 24b-5
e.(e.-üñ 'özrin)B24b-5
e.-den 18a-8

efendi(r.) : bey
e. BD 14a-1,BD 34b-11,C58a-9
e.-dür 4b-10
e.-nüñ C58b-7
e.-üm CD 39b-7

efkār(a.) : düşünceler.
baḥr-ı e.-da 33a-9

efkende(f./ efgende) : düşkün.
halk e.-sidür 5a-8

efrād(a.) : fertler.
e.3b-4

efzā(f.) : artıran.
rūḥ-e. 9b-10

efzūn(f.) : çok
e. 5b-8

eger(f.) : eğer
e.benden şefā^{c}at ṭaleb idersen 44a-11
e.benüm ümmetümden iseñ 20a-3
e.bezm itse 5a-9
e.bir mübtedi^{c} kimse gelse 27a-8, 27a-10
e. i^{c}ānete iktidārları olmasaydı 29a-9
e. olursa senden himmet 60b-2
e. rezm itse 5a-8
e. su^{c}āl olursa 28a-2,28b-3

eglenme- : beklememek,durmamak
e.-yüp 13b-9,C 40b-11

ehādīṣ(a.) : hadīsler
e. 28b-9
e.(e.-i ṣaḥīḥ) 28b-9
e.-de 28b-10

ehl(a.) : sāhip,zevce
e.2b-10,3b-1,3b-12,10b-10,B 21b-10, 27b-12,29a-3,29b-7,55a-10,60a-3, 60a-9,60a-10,60b-5,60b-7,
e.-üme 10a-6

diyāruñ e.-i 12b-7
Emīr Sulṭān'uñ e.-i C21b-10, 22a-5
e.-ini 46a-2
e.-ine 35a-10

ek- : ekmek.
e.-mege yetmez 31b-8

ekābir(a.) : büyükler.
e.20b-9
e.-ini C20b-9

ekṣer(a.) : en çok
e. 48b-4
e. evḳātda 34b-7
e.-dür BD 29b-5

ekseryā(a./ ekseriyyâ): çoğu zaman.
e. 29b-6

eksik : eksik.
e.(g)-üm 60a-3

eksilme- : eksilmemek
e.-di 47a-3

eksük : eksik
e.(g)-üm C60a-3

el : el.
e. C16a-14
e.ḳavṣur- 32a-3,57b-5
e.sun- C4a-1
e. ur- B46b-9
e.vir- 27b-8
e. ile 56a-1
e.-e al- 4a-1,C10a-10
e.-üm uzatdum 41a-8
e.-üme C4a-1,34a-4
e.-üni C16a-12
e.-üne 22b-1
e.-i 40a-9
e.-i dirsegine degin BD 49b-8
a.-i emegin 31a-10
e.-ıyle 59a-10

e.-inüñ 49b-2,49b-3,49b-8
e.-in ḳaldurup D51b-1
e,-in öp- 24b-5,B32b-5,32b-6,32b-8, 34a-1,50a-6,59a-8
e.-ini öp- CD 32b-5,BD 32b-7
e.-ini tut- 41a-9
e.-ine al- 22b-8,32a-8,32b-3
e.-ine ṣunıvir- 32b-2
e.-ine C23b-2
e.-inde B23b-7,35b-10
e.-indegi 23b-7
e.-inden ḳaçurdı B52b-7
e.-inden uçduġı 53a-8
e.-lerin ḳaldurup 51b-2
e.-lerin öp- 13a-2,33b-10,50a-6, 51a-7
e.-lerinde B21b-8,43b-4
e.-lerinden 43b-7

elā(a.) : bk.dinle
e. i rehber-i rāh-ı şerī^{c}at 60a-7
e. i sırr-ı ḥikmetden ḫaberdār 7b-11

elan(a.∠ el'ān) : şimdi
e. 41a-8

elbetde(a.) : mutlaḳa
e. helâk iderüz 23b-3
e.sizüñle B37b-9

elfāz(a.) : sözler.
e. 30b-9

em : ilaç
e. 3a-10

emced(a.) : şanlu
e. 5b-1

emek : emek.
e.(g)-in yir 31a-10

emīn(a.) : güvenilen
e. ol- 2b-5,7b-5

emīr(a.) : emreden,buyruk
e.(emiri'l-mü'minīn) BD54b-6
e.-lerin tutmayıcaḳ(37b-11

Emīr :(bk.Emir Sultan.)
E. 18b-4,55a-4,D58b-7
E.-ün 8a-4,C12b-11
E.-i bulavuz 33b-7

Emīr Efendi :(bk.Emir Sultan.)
E.4b-10,14a-1,C16a-12,C18a-10,
34b-11,C58b-7
E.-nün B25b-8

Emīr Sulṭān : bk.(Muhammed Buhari)
E.BD 1b-1,4b-10,6a-2,6a-10,7b-8,
9a-5,10a-9,10a-11,10b-1,10b-4,
11a-4,11b-7,11b-11,12a-1,12a-4,
12b-11,13a-1,13a-2,13a-5,13a-11,
14b-1,14b-3,14b-7,15a-2,15b-6,
16a-2,16a-6,16a-17,16a-1,16b-8,
17a-2,17a-7,17a-11,17b-6,17b-7,
17b-11,18a-3,18a-4,18a-6,18a-10,
18b-10,19b-7,20a-9,20a-11,
BCD 20b-2,20b-5,20b-6,20b-11,
21b-5,21b-9,21b-10,22a-5,22a-7,
22a-9,22a-10,22b-2,22b-5,22b-7,
22b-10,23a-9,23a-11,23a-12,
23b-2,24a-1,24a-5,24a-9,24b-7,
24b-9,25b-5,25b-8,25b-10,
22b-11,26a-3,26a-11,26b-2,
B26b-11,27b-10,30a-2,30a-9,
34b-5,34b-10,34b-11,35a-3,
35b-1,35b-3,35b-7,35b-10,36a-4,
36b-10,37a-1,37a-4,37a-8,37a-10,
39b-7,BC 39b-7,40a-9,41a-6,
41b-11,41b-5,42a-5,42b-7,43a-8,
43a-11,44b-6,44b-7,44b-9,44b-11
45a-7,45a-9,45b-2,45b-2,45b-10,
46a-3,46a-10,48a-2,48a-8,48b-7,
49a-1,49a-4,49a-7,49b-6,49b-11,
50a-5,50a-10,50b-5,50b-9,51a-6,
51a-8,51b-3,52a-2,52a-11,52b-2,
52b-8,53a-1,53a-2,53a-3,53a-8,
53a-11,53b-4,C53b-4,53b-7,
53b-11,55a-4,54a-7,55a-6,55a-7

55a-11,55b-2,56a-5,56a-9,57a-1,
57a-5,57a-10,C57a-13,57b-2,
58a-9,58a-11,58b-7,58b-11,59a-2,
59a-5,59a-7

emlaḥ(a.) : pek güzel
e. hikāyet C 13a-9

emr(a.) : buyruk
e. 30b-6,54b-2
e.(e.-i ġarīb) 11a-14
e.(e.-i ḥaḳ) 38a-12,59b-6
e.(e.-i muḥāl) 40b-5
e.(e.-i Rabb) 58a-6
e.(e.-i şerīf) 20a-2,22b-7,B26a-7,
35a-1,36a-1
e. eyl- C 59a-4
e. it- 20b-8,21a-8
e. ol- BD 53b-8
e. olun- 27a-3, C 29a-9
e.-üñ mübāşiri 21a-10
e.-ün ẓuhūrını 12b-9
e.-e icābet it- 16b-1
e.-e müteᶜallik 29a-11
e.-üme itāᶜat ḳıl- 20a-5
e.-üme muḥālefet eyleme D19b-3
e.-iyle D 43b-7
e.-inè C 19b-3,26a-6,26a-7,
35b-7

emvāt(a.) : ölmüşler
e. 12a-4

enām(a.) : bütün yaratıklar
e. 5a-7,15a-7,C 15a-10,15b-4
C 15b-9

enbiyā(a.) : nebīler
e.6a-11,15b-3,16a-8,19a-10,
28a-5,28a-7,28b-2
e.-nuñ BD 28a-5,28a-11

encüm(a.) : yıldızlar

e. 2a-5

endām(f.) : görünüş
her e.-ı 25a-2

enīn(a.) : inilti
e.-i 47b-6

enṣāb(a.) : soy
e.-ı 6a-10

enva^{c}(a.) : çeşitli
e.6a-3,C6a-5,9b-11,38a-5

erş : ermek
e.-ür D 33a-2

er : insāniyet,yiğit
ṭama^{c} ḳılmaz cihān içre e. olan 38a-9

erbāb(a.) : ṣāḥip
e. 60a-9

eren : ermiş,evliya
e.-ler 23a-12

erşed(a.) : çok olgun
e. BD 5b-1

ervāḥ(a.) : ruhlar
e. CD 7a-2,28b-5,29a-7, C 29b-2
e.-dan 28a-3,A 29b-2
e.-ından ġayri 29a-6

erzāḳ(a.) : yiyecek,içecek
e. B 10b-7

es^{c}ad(a.) : en uğurlu
e. B 5b-1

esaḥ(a.)(esaḥḥ) : doğru,gerçek
e.hikāyet C 58b-3
e. vech-ile 47b-10

esbāb(a.) : sebepler,araçlar
e. 49a-8
e.-ıla 25b-5
alduġun̄ e.-ı ata yüklet 27a-3
alduġun̄ e.-ını BD 27a-3
e.(cem^{c}-i e)-ını müheyye...ḳıldum 42b-10

eger(a.) : tesir
e. it 23a-8,43a-8,43b-1

esīr(a.) : tutsak,tutkun
e. çıḳar- 37b-4
e.it- C 38a-4,38a-5,38a-6
e.ḳal- 41a-7
e.el- 36b-11
e.-i 37b-6
ᶜışḳuñ e.-i 2b-9

esirge- : ḳorumak,yardım etmek
e.-di 10a-11

esleme- : dinlememek
e.-yüp 43b-1

esnā(a.) : an
bu e.-da 23a-13

esnāf(a.) : derece
e. 6a-3

esni ü ᶜaşer(a.) : on ikinci
e. B 48b-6

esrār(a.) : sırlar,ev
e. 7b-11,8a-1
e.-nun içi A 19b-4

esaḥḥ(a.) : gerçek
e.-ından C 6a-6

esvāḳ(a.) : sokak
e. 14a-4

esvet(a.) : mühür
e. 30a-6

esvile(a.) : soru lar
e. 18a-1

eşcar(a.) : ağaçlar
e. 10a-2,11a-3
e.-uñ 12b-1
e.-ınuñ B 12b-1

eşḫās(a.) : şahıslar
e.-a ḳarşu 22b-9

eşrāf(a.) : şerefli olanlar,önde gelen kişiler
e. 14a-8,15b-2
e.-uñdur 14b-6
e.-dan 14b-10

Eşref-zāde : Eşrefoğlu Abdullah Rûmî(1353-1468)
E. 57a-1,57a-6,57a-9,57a-10,
C57a-13,57b-6,C58a-3

eşyā(a.) : bütün varlıklar.
mucīd-i e.-ya 1b-7

etḳıyā(a.) : inananlar.
bürhānü'l-e.6a-11,BCD19a-10
ḥadiḳa-yı e. 49b-9
zümre-i e. 8b-6
e.(e.-ʿazam) BD39b-11
e.-nuñ ..cümlesi 28a-11

etrāf(a.) : çevre
e.-lara 43b-7

ev : ev.
e.22a-5,B44a-9,44a-10,44b-10,BCD45a-6
e. içün 43a-9
e.-i istedükçe 42b-3
e.-i oğlum s.Buḫārīye teslim eyle 44b-1
e.-i virdüñ mi 44b-8
e.-e girmege C22a-5
e.-e vardılar 59b-5
e.-e varayın 31b-7
e.-den daḫı C31b-7
e.-den bir eve 59b-5
e.-üñi virürsin 43b-1
e.-inüñ içi 44b-4
e.-ini vireydi BD 43a-8
e.-ini virmedi 43a-11
e.-ine goldi 43b-1
e.-leri 35b-4

evcügez : küçük ev
e.43a-2
e.-ümdür 42b-4
e.-i var 42b-2,43a-1
evc (a.) : en yüksek nokta
e.-inden 9b-6
evḳāt(a.) : zamanlar.
ekşer evḳātda 34b-4
evlād(a.) : çocuk,soy.
e.(e.-i ādem) 29a-4
e.(e.-i Aḥmed) 11b-4
e.(e.-i Ḥabīb) C5a-2,5b-5,52a-10, 55a-9
e.(e.-i Muḥammed) B8a-6
e.(e.-i nebī) C8b-4
e.(e.-i Resūl) 9a-9,13a-10,45b-9, C58a-4.
e.(e.-i sāḥib-i ḳābe-ḳavseyn)48a-1
e.-ından 42a-2
evliyā(a.) : veliler
e.8b-6,BD28a-5,41b-10,56b-7,56b-10
e.ervāḥından 29a-6
e.(e.-i kirām)13b-2,30a-5,38b-5, 39b-10,57a-4
āb-ı rūy-ı e. 42b-8
zübde-i e. 5a-2
e.-nüñ cümlesi 28a-11
e.-nuñ istimdādları 28a-5
e.-nuñ rāhına 41b-12
e.-nuñ rūḥ-ı muḳaddesi 28a-7
e.-ya 42a-1
e.-dan 28b-5
Rumuñ e.-ları 23b-2
evliyāu'l-lāh(a.) : Allah'ın velileri.
e.C58a-3,59b-4
e.-dur 51b-11
e.-uñ nefes-i mübāreki 49a-9
e.-ı itme imtiḥān 51b-10

e.-ı sanma fevt olur 53a-5
e.-dan 35a-7,53b-10
e.-Rumuñ e.-ı A23b-2

evrāḳ(a.) : yazılmış sayfa
e.(e.-ı şerife) 2b-7

evṣāf(a.) : vasıflar,sıfatlar.
e.-uñā 60b-1
e.-ını 4b-9

evvel(a.) : önce.
dünyaya gelmeden e. 28a-7
e. yoġ-ıdı 36a-5
e.-inüñ bidāyeti 2a-2
e.-gi düşden 36a-2
e.-gi sāḥibüñ 26a-5,26b-5
e.-giden 12a-6
e.-giden 12b-1

evvelā(a.) : önce.
e.14a-2,C16b-12,C21a-9,21b-5,37b-1,
41a-2,51a-9,57b-8

evvelen(a.) : en önce.
e. 28a-6

evvelīn(a.) : ilk olan
seyyidü'l-e. 15b-7

eyi : iyi(bk.eyü)
e.adamdur 38b-3

eyit- : söylemek,demek.
e.(eyd)-er D2b-12
e.(eyd)-ür 2b-11,C9a-5,15b-1,C16a-12,
16a-16,C16b-4,16b-12,
18b-10,19b-10,C20a-2,
20a-11,20b-3,22b-10,25a-3,
26b-2,D26b-8,27b-9,31a-8,
31a-10,35a-7,35b-1,34b-9,
37a-7,38b-4,46a-10,53a-6,
BD54b-7,55b-2,56b-1,57b-9,
57b-11,C58a-11,58b-3.
e.(eyd)-irüz D28b-6
e.(eyd)-ürüz 28a-4,28b-6

e.(eyd)-ürler 8b-1,42b-1,CD52a-6
e.-düm B23b-10,36a-5,37b-10,39b-6,
39b-8,40a-6,40b-3,B57b-6,
58a-3,58b-10.
e.-di 3a-9,9a-8,10b-8,11b-1,14a-8,
14b-3,14b-8,14b-9,15a-2,B15b-8,
BD15b-9,16a-7,17a-11,18a-11,
D19b-1,21b-4,22a-2,22a-8,22a-11,
22b-5,23a-14,23b-2,23b-3,23b-11,
24a-1,25b-2,25b-9,26a-1,B26a-3,
26a-4,31b-3,31b-6,32b-4,32b-7,
32b-9,33a-10,33b-1,33b-5,34b-1,
35b-5,35b-11,38b-2,38b-8,38b-11,
39a-11,40b-8,40b-11,41a-1,41b-2,
42b-8,43a-11,44a-2,44a-5,44b-8,
45a-9,48a-6,49a-2,49a-5,49a-7,
51a-2,51a-3,51a-10,51a-11,53a-3,
53a-11,54b-7,B 55b-2,C 56b-1,
57a-10,C57a-12,C57a-13,57b-6,
e.-diler 36a-7,37b-5,40b-7,41a-3,
43b-9,50b-9,54a-10,58a-3,
59a-2.
e.(eyd)-eyin 39a-1
e. 26a-5
e.(eyd)-ürdi BCD 54a-10
e.(eyd)-ürlerdi 27a-11

eyle : öyle.
e. didi 26b-1
e.idüp 16a-17

eyle- : eylemek,yapmak,etmek.
ʿarż e.-r C25a-3
ḫalāṣ e.-r C43b-7
himmet e.-r 60b-6
ḫuṭūr e.-r C20a-8
intiḳāl e.-r 58a-6
kanāʿat-pīşe e.-r 38a-5

kelimāt e.-r CD20a-2
naḳl e.-r 20b-7
raġbet e.-r 60b-6
şefāᶜat e.-r 43b-7,43b-11
şerḥ e.-r B20b-7
taḳrīr e.-r 20b-8
terbiyet e.-r 33a-2
ziyān e.-r 51b-10
itāᶜat e.-rüz 15a-10
ḳaṣd e.-rsiz D23b-7
ᶜarż e.-rler 21a-3
imdād e.-rler 29b-5
cülūs e.-mişsin 14b-4,14b-7
cülūs e.-mişsün B14a-14
karār e.-miş 14a-11
münevver e.-miş D43b-7
naḳl e.-miş 4a-4
nūr e.-miş 43b-4
beyān e.-düm 41b-5
daḳ e.-düm 31b-9
dest-i tevbe e.-düm C51a-9
ḫarc e.-düm C46b-11
ḫayrāt e.-düm 47a-2
ibrām e.-düm 43a-3
ifrāz e.-düm 6a-7
iʿlām e.-düm 41b-2
ḳabūl e.-düm BD3b-10,59a-4
ḳaṣd e.-düm 5a-4,55b-7,56b-4
niyāz e.-düm C59a-2
niyyet e.-düm 42b-10
şurūᶜ e.-düm 6a-1
takrīr e.-düm 33b-1
ṭaleb e.-düm 56a-6
taṣadduḳ e.-düm 47a-1
tażarruᶜ e.-düm 56a-4
tefeᶜᶜül e.-düm 4a-1
ᶜarż e.-dü 24a-12
ᶜarż-ı ḥāl e.-di BD 10a-7
ᶜaẓm e.-di 23a-11

bünyād e.-di 1b-8
daᶜvet e.-di 43a-9
eyle e.-di D26a-1
duᶜā e.-di BCD 51b-3
duᶜālar e.-di 45a-7
emr e.-di C59a-4
ferāġāt e.-di CD51b-6
ġalebe e.-di 38a-3
ḫalḳ e.-di 46b-6
ḫarc e.-di 46b-6
ḫaṭm e.-di 47a-5
ḫelāk e.-di BD 23a-4
ḥikāyet e.-di 12a-6
ḥuṭūr e.-di 3a-1,BD11a-11,14a-2,53a-1
ᶜibādet e.-di 44b-6
īcād e.-di 1b-7
iḫtiyār e.-di B13b-5
iki pāre e.-di B32b-4
iᶜlām e.-di BD11a-10,24a-14
inᶜām e.-di 49a-13
istifsār e.-di C33b-1
istiġfār e.-di BD24b-3
istimaᶜ e.-di CD 26b-3
işāret e.-di 22a-11,32a-1
ḳabūl e.-di 51b-5
ḳabż e.-di 17b-8
ḳarār e.-di 14a-8,43b-2
ḳaṣd e.-di 23a-10,C52a-9
keşf e.-di 18a-4
maḳbūl e.-di 11a-1
naḳl e.-di 47a-3
naẓar e.-di 46a-4
nice ḫayrāt ü ḥasanātı daḫı el kiseden e.-di 46b-8
niyāz e.-di BC 44b-6
rivāyet e.-di 12a-7
ṣadaḳa e.-di 46b-1

ġenālar e.-di 45a-8
sipāriş e.-di 57b-1
şurū^{c} e.-di 11a-5
şükür e.-di 11a-5
taḳrīr e.-di 18a-2,45a-3
taẓarru^{c} e.-di 10b-11,B11b-1,51b-3
terbiyet e.-di 34b-11,
teslīm e.-di 34a-3
tilâvet-i Ḳur'ān-ı Kerīm e.-di 57b-4
ṭulū^{c} e.-di BCD 11a-9
ümem e.-di 2a-9
vāli-yi kerem e.-di 2a-11
daḳ e.-dük 33b-9
ibrām e.-dük 43a-3
i^{c}lām e.-dük 41b-2
^{c}arż e.-diler C25a-10,26a-1
du^{c}ā e.-diler 13a-1,13a-3
du^{c}ālar e.-diler 16b-11
i^{c}lām e.-diler 25b-1
ilhah e.-diler C37b-9
i^{c}tiẕār e.-diler BC16a-3
ḳarār e.-diler 10b-2
ḳaṣd e.-diler 52a-9
müşāhede e.-diler CD49b-6
rivāyet e.-diler 17a-6
taẓarru^{c} e.-diler C53b-1
ārām e.C31b-7
^{c}arż e. 40b-9
çoġ e. 4b-10
ḫalāṣ e. 47b-7
hem-rāhum e. 7b-7
himmet e. 9b-2,59a-1
^{c}ibādet e. 39a-6
^{c}ināyet e. 56b-9
irşād e. 16a-20
istirāhat e. 35b-7,35b-11
itā^{c}at e. 60b-10
ḳabūl e. 7b-4,34a-2
ḳarār e. 31b-7

kerem e. 43a-4
keşf e. 7b-11
luṭf e. 16a-6,37b-9,60b-8
muvāfaḳat e. 20a-5
müşerref e. 16a-6
naẓar e. 27b-3,46a-8,50b-2
selām e. 26a-5
şefā^{c}at e. 44a-4
şefā^{c}at-ḫāhum e. 7b-2
şerḥ e. 8a-1
taḥrīr e. 8a-3
taḳrīr e. 8a-3
teslīm e. 44b-2
du^{c}ā e.-sün 2b-3
irsāl e.-sün 2b-3
nice e. -sün BD23a-9
^{c}avf e.-n BD 53a-1
helāk e.-n 21b-6
himmet e.-n BC 59a-1
i^{c}lām e.-n 41a-3
kerem e.-n 23a-12
luṭf e.-n 23b-5,41a-2
ṣabr e.-n 23a-13,23b-5
ziyāret e.-n B13b-9
taṣnīf e.-sen 3b-2
maḳṣūd e.-se 41b-10
şefā^{c}at e. -yem 16b-1
delālet e.-ye 33b-8
^{c}ināyet e.-ye 33b-6
maḳbūl-ı ḥaẓret e.-ye 51b-2
şefā^{c}at e.-ye 44b-2
ferāġat e.-yüp 51b-6
helāk e.-yüp 21a-11
^{c}ibādet e.-yüp D39a-6,D44b-6
ifrāz e.-yüp 6a-7
ḳabūl e.-yüp D51b-5
muvāfaḳat e.-yüp D20a-5
raḥm e.-yüp 59a-2

recā e.-yüp 44a-8
şefā^{c}at e.-yüp D43b-11
yertum e.-yüp C21b-2
müyesser e.-yüben 58a-7
şek e.-yen 51b-10,51b-11
rām e.-dügidür 24b-10
dest-i tevbe e.-düginüñ 58a-11
taġyīr e.-düginüñ 41b-3
tekmīl e.-dükden BD13b-1
cülūs e.-dügüñ 14b-5
leme^{c}ān e.-mişdür 16b-9
naḳl e.-mişdür C4a-4
iẓhār e.-medüñ 20a-3
te'sīr e.-medi C43a-5,43a-10
istima^{c} daḫı e.-mediler 22a-4
ḫavf e.-me 22b-2
^{c}iṣyān e.-me 26a-8
muḫālefet e.-me 19b-3,35b-7
ḥareket e.-meñ 22a-3
āşikār e.-mezimiş D38b-6
ziyāret e.-mek 13b-9
şek e.-mekdür 42a-1
cem^{c} e.-mege 5a-4

eylük : iyilik.
e.(g)-in görmez 45a-16

eyü : iyi
e. adamdur B38b-3
e.-ler C38a-10

eyyām(a.) : günler
e. 19a-9
e.-ları idi B19a-2

ezā(a.) : eziyet
e.-lar it- 38a-6

ezel(a.) : başlangıcı olmayan
e.-den BD28a-6
e.-giden 12a-6,C12b-1

ezhār(a.) : çiçek.
e. 10a-3,11a-3

-F-

fāḫir(a.) : mükemmel
f. el- 60a-2

faḫr(a.) : övünç,onur
f. 9a-8,13a-10,29a-4,30a-5,41a-3,
48a-1,52a-9
f.-ı 42a-2

fā'ide-mend(f.) : yararlı
f. C3b-4

faḳa(a.) : yoksulluk.
f.-dan 9b-5

faḳır(a./ faḳīr) : yoksul
f.3b-14,8b-3,BD14a-8,37a-8,40a-6,
45b-1,48b-3,50a-11,55b-6,60b-11
f.-ı C38a-5,40a-2,41b-4,60a-4,
f.-e 38a-5,40b-9,41a-3

faḳırlıḳ : fakirlik.
f.(g)-ı 46a-10

faḳr(a.) : yoksulluk
f. 9b-5,45b-11
f.-ıla 61a-1
f.-ıla CD61a-1

falān(a.) : falan
f. 40b-7

fānī(a.) : ölümlü
f.1b-4

farż(a.) : yapılması mecbûri olan
f.24a-14

faṣl(a.) : mevsim.
f(f.-ı bahar) 3a-1

Fātımatü'z-Zehrā(m.609-632):Hazret-i Muhammed'in kızı.
F. 6b-8

fāṭır(a.) : yaratıcı.
f.-uma BD2b-12,BD39b-6

fatir(a.) : gevşek
f.-dür 59b-11

fāyide(bk.a./ fā'ide):yarar
f. yoḳdur 22b-5
f.olalar A3b-4

fāżilet(a.) : hüner,değer
f.-de 17b-2
f.-i ...beyān eılıcak 17a-9
f.-ini 24a-10

fecere(a.) : kāfir.
f.5b-3,38b-10,C39a-10,39a-11
f.-ye 39a-10

felāket(a.) : tehlike
f.45b-11

ferāġat(a.) : vazgeçme
f.51b-6

ferāḥ(a.) : sevinç
f. bul- 8a-5

ferāḥ-nāk(f.) : sevinç veren
f. 19b-7

ferāmūş(f.) : unutma
f. itme- 3b-5

ferş(a.) : yer
f. 1b-3

fetḥ(a.) : açmak.
f. el- 10b-10

fevākih(a.) : meyveler
f. 10a-2
f. ile 11a-15,12a-11

fevt(a.) : yok olma
f. el- 58a-5
f.-ine 53b-5

feyyāż(a.) : Allah
f.(f.ı Zü'l-Celal) 11a-14

feyż(a.) : bereket.
f. 47b-4

feżā(a.) : gök.
şehidān-ı f.-ı Kerbela C8b-6

fidān(r.) : fidan .
f.-ları C12a-11

fikr(a.) : düşünce.
f. it-32a-6

fi'l-ḥāl(a.) : böylece
f. B26a-3,B32a-9

f.-e var- 25b-1,54b-4
f.-de C54b-5

firdevs(a.) : cennet bahçesi
f. C12b-5

firḳat(a.) : özlem.
f.gel-39b-5

fi sebīlu'l-lāh(a.) : Allah yolunda
f. 5b-5,37a-9

fi'z-zamān(a.) : zaman ile
f. B5a-2

fi'z-zamānihi(a.) : zamanında
f. D5a-2

- G-

ġabrā(a.) : yer yüzü.
ġ. 3b-3
ġ.-ya 28b-8

ġalebe(a.) : yenme.
ġ.eyle-38a-3
ġ. it- 35a-5
ġ. ḳıl- 35b-3
ġ.-si BD38a-2

ġālib(a.) : üstün,daha kuvvetli ihtimal
ġ. 51a-2
ġ. budur ki 37b-11

ġālibā(a.) : ihtimal
ġ.bunuñ ḳarnı açdur 34b-2

ġam(a.) : keder,üzüntü
ġ. 3a-10,9a-3
ġ. degül 16a-7
ġ. çek-55a-1
ġ. ol-9a-4
ġ.-a ġarḳ 9a-2
ġ.-dan ādem olmış 9a-4
ġ.-dan pāk olalum 7a-10

ġāmiz(a.) : kapalı,karışık
ġ.(baḥs-ı ġ.) 17b-4

ġam-kin(f.) : kederli
ġ. it-60b-11
ġ. ol-54b-4

ġanāyim(a.) : ganimetler
ġ. 37b-3

ġanī(a.) : zenginlik.
ġ. ḥasıl ol-45b-4

ġaraż(a.) : niyyet
ġ. it- A18b-2

ġaret(a.) : akın
ġ. Ḳıl- 37b-3
ġ. vaḳi' olmadı CD 37b-6

ġarīb(a.) : şaşılacak,yabancı
ġ. 11a-14
ġ.-üz 15a-2

ġarḳ(a.) : batmış
deryā-yı ġama g. 9a-2
nūr-ı kerāmete g. 31b-10

ġavāmiz(a.) : sır
ġ. keşf eyledi 18a-4

ġaybet(a.) : görünmeme
ġ. it- 12a-2

ġaybī(a.) : görünmeyen gerçek
hātıf-ı ġ. 10a-2

ġayb-bīn(f.) : gizlilikleri gören
çeşm-i ġ. D 54b-5

ġāyet(a.) : çok, pek
g. bī-ḥuzūr eldum 57a-11
g. eyü ādemdür 38b-2
g. laṭīf at 25a-2
g. münāsib 3b-15
g. yavuz at 24b-9

ġāyetde(a.) : son derece
g. eṣṣaḥından 6a-6

ġāyib(a.) : kayıp
g. ol- 54a-2,56b-6

ġayr(a.) : başkası
ġ.-a āşikār itme- 38b-6
mekān-ı ġ-a D 3b-3

ġayr-(a.) : -sız
g. mütevehhem 11a-3

ġayrı(a.) : başka
g. gibi 27a-11
g. mevāżı^{c} 29a-11
g. yir 15b-2,27a-6
andan ġ. kimse 25b-2,25b-3
bundan ġ. münāsebet 18a-3
evliyā-ullahdan g. 53b-10
ervāḥından g. 29a-6
senden ġ. 41b-1
seyisden ġ. 25a-9
ġ.-lär ile 3b-4

ġazā(a.) : din yolunda yapılan savaş
ġ.it- C37b-9
ġ. kıl-37a-11
ġ.-ya 36b-11,37a-9,37b-2,37b-7, 37b-9,37b-10,C38b-3,55a-6, 55b-4
ġ.-daydı 19a-6
ġ.-dan 19a-6

ġazāb(a.) : öfke.
ġ.-a gel- 23b-6

ġāzi(a.) : ġaza yapan.
g.19a-3,19a-4
g.-ler 37b-2,37b-4,38a-3

ġazūb(a.) : şiddetli.
ġ.-ıdı 21a-4

geç- : geçmek.
g.-er 3b-10
g.-di 40b-2
g.-üp 14a-11,55b-3
g.-erdi 25a-6
g.-erken 17b-9

geçin- : geçinmek
g.-ür bir kişiydi 31a-11

geçür- : takmak.
g.-diler 25b-8
g.-üp D25b-8

gedā(a.) : yoksul.
ġ. ṣūret 14a-9

gel- : gelmek
g.-ür 20b-6
g.-mişin 40b-3
g.-mişler 16a-8
g.-düm 35a-1,58a-3,59a-5
ela g.-dün 9b-3
g.-di 1b-2,C4a-1,4b-9,B15a-10, 16b-2,C17a-8,B20b-8,22a-8,

38b-1,39b-6,40b-1,40b-11,43b-1,
44b-7,B53a-1,54b-6,56a-10,57a-7,
58a-2,
cevāb g.-di 15b-11
çıḳa g.-di 31b-11,33a-9
dehşet g.-di 40b-1
firḳat g.-di 39b-6
ḫāb ġ.-di C54b-6
ḫayret g.-di 32a-7
inḳisār g.-di 10a-7
rāst g.-di 4a-3
uyanı g.-di 44b-2
g.-dük 41b-4
g.-dik 41b-4
g.-diler 12a-10,13b-10,B16b-8,21b-3,
24b-6,40b-6.
g. 8a-1,B8a-3,C20b-1,26a-9,27b-3,C27b-6,
31b-3,32a-2,33b-6,38b-2,38b-4,41b-12.
g.imdi 3b-8,3b-12,7a-10
g.-ün 15a-5,41a-10,41b-4,51a-1
g.-se 27a-7,27a-9,27a-11,29a-5
g.-üp 10b-2,11a-7,11a-16,12a-3,12a-1,
C13a-5,16a-2,16a-3,16a-9,B16b-5,
17a-3,17a-4,17a-8,18b-7,19a-1,
C20b-6,24a-5,24a-7,26a-11,28b-2,
30a-4,BD32a-2,33b-3,D33b-4,BD38b-1,
48a-8,52b-1,53a-2,C54a-5,BCD57a-7,
57b-2,57b-8,58a-10,
ġazāba g.-üp 23b-7
ġurbet g.-üp D39b-6
ḫāb g.-üp BD54b-6
ḫayrete g.-üp 50a-4,58a-1
ileri g.-üp 49a-2
rāst g.-üp 4a-3
riḳḳat g.-üp B39b-6
ṭaşra g.-üp 48a-3
uyḳu g.-üp 43b-2
g.-icek 32b-9,54a-5

g.-meden 28a-7
g.-medin C28a-7
g.-en 14b-3,15b-2,BD21b-4,22b-1,22b-9,
23a-3,23a-10,23b-3
g.-enlerden C21b-4
g.-dükde B37b-4
g.-dügi 6a-1,32b-7,33a-6,34a-3
g.-dügidür 57a-2
g.-düginüñ 13a-8,C57a-2
g.-dügini 16b-12,55b-1
g.-düginde B32b-7
g.-ecek kimsene B23b-1
g.-ecek var mıdur D24a-1
g.-melü elıcaḳ 53b-8
g.-mişdür 34b-2
g.-miş idi 19a-7,23a-9,C23b-9,52a-9.
g.-mez 28b-6,39a-3
g.-medi 15b-5,46b-9
g.-meyüp BD 57a-8
g.-mezden evvel B28a-7
g.-emez 25b-3

gelin- : gelinmek.
râst g.-di C4a-3

gem : gem
g.vur-25b-7

gendi : kendi
g.BCD 10a-11
g.gendüzine 54a-9

gendü : kendi
g. 11a-11,31a-10,38b-1,39b-2,40b-11.
g.gendüye 23a-13
g.gendüm 56a-3
g.gendüzine 54a-9
g.-yle 21b-4,23a-10
g.-nüñ 20a-10,37a-6,B39b-2,55a-12
g.-ye 23a-13,24b-10,25a-8,41a-5
g.-den 10b-4,38a-11

g.-m 40b-3
g.-mden 56a-3,58a-1
g.-si 10a-11,23a-10,34b-5,34b-6
g.-sine B54a-9
g.-lerinüñ 14a-10
g.-lerinden 22a-10,59a-8
g.-lerüñ 21b-11

gendüz : kendi
g.-üme 40b-3
g.-ine B23a-13,54a-9

ger(f.) : eger
g.dilersen el vire saña murād 27b-8
g.dilerseñ ire anlardan meded 56b-8
raḥm idüben küşe-i çeşmüñle g.46a-9

gerçi(f.) : her ne kadar
g. yüz bin gül biter 6a-8

gerdün(f.) : dönen
çarḫ-ı g. 5b-8

gerek : gerek,lāzım ister ... ister
g.tek u ġ. kim ac olurlar 3b-8
anı tutmak g.-dür 38a-11
ol yirde olsa g.-dür 54a-3
tezkiye-i zeki g.-dür 14b-10

gereklü : lüzumlu.
g. olmaġın 42b-10

getür- : getirmek.
ṣalavāt g.-ür 19b-7
g.-mişüz 31b-7
g.-düm 34b-1,41a-9
g.-di 1b-6,34b-4,34b-5
g.-diler 16a-5,25b-9,C39a-10
g.-eyim 31b-7
g.-eyin C31b-7
g.B 20b-1,27a-4,32b-1,51a-10
g.-sün 32b-10
g.-sin C32b-10
g.-üñ 34b-3,41b-4

g.-sünler 39a-2
g.-üp 29b-7
vücûda g.-üp BD16b-8
g.-en 26a-3
g.-enlerüñ C26a-3
g.-mişlerdür BCD 29b-7
g.-mişdi C52b-4

getürt- : getirtmek
g.(getürd)-üp 43a-6

gevher-nişār(f.) : güzel söz
g.-ları 30b-9

gey- : giymek.
g.-ersin 41a-11
g.-miş 31b-10
g.-düm 39a-11
g.30a-2
g.-en 56a-11
g.-miş bir kişi 56a-8

geydür- : giydirmek.
g.-diler B39a-10

geyme(?) : kese
g.-deki akçe 47a-2

ġınā(a.) : zengin
ġ. bul- 35b-5

gibi : gibi,benzer
bād-ı ṣabā g. 8b-12
bedr-i münīr g. 8b-9,BD17a-8
bekriler g. C27a-11
eydür g. D26b-8
ġayri g. 29a-11
gün g. 11b-7,12b-4,15a-7,60a-10
Ḫıżır g. 9b-4
ışıḳ g. 29a-11
ḳadd-i dilber g. 12b-3
nāz g. C10b-7
nesīm-i seḥer g. 12a-10

şems-i ḍuḥa g. 17a-8
~~şems-i müstenir g. 11b-8~~
yed-i beyżā g. 12b-2,40a-9
dir g. 26b-4,26b-6
gidersiz g. 57a-11
gördügüm g. C38a-14
•l degül g. 11a-8
varduḳları g. C21a-8
anuñ g. 18b-1,34b-9
bunuñ g. 25a-4

gice : gece
g. 5b-8,16a-5,19a-9,19b-10

gider- : yoḳ etmek,uzaklaştırmak
g.-di BD 38b-8
g.-mesine 25a-11

gil(f.) : çamur.
g.-den 1b-8

giñ : uzak
g. yerı C27b-1

gine : yine,tekrar
g. 19b-11,40b-11,57a-8

gir- : girmek,basmak
g.-düm 59a-6
g.-di B39a-2,39b-1,57b-3
g.-dük 33b-3
g.-diler 14a-1,21b-9,B51a-7
şalaḥa g•-eyin 3b-9
g.-üp BCD 57b-3
g.-mişidi 8b-8,22b-11
g.-mesün 39a-4
g.-mege 22a-5,23a-1

giriş- : doluşmak
g.-ür 59b-4

girü : sonra
şimden g. 26b-9,BD32b-10,32b-11,39b-

giryān(f.) : ağlayan
g. 40a-7

gişi : kişi
g. 60b-6

andan ġayrı g. B25b-2
bāẕı g. B 48b-1
bir g. 33b-8,38b-1,45a-14,B55a-12,
B56a-9,B57a-5
bu g. 38b-9,B39a-1
ḫātun g. 44a-5
iki g. B50b-9
mübtedī g. B 27a-9
müteşri g. B27a-7
sevdügin viren g. 45a-15
şu g. 51a-10
müvaḥḥid g.-imiş 38b-4
bir g.-ydi 31a-11
ġāzūb g.-idi B21a-4
mükerrem g.-dür B 38b-3
•l g.-dür 4b-3
•l g.-nüñ B 15a-9,39a-10
ş•l g.-nüñ B18a-11
•l g.-yi 46a-2
g.-ye 38a-11,B56b-8
her g.-ye 43b-3
iden g.-ye B28a-11
nefer g.-ye B23a-4
•l g.-ye B38a-7
ba^{c}żı g.-ler B22a-2,B48b-11,B55a-2
•lan g.-ler B55b-10
•l g.-lerden biri 49a-2

git- : gitmek,takip etmek,yok olmak
g.(d)-er 43b-6,43b-11
g.(d)-ersiz 57a-11
g.-mişsin 58a-11
g.-düm B 38a-3
g.-di 23a-7,33a-6,34a-4,36a-4,38b-10,
40b-11,57a-8
g.-dük 33b-4
g.-derler 18b-6,34a-2,BCD24a-3,
B24b-6,54a-6

g.(d)-eyim 42b-5
g.(d)-elüm 38b-4
g.-meliyin 57a-11
g.(d)-üp 38a-3
g(d)-eli 48a-4
g.(d)-elden BD 28b-3
g.(d)-enden 28b-3
g.-dükden C28b-3
g.(d)-erdi 27a-5
g.(d)-erlerdi 53b-9
g.(d)-mişlerdi C57a-8
g.(d)-erse 16a-21
g.(d)-erken 8b-10,57a-9
g.-mege 37a-9

giydür- : gidürmek
g.-eyin B39a-2

ġonca(f.) : gonca
ġ. 8b-5

gög : gök
g. 1b-3,2a-4

gönder- : göndermek
g.-ür 21a-7
g.-miş 26a-2
g.-di BCD 14a-3,BCD 14a-6,14a-9, BD 19b-4,B20b-2,20a-10,C21b-4, 25b-10
g.-diler C14a-10,B16b-8,B21b-4, 40b-11
g. 8a-12
g.-üp D20a-10,21b-4,B21b-7,43a-9
g.-melü ol- 27a-7

gönül : gönül
g. 7b-1,8a-2,8a-5
g.-den 41a-5
g.(gönl)-üm 33a-11,51a-2,BC51a-5
g.(gönl)-ümün BD 33a-11,51a-5
g.(gönl)-ine 23a-8

g.(gönl)-ümüzde 51a-1

gör- : görmek

g.-ür 19a-11,19b-4,19b-11

g.-ürler 16a-14

g.-düm 4a-4,6a-5,19b-8,31b-9,33a-8,
33b-9,35b-9,35b-10,36a-3,36a-4,
40a-8,40b-2,BD55b-8,55b-9,56a-8,
59a-7

g.-di 11a-4,11a-13,25a-11,33a-9,
33a-10,36a-10,36b-1,C38b-7,43b-3,
43b-6,43b-8,44b-3,B44b-8,CD52b-6

g.-dük 41a-11

g.-diler 8b-12,12a-8,12a-11,12b-4,
14a-3,14a-5,14a-9,49b-6

g.-eyin 20a-9

g.-eyüm 36b-4

g.11b-9,20b-1,26a-9,BD 27b-2,27b-6

g.-elüm 15a-11

yarak g.-ün 24b-4

g.-seler B27a-11

g.-üp 3b-15,4b-8,24a-2,38b-7,CD43b-8
C49b-4,B49b-6,52b-8,53a-9

g.-üp ṭur 48b-3

g..-icek 44b-9,C57b-1

g.-en 9a-4,12b-5

g.-enler 60a-3

g.-dükte B44b-8

g.-dügüm 36a-6,C38a-14

g.-dügüni 40b-8

g.-dükleri 45a-1

g.-miş-idüm C48b-3

g.-mişlerdi C27b-2

g.-mez C45a-14,45a-15,45a-16

g.-medüm 34b-10

g.-medi 23a-7

g.-meye 45a-14

g.-mezdi BCD 53b-11

g.-mezlerdi 53b-11

göre : göre,derecesinde
g. 29b-4,29b-8

görin- : görünmek
g.-di 8b-11,11b-8
g.mediler 54a-6

göster- : göstermek,ispatlamak,işaret etmek
g.-di 35b-5,53a-2,C54b-4
g.-mek 53a-4

göz : göz
g.-üm nūrı 33a-10
g.-üme 16a-13
gönlümüñ g.-i 51a-5
g.-in açdı B44b-3
g.-inden B12a-2
g.-lerümden 56b-5
g.-lerin açdı 44b-3
g.-lerine uyḳu gelüp 43b-2
g.-lerine ḫāb geldi C54b-5
g.-lerine ṭūtıyā ḳıldılar 19a-3
g.-lerinden ġaybet eitdi 12a-2

gözci : koruyucu.
COsman illerinün g.-sidür 8a-9

gun-a-gun(f.) : türlü türlü
g. 11a-2

ġurbet(a.) : özlem.
g. ve fırḳat geldi 39b-5

ġurūr(a.) : kibir
ġ.-ından 2a-4

ġussa(a.) : tasa,kaygı.
ġ.-da 3a-10,9a-6
ġ.-ından C9a-6
ġ.-yla C3a-10,9a-3

gūş(f.) : kulak.
g. it- 38a-10

gūşe(f.) : köşe.
g. 46a-9

gūyā(f.) : sanki
g.26b-4,26b-8

güyiyā(f.) : sanki
g.49b-9

güher-nigār(f.) : güzel söz
g. D30b-9

gül(f.) : gül
g.5a-12,6a-8,6a-9,16a-14

gülistān(f.) : gül bahçesi
g. 18a-7
g.-dan 6a-9
g.-um 9b-9

gül-şen(f.) : gül bahçesi
g.12b-4
g.-üm 9b-11
g.-inde 6a-8

gülzār(f.) : gül bahçesi
g. 5a-12
g.-umda 10a-4

gün : gün,güneş
g. 2b-11,8b-9,31b-1,31b-8,37a-8,
38b-1,39b-5,44a-9,46a-3,47b-11,
48b-10,57a-9,58b-6,59b-5,
g. gibi 12b-4,15a-9,60a-10
g.-dan 12b-4,C37b-4
g.-inde 16b-1,20a-4
g.-lerde bir gün 8b-9,31b-1,47b-11,
48b-10

günāh(f.) : günah
cümle g.-i 47b-3
g.-ın 60b-10

günāh-kār(f.) : günah işleyen
g. 44a-3

gündüz : gündüz
g. 5b-8

güneh-kār : bk. günāh-kār
g. BD 44a-3

güneş : güneş
g. 18a-6

güng(f.) : dilsiz
g. 17a-10,50a-4,59b-8

gürūh(f.) : topluluk
g. C 8b-6

güẕer(f.) : geçme
g. kıl- 60b-8

güzīn(f.) : seçkin
g. 27b-6
g. ol- 2b-

-H-

ḫ^{w}āb(f.) : uyku
ḫ.gel- C54b-6

ḫaban(ā/ ḫaber) : haber
ḫ. 23a-7
ḫ, it- B27a-11
ḫ.vir- 20b-1,26a-10,45a-2
ḫ.-i 10b-5,20a-9,21a-1,21b-11

ḫaber-dār(f.) : bilen.
ḫ. 7b-11

ḥabīb(a.) : dost,güzel,Hz.Muhammed.
ḥ.2a-7,5a-2,5b-11,43b-9,52a-10, 55a-9
nihāl-i h. BD12b-3
ḥ.-ün B3b-7,47b-4
ḥ.-ünden 47b-5

Ḥabību'l-lāh : Hz.Muhammed(bk.habib)
H.5b-5,6b-9,13b-8,16a-1,16a-10

ḥācāt(a.) : istekler.
ḥ. 10b-10,47b-1,60a-9
ʿarż-ı ḥ. it- 10b-8

ḥacc(a.) : hac.
ḥ. 14a-3

Ḥacı : Hacı Bayram Veli(bk.Hacı Bayram).
Ḥ.-m 53a-3
Ḥ.-muz BD53a-3

Ḥacı Bayram : (bk.Hacı Bayram,Şeyh Hacı Bayram Sultan.
H.52b-11,53a-2,53a-10

ḫacil(a.) : utanma.
ḫ.ol-18a-8

ḥad(a./ ḥadd) : insanın gücü.
ḥ. 60b-1

ḥadeḳa(a.) : göz bebeği
h. 43b-9

ḥādı u ʿaşar(a.) : en birinci
h. 47b-7

ḥadīḳa(a.) : bahçe
h. 5a-11,5a-12,8b-5,9b-8

ḫādim(a.) : hizmet eden
h. 5b-2,20b-1,20b-5
h.-e 20b-3
h.-i B20a-11
h.-ini 20a-11

ḥadīṯ(a.) : Hz.Muhammed'in sözleri.
ḥ. 2b-10,4a-4,4b-7,29a-3

ḫaḍrā(a.) : yeşil
çemen-i h. B11a-2

ḥāfıẓ(a.) : koruyan
ḥ.5b3

ḫafiyyen(a.) : gizlice(bk.hufiyyen)
ḥ.C39b-4

ḫāk(f.) : toprak.
ḫ.9a-5,11b-11,13a-3,16b-10,18b-4,
41b-6,44a-1,44b-9,50a-6,50a-11,
50b-1,51a-7,56b-4,58b-10
ḫ.el-7a-10
ḫ.it-21b-1
ḫ.-i 46a-8

ḫāk-sār(f.) : yerle bir
ḫ. it-10a-8

Ḥaḳ(a.ﻝ ḥaḳḳ) : Rab,Tanrı
H.5b-10,30b-3,45a-11,45a-14,45a-16,
58a-7,59b-6
Ḥ.-dur 33a-4
H.-ı 27b-6
H.-a 11b-5,13b-6,26b-6,27b-4,33a-2
Ḥ.-da C27b-4
Ḥ.-dan 33a-4,53b-8

Ḥaḳ Taʿālā : Ulu Tanrı
Ḥ.BC10b-9,11a-5,15b-6,19b-5,23a-2,
33b-4,36b-7,39a-5,39b-3,C45b-11,
CD 51b-1,DE51b-3,56a-4,56b-3
Ḥ.-nuñ B12a-5,22b-8,26a-5,26a-7,
38a-12.

Ḥ.-nuñdur 38a-12
Ḥ.-ya 26b-5,C26b-6,CD38a-13,BC56a-4,
Ḥ.-dan 12a-5

ḥakḳ(a.) : pay,ait,aleyh
ḥ.-uñuza 49a-3
ḥ.-larında 30b-8
ḥ.-larından gel-25b-3

ḥākān : hakan,hükümdar
h.5a-10,5b-2

ḥakānī : hakan olan
ḥ.58b-3

ḥākī(a.) : hikâye eden.
h.-ler 8b-1

ḥaḳīḳāt(a.) : gerçek,doğru
ḥ.6a-7,BD8a-6,30b-4
ḥ.(ḥ.-i ḥāle) 22a-3,44b-8,48b-8
ḥ.-da 8a-6
ḥ.-ın BD22a-3

ḥaḳīr(a.) : aşağılık
ḥ. 50b-1
ḥ.(şevḳ-i ḥ.) 3b-14
ḥ.olma-B50b-1
ḥ.-i 60a-5

ḥāl(a.) : durum,zaman
ḥ.9a-7,11a-13,11b-2,13b-7,22a-8,
28a-2,30b-6,45b-1,45b-5,BCD58b-6,
60a-6
ḥ.-i ḥayātda 31a-9,58b-8
ḥ.-üñ 21a-5,BD22a-3,29b-8
ḥ.-i 33b-1,41b-4,41b-12,43b-8,C49b-4,
52b-8
ḥ.-e 22a-3,23b-6,B29b-8,44b-8,48b-8
ḥ.-de B54a-3
ḥ.-deyken 55a-11,
ḥ.-üm 3a-3,61a-3
h.-ümi 35b-4,38b-10

ḥ.-üma 3a-8
ḥ.-ümda 38b-1
ḥ.-ümdayken C38b-1
ḥ.-üñi 39a-5
ḥ.-üñden B9a-5
ḥ.-ini 27b-3,37a-7
ḥ.-inde 31a-10

ḫalāṣ(a.) : kurtulma
ḫ. eyle-47b-7
ḫ. it- 37a-1,40a-4,43b-7,56a-10
ḫ.el-9b-6

ḥālāt(a.) : ḥāller.
h.-un 12b-2

ḫalāyıḳ(a.) : yaratılanlar,insanlar.
ḫ. 60b-6
ḫ.-ıla 14a-4

ḥāḷet(a.) : durum
ḥ.lla-4,C16a-7,40a-11,58b-6
ḥ.-dür 33a-7

ḫālī(a.) : boş,ıssız,tenha.
ḫ.hücre 39a-3
ḫ. küşe 13b-3
ḫ.yir 39b-3,54a-11
ḫ.zihn 21a-4
şöyle h.14a-6
ḫ.el-10b-3,22a-10,45b-11
ḫ.-yiken 10b-6

ḫalīfe(a.) : birinin yerine geçen kişi.
ḫ.(Yahya h.)58a-9,58a-12,58b-2
ḫ.-sisiz 59a-1
ḫ.-lerinden BD30b-8
ḫ.-lerindendi D30a-10

ḫālik(a.) : yaratan
h.10b-6,C38a-14

Ḫalīl Paşa : Çandarlı Halil Paşa(bk.İbrahim Paşa)
Ḫ.57a-9

ḫaliṣ(a.) : saf
ḫ. altun 49a-11

ḫaliyā(a.) : hala
ḫ.30b-2

ḫalk(a.) : yaratılan,halk
ḫ.3a-3,5a-8,13a-1,17a-9,21b-5,27b-10
50b-10,57a-5
bu ḫ. 50a-2
cemīᶜ ḫ.41b-9,B50b-10
ḫ.eyle-46b-5
ḫ.it-47b-3
ḫ.el-28a-6
ḫ.-uñ 8a-8
ḫ.-ı 38a-7
ḫ.-a 2a-1,39a-1
Buhara ḫ.-ı 12a-8
Burusa ḫ.-ı 16b-7
çārsū ḫ.-ı 27a-10
şehir ḫ.-ı 49a-3
vilāyetuñ ḫ.-ı 12a-6
sarāy ḫ.-ına 20b-8
Buhara ḫ.-ından 8a-2

ḫalṭ(a.) : karıştırma
ḫ. it-49a-8

ḥamd(a.) : Tanrı'ya duâ etme.
ḥ.1b-1,1b-5,6b-11,11a-6,19b-5,36b-7

Ḥamīd(a.) : Tanrı
H. 5b-1

Ḥā Mīm ʿAyn Kaf(a.): Şûra Sûresi
h.-da 4a-2

ḥamiyyet(a.) : tehlikeden koruma gayreti
ḥ.18b-11,42a-10,50b-8,52a-8

ḫāmis(a.) : beşinci
ḫ.24b-8,C42a-3

ḫāmis ü ʿaşer(a.): on beşinci
h.53b-3

ḫān : Han,sultan
ḫ.5b-6,19a-3,19a-4,19a-6,21a-4,
26a-1,42a-4,42b-3,42b-7,44a-6

45a-3,BCD 57a-3
ḫ.-ıla 45a-1
ḫ.-uñ 18b-8,19a-8,20b-8,21a-1,21b-5,
21b-11,22a-5,22a-11,22b-6,
23a -14,23b-10,24a-3,24a-15,
25a-1
ḫ.-a 21a-2,24a-8,44a-6

ḫande(f.) : gülüş.
ḫ.12a-3

harābātī(f.) : sarhoş
h.C27a-11

ḥarameyn(a.) : Mekke ve Medine
ḫ.5b-3

ḫarc(a.) : sarf.
ḥ. eyle-46b-6
ḥ. it-10a-1,46b-11

ḫarcan- : sarf etmek.
ḫ.-dugum B47a-2

ḥareket(a.) : kımıldatma,davranış
ḥ.eyle-22a-3
ḥ. it-16a-3,27a-7
ḥ. itdür-22b-9

ḥarem(a.) : girilmesi yasak olan yer,ev
ḥ. 21b-9,22b-1,55a-2
ḥ.-ine 21b-9,23a-11

ḫarf(a.) : dildeki sesleri yazıda gösteren işâret
ḫ.-dur 38a-8

ḫariç(a.) : dış,başka
ḫ.-den 15a-4,46a-9

ḫārika(a.) : gerçek üstü,hayret veren
ḫ. 19a-1

ḥarīm(a.) : saygı değer yer
ḥ.-ine 21b-9

Hasan El-Askeri: (M.846-874)on iki imamdan biri
H.6b-3

haseb(a.) : seyluluk.
ḥ.12b-10,15a-3
ḥ.-ümüze BD15a-3
ḥ.-ün B14b-11,15a-1
ḥ.-ı 14b-6,15a-9

ḥasen(a.) : güzel
ḥ.-üm D54a-10

ḥasenāt(a.) : iyilik
ḥ.dahı 46b-7

ḥāṣıl(a.) : vücuda gelme,netice
ḥ.ol-11a-5,28a-2,32a-11,33a-3,
45b-4,B59a-10
ḥ.-ı C19b-2,29b-1

ḥaṣṣa(a.) : gerçek
ḥ.evlādından 42a-2

ḫaste(f.) : hasta
ḫ.3a-10
ḫ.-dür C3a-10

ḥāşā(a.) : hâşâ
ḥ.26b-9

ḥaşr(a.) : kıyamet
ḥ.-da 44b-2

ḥaşyet(a.) : korku.
ḥ.-inden 47b-5

ḫaṭā(a.) : yanlış
ḫ. it- 18a-9,24b-4
ḫ.-sından 60b-8
ḫ.-lar 60b-9

ḫaṭāyā(a.) : suçlar
ḫ.ya D11b-1

Hātem-i Tay : Hātem-i Tay:VI.yy'da yaşayan Arap şâiri
H.5a-7

ḫatıf(a.) : ses.
h.4b-11,10a-2

ḫaṭır(a.) : zihin
ḫ.2b-11,14a-1,20a-7,BD39b-6,52b-11,
54a-8,54b-4,59b-11

ḫ.-uma 4b-9,39b-6
ḫ.-ı 36a-10
ḫ.-ını 10a-10,18a-9
ḫ.-ına 11a-11
ḫ.-ında 17b-4,BC17b-5,18a-1

ḫātime(a.) : sona erdiren
ḫ.D60a-6

ḫatm(a.) : sona erme
ḥ. eyle- 47a-5
ḥ. ol-51b-8

ḥatta(a.) : bile,üstelik
ḥ.16a-7,22a-5,26b-11,27a-7,27a-8, 27a-9,29b-4,42b-1,55b-7

ḫātūn : kadın(bk.Sultan Hatun)
ḫ.19b-2,22a-6,22b-2,22b-3,23a-4, 34a-9,34b-3,34b-6,44a-5
ḫ.-ı B44b-7
ḫ.-ūn 45a-1

ḥay : (bk.a./ hayy)diri.
ḥ.-durur 59a-4

ḥay(ünl.) : hey!
ḥ. 23a-14,23b-10

ḥayāl(a.) : hayâl.
ḥ.40b-4

ḥayāt(a.) : canlılık
ḥ. 12a-5
ḥ.-ında 31a-9,58b-8

ḫayır(bk./ hayr): iyi
ḫ.3b-5

ḫayırlu : yararlı.
ḫ. maslahatdur 43a-4

ḫaylı(a.) : çok.
ḫ.esir 37b-4
ḫ.istigrab C12b-6
ḫ.zaman 40a-1,48b-3

ḫayr(a.) : iyi,faydalı
ḫ. 2a-8,15a-7,15b-4
ḫ. du'a 34a-3,37a-8,37b-8,39a-9,
51a-4,51a-4,51a-11
ḫ. ümmet 2b-3
ḫ.-ıla 3b-6
ḫ.üzre B51b-8
ḫ.elma 38a-1

ḥayrān(a.) : şaşkın
ḥ.kal-3a-4,17b-11
ḥ.el-9b-6,B57b-10

ḫayrāt(a.) : sevap için yapılan işler
ḫ. eyle- 46b-7,47a-1

ḥayret(a.) : şaşkınlık.
ḥ. ile 58a-2
ḥ. gel-32a-7,57b-11
ḥ.-e gel- 11a-16,50a-4
ḥ.-de 3a-4

ḥayvān(a.) : hayvan
h.27b-11

ḥayvānlık : hayvanın niteliği
ḥ.-ıyla 27b-11

ḥayy(a.) : sağ.
h. 1b-3

ḥayyiz(a.) : taraf
h.45a-12

ḥażret(a.) :saygı ifade eden bir kelime
ḥ.45b-7,54b-6
ḥ.-inüñ 5a-4,28a-1,54a-8
ḥ.-ine 11a-6,11b-1,15b-6,15b-8,
19b-5,22b-3,CD27a-7,36b-7,
39a-6,39b-3,56a-4,56b-3
ḥ.-inden 28a-6
ḥ.-leri 10a-10,B39b-8,52b-5
ḥ.-lerinüñ 7b-8,C9a-5,10a-9,B22b-8,
b26a-7,30a-2,42a-4,50b-9,
52a-2

ḥ.-lerini 19a-10,50b-6
ḥ.-lerine B15b-8,B19b-5,39a-6,
39b-3,B56b-3,53b-12

hediyye(a.) : armağan
h.gön-25b-10,26a-2
h.it-6a-2

hegbe(a.) : heybe
h.-ye 31b-5

helāk(a.) : yok etme,yok olma
h. eyle-21a-11,21b-6
h.it-21a-10,21b-7,23a-4,23b-3,
25a-8,36a-11
h. ol-23a-6,24a-1,24a-6,53a-5,
56a-3,
h.-ine 21b-11,23a-9,24a-5,C25a-8

helāl(a.) : nikahlı eş
h.-i 34a-9

hele : sonunda
h. 60a-1

hem(f.) : beraberlik bildiren ön ek
h. gam 9a-4
h.rahum 7b-2

hem(f.) : hem
h.37b-8

hemān(f.) : derhal
h.23a-5

hemān-dem(f.) : o anda
h. 4b-4,BD4b-11,11a-1,11a-12,
11b-6,12a-1,C14b-7,15b-9,16a-1,
23a-2,23a-5,25b-6,32a-8,32a-9,
33b-2,40a-10,52b-9,56b-5,57b-7,
59a-10

hemān-laḥza(f.) : o anda
h. 16a-13

heme(f.) : bütün
h.9a-2

hemīn(f.) : tıpkı.
h.41b-11,59b-4

hemīşe(f.) : her zaman
h.2a-8,C2b-1,2b-2,5b-9

henüz(f.) : yeni
h. 8b-8,31b-6

hep : bütün,hepisi
h.16a-14,C21a-11,33a-3,57b-10,
58b-5

her(f.) : bütün,hep,her
h.aġsānı 12b-1
h.āsümān 3b-10
h.bāri 42b-3
h.biri 2a-5,2a-10,7a-7,17b-4,
18a-2,29a-8,58b-5
h.dıraḫt 11a-15
h.endām 25a-2
h.ḳaçan kim 53b-7
h.ḳanġı 15a-8
h.kim 16a-20,21a-11,25a-7,30b-2,
41b-10,49b-6
h.kişiye 43b-3
h.mesālik 60a-3
h.mevcūd 1b-2
h.ne dirse 20b-1,38a-11
h.ne ısmarladı BCD26a-10
h.ne maḳṣūd 41b-10
h.ne var 1b-3
h.ne vaz' iderse 26a-9
h. ne yirde 54a-1
h. neyise 59b-6
h. nihāli 12b-2
h. yir 55b-5
h. ṭaraf 14a-4

hergiz(f.) : asla
h. 10b-10,39a-5,43a-5,56a-1

hesāb(a.) : hesap
h. 3a-3,10b-3

hevā(f.) : istek,arzu
h. 51a-4,51b-6
h.-dur BC 5a-4
h.-dan 51a-5

heves(a.) : istek
h.-den B 51b-6

he'yet(a.) : görünüş
h. 14a-10

ḥıfẓ(a.) : ezber
h. 8b-3

Ḫıżr(a.) : Hızır
Ḫ. 9b-4
Ḫ.-un 11b-3

hicāb(a.) : utanma
h. it- 35b-6
h.-ından 19b-8

hīç(f.) : hiç
h.cinān yoḳ 54b-2
h. ḳuṣūrı yoḳ 25a-3
h. var mıdur 60b-1
h. cāyize cāyiz degül mi 61a-1
h. biri 15b-5
h. kimse 2a-3

hidāyet(a.) : doğru yola girme
h.kıl-2a-10

hikāyet(a.) : hikaye
h. C37a-3,C57a-3,C 58a-11
h. eyle- 12a-6
h. it- 8b-1,13a-9,31a-9,35a-11,
37a-7,47b-10,C55b-1,55a-12,
58b-3
h.olun- CD 30b-1,42a-8
h.-ūñ B12b-9
h.-in C12a-6

ḥikmet(a.) : gizli bilgiler
ḥ.8a-1
ḥ.-den 7b-11

ḫilāf(a.) : zıt.
ḫ.11a-13

ḫilāfet(a.) : halifelik
ḫ.34b-11

ḥimāyet(a.) : koruma
ḥ.7a-1
ḥ.it-60b-8
ḥ.-üñle 9b-1

himem(a.) : ermişlerin tesiri
h.2a-11,7a-4,30a-7
h.-den 3b-11

himmet(a.) : çalışma,yardım gayreti
h.37b-8
h.eyle-9b-2,59a-1,60b-6
h.ir- 60a-10,60b-4,60b-7
h.it-60b-3
h.el-60b-2
h.um-60a-8
h.-e 8a-7
h.-iyle 8a-10
h.-leri 37b-8

ḥīn(a.) : zaman
h.3a-3,8b-8
h.-de 10b-1,19a-5

ḥiṣār(a.) : sur,kale
ḥ.duvarı 55b-8
ḥ.içi 33b-4,52b-2
ḥ.-uñ 55b-8
ḥ.-a B55b-4,55b-5

ḥiṣṣe(a.) : pay.
ḥ.-sidür 32b-7

ḫiṭāb(a.) : seslenme
ḫ.15a-12,C19b-2
ḫ. it-15a-8,19b-1,39b-8,50a-2,
53a-9

ḫizmet(a.) : birinin işini yapma
ḫ.34b-10,39b-11,41b-7,60b-7
ḫ.içün B57a-7
ḫ.it-25a-8,25b-6,41a-5

ḫ.-inde 10a-1
ḫ.-lerine 58b-8
ḫ.-lerinde 58b-5
ḫ.-leriyle 52a-3

Hoca Ḳāsım : Emir Sultan'ın müridi.
H.45b-1,45b-8,46a-4,46a-10,
46b-3,C46b-5,46b-10

ḫod(f.) : yalnız.
ḫ. 22b-4,40b-8,C56a-1

ḫoş(f.) : hoş
ḫ. menzil 14a-6
h. koku 44b-4
ḫ.(ne h.) 14b-6
ḫ.-dur 47b-6

ḫoş-būy(f.) : güzel kokulu
ḫ.-yla C 19b-4

ḫoş-ḥāl(f.) : zengin
ḫ. ol- 13b-7,45b-5

ḫūb(f.) : güzel
ḫ. 12a-6,12b-4
ḫ. āvāz 16a-10
ḫ. nihād 27b-8

ḫuceste(a.) : mesud
ḫ. ol- 5a-9

Ḫudā(f.) : Tanrı
Ḫ. 11a-16,23a-2,27b-7,45a-15
Ḫ.-ya 38a-14
H-dan 8a-11

Ḫudā-vendā(f.) : Ey Tanrı
ḫ. 7b-1

Ḫudāvend-gār(f.) : 1.Murad'ın ünvanı(bk.Murad Han Gazi)
H. 19a-3

ḫufiyyen(a.// ḫafiyyen): gizlice
ḫ. B38b-9, ABD 39b-4

ḫulefā(a.) : halifeler
ḫ.-sından 35a÷3,36b-10,37a-5,
58b-7

ḫullān(a,) : dostlar
ḫ. 3a-6

ḫūnī(f.) : kan dökücü.
ḫ. 21b-8
ḫ.-ler B21b-8

ḫurrem(f.) : sevinçli
ḫ.11a-2,16b-11

ḫuṣūl(a.) : vücûda gelmek.
ḫ. 10a-2

ḫusūṣā(a.) : ayrıca,özellikle
ḫ.8a-9,13b-10,22b-4,42b-5,54b-1,
58a-4

ḫuşū^{c}(a.) : alçak gönüllük.
ḫ.15b-7

ḫutbe(a.) : İslâmî törenlerde verilen öğüt.
ḫ.-si 20b-3

ḫuṭūr(a.) : hatırlama
ḫ.eyle-3a-1,11a-11,14a-11,53a-1
ḫ.it-20a-8

ḫużū^{c} (a.) : gönül alçaklığı
ḫ.15b-7

ḫużūr(a.) : kat,nezd,ön.
ḫ.17b-5,30a-3,36a-5,C41b-1,41b-5,
41b-8,51a-7
ḫ.-ında C24a-15

ḫüccāc(a.) : hacılar
ḫ.-ıla 14a-4

ḫücre(a.) : odacık.
ḫ.yir BC 39a-4

hücre(bk./ ḫücre): Hücre.

ḫücre(bk.a./ ḫücre):hücre

hücūm(a.) : saldırma
h. it-22a-5,27a-9

hüdā(a.) : doğru yola girme
h.-dur 8a-7

hüm(a.) : baş eğmek
h.27a-7,27a-9

-hümā(a.) : o ikisi
h.5b-6,5b-7

hümâ(f.) : tâlih
h.8a-7,24a-2

hümâm(a.) : himmet sâhibi
h.1t-2b-3

hümâyûn(f.) : devlet kuşu
h.24a-13

hümûm(a.) : kederli
h.9b-10

hürmet(a.) : saygı
h.11b-4

Hüseyn : Hz.Hüseyin.
H.6b-7

Hüseyn : Emir Sultan'ın dedesi(bk.Seyyid Hüseyin)
H.6b-2,16a-8,16b-11

hüveydâ(f.) : belli
h.e1-10a-5

-I-

ırak : uzak.
ı.(g) ●l-40a-1

ısıcak : sıcak
ı. 34b-7

ışmarla- : ışmarlamak.
ı.-dı BCD 26a-10
ı.-dılar 26a-10
ı.-dıysa 26b-1

ışık(a./ˆâşık) : derviş
ı.-lar 27a-11

-İ-

i- : imek (cevherî fiil)
i-düm
müġtenem ●lmış i. 40a-1
i-di
az i. B26a-6
degül i- BC12a-9
didük i. B53a-6
ḫalîfeleṙinden i. C 30a-10
ḥayâtda i. 58b-8
ḳalmaḳ i. BC 54a-11
ḳasabada i. BD 30a-10
Muṣtafavî i. 8b-4
●l i. 54a-10
var i. BD57a-5
yerinde i. C25a-2
gelmiş i. C23b-9
gelmişler i. 52a-9
i-miş:
bu i. B54b-3
cāyiz i. 29a-8
ḳalmaġ i. 54b-4

kişi i. 38b-4
maḳām i. BC14b-3
•ynar i. 53a-7
ise:
kim i. B21b-7
iken:
esnāda i. B23a-13
fikirde i. C54b-5
ḥālde i. B56a-11
inkisar i. 3b-6
idügin:
kim i. 33b-7

İ : ey.
i. āb-ı rūy-ı evliyā 42b-8
i. ʿazîz 41a-2
i. bürhān-ı asfiyā 39b-10
i Fahr-ı āl-i sāḥib-i kābe-ḳavseyn 9a-8
i. gözüm nūrı 33a-10
i. güzin C27b-6
i. ḫatun kişi 4a-5
i. ḫūb-nihād 27b-8
i. ḳarıcuḳ 43a-11
i. kerāmet şehrinüñ şahı emir 5a-10
i. muḳtedā-yı āli Resūl 39b-8
i. mü'minîn B 59b-4
i. naẓarda bāḳî iden kimyā 46a-8
i. nūr-ı çeşm-i aṣfiyā 42b-8
i. •ġul 31b-3,31b-6,33b-5
i. pişrāy-ı ṣāḥib-i usūl 39b-9
i. rehber-i rāh-ı şerîʿat 60a-7
i. rehnümāy-ı cüz ü kül 39b-9
i. seng-i cefā-yla şikeste 3a-9
i. sırrı ḥikmetden ḫaberdār 7b-11
i. sulṭān Ḫātun 19b-2
i. sulṭān-ı evliyā-yı kirām 39b-10
i. sulṭān-ı kerem 40a-6
i. vilāyet burcınun māhı Emir 50a-10

i. zübde-i evlād-ı Resūl 9a-9
iᶜānet(a.) : yardım
i. kıl- 29a-8
i.-e 29a-9
ibād(a.) : kulluk
i. 13b-6
ʿibādet(a.) : tapınma
ʿi. eyle- B 9a-6,44b-6
ʿi. it- 13b-7
ʿi.-e 39b-4,C44b-6
ʿibādullāh(a.) : Tanrının kulları
i. BD 13b-6
ᶜibārāt(a.) : söz öbegi
ᶜi. 30b-9
İbrāhim pāşā : (öl.1429) 1. Muradın veziri
ᶜi. BCD 57a-9,C57a-12,57b-2,57b-10
ibrām(a.) : ısrar
i. eyle- 43a-3,43a-10
i. it- 37b-9,38a-1
ibtidā(a.) : ilk
i. 1b-3
icābet(a.) : uyma
i. it- 16b-1
İcād(a.) : yaratma
İ. eyle- 1b-7
icāzet(a.) : izin
i. 37a-10
i. ol- 49a-3
i. vir- C 37b-6,58b-5
iç : iç
evüñ i.-i 44b-4
sarayuñ i.-i 19B-4
Burusanuñ i.-ine 33b-3
ev i.-ine 22a-5
ḫāne i.-ine 23a-1
ḳalanuñ i.-ine 56b-4

i.-inde 24a-4,42b-4
anuñ i.-inde C 6a-7
binānuñ i.-inde 42b-11
būsitānuñ i.-inde C33a-10
dār-i devlet-i .-inde 22b-11
ḫalḳ i.-inde BCD 17a-9,57a-5
ḫarem-i.-inde BC 55a-2
hisār i.-inde 33b-4,52b-3
kefere i.-inde 38b-5
küffāruñ i.-inde 40a-3
menzil-i ʿāli i.-inde 14a-6
saray i.-inde 39a-3
i.-inden 33b-9
anuñ i.-inden 6a-6
dervīşlerüñ i.-inden 40b-10
menākıbuñ i.-inden 6a-6

içerü : içeri.
i. ilet- 34a-9
i. gir- 57b-3,59a-6

içre : içinde
çihān i. 38a-9
mürselīn i. 7a-11
ḫalḳ i. 17a-9
haremi 55a-2
ṭarfetü'l-ʿayn i. 41b-11

içün : için
bir maslahat i. 57a-7
ev i. 43a-9
ḫalāṣ itmek i. 56a-10
irtifaʿ -ı ḳadrī-yi i. 13a-1
izdiyād-ı ʿömri-yi i. 12b-11
kimse i. 51a-9
•lmaġ i. reh-nümā 56b-7
saña cār •lmaġ i. 54b-10
sulṭānum i. 49a-6
ümmetüm i. 44a-8

iddi^{c}ā (a.) : savunulacak fikir
i.-sını 11b-6

idin- : edinmek,bilmek
murād i.-düm C58b-9
murād i.-di 57a-8
mu^{c}āvin i.-üñ 29a-5
ma^{c}lūm i.-sek 17b-3
ma^{c}lūm i.-üp 22a-6,36a-10
murad i.-miş-idi BD57a-8

ifşā(a.) : açığa çıkmış
i. it- C20a-11

ifrāz(a.) : ayırma.
i. eyle-6a-7

igen : çek
i. muti^{c} 26a-6

ihānet(a.) : kötülük.
i. 23b-4,23b-7

iḫāṭa(a.) : sarma
i. ḳıl- 16b-6

iḥsān(a.) : bağışlama,bağış
i. it-43a-6
i.-ınuñ bereketiyle 45b-3

iḥsāncuḳ : küçük bağış
i. it-38b-3

ihtimām(a.) : dikkat ve gayret
i. üzre 54b-9

iḥtişām(a.) : saygı.
i. 5a-6

iḫtiyār(a.) : seçme
•n sekizini i. it-6a-6
'uzlet i. it- 13b-2,13b-5

ihyā(a.) : dirilme
i. it- 9b-11

iḳdām(a.) : çalışma
i. it-19b-9, B37b-9

iki : (bk.neyiki,ki

iki : iki
i. ^{c}ālem 42a-2
i. bī-günāh 21a-9

i. gün 59b-5
i. ḳısımdur 49a-7
i. kimse 50b-9
i. kimsene 50b-9
i. mübārek avcını 49b-1
i. •k 36a-5
i. pāre 32b-3
i. üç behāsını 42b-6,43a-3
i. si 45a-10

ikinci : ikinci
i. gice 19b-10
i. defa'da 36b-11
i. kerre 38b-2
i.-ye 37b-1

iḳlīm(a.) : ülke
i.-i 2b-9
i.-inüñ beyti B2b-10

iḳtidār(a.) : güç.
i. •l-10a-6
i.-uma C10a-6
i.-ı ḳalmadı 46a-3
i.-ları 17b-9,29a-9

il : il,memleket
Aydın i.-inde 30a-11
ʿOsmān i.-lerinüñ gözcisidür 8a-9

iᶜlā(a.) : yüce.
i. B12b-5

ilāh(a.) : Tanrı.
i. 51b-11
cümlenüñ sensin i.-i 47b-2

ilāhī(a.) : Ey Tanrı.
i. 7b-4,10b-9,11b-4,47b-2
i.-den 47b-4

iᶜlām(a.) : açıklama
i. eyle- 24a-14,25b-1,41a-3,41b-2
i. it- 10a-9,11b-10,B21a-3

ile : ile,birlikte,tarz ile
ʿacele i. 16b-8,21b-2
ʿasker i. 21b-2

belā i. B25b-3
bu münāsebet i. C4a-4
düşler i. 36a-6
faḳr i. 61a-1
fi'sebīlu'l-lāh i D37a-9
ġanāyim i. 37b-3
ġayrılar i. 13b-4
ġāziler i. 37b-2
gendü i. B21b-4
ruḥsār i. 12a-3
kimler i. 23b-1
kimseler i. 13b-3
rāyiha-i ṭayyibe i. 19b-5
ruḥāniyyetleri i. BD7a-4
ṣalāḥ-ı nefs i. 51b-7
taşlar i. 55b-9

ile'l-ān(a.) : hâlâ.
i. B47a-2

ilerü : ileri,önce
i. gel- 49a-2
i. var- 43b-11,59a-8

ilet- : götürmek
i. -di 34a-9,34a-11
i. 43a-3
i.-ün 25b-5

ilḥāḥ(a.) : ısrar
i. eyle- C37b-9,43a-3,C43a-10
i. it- 38a-1

ilhām(a.) : ilham.
i. 4a-1,4b-11,11a-10
i. el-56a-10

illā(a.) : mutlaka
i. 37b-7

ᶜilm(a.) : bilim,bilgi.
i. 17a-10,17b-1,C18b-1,18a-11,
24a-10
i. -ile 17b-8
i.-yle 18a-6

i.-de 18a-5
i.-ini 18a-6

ᶜilmî(a.) : ilimî
i-dür C 28a-10

iltifāt(a.) : lutf etme
i.9a-11
i. it- C16a-8

imām(a.) : başkan
i. 2b-3,7a-11

imāme(a.) : sarık
yeşil i. 31b-9,BD56a-8

İmām Ḥüseyin :(bk.Seyyid İmam Hüseyn)
i. 6b-7

îmān(a.) : inanç.
i. 3b-8,3b-12
i.-ını 38b-5

imāret(a.) : (a.ل emāret)beylik
i. 5b-1

imdād(a.) : yardım
i. eyle-29b-4
i. it-30b-3
i.vāki' ol- 28a-4
i.-ları 29b-6
i.-larından 29b-4

imdi : şimdi,artık
i. C37a-3,44a-11
gel i. 3b-12,7a-10
gör i. C11b-9
var i. 3b-12

imtiḥān(a.) : imtihan
i. 17a-4,17b-5,30b-6
i. it- 51b-10
i.-a C50b-6

imtiḥānen(a.) : imtihan için,imtihan ile
i. 98b-2,50b-6

imtiṣāl(a.) : uyma
i. it-22b-7,35b-8,36a-1
i. -i B26a-2

imtiġālen(a.) : uymak için
i. 22b-7

in- : inmek
i.-di C52b-11
i.-miş nūr-ı ḫüdādur B8a-7
i.-ebil- 56a-2
i.-mege 55b-10

in^{c}ām(a.) : iyilik etme
i. 45b-3
i.eyle-49a-12

^{c}ināyet(a.) : yardım.
i.-ile 46a-4
i.eyle- 33b-6,56b-7
i. i- 47b-4
i. it- 2a-8,39a-7,40a-2
i. ḳıl- B39a-7
i.-ünle 9a-11

incitme- : incitmemek
i.- sün 39a-2

iniştе : enişte
i.-m 25b-5

inkisār(a.) : üzüntü
i. 10a-7
i.-iken 3a-6

iñle- : inlemek
i.-düm 40a-8

iñlet- : inletmek,ağlatmak
i.-ürsin 47b-6

ins(a.) : insan
i. 1b-3

insān(a.) : insan
i.-iken 27b-5
i.-a 28b-6

insāniyet(a.) : insanlık.
i. it-38b-3

intihā(a.) : son
i.5b-7

intiḳāl(a.) : göçme,ölme
İ. C55a-4
i. eyle- 58a-6
i. it- 29b-5,55b-3

ir- : ermek,ulaşmak
devlete i.-er 59b-1
ḥakka i.-en 33a-2
ᶜināyet i.-en D47b-4
ḥaḳḳa i.-ür 47b-4
murāduma i.-düm B59a-11
i.-di 8b-12,27b-5
i.-di(i....cazibe) 27b-4
i.-di(i..himmet) 60b-4
i.-dük 33b-4
i.-eyin 3b-9
i.-sün(i.şefa'at) 47b-4
i.-e (i...meded)56b-8
i.-e(i...himmet)60a-10,60b-7
i.-üp 4a-1
i.-ecek 55b-8
i.-en 50b-1
i.-miş idi 8b-9,31b-3
i.-mez 55b-10,56a-1
i.-mese(i..himmet) D60b-2
i.-meyesin 27b-5

īrād(a.) : söyleme.
i. it-29b-7

ᶜirfān(a.) : bilme.
30a-8

irgür- : ulaştırmak
i.47b-5

iriş- : ulaşmak,varmak
i.-ürsin 9b-4
i.-ür 41b-11
i.-düm 59a-11

-i.-di 3a-1,5a-1,60b-3
rikkat i.-di 39b-6
i.-sün 3b-11
raḥmet i.-sün 8a-11
re'fet i.-sün 8a-11
şefāᶜat i.-sün BCD 47b-6
i.-esin 41b-12
i.-üp 7a-5
nuhūset i.-üp 45b-1
sihḥata i.-mişinden ᶜ6a-7
i.-mişdür ᶜ17b-2
i.-mez 55b-10
i.-medür BD49a-9

irsāl(a.) : gönderme
i. eyle 2b-3

irşād(a.) : doğru yolu gösterme
i. eyle 16a-20
i.it-30b-5
i. ol-30a-4

irtifā(a.) : yükseklik derecesi
i. 22b-11

irtiḥāl(a.) : ölme
i. eyle- ᶜ58a-6

ᶜİsā : Hazret-i İsa
İ. 38b-9

īsāl(a.) : ulaştırma
i. eyle- BCD 2b-3

İslām(a.) : selâmete erme,îman
i.-a 3b-8,3b-12,B35a-7,D39a-8
i.-ını ġayra āşikār itme 38b-6

ism(a.) : ad.
i.(i.-ı latifleri) 6a-1
i.(i.-i şerif) BD5a-5,22b-8

isnād(a.) : dayandırma
i. it-48b-8

iste- : istemek,dilemek
i.-r 38b-2,44a-8,51a-3
i.-düm 37a-10

i-di 27b-6,32a-4,44a-10
i. 33a-1
meded i.-yüp 55a-8
i.-dükçe 42b-3
i.-mek lāzım degül 15a-4

istiʿānet(a.) : yardım.
i. ile 29a-9

istibdāl(a.) : değişme
i. it-27b-3

istiʿcāb(a.) : hayret
i. it-12b-8

istifsār(a.) : sorma.
i. it- 33a-11,43b-8

istiġfār(a.) : tevbe.
i. it- 24b-3

istiġrāb(a.) : garip bulma.
i. it-12b-7

istihyā(a.) : utanma
i. 19b-7
i. it-18a-8

istimaʿ(a.) : işitme
i. it- 22a-4,26b-3

istimdād(a.) : yardım
i. eyle- C13a-3
i. it-28a-1,28a-3,28b-3,28b-5,
29a-7,29b-2,56a-5
i.kıl- 28a-8
i.ol-28b-5
i.-ına BD29b-3
i.-ları 28a-5
i.-larına 29b-3

istirāḥat(a.) : dinlenme
i.eyle-35b-7,35b-10
i.it-35b-5

ʿisyān(a.) : isyan.
i. eyle-26a-8
i. it-26a-6

iş : iş
i. it-BD22a-3
i.-e C24b-2

işāret(a.) : gösterme,nişan
i.-imiş 16b-9
i.eyle-22a-11,32a-11
i. ıt- 48a-9
i. ķıl-B51a-10
i. al-16a-19,B51a-10,53b-5,53b-12
i. ●lın-13b-9
işbu : işte bu
i. aḥvāl 11b-2
işik : eşik.
i.(g)-ün 10b-10,C60a-9
i.g-inde 7a-10
işit- : işitmek,duymak.
i.-düm B 57b-11
i.-di 26b-7
i.-diler 16a-1,57b-10
i.(d)-üp CD 8a-9,11b-10,12a-8,
20b-5,B 26b-7,44b-2
i.(d)-icek 57b-11
i.(d)-en 8a-5
i.-medük kimse C 57b-10
işte : işte
i. bu kişi 39b-1
işteḥa(a.← iştihā) : iştah,istek
i.-m 51a-2
iştiġāl(a.) : ugraşma
i. it-13b-6
iştihār(a.) : şöhret
i.-ı 57a-6
it- : etmek,yapmak.
yad i.(d)-e misin 40a-7
i.(d)-er(kalbi şikeste) 5a-9
beyān i.(d)-er C30a-4,C37a-2,42a-7,
47b-9,53b-5
cemᶜ i.(d)-er 20b-8,21a-8
ḫalās i.-er 43b-7
hikāyet i.-er 47b-11,C55b-1,CD55b-2

huṭūr i.-er 20a-8
irşād i.-er BD30b-5
imdād i.-er 30b-9
ḳaṣd i.-er 23b-11
kelimāt i.-er 20a-2
naḳl i.-er C17a-5,C20b-7
recā i.-er B51a-4
rivāyet i.-er 16a-16,16b-4,C45b-6,
47b-10
taᶜaccüb i.-er 20b-6
tenbīh i.-er 20a-7
ziyāfet i.-er 20b-10
helāk i.-erüz 23b-4
bu aṣl iş i.-ersiz D22a-3
ḥareket i.-ersiz B22a-3
emr i.-erler B21a-8
ḥaḳḳ iderler 21b-1
ḫalṭ i.-erler 49a-8
hikāyet i.erler 13a-9
iʿlām i.-erler D21a-3
imdād i.-erler BD29b-4
irşād i.-erler 28b-3
istimdād i.-erler 28b-3
ittifaḳ i.-erler C50b-9
kelimāt i.-erler 23b-1,BC 49a-3
naḳl i.-erler 50b-11
rivāyet i.-erler BD16b-4,BD17a-6,
B18b-10,B24a-11,47b-10,
48b-10,50b-11,52a-6,
58a-11
cülūs i.-miṣsün B14b-7
ḫaṭā i.-miṣüz 18a-9,24b-4
cülūs i.-düm 35b-2
defᶜ i.-düm 36b-4
fikr i.-düm 32a-6
ḥarc i.-düm 46b-11
hicāb-i.-düm 35b-6

hitāb i.-düm 39b-8
iḫtiyār i.-düm 6a-6
imtisāl i.-düm 36a-1
istimdād i.-düm 56a-6
ḳabūl i.-düm 3b-6
ḳarār i.-düm 35a-1
ḳaṣd i.-düm 4b-8,BD55b-7
niyāz i.-düm B56a-4
su'āl i.-düm 56a-7
tazarru^{c} i.-düm CD56a-4
muḫālefet i.-dün C20a-3
^{c}arż i.-di 53a-4
^{c}arż-ı hācāt i.-di BC10b-8
^{c}arż-ı ḥāl i.-di 26a-3
āṣikār i.-di 2a-1,BC10a-9
du^{c}ā i.-di C57b-7
du^{c}ālar i.-di B57b-7
esir i.-di 38a-6
ġaybet i.-di 12a-2
hak-sār i.-di 10a-8
helāk i.-di 23a-4
hümām i.-di 2b-3
iki pāre i.-di D32b-4
i^{c}lām i.-di 11b-10
imām i.-di 2b-3,BCD 10a-9
istifsār i.-di 33b-1
istiġfār i.-di 24b-3
işāret i.-di C32b-1
izhār i.-di 10a-9
ḳarār i.-di 11a-7
ḳaṣd i.-di 11b-11,C25a-8,36a-11,42a-9,
B52a-9
naḳl i.-di B47a-5
naẓar i.-di BCD 33a-10,BC46a-5
^{c}öẕr i.-di 33b-8
raḥm i.-di 10a-11,46a-11
rucū^{c} i.-di 34a-3
rūşen i.-di 2a-4

selām i.-di 26b-3,57b-7,D57b-7
sipāriş i.-di 57b-1
şerh i.-di B12a-6
tazarruᶜ i.-di C11b-1
var i.-di 2a-1
vaẓᶜ i.-di 26b-8
zebūn i.-di 38a-6
zuhūr i.-di 11a-9
hareket i.-dük 16a-4
himmet i.-dük 60b-3
ḳabūl i.-dük 26a-3
raġbet i.-dük 60b-3
taḥṣīl i.-dük 37b-4
ᶜarż i.-diler 24a-8,25a-10,BCD 26a-1
cülūs i.-diler 17b-6
esīr i.-diler 38a-4,38b-5
ezālar i.-diler 38b-5
ḫavf i.-diler 16b-8
hücûm i.-diler 22a-5
ibrām i.-diler 37b-9
ilḥāḥ i.-diler 38a-1
istiᶜcāb i.-diler 12b-8
iᶜtiẕār i.-diler 16b-3,C18b-4,24b-7
ḳarār i.-diler 45a-10
ḳaṣd i.-diler 21b-11,55b-6
kelimāt i.-diler 15a-2
müşāhede i.-diler 49b-6
taᶜaccüb i.-diler 12a-8
teklīf i.-diler 16a-6
naẓar i.-diler CD 40b-6
nuzūl i.-diler C21b-3
būse i(d).-eyin 16a-12
şefāᶜat i.-eyin 44a-6
tefaḫḫus i.-eyin 21b-6
ẕikr i.-eyin 21b-6
cülūs i. D39a-5
himāyet i. 60b-8

istirāhat i. 35b-5,35b-11
~~keşf i. 11b-5~~
luṭf i. D16a-6
selām i. B26a-5
sulūk i. 41b-12
şād i. 3b-13
ẕikr i. 40b-7
nice i. -sün 23a-9
i(d)-elüm 34b-3
du^{c}ā i.(d)-elüm 51b-1
ġazā i(d)-elüm C37b-9
du^{c}ā i.-elüm C37b-9
ḳar^{c} i.-ün BC23a-5,B23a-13
bezm i.-se 5a-9
rezm i.-se 5a-8
helāk i.(d)-em 21b-7
naḳl i.-em 4b-9
şefā^{c}at i.-em CD 44b-2
tefaḫḫus i.-em 21b-6
tevbe i.-em C58b-9
ḫalāṣ i.-esin 40a-2
selām i.-esin 57b-1
binā i.-e 42a-11
devr i.-e 5b-8
helāk i.-e 36a-11
^{c}ināyet i.-e BD33b-6,39a-7
insāniyet i.-e 38b-4
ḳarār i.-e D14a-2
ḳabūl i.-e B51b-1
müebbed i.-e 5b-10
müeyyed i.-e 5b-10
şehādet i.-e 15a-4
ziyāret i.-e 52b-1
bey^{c} i.-eler 54b-11
ḳarār i.-eler 14a-2
ḳaṭl i.-eler 14a-2
^{c}acele i.-üp 8b-12,C12a-10
^{c}arż-ı hācāt i.-üp 10b-8

āşikār i.-üp 10a-8
ᶜavf i.-üp 60b-10
beyān i.-üp C55a-12
būs i.-üp B50a-6
cemᶜ i.-üp 20b-9
duᶜā i.-üp 7b-9,8a-12,57b-7
duᶜālar i.-üp D57b-7
eyle i.-üp 16a-17b-2
ferāġat i.-üp B51b-6
fikr i.-üp BD 32a-6
ġalebe i.-üp 35a-5
ḫalṭ i.-üp BC 49a-8
ḫavf i.-üp 24a-2
ḫayr-ı ümmet i.-üp 2b-3
ḥāzır i.-üp 23a-1
helāk i.-üp D21a-11
hikāyet i.-üp 8b-1,31a-10,35a-11,
37a-7,55b-1,58b-3
hiṭāb i.-üp 19a-2,BD39b-8,50a-2
ᶜıyş i.-üp 5b-9
ċibādet i.-üp 13b-7
icābet i.-üp 16b-2
ihsān i.-üp 43a-6
iḫtiyār i.-üp 13b-2,13b-5
iḳdām i.-üp 19b-9,B37b-9
imdād i.-üp B30b-3
imtiṣāl i.-üp 22b-7,35b-8
ᶜināyet i.-üp 2a-8,C33b-6,C39a-7
isnād i.-üp 48b-8
istiġrāb i.-üp 12b-7
istihyā i.-üp 18a-9
istimdād i.-üp BD56a-6
işāret i.-üp BD22a-11
ittifaḳ i.-üp 17a-4,50b-9
ḳabūl i.-üp BCD 59a-4
ḳaṣd i.-üp C24a-5
ḳaṭl i.-üp D21a-11
kırā'at i.-üp 3b-4,C57b-4

lutf i.-üp 9a-11,B16a-6
minnet i.-üp 44a-10
musāḥabet i.-üp 13b-4
muvāfaḳat i.-üp B20a-5
münāca^{c}at i.-üp 11b-1
müyesser i.-üp 7a-7
naẓar i.-üp 35b-11,B40b-6
nedāmet i.-üp 24b-2
nefes i.-üp 49b-2
nikaḥ i.-üp 18b-8
niyāz i.-üp 11b-5
niyyet i.-üp B51a-6
nüzūl i.-üp 14a-8,21b-3
^{c}öẕr i.-üp C53a-11
^{c}öẕr-ḫāḫlıḳ i.-üp 45a-10
pāybend i.-üp 25b-8
recā i.-üp B44a-8
rivāyet i.-üp C52a-6
rivāyet-i ṣarīh i.-üpC58a-11
selām i.-üp C57b-7
şefaḳat i.-üp C2b-5
şükr-i bi^{c}ad i.-üp 19b-5
şükr-i bi'la-ġāye i.-üp 11a-6
ta^{c}accüb i.-üp BD20b-6
taḳrīr i.-üp 18a-4
tamām i.-üp C11b-6
ṭaleb i.-üp 44a-7
taẓarru^{c} i.-üp 15b-7,48a-6
tebessüm i.-üp 49a-5
teklīf i.-üp BD 16a-6
tekmil i.-üp 13b-1
tekrīm i.-üp 32a-3
terk i.-üp C27b-11
yemin i.-üp 34b-9
yortum i.-üp 21b-2
ẕikr i.-üp 18a-2,22b-8
ṙaḥm i(d).-üben 46a-9

istimaᶜ i.-icek 26b-3
itmām i.-icek 11b-6
ifşā i.-medin BD21a-9
keşf i.-medin B20a-11
tefeḫḫus i.-medin 21a-5
ᶜavf i(d)-en 47b-3
ḫad i-en CD 60b-1
ḫaḳir i.-en A50b-1
ḫalḳ i.-en 47b-3
ḫiẕmet i.-en 25a-8,25b-6,41a-5
ihyā i.-en 9b-11
istimdād i.-en 28a-1
kimyā i.-en 46a-8
şefāᶜat i.-en 43b-9
ṭaleb i.-en B51a-9
taᶜlīm i.-en 18b-1
mübāşeret i.-enlerini B21a-11
ziyāret i.-dükde C52b-1
intiḳāl i.-dükden şoñra 17a-3
naḳl i.-dükden soñra 47a-4
şerḥ i.-dügüm 41b-7
ḳarār idügün 14b-10
i.-dügi fi'l 24b-2
cemᶜ i.-dügi 28b-6
cülūs i.-dügi 14b-1
ḫitāb i.-dügi 53a-9
işāret i.-dügi 48a-9
ẓuhūr i.-dügi 19a-2
ḫelās i.-düginün 37b-2
taġyīr i.-düginün C41b-3
intiḳāl i.-düginden 55b-3
i.-digümüz efᶜāl D24b-5
i,-dügimüz efᶜāl BC24b-5
i.-dügümüz efᶜāl 24b-5
i.-dükleri efᶜāl 18a-8
ḳaṣd i.-dükleri 23b -4
intiḳāl i.-düklerinden şoñra 29b-5
īrād i.-mişlerdür 29b-7
ᶜisyānı i.(d)-erdüñ 26a-7

helāk i(d)-erdi 25a-8
hücūm i(d)-erdi 27a-9
ḳaṣd i(d)-erdi 25a-7
murād i(d)-erdi B44a-8
ta^{c}mīr i(d)-erdi B52b-4
tevāżu^{c} i(d)-erdi 27a-8
ḫaber i(d)-erlerdi B27a-11
irşād i(d)-erlerdi C30b-5
ta^{c}mīr i(d)-erlerdi 52b-4
tenbīh i(d)-erlerdi 27b-2
ḫarc i.-miş-idüm 10a-1
ḳaṣd i.-miş-idi 23a-1
eger i.(d)-eyidi 43a-8
i.erlerse B15a-8
recā i(d)-ersen 20a-4
ṭaleb i(d)-ersen 44a-1
ḫıtāb i(d).-erse 15a-8
maẓūr i(d)-erse 41b-10
vaz^{c} i(d)-erse 26a-9
nidā i.-diyse 10a-2
seyr i.-erken C8b-10
iltifāt i.-memişler C16a-9
eger i.-medi 23a-8
izhār i.-medi 10b-1
te'sīr i.-medi 36b-2,43a-5
istima^{c} i.-mediler 22a-4
i.-me ġam-gīn 60b-11
ḫavf i.-me BD22a-2,56b-1
imtihān i.-me 51b-10
muḫālefet i.-me 22b-2
i.-me sipendi 7b-3
i.-me şekk ü reyb 42a-1
ferāmūş i.-meyeler 3b-5
eger i.-meyüp C43b-1
iḫtilāt i.-meyüp 13b-5
yād i.-meyicek 40a-6

güş i.-meyenler 38a-10
ziyāret i.-medügine 36b-7
ḳudret i.-mezdüm 60b-2
ḥareket i.-mezdi 27a-7
muḫālefet i.-meyeydi 43a-8
āşikār i.-mez-imiş 38b-6
ziyāret i(d)-emedüm 57a-8
ziyāret i.(d)-emeyüp C57a-8
ziyāret i(d)-emedügüm C57a-11
taḥṣīl i.-vire 7a-9
aḫz i.mek 29b-3
arż i.-mek 18b-2,CD54a-5
cem' i.-mek 5a-4
ḫalāṣ i.-mek 56a-10
hediyye i.-mek 6a-2
istimdād i.-mek 28a-3,28b-6,29a-7, 29b-2
taṣvīr i.-mek C52b-4
vuzū' i.-mek 48a-7
ziyāret i.-mek 57a-7
tevbe i.-mek-idi 58b-9
nefes i.-mekle C27b-11
ri'āyet i.-mege 54b-9
taṣvīr i.-mege 9a-8
ziyāret i.-mege C13b-9,35b-1
'aṭā i.-mekde 5a-8
yād i.-me C3b-1
'ayān i.-meğe 59b-10
seyr i.-mesi 9b-10
cem' i.-mesine BCD5a-4

iṭā'at(a.) : emre uyma
i. eyle- 15a-10
i. ḳıl-20a-5

itdür- : ettirmek.
ḥareket i.-di 22b-9

i'tibār(a.) : değer verme
i. itme- C16a-8

i'tiẕār(a.) : özür dileme
i. eyle- 53b-1
i. it-16a-3,19b-4,24b-7

itmām(a.) : tamamlama
i. it- 11b-6

ittifāḳ(a.) : sözleşme,tesadüf
i. 25a-6,45b-11,52a-8,C54b-5
i. it- 17a-4,50b-9

iz : iz
i.-ine 56b-8

ᶜizām(a.) : yüce.
aṣfiyā-i ᶜi. 39b-11
aṣfiyā'-ℓ ᶜi. 30a-6
mafhārü'l- ᶜi. 5a-7
meşāyıḫ-i ᶜi . 13b-3,57a-4
meşāyıḫi'l-ᶜi. 52a-7

ᶜiẓār(a.) : yanak
ᶜi 12a-3

izdiyāt(a.) : çoğalma
i. 12b-11

iẓhār(a.) : açıklama,gösterme
i. eyle- 20a-3
i. it- C2b-1,10a-9,10b-1,38b-5

izin(a.) : izin
i. 37b-1
i.(izn)-ile C53b-8
i.(izn)-i 37b-10
i.(izn)-iyle 36b-6

İznik : İznik
İ.-e C58a-2
İ.-de 57a-5

ᶜizz(a.) : ulu,değerli
i. 5a-1,8b-5,30a-8,34a-6,34a-7

ᶜizzet(a.) : saygı,kıymet,değer
'i. 11b-4
'i.-ile C33b-10
'i.-lerini 5b-10

-K-

ḳabā'il(a.) : kabileler.
k. 15b-11

Ka^{c}be(a.) : Kâbe,namaza yönelinen yer.
k. 10b-10,60a-9

ḳāb̄e-ḳavseyn(a.) : iki yay arası
ḳ. 9a-9,48a-1

ḳābil(a.) : mümkün,kabiliyet
k. B 33a-3
ḳ.degül 25a-12,55b-11
ḳ.ol-33a-1,43a-2

ḳabr(a.) : mezar
k.57b-7

ḳabūl(a.) : verilen bir şeyi alma.
ḳ. 45a-12
ḳ.eyle-7b-4,11a-1,34a-2,51b-4,
59a-4
k. it- 9b-16,26a-3
ḳ. kıl- 51b-1

ḳabż(a.) : alma
ḳ. eyle-17b-8

ḳabza(a.) : pençe
ḳ.-sında 1b-4

ḳaç- : kaçmak.
ḳ.-dılar 53a-9

ḳaçan : ne zaman
her ḳ.kim 53b-7

ḳaçur- : kaçırmak
ḳ.-dı B52b-7

ḳadar(a.) : kadar
bu ḳ. var ki 15a-4

ḳadd(a.) : boy.
ḳ. 12b-2

ḳadem(a.) : ayak.
ḳ.37b-7
ḳ.bas-17b-3,27b-11
ḳ.-ūñ B37b-7
ḳ.-lerine B16b-9

ḳadı(a.) : kadı
ḳ.-sı 24a-9

Ḳadı Maḥmūd(Zemaḥşerī): Ebu'l-Kasım Mahmud bin Ömer
K. 1GU-15

ḳadīd(a.) : iskelet.
ḳ.-ler 24a-5

ḳadīm(a.) : en eski.
ḳ. 1b-1

ḳadīme(a.) : eski
ᶜādet-i ḳ.-leri 15a-11

ḳādir(a.) : kudretli
ḳ.ol- 50a-5

ḳadr(a.) : değer
ḳ. 8b-9
ḳ.-iyiçün 13a-1

ḳaf(a.) : Arap alfabesinde bir harf,"kün" kelimesinin sembolü
ḳ. (ḳ. u Nûn) 1b-6

kāfir(a.) : düşman,İslâmiyet'i kabul etmeyen
ḳ. 39a-2,41a-1
ḳ.-ün C55b-4
ḳ.-lerün 55b-4

ḳāhir(a.) : kasir yerine (bk.kasir)
ḳ. A59 -10

ḳaḳ- : kakmak,itmek
ḳ.-dı C33b-9
ḳ.-dük D33b-9

ḳal- : kalmak,durmak,hizmetinde bulunmak,olmak
ḳ.-mış 9a-3
ḳ.-dum 3a-3,34a-4,38b-10,39b-4, 41b-7.
ḳ.-dı 15a-1,16a-17
ḳ.-dılar BD50a,59b-5
ḥayrān ḳ.-dılar 17b-11
perīşān rūzigār ḳ.-amı C3a-5
ᶜāciz ḳ.-up 43b-7
ḳ.-an 21b-4,32b-6
esir ḳ.-mışıdı 41a-7
ḳ.-madı 17a-10,46a-3,50a-5, C57b-10

pāmāl k.-masun 50b-3
ḳ.-mak BCD 54a-11
ḳ.-mag imiş 54b-3
ḳ.-mag-ımış C54b-3
ḳ.mag-ıdı 54a-11

ḳal^{c}a(a.) : kale.
ḳ. cenginde 55a-7
ḳ.-nuñ 56b-4
ḳ.-ya 55b-5,55b-7
ḳ.-sına 55b-4

ḳalb(a.) : ḳalp,gönül
ḳ. C10b-8
ḳ.-i 5a-8
ḳ.-üm 3a-5,C10a-7,32a-1
ḳ.-üme 4b-11,10a-7,B39a-5,56a-10
ḳ.-ine 11a-10

ḳaldur- : kaldırmak.
ḳ.-up 51b-12

ḳalem(a.) : kalem
ḳ. 1b-5

ḳalḳ- : kalkmak
ḳ.-dum 36a-4
Edrene ḳ.-up 24b-6
yirinden ḳ.-up 11a-12
ḳ.-up ...yirinden 57b-5

ḳalḳan : kalkan.
ḳ. 35b-10
ḳ.-ını 36b-1,36b-3

ḳāmi^{c} (a.) : kesen
ḳ. 5b-3

kāmil(a.) : olgun,ermiş
k. 33a-2
k. ol-33a-3

kāmilīn(a.) : ermişler
ḳ. 12b-8,30a-7

ḳan : kan
k. çıkdı C23a-5

kān(a.) : kaynak
k.-ıyıdı 28a-10

kanā^{c}at-pīşe(f.) : kanaatı huy edinme
k.eyle- 38a-9

kanda : nerede,nereye
k.15a-1,^{C}23a-7,42b-5

kandīl(a.) : kandil
k. 53b-9
k.-ler 54a-1
k.-leri 53b-1

kangı : hangi(bk.kankı)
k. B50a-3
k.-muzuñ 15a-8

kankı : hangi
k. 30b-3,50a-3
k.-sını ^{C}50a-3

kapu : kapı.
ne k. 33b-4
k.-yı 33b-6,33b-9
k.-ya 33b-4
k.-ñ 60a-11
k.ñda 60b-7
k.-ñdan 10b-10

kapu kulı : kapıkulu
k.-yla bile 21a-7
k.-nı 21b-4

kar^{c}(a.) : kapı çalma
k. it-ACD 33b-6

karār(a.) : durmak,oturmak
k. eyle- 10b-2,14a-8,14a-11,
31b-6,43b-2.
k. it- 11a-7,14a-2,14b-10,17a-3,
21a-9,35a-1,45a-6,45a-10
k. tut- 3b-3

Karasi : Balikesir ve çevresi
K. 58a-11
K.-de 35a-10

karı : kadın
k. 43b-1,43b-6,44b-9,45a-6
k.-nuñ gözlerine 43b-2

ḳ.-yı 43a-3,43a-5

ḳarıcuḳ : kadıncağız
ḳ. C43a-11
ḳ.(ġ)-uñ 42b-2,43a-1,45a-1
ḳ.(ġ)-ı 43a-9
ḳ.(ġ)-a 45a-5

ḳarın : karın
ḳ.(karn)-ı 34b-2

ḳarışdur- : karıştırmak
ḳ.-dı 34b-6

ḳarîn(a.) : yakın
ḳ.58a-5

ḳarpuz : ḳarpuz
ḳ. 31b-5,32a-4,32a-11
ḳ.-ı 32b-1,32b-2,32b-3,32b-4

ḳarşu : karşı,ön
anlara ḳ. 22b-4
eşḫâsa ḳ. 22b-6
ḳuṙlara ḳ. 22b-1
ḳ.tut-36b-1,36b-3
ḳ.var-22a-2,32a-3,33b-10
ḳ.-mdan 40b-5
ḳ.-sına 32a-3
ḳ.-sında 11b-5
ḳ.-sından 11b-7
ḳ.-larından 8b-10

ḳasaba(a.) : kasaba
ḳ.-da BC 30a-11

ḳasabça : kasabaca,kasabacık
ḳ.-nuñ 35a-10
ḳ.-daydı 30a-11

ḳasabacık : küçük kasaba
ḳ.-da idi 30a-11

ḳaṣd(a.) : niyyet,düşünce,teşebbüs
ḳ. eyle-5a-4,23a-10,23b-6,52a-9,
55b-7,56b-4,
ḳ. it- 21b-11,23a-11,23b-4,23b-11,
C24a-5,25a-7,C25a-8,36a-11,
42a-9,55b-5

k.-ına 17a-4
k.-ları 17b-6

Kaşım :(bk.Hoca Kasım)Emir Sultan'ın müridi
k.45b-8,46b-1,46b-10
k.-uñ 46b-3
k.-a 45b-1,46a-4

kāṣır(a.) : eksik
k.59b-10

kāşif(a.) : keşfeden
k. 8a-1

kat : yan,makam,yer
k.-ında 18a-7,45a-11,CD48b-5

kat^{c}a(a.) : asla
k. B22a-4

katı : sert,çok
taşdan k.23a-8
k. ^{c}ayb 42a-1

kātil(a.) : öldüren
k. 5b-3

katl(a.) : öldürme
k.21a-11
k.-e 21b-7
k.-ine C23a-11

kavī(a.) : sağlam
k. 14b-9

kavīm(a.) : doğru
k. 8b-5

kaviyye(a.) : sağlam,doğru
k. 29b-1,29b-6

kavl(a.) : söz.
k.-ı 26b-3,C26b-7
k.-ıla 21a-3
k.-uma 20a-5
k.-uña 15a-10

kavseyn(a.) : iki yay
k. 9a-9

kavşur- : kavuşturmak,bağlamak
el k.-up 32a-3,57b-5

kavun : kavun
k.B19b-8,31b-4,32a-4,37a-11

ḳayı : kaygı(bk. kayu)
baş k.-sı B 43b-4

kāyināt(a./ kāināt : evren,bütün âlem
k. 1b-2

ḳayu : kaygı
baş ḳ.-sı 42b-4

ḳaymak : kaymak
ḳ. 51a-3,51a-9,51a-10

ḳażā(a.) : Allah tarafından takdir olunan şeyler
ḳ.-ya BD 38a-7,38a-13

kebīr(a.) : büyük,ulu
k.B50b-10,42b-10,44a-8
k.-üñ 42a-5
k.-i 42a-11

kedhüdā(a.) : kahya
k.-sı B38b-2

kefere(a.) : kâfir.
k.5b-3,B38b-5,38b-7,B38b-10,39a-10
k.-ye 39a-11
k.-leri C38b-7

kelām(a.) : söz.
k.1b-2,C4b-7,19b-2,43a-11
k.-ı 16a-1
k.-ını 20b-5
k.-umuza 35b-6

kelām-ı Ḳadīm : Kur'an-ı Kerim
k.57b-3
k.-den 3b-16

kelb(a.) : köpek(bk.Ashab-ı Kelb)
k.-i 27b-6

kelimāt(a.) : sözler,konuşma
k.it-15a-1,21a-1,A23b-1,BCD49a-3
k.-ı C20b-5,26b-7
k.-a 50a-5
k.-um 38b-9
k.-ını 3b-14,20b-7

k.-ına 22a-4
k.-ından 40b-9
k.-uñuz 43a-7
k.-larınuñ C20a-2

kem : (kim yerine)
k. A2a-8

kemāhi(a./ kemahüve)•lduğu gibi,bütün
k. 47b-3

kema-kān(a.) : baştan başa
k.49b-10

kemāl(a.) : •lgun,en üst derecede
k.mertebede 30b-2
k.-ine 8b-9

Kemāl Pāşā : (bk.Kemal Paşazâde)
k.B28b-8

Kemāl Pāşāzâde : Mehmed Şemseddin,Şeyhülislam.
K. B28b-8

kemīne(f.) : hakir
k.-yi 34a-9

kemter(f.) : aşağılık
k.34a-9

kepāde(a.) : küçük talim yayı
k.22a-9
k.-dür 22b-4
k.-nüñ kirişini 22b-9
k.-yi 22b-1,22b-8
k.-den 23a-3
k.-si 22a-9

kerāmāt(a.) : bir ermişin gösterdiği •lagan üstü davranışlar
k.7a-3,11b-9,B19a-1,59b-9
k.-ını 8a-4

kerāmet(a.) : bir ermişin gösterdiği •laganüstü davranışları.
k.C9a-10,27b-12,50a-10
k.-le 17b-7
k.-sin 9a-10
k.göster- 53a-1
k.-e BD 12b-6,31b-10
k.-in BD8a-4,45a-9

k.-ini BCD 24a-11
k.-ine 6a-3,17a-1
k.-lerin 50b-11

Kerbelā : Kerbela
K.6b-8,8b-6

kerem(a.) : soylu,lutf,cömertlik
k.7a-5,30a-7,B40a-6,60b-6
k. eyle-2a-11,23a-12,43a-4
k. kıl- 7b-2,7b-3
k.-den 3b-11

kerīm(a.) : ulu,Tanrı'nın niteliklerinden biri
k. 1b-3
k.-den 3b-1

kerīme(a.) : kız çocuğu,soylu
k. 4a-2,34a-11

kerre(a.) : defa,kez
bir k.9b-9,23a-14,BD27b-11,37a-11, C37b-9
bu k. 23a-9,38a-3,43b-11
ikinci k. 38a-2
nice k. 30b-5
üç k. 26b-3

kes- : kesmek,sona ermek
ümiz k.-düm 56a-4
ümizüm k.-üp D56a-4

kesb(a.) : kazanç.
k.10a-6

kesil- : kesilmek,sona ermek
k.-sün 51a-6
k.-em B51a-6

kesīr(a.) : çok
k.50b-10

kesret-duyūn(a.) : borçlar
k. 46a-1

keşf(a.) : gizli şeyleri bilme,bir şeyi bulup çıkarma
k. eyle-7b-11,18a-4
k. it- 11b-5,B20a-11
k. ol-60a-7
k.-den 29b-7

Keşşāf : Zemahşeri'nin "El-keşşāf 'an Hakaiki'l-Tenzil" adlı Tefsir kitabı.
K. 4a-1

ketm(a.) : gizli tutma
k.(ketm-i adem) 1b-6

kez : defa.
bir k. 27b-11

ḳıbel(a.) : taraf.
k.53b-8

ḳıbleteyn(a.) : iki taraf.
k. 5b-2

ḳıdve(a.) : önder
k.30a-6,52a-6

ḳıf(a.) : dur
k.52b-8,53a-9

ḳılıç : ruh gücü,huy
k.-unla 16a-5

ḳıl- : kılmak,etmek,eylemek.
istimdād ḳ.-urlar BCD 28a-8
hediyye ḳ.-dum BD6a-2
meşveret ḳ.-dum 4a-1
müretteb ḳ.-dum 42b-11
taṣadduḳ ḳ.-dum 47a-1
tazarru' ḳ.-dum 59a-2
tevbe ḳ.-dum 59a-9
zārī ḳ.-dum 40a-6
zārilīḳ ḳ.-dum 40a-8
muḫālefet ḳ.-dum 20a-3
ḳ.-di 11b-8
aʿlā ḳ.-dı 10b-8
ġalebe k.-dı 35b-3
iḥātā ḳ.-dı 16b-7
işāret ḳ.-dı B 51a-10
pāre ḳ.-dı 32b-4
zārılıḳ ḳ.-dı 11b-1
muḥārebe ḳ.-duḳ C 37b-3
müşāhade k.-dılar B 49b-6
naẓar ḳ.-dılar 40b-6
perīşān ḳ.-dılar 18a-10

tazarruᶜ ḳ.-dılar B 53b-1
tuliya ḳ.-dılar 13a-3
duᶜā k. 3b-9,3b-11,3b-12
ġazā ḳ. 37a-11
güzer k. 60b-8
himāyet ḳ. CD 60b-8
itāᶜat ḳ. 20a-6
kerem ḳ. 7b-2,7b-3
naẓar ḳ. B 46a-9,60b-8
senā k. 3b-9,3b-12
şefāᶜat ḳ. C 44a-4
duᶜā ḳ.-alum CD 51b-1
naẓar ḳ.-sañ 46a-9
şefāᶜat ḳ.-am B 44b-2
ḳabūl ḳ.-a 51b-1
merḥamet ḳ.-asız 40a-4
dil-nüvāzlıḳ ḳ.-up 10a-10
duᶜā ḳ.-up BD 57b-4
duᶜāsın ḳ.-up B 51b-5
ġāret ḳ.-up 37b-3
ḥażır ḳ.-up B 23a-1
hidāyet ḳ.-up 2a-10
şefāᶜat ḳ.-up 43b-7
iᶜānet ḳ.-up B 39a-7
tāᶜat ḳ.-up B 44b-6
uryān ḳ.-up BC 23a-1
zārılıḳ ḳ.-up D 11b-1
mefhūm ḳ.-ıcak 17b-7
muḳābele ḳ.-an 36b-4
ṭamaᶜ k.-an 38a-8
senā ḳ.-an durur B36b-7
istimdād ḳ.-urlar-ıdı 21a-8
iᶜānet ḳ.-urlar-ımış 29a-8
ṭamaᶜ ḳ.-maz 38a-9
muḫālefet ḳ.-ma C20a-5
ᶜatā ḳı-maḳda C5a-8
temāşā ḳ.-ması 9b-10

ḳıldur- : kıldırmak.
du^{c}ā ḳ.-up 37a-8

ḳılın- : kılınmak.
du^{c}ā ḳ.-duḳdan ^{C}57b-4

ḳıllet(a.) : yoksulluk.
ḳ.46a-2

ḳımıldat- : kımıldatmak.
ḳ.-maḳdan 22b-5

ḳırā^{c}at(a.) : okuma
ḳ. eyle-(ḳ.-ı kelam-ı kadim..eyle-) 57b-3
ḳ. it- 3b-4
ḳ. it- (ḳ.-i Kur'an-ı Kerim it-)

Ḳırım : Kırım
K. 36a-8

ḳırḳ : kırk
ḳ.hūnī bahādır 21b-8
ḳ.ḳapu ḳulı 21b-4
ḳ.nefer 21a-7,23a-3
ḳ.yeşil yeleklü oḳlar 23a-3,23a-5
ḳ.yıl 46b-11
ḳ.-ını 23a-4

ḳısım(a.) : çeşit.
iki ḳ.-dur 49a-7
ḳ.(ḳısm)-ını 50a-3

ḳıṣṣa(a.) : hikâye
ḳ.-yı 12a-8

ḳıṭ^{c}a(a.) : parça,manzume.
ḳ. 39b-2
bir k. ev yircügezini B44a-9

ḳıy- : acımayıp öldürmek
ḳ.-amadı ^{C}25a-11
ḳ.-umadı ^{D}25a-11
ḳ.-amazdı 25a-11

ḳıyām(a.) :kıyamet.
ḳ.16a-21,20a-4,47b-5
ḳ. kop- 43b-3
ḳ.-de 7b-2

ḳız : kız
ḳ.-ı 22a-6,22b-6,23a-14
ḳ.-ınuñ 34a-11

k.-ını 21b-6
k.-ına 21b-11,22a-11
ki : ki(şüphe edatı,bk.iki)
düşüm mi k. 40b-4
neyler ki D32a-6
tuşum mi k. 40b-4
ki (f.) :ki çünki
k.(k'anlar) 30a-10
k.(k'anlara) 42a-1,51b-10
bildi k. 36b-5
didüm k. CD23b-5,D23b-10
diridüm k. C23b-10
eydür k. 58b-3
eydürler k. 42b-1
eyitdiler k. 42b-1
eyitdi k.14a-8,22a-11
eyitdiler k. B22a-2
gören sanur k. 9a-4
haber iderler ki B27a-11
hutür eyledi k. BD11a-11
ittifak iderler k. C50b-9
kast itdüm k. 4b-8
kast itdi k. 36a-11
ola ki C54b-10
rivāyet olunur k. 26b-11,30b-1
şalavāt vir k. 3b-13
umarum k. 38b-9
ümmid varam k. 40a-2
bu kadar var k. 15a-4
budur k. BD2b-9,37b-11,47a-5,48a-8
kerāmetündür k. 45a-9
ma'lumdur k. B38a-3
mütevakki'dür k. BC7a-2

ümiddür k. 3b-2 BCD 37a-6,51b-1

halifelerinden idi k. C30a-10
bir kubbe k. 24a-4
menzil k. B14b-4
mutahhara k. D 54a-4
vakta k. C 10a-1
k. adet böyledür 60a-3
k. mehden hub gülden dahı rûşen 12b-4
k. Osmān illerinüñ gözcisidür 8a-9
k. sana bu durur ahır makalum 61a-3
k. senden irdi bana bunca himmet 60b-4
k. senden himmet umar cümle salik 60a-8
k. sensin pādişāhler pādişāhı 10b-9,C47b-2
k. sensin reh-nümünı her mesalik 60a-8
k. tire-dillere nür-ı hüdadur 8a-7

kim kim
k. varısa 21b-7
k. ise 21a-11
k. idügin 32b-7,38b-11
k.-dür 36b-4,38b-11,43b-9,60b-1
k.-ün C 15a-8
k.-ünle B23b-1
k.-e kim 60a-10
k.-ler ile 23b-1
k.-lersiz
her k. 16a-20,B25a-7,30b-2,49b-6
her k. ki 25a-7

kim :kim(bağlaç edatı)
bildiler k. 16b-8
bi-çüne k. 1b-5
bir zaman ola k. 54b-10
bu ayet kerime k. 4a-2
bu menzil k. BD 14b-4
buyumuş k. 14b-1
buyurdi k. B19b-1,35b-6,37a-11,41a-6,
50a-2
çoğ eyle k.4b-10
di k. B 32b-5
didüm k. 23b-10

diridüm k. 23b-5
emr ider k. 19b-4,20b-8,21a-8
eydeyin k. BC 39a-1
eydür k. 2b-11,18b-10,24a-3,31a-8,34b-4
37a-7,55b-2
eydürüz k. 28a-4,28b-7
eydürler k. 8b-1
eydürdi k. B54a-10
eyitdi k. 14b-8,15a-2,21b-4,B32b-1,41b-2,
44a-2,B51a-2,B51a-11
eyitdiler k. 14b-3,36a-7,43b-9
geldi k. B15a-10
gerk k. aç olurlar 3b-8
gördi k. 11a-13,43b-3,43b-6,44b-3
gördiler k. 12a-11,14a-3,14a-5,B16b-8
gördüm k. 31b-9,33b-9,35b-10
güyiyā k. 49b-9
halifelerindendi k. B30a-10
hasılı bu k. 29b-1
hastedür k. C3a-10
her kaçan k. 53b-7
her ne yerde k. 54a-1
hikāyet ider k. 17b-11,55b-1
hikāyet iderler k. 13a-9
hikāyet olunur k. CD30b-1,42a-8
hikāyet-i melih olunur k. 57a-3
hutūr eyledi k. 3a-1,11a-11,14a-2,20a-3
irişdi k. 5a-1
istifsār ider k 43b-6
işāret olındı k. 16a-6

işāret olmışıdı k. 54a-1
kast eyledi k. 52a-9
kast itdi k.11b-11,42a-9
kıssadur k. 59b-7
kim k. 60a-10
mā-ḥasalı bu k. 19b-2
maᶜlūm oldı k. 29a-6
mefhumı bu k. 20a-2
mefhum-ı münif olmışdur k. 9b-7
merhem budur k. 3a-11
mucid-i eşyaya k. 1b-8
müşahede ḳıldılar k. B49b-6
nice şefaᶜāt ideyin k.44a-6
nice yıldur k. 37b-5
nūr-ı saṭıᶜ k.16b-9
ol gice k. 16b-5
ol idi k. 54a-4
ol zamanda k. 17a-6
ola k. 33b-6
olsun k. 2a-10
Rabbü'l-ᶜalemin k. 2a-8
rivāyet eylediler k. 17a-6
rivāyet ider k. 16b-4,C45b-6
rivāyet iderler k. 48b-10,52a-6,58a-11
rivāyet olunur k. 24b-11,C26b-11,37a-3,
45b-6,B47b-10,50b-8
riyāyet-i saḥīḥ olunur k. 53b-4
saᶜadetdür k. 24a-13
sanma k. B58a-5
su'al olunursa k. B28a-3,28b-4
sulṭān Ḫatūn k. 33a-9
şöyle k. 54a-1
ta şol vaḳte degin k. 38b-14
ṭut elüm k. 9b-3
türbe-i münifleri k.54a-4
umarum k. 38b-9
ümmiddür k. 3b-2,39a-6

vâḳi^{c} olmışdur k.2b-8,6a-12,
30b-10
yidi yıldur k.41a-7
yoḳdur k.15a-3
zamāndur k.40a-1
k.odur 8a-6,29a-4

kimi : kimi.
k.28b-1,50a-6
her k.manzur iderse 41b-10
k.-müz 38a-4
k.-si 22b-10,22b-11,28b-1
k.-sinüñ 43b-5
k.-ini 43b-5

kimse : kimse
k.11a-6,16a-8,^{C}20b-10,^{C}21b-5,
23a-2,23a-7,23b-1,23b-11,
25a-9,39a-5,39b-2,59b-10
andan ġayrı k.25b-2
ba^{c}żı k.^{C}48a-5,55a-6
bir k.23b-6,33b-8,35a-7,38b-1,
39a-4,55a-12,56a-9,57a-5
bir ^{c}azīz k. 58a-13,^{CD}45b-9
bir mübtedī k. 27a-9,27a-11
bir müteşerri k.27a-7
bizi bilür k. ^{C}15a-2
būstānda zāhir olan k.33b-10
derviş heyet bir k.14a-10
evliyāu'llāhdan ġayrı k.^{BCD}53b-10
iki k.50b-6,50b-9
işitmedük k.^{C}57b-10
ol k.34a-4,34a-5,51b-5
ol ḳaymaḳ tutan k.51a-9
senden ġayri k.41b-1
va^{c}ż u nāṣiḥ k.-idi 58a-13
mükerrem k.-dür ^{C}38b-3
şerh itdügüm k.-dür 41b-3

k.-nüñ 10b-4
•l k.-nüñ 15a-9
şel k.-nüñ 18a-11
ṭāhir •lan k.-nüñ C14b-2
çeḳ k.-yi C43b-7
k-ye 10b-1,20a-3,D25b-3,C45b-11,56b-8
andan ġayri k.-ye 25b-3
anuñ gibi k.-ye 18b-1
bir k.-ye 19b-10,20a-11
istimdād iden k.-ye C28a-1
ḳırḳ nefer k.-ye 23a-4
müteşerri •lan k.-ye C26b-10
bizi bilür k.-müz 15a-2
k.-ler 21b-8,48b-1,48b-11,57b-10
k.-lerden 24b-11,C57b-10
ṭāhir •lan k.-lerün 14b-2

kimsene : kimse
k.23b-1,C22a-2
baʿżı k.C22a-2,B45b-9,48a-5,C48b-1,
48b-7,55a-2.
bir k. C14a-10,D33b-8
müteşerri' k.D27a-7
ġazūb k.-idi D21a-4
bir k.-nüñ 7b-8
istimdād iden k.-ye 28a-1
kırk nefer k.-ye 23a-4
müteşerri' k.-ye 26b-10
baʿżı k.-ler 22a-2
ġayri k.-ler 53b-10
niçe k.-ler 13b-3,C48b-11
müstemed k.-lerden 29b-8
şıkāt k.-lerden 53b-6

kimiyā(a.) : kimya,maden
k.49a-7
ḫāk-i iden k.46a-8
k.-dur 49a-10
k.-nun 56a-3
k.-ya 49a-6,50a-11

kimiyā-gerlik : kimiya ile uğraşan meslek
k. 48b-7

kirām(a.) : ulu,soylu
k.13b-2,30a-5,39b-10,C52a-7,57a-4,
60a-3
k.-den ola B38b-5
k.-dan-ımış C38b-5

kiriş(a.) : (/ kirş)kiriş
k.-ini 22b-1,22b-5,22b-9

kīse(f.) : kese,para torbası
k.-ye B46b-4,B46b-8,46b-9
k.-deki akçe 46b-8,C47a-2
k.-den 46b-11
k.-sine 46b-2
k.-sinde 46b-3
k.-sinden 46a-11

kitāb(a.) : kitap.
bir k.3b-2
hātimetü'l-k.D60a-6
k.-ūn sāhibi 30b-7
k.-da 28b-7,B30b-7

Kitābü'l-ʿĀfiyet : Kemal Paşazade'nin yazdığı hadis kitabı.
k.-de 29a-10

ḳo- : ḳoymak,bırakmak
ḳ.-r gider 27a-7
ḳ.-dılar 34b-6

ḳoku : koku.
ḳ.-yla 44b-4

ḳol : kol
ādem k.-ı 55b-10

ḳon- : konmak,bir yerde oturmak
ḳ.-dı 24a-13
ḳ.-dılar 21b-3

ḳop- : kopmak,ortaya çıkmak
kıyāmet ḳ.-mış 43b-3

ḳopar- : koparmak,ayırmak
ḳ.-up 32b-2

ḳorḳulu : korkutucu
ḳ. bir düş C36a-2

ḳoy- : koymak,eklemek
ḳ.-ar 43b-11

ḳ.-up B24a-15
ḳ.-madı 46b-10

ḳoz : ceviz
ḳ.aġacı 48b-2,C48b-3

Ḳozlu Bıñar : Kozlu pınar(bk.Asa suyu)
Ḳ. 48b-1

köstek : hayvanların kaçmasını önlemek için vurulan bağ.
k.25b-8
k.-ler B25b-8

ḳubbe(a.) : kübbed
bir ḳ.24a-4

ḳubūr(a.) : kabirler.
k.54b-1
ḳ.-ı 29a-5

kūçe : çarşı
k.8b-10

ḳudret(a.) : güç,bir işi yapmaya yetme vasfı
ḳ. 1b-4,23b-8,36b-1,36b-3
ḳ.-den 53b-8
ḳ.-i B46a-3
ḳ.-in 2a-1
ḳ.-iyle 1b-8
ḳ.-leri B50a-5

ḳudūm(a.) : geliş
ḳ.-ına 16b-9

ḳul : kul
ḳ.-uñdur C34a-2,60b-8,60b-11
ḳ.-lar D22a-3,CD26a-4
ḳ.-larun̄ 22b-10,24b-1
ḳ.-lara 22b-1

ḳulaç : kulaç
ḳ.-um 56a-1
ḳ.-ı BCD 55b-10

Kur'ān(a.) : Kuran
Ḳ.3b-16,B57b-3,AB57b-4

ḳurb(a.) : yakın
ḳ.-ına 21b-3
ḳ.-ındadur 35a-10

ḳurı- : kurumak
ḳ.-yup 48b-4
ḳ.-mış dıraḫtları 12a-11

ḳuru- : kurumak
ḳ.-mış bağcesine 7b-9

ḳuṣūr(a.) : eksik,suç
ḳ.-ı 25a-3
ḳ.-umuz 53a-11

kūşe(f.) : köşe,çarşı(bk.kuçe)
k.BD8b-10
k.-ye 11a-16
k.-de 35b-8
k.-sinde 14b-3
k.-lerde 13b-3

ḳūt(a.) : yiyecek,gıda
ḳ.8a-2
ḳ.-a CD10a-6
ḳ.-uma 10a-6

ḳuṭb(a.) : bir topluluğun en büyük önderi
ḳ.8b-7,28a-6,30a-5

ḳuvvet(a.) : güç
ḳ.3a-3

küffār(a.) : düşman,kâfirler.
k.37b-3,38a-3,BD38a-9,C39a-2

kül(a./_küll) : bütün
k.39b-10

küllī(a.) : çok.
k.10a-10
k.-dür 28a-7

külliyā(a.) : bütünüyle
k.23b-3

küstaḫ-āne(f.) : arsızca
k.16a-4,C49a-2

küşāde(f.) : şen.
k.el-51a-5

kütüb(a.) : kitaplar.
k.28b-9,29b-10

-L-

lā(a.) : Arapça olumsuzluk edatı
l.şey 1b-4
l.yu^{c}addu 6a-5,59b-9
l.yuḥṣā 6a-5,56b-9

lafẓ(a.) : söz.
l.20b-7

laḥẓa(a.) : an.
l.4b-9,4b-11
l.C16a-13

lākin(a.) : fakat.
l.57a-8

lāl(a.) : dilsiz
l.-dur 55b-8
l.ol-17b-10,50a-5

Lala Paşa : I.Murad'ın vezirlerinden biri
L.-nuñ 16b-2

lāmi^{c}(a.) : parlayan
l.1b-6

laṭīf(a.) : güzel,hoş
āvāz-ı l. C15a-11
ġāyet l.at 25a-2
ne l.12b-1
ṣadā-yı l.D15a-10
l.-ol-12a-11
kelām-ı l.-i görüp 4b-8
merḳad-ı l.-ün 54a-2
^{c}āṭır-ı l.-i 54a-9
merḳad-ı l.-ine 59a-3
merḳad-ı l.-inden 57b-8
nām-ı l.-leri 5a-5,B30a-11
türbe-i l.-leri 54a-4
ḥużūr-ı l.-lerine C51a-7
ism-i l.-lerine BD6a-7
ḥużūr-ı l.-leriyle 41b-8

latīfe(a.) : güzel
risāle-i 1.2b-8

lāyıḳ(a.) : uygun
l. mı dur 18b-2

lāzım(a.) :gerek,şart
l.-dur 20b-4,24a-14
l.degül 15a-4
l.gelmez 28b-6,39a-3

lem^{c}a(a.) : ışık
l.16b-6

leme^{c}ān(a.) : parlama
l.31b-11
l. eyle-16b-9

leşker(f.) : asker
l.24a-7
l.-i alup 23a-10

levḥ(a.) : levha
l.1b-3

leyl(a.) : gece.
l.3a-5,3b-5,10b-3

libās(a.) : elbiseler.
l.-ın B39a-2
l.-ını 39a-2,39a-10,41a-11,41b-3
l.-lar BC 31b-10

lisān(a.) : dil
l.6a-4

livā(a.) : sancak
l.35a-9

luṭf(a.) : hoşluk,güzellik
l.-ıla 3b-6,32a-2
l.eyle-16a-6,23b-5,37b-5,41a-2,
60b-8
l,it- 5a-11,43a-6
l,-uñla 61a-3
l.-uñla B46a-9
l.-larından 34b-4,D49a-4

-M-

ma(a.) : e şey ki
m. cerā 54a-4
m. demā 18b-11
m. fi'z-zamīr 10a-8
m. ḥaṣal 19b-2,43a-10
m. meleke 46b-4
m. vaka^{c}a 9a-7,37a-6

ma^{c}an(a.) : beraber
m. B 31b-5

ma^{c}ārif(a.) : marifetler
m. 8a-3

mā-cerā(a.) : olup geçen yol
m.-larıdur C 52a-4
m.-larınuñ 52a-4

mā-dame(a.) : devam ettikçe
m. 18b-11

ma^{c}den(a.) : cevher
m. 9a-10

mā-fi'z-ẓamīr(a.) : duygu,gönülde olan
m.-ini 10a-8

maġrib(a.) : batı
m. 41b-11

māh(f.) : ay
m.-ı 50a-10

maḥabbet(a.) : sevgi
m. 2b-10

maḥalle(a.) : mahalle
m.-sinde 52b-3

maḥāret(a.) : ustalık
m.-ini 24a-10

mā-ḥaṣal(a.) : hasıl olan
m.(m.-ı kelām) 43a-10
m.(kelām-ı şerīfinuñ m.) 19b-2

maḫdūm(a.) : egul
m. 5a-5

maḫdūme (a.) : kız evlat
m.-si BCD 23b-11

m.-sine BCD 18b-8

mahfi(a.) : gizli,kayıp
m. kelimātum 38b-7
m. el- D 54a-2

mahfil(a.) : oturulacak yer,makam
m.-i C 14a-10
m.-leri D 14a-10
m.-lerinün 14a-10

mahrūsa(a.) : şehir.
m.19a-7,42a-10,BD57a-5

mahtume(a./ mahdume): kız evlat.
m.-si A23
m.-sini A18b-8

mahzen(a.) : mahzen.
m.30a-7

mahzūn(a.) : kaygılı
m.9a-3

ma'īşet(a.) : geçinmek için gerekli olan şey.

maḳāl(a.) : söz.
m.-um 3a-3,61a-3
m.-ını BD3b-15

maḳālāt(a.) : sözler.
m.-ını 3b-15

maḳām(a.) : oturulacak yer.
m.14b-5
m.-uñ 14b-10
m.-uña 39a-7
m.-a-14b-7
gedā m.-ı 14b-4
m.-ıyımış 14b-3
m.-larını 21b-1

maḳarr(a.) : oturulacak yer.
m.3b-3

maḳâṣıd(a.) : istekler.
m.7a-8

maḳbûl(a.) : kabul olunan,uygun,beğenilen
m.18a-6,30a-10,51b-2,59b-1
m.-dur 58b-2
m. eyle-11a-1
m.gör-3b-15

maḳṣûd(a.) : istek
m.eyle-41b-10
m.-uma ᶜ59a-10,59a-11

maᶜḳûl(a.) : akla uygun
m.gör-3b-15

maḳûle(a.) : tür.
bu m.aḥvâlüñ 12b-9
bu m.ihânet 23b-4
bu m.şübehât 18b-2
ol m.bulamac 34b-8

mâl(a.) : eşya
m.37b-3

mâl-â-mâl(a.) : dopdolu
m.ol-11a-15

mâ-lâ-nihâye(a.) : sonsuz
m. it-11a-6

mâlik(a.) : sahip
m.9a-10

maᶜlûm(a.) : belli,bilinen
m.(m.-ı şerif ol-)9b-7
m.degül 14b-11
m.-dur 35a-11
m.-ı mıdur 20a-10
m. idin-17b-3,22a-6,35b-4,36a-10,
39a-5,
m.ol-17b-7,24b-1,28a-2,29a-6,
46a-10,61a-2

maᶜlûmât(a.) : bilgiler.
m.-ını 17b-8

mā-meleke(a.) : insanın bütün malı
m.-si 46b-4

ma^{c}mūl(a.) : umulan
m.-dur B38a-3

ma^{c}mūr(a.) : imâr edilmiş
m. ol- C8a-10

Manastır : Bursa'da bir semt
m. mahallesinde 52b-3

māni^{c}(a.) : engel.
m.ol-43a-5,^{C}57a-8

manẓūr(a.) : görünen,görülmüş.
m.it- 41b-10
m. ol-(m...ol-) 9a-11

ma^{c}rifet(a.) : gizli bilgiler bilme
m.28a-10
m. ile 17a-10
m.-de 17b-1,18a-5

ma^{c}rūf(a.) : tanınan.
m.58a-12
m.-ıdı 35a-8,^{CD}57
m. ol-(m...ol-) 51b-7

maṣlaḥat(a.) : iş.
bir m. içün 57a-7
bir ḫayırlu m.-dur 43a-4
bir m.-ları 27a-1

maṣārif(a.) : harcamalar.
m.-ime ^{C}46b-11
m.-ine 46b-5

maşrıḳ(a.) : doğu.
m. 41b-11

mā-vaḳ^{c}a(a.) : başından geçenler.
m.37a-6
m.-sını 9a-7

ma^{c}ẕūr(a.) : özürlü
m.buyur- 53b-1
m.ṭut-"dut-" 16a-3,25b-10,53a-4

-meāb(a.) : sığınılacak yer.
m. 22a-1,48a-4

mebhūt(a.) : hayrette kalmış
m.•l-17a-5,18b-3

meclis(a.) : meclis.
m.35a-5,35b-2,45b-10
m.-üñ 36b-5
m.-de 35b-4
m.-ümüzde 36a-10
m.-inde 46a-4

Meddāh(a.) : öven.
m.-ına 60b-6

meded(a.) : yardım.
m.BD38a-6
m.dile- 41a-8
m. ir-56b-8
m. iste-55a-8
m. ṭaleb eyle-56a-6

medhūş(a.) : şaşkın.
m.33a-7

medīd(a.) : uzun
m.34b-10,58b-4

Medīne : Medine şehri
M.13a-5,13b-10,14a-4,14a-9,C16a-17,
54a-10
M.-ye C13a-5

medlūl(a.) : mânâ
m.3b-16

medrese(a.) : medrese
m.-si 18a-11,58a-12

mefẖār(a.) : övünmeye sebeb olan
m.2a-9,5a-2,5a-7,BD5a-11

mefhūm(a.) : mânâ
m.9b-7
m.kıl-17b-7
m.•l-46a-11,61a-2
m.-ı 20a-2

meger(f.) : •ysa ki
m.2b-11,8b-9,14a-7,B14a-11,
14b-1,19a-7,19a-9,19b-10,
23a-13,23b-6,34a-5,38b-4,

42b-1,42b-2,47b-11,52b-1,
52b-7,53a-6,54a-6

meh(f.) : ay(bk.mah)
m.-den 12b-4

mehābet(a.) : ululuk
m. BD 32a-6
m.-i C 32a-6
m.-inden 32a-6

mehīb(a.) : **heybetli**
m. āvāz 57b-8

mekān(a.) : yer,mahal
m. 3b-3
m. tut- C 32a-1

mekrūmet(a.) : şeref
m.bul-33a-2

mektūb(a.) : mektup
m. C 24a-12
m.-a BD 24a-12
m.-da 24a-12

melaḥa(a.) : güzel
m. 3a-11

melce^{c}(a.) : sığınacak yer
m.-i 60a-11

melhuẓ(a.) : düşünülebilen
m. 11a-3

melīh(a.) : güzel
m. el- C 37a-3, C 57a-3

me'lūf(a.) : ülfet edilen
m.-ına C 11a-7

memlū(a.) : dopdolu
m. 14a-4, CD 19b-4
m. el- C 44b-4

memlūk : memlu yerine
m. A 14a-5

me'mūr(a.) : vazife yapan
m. el- 29a-9

menāḳıb(a.) : övünülecek meziyetler,menkıbeler
m. 3b-1,6a-8,8a-3,47a-3,

B47b-7,B52a-1,B53b-3,B56b-11,
C59b-7,60a-2
m.-uñ 6a-b,6a-7
m.-ını 5a-4,6a-5,8a-4

menāl(a.) : ele geçen mal
m. 37b-6

menba^{c}(a.) : kaynak
m. 4a-7,5a-1,11b-9,30a-7,45b-6

mencē(a.) : kurtuluş yeri
m.-yıdur 60a-11

menkıbet(a.) : menkıbe
m. 7b-7,13a-4,17a-1,18b-6,24b-8,
30a-1,35a-2,36b-7,42a-3,45a-17,
47b-7,48b-6,50b-4,52a-1,53b-3,
55a-5,56b-11,58a-8

menşe'(a.) : kök,esas
anuñ m.-i 47b-9
m.-ini C 47b-9

me'nūs(a.) : ünsiyet eden
m. el- 8a-2

menzil(a.) : konaklama yeri,varılacak yer.
m. 14a-6,16b-6
bu m. 14b-4
el m. 14a-7,14b-2
m.-uñ B 14b-2
m.-idür 14b-5

mercū(a.) : umulan
m. 7a-2,9b-1
m.-dur C8a-13,9b-1,C9b-2,38b-3,
43a-7

merġūb(a.) : ragbet edilen
m. C 16a-10
m. el- 12a-7

merḥamet(a.) : esirgeme
m. ḳıl- 40a-4

merhem(a.) : ilâç
m. 3a-11

merḥūm(a.) : rahmete uğrayan.
m.6a-10,C16a-15,17a-2,28b-8,
34b-8,57a-1,57b-2,58a-9

merḳad(a.) : mezar.
m.30a-11,35a-9,B54a-4,C57b-3,
57b-8,59a-3

merkeb(a.) : eşek.
m.-e C31b-5

merre(a.) : defa.
m.35b-6

merreten(a.) : tekrar
m.seyr itmesi 9b-10

mertebe(a.) : derece.
m.B37b-6
m.-de BCD 10a-11,30b-3,51b-8,
58b-11
m.-lerine göre 29a-8

mesā(a.) : akşam.
m.2b-2

mesālik(a.) : tutulan yol.
her m.6a-8

mesāyib(a./ mesa'ib): felâketler.
m.9a-1

mescid(a.) : mescid.
m.55a-3

meselā(a.) : meselâ,örnek olarak
m.49a-10

mes'ele(a.) : mesele.
m.17b-4

Mesih : İsa Peygamber
M.dinine 38b-9

mesken(a.) : oturulan yer.
m.C11a-7
m.-i 58a-7

mesrūr(a.) : sevinmiş
m. ol-9b-1,19b-7,32a-2,45a-5,45a-11

mestūr(a.) : yazılmış
m.-dur 29b-10

mestūre(a.) : namuslu.
m.19a-8

meşāyiḫ(a.) : şeyhler.
m. 12b-8,13b-3,52a-6,57a-4
m.-a 58b-4

meşġūl(a.) : bir işle uğraşan
m. ◉l-38a-14,39a-6,39b-4,C44b-6

meşhed(a.) : şehitlerin yattığı yer
m. C 57b-8
m.-ler C 24a-4
m.-leri C 16b-12

meşhūd(a.) : görülen
m. 29b-8

meşhūr(a.) : şöhretli
m. 8b-7,41b-9,C58a-12
m.-ıdı 57a-6
m.(m. ve ma^{c}rūf).-ıdı 35a-8
m.(m. ve maḳbūl)-dur 58b-2
m. ◉l- 17a-10,51b-7
m.(m. ve müte^{c}aref)◉l- 27b-9

meşrū^{c}(a.) : kanuna uygun
m.-dur 29b-3

meşveret(a.) : danışma
m. kıl- 4a-1

meş'ūm(a.) : kötü
m. 38a-6

Mevāhibü'l-Miftaḥ : Kemal paşazadenin eseri
m. 28b-7
m.-da 29a-10

mevāżı^{c}(a.) : başka yerler
m.-da 29a-11

mevcūd(a.) : yaratılanlar
m. 1b-4,BD 1◉-4,1b-4

mevcūdāt(a.) : yaratılanlar
m.-un 2a-9

meveddet(a.) : sevgi
m. 2b-10

mevlā(a.) : efendi,Tanrı
m. 18b-1

Mevla Fenārī : Mehmed Şemseddin Fenari(1350-1431) Osmanlı Devletinin ilk şeyhülislamı

mevt(a.) : ölmüş
m. ●l- 58a-5

meyve(f.) : meyve(bk. mive)
m. D8b-6

meyyit(a.) : ölü
m. degül B 59b-4

mezār(a.) : mezar
m. 30a-11,35a-9,54a-2,54a-3,54b-1, 54b-11,55a-3,57a-2,BD57a-7,57a-14, 57b-3,59a-3,D59a-6,59a-7,58a-10, C58a-11,
m.-ı C 59a-7
m.-ınuñ BD 59a-7
m.-ına B 59a-6

mezbūrīn(a.) : yukarda zikr edilen
m.-den biri 49a-2

meẕkūr(a.) : zikr ●lunmuş
m.8b-11,11a-16,20b-5,31a-8,35b-1, 46b-10,49b-4,C57b-5,C57b-10,58b-2
m.-durur 28b-10
m.-dur 29b-9
m. ●l-7a-2

meẕkūrīn(a.) : zikr ●lunanlar
m.-den birisi CD 49a-2

mışdāḳ(a.) : bir durumun isbatını gösteren vaka
m. C 33b-1

mihnet(a.) : zorluk
m.-le B25b-7

miḳdār(a.) : kısım,parça,bölük,kadar
bir m. ārām ve ḳarār iderler 14a-2
bir m. ʿasker 21a-6,21b-2
bir m. cülūs itdüm 35b-2
bir m. çekirdek virdüm 32a-5
bir m. gitdük 33b-3
bir m. ḳavun 31b-4

yüz m. akçesi 46b-11
on iki yıl m.-ı 13b-4
tīre m.-ı ancak 18a-7
yüze m.-ı akçesi BCD 46b-3
bu m.-ını 6a-7

milāha(a.) : güzel
m. 3a-11

milk(a.) : mülk,ülke
m.8a-9,9a-10,16b-2
m.-ün̂ 44b-10

millet(a.) : dine inanan topluluk
m. 41a-3

min(a.) : -dan,-den
m.-mefhar 5a-2

min-ba^{c}d(a.) : bundan sonra
m.benüm oglum olsun 33b-11

minnet(a.) : alçak gönüllük edip yardım istemek.
m. it-44a-1

mīrāṣ(a.) : soydan gelen bir nitelik veya mal.
m.-dur C16a-7

miskīn(a.) : zavallı
m.60b-11

mīşe-istān(f.) : meşelik.
m.-ımış 54a-7

miyve(f.) : (bk.meyve)
m.7b-10,54a-7
m.degüldi 12a-9
m.-yle 12b-2

mu^{c}allaḳ(a.) : boşlukta duran
m. tururdı 52b-10

mu^{c}aṭṭar(a.) : kokulu
m.ol-^{c}44b-4

mu^{c}āvin(a.) : yardımcı
m.idin- 29a-5

mu^{c}ayyen(a.) : belli
m. ol- 29b-9

mu^{c}aẓẓam(a.) : çok yüce
m.5a-6
mūcid(a.) : yaratan
m.1b-2,1b-7
mufaṣṣalan(a.) : etraflı
m.24a-12
muġtenem(a.) : ganimet sahibi
m. el-16b-11,40a-1,41b-8,50a-8,
58a-9
muḥakkikīn(a.) : gerçekleri araştıran
m. 37a-4
muḥāl(a.) : imkansız.
m.-ile B46-5
muḫālefet(a.) : karşı gelen
m.26b-10
m.eyle-19b-3,35b-7
m.it-22b-6,26b-6,43a-8
m.kıl-20a-2,C20a-5
Muḥammed : Hz.Muhammed Mustafa .
M.4b-8,7a-9,7a-10,8a-6,8a-8,11b-4
M.-ün 4b-8,42a-2
M.-e 4b-10
Muḥammed : (bk.Seyyid Muhammed).
M.6b-3,16a-8,16a-11,6b-2
Muḥammedü'l-Bāḳır: On iki imamdan biri.
M.6b-6
Muḥammed Buhārī : (bk.Emir Sultan,Seyyid Muhammed Buharî)
M.5a-3,6b-1,6b-9,13a-7,15b-10,
19b-2,20a-b,20a-8,34a-7,41a-4,
44a-10,44b-1,55a-10
Muḥammedü'l-^{c}evādü't-Takî: On iki imamlardan biri.
M.6b-4
Muḥammed Ḫān : Çelebi Mehmed
M.-un 25a-1
Muḥammed Ḫān : Fatih Sultan(bk.Sultan Muhammed Han)
M.5b-6
Muḫammed Muṣṭafa : Hz.Muhammed

M.15a-5,15b-3,16a-8,19a-10,28a-6,
28a-10,C28b-2,43b-9,54b-7

Muḥārebe(a.) : Savaş
m.kıl-C37b-3

muḥib (a.) : dost.
m.5b-5,8b-4,41a-6,45b-9
m.-ı B3b-7
m.-üñüz 57b-6

muḥkem(a.) : sağlam,kuvvetli.
demürden m.gönline 13a-8
m.çek-40a-10
m.yap-56b-1,56b-2

muḥtāc(a.) : ihtiyaç duyan
m.ol- 3b-8

muḥtaṣarca : küçücük.
m.bir evcügez 42b-2,43a-1

muḳābele(a.) : karşılık verme
m.kıl-36b-4
m.-sinde 10a-10

muḳaddemā(a.) : önceden
m.21b-4,B46b-3

muḳaddes(a.) : kutlu
m.13b-8,28a-5,C28b-4
m.-inden 28a-8
m.-lerinden 7a-2

muḳarrer(a.) : ikrar edilmiş,şüphesiz
bu m.-dür 33a-1
m.ol-56a-3

muḳayyed(a.) : ilgilenen
m.ol-3a-2,22a-4

muḳtedā(a.) : önder
m.39b-8,55a-9

muḳteżā(a.) : iktiza eden
m.20b-11
m.-sı 20b-4
m.-sınca BD20b-4

murād(a.) : maksatlı,istek,tâlih.
m.27b-8,53a-4
m. için-57a-8,C58b-9
m. it- B44a-8
m.-a 33b-8
m.-um 58b-9
m.-uma 59a-10
m.-ı C11a-5,32a-5
m.-ın 27b-7
m.-ını 10b-11
m.-umuz BD53a-4

murād-baḫt(f.) : bahtı açık
m.-un 22a-1

murād-baḫş(f.) : talihi yüksek
m.-larına 6a-2

Murād Ḫan Ġāzi : I.Murad(bk.Hudavend-gar)
M.19a-3

Murād Ḫān : I^I.Murad
M.24b-11,25b-1,25a-9,25a-10,
25b-10,26a-1,57a-3

murādāt : istekler
m.7a-7

muṣaddıḳa(a.) : yazılanları doğrulayan
m. 29b-9

Mūsā' el-Kāzım : On iki imamlardan biri
M. 6b-5

muṣāḥebet(a.) : sohbet etme.
m.it- 13b-4,13b-5

Muṣṭafā : Hz.Muhammed(Bk.Muhammed)
M.19a-10,28a-6,28a-10
M.-dur 43b-10
M.-nuñ 15a-5
M.-yı 3b-13,7b-4
M.-ya 15b-3

Muṣṭafavî(a.) : Hz. Muhammed Mustafa'ya ait
M. 8b-7
M. üzre 20b-11
M. idi 8b-4

muṭābıḳ(a.) : uygun
m. bul- 50b-7
m. gel- 6a-1

muṭahhar(a.) : temiz
m.-ı 13b-8

muṭahhara(a.) : temiz
m. D13b-8
m.-ya B15b-2
m.-da 54a-10
m.-dan 15b-4,B15a-10
m.-sına 15a-6,57b-14,57b-3
m.-sından 30b-2
m.-ları D 54a-4
m.-ların C57a-14

mu'tebere(a.) : itibar edilen
m.-de BD 28b-9,29b-10

mu^{c}tekid(a.) : itikad eden
m. 8b-4

mu^{c}temed(a.) : itimat edilen
m. 29b-8

muti^{c}(a.) : bağlı,itaat eden
igen m.degül B26a-6
igen m. degüldür 26a-6
m.(m.ve münkad)degüldi 26b-5
m.-dür 26b-6
m.(m.ve münkad)-dur 26a-8
m. eyle-C24b-10
m.(m.münkad)el-25b-5

muṭlaḳa(a.) : ne olursa olsun
m.29a-7

muṭṭali'(a.) : ögrenmiş
m.el-12b-7

muṭṭaṣıl(a.) : biteviye
m.23a-12

muvāfıḳ(a.) : uygun
m.3a-7
m.el-6a-1
m.-larumuzdan 41a-7

muvaḥḥid(a.) : Allah'ın birliğine inanan
m.kişi 38b-4

muvaḥḥidīn(a.) : Allah'ın birliğine inananlar.
m.C30a-4,41a-3
m.-imiş CD38b-4

muẓṭar(a.) : çaresiz kalmış olmak.
m.el-55a-7,60a-11

muẓṭarib(a.) : acı çeken
m.el-36b-2

mübārek(a.) : uğurlu,hayırlı
m. 52b-9,53a-9
(ravża-ı m.) 13a-6
m. ᶜasasına 48a-4
m. avcına 49b-1
m. ayağına 16a-2
m. ayaḳlarına 22a-7
m. el 13a-2,16a-12,32a-8,32b-2,
32b-3,32b-5,32b-8,33b-10,35b-10,
40a-9,50a-6,51a-7,51b-2,59a-8,
59a-10
m. merḳad B 54a-4
m. saseli BC 49b-7
m.(g)-üñ 37b-7
m.(g)-üñdür C37b-8
m.(g)-i 49a-9
m.(g)-ine BD 54b-5
m.(g) iñüz C43a-7

mübāreklik : uğurlu olma
m.(-g)-i B 37b-7

mübārizān(a.) : savaşçı
m. 5b-4

mübāşeret(a.) : başlama
m. it- B21a-11

mübāşir(a.) : bir işi yapan

m.-i 21a-11

mübdiᶜ : yaratan
m. 1b-4

mübtediᶜ(a.) : acemi
m. kimse 27a-9,27a-10

mübtelā(a.) : tutkun
m. ol- 38a-12

mücāhid(a.) : din için savaşan
m.5b-5,37a-9

mücāhidīn(a.) : din uğruna savaşanlar.
m.37a-3

mücāvir(a.) : bir ibadet yerinde ibadet için uzlete çekilmek.
m.ol-16a-17

mücevvef(a.) : içi boş.
m.38a-8

mücīb(a.) : istekleri yapan
m.10b-8

müctebā(a.) : seçkin
m.28a-10,ᶜ39b-9

müdām(a.) : süren
m.(m.-ı 'ömr ol-)

müdāmī(a.) : sürekli
m.8a-12

müddeᶜī(a.) : inatçı
m.2a-4

müddet(a.) : süre.
m.(m.-i 'ömr)31b-2
niçe m.16a-7
niçe m.34b-10,58b-4

müderris(a.) : ders veren
m.58a-9,58a-12

mü'ebbed(a.) : sonsuz.
m.it-5b-10

mü'eddeb(a.) :terbiyeli
m.(m.ve müteşerri ●l-)BD26b-10

müeyyed(a.) : kuvvetli
m. it-5b-10

müferriḥ(a.) : ferahlatıcı
m.sözlerün 8a-2

müfred(a.) : tek beyit.
m.BD6a-8,28a-8

müfsid(a.) : fesad ●lan
ba'zı m.-ler 21a-2

müfti(a.) : fetva veren
m.28b-7

müheyyā(a.) : emre hazır ●lan
m.(m.ve müretteb kıl-)42b-10

mükerrem(a.) : saygıya lâyık
m.5a-6
m.kişi B38b-3
m.-dür C38b-3

mülāki(a.) : görüşen
m. ●l-20b-2,39a-9,C52a-4,53a-7

mültefit(a.) : iltifat eden
m.●l-35b-11

mü'min(a.) : İslâm'a inanan.
m.38b-4
m.-i 58a-7

mü'minīn(a.) : İslâm'a inananlar.
m.BD54b-6,59b-4
m.-ün 3b-7
m.-e 56b-7
m.-den 29a-7,29b-2,54b-1

münācāt(a.) : Allah'a du'a etme.
m.10b-3,10b-10,60a-9
m.it-B11b-1

münāsebet(a.) : vesile
m. ile C4a-4

münāsib(a.) : uygun
m.(mye maḳbūl gör-)3b-15
m.(m.ve muvāfıḳ ●l-)6a-1

münevver(a.) : nurlanmış
m.-ı D54a-4
m.eyle-D43b-7
m.ol-C44b-4

münevvere(a.) : nurlanmış.
m.54a-10
m.-ye 13b-10
m.-den 15b-9
m.-sine 15a-6,57a-13,57b-3,C58a-11, 59a-6

münfek(a.) : ayrılmış.
m. ol-22a-10

münhezim(a.) : sınmış.
m.ol-24a-2

münîf(a.) : ulu,yüce.
m.ol-9b-7
m.-ün C19b-2
m.-e C16a-9
m.-i 35a-9
m.-leri 54a-4

münîr(a.) : parlak,aydınlık.
m.B5a-11
m.gibi 8b-9,11b-7,BD17a-8

münḳad(a.) : bağlı.
m.degüldi 6b-5
m.-dur 26a-8
m.ol-25b-4

müntehî(a.) : bir işde en üst derecede olan
m.17b-8

mürde(a.) : ölmüş
m.9b-10

müretteb(a.) : dizilmiş,ayrılmış
m.21a-7
m.kıl-42b-2

mürselîn(a.) : peygamberler.
m.7a-11

müsāfir(a.) : konuk.
m.-imüzdür 34b-2

müsellāḥ(a.) : silahlı.
m.21a-2

müslimīn(a.) : müslümanlar.
m.54b-1
m.-ün 3b-3

müstaġraḳ(a.) : batmış
m.9a-2
m.ol-31b-11

müstaḥiḳ(a.) : hak eden.
m.BC21b-7
m.-lerini 21b-7

müstaḳīm(a.) : doğru,sağlam yol.
m.-e D16a-21,30b-5
m.-üme 16a-20,16a-21
m.-i 8b-3

müstedām(a.) : sürekli.
m.ol-2b-4

müsteḥaḳ(a.bk.müstaḥiḳ)
m.D21b-7

müstemed(a.) : yardım edilen.
m.-lerün 29b-3

müstemend(f.) : zavallı.
m.60b-11
m.-ün B29b-3
m.-i 7b-3

müstemid(a.) : yardım isteyen
m.ol-30b-2
m.-inün C29b-3

müstenīr(a.) : çok parlak.
m.gibi 11b-8
m.ol-12b-3

müsülmān(a.) : müslüman.
m.-lar 48a-7
m.-lara C42b-10

müşāhede(a.) : gözle görme.
m. it-49b-6
m.ḳıl-B49b-6

müşerref(a.) : şerefli.
m.kapu B33b-6
m.eyle-16b-6
m.(m.ve muğtenem ●l-)16b-11, 39b-11,41b-8,50a-7,59b-9

müşfik(a.) : merhametli.
m.38b-3

müşkilāt(a.) : zor meseleler.
m.BCD17b-4

müşkül(a.) : zor.
m.-leri 18a-1

müteᶜaddide(a.) : çok çeşitli.
m.18a-2

müteᶠāl(a.) : yüce.
m.eyle- 2b-3

müteᶜallik(a.) : ilgili,ait.
m.3b-1,6a-4,BCD17b-1,B21a-10, 29a-11.
m.-ları 21a-10

müteᶜarefe(a.) : tanınan,bilinen
m.41b-9
m.-dür C58b-2
m.●l-27b-9

mütekāşire(a.) : ●l.
m.-sinden 7a-1

mütemeşşil(a.) : bir şeyin şekline giren.
m.●l-56a-9

mütenevviᶜa(a.) : çeşitli.
m.29b-1,29b-7

müteşerriᶜ(a.) : şeriᶠata uyan.
m.27a-7
m.●lan 26b-10

müteveccih(a.) : yönelmiş.
m.●l-14a-5,15b-8,30b-4,33a-6, 33b-2,36a-9,36b-5.
m.-ler idi 23a-2

mütevehhem(a.) : şüpheli
m.11a-12

müvecceh(a.) : uygun.
m.gör-3b-14

müyesser(a.) : kolaylıkla.
m.eyle-58a-7
m. it-7a-7
m.ol-C37b-5

müzāhame(a.) : sıkıntı
m.-den BD55b-10

müzeyyen(a.) : süslenmiş
m.C12a-11

-N-

nā(f.) : (olumsuzluk edatı)-sız
n.-bedīd C23a-6
n.-gāh BC.3a-8,3b-1b,4b-8,8b-10,
14a-8,31b-9,35b-3,38b-1,
C39b-5,40a-8,40b-5,43b-3,
43b-6,BCD52b-6,54b-5,56a-6,
n.ma^{c}dūd 2a-6
n.maḥdūd 2a-7
n.ma^{r}ḳūl 21a-3
n.ma^{c}lūm C14b-11
n.meşrū^{c} B21a-3
n.-şāyeste 24b-5

nā-bedīd(f.) : görünmez.
n. ol-C23a-6

nādim(a.) : pişman olan.
n.ol-C24b-2

nā-gāh(f.) : birden bire
n.BC3a-8,3b-16,4b-8,8b-10,14a-8,
31b-9,35b-3,38b-1,C39b-5,40a-8,
40b-5,43b-3,43b-6,BCD52b-6,
54b-5,56a-6.

nāḳıṣ(a.) : eksik.
n.-dur 38a-8

naḳl(a.) : anlama.
n.eyle-C4a-4,17a-6,20b-7,47a-3,
n.it- 4b-9,47a-4,50b-11,56a-6,
C58a-3

naḳṣ(a.) : az
n.gelme- 46b-9

nā-ma^{c}dūd(a.f.) : sayısız.
n.2a-b

nā-maḥdūd(a.f.) : sınırsız.
n.2a-7

nā-ma'ḳūl(f.a.) : uygun olmayan.
n.21a-3

nā-ma'lūm(f.a.) : bilinmeyen.
n.C14b-11

nā-meşrū'(f.a.) : doğru olmayan
n.21a-3

nām(f.) : ad,ün.
n.BD5a-5,10a-4,21a-6,BCD23b-8,28b-7,
30a-11,30b-7,35a-4,35a-10,36a-8

nār(a.) : ateş.
n.-ına 7b-3,C16a-10,18b-5

nās(a.) : halk.
n.27b-9,48b-4,58b-2

naṣīb(a.) :pay,kader.
n.54b-3
n.-ündür 32b-4

nāṣiḥ(a.) : öğüt veren.
n.kimse 58a-13

nā-şāyeste(f.) : uygun olmayan
n.-nüñ 24b-5

na'ت(a.) : Hz.Muhammed'i öven manzume
n.2a-6

nāyim(a.) : (a./ na'im) :uyuyan.
n.ol- 35a-5

nāz(f.) : incelik.
n.gibi C10b-7

naẓar(a.) : bakma,iltifat etme
n.eyle-27b-3,46a-5,46a-8,56b-2
n.it- BCD 33a-10,35b-11
n. kıl- 40b-6,46a-9,60b-8
n.-uñdan D54a-2
n.-da 27b-4,46a-8
n.-dan 25a-5

nazīf (a.) : temiz.
n.ol-12b-1,D54a-3
merkad-i n.-i 30a-11
merkad-ı n.-leri CD30a-11

nażīfe(a.) : temiz.
ravża-yı mübārek-i n.-ye 13a-6

naẓm(a.) : vezinli kafiyeli yazı.
n. BCD1b-10,2b-1,2b-8,3b-8,5a-7,
5b-7,BD6a-8,BCD7a-9,C9a-2,
9b-2,BC10b-9,B11b-1,CD12b-3,
BC15a-9,BCD27b-2,BCD32b-11,
32b-11,BC38a-5,38a-6,45a-13,
46a-7,B47b-1,50a-9,BCD56b-6,
B58a-4,C59b-11

nāzük(f.) : ince.
ruh-ı n.(g)-ini 10b-7

ne : ne.
n.buyur-26a-2
n.di-38a-11,61a-2
n.dile-49a-5
n.gör-35b-9
n.kıl-11b-8
n.vāḳi' ol-15a-11,35a-6,45a-2
n.var 61a-2
n.ādem 9a-4
n.dāyire 17b-3
n.derece 17b-2
n.ḥâlet 33a-7
n.ḫoş 14b-6
n.ḳapu 33b-4
n.laṭīf 12b-1
n.żar CD46a-9
n.vech ile
n.eyle-41b-8,23b-10
n.ol- 31b-4,48a-6
n.-ydi 47b-9
n.-dür 33a-11,36a-6

her n.-di 20b-1,38a-11
her n.ısmarla-26b-1
n.-yiki 32a-6
n.ykim B16b-7
her n.maḳṣūd eyle-41b-10
her n.vaz' it-26a-9
her n.yir 54a-1
her n. var 1b-3

ne.... ne : ne...ne
n.zaḫmı belürdi ne ḳanı çıḳdı C23a-5
n.aşağı ine bilürem ne yuḳaru çıḳabilürem 56a-2

ne^{c}am(a.) : evet.
n.vaki' el-28a-4

nebāt(a.) : bitki
n.-ı 12a-4

nebevī(a.) : peygambere âit
n.8a-7,20b-10

nebī(a.) : peygamber
n.C8b-4

nebīre(a.) : torun.
n.5a-10,D5a-11

necāb(a.) : soy.
n.30a-5

neccār(a.) : marangoz
n.52b-4
n.-un 52b-6,53a-7

necm(a.) : yıldız.
n.2a-10

nedāmet(a.) : pişmanlık
n. it-24b-2

nef^{c}(a.) : fayda
n.el-28b-6

nefer(a.) : er.
n.BD20b-7,21a-7,C21b-8,23a-4
n.it- 27b-11

nefes(a.) : okuyup üflemek.
n.C43a-7,49a-9
n. it-49b-2

nefs(a.) : istek.
n.ile 51b-7
n.-den CD51b-6
n.-ümüñ 51a-3
bed ne-ligin C27a-11

nefsānī(a.) : nefse âit.
a.-den 51b-6

nehār(a.) : gündüz
n.3a-5,3b-5

nehr(a.) : ırmak.
n.28b-1

nekbet(a.) : düşkünlük
n.46a-1

nemā(a.) : gelişme.
n. bul-7b-9,12a-5

neseb(a.) : soy.
n.12b-10,14b-2,14b-5
n.-üñ B14b-11
n.-i C14a-5,15a-9
n.-ümüze 15a-3

nesīm(a.) : rüzgar.
n.12a-10

nesne : şey.
n.10a-5,10b-1,21a-5,25a-6,25b-2,
BD29a-11,39a-3,49a-3,C57a-8
n.-si yirlü yirinde C25a-2

nesr(a.) : düz yazı.
n.BCD 1b-7,2a-6,2b-12,3b-14,4b-11,
5a-10,5b-11,6a-10,BCD8b-1,9a-5,
7b-5,10b-11,11b-6,12b-6,15b-1,
27b-9,28b-2,29a-6,33a-5,38a-12,
46a-10,59b-7

neşv(a.) : ortaya çıkma
n.7b-9,12a-5

nev^{c}(a.) : türlü.
n.-ile 12b-9

nevm(a.) : uyku.
n.35a-5

nevr(a.) : çiçek.
n.5a-2,42b-9

neyiki : ki(bk.ki)şüphe edatı.
n. 16a-7,32a-6

neyle- : ne eylemek
n.-rsin CD23a-10,23b-10
n.-rsün B23b-10
n.-r ●la B32a-6
n.-dün 23a-14
n.-di 11b-8

nısf(a.) : yarı
n.32b-6
n.(nısfi'l-leyl)10b-3
n.-ını 32b-4,C32a-6
n.-iñe 55b-8

nice : nasıl;nè kadar ,birçok
n.kütüb-ı mu^{c}teberede 29b-10
n.muṣādıḳa 29b-9
n.it-23a-8
n.●l-3a-3,22a-8
n.ḫalāṣ it-37b-1
n.ḫayrāt it-46b-7
n.-sını C28b-10

niçe : bir çok,nice
n.altunlar C54b-11
n.biñ 46b-6,47a-1
n.def^{c}a 30b-6
n.edille 29b-6
n.ġavāmiz 18a-4
n.ḫārikatü'l-^{c}ādāt 19a-1
n.irşād 30a-4
n.kerre 30b-5
n.kimseneler 13b-3
n.müddet 34b-10,58b-4
n.müşkilāt 18a-3

n.ṣıḳa 29b-8
n.yıl 55b-3
n.yıldur 37b-5
n.yıllar 10a-1,39b-11,41b-7
n.zamān 58a-1
bir n.füccār 40a-3
bir n.müddet C16a-17

niçün : niçin.
n.bī-edebāne hareket idersizBd22a-2
n.ben ●lmayam 60b-5
n.irmeyesin 27b-5
n.muḫālefet ḳılduñ 20a-2

nidā(a.) : seslenme.
n. it-10a-2

nigāh(f.) : bakış
ḥāluma n. 3a-8

nihād(f.) : yaradılış
ḫūb n.27b-8

nihāl(f.) : fidan
n.8b-5,9b-11
n.-i BD12b-2

nihān(f.) : gizli.
n.●l-B12a-2

nihāyet(a.) : sən,sonunda
n.38b-5
n.-de C6a-7,C8b-4
n.-i 2a-2

nīk(f.) : güzel.
n.(nik-ahter)19b-1

nikāḥ(a.) : nikah.
n. 20b-4
n.it-19b-8
n.●l-20b-11
n.-uñ hutbesi 20b-3

nişān(f.) : iz,işaret.
n.6a-9,10a-4
n.vir-9b-8

nite : ne kadar.
n.kim 5b-8

nitice(a.) : sen.
n.(n.-i ḫākan)BD5a-10

niyāz(a.) : du'â
n.eyle-BC44b-6,59a-1,C59a-1
n.it-B56a-4
idüp ḥaḳḳa n.-ı 11b-5
n.-ını 10b-7

niyyet(a.) : amac,istek.
n.51a-6
n.eyle-42b-10
n.-üm 54a-10

neḳṣān(a.) : eksik,kötü.
n.gelme- BD46b-9
n.-ı 25a-3

n'el- : ne olmak.
n.-a 31b-4
n.-aydı 48a-6

nuḫūset(a.) : kötülük.
n.46a-1
n.iriş-45b-1

nuḳūd(a.) : paralar.
n.46b-4

nuḳūş(a.) : varlıklar.
n.1b-3

nūn(a.) : n harfinin Arapça ismi
n.1b-6

nūr(a.) : aydınlık,parlaklık.
n.5a-11,8a-6,8a-7,8b-6,16b-6,
16b-9,31b-10,42b-8,43b-6
n.eyle-43b-7
n.el-32a-1
n.-ıla 19b-4,44b-4
n.-dan 53b-8
cemālı n.-ı 43b-7
gözüm n.-ı 33a-10

nūrānī(a.) : nurlu.
n.8b-3,C58b-3

nûşirevān : adaletli.
n.-dur 5a-10

Nūşu'r-revān : İran hükümdarlarından biri.
n.-dur 5a-10

nuzūl(a.) : oturma.
n.14a-8,21b-8

-O-

• : • (bk.el)
hakikatde •.-dur 8a-6

•cak : ateş yanan yer.
•(ġ)-a 34b-6

•d : ateş
•-a 7b-3
•.-dan 43b-4
•.-ına BD7b-3

•ġlancuḳ : küçük erkek çocuk
•.(ġ)-ı 33b-11
•.-lar 52b-7,53a-5,53a-7,53a-9

•ġul : erkek çocuk.
•.31b-3,31b-6,32b-1,32b-4,
32b-7,32b-9,33b-5,34b-1
•.(•ġl)-um 19b-2,20a-6,32b-10,
33b-11,44a-9,44b-11

•k : •k.
•.22b-3,C23-3,36a-5,36b-2,36b-6,
•.-ı 22b-4
•.-lar 23a-3,23a-5,23a-6,[illegible]b-
•.-laruñ 36a-6

•ḳı- : •kumak.
•.-dılar 24a-15
•.3b-10
•.-yup B57b-4

•ḳıt- : •kutmak.
•.-mışdur D20b-3

•ḳun- : •kunmak.
•.-mışdur 20b-3

•l : •(bk.ana,anca,anda,andan,anı,anları,anlara,anlardan,anlaruñ,anuñ)
•.(zamir)1b-4,7a-11,7b-5,14b-3,
27b-5,52b-2,33b-10,36b-4,
38b-10,46b-1,B46b-2,51a-11,
61a-2

●.dur BD8a-6,8a-8,39a-4
●.-idi 4b-4,54a-11
●.degül gibi oldı 11a-8
(sıfat)
●.aġaç 48b-4,52b-10,53a-7,53a-8,
53a-9
●.akça 46b-7,B47a-2
●.altun 49b-9
●.an 4b-11
●.āsitāne 22a-1
●.aṣl 34b-8
●.araya 16b-8
●.arada B16b-8,49b-4,B54a-5
●.at 25a-9,B25a-10,25b-3,25b-4,
25b-6,25b-7,25b-8,25b-11,
26a-3,26a-4,26a-9,26a-11,
26b-2,BD26b-3,26b-4,B26b-7,
27a-3,27a-4,27a-5,27a-10,27b-3,
27b-9,27b-10,
●.ʿazīz 8b-11,24b-4,32a-7,35a-9
●.baġ 12b-4
●.bağça 11a-1
●.bākır 49a-8
●.biri B51a-3
●.çekirdek 37a-10
●.dem C46b-11,23b-3,27b-3
●.der-i murād-baḫt 22a-1
●.dervīş 23b-9,26a-10,40b-10,
48a-9,49a-5,D49b-4,50a-1
●.dıraḫt 52b-9
●.diyār 12b-7,D43b-7
●.duʿā 47a-5
●.duḫter 19a-9,19b-1,19b-4,19b-10
20a-1,20a-7
●.erzāḳ B10b-7
●.ev 42b-3,43a-1,44a-10,44b-1
●.evcügez 43a-1

o.ġāziler 37b-2,37b-4,B38a-1
o.gelen B22b-9
o.gice 16b-5
o.gün 6a-10
o.Ḥabīb 2a-7
o.ḥadīḳa 9b-8
o.ḥādim 20b-2
o.ḫayvān 27b-11
o.hīn 8b-8,10b-10,19a-5
o.Ḫudā 27b-7,49a-15
o. iki bī-günāh 21a-9
o. ḳandil 53b-10,54a-5
o.ḳarı B43a-6
o.ḳarıcuġı 43a-9,43b-8,43b-11
o.ḳarpuzı 32b-3
o.ḳapuyı 39b-9
o.ḳaymaḳ tutan 51a-9
o.kepāḍe 22a-9
o.ḳırḳ hünī-bahādır 21b-7
o.kimse 15a-8,32a-6,34a-4,34a-5,
51b-5
o.kīse 46b-5,46b-6,46b-8,46b-9,
46b-11.
o.kişi 39a-10,41b-3,46a-2,49a-2
o.kişiler B22a-3
o.Ḳoz aġacı C48b-3
o.ḳullar D22a-3
o.laḥza 4b-11
o.maḳām 14b-6,BD14b-7
o.maḳūle 34b-8
o.mefḫar-ı mevcūdāt 2a-9
o.menāḳıb 6a-6,6a-7
o.menzil 14a-7,14b-1
o.mücid-i eşya 1b-7
o.Muḥammed 42a-7
o.müctebā 28a-10
o.nicesini C27b-2
o.oġlancuḳlar 53a-9

©.pīr 8b-11,10a-11,11b-6,11b-10
©.şīr-i şef'-i uṣṣāt 10b-3
©.su 48a-11,48b-1,48b-5,49a-11,
49b-2
©.sulṭān 27b-12
©.şaḥs 38b-6
©.teşvīşi 45a-14
©.vaḳt 8b-5,31b-2,54a-6
©.vezīr 38b-4,38b-6
©.vilāyet 12b-6
©.yarım ḳarpuz 32b-5
©.yeşiller giyen 56a-11
©.yir 48a-1,48b-2,B48b-3,54a-3,
54a-6
©.yoldaşlarum C37b-7
©.zamān 17a-6,17a-9,19a-7,BD19a-8,
24a-8,34b-7,35a-7,48a-11,
48b-2,51b-5,52b-1,B54a-6,
58b-8
©.zāt-ı bī-çūne 1b-7

©l- : ©lmak,bulunmak,©turmak
pişmān ©.-ursın 43b-1
altun ©.-ur 49a-9,49a-11
böyle ©l-ur 24b-4,58a-6
feth ©.-ur 10b-10
fevt ©.-ur 58a-5
ḥāṣıl ©.-ur 33a-3
ḥāżır ©.-ur 56b-7
hüceste ©.-ur 5a-9
gün gibi ©.-ur 60a-10
kāmil ©.-ur 33a-3
keşf ©.-ur 60a-7
maḥrūsa-ı İznik'de ©.-ur BD57a-5
ma'mūr ©.-ur 8a-10
me'nūs ©.-ur 19b-7

mevt ◉.-ur 58a-5
nice ◉.-ur 22a-8
revān ◉.-ur 41b-10
tebāh ◉.-ur 51b-11
vāḳi' ◉.-ur 28a-4,29b-6
vāṣıl ◉.-ur 50a-11
āc ◉.-urlar 3b-8
ber-murād ◉.-urlar B30a-3
muḥtāc ◉.-urlar 3b-8
bī-hūd ◉.-mışam 40b-1
altun ◉.-mış 49b-9
baş ḳayusı ◉.-mış 43b-4
bī-çāre ◉.-mış 7b-1
cem' ◉.-mış BC53a-7
ġamdan ādem ◉.-mış 9a-4
hem-gām ◉.-mış 9a-4
laṭīf ◉.-mış 12a-11
māl-ā-māl ◉.-mış 11a-15
memlūᶜ ◉.-mış 44b-4
muᶜaṭṭar ◉.-mış 44b-4
münevver ◉.-mış 44b-4
müstaġraḳ ◉.-mış 31b-11
müstenir ◉.-mış 12b-3
nazīf ◉.-mış 12b-1
pāre ◉.-mış 7b-1
vāḳıf ◉.-mış 23b-6
yeg ◉.-mış B12b-1
benām ◉.-dum 60a-1
bī-ḫuẓūr ◉.-dum 57a-11
ḫizmetlerinde ◉.-dum 58b-5
ḫizmet-i şerīfinde ◉.-dum 34b-11
ırāġ ◉.-dum 40a-1
meşġūl ◉.-dum 38a-14,39b-4
muġtenem ◉.-dum 41b-8,59a-9
müteᶜārıf-i 'avām ◉.-dum 41b-9
vāṣıl ◉.-dum 59a-10
vāḳıf ◉.-duñ mı 44b-9
āḫir ◉.-dı 60a-2

altun o.-dı 49b-4,BC49b-9
ᶜārız o.-dı B25a-7,46a-1
ᶜayān o.-dı 54b-7
bulamaç o.-dı 34b-7
bi-ismi'r-raḥīm o.-dı 2a-5
duᶜā o.-dı 3b-7
fāhir o.-dı 60a-2
ġāyib o.-dı 56b-6
ḥāṣıl o.-dı 11a-5,32a-11
ḥatm o.-dı 51b-8
ḥazin o.-dı 54b-5
helāk o.-dı 23a-9
ilhām o.-dı 56a-10
inkisār o.-dı C10a-7
irşād o.-dı C30a-4
kef o.-dı D60a-7
maᶜlūm o.-dı B17b-7,29a-6
maᶜrūf ve meşhūr o.-dı 51b-7
mesrūr o.-dı 32a-2
meşġūl o.-dı C44b-6
muḳarrer o.-dı 56a-3
müteᶜārif o.-dı 27b-9
mücāvir o.-dı 16a-17
mütemessil o.-dı BCD56a-9
mütevecih o.-dı 36b-5
müyesser o.-dı 37b-5
nā-bedīd o.-dı 23a-6
ne vecih-ile o.-dı 47b-8
nihān o.-dı BD12a-2
ol degül gibi o.-dı 11a-8
perīşān o.-dı 54a-9
pişmān o.-dı B24b-3
pür-nūr o.-dı 32a-1
revāne o.-dı 31b-8,C33a-6,C33b-2
rūşen o.-dı 2a-4
semār o.-dı 11a-3
senā o.-dı 3b-7
sermedī o.-dı 16b-3
su o.-dı 49b-11

sülehādan o.-dı 51b-7
ṭālib o.-dı 27b-5
tamām o.-dı 39b-5,60a-1,60a-2
tārīḫ o.-dı 55a-4
tevfīz o.-dı 61a-3
ṭuraġı o.-dı 11b-3
vāḳi^{c} ol-dı 11a-3,A11a-3,58b-6
yüriyiş o.-dı 55b-5
zāhir o.-dı 40a-10,45a-10,48a-11,
52b-6.
müteveccih o.-duk 33b-2
ta^{c}metü'l-şemşīr o.-duḳ 38b-4
aḥvāl o.-dılar BCD 17b-10
hācil ü şermsār o.-dılar 18a-8
ḫayrān ü şermsār o.-dılar 18a-8
ḫayrān o.-dılar C57b-10
ḫoş-ḥāl o.-dılar 13b-7
muġtenem o.-dılar 16b-11,50a-8
münhezim o.-dılar 24a-2
perīşān o.-dılar 18a-9
ṭıfl-ı ebced-ḫān o.-dılar 17b-7
vāḳi^{c} o.-ısar 15a-11
altun o.49a-10,49b-3
bilece o. 32b-11
deste-gīr o.-gıl 50b-3
memīn o. 7b-5
meşġūl o. 39a-6
revān o.BD48a-11
oġlum o. 32b-10
sābit o. 54b-9
su o. 49b-10
ṭālib o. 3b-10
tīz o. 22b-6
o.-sun 2a-10,25b-6
emīn o.-sun 2a-5,7b-5
güzīn o.-sun 2a-13
küşāde o.-sun 51a-5
müstedām o.-sun 2b-4

ȯğlum o.-sun 33b-11
selām o.-sun 2b-4
vāṣıl o.-sun 2a-11
hak o.-dum 7a-10
pāk o.-alum 7a-10
vāḳıf o.-un 22a-33
o.-sa 54a-3
göndermelü o.-sa 27a-3
müstemid o.-sa 30b-2
müteveccih o.-sa 30b-5
vāḳiʿ o.-sa 27a-2
ehl-i himmet o.-am 60b-7
ḫalāṣ o.-am 9b-6
helāk o.-am 56a-3
mülāki o.-asın 39a-9
cāy o.-a B54a-3
efzūn o.-a 5b-8
evlādından o.-a 42a-2
evlād-ı Resūlu'l-lah o.-a 58a-4
kirāmdan o.-a B38b-5
küşāde o.-a B51a-5
maḫfî o.-a B54a-2
maʿlūm o.-a 28a-2
mevlā o.-a 18b-1
müdām-i ʿömr o.-a 5b-9
neyler o.-a B32a-6
nice o.-a 3a-3
o.-a kim 33b-6
rehber o.-a 56b-10
ṣādır o.-a 26b-11
vāṣıl o.-a 3b-13
var mı o.-a C20a-9
zāhir o.-a 15a-9
zamān o.-a 54b-10
vāṣıl o.-avuz 33b-8
fāyide-mend o.-alar 3b-4
ġāyib o.-alar 54a-2

āgāh o.-up 3a-9
aḥdār o.-up 25a-7,B46a-1
āşüfte-hal o.-up 17b-10
baş ḳayısı o.-up B43b-4
cānī o.-up 48b-1
cem' o.-up 17a-11,23b-3,53a-7
emr o.-up 53b-8
esīr o.-up 37a-1
ezhār o.-up 10a-4
ġalebesi o.- up BD38a-3
ġāyib o.-up 54b-7
güng ü lāl o.-up 50a-5
ḥāṣıl o.-up 45b-4,B59a-10
hazer o.-up 11b-8
helāk o.-up 23a-6
mānī' o.-up 57a-8
mebhūt o.-up 18b-3
meşġūl ol-up BD39a-4
muġtenem o.-up BD50a-8
muṭṭali' o.-up BD12b-7
muztar o.-up 55a-7
muḍṭarib o.-up 36b-2
mübtelā o.-up 38a-12
mücāvir o.-up 16a-17
mülāki o.-up C52a-4,BD53a-3
münhezim o.-up A24a-2
mütemeşşil o.-up 56a-9
müteveccih o.-up 14a-5,15b-8,33a-6,
36a-9
nādim o.-up C24b-2
nefes-i mübāregi-yle o.-up C49a-9
nikāh o.-up 20b-11
perīşān o.-up 36a-11
peşīmān o.-up 24b-3
rāżı o.-up 42b-6
sīne-i sūzān o.-up 42b-6
sülehādan o.-up BD51b-7
şād u mesrūr o.-up 45a-5,45a-11
şermsār o.-up B18a-8

vāḳıf o.-up 12b-6,BCD23b-6,48b-8
vāḳi[t] o.-up 11a-11
vāṣıl o.-up C59a-10
ẓāhir o.-up 8b-11,16a-14,B48a-11,
53b-9
zarūrī o.-up 38a-2
ḫalḳ o.-aldan 28a-6
gelmelü o.-ınca C53b-8
aḫşam o.-ıcaḳ 43b-2
beyān o.-ıcaḳ 17a-9
böyle o.-ıcaḳ 43a-8,54a-7
gelmelü o.-ıcaḳ 53b-8
gice o.-ıcaḳ 19b-10
ma[c]lūm o.-ıcaḳ 46a-11
mefhūm o.-ıcaḳ 17b-7,29b-2
muṭṭali[c] o.-ıcak 12b-7
mülāki o.-ıcak 53a-3
nısfü'l leyl o.-ıcaḳ 10b-3
sabāh o.-ıcak 44b-6
hayran o.-madan 9b-6
istimdad o. madan 28b-5
sabah o.-madın 11a-7
anda o.-an 15b-2,16a-14,17a-4,39a-11
bağça ṣāhibi o.-an 11a-10
ben daḫı o.-an 33b-1
bu o.-an 58a-3
burç üstünde o.-an 52b-3
cirānumuñ beşātininde o.-an 10a-3
er o.-an 38a-9
işāret o.-an 53b-4
ḫaṭırlarında o.-an 18a-1
ḥażır o.-an C49b-5,57b-10
helāk o.-an 24a-6
içinde o.-an C6a-7
ḳābil-i şākird o.-an 33a-3
meşhūr o.-an 17a-10
mezkūr o.-an 7a-2
müteşerri o.-an 26b-10

rāci^{c} o.-an 17b-1,17b-2
ṣaḥīḥ-neseb o.-an 12b-10
server o.-an 38a-9
ṭāhir o.-an 14b-2
türbesi altında o.-an 24a-4
vāḳi^{c} o.-13b-2,18b-9,24a-11,29b-5,38b-10,
42a-7,49b-5,52a-4
vāṣıl o--an BC50b-1
yanında o.-an 38b-1
Yıldırım Ḫān'a o.-an 24a-3
ẓāhir o.-an 7a-3,14b-6,24a-11,33b-7
muztar o.-anuñ 60a-11
anda o.-anlar 50a-4
orada o.-anlar B49b-4
evliyā-ullah o.-anlardan 58a-4
faḳīrü'l-ḥāl o.-duḳdan 45b-2
nāyim o.-duḳdan 35a-5
laṭīfleri o.-dugı C 54a-4
muvāfıḳ o.-dugı 6a-1
mülāḳī o.-dugı 20b-2
vāḳi^{c} o.-duġı 45a-12,54a-4
āşüfte-ḥāl o.-duġınuñ 9a-7
dest-i res o.-duğınuñ 55a-8
ḫōş-ḥāl o.-duġınuñ 45b-9
nevāḳi^{c} o.-duġınuñ 35a-6
vilāyet-ile o.-duġınuñ 48b-9
helāk o.-duġın 24a-2
helāş o.-duġmñ C37a-2
merġūb o.-duġın 12a-7
ne vecih-ile o.-duġını C 47b-8
āşüfte-ḥāl o.-duġına B9a-7
ṣarp o.-duġına 55b-11
ṣubḥ u mesā o.-duġınca 2b-2
vāḳi^{ḳ} o.-duġınlayın 40a-11
muvāfıḳ o.-duḳları B6a-1

mebhūt o.-duḳlarınun 17a-5
mebhūt o.-duḳlarındandır C17a-5
taḳdīrde o.-acaḳ 21a-5
ʿayān o.-mışdur 30b-6
mefhūm-ı münīf o.-mışdur 9b-7
vāḳiʿ o.-mışdur 2b-8,6a-12,BD30b-1,
30b-10
vāṣıl o.-mışdur 49a-6
ziyāret-gāh o.-mışdur 35a-11
naẓīf o.-ısardur D54a-3
ḥāṣıl o.-acaḳdur 28a-2
İznik'de o.-ur-ıdı 57a-5
muġtenem o.-mış idüm 40a-1
esīr o.-mış-ıdı B41a-7
işāret o.-mış-ıdı 54a-1
memlūc o.-mış-ıdı 54a-1
müteʿārif o.-mışdı C27b-9
vāḳiʿ o.-mış-ıdı 30b-1
cemʿ o.-mışlarıdı C53a-5
revān o.-aydı 48a-7
icāzet o.-ursa 49a-3
ḳābil o.-ursa 33a-1
vāḳiʿ o.-dıysa 60b-9
ʿaceb o.-maz 12b-10,35b-5
ḳābil o.-maz 43a-2
münḳad o.-maz 25b-4
muḳayyed o.-madum 3a-2
hüveydā o.-madı 10a-5
vāḳiʿ o.-madı 37b-7
muḳayyed o.-madılar 22a-4
māni' o.-ma 43a-5
mültefit o.-ma 35b-11
āgāh o.-masun B39a-5
helāk o.-masun 53a-5
müstemid o.-masa A30b-2
helāk o.-masunlar BC53a-5
himāyet o.-masa 60b-2
iḳtidār o.-masa B29a-9

ehl-i saᶜādet o.-mayam 60b-5
ḥaḳīr o.-maya BC50b-1
ḫayır o.-maya 38a-1
maᶜlūm ol-maya 61a-2
mefhūm o.-maya 61a-2
ḫālī o.-mazdı 45b-11
muṭiᶜ o.-mazdı C26a-b
münfek o.-mazdı 22a-10
rām o.-mazdı C25a-7
ḫālī o.-mazlardı BC45b-11
me'mūr o.-mazlardı 29a-10
iktidārları o.-masaydı 29a-9
ḳādir o.-mayup 50a-5
muḳayyed o.-mayup BD22a-4
evcügezi o.-mayınca 43a-2
iḳtidār o.-madugı ecilden 10a-b
o.-a gel- B9b-3
ḥaseb-i ᶜali o.-mak 14b-3
helāk o.-maḳ BCD 56a-3
mesrūr o.-maḳ 9b-1
nefᶜ o.-maḳ 28b-6
ümmetünden o.-maḳ B20a-4
istimdād o.-maḳdan C28b-5
cār o.-maġ-çün BCD54b-10
reh-nümā o.-maġ-içün 56b-7
gereklü o.-maġın 42b-10
taᶜalluḳı o.-maġın 25a-11
vaḳti o.-maġın 14a-3
şād o.-ma 3b-6
yād o.-ma 3b-6
muᶜayyen o.-masına 29b-9
olun- olunmak.
hikāyet o.-ur 13a-9,42a-8
hikāyet-i melih o.-ur 57a-3
işāret o.-ur C16a-19
rivāyet o.-ur 24b-11,26b-11,30b-1,
37a-3,45b-6,47b-10,
B48b-10,50b-8,52a-6

rivāyet-i ṣaḥīḥ o.-ur 53b-6
ẕikr o.-ur C6a-12,30b-10,47a-6
hikāyet o.-dı 13a-9
işāret o.-dı 13b-9,C16a-19
ẕikr o.-an B21b-2
irşād o.-duġınuñ 30a-4
ẕikr o.-mışdur 29b-1
emr o.-urdı 27a-3
emr o.-urıdı BD27a-3
eger su'āl o.-ursa 28a-3,28b-4

on altı biñ : on altı bin
o.akçe B55a-3

on biñ : on bin.
o.akçe 54b-11,55a-2

on iki : on iki
o.yıl 13b-4

on sekiz : on sekiz
o.-ini 6a-6

Orhan Ḫān : Orhan Gazi
o.19a-3

ormanlıḳ : orman bulunan yer.
o.54a-6

orta : orta.
o.-sında 24a-4,50b-6

Cosmān : Osmanlı (bk.'Osman Gazi)
'O.5a-11
'O.illeri 8a-9

Cosmān Ġāzī : Osman Bey,I.Osman
'O.19a-4

otur- : oturmak.
o.-ı yorıram 42b-5
o.-ur 59a-7
o.-dılar 51a-9
o.39a-5
o.-uñ 51a-8
o.-urken 38b-1,46a-4
o.-maḳ C39a-5

otuz biñ : otuz bin
o.akçe 25a-1

oyan- : uyanmak
o.-ur 19b-4
o.-dum 35b-9,36a-3
o.-up BD19-4,20a-8
o.-ı gel- 44b-4

oyna- : oynamak.
o.-rlardı 52b-8,CD 53a-7
o.-rlar imiş 53a-7

-Ö-

öldür- : öldürmek
ö.-üñ B?1b-6
ö.-mege 22a-8

ölme- : ölmemek
ö.-mişdür 59b-4

cömür(a.) : insanın yaşama müddeti
cö. 10a-1
cö.(ömr) ol- 5b-9
cö.(ömr)-üm 31b-2
cö.(ömr)-ümüñ 3a-1
cö.(ömr)-ümde 34b-9
cö.(ömr)-iyiçün 12b-11
cö.(ömr)-ini 7a-6
cö.-lerini BCD 7a-6

öñ : ön
ö.-ine 16a-4
ö.-inde 24a-15,48a-4
ö.-lerince 53b-8

öp- : öpmek
ö.-düm C32b-5,32b-6,32b-8,59a-8
ö.-dük 33b-10
ö.-diler 51a-7
ö.-üp 13a-2,24b-5,BD32b-5,34a-1,
50a-6,BD51a-7,BD59a-8

öz : kendi
ö.-üñdür 47b-3

cözr(a.) : özür
cö 18b-5
cö. it- C24b-8,36b-8,45a-10
cö. kıl- B53b-1
cö.-in dele- 24b-5,44b-10,C53a-11

-P-

pādişāh(f.) : hüküмdar,Tanrı.
p.7a-5,21a-4,24b-2,35a-1,BCD45a-3,
45a-9
p.-uñ 25a-4
p.-um 60b-11
p.-ı 10b-9,47b-2
p.-umuzuñ 38b-2
p.-lar 10b-9,47b-2

pāk(f.) : temiz
p.ol-7a-10

pā-māl(f.) : dağınık.
p.9a-6
p.ḳal-50b-3

pāre(f.) : parça.
bir p.yir 44a-9
iki p.ḳıl-32b-3
sad p.ol-7b-1

pāsübān(f.) : gece bekçisi.
p.-ı 8a-8

paşa : paşa.
p.21a-6,21b-1,23b-9,57a-9,57b-2,
57b-5,57b-11
p.ıdur 24a-6
p.-nuñ 23b-8,24b-1
p.-ya 23a-8
p.-lara 24b-3

pāy(f.) : ayak.
p.11b-11,13a-3,16b-10,18b-4,41b-6,
44a-2,44b-9,50a-7,51a-7,56b-4,
58b-10
p.-uñdur 50b-1
p.-uña 50a-11
p.-ına 9a-5,D18b-4
p.-larına B18b-4

pāy-beñ(f.) : köstek
p. it- C25b-8

peder(f.) : baba
p. 8b-10,33a-8

p.-üm 31a-10,31b-3,31b-6,B33a-8,
33b-5,34a-1
p.-üme 33b-10
p.-üñ BCD 32b-9
p.-i C9a-5,10a-10,13a-2
p.-inüñ B9a-5,BD32b-7
p.-iyle 10b-2

pehlevān(f.) : yiğit
p. 5b-4

penāh(f.) : sığınılacak yer
p.-ıla 7a-6
p.-ı 10b-9

perīşān(f.) : dağınık
p.- 3a-5
p. ḳıl- 18a-10
p. ol- 36a-3,54a-9

perīşānlıḳ : dağınıklık
p.-ınuñ 10a-9

perverde(f.) : belenmiş,eğitilmiş öğrenci
p.-si 58b-11
p.-sisiz BD 58b-11

pes(f.) : öyleyse,imdi
p. 11a-5,13b-9,14a-7,14b-7,21b-1,
21b-7,22a-5,22b-6,24a-7,25b-6,
29a-6,31b-4,32a-11,33a-5,34a-11,
34b-3,35b-3,35b-7,36b-6,37b-1,
38b-1,40b-9,43a-8,43b-8,44b-9,
51a-8,53a-2

peşīmān(f.) : pişman
p. ol- 18a-9,24b-3,43b-1

peydā(f.) : ortaya çıkmış
p. ol- 10a-4

pīr(f.) : yaşlı,usta
p. 3b-10,11a-12,11b-6,11b-10
p.(p.-i dana) 17b-8
p.(p.-ı nūrānī) 8b-3,58b-3
p.(p.-i mezḳūr) 8b-11,11a-15

p.(p.-i za^{c}if) 9a-10
p.-ün̄ būstānına 10b-5
p.-ün̄ gözlerinden 12a-2
p.-ün̄ ḫāṭırını C10a-10
p.-ün̄ ḳalbine 11a-10
p.-e 10a-11,11b-10

pīşvāy(f.) : başkan
p. 39b-9

pūyā(f.) : koşan
p. 12a-10

pür(f.) : çek
p. ezhār 10a-3
p. ġam B9a-4
p. hāra 51a-4
p. inkisār 3a-6,C10a-7
p. laṭīf 12a-11
p. nūr B16b-6,32a-1,43b-7
p. varaḳ 11a-3

püşt(f.) : koruyucu
p. 10b-9

-R-

Rabb(a.) : Tanrı
R.2a-7,5a-3,5b-11,6b-11,C7a-9,
7b-6,13a-10,18b-1,43b-9,52a-10,
55a-9,58a-6
R.(Yar) 2b-1

Rabbi(a.) : Tanrım.
R.(Ya.R.) 11b-2

rabbānī(a.) : Tanrı'ya âit.
r.(ʿālem-i r.) 58b-3
r.(ilhān-ı) C4a-1,4b-11,11a-10

Rabbenā(a.) : Ey Tanrım.
r.56b-10

rābiᶜ(a.) : dördüncü.
r.18b-6,52a-1

rābiᶜu ʿaşer(a.) : on dördüncü.

rāciᶜ(a.) : ilgisi olan.
r.o.-17b-4,17b-2

raġbet(a.) : arzu,istek
r.eyle-60b-6
r.et-60b-3

rāh(f.) : yol.
r.(r -ı ġuṣṣa) 9a-6
r.(r.-ı ḥakīḳat)30b-4
r.(r.-ı ḥaḳḳ) 27b-4,C27b-6
r.(r.-ı şerīʿat)60a-7
r.-ına 41b-12

Raḥīm(a.) :esirgeyen(Allah)
r.1b-1

raḥm(a.) : esirgeme,merhamet etme.
r.eyle-C59a-2
r.it-10a-11,46a-9,36a-11

raḥmet(a.) : esirgeme.
r.34a-6
r.iriş-8a-11

rācī(a.) : reis.
r.8b-2

raḳābe(a.) : sahip.
r.5a-7

raḳam(a.) : şekil.
r.1b-3

rām(a.) : boyun eğen
r.eyle-25b-10
r.ol-C25a-7

rāst(f.) : tesâdüf.
r. gel-4a-3,BD57a-8

rāvī(a.) : rivayet eden.
r.C9a-9,15b-1,C16a-16,C16b-12,
C17a-6,18b-10,22b-10,24a-3,
26b-1,C27b-9,31a-8,35a-7,
C38b-4,C45b-6,53a-6,57b-9
r.-ler 8b-1,B13a-9,16b-4,17a-6,
B24a-11,52a-5,B58a-11

ravżа(a.) : bahçe.
r.(r.-ı mutaḫḫar) 15a-6,B15b-4,
D57a-14
r.(r.-ı mübārek) 13a-5
r.(r.-ı münevvere) 57a-14
r.(r.-ı Resūlu'llah) 13b-8,15b-1
r.(r.-ı şerīf)C16a-9,C16a-13

rāyāt(a.) : bayraktar.
r.5a-6

rāyiḥ(a./ rā'iha) : koku.
r.19b-4

rāz(f.) : sır.
r.-ı 11b-5

rāżı(a.) : kabul eden
r.ol-42b-6

rāzıḳ(a.) : rızık veren.
r.10b-7

recā(a.) : dileme.
r.eyle-44a-8
r. it-20a-4,B51a-4

red(a./ redd) : geri çevirme
r.56b-8

re'fet(a.) : çok esirgeme.
r. iriş-8a-11
r.iyle-8a-10

rehber(f.) : kılavuz.
r.60a-7
r.ol-56b-10

reh-nümā(f.) : yol gösteren.
r.39b-9,56b-7

reh-nümīn(f.) : kılavuz. r.60a-8

re'is(a.) : başkan.
r.24a-1
r.-lerüñ C24a-1

resūl(a.) : peygamber,Hz.Muhammed Mustafa.
r.B2a-6,C7a-2,19a-11,19b-8,
19b-11,28b-4,39b-9,44a-1,44a-4
r.(r.-ı fahr-ı 'alem) 25a-4
r.(r.-ı mevla) C18b-1
r.(r.)s- sakaleyn) 9a-9,47b-11
r.-ıdı 45b-10
r.-e 8a-12,19b-6

resūl-lāh(a.) : Allah'ın resûlü.
r. BD60-11,6b-9,13b-8,15b-1,16a-1,
C16a-12,C16a-15,44a-2,44b-4,
C58a-4

revā(f.) : uygun.
r.ol-41b-10

revān(f.) : akan,giden.
r.-dur C5a-9,C5a-10,8a-2.
r.ol-48a-7,BD48a-11

revāne(f.) : giden.
r.ol-B16b-2,31b-8,33a-6,C33b-2

reyb(a.) : şüphe.
r.(itme-...r)42a-1

rezm(f.) : savaş.
r.it- 5a-8

Ridvān(a.) : Cennetin bekçisi olan melek.
r.-un 11b-3,34a-10,42a-4

rıḍā(a.) : uygun bulma.
r.vir-38a-7,38a-13
r.-sın 44a-7

rızḳ(a.) : geçim için yetecek mal ve para.
r.-ıla C45b-4

rızḳlan- : rızıklanmak,mal ve para sahibi olmak.
r.-up 45b-4

riʿāyet(a.) :saygı,gözetme.
r.it- 8b-3,54b-9
r.-i 24a-3

ridā(a.) : omuza alınan örtü.
r.-nun 56a-7,56b-1,56b-2

rikḳat(a.) : üzüntü.
r.ir- 39b-6

risāle(a.) : kitapçık.
r.2b-7,3b-1,6a-4
r.-sinde 16a-16

rivāyet(a.) : bir haberi anlatma.
r.eyle-12a-7,17a-6
r.it- 8b-1,13a-9,16a-16,16b-4,
31a-8,C45b-6,47b-10,
48b-10,52a-6,55b-1,58a-11
r.olun-24b-11,26b-11,30b-1,
37a-3,42a-8,45b-6,BCD47b-10,
5a-8
r.(r.-i sahih)olun-53b-6,57a-3
r.(r.-i sarih) it-58a-11

rūḫ(f.) : yüz.
r.10b-7

rūḥ(a.) : ruḥ,can,öz
r.5a-12
r.(r.-ı Aḥmed) 2b-3
r.(r.-ı muḳaddes)BD7a-2,28a-5,
28a-7
r.(r.-ı mutaḫḫar)30b-2
r.(r.-ı resūl)28b-4
r.-uma39b-7
r.-ına 8a-11

rūḥ-baḫş(f.) : can bağışlayan.
r.-dan 10a-5

rūḥ-efzā(f.) : gönül açan
r.9b-10

rūḥāniyyet(a.) : ölmüş bir kişinin devam eden ruh kudreti.
r.-den A56a-5
r.-ınden 56a-5
r.-lerine 30b-4
r.-lerinden 7a-4
r.-leriyle BD7a-4

ruḫsār(f.) : yanak.
r.12a-3
r.-ıla BCD12a-3

Rūm(a.) : Anadolu.
R.44a-6
R.-uñ 8a-9,23b-2
R.-a 16a-19,16b-2,53b-8
R.-da 18b-11,54a-11

rūşen(f.) : parlak
r.12b-4
r.ol-2a-4

rūy(f.) : yüz.
r.(ab-ı r.) 8b-6,42b-8
r.(ḫande-r) 12a-3

rü'ya(a.) : düş.
r.-dan 45a-4,45a-10
r.-sından 19b-11

rūz(f.) : gün.
r.13b-6,38a-14
r.(r.-ı ḥişāb) 3a-3,10b-3
r.(r.-ı kıyam) 7a-11

rūzigār(f.) : zaman.
r.3a-5

rücūᶜ(a.) : geri dönme.
r.it-34a-3

-S-

saᶜādāt(a.) : bahtiyarlıklar.
s.5a-1,34a-7,45b-7

saᶜādet(a.) : bahtiyarlık.
s.8b-5,16b-3,41b-12,50b-1,60a-10, 60b-5.
s. ile(.k)ı 6b-5,17a-7
s.-imiş 33b-5
s.-de 2a-10
s.-üm Emir Sulṭān 39b-7

saᶜādet-baḫş(f.) : talihli.
s.-larına C6a-2

saᶜādet-ḫāne(f.) : saadet veren ev.
s.-ini C52b-4
s.-sine 22b-10,34a-5,C44b-8
s.-leri D52b-4
s.-lerin 52b-4
s.-lerine 10b-2,D52b-4
s.-lerinden 48a-3

saᶜādet-meâb(f.) : saadet sâhibi
s.-uñ 22a-1

ṣabā(a.) : sabah yeli
s.gibi 8b-12
s.-yı 25a-6

ṣabāḥ(a.) : sabah.
s.20a-7
s.ol-lla-7,44b-6
s.-a degin 44b-6

ṣabāvet(a.) : çocuk.
s.C48b-3

ṣābıḳ(a.) : geçmiş.
s.-da 8b-2

sābiᶜ(a.) : yedinci.
s.52a-2

sābiᶜu 'aşer(a.) : on yedinci
s.56b-11

ṣâbit(a.) : israrla durma
s.ol-54b-9

ṣabr(a.) : sabır
s.eyle-23a-13,23b-5

ṣaçaḳ : püskül.
s.(g)-ı BD56a-7
s.-larınun 56a-7

ṣadā(a.) : ses,yankı.
s.BD15b-10,16a-10

ṣadaḳa(a.) : zekat.
s. eyle-46b-1

ṣādāt(a.) : seyyitler.
s.11b-9,14a-9,15b-11,34b-6,
45b-6
s.menzilidür 14b-5
cümle s.16a-3
gelen s.14b-3
s.bile 15b-2
s.-un BCD7a-2

ṣaddaḳ(a.) : tasdik
s.(s.'l-Emir) 18b-3

ṣādıḳ(a.) : gerçek,güneş
s.3a-6,11a-9,41a-6

ṣādır(a.) : ortaya çıkan
s.ol-26b-10
s.(s.ve zahir)ol-7a-3

ṣādis(a.) : altıncı.
s(menkıbetü's-s.)30a-1

ṣad-pāre(f.) : yüz parça

ṣadr(a.) : oturulacak yer.
s.16a-5
s.-ı 16a-6
s.-ına 14a-11,B14b-2

ṣafā(a.) : berraklık,neşeli
s.-dan 3a-6
s.yla 3a-8

ṣaġ : sag
s.elinüñ 49b-2,49b-8

sagīr(a.) : küçük
s.B50b-10

ṣāḥib(a.) : bir şeyi elde eden veya tasarruf eden.
s.2a-11,5a-6,9a-8,30a-8,36b-5, 39b-5,39b-9,
s.-ūñ 26a-5,26a-7,26b-5,26b-6
s.-ūñden 39a-1
bağça s.-i 11a-11
kitābuñ s.-i 30b-8
menāḳıb s.-i 47a-4
atuñ s.-ini 25b-2

ṣāḥib-ḳırān(f.) : başarılı olan hükümdar
s.5b-4

ṣaḥīḥ(a.) : gerçek,sağlam
s.C15b-7,C18b-10,22b-10,C31a-8, C45b-6.
s.neseb 12b-10
s.rivāyet 42a-8
s.-dür 28b-9
s.it-C47b-10,C52a-6,C58b-10
s.olun-C37a-3,C5ab-8,53b-6,C57a-3

ṣaḥn(a.) : orta yer.
s.9b-9

ṣaḥra(a.) : çöl.
s.3a-4,9a-6

sā'ī(a.) : çalışan
s.8b-3

saḳaleyn(a.) : dünya ve âhiret.
s.9a-9,48a-1

ṣaḳın : asla
s.B27a-11,27b-1,42a-1

ṣal- : yaymak,eğmek.
s.-dı 26b-4,BD26b-7
żiyā s.-up 43b-7

ṣalāḥ(a.) : iyilik,iyi durumda olma
ṣ.(ṣ.-ı nefs) 51b-7
ṣ.-ı 3b-7
ṣ.-a C3b-9

ṣalavāt(a.) :Hz.Muhammed için okunan du^ca
ṣ.2a-6,2b-3
ṣ.getür-19b-6
ṣ.vir-C3b-13,27b-8
ṣ.-i 4b-10

ṣāliḥa(a.) : dinin emrine uyan.
ṣ. duhter 19a-8,19a-9,20a-1, 34a-11

ṣāliḥīn(a.) : günahkar olmayanlar.
ṣ ile 13b-6

sālik(a.) : Tanrı yolunda giden
ṣ.30b-4,60a-8

ṣalīṣ(a.) : üçüncü.

ṣaliṣ ü ^caşer(a.): on üç.
ṣ.50b-4

saltanat(a.) : hüküмdarlık
ṣ.5a-12

sāmīn(a.) : sekizinci.
ṣ.(menkıbetü's-ṣ.)36b-9

sāmīn u^caşer(a.) : on sekizinci
ṣ.(menkıbetü's-ṣ.)58a-8

ṣan- : sanmak.
ṣ.-ur 9a-4
ṣ.-dılar C16b-7
ṣ.-up 16b-7
ṣ.-ma 58a-5

sana : (bk.sen)

ṣānī(a.) : ikinci.
(menkıbetü's-ṣ) 13a-4

ṣāniyehü(a.) : ikinci.
ṣ.c13a-4

ṣānī ü ᶜaşer(a.) on ikinci.
ṣ.(menḳıbetü's-ṣ.)48b-6

ṣāniye(a.) : saniye
ṣ.-de 35b-6

sarāy(a.) : saray.
s.ḫalḳı 20b-8
s.-um 39a-3
s.-umda B39a-3
s.-ınuñ BCD 19b-4
s.-ında 39b-2

ṣarb : ṣarp(bk.sarp)
ṣ. A§5b-11

ṣarf(a.) : harcama.
s.eyle C46b-6

ṣarın- : ṣarın-
yeşil ḳülbend ṣ.-mış 56a-8
yeşil ᶜimāme ṣ.-mış 31b-10,B56a-8

sārīḥ(a.) : açık.
s.emlaḥ C11a-13
s.hikāyet 42a-8

Ṣaru Sinān : Emir Sultan'ın müridi
s.35a-4,35a-8

ṣarp : çetin,zor.
s.55b-11

sāṭıᶜ(a.) : yükselip meydana çıkan
s.(nūr-ı s.) 16b-6,16b-9

ṣatun : satın
s. al- B25a-1,55a-4

ṣay- : saymak,kabul etmek.
s.-sun tamama 60a-3

sāye-bān(f.) : koruyucu
s.-ı D8a-8

sāyir(a./ sā'ir): başka
s. ḳullarınun B24b-1
s. pāşālar 24b-3
s. ulemānuñ 18a-6
s.-leriyle 7a-6

sebeb(a.) : sebep,vesile,vasıta

s. 31a-11
s.-den BD6a-1,23b-4,32a-1
s.-yle 2a-8
s.-i 41b-3,47b-8
s.-ini 9a-7,10a-9

sebebsiz : sebepsiz
s. kazaya BCD 38a-7

sebze(f.) : yeşil
s.(çemen-i s.) 10a-5
s.(pür-varak-ı s.) 11a-3

secde(a.) : yüzünü yere koyma
s. C15a-2

sefer(a.) : defa
bir s. daha B37b-9

segirdim : koşma
s.-le 12a-10,C40b-11

segirt- : koşmak
s.-se 25a-5

seḫā(a.) : cömert
s.-da

seḥāb(.) : bulut
s.(bārān-ı s.) 34a-5

seḥer(a.) : tan attığı zaman

833 : sekiz yüz otuz üç
sene s. 55a-4

selām(a.) : tanıdığını anlatan bir söz
s. eyle- 26a-5
s. it- 26b-2,57b-1,57b-7
s. ol- 2b-4
s. vir- 13a-6,15a-7,15b-4,15b-8,
26a-11,32a-2,33a-5,C33b-10
s.-ı (gönder s.) 8a-12
s.-ın al- 15a-8,32a-3
s.-ını 2b-3
s.-ına 57a-1

selāmet(a.) : korkudan ve endişeden salim olma
s.-le D39a-8

selāṭīn(a.) : sultanlar
s. 5a-10

Selim şāh : Yavuz selim
s. 5b-16

semā(a.) : gökyüzü
s. 19a-1
s.(s.-yı sa^{c}adet) 2a-10
s.-ya C19a-1

sem^{c}an(a.) : dinleyerek
s. 15a-10

semār(a.) : meyve
s. el-11a-3

semere(a.) : netice
s.-sidür 37b-8

sen : sen
s. 9b-3,14b-4,27b-5,31b-6,32b-5,
32b-10,39a-7,43b-1
s. dahı 7b-5,26a-6,26a-8
s.-sen AB8a-1
s.-sin 8a-1,10b-9,47b-2,47b-3,
60a-8
s.-sün B47b-2
s.-üñ evṣāfına 60b-8
s.-üñ evvelki ṣāḥibüñ 26a-5
s.-ün günāhkār ümmetüñdenem 44a-3
s.-ün ḥālüñı 39a-4
s.-üñ ḫizmet-i şerīfüñe 39b-11
s.-üñ ḳadem-i mübāreküñ 37b-7,C37b-8
s.-üñ ḳavlüña 15a-10
s.-üñ kerāmetüñdür 45a-9
s.-üñ lütfuña 61a-3
s.-üñ mezār-ı şerīfüñ 54a-2
s.-üñ naṣībüñdür 32b-4
s.-üñ seḥḥat-ı nesebüñ 14b-11
s.-üñ ta^{c}rīfüñe 60b-1
s.-üñ vaṣfuñı 60b-2,60b-3
s.-üñ ile 31b-3
s.-üñdür 16a-5

s.-i alup 32b-9
s.-i bizüm meclisümüzde ..gördi 36a-9
s.-i bizüm pādişāhumuzuñ vezīri ister 38b-2
s.-i bu şūret ile gördük 41a-11
s.-i ḳaṣd itdi 36a-11
s.-i oğlum ... virdüm 19b-2
s.-i ṣāḥibüñden alayım 39a-2
s.-i daḫı ... ferāmūş itmeyeler B3b-5
sañа 3b-11,3b-13,26b-?,?7b-8,33b-7, 34b-1,38b-3,39a-2,39a-3,44a-5,44a-10, 44b-2,47b-6,51a-11,54b-10,D61a-2, 61a-3
s.-de 60a-7
s.-den 54a-1,60a-8,60a-9,60a-10, 60b-2,60b-3,60b-4,60b-7
s.-den ġayrı 41b-1

ġenā(a.) : övme
s. 3b-6,7a-7
s. kıl- 3b-8,3b-9,3b-12
s. ol- 3b-7
s.-ya 8b-10
s.-yla 60a-4
s.-lar eyle- 45a-8
s.-larını C7a-7

sene(a.) : yıl
s. 54a-4

seng(f.) : taş
s. 3a-9

ser(f.) : baş(bk. ser-a-ser,ser-cümle,ser-çeşm, ser-duca,ser-firaz,ser-gerdem, ser-güzeşt)

ser-ā-ser(f.) : baştanbaşa
s. 11a-2,12b-4

ser-cümle(f.) : bütün
s. işitmedük kimse C57b-10

s. ẓāhir olan vilāyetini 24a-11

ser-çeşme(f.) : en önde gelen kişi,pir
s.(s. çeşme-i etkiye) C8b-6

ser-du^{c}ā(f.) : du^{c}ānın bütünü
s.-ını tamam idüp C11b-6

ser-firāz(f.) : uzun boylu
s.(s..... ol-) 12b-3

ser-gerdān(f.) : şaşkın,başı dönmüş
s. 3a-5,9b-5

ser-güzeşt(f.) : macera
s.-ini 55a-12
s.-inden 37a-6

sermedī(a.) : sonsuz
s.(sa^{c}adet-i s. ol-) 16b-3

serv(f.) : selvi
s. 5a-12,8b-5
s.-ler C 16b-12

server(a.) : ulu
s. ol- 39a-9

sev- : sevmek
s.-dügin 45a-15,45a-16

ṣevāb(a.) : Allahın mükafatlandırdığı işler
s.-a C 3b-9

sevin- : sevinmek
s.-üp 45a-6

se'yis(a.) : at bakıcısı
s. 25b-6
s.-den 25a-8
s.-inün D25b-6
s.-ler 26a-4

seyr(a.) : yürüme,temaşa
s. it- C8b-10,9b-10

seyyid(a.) : soylu,başkan,Hz. Muhammed soyundan olan
s. 5a-1,15b-7,15b-9,30a-5,45b-6
s. ^{c}Ali (bk.^{c}Ali) 6b-1,8b-10,C9a-5, 10a-10,13a-10

s.ᶜAli(bk. ᶜAli)) 6b-2
s. Aliyyün-erza(bk.Aliyyü'r-Rıza) 6b-5
s.Aliyyi'l-Asġar(bk.Aliyyi'l-Asgar) 6b-7
s.Aliy'en Naki(bk.Aliyy'en-Naki) 6b-4
s.Cāferü's-Sādıḳ(bk.Caferü's-Sadık) 6b-6
s.Ḥasani'l-Askeri(bk.Hasani'l-askari) 6b-3
s.Hüseyn(bk.Hüseyin)6b-2,16a-7, 16a-8,16a-11
s.İmām Hüseyn(bk.İmam Hüseyn)6b-7
s.Muḥammed(bk.Muḥammed) 6b-1,6b-2, 6b-3
s.Muḥammedü'l-Bāḳır(bk.Muhammedi'l-Bākır) 6b-6
s.Muḥammed Buhārī(bk.Emīr Sulṭān, Muḥammed Buhārī) 5a-3
s.Muḥammedü'l-cevādü't-Taki(bk. Muḥammedü'l-Cevādü't-Taki)6b-4
s.-i B33b-7

sez-āvār(f.) : yaraşan
s. 5a-5

ṣı- : sımak,kırmak
s.-madum 38a-2

ṣıçra- : sıçramak,gelmek.
can başına s.-r ᶜ43b-8
s.-dum 36a-4

ṣıġar(a./ sigar) : küçüklük
s.7b-8,31b-2

ṣıġın- : sığınmak.
s.-dum 56b-3

ṣıḥāḥ(a.) : doğrular.
s.-a 3a-11
s.-ından 6a-7

ṣıḥḥāt(a.) : gerçeğe uygun
s.(s.-ı neseb) 14b-2,14b-11,15a-9
s.-e ir- c6a-7

ṣırāt(a.) : yol.
s.(s.-ı müstaḳīm) BCD8b-2,30b-5

sırr(a.) : gizli olan.
s.7b-11,10b-3
s.-ını 8a-3
s.-ından 56a-5

ṣikā(a.) : güvenilir.
s.kimselerden 24b-11,29b-8

ṣikāt(a.) : güvenilir.
s.kimselerden 53b-6
s.-dan 42a-8

silāh(a.) : silah.
s.3b-7

ṣilāh-ṣör(f.) : savaşçı
s.C21a-7

silsile(a.) : soy.
s.6a-10

sin(a./ sinn) : yaş.
s.-deydüm 31b-2 ,

Sinān : bk.Saru Sinan,Şeyh Sinan

sīne(a.) : göğüs.
s.40a-7

sinn(a.) : yaş .
s.-i 7b-8

sipāriş(f.) : ısmarlama
s.eyle-57b-1

sipās(f.) : şükr etme.
s. 1b-7

sipend(f.) : tütsü otu.
cehennem nārına itme s.-i 7b-3

siyāde(a./ siyadet): yönetim merkezi,beylik,peygamber soyundan olan.
s.-yimiş 14a-7
s.-ye 16a-5

siyādet(a). : yönetim merkezi,beylik,peygamber soyundan olma.
s.8b-5,14b-9,C15b-1
s.-den 15b-1
s.-üñ C14b-1
s.-ini 24a-10
s.-ümüze 15a-3

siz : siz.
s.21b-5,43a-5,58b-10
s.-üñ ḥaḳḳuñuzda B49a-3
s.-üñ kelimetıñuz 43a-7
s.-üñle B15a-5,37b-9
s.-e 23b-4,41b-2,CD53a-4,BD57b-5, 61a-5
s.-ler 18b-1,41a-2,43a-6,57a-11, BD58b-11,
s-lerüñ ḥaḳḳuñuza 49a-3
s.-lerüñle 15a-5
s.-leri 41a-2
s.-lere 53b-4,57b-6

ṣok- : sokmak.
başı- s.-up 42b-4

ṣom(f.) : saf.
s.altun 49b-9

ṣoñra : sonra.
ṣ.13b-1,36b-11,C48b-3,49b-9,
BCD55a-1,59b-6,
andan ṣ.24a-7,34b-11,53a-10
bundan ṣ.16a-17,17b-14,18a-10, 32b-8.
cümlesinden ṣ.15b-5
nice yıl ṣ.55b-3
nice zamāndan ṣ. 58a-1
şimdiden ṣ.32b-10,BD33b-1
yıllardan ṣ.BD55b-3
zamāndan ṣ.51b-5,52b-10

aldukdan ş. 18b-8
gidenden ş. 28b-3
intikāl itdüklerinden ş.29b-5, BC 55b-3
karār itdükden ş. 17a-3
kılduḳdan ş. C57b-4
nakl itdükden ş. 47a-4
olduḳdan ş. 45b-2

şor- : sormak
ş.-salar B 28b-4

şoylan- : soylanmak,yücelmek
ş.-ur 33a-1

söyle- : söylemek,konuşmak
ş.-r 20b-7
ş.-di B38b-11,43b-1
söz ş.-dük 43a-3
ş.-señüz 43a-7
ş.-yüp 43a-7

söylen- : söylenmek,konuşmak
ş.-ür 33a-1
ş.-ürdi 23a-3,27b-10,C54a-10

söyleş- : konuşmak
ş.-ürsiz BCD 23b-1

söylet- : konuşturmak
ş.-di 38b-11

söz : söz,diyecek
ş. söyle- 43a-10
ş. teşīr eylemedi 43a-10
ş. yoḳ 17b-1
ş.-i işidüp 44b-2
ş.-üme 20a-5,22b-6
ş.-in ḳabūl idüp B59a-4
ş.-ini güş itmeyeler 38a-10
ş.-inde vāḳi^{c} oldıysa CD 60b-9
ş.-inden vāḳi^{c} oldıysa 60b-9
ş.-iyle 39a-10
ş.-ümüz 43a-5,43b-1
ş.-lerüñ 8a-2

s.-lerin 8a-3,32a-2,59a-4

ṣu : su
s. 34b-5,48a-10,48a-11,49a-11, 49b-10
s. ol- 49b-11
s.-ya 48b-1,48b-5,49a-10,49b-2
s.-yla 49b-1

ṣu āl(a.) : sorma
s. it- B33a-11,36a-7,B43b-8
s. olun- 28a-2,28b-4
s.-de 3a-3

ṣubḥ(a.) : sabah
s. 2b-2
s.(s.-ı ṣādıḳ) 11a-9
s. gibi C 12a-10

ṣudūr(a.) : ortaya çıkma
aḥvāluñ s.-ı C12b-9
halatuñ s.-ı D12b-9
hikāyetüñ s.-ı B12b-9
aḥvālüñ s.-ını 12b-9

suleḥā(a.) : salihler
s.-dan 48b-11,49b-5,51b-6
s.-lardan B48b-11

sulṭān(a.) : hükümdar,başkan,büyük
s. 5a-10,6a-11,11b-9,15b-3,16a-7, 19a-10,27b-12,28b-2,34a-6,37a-3, 39b-10,B40a-6,
s. Bayezid
s. Emirüñ 8a-4
s. Ḫātun (bk.Sultan Hatun) 19b-2
s. Muḥammed(bk.Muḥammed) 24b-11
s. Muḥammed(bk. Muḥammed)BCD57a-3
s. Murād(bk.Murad Ḫān) 24b-11, 25a-9,25a-10,25a-12,25b-1,25b-9, 26a-1
s. Süleymān(bk.Süleymān Şah) 5b-5
Emīris.(bk.Emīr Sultan)1b-1,16a-7,

20b-2,22a-10,22b-3,22b-5,23a-12,
23b-2,24a-1,24b-9,26a-3,26b-1,
26b-2,26b-11,27b-10,32a-2,30a-9,
34b-9,34b-11,35a-3,35b-3,36a-4,
36b-10,37a-1,37a-[illegible],37a-10,39b-7,
41a-6,42a-8,43a-11,44b-7,44b-11,
45b-2,45b-7,46a-4,48a-2,48a-8,
48b-7,49a-1,49a-4,49a-7,49b-7,
49b-11,50b-5,50b-9,51a-8,52a-2,
52a-11,52b-2,52b-8,53a-1,53a-3,
53a-8,53b-4,53b-7,53b-11,54a-7,
55a-11,55b-2

Hacı Bayram s. 42a-9,52a-2,BCD52b-5
53a-2,53a-11

s.-ımış 34a-8

s.-uñ 6a-3,BD 18a-4,20a-9,20b-5,20b-6
21b-9,21b-10,22a-7,22a-9,22b-7,22b-10,
23a-9,23a-11,24a-5,24a-9,25b-8,34b-10,
35b-10,40a-9,41b-5,44b-6,44b-9,45b-10,
50a-6,51a-6,51b-3,55a-6,56a-5,56a-9,
57a-1,57a-7,57b-3,58a-9,58b-7,58b-11,
59a-11,59a-5

s.-ı 35b-1,B52a-11,57a-7,59a-7,57a-10,

s.-a 20a-11,20b-11,21b-10,B22a-2,
25b-5,25b-10,26a-1,37a-8,41b-1,42b-7,
45a-7,45a-9,46a-11,53a-3,53a-11,55a-4

s.-a buluşup BCD 24b-8

s.-dan(20b-5,42a-6,55a-7

s.-ıla 21b-5,22a-5,24b-7

s.-um 22b-3,23b-1,C34a-2,36a-5,40a-8,
C44b-10,48a-6,49a-2,49a-6,57a-6,
58b-10

s.-uma 26a-2,BD 49a-3

Rūm s.-ı 44a-6

s.-ları B21a-10

Sulṭān Ḫātun : Yıldırım Bayazıd'in kızı,Emir Sultan'ın
eşi

s. 19b-2,22a-6,C22a-11,22b-2,
22b-7,22a-14,23b-11,34a-9,34b-3,
34b-6

s.-a B22a-11

sulṭānehüm(a.) : o iki sultan.
s.5b-6

sun- : sunmak,vermek,uzatmak
s.-dı BD32b-4
s.-16a-12
s.-up C4a-1
s.-ıvir-32b-3,33b-4,32b-6

sūre(a.) : Kur'anın bütünlük gösteren kısımları.
s.4a-1

ṣūret(a.) : yüz,şekil
s.9a-7,14a-9
s.ile 41a-11
s.-inde 9a-1

sūzān(f.) : yakan.
s.40a-7

sübhāne(a.) : Allah
s.43b-7

südlü : sütlü.
s.bulamac 34b-7

sühūlet(a.) : kolaylık.
s.37b-1,37b-10

sülāle(a.) : soy.
s.5a-11

Süleymān Pāşā : Yıldırım Bayezid'in veziri.
s.21a-6,21b-1

Süleymān Şāh : Kanunî Sultan Süleyman
s.5b-5

sülūk(a.) :Tanrı'nın yoluna gitme
s.it-41b-12

sünen(a.) : sünnetler,İslam'ın temel kaideleri.
s.(s.-i Muṣṭafāvī)20b-11
s.(s.-i şer^{c}) 8b-2
s.-in(ādāb-ı s.)54b-3

sünnet(a.) : İslam'ın temel kaideleri.
s.-ümi 16a-21

sür- : sürmek.
yüzin s.-er 50a-11
yüzüm s.-düm 41b-61
yüzin s.-di C22a-7,44a-2,44b-10
yüzin yire s.-di BCD 26b-8
yüzler s.-diler 51a-7
yüzlerin s.-diler16b-10,18b-6, 50a-7
gözüme s.-eyin C16a-13
yüzüñ s.56b-8
yüzler s.-elüm 15a-11
yüz s.-em D56b-5
yüzüm s.-em 40a-5,56b-5
yüzin s.-e 12a-1
yüz s.-üp 9a-6,B16b-10
yüzin s.-üp 22a-7
yüzler s.-üp B50a-7
yüzini ayaklarına s.-üp 10a-8
yüz s.-üben 58b-10
yüzin s.-en fakir 50a-11
yüzin yire s.-erdi 27a-8

sürūr(a.) : sevinç.
gönlüm s.-ı 33a-1

süvār(f.) : ata binmiş adam
bir s.31b-11

-Ş-

şād(f.) : sevinç(bk.şad)
ş. ü ferāhnāk ü mesrūr ol-19b-7
ş.ü hurrem müşerref ve mugtenem ol-16b-11
ş. ü mesrūr ol-45a-4,C45a-4
ş. it- C3b-13
ş. ol- 3b-6,C45a-4

şāfi^{c}(a.) : şefaat eden(Tanrı).
ş.-ye irişüp 7a-5
ş.-yle irişüp C7a-5

şāh(f.) : hükümdar
ş. 5b-9,8b-9
ş.(ş.-ı şehidan) BD8b-6
Süleymān ş.5b-5,5b-6
kerāmet şehrinüñ ş.-ı 50a-10
ş.-ınuñ şāhı BC50a-10

Şāh Yıldırım Bāyezīd: (bk.Yıldırım Bayezid)
ş. 19a-5

şāhid(a.) : tanık,delil
ş.istemek 15a-4
ş.(ş.-i kari) 14b-9

şahs(a.) : kişi.
ş.-ıla 38b-6

şāhzāde(f.) : şahın erkek çocuğu
ş.5a-5,7a-6
ş.-lerle 5b-9

şākird(f.) : öğrenci.
kabil-i ş.33a-3

şāmile(a.) : Tamrı.
ş. 7a-5

şarṭ(a.) : gerekli.
ş.-ıdur 14b-11

şaş- : şaşmak.
ş.-dum 32a-6

şeb(f.) : gece.
ş.13b-6,38a-4

şecere(a.) : soy.
ş.6a-10

şefāᶜat(a.) : bağışlamak için araca olma.
ş.eyle- 16b-1,40b-7,43b-11,44a-4,
44b-2
ş.ir- 47b-4
ş.it-43b-8,44a-5
ş. ḳıl- 43b-7
ş.recā eyle- 44a-8
ş.ṭaleb it-44a-11
ş.-umı reca it-20a-4

şefāᶜat-hᵂāh(f.) : şefaat eden.
ş.-um eyle-7b-2,7b-4

şefaḳat(a.) : koruma.
ş. it-2a-13
ş. ve merhamet kıl- 40a-4
ş.-ından 47b-5

şefīᶜ(a.) : şefaat eden.
ş.7a-11,10b-3,43b-9

şehādet(a.) : şahitlik,tanıklık.
ş. it- 15a-3

şehīd(a.) : şavaşda ölen.
ş.(ş.-i Deşt-i Kerbela) 6b-8

şehīdān(f.) : şehitler.
ş. 8b-6

şehir(a.) : (bk.şehr).
ş.halkı 49a-3
ş.(şehr-i Buhara) 8b-2,12a-2
ş.(şehr-i Burusa)16a-5,C18b-11,
32b-11,33b-3,42a-10,59a-4
ş.(şehr-i vilāyet)9a-10
ş.-ün her ṭarafı 14a-4
ş.-e 14a-11
ş.-de 36a-8
ş.(şehr)-i B2b-10,8a-10
ş.(şehr)-inüñ 2b-9,D2b-10,20b-9,
50a-10
ş.(şehr)-ine 16b-3,17a-8,19a-1,
40b-3,52a-8

ş.(şehr)-inde 50b-8
ş.(şehr)-inden C50b-8
şehir(a.) : söhretli.
eş.s ü bī-Emīr Sulṭān 34a-8
ş.-i 2b-6
şek(a./şekk) : şüphe.
ş.eyle-42a-1,51b-10,51b-11
şekk(a.) : şüphe.
ş.(ş.ü reyb it-)42a-1
şekl(a.) : şekil,durum
bi-ḥuzur ş.-in gösterdi C54b-4
şems(a.) : güneş.
ş.(ş.-i duḥā) 8a-7,17a-8
ş.(ş.-i müstenir) 11b-7
ş.(ş.-i āsümān) 34a-6
şer^{c}(a.) : İslām'ın esasları.
ş. 8b-2,16a-20,20b-4,20b-10
ş.-ile 26b-10
şerḥ(a.) : açıklama.
ş.eyle-8a-1,B20b-3
ş.it-41b-2
ş. ve rivāyet eyle-12a-7
ş.-i 59b-7
ş.-leri C58b-1
şerī^{c}at(a.) : İslâm'ın esasları.
ş. 60a-7
ş.-ın 54b-8
şerī^{c}atü'l-İslâm : Yahya bin Bahşî'nin eseri
ş. 58b-1
şerīf(a.) : onurlu,söylu,yüce,kutlu
āvāz-ı ş.D15a-10
ḥadīṣ-i ş.4a-4,4b-7,29a-3
ḳabr-i ş.57b-8
ma^{c}lūm-ı ş.9b-7
rūh-ı ş.C28b-4
sadā-yı ş.B15a-10
şer^{c}-i ş.20b-10

zāt-ı ş. 43b-6
sadā-yı ş. birle C15a-11
sadā-yı ş.ile 15b-10
ḥadīṣ-i ş.-e 28b-10
ravża-ı ş.-e 16a-19
zāt-ı ş.-e 12b-10
emr-i ş.-üme 20a-?
ser^{c}-i ş.-üme 16a-20
mezār-ı ş.-ün 54a-2
ḫizmet-i ş.-üñe 39b-11
ḫizmet-i ş.-üñde BCD39b-11
ḫāṭır-ı ş-i 58a-8
ḥaṭır-ı atır-ı ş.-i 54b-8
mezār-ı ş.-i 30a-11,35a-9
rūḥ-ı ş.-i CD56a-9
emr-i ş.-iyle 22b-7
kelām-ı ş.-inüñ 19b-2
mezār-ı ş.-inüñ üstinde 59a-7
ism-i ş.-in B22b-8
ism-i ş.-ini 22b-8
menzil-i ş.-ini C16b-8
mezār-ı ş.-ini 57a-7
emr-i ş.-ine C22b-7
ḫāk-ı pāy-ı ş.-ine C9a-5,11b-11,
116b-10,18b-4,44a-2,44b-10,
56b-5
ḫāṭır-ı ş.-ine CD52b-11
ḥużūr-ı ş.-ine 17b-5,30a-3,C41b-11,
41b-6,51a-7
mezār-ı ş.-ine 58a-10,59a-3,D59a-6
ḫizmet-i ş.-inde 34b-11
ḥużūr-ı ş.-inde 36a-5
meclis-i ş.-inde 35a-2,35b-2
ḳabr-i ş.-inden D57b-8
meclis-i ş.-inden 45b-10
mezār-ı ş.-inden 57a-?
rūḥ-ı ş.-inden 28a-1
ḫāṭır-ı ş.-leri B54a-8
ism-i ş.-leri 5a-5

merḳad-ı ş.-leri B54a-4
mezār-ı ş.-leri 54a-4,58a-11
ḫāk-ı pāy-ı ş.-lerini 13a-3
menzil-i ş.-lerini 16b-6
emr-i ş.-lerine 16b-10,BC22b-7,B26a-7, 36a-1.
ḫāk-ı pāy-ı ş.-lerine B9a-5,B44b-10, 50a-7,51a-7,58b-10
ḫāṭır-ı ş.-lerine 52b-11
mezār-ı ş.-lerine B57b-3
ḫizmet-i ş.-lerinde 41b-7
menzil-i ş.-lerinde B16b-6
ḳabr-i ş.-lerinden B57b-8
meclis-i ş.-lerinden BC45b-10
mezār-ı ş.-lerinden C57a-2
emr-i ş.-leriyle 35a-1

şerīfe(a.) : kutlu,soylu.
Medīne-i münevvere-yi ş.C13b-10
evrāḳ-ı ş.2b-7
ḥużūr-ı ş.-ye D17b-7
Medīne-yi ş.-ye 13a-15
ravża-yı ş.-ye C13a-5
ravża-yı ş.-den 16a-13

şerīfeyn(a.) : şerefli olanlar.
ş. B5b-3

şerm-sār(a.) : mahcup.
ş.ol-18a-8

şettā(a.) : çeşitli
ḳabā'il-i ş.15b-11
risāle-i ş.6a-4

şevḳāt(a.) : nur,merhamet
ş.-inden B47b-5

Şevḳī : Mehmed Şevki(bk.Giriş).
ş.2b-10,3b-9,3b-13,7a-10,8a-12, 46a-9,48b-3,50b-2,60b-8
ş.-ye 3b-11,5b-9

Şevḳiyā(a.) : Ey Şevkî
ş.33a-4

şey(a.) : nesne.
bir ş. 49a-5
şeyḫ(a.) : başkan, tarikatın başındaki kişi
ş.33a-2,58b-3
ş.-üñ 33a-3
ş.-üm B37b-10, C38a-4, C39a-6, 39b-7.
ş.-ümüñ 37b-10
ş.-üme 23b-7
ş.-ünüñ du^{c}āsı 37b-8
ş.-üñe 39a-8
Şeyḫ Hacı Bayrām : (bk.Hacı Bayram)
ş. 52a-3,52a-7,52b-5
Şeyḫ Sinān : Emir Sultan'ın müridi.
ş.30a-3,3a-8,30b-8,31a-8,34b-8, 58b-8
şiddet(a.) : dert veren.
şahra-yı ş.-de 9a-6
sahra-yı ş.den C9a-6
şikeste(f.) : kırık.
ş.3a-9
ş. it-5a-8
şimdi : şimdi.
ş.35a-9,36a-9,41a-5,41a-9,54a-3, 54a-11
ş.(şimden)-den gerü 26b-9,32b-10, BCD 32b-11,39b-1.
ş.-ki halde B54a-3
ş.-ki sahibün 26a-7,26b-6
şemşīr(f.) : kılıç.
ş.38a-4
şol : şu.
ş.atuñ 27b-1
ş.karpuz 32b-1
ş.kepāḏe 22a-11
ş.kimene 18a-11
ş.vaḳt 38a-14
ş.yirde 48a-6
ş.deñlü 43a-3

şöhre (a.) : tanınmış.
ş.48b-4

şöyle : şöyle,şu biçimde,çok
ş.ḥāli 14a-6
ş.emr ider 21a-8
ş.ḫuṭūr eyledi C2b-12,14a-1,C20a-8, 53a-1
ş.iderler 58a-11
ş.işāret olmış-ıdı 53b-12
ş.naḳl ve rivāyet eylediler 17a-6
ş.rivāyet it-13a-9,16b-4,B18b-10, BD24a-11,31a-8,47b-10,52a-6
ş.rivāyet olun- 26b-11
ş. kim 55b-10

şu : şu.
ş.kişi B51a-10
ş.(ẓamīr)-nda 51a-10

şuhūd(a.) : açık.
ḥāluñ ş.-ı 29b-8

şūm(a.) : uğursuz.
ş.38a-6

şurūC(a.) : başlama.
ş.eyle-6a-1,9a-8

şübehāt(a.) : şüpheler.
ş.garaz it-18b-2

şüphesiz : şüphesiz.
ş.50a-11

şükr(a.) : Tanrı'ya minnetini bildirmek.
ş.1b-7,11a-6,19b-5,36b-8
secde-yi ş.eyle-11a-6

şükūfe(f.) : çiçek.
ş. 8b-6,12a-9
ş.-den 10a-4

-T-

ta(f.) : ta,-caya kadar,vakta ki.
t.dirsegine varınca 49b-8
t.saᶜādet cāhına 41b-12
t.şol vaḳte değin 38a-14
t.kim 5a-5
t.kim yedi yıl tamām oldı 77a-5
t.kim yine varam 40a-4
t.kim gönlümüñ gözi küşāde olsun 51a-4
t.kim añā evliyā rehber ola 56b-10

taᶜaccüb(a.) : şaşkınlık,hayret.
t.33a-7
t. it- 12a-8,20b-5

taᶜalluḳ(a.) : sevgi.
t.-ı olmağın 25a-10

taᶜām(a.) : yemek.
t.görmedüm 34b-9
t.-um 34b-8

Taᶜālā(a.) : ulu,büyük(bk.Hak Ta'ala)
T.-ya(tevḥīd-i Ta'ālā)38a-13

ṭāᶜat(a.) : Allah'ın emirlerini yerine getirme.
t.(t.-ı ḥaḳḳa) 13b-6
t.(semᶜan vet.:baş üstüne)15a-10
t. it-(t.ve ʿibādet it-)13b-7
t.ḳıl- B44b-6
t.-a (t.veʿibādete meşġūl ol-) 39b-4
t.-ına meşġūl ol 39a-6

tābiᶜ(a.) : birine uyan
t.(t.ü al)-i 2b-4

tāc(a.) : taç.
t.5a-5

tafṣīl(a.) : etraflıca açıklama(bk.ᶜala.)
t.(ʿale't-t.)BD12a-5,BD33b-1

ṭağıl- : dağılmak.
t.-dılar C24a-2
t.-up gitdiler 24a-2

taġyīr(a.) : değiştirme.
t. eyle-41b-3

Ṭāhā(a.) : Hz.Muhammed'in ünvanlarından biri.
T.(al-i t.) 5a-2,13a-10,52a-10

taḥayyür(a.) : şaşkınlık.
t.gel-29a-5

ṭāhir(a.) : temiz.
t. ol-14b-2

taḥiyyāt(a.) : duâlar.
t.2a-6

taḥrīr(a.) : yazma.
t.2b-8
t.eyle-8a-3

taḥṣīl(a.) : elde etme,bilgi öğrenme.
t.it-(t.ve tekmīl it-) 13b-1
t. it-(tekmīl ve t.it-) 7a-8
t. it-37b-4

taḫt(f.) : hükümdarlık makamı
t.5a-5

ṭaḳ- : takmak.
t.-ar 43b-5

taḳdīr(a.) : Allah'ın istediği şey.
t.B54b-3
t.-de 21a-5,54b-3

taḳrīr(a.) : sözle anlatma.
t.eyle-8a-3,9a-7,18a-2,20a-8,
33b-1,45a-5
t. it-18a-3

taḳye(a.) : başlık.
t.-sini C39a-10

ṭaleb(a.) : isteme.
t.eyle-56a-6
t. it-44a-7,44a-11,B51a-9

ṭāli^{c}(a.) : baht.
t.38a-6

ṭālib(a.) : isteyen.
t.30b-3
t.ol-3b-10,27b-7
t.-e 27b-4,27b-7

taᶜlīm(a.) : öğrenme.
t. it-18b-1

tam(a./ tamm) : kusursuz.
t.birle(teveccüh-i t.) 15b-8

ṭamaᶜ(a.) : hırs.
t.38a-8
t.-dur 38a-7
t.kıl-38a-8,38a-9

tamām(f.) : eksiksiz,bitip sona erme,çok,bütün.
t.farż ve lāzımdur 24a-14
t.ḫalḳ arasında söylenürdi 27b-10
t.ḫayret gel-32a-7,57b-11
t.mertebede BCD 10a-11,51b-8,58b-11
t.it-(t ve iddeāsını itmām it-) 11b-6
t.ol-39b-5,60a-1,60a-2
t.-a say-60a-3

taᶜmīr(a.) : yenileme,
t. it-52b-4

ṭapu : zāt-ı âli
t.-uñ 60a-11
t.-uñdur B10b-9,47b-2

ṭaraf(a.) : yön,kat,yan
t.BD2a-6
bir ṭ.-a 14a-5
geldügi ṭ.-a C33a-6
bir ṭ.-dan 55b-7
her ṭ.-dan C55b-5
şehrüñ her ṭ.-ı 14a-4
bir ṭ.-ında 42b-2
bir ṭ.-ından D55b-7
Muḥammed Muṣṭafā ṭ.-ından16a-19

ṭarfe(a.) : göz kapağının bir kere açılıp kapanması
t.(ṭarfetü'l-ᶜayn) 41b-11

ta^{c}rīf(a.) : bir şeyi temel noktalarıyla anlatma
t.-üne 60b-1

tārīḫ(a.) : tarih
t. ol- 55a-4

ṭarīḳ(a.) : yol,usül,tarz
t.(t.-i müstaḳīmüme)16a-20,16a-21
āsān t.-ile 37b-2
bu t.-ile BD8b-1,37b-2,37b-6,
C 58a-11
imtiḥān t.-iyle 17b-5
tevbīḥ t.-iyle 15a-1

tarīḳat(a.) : tasavvufta izlenen yol
t. BD 30b-3,60a-7

ṭaṣadduḳ(a.) : sadaka verme
ṭ.(ṭ.-ı ina^{c}ām eyle) C45a-12
ṭ. ḳıl- 47a-1

tāsi^{c}(a.) : dokuzuncu
t.(menḳıbātü t.) 42a-3

taṣnīf(a.) : kitap yazma
t. eyle- 3b-2

taṣṭīr(a.) : yazma
t.(t.-i risāle) 2b-7

taṣvīr(a.) : anlatma
t. it- 9a-8

ṭaş : taş
ṭ.-dan katı 23a-8
ṭ.-lar ile 55b-9
ṭ.-lar ıla BCD 55b-9
ṭ.-ları B55a-9

ṭaşra : dışarı
ṭ. çıḳ- 41a-10
ṭ. gel- 48a-3
ṭ.-da 41a-9

ṭat- : tatmak
ṭ.-dılar 28b-1

Ṭatar : tatar
T. diyarı 36a-7

ṭatlu : tatlı

t. ta^{c}am 34b-9

ṭavîle(a.) : at ahırı
t.-sinde 25a-4

ṭavîl(a.) : uzun
t.-dür(şerḥi t. ve...cemîldür) 59b-7
t. it-(t....müyesser it-) 7a-7

Ṭay(a.) : Bir arap kabilesi(bk. Hatem-i Tay) T. 5a-7

ṭayan- : dayanmak
t.-up tur- 48a-5

ṭayyibe(a.) : güzel,hoş
t. 28a-6,54a-10
t. ile 19b-5
t.-ye 13a-5,13b-10

taẓarru^{c}(a.) :yalvarma
t. eyle- 10b-11,51b-3,56a-4
t. eyle-(t. ve i^{c}tiẕār eyle)53b-1
t. it- 56b-7,48a-6
t. ḳıl- 59a-1
t. ḳıl-(t.ve zārılıḳ ḳıl) 11b-1, 40a-5

tāze(f.) : genç
t. nihal 9b-11

tazelen- : neşelenmek
t.-sün 8a-5

ta^{c}ẓîm(a.) : saygı
t. it-(t. ü tekrim it) 32a-3

tebāh(f.) : yok olma
t. ol- 15b-11

teberrüken(a.) : uğurlu sayma
t. 54b-10

tebessüm(a.) : gülümseme
t. -ile 49a-5
t. it- ED 45a-5

tedārik(bk.a./ tedārük):arayıp bulma
t. -ine D 3a-2

tedārük(a.) : arayıp bulma

t.-ine 3a-2

tefahhuṣ(a.) : inceleme
t. it- 21a-5,21b-6

tefe'ül(a.) : fal bakma
t. eyle- 4a-1

tefsīr(a.) : bir kitabın içindeki ibareleri açıklama
t. 3b-11,3b-16

teftīş(a.) : araştırıp inceleme
t. 21b-6

tehlīl(a.) : Allahın birliğini tekrarlayan söz
t. 38a-13

tekellüm(a.) : söyleme
t.-e 17b-9

teklīf(a.) : yararlı bir iş isteme
t. it- 16a-6

tekmīl(a.) : tamamlama
t. it- 13b-1
t. it(t. ve taḥṣīl it-) 7a-8

tekrār(a.) : bir şeyi birden fazla yapma
t. 20a-6,36a-1,37b-5,37b-10, 38a-1,50a-1

tekrīm(a.) : saygı gösterme
t. it- 32a-3

te'līf(a.) : kitap yazma
t. eyle- 3b-1

temāşā(f.) : seyr etme
t. kıl-9b-9

temcīd(a.) : Allah'ı öven duâ okuma
t. 38a-13

temsīl(a.) : gibi yapmak.
49b-1

tenbīh(a.) : uyarma
t. it-20a-6,27b-2

teng(f.) : dar
t.(bk.teng.dest)-9b-5

teng-destlik(f.) : zügür tlük.
t.9b-5

tenhā(a.) :yalnız gizli.
t.38b-10,10b-6
t.ḳal-31b-9

terbiyet(a.) : eğitme,yetiştirme.
t. eyle-34b-11
t.eyle-(eyler t.) 33a-2

tercüme(a.) : bir sözü bir dilden bir dile çevirme.
t.28a-10,29a-3

tere(f.) : salatası yapılan bir çeşit ot.
t.18a-7

terk(a.) : vaz geçmek.
t. it- C27a-11

termīm(a.) : onarma.
t.it-(t.ve taᶜmīr it.-) 52b-4

teselli(a.) : avutma.
t. vir-55a-1
t.vir-(t.-i külli vir-) 10a-10

te'sīr(a.) : içine işleme,dokunma.
t.eyle- 43a-10
t.ḳt- 36b-2,36b-6,43a-5

teslīm(a.) : bir malı birine verme.
t.eyle-34a-2,44b-1

teslīmāt(a.) : kendini Allah'ın iradesine terk etme
t.2a-7

teşvīş(a.) : karışıklık.
t.-i 45a-14

tevaḳḳuf(a.) : durma.
t. it-59a-5

tevātür(a.) : tanınmış.
t.ee yetiş-C6a-6

tevāżuᶜ(a.) : alçak gönüllülük.
t.it-27a-8

tevbe(a.) : kötü işlerden vazgeçme.
t.eyle-58a-10
t.it-58b-9
t.ḳıl-59a-9

tevbīḫ(a.) : azarlama
t.15a-1

teveccüh(a.) : yüzünü birine döndürme
t.15b-8

tevḥīd(a.) : birlik.
t.38a-13

tevfīḳ(a.) : yardım
t.um-60a-11

tevfīz(a./ tefviz) : bir işi birine havâle etme
t. ol-61a-3

tezkiye(a.) : birinin iyi olduğunu bildiren evrak.
t.14b-9

ṭıfl(a.) : çocuk.
t.17b-9

ṭırman- : tırmanmak(bk.dırman-)
t.-dılar B55b-6

tīġ(f.) : kılınç.
t.21b-8
t.-lerin B21b-8

tilāvet(a.) : okuma.
t.57b-4

tīre(f.) : karanlık
t.(t.-dil)8a-7

tīre-dil(f.) : kötü kalpli.
t.-lere 8a-7

tīz(f.) : çabuk.
t.25a-5
t.ol-22b-6

ṭoġ- : doğmak.
ṭ.-up 42b-4

ṭoḳ : tok.
t. ol-(ğerek t. u gerek kim ac ol-
3b-8

ṭoḳın- : dokunmak,değmek.
t.-up 23a-4,23a-6
t.-an 23a-6

ṭoḳun- : dokunmak.
ṭ.-dı 56a-7

Ṭoḳuz yüz altmış : dokuz yüz altmış.
ṭ.-ında 60a-2

Ṭoḳuz yüz elli : dokuz yüz elli.
ṭ.-sinde C60a-2

ṭol- : dolmak.
ṭ.-mış 19b-4,44b-4

ṭoldur- : doldurmak.
ṭ.-up 44b-1

ṭoptolu : dopdolu.
ḫalāyıḳ -ıla ṭ.14a-5
ḫoş ḳoyu-yıla 44b-4
rāyiha-i tayyibe ile 19b-5

tuḥaf(a.) : nadir hediyeler.
ṭ.2a-6

ṭulū^{c}(a.) : doğma.
ṭ.it-(ṭ.ve ẓuhūr it.)11a-9

tu^{c}me(a.) : lokma
ṭ.38a-4

ṭur- : durmak.
ṭaşrada ṭ.-ı yorur 41a-9
ṭ.-ur 56a-9
görüp ṭ.-urın 48b-3
ṭ.-dum 32a-4
ṭ.-sun 34a-1
ṭ.-up BCD27a-6,53a-9,C57b-4
ṭ.-duġınca 9a-4
ṭ.-duġum 32a-1
ṭ.-urdı 27a-6,BD48a-5,52b-10
ṭ.-urlardı 48a-5,48b-11
ṭ.-urken 33a-8,C48a-5
ṭ.-ı gel-B44b-3

ṭuraḳ : durak,durulan yer.
ṭ.(g)-ı 11b-3

ṭuraf(a.) : en iyi hediye
ṭ.2a-6

ṭuş(bk.düş) : yol, دوش
ṭ.-mıdur B11b-2
ṭ.-um mıdur CD11b-2
ṭ.-um mı durur 11b-2

t.-um mi ki 40b-4
ṭut- : tutmak(bk.dut-),saymak
t.-ar C35b-10
t.-dum 36b-1,36b-3,56b-?
yüz t.-dılar 55b-5
t.-elüm 9b-3
t. maᶜzūr t. 53a-4,B53b-1
t.-alum 51a-1
maᶜzūr t.-un 16a-3
t.-up 16a-2,17b-5,41a-9,B43b-4,
D 56b-2
t.-an 51a-9
t.-dukça 3b-3
t.-dukları 18a-1
t.-arsa C16a-21
t.-maduğına C43b-1
t.-mayınca B37b-11
t.-mayıcak 37b-11
t.-amayup 52b-7
t.-mak gerekdür 38a-11
tūtiyā(f.) : sürme
t. kıl- 13a-3
ṭuy- : duymak
ṭ.-madın 11a-7,21a-10,C2b-5
Ṭuzla : yer adı
T. 58a-9,58a-11
türāb(f.) : toprak
t. 13b-8
türbe(a.) : türbe,mezar
t. 13b-8,15a-6,16a-9,54a-4,57a-14,
57b-3,C58a-11,59a-6
t.-si 24a-3
t.-sidür 16a-12
t.-sine 57a-14,57b-3
türkī : Türkçe
t. 46a-7
t.-de 60a-4

-U-

uc : uç
u.-ı 56a-7
u.-ını 56b-2
u.-ına D 48a-4,56b-1,C56b-2
u.-ıyla 48a-9

uç- : düşmek
u.-dugı 53a-8

ufat- : kırmak
u.-dı 23b-8

ugra- : uğramak
belāya u.-yalar 38a-10

ugur : yer
u.-dan 16a-1

uḫrevī(a.) : ahiretle ilgili
u.-lerin 7a-8
u.-lerini C7a-8

uḫreviye(a.) : ahiretle ilgili
u.-lerin B7a-8

ᶜukbā(a.) : ahiret
u.-ya 58a-6
u.-da 40a-6,45a-16

ulā(a.) : birinci
u(menḳıbatu'l-u.) 7a-7
u. B 18a-11

ᶜulemā(a.) : ālimler
u. 12b-8,17a-4,BD 18a-4
u.-nuñ 17b-6,18a-6
u.-sı 17a-9

ulu : büyük
u. 38a-11

ᶜulūm(a.) : ilimler
u. 13b-1

ulüvv(a.) : yüce
u.14b-2,14b-6,15a-1,15a-3,15a-9

ᶜulyā(a.) : pek yüce
u.(arş-ı u.) 12b-5
u.(cennet-ı u.) 12b-5

um- :istemek,düşünmek

u.-aram 60b-7
u.-arum 38b-9
u.-ar 60a-9
himmet u.-ar 60a-8
u.-an 60b-1
tevfik u.-anuñ 60a-11

umūr(a.) : işler,durumlar
u.-ı(bilmekte u.) 29a-5
u.-a 17b-1
u.- (ḥaḳīḳatü'l-ᶜādāt u.) 19a-2

un : un
u. 34b-3,34b-4

ᶜunsūr(a.) : parça
u.(u.-ı laṭīf) 43b-6

unut- : unutmak
u.-masun 60a-5
u.-mayasın 39a-9

ur- : urmak(bk.vur-)
u.-dı 48a-10
u.-dılar C42b-1
u.-alum B 33b-6
u.-up 23b-8,BCD 25b-7,B25b-8
u.-duḳta B46b-9

ᶜuryān(a.) : çıplak
u. it- 21b-8
u. ḳıl- B23a-1

ᶜuṣāt(a.) : asiler
u. C43b-9

ᶜuṣṣāt(a./ ᶜuṣāt) : asiler
u. 10b-3

uṣūl(a.) : usul
u. 39b-9

uyḫu : uyku
u. 35a-5,43b-1

uyḳu : uyku
u.35b-3,36a-4,43b-2,54b-6
u.-sından B44b-2

uyu- : uyumak

u.-r 36a-10
u.-dum 35b-8,36a-2
u.-dı 43b-3

uzat : uzatmak
u.-dum 41a-8

cuzlet(a.) : insanlardan uzaklaşmak
u. 13b-5

cuzv(a.) : vücudun her bir kısmı
her cu. ED 25a-2

Ü

üç : üç
ü. behāsını 42b-6,45a-5
iki ü. behāsını 43a-3
ü. ḥarfdur 38a-8
ü. nūrdan ḳandīl 53b-8
ü. kerre 26b-3
ü.-i 38a-8

üftāde(f.) : tutkun
ü.-ne 46a-9,50b-2
ü.-nem 9b-4,46a-8

ümem(a.) : ümmetler
ü. 2a-8

ümīd(bk. f./ümiḍ) : ümit
ü.-dür D 2b-3,D51b-1

ümīḍ(f.) : ümit
ü.-dür 3b-2,39a-6,51b-1
ü.-kes- 56a-4

ümmet(a.) : bir peygambere inananlar
ü. it- 2b-3
ü.-üm için 44a-8
ü.-ümdenisen̄ 20a-4
ü.-ümi 16a-19
ü.-ün̄denem 44a-3
ü.-inün̄ 8a-8

ümmīd(a.) : ümit
ü. varam 40a-2

üst : yan
ü.-üne 39a-4
ü.-i 49b-3
ü.-ine 33a-5,49b-2,C57b-5
ü.-inde 52b-3,59a-7
ü.-indeki C 52b-3

üzere : üst,taraf,için
ü.(üzre) 33a-5,C58a-11
ḫayr ü.(üzre) ol ED 51b-8
ihtimām ü.(üzre) ṣābit ol 54b-9

muḳteżāsı ü.(üzre) yine nikāh
lāzımdur 20b-4
sünen-i Muṣṭafavī ü.(üzre) nikāh
olup 20b-11
niyyet ü.(üzre) 51a-6

V

vāfire(a.) : bol.
v.-sinden 7a-1

vāhib(a.) : bağışlayan.
v.10b-8,11b-1

vāhiden(a.) : tek.
v.15b-3

vāhidin(a.) : tek.
v.15b-3

vaḥşet(a.) : korku.
v.-inden B47b-5

vaḳāyi^{c}(a.) : olay.
v.-uñ 18b-9

vaḳf(a.) : vakıf.
v.-a C55a-2
v.-dan C54b-11,55a-3

vāḳı^{c}a(a.) : gerçi.
v.55a-1

vāḳı^{c}a(a.) : ortaya çıkan iş,düş.
v.33b-1,57b-7
v.-dan 20a-9
v.-sın 20a-9
v.-sını 20b-8
v.-sında BD43b-3,45a-1

vāḳıf(a.) : bilme.
v. ol-12b-6,22a-3,23b-6,44b-8,
48b-8
v.-ısa 21b-7,C33a-1,49b-6
v.-dur 14b-9,B15a-4,24a-4,38b-9
41b-3,51a-10,54a-4,58b-1
v. it- 2a-1
v. mıdur 20a-9,24a-1,60b-1
v. mı ola C20a-9
bu ḳadar v. ki 15a-4
her ne v. 1b-3,61a-2

v.-ı 33a-3
v.-ın 45a-14

var- : varmak,ulaşmak,gitmek
v.-urın 19b-9
v.-ur 20b-2,20b-11,C44a-1.
v.-uruz(gazaya v.)37b-5
v.-dum 31b-6,32a-3,35b-2,
C41a-1,41b-6,55b-4,
58b-4,58b-9,BC59a-5,
59a-6,59a-8
v.-dum(gazaya v.)37b-9,C38a-3
v.-dı BD10b-6,11a-12,23a-8,
44a-1,44b-7,D57b-3
v.-dı(fikre v.) BD54b-4
v.-duḳ C33b-10,38b-7
v.-dılār 15b-3,CD16b-8,
17b-5,24a-3,50b-6,51a-7,
55b-4,57a-11,B57b-3,
59b-5
v.-ayın C21b-6,31b-2
v.16a-19,19b-3,20a-6,20ab-11,
26a-4,40b-8,B59a-3
v.-alum 15a-7,15a-11,24b-4,
31b-4,37b-9.
v.-uñ 21b-5,25b-4,41a-10,
41b-3,59a-3
v.-sa 25a-8
v.-am 40a-5,56b-4
v.-asın 39a-8
v.-a 11b-11
v.-a(ziyārete v.)14a-3
v.-alar 14a-3,B21a-8
v.-up 10b-6,13a-6,16b-8,21a-9,
22a-2,24a-15,25a-15,34b-4,
37a-8,BD39a-8,41b-11,
B44a-1,C50b-6,B56b-4,
57a-11,C57a-13
v.-up(ḫayrete v.)B11a-16
v.-up(ġazāya v.) 36b-11

v.-up (fikrete v.)25b-1
v.-uban 21b-6
v.-ınca 6a-12,49b-8
v.-ıcaḳ,C10b-3,C57a-14,57b-1
v.-an BD24a-15
v.-duḳları 21a-8
v.-urdı 27a-5
v.-ma 27b-1
v.-ımazıdı 25a-9,27b-2
v.-maḳ C37b-5
v.-maġa(ġazāya v.) 37b-10

varaḳ(a.) : yaprak.
v.11a-3

vaṣf(a.) : nitelik.
v.41b-4,60a-6
v.it-59b-10
v.-un 60b-3

vāṣıl(a.) : ulaşma.
v.ol-2a-11,C3b-11,33b-8,49a-6,50a-11,
BD50b-1,59a-10

vaᶜẓ(a.) : öğüt veren.
v. 58a-13

vaż ᶜ(a.) : koyma.
v. it- 26a-9,26b-8

vāżī (a.) : düşük kimseler.
v. C57b-10

vech(a.) : biçim,tarz.
v. ile C2b-9,3b-14,6a-12,8b-1,
13a-9,21a-3,30a-3,30b-10,31a-9,
37a-7,37b-1,38a-5,38b-8,47b-8,
47b-10,58a-11
v.-le 11b-5

vefā(a.) : dost,bağlılık duygusu.
v.-ıla 3a-7
v.-dan 3a-7

vehm-nāk(a.) : korkulu.
v. düş 35b-9

veled(a.) : oğul.
v.13a-7,15a-8,15b-9,C16a-10,
BD54b-7

velākin(f.) : fakat.
v.6a-5

velīkin(f.) : fakat.
v.B21a-1

veliu'l-lāh(a.) : ermiş
v.B54b-6

ver- : vermek(bk.vir-)
v.-eyin 29a-4

Vesīletü'l- Meṭālib Fī Cevāhir Menāḳıb: Yahya Bin Bahşînin eseri.
v.30b-6,47a-7

veya(a.) : veya.
v.11b-2,11b-3,15a-7,15b-4,16a-1,
40b-4

veyāḫud(a.) : ya da.
v.33b-7

vezīr(a.) : hüküdardan sonra gelen en yetkili kişi.
v.38b-4
v.-üñ BCD 23b-8
v.-e 38b-7
v.-i 38b-2
v.-in 21a-6

vilāyet(a.) : memleket
v.-uñ ḫalḳı 12b-6

vilāyāt(a./velāyāt): sırları bilme kabiliyetleri
v. 11b-9
v.-ın BD8a-4
v.-ını 8a-4

vilāyet(a.) : il.
v.18b-11
v.-inde 58a-11

vilāyet(a./velāyet):sırları bilme kabiliyeti.
v.9a-10,29b-12,50a-10,53a-4

v. ile 48b-9
v.-e 12b-7,31b-11
v.-de B24a-11,59b-9
v.-den 3b-1
v.-i 17a-8
v.-in i 24a-11
v.-ine 6a-3,17a-11
v.-inde D24a-11
v.-le 17b-6,17b-7,C24b-10
v.-lerin 50b-11
vir- : vermek,satmak.
v.-ürsin 43b-3
v.-ür(murādın v.) 27b-7
v.-ürler C44a-9
v.-düm 19b-3,32a-5
rıżā v.-düm 38a-7,38a-13
sını v.-düm 32b-3
v.-dün̄ mi 44b-8
v.-di 19b-9,37a-10,39b-3,45a-6
ecvibe-i müteᶜaddide v.-di 18a-2
ḫaber v.-di 45a-2
ḫilāfet v.-di 35a-1
ṣadaḳa v.-di B46b-1
selām̄ v.-di 15b-9,26a-11,32a-2
sunı v.-di 32b-4,32b-6
teselli̇̄ v.-di BCD55a-1
teselli̇̄-yi küllī v.-di 10a-11
v.-dük 43a-4,B43a-5
selām̄ v.-dük C33b-10
v.-diler 42b-6
icāzet v.-diler 58a-5
selām̄ v.-diler 15b-4
teselli̇̄ v.-diler 55a-1
v.-eyin 39a-4
v.- 33b-11,44b-?
ᵴevāb v. C2ab-1
ḫaber v. 20b-1,26a-10
ṣalavāt v. 3b-13,27b-8
selām̄ v.-elüm 15a-7
v.-sünler C39a-2

v.-se 45a-14
v.-esin 32b-7
v.-üp B46b-7,B46b-8,C54b-11,55a-2
cevap v.-üp C16a-11,36a-7
selām v.-üp 13a-6,15b-4,33a-6
v.-en 45a-15
nişān v.-en 9b-8
v.-düginüñ 7b-10
v.-dükden B46b-7
v.-eyidi B43a-8
v.-mezsin 44a-9
v.-medüñ 44a-11
v.-medi 42b-3,42b-6,43a-11,C43b-1
izin v.-medi BC 37b-11
v.-mesün C45b-11
v.-mese AD45a-14
v.-meyenler 45a-16
nişān v.-mege 6a-9

vur- : vurmak,temel atmak,takmak(bk.ur-)
v.-dılar 42b-1
gem v.-dılar 25b-7
gem v.-up A25b-7

vużū^{c}(a.) : abdest.
v. it- 48a-7

vücūd(a.) : ortaya çıkma.
v. 20a-7
v.-a 1b-2,1b-6

-Y-

yā (a.) : hey,ey.
y.2b-1,5b-11,7a-9,7b-6,11b-?,11b-5,
13a-7,15a-8,15b-4,15b-9,16a-10,
16a-12,16a-15,38a-8,44a-2,42b-9,
53a-9,BD54b-7

yā....yā : ya .. ya
y. 40b-4

yād(f.) : hatırlama,yabancı.
y. it-40a-6,40a-7
y. ol-3b-6

yaġma(f.) : çapul.
y. vaki' ol- 37b-7

Yaḥyā Efendi : bk:Yahya Halife.
Y.E.58a-9

Yaḥyā Ḫalīfe : Yahya Bin Bahşi(öl.1535)Emir Sultan'ın halifesi. 58a-9

yaḳa : yaka.
y.-sına yapışup 41a-9

yaḳīn(a.) : gerçek.
buldı y. 27b-6
çerāġ-ı y. 2a-5
ehl-i y. 55a-10
y. irişür 41b-11

yaḳma- : yakmamak.
y. 7b-3

yalañuz : yalanız.
y. ḳalmaġ imiş 54b-3
y.(yalñuz)B31b-9,B32a-9,C54b-3

yalvar- : yalvarmak.
y.-dum 59a-2

yan : yan,taraf,kat,nezd
y.-uma 32a-2
y.-umda 34a-1
y.-ına 11b-11,24a-3,25a-7,25a-9,
27b-1,27b-2,34a-11
y.-ında 18a-6,BCD18a-7,26a-4,38b-7,
48b-4.
y.-ındaġı C38b-7
y.-ıñızda B23b-1
y.-~ 23b-1

y.-larına 41a-1

ya^{c}nī(a.) : yâni demek.
y.2b-10,3b-14,5a-3,5b-1,8b-7,10b-4,
12a-10,13a-5,13a-11,13b-10,15b-3,
16a-18,19a-10,19b-8,20a-8,^{C}28b-?,
30a-8,34a-7,42a-10,^{C}45b-6,^{C}45b-7,
48a-2,48b-3,52a-7,52a-11,55a-10,
55a-11,^{C}58b-3

yap- : yapmak,sığınmak,onarmak.
y.-mışlar 55b-9
y.-dı 59b-10
y.-ardı ^{C}52b-4
y.-mak 44a-8
y.-maġa 42b-10

yapıl- : yapılmak.
y.-mış BCD 55b-?
y.-maġa 43a-2

yapış- : yapışmak.
y.-dum 56b-2,BCD56b-?
y. 56b-1
y,-up 34a-4,41a-10,41a-9
y,-acaḳ yir 56a-1

yapraḳ : yaprak.
y. 37a-10
y.-ına 16a-14

yapraḳlan- : yapraklanmak.
y.-dı BC32a-10
y.-up D32a-10

yār(f.) : sevgili.
y. 2a-5,3a-6

yara- : yaramak.
y.-maz 25a-1

yaraḳ : silah,hazırlık.
y. gör-24b-4
y.-ların 21b-10,BD23a-1
y.-larını 23a-1

yaramaz : kötü huylu.
y. atı 25a-1

yarım : yarım.
y.ḳarpuz 32b-5

yarın : gelecek.
y.kıyāmet güninde 16a-21,44b-1

yaru : yarı
y.-sını 32b-6

Yāsin(a.) : Hz.Muhammed'in adlarından biri.
y.5a-2,13a-10,52a-10

yaş : ömür yaşı.
y.-ına 8b-8,31b-3

yat- : yatmak.
y.-ur 24a-5,36a-5
y.-mısın 36b-6
y.-dum 36a-1
y.-dı 43b-3
y.-up 36a-10
y.-an 24a-6
y.-duġum 35b-10
y.-madum

yavuz : yaramaz.
y. at 24b-10

yaz- :yazmak.
y.-up

yed(a.) : el.
y.(y.-i ḳudret) 1b-8
y.(y.-i beyżā) 12b-2,40a-9

Yed-i Beyżā : Hz.Musa'nın nurlu eli.
y. 12b-2,40a-9

yeg : daha üstün.
şād olma y.-dür 3b-6
yād olma y.-dür 3b-6
evvelgiden y.ol- B12b-1

yeşer- : yeşermek,yaprak çıkarmak
y.-up 7b-10,11a-15,12a-11

yeşil : yeşil
y.dülbend 56a-8
y.cimāme 31b-9
y.ḳalḳan 35b-10
y.libās 31b-10

y. yeleklü 23a-3,23a-5
y.-ler 56a-8,56a-11

yetiş- : yetişmek,ulaşmak
y.-mış 6a-6
y.-di B23a-8

yevm(a.) : gün.
y. 6b-10,43b-5,44b-2

Yezdānī(a.) : Tanrı'ya âit.
y. 5a-1

yıl : sene.
y.13b-4,39b-5,46b-11,55b-3
y.-dur 37b-5
y.-lar 10a-1,39b-11,41b-7,C55b-3
y.-lardan şoñra BD55b-3

Yıldırım Bāyezīd : (bk.Yıldırım Bayezid Han)
y.-ün BD21a-1,B21a-3

Yıldırım Bāyezīd Ḫān :(1360-1402)I.Bayezid,Osmanlı devletinin dördüncü padişahı.
y.18b-7,18b-8,19a-2,19a-6,20b-6,
21a-1,21a-3,23b-10,24a-3,C24a-8,
24a-15,34a-10,42a-4,42a-9,42b-7,
44a-6,45a-1,45a-3

Yıldırım Ḫān : (bk.Yıldırım Bayezid Han)
y.21b-10,21b-5,22a-5,22a-11,22b-6,
23a-14,24a-3,24a-8,B24b-2,B42b-3
y.-uñ BD23b-10,24a-3,BD25a-15

Yıldırım Pādişāh : (bk.Yıldırım Bayezid Han)
y.24b-5,45a-9

yi- : yemek.
y.-r 31a-11
y. 32b-5
y.-sün 34b-3,34b-10,51a-11

yidi : yedi.
y.yıl

yine : yine(bk.gene)
v.BD19b-10,20b-4,28b-3,31b-7,
32b-8,33a-5,35b-6,36a-1,36a-2
36a-3,BCD36b-3,38a-1,B38a-2,

39a-7,40b-2,40a-5,43b-1,B46b-8,
BC49b-9,49b-11

yir : yer,toprak,memleket,makam,menzil.
y.1b-3,2a-4,16b-12,27a-6,32a-1,35b-5,
54a-6,56a-1
y.-i vurdılar48a-10
y.-e cem' olup 17a-10
y.-e dikdi BD32a-9
y.-e düşdi 52b-11,53a-11
y.-e gelicek 54a-5
y.-e inmiş B8a-7
y.-e sürerdi 27a-8
y.-de ārām itdi 21a-9
y.-de bir miḳdār ārām iderler14a-2
y.-de bir hücre virdi 39b-3
y.-de bir ḳoz ağacı var-ıdı 48b-2
y.-de ev alup 45a-6
y.-de ġarībüz 15a-2
y.-de görmiş-idüm C48b-3
y.-de nuzūl idüp 21b-3
y,-de olsa 54a-3
y.-de vuzū' itmek 48a-6
cümle y.-de 54b-7
ḥāli y.-de 54a-11
her ne y.-de kim 54a-1
y.-den cāri olup 48a-6
y.-den gelen 15b-2
ev y.-ini 44a-10
ev y.-ini 54b-11,55a-3
Būstān y.-ine C31b-5
yerlü y.-ine 18b-6
at y.-inde ṭururdı 27a-6
bir y.-inde 25a-3
yerlü y.-inde-y-idi 25a-2
y.-inden 11a-11,57b-5
her yerinden 55b-5
y.-ler BD54a-6
y.-lerin 42a-11

y.-lü yerine 18b-6
y.-lü yerinde 25a-2
y.-ceğizin ^{D}44a-9
y.-cügezi ^{B}44a-9
y.-cügezini 44a-9

yit- : kifayet etmek
y.-er 6a-9
y.-mez 31b-8

yoḳ : yok.
y.14a-6,17b-1,21a-1,21b-11,23b-1, 41b-1,54b-2,56a-1,56b-8
y.(g)-ıdı 25a-3,25a-4,35b-11,36a-5
y.-dur 2b-2,15a-3,22b-4,22b-5,37b-1, 37b-11
y.(ġ)-iken 2a-1,10b-5

yoḳarı : yukarı.
y.^{C}55b-11
y.-dan 52b-6

yoḳaru : yukarı.
y.55b-11,56a-2,56a-7
y.-a ^{BD}55b-11,56a-7
y.-dan ^{C}52b-6

yol : yol,
y.-dan 34b-2
y.-ına 45a-14

yoldaş : arkadaş
y.-ına 51a-11
y.-larum ^{C}37b-4
y.-laruma 38a-4

yorı- : yorımak.
oturı y.-ram 42b-5
y. ^{C}27b-1

yortum : hızla gitmek.
y. eyle ^{C}21b-2
y. it-21b-2

yu^{C}add(a.) : **adad, sayı**
y.6a-5, 59b-9

yuḥsa(a.) : **Sayı**
y.6a-5, 55b-9

yüklet- : yüklemek.
y.-dük ~~C31b-5~~
y. 27a-3
y.(d)-üp B27a-3

yümn(a.) : uğurlu.
y. 7a-4

yüri- : yürümek.
y.-se 25a-5
y.-mege 55b-5

yüriyiş : hücum(bk.yürüyüş)
y. ol-55b-4

yürü- : yürümek.
y.-se B25a-4

yürüyüş : hücüm(bk.yürüyüş)
y. B55b-4

yüz : çehre.
y.sür-9a-6,BD12a-1,B16b-10,
44a-2,D56b-5,58b-10
y. tut- 55b-5
y.-üm 40a-5,41b-6,56b-5
y.-üme 16a-13,56a-6
y.-üñ 56b-8
y.-i nûrından 31b-11
y.-in 12a-1,22a-7,BCD26b-8,27a-8,
44b-10,50a-11
y.-ini 10a-8,26b-8
y.-ler sür-15a-10,B50a-7,51a-7,
B58b-10
y.-lerîn sür-16b-10,18b-5,44b-10,
50a-7,D51a-7

yüz : yüz sarısı
y. miḳdār 46b-3
y.biñ 6a-8

-Z-(z,ẕ,ẓ,ẕ)

zād(f.) : yiyecek
z.(z.-ı āḫıretüñ) 3a-2,

zāde(f.) : evlat,oğul.
z.-lerle 5b-9

zāhide(a.) : Tanrı'ya inanan kadın.
z.19a-8,34a-11
z.-ye 20a-1

ẓāhir(a.) : görünen,ortaya çıkan.
z.ol-7a-3,8b-11,9a-1,11b-7,
C11b-8,BC14b-2,14b-6,15a-9,
C16a-14,24a-11,33b-7,33b-10,
40a-9,C45a-9,48a-10,B52b-6,
53b-9,54b-7
z.-i(fünun-ı z.) 13b-1
z.-e('ilm-i z.) 17b-1
z.-de 20b-4
z.-de('ilm-i z.)24a-10

ẕāhire(f.) : tahıl.
ẓ.31b-1

zaḫm(a.) : yara.
z.-una 3a-10
z.-ı C23a-5

ża^{c}īf(a.) : güçsüz.
z.(ẓpir-i z.) 9a-11
z.-e(pir-i z.) BC9a-11

zākiyāt(a.) : temiz.
z.(z.-ı nā-mahdūd)2a-7

zamān(a.) : vakit,zaman,mevsim,devir.
z.B12a-9
z(āḫiri'z-z.) 5b-7
z.(selātīn-i z.) 5a-10
z.(z.-ı ṣābıḳ) 8b-2
. bir z.55b-3
bir z. ola 54b-10
ol z. 24a-8,48b-2,52b-1,58b-8

ḫayli z.-dur 40a-1,48b-1
ol z.-uñ 17a-9
şol z.-a B38a-14
bir z.-da C55b-3
geldügi z.-da 32b-7
ḫitāb itdügi z.-da 53a-9
ol-z.-da 17a-b,19a-7,BD19a-8,B24a-8,
35a-7,B54a-6
uçdugı z.-da 53a-8
yatduğum z.-da 35b-11
bir z.-dan şoñra 52b-10
niçe z.-dan şoñra 58a-1
ol z.-dan berü 48a-11
z.-ı degül idi B12a-9
z.-ı degül-ken 7b-10
z.-ıydı 19a-5
z.-ında 13b-2,C17a-3
Emīr Sulṭān z.-ında 45b-8
Murād Ḫān z.-ında 57a-4
ṣabāvet z.-ında C48b-3
siğar-ı sinn z.-ında 7b-8

żar(a./ zarar): zarar.
ne z. CD46a-9

zār(f.) : ağlayan.
z.9a-3,60b-11

żarār(a.) : tehlike.
z.değir- 27b-1

zārılıḳ : sesle ağlama
z. ḳıl-D11b-1
z.(zārlıḳ)ḳıl-40a-8

zārī(f.) : ağlama.
z.ḳıl- 11b-1,40a-5

żarūret(a.) : mecburiyet
z.-den 39a-3

żarūrī(a.) : mecburi.
z. 38a-7
z. ol-38a-2

zāt(a.) : kişi,saygı değer kimse.
z. 1b-5,12b-10,43b-6

zāyil(a./ za'il) : yok olma
z. ol- 40a-11

zebānī(a.) : cehenneme atmaya yarayan melek.
z.-lerüñ 43b-4,43b-7

zebūn(f.) : güçsüz,kuvvetsiz.
z. eyle- 46a-2
z. it- 38a-6
z.-ıyam 51a-3

zekī(a.) : temiz.
z. 14b-9

zemīn(a.) : toprak
z.(z.-i bağce) BD11a-1
z.-i 12a-2

zencīr(f.) : zencir.
z. B25b-8,43b-4
z.-den köstek 25b-8
z.-ler BD43b-4

zerre(a.) : küçük parça.
z. 18a-7
z. himmet 60a-10,60b-2

zevk(a.) : tat.
z.-i 2b-10

Zeyne'l-'Ābidīn : Zeynel Âbidin,on ikinci imamın dördüncüsü.
z.6b-7

zihn(a.) : akıl.
z.(hali z.) 21a-4

zikr(a.) : anlatma,anma,söyleme.
z. it-18a-1,22b-8,40b-7,B49a-3,
B50ab-11.
z.ol-C6a-12,B21b-2,29b-1,30b-10,
47a-6.
z.-i 59b-2

zīnhār(f.) : asla.
z. 19b-3,26a-8

zīrā(a.) : çünkü.
z.6a-10,12a-9,C27b-2,28a-5,55a-11,
B48b-2

żiyā(a.) : ışık.
z.C16b-6
z.-sal-43b-7

ziyāde(a.) : çok.
z.dehşet geldi 40b-10
z.ġazūb 21a-4
z.ġurbet 39a-5
z.ḫavf-nāk 36a-2
z.laṭīf C12b-1
z.ta^calluḳı olmaġın 25a-10
z.uyḳu ġalebe ḳıldı 35b-3

ziyāfet(f.) : yedirip içirme
z. it-20b-10

ziyāret(a.) : birini görmeye gitme.
z. eyle- 13b-9
z.it-35b-1,52b-1,57a-7,57a-8, 57a-11
z.-e varalar 14a-3

ziyāret-gāh(f.) : ziyaret edilecek yer.
z. 35a-11

ẓuḫr(a.) : kullanılmak üzere saklanan mal.
z. 52a-10

ẓuhūr(a.) : ortaya çıkma.
z. it-11a-9,19a-2
z.-ını 12b-9

zübān(f./ zebān) dil,lisan.
z.(z.-ı beyān-ı bedī') 59b-8
z.(z.-ı Türkī) 6a-4

zübde(a.) : öz,cevher.
z.5a-?,8b-6,9a-9,13a-10,29a-4, 30a-6,41a-3,47b-11,CD5?a-10, 55a-9

Ẕü'l-celāl(a.) : ululuk sâhibi olan Allah.
z. 11a-14,58a-6

ẓü'l-ḳadr(a.) : değeri yüksek
z.5a-6

zümre(a.) : topluluk.
z.8b-6,39a-11
z.-sini 38b-8

ARAPÇA İBARELER İNDEKSİ

ᶜalā melei'n-nās : herkesin gözü önünde.
a.

ᶜale'r-re'si ve'l-ᶜayn: baş üstüne.
ᶜa: 32b-1

ᶜaleyhi'l-maġfiretü ve'l-ġufrān: Allah'ın mağfireti ve bağışlaması onun üzerine olsun.
ᶜa:12a-1,41b11.

ᶜaleyhi'l-maġfiretü' ve'l-rıḍvān: Allah'ın avf ve rızâsı onun üzerine olsun.
ᶜa:42a-4,45b-7,50b-5,52b-2

ᶜaleyhi'r-raḥmetü'l-Bāri: Allah'ın rahmeti onun üzerine olsun.
ᶜa: 5a-3,24a-9,34a-8,55a-10.

ᶜaleyhi'r-raḥmeti ve'l-ġufrān: Allah'ın avf ve merhameti onun üzerine olsun.
ᶜa: C6a-3,8b-8,C12a-1,13a-1,13a-1, 14b-8,15b-6,16b-4,17a-2,17a-7, 18b-7,18b-10,22a-10,27a-1, B27b-10,30a-7,31a-8,35a-3,36b-10 37a-4,D39b-8,45b-2,48a-2,49b-7, 52b-11,53b-4,53b-7,54a-7,55b-2, 57a-3.

ᶜaleyhi'r-raḥmetü'l-meliki'l-allām:Her şeyin bilicisi ve sâhibi olan Allah'ın rahmeti onun üzerine olsun.
ᶜa: 52a-7

ᶜaleyhi'r-raḥmetü'l-meliki's-selam: Yardım eden mülkün sâhibinin rahmeti onun üstüne olsun
ᶜa:52a-8

ᶜaleyhi'r-raḥmetü's-sāmed: Hiç kimseye ihtiyacı olmayan Allah'ın rahmeti onun üzerine olsu
ᶜa: 57a-3

ᶜaleyhi'r-raḥmetü ve'l-raḥman: Allah'ın rahmeti onun üzerine olsun.
ᶜa: 18b-7,BD18b-10,24b-9,30a-8, 45a-4,C53b-7

ᶜaleyhi'r-rahmeti ve'l-rıḍvan: Allah'ın rahmeti ve rızası onun üzerine olsun.
ᶜa: BD17a-7,D27b-10,34a-10,42a-4

ᶜaleyhi's-selām : ona selâm olsun.
ᶜa: B19b-6,B28b-4,B44a-4,BD 57b-9.

ᶜaleyhi's-salavātü ve' sellem: Salât ve selâm onun üzerine oldu.
ᶜa: C44a-4

ᶜaleyke : senin üzerine.
ᶜa: B32a-3

ᶜaleyke's-selām : Senin üzerine selâm olsun.
ᶜa: 13a-6,13a-7,15b-9,C16a-10

ᶜaleykümü's-selām : Size selâm olsun.
ᶜa: 26b-4

Allahü Taᶜālā celle ve ᶜalā: Yüce ve azîz olan Allah.
A: C44a-7,51b-3,54b-2

Allahü Tebareke ve Taᶜālā: Yüce ve aziz olan Allah.
A: 44a-7,C51b-3

Allahü aᶜlem : Allah en iyisini bilir.
A. c.16a-16,BD29a-4,C53b-1

amin ya mucibü's-sailin: Ey isteyenlerin kabul edicisi,kabul et.

amīn ya muᶜin : Ey yardım edici kabul et.

amin ya muᶜin bi-hakkın Muhammedi'l-Emin: Muhammed'in yüzü suyu hürmetine yardım edici,kabul et.

bi-faẓlihi ve keremihi: Allah'ın fazilet ve keremiyle.
b. 51a-8

bi-ḥamdihi ve mennihi: Allah'ın övgü ve temennisiyle.
b.BC 59a-11

bi-izni'l-lāh : Allah'ın izniyle
b. 43b-11

bi-izni'l-lāhi ta'ālā: Yüce Allah'ın izniyle.
b.32a-9,B49b-3,42b-10

bi-izni'l-lāhi'l-meliki'l-müteᶜal: Yüce ve mülk sahibi Allah'ın izniyle.
b. 48a-10,CD49b-3

ebbed-Allāhü sulṭāne-hüma ve zā'efa ᶜale'l-ālemīn: Allah, yüceliklerini iki kat ve dâim eylesin.
e. 5b-6.

el-ḥamdü'l-lāhi : Allah'ın yardımıyla.
e. 60a-1

el-ᶜöẕrü inde kirāmi'n-nās-ı maḳbūl: Allah'ın indinde özürleri kabul edilsin.
e. 18b-5,53b-2

es-selāmü ᶜaleyküm : Allah'ın selâmı sizin üzerinize olsun.
e. 15b-5

es-selavātü ve's-selāmü ᶜaleyke Ya Resūlü'l-lah ya habibu'l-lah : Selât ve selâm Allah'ın resûlü ve peygamberi üzerine olsun.
e. 16a-1

Hak celle ve ᶜalā : ulu ve yüce Allah.
H. B6b-11,10b-11,B22b-8,C39a-7

Hak celle celālihü ᶜamma na-valehü: Yüce ve celâli olan Allah'ın yardımı umumîdir.
H. 6b-11

Hak taᶜālā celle ve ᶜalā: Ulu ve en yüce Allah.
H. 6b-11,10b-11,12a-5,D15b-6,23a-2, 39a-7,51b-1

Hak sübhāne ve Taᶜālā : Yüce Allah'ı her türlü kusurdan tenzih ederim.
H. B9a-7

Kaddese-sırrahü : Onların sırları mukaddes olsun.
k.23a-12,35b-4,39b-8,CD41a-1

Keremü'l-lāhi vecehü : Allah onun yüzünü kerem̂li kılsın.
k.54b-6

maġfurun ᶜaleyh : mağfiret yalnız ondan.
m. 6a-10

mahż-ı lutfu'l-lāhı ᶜaleyh : Allah'ın temiz lutfu onun üzerine olsun.
m.B28b-6,51b-5

mahz-ı lutfu'l-lāhu's-sāmed: dâimâ ve bâki olan Allah'ın lutfu onun üzerine olsun.
m.BD 5b-1

radiya'l-lāhü anh : Allah ondan râzı olsun.
r.C54b-6

raḥmetu'l-lāhi ʿaleyh : Allah'ın rahmeti onun üzerine olsu
r. B.28b-8,51b-9

ṣalavātu'llāhi ʿaleyhi ve selamühü: Allah'ın salat ve selâmı onun üzerine olsun.
s.19a-11,C.28b-2,D28b-4,CD44a-11, 44a-14,C54b-8

ṣalavātu'l-lāhi ʿaleyhi ve sellem: Allah'ın salat ve selâmı onun üzerine olsun.
s. C15b-2

ṣalavātu'l-lāhi ve selāmühü: Allah'ın salat ve selâmeti onun üzerine olsun.
s. 54b-8

ṣalla'l-lāhi ʿaleyhi ve 'alihi ve eshabihi ecma'in: Allah'ın selamı ona ve âilesine ve bütün sahâbelerinin üzerine olsun.
s. C6a-12

ṣalla'l-lāhü ʿaleyhi ve 'alihi ve sellem: Allah'ın selâmı onun ve âilesinin üzerine olsun.
s. 6a-12,15a-5,C15b-2,19b-6,28a-6, 43b-10

ṣalla'l-lāhü ʿaleyhi ve sellem: Allah'ın salat ve selâmı onu üzerine olsun.
s.B6a-12,15b-1,16a-8,C11a-10, B19b-11,28b-4,44a-1

ṣalla'l-lāhü ʿaleyhi ve selâmühü: Allah'ın salat ve selâmı onun üzerine olsun.
s. 18b-11

ṣalla'l-lāhü ʿaleyhi ve ʿalihi ve eshābihi ve selleme teslimen kesīren ila yevmi'd-din ve ḥamdü'l-lāhi rabbü'l-ʿalemīn : Allah'ın salât ve selâmı onun, âilesinin eshabının üzerine olsun ve kıyamete kadar devam etsin.

selâmün ʿaleyküm : selâmet sizin üzerinize olsun.
s. 15b-9,C16a-10

seyyidü'l-evveline ve'l-aḫırın: Öncekilerin ve sonrakilerin efendisi.
s. 15b-7

ṭabe-serāhü : kabri temiz olsun.
t. 30a-9,35a-4,37a-10,42a-6,
C45b-2,46a-4,53b-11,58a-9
59a-5.

ṭabe-serāhü ca'de'l-cennete: Allah onun yerini cennet toprağını temiz etsin.
t. 17a-2,30a-9,42a-6,C45b-3,49a-3,
49b-11,51b-4,53b-12

ṭabe-serāhüma ca'ale'l-cennete maṣvahüma beyne-hüma: Hepsinin toprağı temiz,mekânları cennet olsun.
t. 52a-3

ṭabe-merḳade-hüm ve ca'ale'l-cennete menzilehim: Onun mezatı temiz,varacağı yer cennet olsun.
t. 19a-4

va'l-lāhü a'lem bi's-savāb: Allah daha doğrusunu bilir.
v. 16b-12,29b-11,32b-8,C59a-11

ve'l-ḥamdi'l-lāhi rabbü'l-'alemīn: Alemlerin Rabb'i olan Allah'a hamd olsun.
v. 7b-6

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi